

URZĄD MIASTA TARNOWA

RAPORT O STANIE MIASTA 2022

TARNÓW, MAJ 2023

Przedstawiam Państwu kolejny „Raport o stanie miasta”, który zawiera dane o Tarnobrzegu, tarnobrzeżanach i sytuacji miasta w roku 2022. Ale nie tylko... Charakteryzując bowiem miniony rok, nie sposób pominąć barbarzyńskiej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, która spowodowała trwającą do dzisiaj wojnę, wiele ofiar i olbrzymie straty materialne.

Ta agresja i wojna bezpośrednio wpłynęła również na nasz kraj i miasto, była jedną z przyczyn kryzysu energetycznego, wielu ekonomicznych zawirowań, inflacji... Te i inne czynniki zmusiły nas do wprowadzenia ostrych reżimów oszczędnościowych w wielu dziedzinach życia miasta, jednak mimo tego daliśmy sobie radę i zrealizowaliśmy uchwalony budżet.

Muszę przy tej okazji podkreślić mocno fakt, iż jako społeczność lokalna zdaliśmy bardzo dobrze trudny egzamin z elementarnego poczucia humanitaryzmu. Gdy z Ukrainy ruszyła do Polski fala uchodźców, tarnobrzeżanie otworzyli dla nich swoje serca i domy, a setki wolontariuszy, koordynowanych przez miejskie służby, pomagały na co dzień, organizując żywność, lekarstwa, środki codziennego użytku, odzież, transport... Do walczącej Ukrainy wysłaliśmy również kilkadziesiąt transportów z darami zebranymi przez tarnobrzeżan.

Rok 2022 był również kolejnym, w którym decyzje Sejmu i rządu w znaczący sposób ograniczały wpływy do budżetów samorządów, co spowodowało poważny spadek dochodów naszego miasta i miało istotny wpływ na kształt tegorocznego budżetu.

Mimo tych wielu perturbacji zrealizowaliśmy wiele ważnych dla miasta i mieszkańców inwestycji: działa Pasaż Odkryć, Dom Kultury „Westerplatte”, trwa rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 9, w zmodernizowanym obiekcie rozpoczęło działalność Centrum Usług Społecznych, trwa kompleksowy remont byłego pałacu ślubów, gdzie znajdzie swoją siedzibę Centrum Dialogu. W okolicach Góry Św. Marcina przybyło obiektów rekreacyjnych. Ta lista jest bardzo długa.

Rozpoczęliśmy też dwie duże inwestycje związane z Igrzyskami Europejskimi 2023 – obydwie w Mościcach. To park wodny i stadion piłkarsko-lekkoatletyczny.

Nie można pominąć też budownictwa mieszkaniowego, czyli inwestycji TTBS i MZB. Dzięki tej pierwszej miejskiej spółce przybyło w Tarnobrzegu w ubiegłym roku 50 mieszkań, a niedługo rozpocznie się budowa zespołu pięciu nowoczesnych budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w których znajdzie się 107 mieszkań o różnym metrażu. MZB zaś odda w czerwcu nowym lokatorom 63 mieszkania.

Zmieniły się diametralnie tarnobrzeżskie ulice, które zyskały nowe nawierzchnie, chodniki i ścieżki rowerowe. Poruszamy się po odnowionych ulicach: Piłsudskiego, Krasińskiego Nowy Świat, Franciszkańskiej, Zakątnej, PCK, Rejtana i wielu innych. Przy wszystkich ulicach trwa wymiana źródeł światła w lampach ulicznych na oszczędne, LED-owe. Miasto ma nowe i nowoczesne węzły przesiadkowe. Po pełne dane odsyłam Państwa do lektury tego raportu.

Wszystkie te działania spowodowały, iż znacząco wzrosła wartość majątku miasta i na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 2 miliardy 378 milionów 360 tysięcy zł.

Dobrą wiadomością jest również ta, iż w kryzysowym roku 2022 w mieście przybyło podmiotów gospodarczych – działało ich 12 847. Miniony rok był również drugim, w którym mieliśmy do czynienia ze spadkiem bezrobocia.

Przed nami nowe problemy i nowe wyzwania. Przed rokiem pisałem w tym miejscu, iż obecna sytuacja gospodarczo-ekonomiczna, z powodu wielu czynników zewnętrznych, rozwija się w sposób, którego nie potrafimy do końca przewidzieć, podobnie jak nie potrafimy przewidzieć jej wpływu na samorządowe budżety. To stwierdzenie dzisiaj nadal pozostaje aktualne.

Roman Ciepela
Prezydent Tarnobrzega

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA	
1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna	7
1.2 Demografia	7
1.3 Gospodarka w liczbach	12
1.4 Poziom i struktura bezrobocia, działania na rzecz bezrobotnych	13
1.5 Uspołecznienie zarządzania miastem	19
1.5.1 Działalność ciał doradczych	19
1.5.2 Rady osiedli	27
1.5.3 Budżet obywatelski	29
1.5.4 Organizacje pozarządowe	35
1.5.5 Ochrona konsumentów	42
2. FINANSE MIASTA	
2.1 Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetu Miasta za 2022 rok	44
2.2 Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych	48
2.3 Pomoc publiczna	69
3. MIENIE KOMUNALNE	
3.1 Informacja o stanie mienia komunalnego	72
3.2 Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa	82
4. GOSPODARKA PRZESTRZENNA	
4.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta	85
4.2 Realizacja programu rewitalizacji miasta	90
5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ TARNOWA	
5.1 Realizacja Strategii Rozwoju Miasta w roku 2022	92
5.2 Realizacja polityk, programów i strategii	100
5.2.1 Polityka społeczna	100
5.2.2 Sport	105
5.3 Informacja o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie	109
6. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	
6.1 Strefy Aktywności Gospodarczej	110
6.2 Działania na rzecz lokalnej gospodarki	111
7. E-MIASTO	
7.1 Cyfrowy urząd	113
7.2 „Integracja e-usług w informacji przestrzennej” na rok 2022	114
8. INWESTYCJE	
8.1 Inwestycje prowadzone przez Wydział Infrastruktury Miejskiej	116
8.1.1 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych	116
8.1.2 Pozostałe inwestycje realizowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej	117

8.2 Inwestycje prowadzone przez TOSiR	124
8.3 Inwestycje prowadzone przez ZDIK	124
8.3.1 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych	124
8.4 Projekty nieinwestycyjne	134
9. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI	
9.1 Spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa	157
9.1.1. Struktura kapitałowa	158
9.1.2. Wyniki finansowe spółek	159
9.1.3. Wielkość składników majątkowych spółek	160
9.1.4. Wielkość zatrudnienia w spółkach	161
9.2 Realizacja inwestycji, programów i polityk przez spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa	161
10. GOSPODARKA KOMUNALNA	
10.1 Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta	170
10.2 Gospodarka wodno-ściekowa	172
10.3 Zieleń miejska i place zabaw	174
10.4 Cmentarnictwo	175
10.5 Oświetlenie uliczne	176
10.6 Publiczny transport zbiorowy	177
11. OCHRONA ŚRODOWISKA	
11.1 Stan środowiska	179
11.2 Edukacja ekologiczna	179
11.3 Realizacja programów	182
11.4 Jakość powietrza atmosferycznego	185
12. OCHRONA ZDROWIA	
12.1 Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa	186
12.2 Programy polityki zdrowotnej	189
12.3 Promocja zdrowia i profilaktyka	192
12.4 COVID-19	192
13. POLITYKA SPOŁECZNA	
13.1 Pomoc społeczna	195
13.2 Przeciwdziałanie przemocy	202
13.3 Działalność organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	204
13.4 Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne oraz inne	206
13.5 Pomoc mieszkaniowa i wsparcie z tytułu wzrostu cen paliw i energii	214
13.6 Rehabilitacja społeczna i zawodowa	218
13.7 Usługi społeczne	226
13.8 Organizowanie społeczności lokalnej	228
13.9 Karta Tarnowskiej Rodziny	229
13.10 Karta Dużej Rodziny	230
13.11 Karta Tarnowskiego Seniora	230
13.12 Ośrodki wsparcia i zadania realizowane przez NGO	230
13.13 Działalność miejskich jednostek polityki społecznej	234

13.14 Pomoc obywatelom Ukrainy w związku konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	243
13.15 Programy realizowane przez Centrum Usług Społecznych	246
14. EDUKACJA	
14.1 Edukacja w liczbach	251
14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa	256
14.3 Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze	260
14.4 Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia	273
15. KULTURA	
15.1 Wydarzenia artystyczne	276
15.2 Instytucje kultury i ich działalność	278
15.3 Nagrody, stypendia	292
16. SPORT I REKREACJA	
16.1 Organizacje sportowe	294
16.2 Organizacja imprez i wydarzeń sportowych	318
16.3 Nagrody i wyróżnienia sportowe	331
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	
17.1 Działalność policji	333
17.2 Działalność Straży Miejskiej	339
17.3 Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i OSP w Tarnowie –Rzędzinie	342
18. ADMINISTRACJA	
18.1 Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa	349
18.2 System zarządzania jakością	351
18.3 Audyt i kontrola	361
18.4 Nieodpłatna pomoc prawna	368
19. PROMOCJA MIASTA – WSPÓLPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA	
19.1 Miasta i regiony partnerskie	371
19.2 Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego	372
19.3 Działania promocyjne	373
19.4 Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji	378

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna

Tarnów to druga w kolejności aglomeracja w Małopolsce. Jedną z najmocniejszych stron miasta jest jego położenie - na skrzyżowaniu ważnych europejskich szlaków handlowych. Międzynarodowa trasa E4 z zachodu na wschód (Zgorzelec - Medyka) krzyżuje się z drogą krajową nr 73 z północy na południe (Warszawa - Nowy Sącz - granica ze Słowacją). Miasto Tarnów posiada połączenie z Krakowem autostradą A4 oraz bezpośrednie połączenia kolejowe z Kijowem, Odessą, Bukaresztem, Budapesztem, Koszycami, a także Krakowem, Warszawą, Poznaniem, Szczecinem i Gdańskiem. Najbliższe lotniska (obsługujące także połączenia międzynarodowe) znajdują się w odległości około 100 km od Tarnowa: w Krakowie – Balicach oraz w Jasionce koło Rzeszowa.

Miasto zajmuje obszar 72,38 km². Pod względem administracyjnym Gmina Miasta Tarnowa jest miastem na prawach powiatu – powiatem grodzkim. Sąsiaduje z 17 miejscowościami należącymi do pięciu gmin będących częścią powiatu tarnowskiego – powiatu ziemskiego.

Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków

Wyszczególnienie	Wartość
Powierzchnia geodezyjna	7.237 ha
Liczba obrębów geodezyjnych	174
Liczba działek ewidencyjnych	46.130
Liczba budynków (ujawnionych w EGiB)	25.141
Liczba lokali o wyodrębnionym prawie własności	20.004

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

1.2 Demografia

Porównując rok 2022, z rokiem 2021 możemy zaobserwować, że liczba mieszkańców miasta Tarnowa zmniejszyła się o 1.553 osoby, co stanowiło 1,52 % ogółu mieszkańców.

W tej liczbie było 739 kobiet (1,35 % ogółu kobiet) oraz 814 mężczyzn (1,71 % ogółu mężczyzn). W mieście Tarnowie żyje więcej kobiet niż mężczyzn – w 2022 roku kobiety stanowiły 53,40 % mieszkańców, a mężczyźni stanowili 46,60 %. Dane demograficzne wskazują w dalszym ciągu na utrzymujący się od wielu lat trend zmniejszania się liczby mieszkańców.

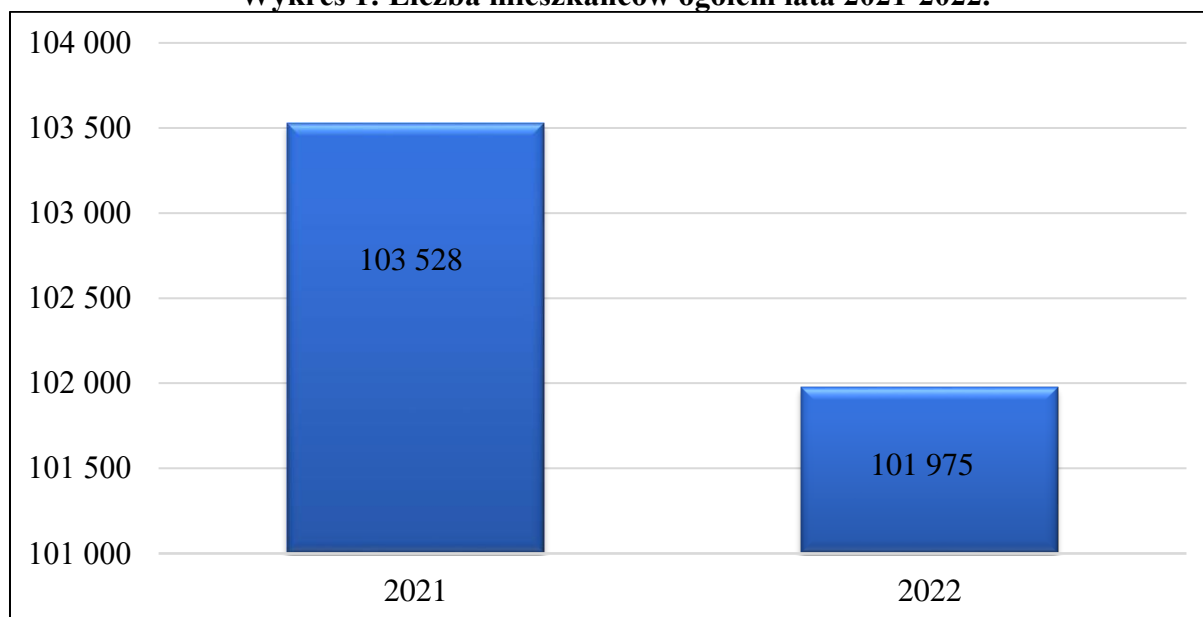
Liczba ludności Tarnowa w latach 2020 – 2022

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2020	Liczba osób w 2021	Liczba osób w 2022	Dynamika w %
Mieszkańców ogółem, w tym:	105.413	103.528	101.975	98,50
zameldowani na pobyt stały	103.302	101.507	100.013	98,53

zameldowani na pobyt czasowy	2.111	2.021	1.962	97,08
kobiety	56.075	55.189	54.450	98,66
mężczyźni	49.338	48.339	47.525	98,32
uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych	86.461	84.980	83.890	98,72

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres 1: Liczba mieszkańców ogółem lata 2021-2022.

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W stosunku do roku poprzedniego odnotowano niewielki spadek osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w Tarnowie między innymi do innych gmin lub za granicę, podobnie, jak osób przybywających do Tarnowa z innych gmin lub zagranicy na pobyt stały.

Nieznacznie w stosunku do lat poprzednich zwiększyła się liczba mieszkańców, którzy zgłosili w ramach obowiązku meldunkowego czasowy (ponad półroczny) wyjazd za granicę. Natomiast zmniejszyła się w 2022 roku liczba mieszkańców, w odniesieniu do lat wcześniejszych, którzy zmienili miejsce zamieszkania w obrębie miasta.

Migracja w latach 2020 – 2022

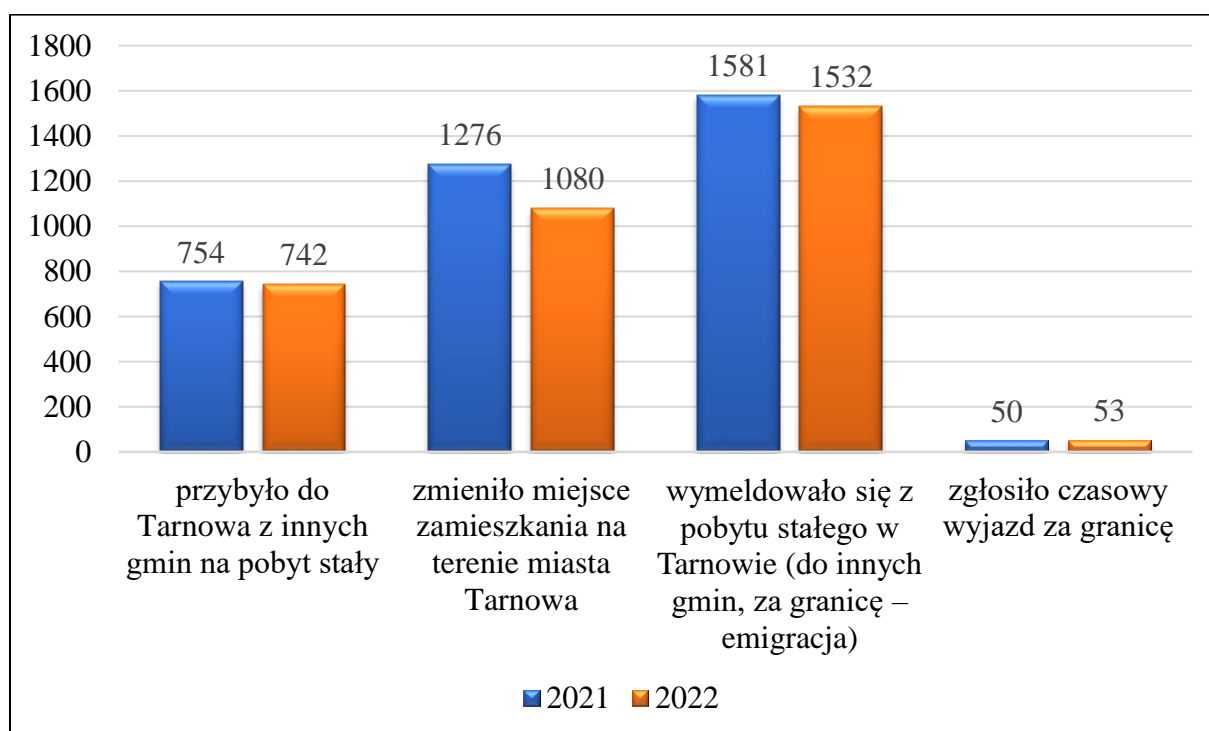
Wyszczególnienie	Liczba osób w 2020	Liczba osób w 2021	Liczba osób w 2022	Dynamika w %
przybyło do Tarnowa z innych gmin na pobyt stały	734	754	742	98,41

zmieniło miejsce zamieszkania na terenie Tarnowa	1.106	1.276	1.080	84,64	
wymeldowało się z pobytu stałego w Tarnowie (do innych gmin, za granicę)	1.365	1.581	1.532	96,90	
zgłosiło czasowy wyjazd za granicę	43	50	53	106,00	

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres 2: Migracja w latach 2021 – 2022.

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Migracja w ramach tarnowskich osiedli wskazuje, że w 2022 r. odnotowano dodatnią dynamikę w osiedlach Krzyż, Rzędzin oraz Gumńska-Zabłocie, choć nie był to znaczny przyrost, to tam przybyło stałych mieszkańców. Natomiast na pozostałych osiedlach nastąpił spadek liczby stałych mieszkańców. Najmniejszy na osiedlu Chyszów (o 0,05%), a największy na osiedlu Starówka (o 2,68%).

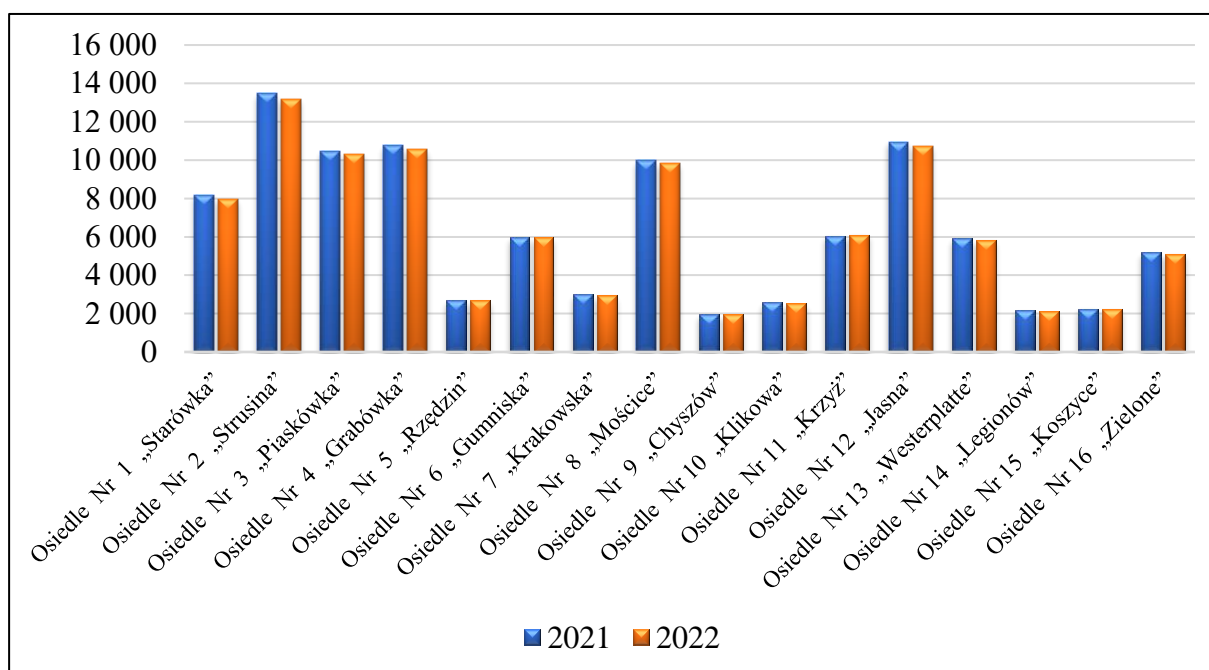
Liczba stałych mieszkańców w osiedlach w latach 2020 – 2022

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	Dynamika w %
Osiedle Nr 1 „Starówka”	8.400	8.195	7.975	97,32
Osiedle Nr 2 „Strusina”	13.839	13.481	13.179	97,76

Osiedle Nr 3 „Piaskówka”	10.652	10.456	10.324	98,74
Osiedle Nr 4 „Grabówka”	11.042	10.749	10.559	98,23
Osiedle Nr 5 „Rzędzin”	2.707	2.679	2.687	100,30
Osiedle Nr 6 „Gumniska-Zabłocie”	6.023	5.951	5.963	100,20
Osiedle Nr 7 „Krakowska”	3.078	3.001	2.936	97,83
Osiedle Nr 8 „Mościce”	10.097	9.984	9.828	98,44
Osiedle Nr 9 „Chyszów”	1.982	1.957	1.956	99,95
Osiedle Nr 10 „Klikowa”	2.597	2.567	2.517	98,05
Osiedle Nr 11 „Krzyż”	5.994	6.049	6.109	100,99
Osiedle Nr 12 „Jasna”	11.196	10.944	10.726	98,01
Osiedle Nr 13 „Westerplatte”	5.914	5.902	5.806	98,37
Osiedle Nr 14 „Legionów”	2.184	2.156	2.115	98,10
Osiedle Nr 15 „Koszyce”	2.294	2.250	2.229	99,07
Osiedle Nr 16 „Zielone”	5.303	5.186	5.104	98,42
Razem	103.302	101.507	100.013	98,53

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres 3: Liczba stałych mieszkańców w osiedlach w latach 2021 – 2022.

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W dalszym ciągu utrzymuje się zmniejszenie gęstości zaludnienia na terenie miasta, które wynika ze zmniejszenia się liczby zameldowanych mieszkańców przy stałej powierzchni miasta.

Gęstość zaludnienia w latach 2020 – 2022

Rok	Powierzchnia w km ²	Liczba ludności	Liczba ludności na 1 km ²
2020	72,4	105.413	1.455
2021	72,4	103.528	1.429
2022	72,4	101.975	1.408

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Niepokojącym zjawiskiem demograficznym jest odnotowywany na terenie miasta Tarnowa od kilku lat spadek przyrostu naturalnego mimo funkcjonowania programów prorodzinnych, wspomagających ekonomicznie rodziny rozwojowe.

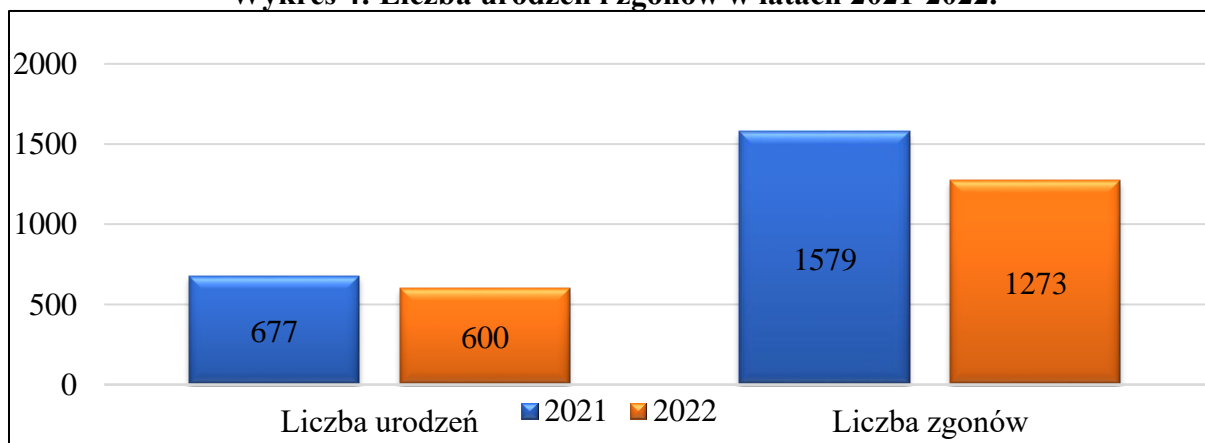
W poprzednich latach do zwiększenia liczby zgonów, przyczyniła się pandemia COVID – 19.

Zmniejszenie się liczby urodzeń w 2022 roku przy niewielkim zmniejszeniu się liczby zgonów w stosunku do lat ubiegłych, powoduje w dalszym ciągu ujemny przyrost naturalny.

Przyrost naturalny w latach 2020 – 2022

Lata	Liczba urodzeń	Dynamika w %	Liczba zgonów	Dynamika w %	Przyrost naturalny	Dynamika w %
2020	785	96,43	1.420	118,33	-635	164,50
2021	677	86,24	1.579	111,19	-902	142,04
2022	600	88,62	1.273	80,62	-673	74,61

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres 4: Liczba urodzeń i zgonów w latach 2021-2022.

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

1.3 Gospodarka w liczbach

W 2022 r. w Tarnowie działalność prowadziło **12 847** podmiotów gospodarki narodowej. Dane statystyczne dot. liczby firm, za lata 2015-2021, przedstawiają się następująco:

2021- 12 644
 2020 - 12 326
 2019 - 12 013
 2018 - 11 686
 2017- 11 549
 2016- 11 442
 2015 - 11 358

Branża	31.12.2022 r.
Przetwórstwo przemysłowe	974
Budownictwo	1483
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa samochodów	2667
Transport i gospodarka magazynowa	751
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	285
Informacja i komunikacja	511
Finanse i ubezpieczenia	378
Obsługa rynku nieruchomości	669
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1599
Usługi administrowania i działalność wspierająca	413
Edukacja	524
Opieka zdrowotna	1076
Kultura, rozrywka i edukacja	293
Pozostała działalność usługowa	1044
Pozostałe branże	175
Ogółem	12 847*

*Bank Danych Lokalnych, dostęp z dnia 31.12.2022 r.: różnica pomiędzy ogólną liczbą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Miasta Tarnowa (12 847), a liczbą podmiotów wg. form organizacyjno – prawnych (12 842) wynika z faktu, iż od 2014 r. do liczby podmiotów gospodarki narodowej wg. form organizacyjno - prawnych nie wlicza się podmiotów, które w chwili rejestracji w REGON, nie wybrały prawnej formy działalności. Takich podmiotów na dzień 31.12.2022 r., było 5.

Liczba przedsiębiorców obsługiwanych w Punkcie Obsługi Przedsiębiorców (Tarnowskie Centrum Przedsiębiorczości, ul. Wałowa 10), **2 217** w tym spoza miasta Tarnowa: **379**

Liczba przedsiębiorców obsłużona stacjonarnie, na stanowisku doradztwa podatkowego (dyżury pełnione przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych), dane za okres 03.01.2022 r. – 31.12.2022 r. – 53.

1.4. Poziom i struktura bezrobocia, działania na rzecz bezrobotnych

Na koniec grudnia 2022 roku bez pracy pozostawało **2262** mieszkańców Tarnowa. Na przestrzeni 2022 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 0,9%, tj. o **20 osób** z 2282 osób w grudniu 2021 r. do **2262 osób** na koniec grudnia 2022 r. Jest to drugi rok spadku bezrobocia po wzroście, który miał miejsce w 2020 roku.

Poziom bezrobocia w 2022 roku miał typowy przebieg sezonowego bezrobocia z trochę mniej wyraźną (niż w roku 2021) tendencją spadkową. Po wzroście w pierwszych miesiącach roku do poziomu 2373 osoby, nastąpił spadek do 2234 osób w lipcu. W sierpniu bezrobocie nieco wzrosło (o 12 osób do miesiąca poprzedniego). We wrześniu znowu bezrobocie spadło do 2172 osób i był to miesiąc, w którym odnotowano najniższą liczbę bezrobotnych w 2022 roku. W ostatnim kwartale 2022 roku bezrobocie kolejny raz wzrosło i ostatecznie na koniec roku osiągnęło 2262 osoby. Jest to jeden z najniższych stanów bezrobocia w ostatnich 33 latach, czyli od chwili monitorowania bezrobocia rejestrowanego.

Na tarnowskim rynku pracy, w 2022 roku, wystąpiły następujące zjawiska:

- 1) Nastąpił spadek bezrobocia o 20 osób do poziomu 2262 osoby;
- 2) Stopa bezrobocia w trakcie roku spadła o 0,1 punktu procentowego do poziomu 4,1% na koniec grudnia 2022 r.;
- 3) Na przestrzeni 2022 roku od pracodawców z Tarnowa wpłynęło 4423 (w całym regionie 9549) miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej;
- 4) Zwiększyła się liczba bezrobotnych rejestrujących się w ciągu 2022 roku, w porównaniu do roku 2021. W 2022 roku zarejestrowało się 3829 osób tj. o 540 więcej niż w 2021 roku;
- 5) Zmniejszyła się liczba osób wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych. W 2022 roku liczba wyłączonych z ewidencji to 3849 osób. W 2021 roku wyłączono 3970 osób, czyli o 121 osób więcej;
- 6) Spośród wyłączonych z ewidencji, w 2022 roku, pracę podjęły 1822 osoby bezrobotne (o 208 mniej niż w 2021 roku), co stanowiło 47,3% osób wyrejestrowanych;
- 7) Żaden pracodawca z terenu Tarnowa w 2022 roku nie zgłosił zamiaru ani nie dokonał zwolnień grupowych. W 2021 roku rozwiązano umowy o pracę z 26 pracownikami.
- 8) Zwiększył się odsetek oraz liczba bezrobotnej młodzieży z 7,6% w 2021 roku, do 8,6% w 2022 roku. Na koniec 2022 roku bez pracy pozostawały 194 osoby, w wieku do 25 lat, tj. o 20 osób więcej niż w końcu 2021 roku;
- 9) Zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia o 11 osób, z poziomu 676 osób w 2021 roku do poziomu 665 osób w 2022 roku. Osoby w wieku powyżej 50 lat stanowiły w końcu 2022 roku 29,4% ogółu bezrobotnych, tj. o 0,2% mniej niż w 2021 roku;
- 10) Wzrosła liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy o 9 osób, z poziomu 381 osób w 2021 roku do poziomu 390 osób na koniec 2022 roku.
- 11) Zmniejszyła się liczba długotrwale bezrobotnych o 138 osób, z poziomu 1354 osoby, w 2021 roku, do poziomu 1216 osób w 2022 roku. Pomimo spadku liczby długotrwale bezrobotnych ich odsetek od ogółu, w 2022 roku, był bardzo wysoki i stanowił 53,8% ogółu bezrobotnych.
- 12) W związku z działaniami wojennymi na Ukrainie, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie do grudnia 2022 roku obsłużył 1964 uchodźców.

Aktywne działania Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie przyczyniły się do pozyskania środków finansowych z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację bezrobotnych. Środki te, w 2022 roku, pozwoliły objąć wsparciem znaczną grupę bezrobotnych mieszkańców regionu tarnowskiego, w tym osób z miasta Tarnowa. Zaktywizowano 768 osób bezrobotnych z Tarnowa, z tego najliczniej, bo 333 osoby podjęły staż. 112 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 90 osób rozpoczęło pracę na utworzonych miejscach, w ramach doposażenia stanowisk pracy. Pracę interwencyjną rozpoczęły 74 osoby. Ponadto osoby bezrobotne z Tarnowa podejmowały prace społecznie użyteczne, podejmowały prace w ramach przyznanego bonu na zasiedlenie, podejmowały pracę w ramach robót publicznych oraz uczestniczyły w szkoleniach zawodowych.

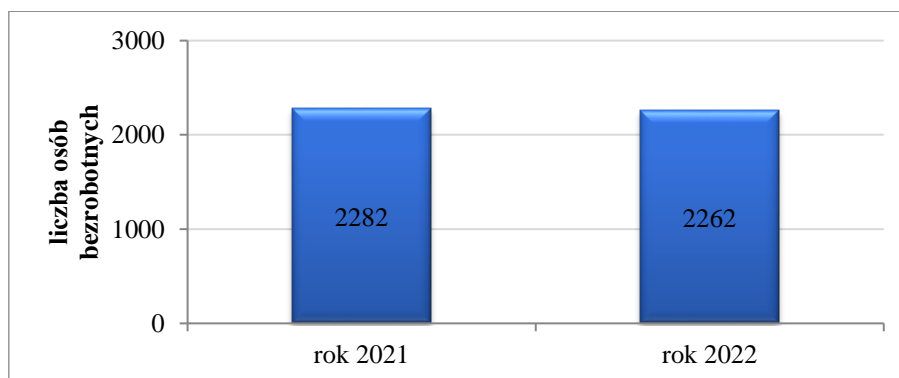
Sytuacja na lokalnym rynku pracy w związku z działaniami wojennymi na Ukrainie

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w celu udzielenia pomocy i objęcia wsparciem obywateli Ukrainy utworzył w swojej siedzibie *Punkt Informacyjny dla Uchodźców z Ukrainy*, w którym otrzymują kompleksową informację dotyczącą rynku pracy.

Do 31.12.2022 roku obsłużono **1964** uchodźców. Osoby kontaktujące się z tutejszym Urzędem mogą liczyć na pomoc w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz skorzystać z usług i instrumentów rynku pracy. Pracodawcy bardzo często deklarują chęć zatrudnienia obywateli Ukrainy. Liczba dostępnych miejsc pracy dla uchodźców z Ukrainy na koniec grudnia wynosiła **181 ofert**. Ponadto, w punkcie osoby mogą skorzystać ze wsparcia psychologa, pomocy doradcy zawodowego, którzy pomogą w podjęciu decyzji o kierunku przekwalifikowania czy odnalezienia się na obcym rynku pracy. PUP świadczy także pomoc w zakresie przygotowania dokumentów aplikacyjnych, czy kontaktach z pracodawcami. Pracownicy Urzędu zostali wyposażeni w urządzenia elektroniczne (translatory mowy, smartfony), ułatwiające kontakt z obcokrajowcami.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie, w 2022 roku, zarejestrował jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy **640** obywateli Ukrainy oraz objął wsparciem w ramach aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu **128** osób (staż – 103 osoby, prace interwencyjne – 12 osób, prace społecznie użyteczne – 3 osoby, doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy – 6 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 4 osoby).

Wykres 1: Poziom bezrobocia w Tarnowie w latach 2021-2022

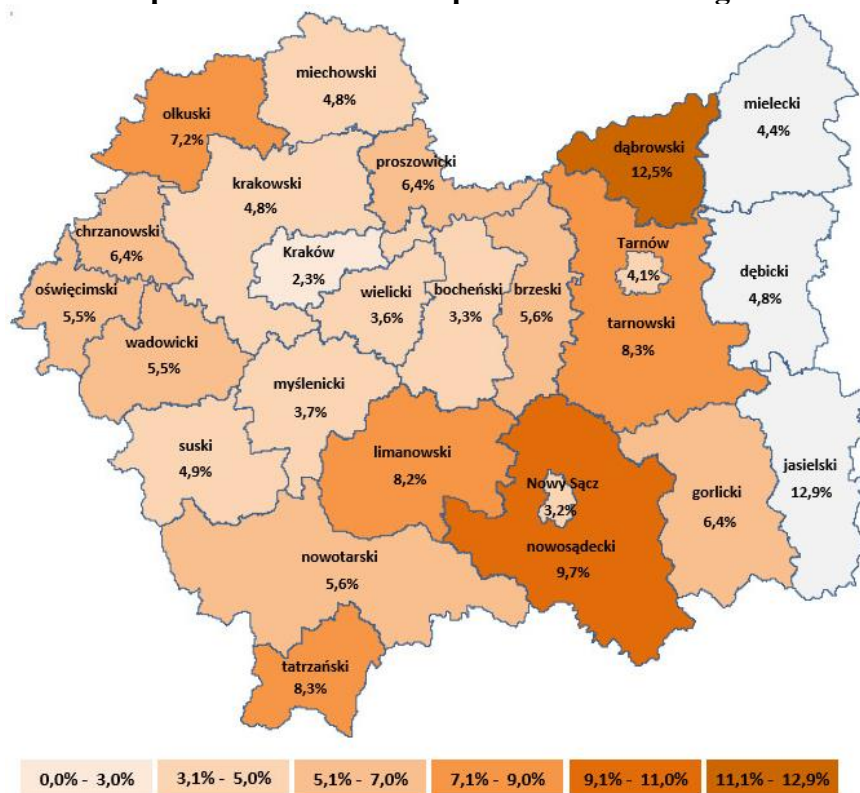

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Na koniec 2022 roku stopa bezrobocia w Tarnowie wyniosła 4,1% i na przestrzeni 2022 roku, spadła o 0,1 punktu procentowego.

Średnia stopa bezrobocia w Małopolsce wynosiła 4,5% i w ciągu 2022 roku spadła o 0,5 punktu procentowego. Natomiast stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 5,2% i była o 0,6 punktu procentowego niższa niż w końcu 2021 roku.

Wykres 2: Stopa bezrobocia w Małopolsce – stan na 31 grudnia 2022 r.

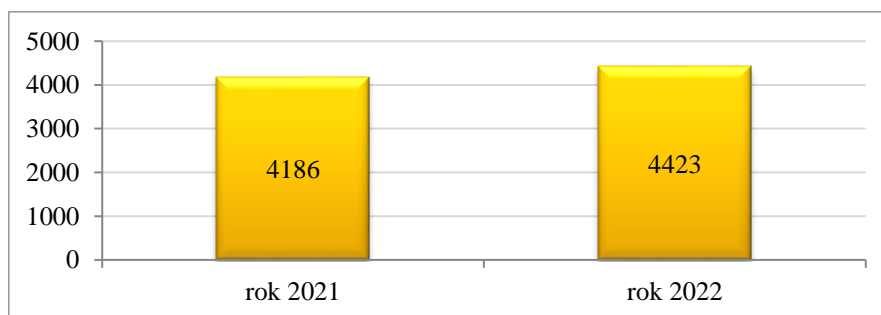

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 4423 miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej od pracodawców z terenu Tarnowa (z całego regionu 9549 miejsc) i było to o 237 miejsc więcej, w porównaniu do 2021 roku.

Wzrost miejsc pracy i aktywizacji zawodowej spowodowany był zwiększeniem się liczby ofert na miejsca subsydiowane jak i niesubsydiowane.

Wykres 3: Liczba miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w Tarnowie w latach 2021-2022

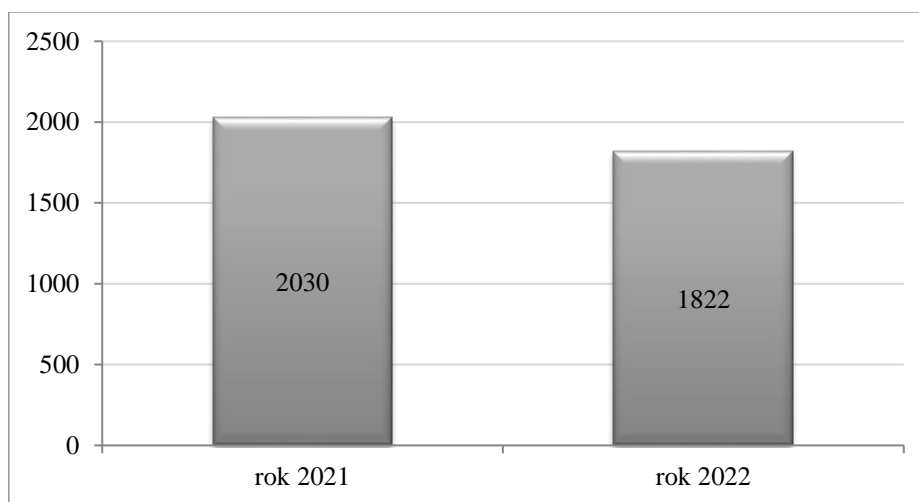

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2022 roku zatrudnienie podjęło 1822 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa, którzy stanowili 47,3% osób wyrejestrowanych. Odsetek zatrudnionych był na nieco niższym

poziomie niż w 2021 roku, stanowiły one wówczas 51,1% osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych.

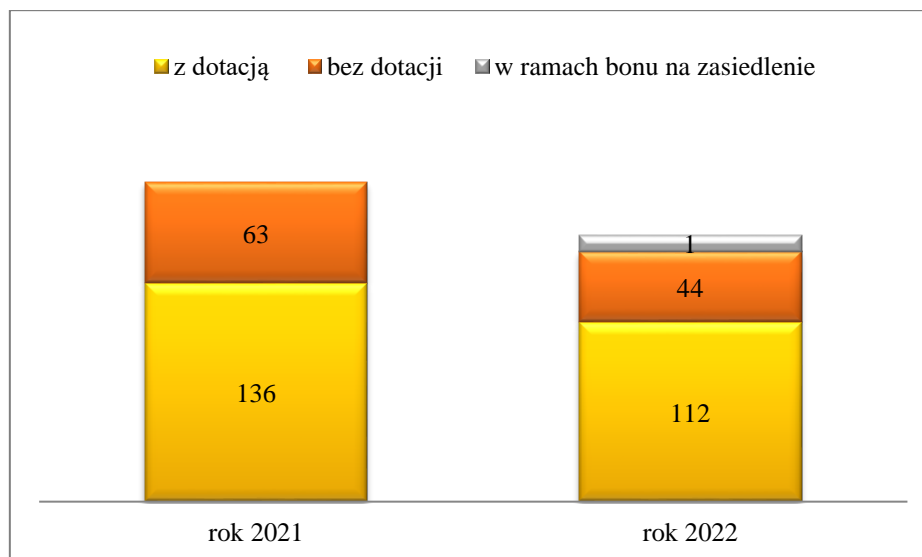
Wykres 4: Liczba osób podejmujących zatrudnienie w latach 2021-2022

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2022 roku 157 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność gospodarczą, w tym 112 osób skorzystało z dotacji udzielonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na uruchomienie własnej działalności, 44 osoby rozpoczęło działalność gospodarczą w ramach własnych środków, a jedna osoba w ramach bonu na zasiedlenie.

Wykres 5: Bezrobotni mieszkańcy, którzy podjęli działalność gospodarczą w latach 2021-2022

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2022 roku żaden zakład pracy, z terenu regionu tarnowskiego, nie zgłosił ani nie dokonał zwolnień grupowych.

Na przestrzeni 2021 roku z terenu miasta Tarnowa cztery zakłady pracy dokonały zwolnień grupowych 26 osób. Firmy, które dokonały zwolnień grupowych w 2021 roku to: Spółdzielnia Inwalidów „Tarnospin” – 17 osób, Straż Miejska w Tarnowie – 4 osoby, Poczta

Polska S.A. – 4 osoby oraz M&R Printing Equipment Poland Spółka z o.o., która zwolniła jedną osobę.

Działania na rzecz bezrobotnych

W 2022 roku na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie wydatkował środki w wysokości **28.244,0 tys. zł**, w tym:

- 1) **12.109,2 tys. zł** na realizację projektu w ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020**, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego i współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 2) **7.453,2 tys. zł** na realizację projektu w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020**, Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 3) **8.681,6 tys. zł** z Funduszu Pracy (algorytm), w tym:
  - **183,7 tys. zł** na realizację programu regionalnego „Firma +1”,
  - **147,0 tys. zł** na realizację programu regionalnego „Konserwator”,
  - **201,8 tys. zł** na realizację programu regionalnego „Bumerang – powrót na rynek pracy”.

Dodatkowo w 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie wydatkował:

- 1) **178,3 tys. zł** na realizację projektu pilotażowego pn. „Pracuj zdalnie – projekt pilotażowy” finansowanego ze środków rezerwy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej;
- 2) **596,0 tys. zł** na realizację projektu „Prace interwencyjne – AKTYWNIE W PRZYSZŁOŚĆ” wdrażanego w ramach RPO WM 2014-2020, Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa, Typ projektu A. Kompleksowe programy na rzecz aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ponadto w 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie dysponował środkami Funduszu Pracy, które zostały przeznaczone na dotację na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy, przyznawanej na podstawie rozporządzenia w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 (rodzaj przeważającej działalności oznaczony kodem PKD 56.30.Z, 93.29.A lub 93.29.Z). W ramach tego instrumentu zawarto z przedsiębiorcami 9 umów na łączną kwotę **45,0 tys. zł**.

Działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców (KFS)

Na realizację działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców PUP w Tarnowie wydatkował w 2022 r. środki Funduszu Pracy z **Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)**, w wysokości **1.677,9 tys. zł**. W 2022 r. środki KFS przeznaczone zostały na wsparcie kształcenia ustawicznego (pracowników i pracodawców), zgodnie z priorytetami wskazanymi przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, tj.:

- wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek pandemii COVID-19, musiały podjąć działania w celu dostosowania się do zmienionej sytuacji rynkowej (priorytet 1);
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem (priorytet 2);
- wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych (priorytet 3);
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących będących członkami rodzin wielodzietnych (priorytet 4);

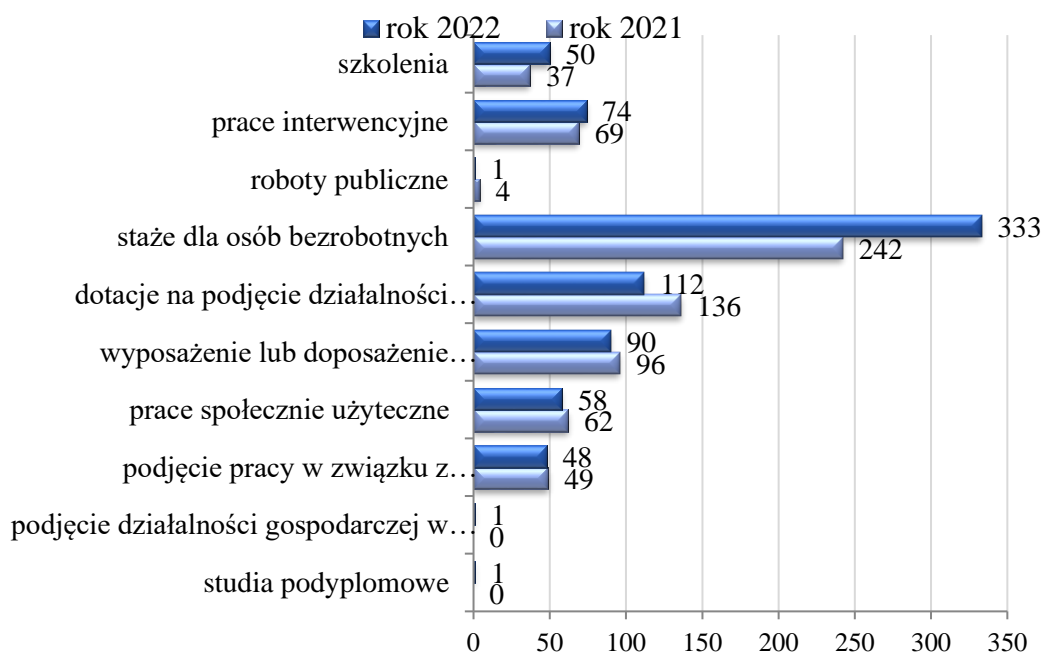
- wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS (priorytet 5);
- wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych (priorytet 6);
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej (priorytet 7);

oraz zgodnie z priorytetami wskazanymi przez Radę Rynku Pracy, tj.:

- wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia (priorytet 1);
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności (priorytet 2);
- wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców (priorytet 3).

Wspieraniem w ramach kształcenia ustawicznego objęto 795 pracodawców i pracowników.

Wykres 6: Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z Tarnowa zaktywizowane w ramach programów wsparcia finansowanych z EFS i FP w latach 2021 i 2022

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

1.5. Uspołecznienie zarządzania miastem

1.5.1. Działalność ciał doradczych

W 2022 r. przy Prezydencie Miasta Tarnowa działały następujące ciała doradcze:

- 1) Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa,
- 2) Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa,
- 3) Rada Kultury Miasta Tarnowa,
- 4) Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa,
- 5) Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna,
- 6) Tarnowska Rada Seniorów,
- 7) Tarnowski Komitet Rewitalizacji,
- 8) Rada Gospodarcza.

POWIATOWA SPOŁECZNA RADA DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PRZY PREZYDENCIE MIASTA TARNOWA

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, zwanej dalej „Radą”, należy:

- 1) inicjowanie projektów zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- 2) realizacja praw osób niepełnosprawnych,
- 3) opiniowanie projektów miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) ocena realizacji programów,
- 5) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską w Tarnowie pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Skład Rady powołany na lata 2020-2023 przedstawia się następująco:

- 1) Dorota Budzyńska – przewodnicząca rady,
- 2) Mateusz Śliwa – wiceprzewodniczący rady,
- 3) Sylwia Borowińska – sekretarz rady,
- 4) Maria Chwałek – członek rady,
- 5) Kazimierz Curyło – członek rady.

W 2022 r. odbyło się 8 posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa. W toku posiedzeń Rada zajmowała się następującymi sprawami:

- 1) wydała cztery opinie do projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznacza się środki PFRON przyznane powiatom wg algorytmu oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 2) ustaliła zasady dofinansowania ze środków PFRON zadań realizowanych w 2022 r. przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych),
- 3) wydała opinię w sprawie sprawozdania z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025” w 2021 r.,

- 4) dokonała analizy trudnej sytuacji życiowej trzech osób niepełnosprawnych, które złożyły wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i zajęła w tych sprawach stanowisko.

RADA SPORTU GMINY MIASTA TARNOWA

Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa, zwana dalej „Radą”, zgodnie z ustawą o sporcie, jest ciałem doradczym i opiniodawczym dla organu wykonawczego danej jednostki samorządu terytorialnego. Członkowie rady sportu wykonują swoje funkcje społecznie.

W 2022 roku skład Rady Sportu przedstawiał się następująco:

- 1) Marek Niemczura – przewodniczący rady,
- 2) Jarosław Wałaszek – zastępca przewodniczącego rady,
- 3) Jakub Drwal – zastępca przewodniczącego rady,
- 4) Marek Baran - sekretarz rady,
- 5) Piotr Górnikiewicz – członek rady,
- 6) Marek Małek - członek rady,
- 7) Ryszard Surdej - członek rady,
- 8) Wojciech Nowak – członek rady,
- 9) Tomasz Matyjewicz – członek rady,
- 10) Robert Maślanka – członek rady,
- 11) Mariusz Liszka – członek rady,
- 12) Bartłomiej Tott – członek rady,
- 13) Mariusz Siedlik – członek rady,
- 14) Leszek Kępiński – członek rady,
- 15) Andrzej Łoś – członek rady,
- 16) Urszula Świerczek – członek rady,
- 17) Jarosław Wołowicz – członek rady,
- 18) Paweł Holcman – członek rady,
- 19) Jacek Bobro – członek rady – odwołany z funkcji przedstawiciela MKS Tarnovia przez prezesa klubu w dniu 11 października 2022 r.

W związku z kończąca się dnia 9 lutego 2023 r. kadencją Rady Sportu, 25 listopada 2022 r. rozpoczęto prace nad przygotowaniem naboru do rady w kadencji 2023-2027 według poniższych zasad:

- 1) Rada Sportu składać się będzie z maksymalnie osiemnastu członków,
- 2) w skład Rady Sportu wchodzi:
  - a) przedstawiciel właściwej w sprawach kultury fizycznej komisji Rady Miejskiej w Tarnowie,
  - b) przedstawiciel właściwego w sprawach kultury fizycznej wydziału Urzędu Miasta Tarnowa,
  - c) przedstawiciel instytucji kultury fizycznej Gminy Miasta Tarnowa,
  - d) przedstawiciel sportowego środowiska szkół wyższych mających siedzibę na terenie Gminy Miasta Tarnowa,
  - e) czternastu przedstawicieli środowisk sportowych miasta Tarnowa – wyłącznie osoby pełniące funkcje statutowe we władzach klubów lub trenerzy/instruktorzy,
- 3) imienny skład Rady Sportu, wraz z wyborem przewodniczącego Rady Sportu, dwóch zastępców przewodniczącego oraz sekretarza Rady Sportu, ustala Prezydent Miasta Tarnowa w formie zarządzenia, po przeprowadzeniu procedury zgłaszania i wyłaniania przedstawicieli.

Zarządzeniem Nr 64/2023 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 20 lutego 2023 r. w sprawie powołania imiennego składu Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa, Prezydent Tarnowa powołał nowy skład Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa w kadencji 2023-2027.

RADA KULTURY MIASTA TARNOWA

Rada Kultury Miasta Tarnowa, zwana dalej „Radą”, powoływana jest na okres trwania kadencji Prezydenta Miasta Tarnowa.

Na podstawie zarządzenia nr 112/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie powołania Rady Kultury Miasta Tarnowa, ustalenia jej składu oraz wprowadzenia regulaminu, powołana została Rada w następującym składzie:

1) Krystyna Latała	–	przewodnicząca rady,
2) Adam Bartosz	–	zastępca przewodniczącej rady,
3) Rafał Balawejder	–	członek rady,
4) Bartłomiej Bałut	–	członek rady,
5) Grzegorz Gawlik	–	członek rady,
6) Tomasz Kapturkiewicz	–	członek rady,
7) Agnieszka Kawa	–	członek rady,
8) Piotr Kopa	–	członek rady,
9) Ewa Łączyńska-Widz	–	sekretarz rady,
10) Dorota Omylska-Bielat	–	członek rady,
11) Marcin Sobczyk	–	członek rady,
12) Ewa Stańczyk	–	członek rady,
13) Andrzej Szpunar	–	członek rady.

Rada w 2022 roku obradowała na jednym posiedzeniu. Głównymi tematami posiedzenia w dniu 18 maja 2022 r. były obchody Roku Szczepanika w Tarnowie oraz zmiany rynku kultury – nowe wyzwania i perspektywy rozwoju. Podczas posiedzenia zwiedzano również „Pasażu Odkryć” – Tarnowski Park Doświadczeń.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU DLA MIASTA TARNOWA

W 2022 r. Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa, zwana dalej „Komisją”, pracowała na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Tarnowa nr 146/2020 z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa VII kadencji, zmienionego zarządzeniem nr 197/2022 z dnia 27 kwietnia 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa VII kadencji.

Obecny skład osobowy Komisji przedstawia się następująco:

- 1) Roman Ciepela - Prezydent Miasta Tarnowa, pełniący funkcję przewodniczącego komisji,
- 2) Grzegorz Habel - dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego w Urzędzie Miasta Tarnowa, pełniący funkcję zastępcy przewodniczącego komisji,
- 3) radni delegowani przez Radę Miejską w Tarnowie:
  - a) Józef Gancarz,
  - b) Sebastian Stepek,
- 4) osoby powołane przez Prezydenta Miasta Tarnowa:
  - a) Małgorzata Proszowska,
  - b) Aneta Abram,
  - c) Stefan Piotrowski,
- 5) przedstawiciele delegowani przez Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie:
  - a) Witold Ślęzak,
  - b) Paweł Jantoń,
- 6) prokurator wskazany przez Prokuratora Okręgowego w Tarnowie – Barbara Glazer-Podobińska,

7) do udziału w pracach komisji z głosem doradczym powołani zostali: Krzysztof Tomasik i Krzysztof Gładysz.

W okresie sprawozdawczym komisja obradowała na jednym posiedzeniu, które odbyło się w dniu 12 grudnia 2022 r. Posiedzenie prowadził Pan Grzegorz Habel – Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego.

Komisja zajmowała się opiniowaniem projektu budżetu na rok 2023 w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przedstawiciele poszczególnych służb mogli się wypowiedzieć, czy zapisane środki w projekcie budżetu Gminy Miasta Tarnowa na rok 2023 są wystarczające oraz przedstawić przewidywane ich przeznaczenie.

Następnie członkowie komisji opiniowali Sprawozdanie z programu „Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017 – 2022 dla miasta Tarnowa” za rok 2021. Sprawozdanie zostało wszystkim członkom komisji przesłane do zapoznania. Do sprawozdania z programu nie wniesiono wniosków i uwag.

Kolejnym punktem omówionym na posiedzeniu było przyjęcie projektu programu „Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2023-2027 dla miasta Tarnowa. Projekt programu został wszystkim członkom komisji przesłany do zapoznania. Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego poinformował, że zgodnie z przepisami, projekt programu będzie przyjęty przez Radę Miejską w Tarnowie w drodze uchwały po wcześniejszej akceptacji Komisji Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Tarnowie. Do projektu programu również nie zgłoszono wniosków i uwag.

W ramach dyskusji Komendant Straży Miejskiej w Tarnowie poruszył kwestię postępowania z osobami nietrzeźwymi po zakończeniu w dniu 31 grudnia 2022 r. działalności Punktu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi w Tarnowie. Pani Marzena Habel z Centrum Usług Społecznych w Tarnowie poinformowała, że został rozpisany konkurs na prowadzenie ogrzewalni. Po jego rozstrzygnięciu do ogrzewalni będzie można przewozić osoby nietrzeźwe. W innych przypadkach osoby te będą umieszczane w Policijnej Izbie Zatrzymań lub zgodnie z ustawą mogą być przewożone do miejsc zamieszkania. Zastępca Komendanta Miejskiego PSP w Tarnowie zapytał, czy będzie kontynuowane przyznawanie nagród dla funkcjonariuszy PSP z okazji Dnia Strażaka.

MIEJSKA KOMISJA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Tarnowie powołana została zarządzeniem Nr 316/2007 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 6 września 2007 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Tarnowie (z późn. zm.). Jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach zagospodarowania przestrzennego zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Komisja powołana jest do opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokonywanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa ocen i analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

W 2022 r. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna pracowała w następującym składzie:

- 1) mgr inż. arch. Barbara Knapik – przewodnicząca komisji,
- 2) mgr inż. arch. Małgorzata Abramowicz - wiceprzewodnicząca komisji,
- 3) mgr inż. Marek Maślanka - sekretarz komisji,
- 4) mgr inż. arch. Małgorzata Przybysz – Ławnicka - członek komisji,
- 5) mgr inż. arch. Ewa Bień - członek komisji,
- 6) mgr inż. Artur Michałek - członek komisji,

7) mgr inż. Andrzej Banach - członek komisji.

W 2022 r. odbyły się cztery posiedzenia. Przedmiotem obrad były zapisy projektów planów miejscowych i zgodnie z art. 17 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wydano dwie opinie dotyczące projektów planów miejscowych oraz dwie opinie dotyczące projektów zmian planów miejscowych.

Na posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2022 r. opiniowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic Ks. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Wilhelma Beckera. Projekt planu został sporządzony w wyniku podjęcia przez Radę Miejską w Tarnowie uchwały nr LIV/505/2021 z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania planu. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa obszar objęty opracowaniem położony jest w strefie aktywności gospodarczej – AG-II zlokalizowanej w rejonie istniejącej i rozwijającej się zabudowy przemysłowej i w pobliżu rozległego kompleksu zadrzewień. Przedmiotem ustaleń projektu planu było wprowadzenie zapisów dążących do optymalnego wykorzystania terenu pod względem ekonomicznym i funkcjonalnym oraz zgodnym z obowiązującymi przepisami.

Na posiedzeniu w dniu 6 czerwca 2022 r. opiniowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Wilczej – „Krzyż – Wschód II”. Projekt planu został sporządzony po podjęciu przez Radę Miejską w Tarnowie uchwały nr VIII/77/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań obszar opracowania wskazany został jako teren produkcyjno – usługowy.

Na posiedzeniu w dniu 1 sierpnia 2022 r. opiniowano projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie potoku Wątok. Projekt zmiany planu został sporządzony za przyczyną podjęcia przez Radę Miejską w Tarnowie uchwały nr LIX/575/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany planu. Obszary objęte projektem zmiany planu stanowią fragmenty obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Podstawową zmianą wprowadzoną w projekcie było doprowadzenie ustaleń planu do zgodności z obecnie obowiązującymi zapisami Studium uwarunkowań w aspekcie zmian przeznaczenia działek ustalonego w obecnym planie miejscowym.

Cztery obszary zgodnie ze Studium uwarunkowań zlokalizowane są w większości w terenie zabudowy śródmiejskiej oznaczonej symbolem MS, a piąty w przewadze w terenie zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności, oznaczonej symbolem M2.

Na posiedzeniu w dniu 2 listopada 2022 r. opiniowano projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie byłej strefy Zakładów Azotowych. Projekt zmiany planu został sporządzony na podstawie podjęcia przez Radę Miejską w Tarnowie uchwały nr LIV/506/2021 z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do zmiany planu.

Zmiana planu dotyczy doprowadzenia jego ustaleń do zgodności z obecnie obowiązującymi zapisami Studium uwarunkowań w aspekcie możliwości realizacji farm fotowoltaicznych w rejonie ul. Czystej i Żytniej oraz przeznaczenia działek zlokalizowanych w rejonie ul. Białej i Giełdowej jako tereny produkcyjno-usługowe.

W 2022 roku Miejska Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna podjęła cztery uchwały, wydając pozytywne opinie dotyczące przedłożonych opracowań.

TARNOWSKA RADA SENIORÓW

W 2022 r. Tarnowska Rada Seniorów pracowała w 13-osobowym zespole, z udziałem przedstawicieli podmiotów działających na rzecz seniorów z terenu miasta Tarnowa, w następującym składzie:

- 1) Lidia Jaźwińska - przewodnicząca rady - przedstawicielka Prezydenta Miasta Tarnowa,
- 2) Grażyna Kondracka - wiceprzewodnicząca rady - przedstawicielka Stowarzyszenia „Senior Na Czasie”,
- 3) Maria Gogojewicz-Pęcherek - sekretarz rady - przedstawicielka Katolickiego Centrum Edukacji Młodzieży KANA,
- 4) Edward Bukowski - członek rady - przedstawiciel Katolickiego Centrum Edukacji Młodzieży KANA,
- 5) Zofia Buryło - członek rady - przedstawicielka Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Szkoły Sportowej w Tarnowie,
- 6) Halina Gawle - członek rady - przedstawicielka Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie,
- 7) Ludwika Gawron - członek rady - przedstawicielka Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie,
- 8) Danuta Kisielewska - członek rady - przedstawicielka Fundacji Zielona Przystań,
- 9) Ewa Łabno - członek rady - przedstawicielka Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Tarnowie,
- 10) Jakub Kwaśny - członek rady - przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 11) Mirosław Biedroń - członek rady - przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 12) Marian Wardzała - członek rady - przedstawiciel Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 13) Stanisław Wiatr - członek rady - przedstawiciel Prezydenta Miasta Tarnowa.

Zgodnie z założeniami statutowymi Tarnowska Rada Seniorów została powołana w celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, w tym w szczególności pokolenia seniorów.

Realizując swoje zadania jest otwarta na partnerstwo i współpracę ze wszystkimi organizacjami działającymi na rzecz seniorów oraz innymi środowiskami senioralnymi, dla wspólnego rozwiązywania problemów senioralnych, tworzenia godnych warunków życia osób starszych w mieście, a przede wszystkim przełamywania stereotypów na temat seniorów i starości, w tym budowanie ich autorytetu. Stanowi ciało o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym. Ma charakter apolityczny i neutralny.

Działania Tarnowskiej Rady Seniorów w 2022 r. obejmowały:

- 1) integrację środowisk senioralnych z uwzględnieniem seniorów nienależących do żadnych klubów seniora, Uniwersytetu Trzeciego Wieku czy innych grup senioralnych poprzez wspólne spotkania, rozmowy, wymiana doświadczeń i poszukiwanie nowych form pracy aktywizujących całą wspólnotę senioralną,
- 2) nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz radami osiedli przy działaniach na rzecz seniorów w obszarach: kultura, sport, bezpieczeństwo, edukacja, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 3) współpracę z Młodzieżową Radą Miejską w Tarnowie oraz Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa i Pałacem Młodzieży w Tarnowie - projekt pn. „MOST POKOLEŃ”,
- 4) prowadzenie wolontariatu senioralnego, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów samotnych i niepełnosprawnych. Remont domu niepełnosprawnej seniorki, dzięki wolontariuszom przy wsparciu Służby Więziennej oraz sportowców UNII Tarnów,
- 5) aktywizację społeczną seniorów do czynnego udziału w różnorodnych przedsięwzięciach i wydarzeniach jako odbiorców oraz czynnych uczestników, a także współorganizatorów w tym m.in. Babie Lato, Babskie Poniedziałki, akcja na rzecz

- wsparcia uchodźców z Ukrainy, uroczystości patriotyczne, Święto Starówki i innych osiedli,
- 6) rozwój zainteresowań i pasji seniorów: utworzenie Klubu Literackiego, Klubu Miłośników Fotografii, a także pomoc i wsparcie dla istniejących grup artystycznych funkcjonujących we wspomnianych środowiskach senioralnych pn. „Seniorzy na scenę”
  - 7) dialog obywatelski seniorów – udział przedstawicieli Rady w debatach, spotkaniach, komisjach Rady Miejskiej w Tarnowie obejmujących zarówno sprawy senioralne jak i sprawy miejskie,
  - 8) akcje: „Mój przyjaciel sąsiad”, „Czerwony Alarm – Bezpieczny Senior”, „Senior dla seniora”, „My u WAS - Wy do NAS”, „Sztuka Łączy i zmienia pokolenia”,
  - 9) długofalowy program „Miejsca przyjazne Seniorom”,
  - 10) systematyczną promocję wszelkich działań senioralnych, a także pokazywanie ludzi, instytucji współpracujących z Tarnowską Radą Seniorów,
  - 11) bieżące informowanie o najważniejszych wydarzeniach, spotkaniach, konsultacjach i debatach, w tym tych, które są przekazywane przez Małopolską Radę ds. Polityki Senioralnej,
  - 12) współpracę przy organizacji ogólnopolskiej akcji „Cztery Pory Roku Seniora” - promocja zdrowia i aktywności fizycznej,
  - 13) promocję dobrych praktyk środowisk senioralnych poprzez nagrywanie i stworzenie bazy filmowej, fotograficznej jako ważnego elementu historii tarnowskich seniorów,
  - 14) współpracę z Centrum Usług Społecznych w Tarnowie – wspólne kierunki działań, konsultacje dotyczące działań na rzecz seniorów w tym projektów,
  - 15) zamieszczanie na profilu Facebook TRS na bieżąco informacji związanych z działaniami na rzecz lokalnych seniorów,
  - 16) współpracę z Telewizją STARnowa.TV w ramach programu „Senior na czasie”.

TARNOWSKI KOMITET REWITALIZACJI

Tarnowski Komitet Rewitalizacji (TKR), powołany zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 oraz z 2023 r. poz. 28), stanowi ciało doradcze Prezydenta Miasta Tarnowa i uprawniony jest do wyrażania opinii oraz podejmowania inicjatyw związanych z procesami rewitalizacji realizowanymi na obszarze Tarnowa.

Komitet inicjuje oraz uczestniczy w opiniowaniu projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie i zarządzeń Prezydenta Miasta Tarnowa związanych z rewitalizacją w mieście. Do jego podstawowych zadań należy opiniowanie:

- 1) planowanych zmian i modyfikacji GPR, w tym także udział w ocenie zgłaszanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- 2) projektów dokumentów programowych Gminy Miasta Tarnowa oraz aktów planistycznych związanych z problematyką rewitalizacji,
- 3) sprawozdań, raportów z monitoringów i ewaluacji GPR oraz projektów rewitalizacyjnych.

Skład Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji:

1. Przedstawiciele miejskich jednostek organizacyjnych lub spółek miejskich wskazanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa:
  - 1) Rafał Kościelnik - dyrektor Wydziału Rozwoju Miasta w Urzędzie Miasta Tarnowa,
  - 2) Marzena Bac - Główny Specjalista w Wydziale Rozwoju Miasta w Urzędzie Miasta Tarnowa, pełniąca funkcję koordynatora ds. rewitalizacji,
  - 3) Wiesław Izworski - Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Analizy Zdrowia Publicznego w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,

- 4) Katarzyna Łącka – Sutkowska - zastępczyni dyrektora w Wydziale Bezpieczeństwa Publicznego w Urzędzie Miasta Tarnowa.
  2. Radni wskazani przez Radę Miejską w Tarnowie:
    - 1) Grażyna Barwacz,
    - 2) Agnieszka Danielewicz,
    - 3) Mirosław Biedroń,
    - 4) Piotr Górnikiewicz,
    - 5) Jakub Kwaśny,
    - 6) Sebastian Stepek,
    - 7) Tomasz Żmuda,
    - 8) Dawid Solak,
    - 9) Angelika Świtalska.
  3. Przedstawiciele mieszkańców:
    - 1) Katarzyna Jabłońska - przewodnicząca Rady Osiedla nr 7 „Krakowska”,
    - 2) Krystyna Drozd - przewodnicząca Rady Osiedla nr 4 „Grabówka”,
    - 3) Adam Bochenek - Rada Osiedla nr 6 „Gumniska-Zabłocie”,
    - 4) z Rady Osiedla nr 1 „Starówka” – po rezygnacji członka, brak nowego przedstawiciela,
    - 5) Anna Adamek - sekretarz Zarządu Rady Osiedla nr 2 „Strusina”,
    - 6) Ryszard Chudy - Rada Osiedla nr 3 „Piaskówka”.
  4. Przedstawiciele wskazani przez ciała doradcze działające przy Prezydencie Miasta Tarnowa:
    - 1) Marek Fistek - członek Izby Przemysłowo-Handlowej w Tarnowie, zgłoszony przez Radę Gospodarczą,
    - 2) Krystyna Latała - przewodnicząca Rady Kultury Gminy Miasta Tarnowa,
    - 3) Stanisław Wiatr - członek Tarnowskiej Rady Seniorów,
    - 4) Marek Niemczura - przewodniczący Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa.
    - 5) Ewa Bień – członek Miejskiej Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej.
- W 2022 roku odbyły się 3 spotkania TKR - zarówno w formule online jak i stacjonarnej.

Spotkania dotyczyły:

- 1) uwag do projektu Strategii Rozwoju Miasta,
- 2) aktualizacji GPR dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022 (informacji nt. organizowanych spacerów i warsztatów rewitalizacyjnych oraz zaproszenie do uczestnictwa w nich, zgłaszanie pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne i ostatecznie składanie kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych u koordynatora rewitalizacji w WRM, informacja nt. w różnych środowiskach i promowanie tych działań w celu zaangażowania jak największej liczby mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców),
- 3) doradztwa w zakresie rewitalizacji ze strony IRMiR w ramach programu pn. „*Wzmacnianie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych*”, realizowanego przez Województwo Małopolskie i współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, Oś priorytetowa 3. Potencjał beneficjentów funduszy europejskich, Działanie 3.1 Skuteczni beneficjenci,
- 4) akceptacji uchwały dot. wydłużenia GPR o najbliższy rok (jednomyślne przyjęcie propozycji uchwały, podjętej ostatecznie na sesji Rady Miejskiej w Tarnowie w dniu 24 listopada 2022 r.),
- 5) spraw różnych (m. in. informacja o współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorcami i aktywnościach lokalnych grup, takich Nieformalna Grupa Tarnowska).

RADA GOSPODARCZA

Rada Gospodarcza pełni funkcję ciała doradczego Prezydenta Miasta Tarnowa, m.in. w zakresie rozwoju tarnowskiej przedsiębiorczości oraz opiniowania spraw istotnych z punktu widzenia rozwoju miasta. W skład Rady, w kadencji 2021-2023, wchodzi reprezentanci tarnowskich samorządów gospodarczych oraz przedsiębiorcy, nominowani do tych funkcji na podstawie Aktów Powołania.

Skład Rady Gospodarczej, w kadencji 2020-2023:

- 1) Ryszard Półtorak – przewodniczący Rady Gospodarczej,
- 2) Janusz Wiśniewski - Wiceprezes Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie, prezes Polsko – Brazylijskiej Izby Gospodarczej w Warszawie,
- 3) Krzysztof Wolański - prezes zarządu Tarcon Sp. z o.o.,
- 4) Henryk Łabędź - prezes zarządu Zakładów Mechanicznych "Tarnów" S.A.,
- 5) Wojciech Wiatr - prezes zarządu Control Process S.A.,
- 6) Andrzej Strzelczyk – członek Rady Izby Przemysłowo - Handlowej w Tarnowie,
- 7) Andrzej Kuta - prezes Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie,
- 8) Renata Łabędź - prezes Zarządu Naczelnej Organizacji Technicznej - Rada w Tarnowie,
- 9) Aleksander Szymański - wiceprezes zarządu, Dyrektor Zakładu w Tarnowie Can-Pack Metal Closures Sp. z o.o.,
- 10) Robert Wardzała - prezes zarządu Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A.,
- 11) Sławomir Pater - prezes zarządu Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A,
- 12) Marcin Majko – dyrektor zarządzający Lenze Tarnów Sp. z o.o.,
- 13) Jacek Siedlik – prezes zarządu MGGP Aero Sp. z o.o.,
- 14) Tadeusz Zaremba – prezes zarządu Krakowskiego Parku Technologicznego Sp. z o.o.

W 2022 r. Rada Gospodarcza obradowała trzykrotnie. Tematy omawiane podczas poszczególnych posiedzeń:

- 1) "Polski Ład – rewolucja w podatkach. Kompleksowe omówienie zmian w podatkach". Prowadzenie: Staniek i Partnerzy Radcowie Prawni i Doradcy Podatkowi Spółka Partnerska, Kraków.
- 2) „Łatwiej i taniej – skorzystaj z ulgi podatkowej za nową inwestycję. Polska Strefa Inwestycji – narzędzie do rozwoju Twojej firmy”. Prowadzenie: Krystyna Sadowska - Dyrektor Działu Obsługi Inwestora, Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.,
- 3) Strategia Rozwoju Miasta „Tarnów 2030” – podsumowanie konsultacji społecznych. Prowadzenie: Rafał Koścień – Dyrektor Wydziału Rozwoju Miasta, Urząd Miasta Tarnowa,
- 4) „Ceny transferowe i ukryte dywidendy” oraz „Polski Ład i optymalizacje podatkowe. Prowadzenie: Staniek i Partnerzy Radcowie Prawni i Doradcy Podatkowi Spółka Partnerska, Kraków.

1.5.2. Rady osiedli

Od roku 2022, Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa nadzoruje współpracę z jednostkami pomocniczymi Gminy Miasta Tarnowa, jakimi są rady osiedla. W związku z powyższym, w minionym roku wydział koordynował działania w zakresie realizacji inicjatyw zgłaszanych przez jednostki pomocnicze, prowadził we współpracy z jednostkami organizacyjnymi urzędu sprawy związane z wydatkowaniem przez poszczególne

jednostki pomocnicze miasta środków budżetowych przeznaczonych dla tych jednostek oraz organizował spotkania członków jednostek pomocniczych miasta z przedstawicielami jednostek organizacyjnych urzędu, miejskich jednostek organizacyjnych lub spółek miejskich, w celu rozwiązania problemów związanych z funkcjonowaniem jednostek pomocniczych Miasta oraz monitorowanie spraw w tym zakresie.

Rady osiedli są jednostkami pomocniczymi Gminy Miasta Tarnowa, do których zakresu działania należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedli i wspieranie organów miasta w wykonywaniu ich zadań. Do zadań rad osiedli należy m.in.:

- 1) określanie przedsięwzięć dotyczących osiedli z zakresu infrastruktury technicznej, potrzeb kulturalnych, oświatowych, zdrowotnych, ekologicznych, ładu estetycznego itp., wymagających sfinansowania z budżetu miasta w granicach kwot przeznaczonych na te cele, określonych przez Prezydenta Miasta Tarnowa,
- 2) zarządzanie powierzonymi składnikami mienia miasta,
- 3) udział w rozpatrywaniu i przygotowywaniu projektów rozstrzygnięć dotyczących zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedli,
- 4) opiniowanie zagadnień poddanych konsultacjom przez Radę Miejską w Tarnowie,
- 5) organizowanie samopomocy mieszkańców, czynów społecznych i imprez osiedlowych.

Zarządzeniem Nr 353/2021 Prezydenta Miasta Tarnowa z 13 sierpnia 2021 r. zostały określone kwoty dla poszczególnych osiedli w Gminie Miasta Tarnowa, przeznaczone w roku 2022 na potrzeby rad osiedli w zakresie infrastruktury technicznej, kulturalne, oświatowe, zdrowotne, ekologiczne, ładu estetycznego itp.

Kwoty na zadania wskazane przez rady osiedli na rok 2022 kształtują się następująco:

1	Starówka	261 436,00
2	Strusina	385 502,00
3	Piaskówka	374 428,00
4	Grabówka	282 718,00
5	Rzędzin	224 353,00
6	Gumniska-Zabłocie	378 272,00
7	Krakowska	168 549,00
8	Mościce	566 442,00
9	Chyszów	169 273,00
10	Klikowa	258 449,00
11	Krzyż	501 837,00
12	Jasna	286 590,00
13	Westerplatte	155 907,00
14	Legionów	67 455,00
15	Koszyce	94 863,00
16	Zielone	127 760,00

Rady osiedli, w uzgodnieniu z mieszkańcami, dokonały wyboru przedsięwzięć, zaproponowane projekty oraz plany wydatków podlegały weryfikacji przez właściwe jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Tarnowa lub Gminy Miasta Tarnowa w zakresie formalnej możliwości realizacji zgłoszonych przedsięwzięć, ich zakresu rzeczowego i prawidłowości ustalenia kosztów realizacji. Opis zrealizowanych zadań zawarty jest w zestawieniach przygotowanych przez poszczególne wydziały merytoryczne.

1.5.3 Budżet obywatelski

Budżet obywatelski to forma uczestnictwa mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących najbliższego otoczenia, w której każdy mieszkaniec może decydować, na jaki cel zostaną wydane pieniądze stanowiące część budżetu miejskiego.

Pod głosowanie w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2023 r. poddano 16 projektów zgłoszonych przez mieszkańców, które spełniły wymagania formalne i zostały zaopiniowane przez Komisję Strategii Rozwoju Miasta Rady Miejskiej w Tarnowie. Całkowita kwota wydatków przeznaczonych na sfinansowanie projektów wybranych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego na 2023 r. wyniosła 4.168.929,10 zł.

Głosowanie trwało od 31 maja do 6 czerwca 2022 r. Mieszkańcy mogli głosować poprzez stronę internetową www.bo.tarnow.pl, za pomocą Tarnowskiej Karty Miejskiej i poprzez formularz głosowania oraz za pomocą tradycyjnych kart do głosowania.

Łącznie oddano 8.117 głosów ważnych, w tym elektronicznie (za pomocą Tarnowskiej Karty Miejskiej oraz za pomocą formularza głosowania) – 8.117 głosów, przy użyciu kart papierowych – 0 głosów. Głosowało łącznie 5.103 mieszkańców.

Projekty wybrane do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2023 r.

Nr projektu	Nazwa zadania	Koszt realizacji zadania brutto	Opis projektu
1	Budowa ulicy Harasymowicza - etap II	500.000,00	Projekt zakłada kontynuację inwestycji pn. Rozbudowa ul. Wiśniowej wraz z przebudową ul. Poziomkowej, Czereśniowej i Harasymowicza. Przewidziano realizację II etapu budowy ul. Harasymowicza obejmującego: przebudowę ogrodzenia powodującego zawężenie pasa jezdni, budowę kanalizacji deszczowej w Pd części ulicy oraz budowę oświetlenia ulicznego wraz z niezbędnymi przekładkami sieci energetycznej i technicznej.
2	Budowa ulicy Czereśniowej - ETAP 3	500.000,00	Projekt zakłada kontynuację inwestycji pn. Rozbudowa ul. Wiśniowej wraz z przebudową ul. Poziomkowej, Czereśniowej i Harasymowicza. Przewidziano realizację III etapu budowy ul. Czereśniowej w zakresie branży drogowej.
3	ROLKOSTRADA "Nad Strusinką"	500.000,00	Zaplanowano budowę ogólnodostępnej rolkostrady o nawierzchni asfaltowej przebiegającej wokół granic łądowiska przy ul. Lotniczej. Planowana jednokierunkowa trasa będzie miała długość ok 1.800 m i szerokość 1,5 m. Na terenie planowanej inwestycji

			umieszczone zostaną kosze na śmieci i ławki. Projekt zakłada możliwość rozbudowy o pas sąsiedni (w drugim kierunku jazdy). Rolkostrada przeznaczona będzie dla użytkowników rolek, nartorolek, wrotek, hulajnóg, deskorolek, rowerów biegowych i pozwoli w bezpiecznych i dobrych warunkach doskonalić ich umiejętności.
4	Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej	450.000,00	Zaplanowano utworzenie i prowadzenie centrów aktywności senioralnej, które oferować będą zajęcia dla osób starszych. W ramach centrów realizowane będą zajęcia poprawiające sprawność intelektualną i fizyczną uczestników min. zajęcia komputerowe, językowe, wykłady z profilaktyki zdrowia, zajęcia poprawiające sprawność fizyczną (zajęcia sportowe i rekreacyjne, fizjoterapia), zajęcia plastyczne i artystyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki i imprezy okolicznościowe, wyjścia do kina, muzeum i teatru itp. W planach jest także współpraca z innymi środowiskami senioralnymi, placówkami edukacyjnymi i uczelniami wyższymi oraz włączenie się do uroczystości oraz imprez na terenie Tarnowa. Rozwijana będzie idea wolontariatu oraz pomoc sąsiedzka. Ponadto seniorzy będą mogli prowadzić indywidualne rozmowy z animatorami centrum w ważnych sprawach życiowych.
5	Remont i modernizacja placu zabaw i placu rekreacyjnego przy Szkole Podstawowej nr 9	370.000,00	Projekt zakłada remont i modernizację ogólnodostępnego placu zabaw i placu rekreacyjnego przy Szkole Podstawowej nr 9. W ramach projektu przewidziano wymianę zniszczonej nawierzchni oraz naprawę istniejących urządzeń. Na nowej nawierzchni wykonanej z kostki brukowej lub betonu zaaplikowane zostaną zewnętrzne plansze do gier i zabaw połączone w zestawy tworzące miejsca do kreatywnej zabawy dla najmłodszych i ich rodziców. Plac zabaw zapewni odpowiednie warunki do rozwoju i zabawy, stanie się miejscem, gdzie całe

			rodziny będą mogły spędzić miło i aktywnie czas.
6	BIKE PARK MARCINKA etap 2	500.000,00	<p>Projekt zakłada rozbudowę infrastruktury sportowej na Górze św. Marcina o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ścieżkę spacerowo-rekreacyjną będącą kontynuacją drogi istniejącej na terenie parku (trasy do altany) w dalszej części lasu i powrót wzdłuż łąki tak aby powstała pętla spacerowa. Ścieżka będzie wyłożona szutrem i będzie pełnił funkcję drogi dojazdowej dla pojazdów ratunkowych. 2) ścieżkę podejściową łączącą w najkrótszy sposób pumtrack i trasy zjazdowe z placem startowym istniejących tras. Ścieżka będzie wyłożona szutrem, w górnym biegu z wykonanymi schodami a równoległe do schodów rynna do wypychania roweru. 3) ścieżkę rowerową typu single track o łatwym stopniu trudności, rozpoczynającą się na placu startowym i kończąca się przy budynkach parku biegowego. Na trasie wykonanej z podłoża szutrowego rozmieszczone będą łatwe przeszkody. Trasa w swoim przebiegu wykorzystuje slalom rowerowy i rockgarden zbudowane na terenie parku biegowego i zakłada ich przebudowę do elementów spełniających standardy rowerowe. 4) ścieżkę rowerową typu single track startująca z trasy podjazdowej Baśka (ok. 50 m przed jej końcem), składająca się z trzech sekcji: I. odcinka szutrowego od startu do al. Tarnowskich, z mostkiem nad strumieniem, II. Od al. Tarnowskich do ul. PTTK, biegnąc ponad terenem placu tężni solankowej, ścieżka dwukierunkowa z dopuszczeniem ruchu pieszych, zwiększona szerokość, III. Od ul. PTTK do ul. Harcerskiej biegnąc terenami starego stoku narciarskiego, za terenem basenu, na odcinku długie proste zakończone wysokimi bandami, pozwalającymi wejść w zakręty z dużą prędkością, na trasie rowerowej

			jednokierunkowej zlokalizowane przeszkody na poziomie średnio zaawansowaną z możliwością ich omięcia.
7	Plac zabaw MARCINKA	500.000,00	Projekt zakłada uzupełnienie części sportowo-rekreacyjnej na Górze św. Marcina o plac zabaw, czyli kompleksowe zastawy do zabaw, huśtawki, zjeżdżalnie na "bezpiecznej" kolorowej nawierzchni. W skład placu zabaw będzie wchodził odrestaurowany tor rolkowy, który będzie obejmował swoim zasięgiem całą działkę oraz nowe alejki. Kompleks wypoczynkowy wyposażony zostanie w drewniane leżaki. Plac zabaw będzie wykorzystywany na różnego rodzaju imprezy plenerowe, rodzinne i zawody sportowe.
8	Budowa ogólnodostępnego boiska treningowego dla najmłodszych na terenie KS „Iskra” w Tarnowie	500.000,00	Przewidziano budowę ogólnodostępnego boiska treningowego dla najmłodszych na terenie KS „Iskra” w Tarnowie przy ul. Krzyskiej. Zaplanowano budowę boiska o wymiarach ok. 40 x 30 m o nawierzchni ze sztucznej trawy, z bramkami przystosowanymi do wieku dzieci. Obiekt będzie służył najmłodszym dzieciom do codziennej gry i ruchu na świeżym powietrzu. Boisko rozwiąże problemy bezpieczeństwa podczas zabawy i zachęci więcej dzieci do ruchu na świeżym powietrzu.
9	Klub Zdrowej Mamy i Dziecka 2023	200.000,00	Projekt zakłada zapewnienie profesjonalnej pomocy matce i dziecku poprzez prowadzenie działań wspierających rodzicielstwo, przygotowujących do roli mamy, działań aktywizujących i poprawiających sprawność fizyczną, prowadzenie edukacji zdrowotnej. Przewidziano organizację warsztatów z wykwalifikowanymi specjalistami, zajęć poprawiających sprawność fizyczną, opracowanie materiałów edukacyjnych oraz prowadzenie "kawiarenki edukacyjnej". Warsztaty prowadzone będą przez wykwalifikowanych specjalistów; pielęgniarki, położne, stomatologów, higienistki,

			fizjoterapeutów, terapeutów SI, lekarzy pediatrów, psychologów, dietetyków, logopedów, ratowników medycznych oraz innych specjalistów niezbędnych w prowadzeniu zajęć.

Stan realizacji projektów w ramach budżetu obywatelskiego w roku 2022 (w tym kontynuacja z lat ubiegłych):

- I. Remont ulicy Sanguszków oraz budowa parkingu dla odwiedzających Park Sanguszków**
W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 82,50 zł.
W ramach zadania opłacono mapę zasadniczą, opracowano koncepcję i wystąpiono do Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków w Krakowie delegatura w Tarnowie o opinię.
Brak akceptacji konserwatora na planowane prace budowlane, dopuszczalne jest jedynie zastosowanie nawierzchni mineralnej w obszarze zespołu pałacowo parkowym w Gumniskach. Kwestia własnościowa związana z parkingiem do dnia dzisiejszego nie jest uregulowana z PKP.
- II. Remonty Strusińskie - Remont chodnika przy ul. Pułaskiego**
Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 109 299,00 zł. W ramach zadania wykonano wymianę istniejącej nawierzchni i wzmocnienie podbudowy chodnika oraz wymianę krawężników o dł. 137 m po wschodniej stronie ul. Pułaskiego, od skrzyżowania z ul. Mościckiego w kierunku północnym. Łączna powierzchnia chodnika objętego remontem wynosi 392 m², w tym przełożenie istniejącej kostki na powierzchni 50 m².
- III. Remonty Strusińskie - Remont chodnika przy ul. Kościuszki**
Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 138 953,85 zł. W ramach zadania wyremontowano chodnik położony po północnej stronie ul. T. Kościuszki w Tarnowie na odcinku pomiędzy ul. Reymonta i ul. Pułaskiego oraz po południowej stronie na odcinku od ul. Pułaskiego do budynku ZUS. Na odcinkach od ul. Reymonta do budynku nr 37 (po stronie północnej) oraz od ul. Pułaskiego do ZUS-u (po stronie południowej) wymieniono całą nawierzchnię chodnika wraz z krawężnikiem, natomiast na odcinku od budynku nr 37 do ul. Pułaskiego lokalnie przebrukowano nawierzchnię z kostki w kilku miejscach.
Zakres robót obejmował wymianę krawężnika na łącznej długości 113 m (po stronie północnej) i 93 m (po stronie południowej), wykonanie podbudowy i nawierzchni chodnika z kostki betonowej o powierzchni 236 m² (po stronie północnej) oraz 74,8 m² (po stronie południowej) oraz przebrukowanie nawierzchni chodnika o powierzchni 64,5 m².
- IV. Remonty Strusińskie - Remont chodnika i części nawierzchni ul. Wilsona**
Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 104 816,38 zł. W ramach zadania wykonano remont chodnika o długości 74 m (powierzchnia 148 m²) z przystosowaniem go do najeżdżania samochodami oraz remont cząstkowy nawierzchni jezdni wraz ze wzmocnieniem podbudowy i regulacją włączów studni na powierzchni 21,5 m². Podczas remontu chodnika wymieniono jego podbudowę, nawierzchnię z betonu wymieniono na kostkę betonową grubości 8 cm, krawężnik o długości 75,6 m wykonano jako obniżony oraz wybudowano ściek przykrawężnikowy z trzech rzędów kostki betonowej. Chodnik ograniczono po zewnętrznej stronie obrzeżem betonowym.

- V. Remonty Strusińskie - Remont chodnika przy drodze wewnętrznej pomiędzy ul. Wieniawskiego i ul. Rolniczą**
Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 118 998,00 zł. Zakres robót obejmował: wymianę istniejącej nawierzchni i wzmocnienie podbudowy chodnika oraz wymianę obrzeża i krawężnika o długości 183,5 m, wzdłuż drogi wewnętrznej łączącej ul. Wieniawskiego z ul. Rolniczą. Łączna powierzchnia chodnika objętego remontem wynosi 286 m²
- VI. Remont ogólnodostępnego boiska przy Szkole Podstawowej nr 14**
W ramach zadania wykonano roboty budowlane polegające na remoncie istniejącego boiska wraz z niezbędną infrastrukturą przy Szkole Podstawowej nr 14 przy ul. Krzyskiej 118 w Tarnowie, w tym: remont nawierzchni boiska o wymiarach 18,5m x 37m polegający na demontażu istniejącej nawierzchni z trawy syntetycznej oraz montaż nowej nawierzchni sportowej z trawy tkanej zasypowej o wysokości runa 5cm; remont istniejącego systemu odwodnienia; remont ogrodzenia boiska oraz piłkochwyłów. W związku z wystąpieniem okoliczności uniemożliwiających terminowe zakończenie zadania wystąpienie awarii sieci kanalizacyjnej przechodzącej przez pole boiska oraz opóźnienia w dostawie materiałów maty amortyzacyjnej oraz trawy syntetycznej, zadanie zostało umieszczone w wykazie wydatków niewygasających.
- VII. Budowa tężni solankowej w okolicach Góry Św. Marcina**
Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował budowę tężni solankowej, zasilanej ze szczelnego zbiornika o wymiarach 2,00 m x 5,00, pergola 4,6 m x 2,7 m, posadowioną na żelbetowej płycie fundamentowej, wykonaną w technologii drewnianej (drewno modrzewiowe) o dwuspadowym, pokrytym gontem dachu, wypełnienie tężni wykonano z gałązek tarniny. Tężnię wyposażono w instalację technologiczną solanki, która składa się z dwóch zbiorników (na solankę oraz tzw. przelewowy) o pojemności czynnej 10,00 m³, oraz wyposażono w automatykę sterowania procesów zasilania pracy tężni, do pomiaru ilości solanki zamontowano sondy radarowe. Obiekt wyposażono w małą architekturę, tj. ławki parkowe, siedziska, kule, stoliki, kosze na śmieci, stojaki na rowery oraz wykonano zieleń i nasadzenia.
- VIII. Budowa placu zabaw na terenie Mościc**
Opracowano dokumentację projektową budowy placu zabaw przy ul. Raclawickiej na terenie Skweru Kazimierza Ożgi.
- IX. Wymiana nawierzchni boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 20**
Zadanie zrealizowane. Opracowano dokumentację projektową i wykonano roboty budowlane w tym: remont boiska sportowego z nawierzchnią ze sztucznej trawy (pow. 2.000m²) wraz z przedłużeniem piłkochwyłu (6m) i wyposażeniem boiska w bramki, wykonano ciąg pieszy (pow. 60m²), nawierzchnię z kostki brukowej betonowej bezfazowej gr. 6cm, wyposażano obiekt w małą architekturę (ławka, wiata dla zawodników, stojak na rowery).
- X. Budowa tras rowerowych w rejonie Góry Św. Marcina**
Zadanie wieloletnie w realizacji. W 2020r. opracowano dokumentację projektową kosztorysową i wydatkowano 23 370,00zł. W 2021r. rozpoczęto realizację zadania. Zakres zadania obejmuje budowę tras rowerowych typu Single Track o różnym stopniu trudności w rejonie Góry św. Marcina w Tarnowie wraz budową małej architektury, na terenie obejmującym działki: Nr 2/27 obręb 301 oraz Nr 1/16, 2/1 obręb 320, wydatkowano 158 400,00zł.
- XI. Budowa boiska na Terlikówce**
Opracowano dokumentację projektową na boisko wraz z parkingiem. Brak zgody

konserwatora na realizację zadania z uwagi na lokalizację inwestycji.

XII. XI Rozbudowa skateparku

Opracowano koncepcję i dokumentację na wykonanie robót budowlanych polegających na rozbudowie i przebudowie istniejącego skateparku przy ul. Słowackiego w Tarnowie. W związku z wydłużeniem procedury administracyjnej i uzyskaniem niezbędnych decyzji związanych z pozwoleniem na rozpoczęcie prac zadanie umieszczone w wykazie wydatków niewygasających.

XIII. Budowa toru rowerowego pump track w rejonie Parku Biegowego Marcinka

Opracowano dokumentację projektową toru rowerowego typu pumptrack o nawierzchni asfaltowej na terenie parku biegowego Marcinka w Tarnowie. Zadanie przeniesione do realizacji w 2022r.

XIV. Budowa Parku Ninja i boiska do siatkówki plażowej w rejonie Parku Biegowego Marcinka

Opracowano dokumentację projektową parku Ninja i boiska do siatkówki plażowej w Parku Biegowym Marcinka na działce nr 2/27 obr.301 w Tarnowie. Zakres zadania obejmuje budowę boiska wyposażonego w wielofunkcyjne urządzenie siłowo-treningowe, budowę boiska do siatkówki plażowej, ciągów komunikacyjnych wraz z małą architekturą. Podczas realizacji inwestycji nastąpiło opóźnienie spowodowane warunkami atmosferycznymi co spowodowało, że zadanie zostało umieszczone w wykazie wydatków niewygasających.

1.5.4. Organizacje pozarządowe

Wg stanu na koniec 2022 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 417 stowarzyszeniami, oddziałami terenowymi i związkami stowarzyszeń oraz fundacjami mającymi swoją siedzibę na terenie miasta Tarnowa.

W 2022 r. zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym 9 nowych stowarzyszeń posiadających siedzibę w Tarnowie (w tym jedno, które przeniosło swoją siedzibę do Tarnowa) i 12 fundacji (jedną fundację wykreślono w związku z przeniesieniem siedziby na inny teren, poza granice Miasta), zostało utworzone 1 stowarzyszenie zwykłe.

Tabela nr 1: Stowarzyszenia i fundacje z siedzibą w Tarnowie

Stowarzyszenia, oddziały i związki stowarzyszeń	282
Stowarzyszenia zwykłe	32
Fundacje	103
Razem:	417

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich w Urzędzie Miasta Tarnowa

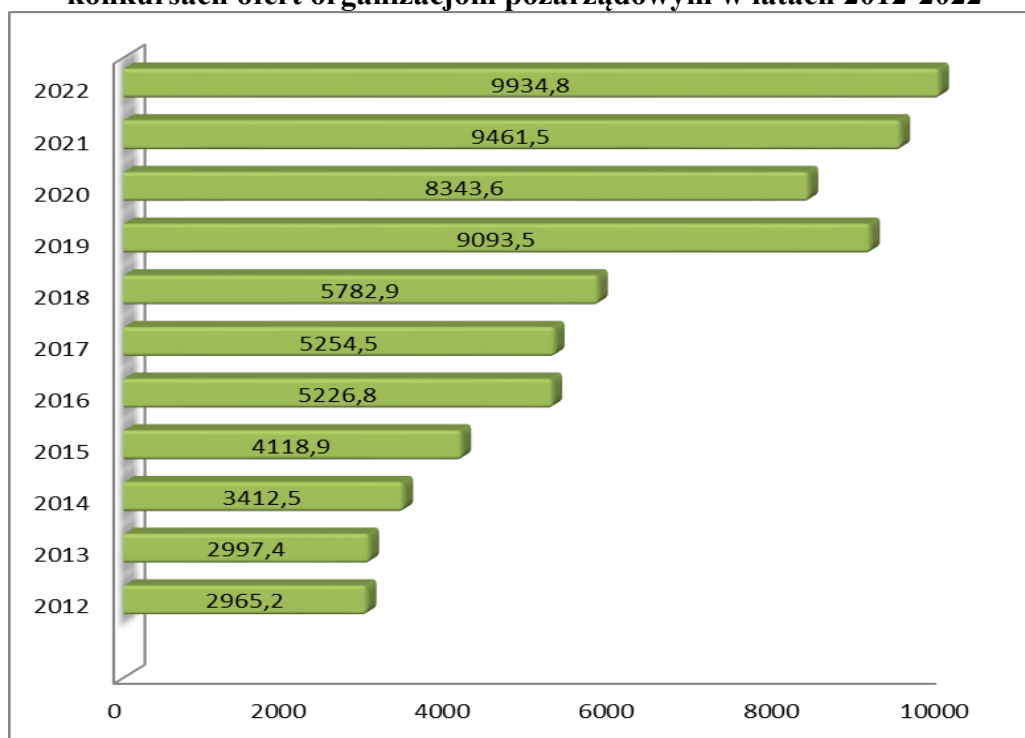
Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miasto od lat aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Poprzez udzielane dotacje wspiera ich działalność na rzecz mieszkańców Tarnowa, w szczególności na rzecz osób ubogich, starszych, chorych i niepełnosprawnych, uzależnionych i wykluczonych społecznie, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a także dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych. Wspiera ponadto organizacje wielu imprez i przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, edukacyjnych oraz tych skierowanych do przedsiębiorców.

Współpraca Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi w 2022 r. realizowana była głównie w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego

i o wolontariacie i zgodnie z uchwalonymi przez Radę Miejską w Tarnowie: „Programem współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok.” oraz „Wieloletnim program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2025”.

Wysokość dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przyznanych w otwartych konkursach ofert organizacjom pozarządowym w latach 2012-2022

Źródło: Samodzielne stanowisko pracy ds. współp. z organizacjami pozarządowymi UMT

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w formie powierzenia lub wspierania wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.

Na wszystkie zadania realizowane w 2022 r. w wyniku rozstrzygnięć konkursów ofert oraz zaproszenia do składania ofert Prezydent Miasta Tarnowa udzielił dotacji w łącznej wysokości **9.934.783 zł** z budżetu GMT, **4.820.689 zł** z budżetu państwa i **33.942 zł** z Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Dodatkowo na realizację zadań w trybie pozakonkursowym (tzw. małych grantów) Prezydent udzielił dotacje na kwotę **157.087 zł**.

Na zadania publiczne zaplanowane do realizacji w „Programie współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok” oraz realizowane poza programem wyłonione w wyniku otwartych konkursów ofert oraz zaproszenia do składania ofert, a także w trybie pozakonkursowym (tzw. małych grantów) wydatkowano łącznie kwotę **14.946.501 zł**.

Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2022 r. oraz wysokość udzielonych dotacji

Lp.	Obszar/nazwa zadania publicznego	Kwota dotacji (w zł)	Środki rozliczone (w zł)
Pomoc społeczna			
1.	Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym	791.347	779.381
2.	Dożywianie uprawnionych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w formie posiłków gorących jednodaniowych	23.000 ¹⁾	5.024 ¹⁾
3.	Prowadzenie mieszkań chronionych	221.000	221.000
4.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych	1.111.449 ²⁾	1.111.205 ²⁾
5.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (typ B) o zasięgu ponadgminnym	1.630.415 ²⁾	1.630.415 ²⁾
6.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	1.670.111 ²⁾	1.670.111 ²⁾
7.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	271.878 ²⁾	271.878 ²⁾
8.	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	3.924.932	3.575.839
Razem:		9.644.132	9.264.853
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej			
9.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	754.800	754.800
Razem:		754.800	754.800
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym			
10.	Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi	1.055.000	1.037.928
11.	Udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się	60.000	60.000
Razem:		1.115.000	1.097.928
Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych			
12.	Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych (prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego)	0 ³⁾	0 ³⁾
Razem:		0	0
Ochrona i promocja zdrowia			
13.	Prowadzenie klubu zdrowej mamy i dziecka	75.000 ⁴⁾	75.000 ⁴⁾
14.	Zdrowi My! – Mama i Ja	30.000 ^{4), 5)}	29.932 ^{4), 5)}

15.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii	10.000 ^{4), 5)}	10.000 ^{4), 5)}
Razem:		115.000	114.932
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym			
16.	Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej 2021-2022	225.000	221.989
17.	Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej 2022-2023	225.000	223.325
Razem:		450.000	445.314
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej			
18.	Sportowe talenty - prowadzenie naboru oraz selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w formie zgrupowań sportowych - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich	770.000	769.670
19.	Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin paraolimpijskich realizowane poprzez szkolenie sportowe, udział w rozgrywkach i zawodach sportowych na szczeblu lokalnym, ogólnopolskim, międzynarodowym oraz organizację imprez sportowych w zakresie sportu osób niepełnosprawnych	100.000	100.000
20.	Niepełnosprawny – sprawny w wodzie - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5.000	5.000
21.	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich”, dotyczy wyłącznie sportowej kategorii wiekowej „senior” – I edycja	1.210.000	1.192.495
22.	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym – dotacje dla klubów przeznaczone na stypendia sportowe dla zawodników i trenerów	100.000	98.145
23.	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągania przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych	240.000	238.637

	w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym” – konkurs dotyczący podmiotów działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, biorących udział w rozgrywkach w dyscyplinach zespołowych w najwyższej ogólnopolskiej klasie rozgrywkowej w kategorii senior – II edycja		
24.	Organizacja na terenie miasta Tarnowa amatorskich imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym – imprezy biegowe i rowerowe dla amatorów	50.000	50.000
	Razem:	2.475.000	2.453.947
Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży			
25.	Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2022	80.000	79.740
	Razem:	80.000	79.740
Nauka, edukacja, oświata i wychowanie			
26..	Prowadzenie Centrum systemowego rozwoju dzieci i młodzieży	175.000	175.000
27.	Organizacja atrakcyjnych form demokratycznego dyskusowania młodzieży wzmacniających ich większe zaangażowanie społeczne i lepsze rozumienie problemów	75.000	74 960
	Razem:	250.000	249.960
Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa i udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
28.	Nieodpłatna pomoc prawna – prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa poprzez edukację prawną na terenie Miasta Tarnowa w 2022 roku	128.040 ²⁾	128.040 ²⁾
	Razem:	128.040	128.040
Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy Tarnowa, w tym rozwój przedsiębiorczości			
29.	Prowadzenie Strefy Przedsiębiorcy DESK	149.900	149.900
	Razem:	149.900	149.900
Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa			
30.	Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	50.000 ⁶⁾	50.000 ⁶⁾
	Razem:	50.000	50.000
31.	Zadania, na które udzielono dotacji w trybie pozakonkursowym		
31.1	Prowadzenie punktu z artykułami dla uchodźców z Ukrainy	8.300	8.300
31.2	Klub Seniora im. Konstancji Sanguszkowej (21 marca-17 czerwca)	10.000	10.000
31.3	Przetłumaczenie na j. polski tekstu części książki Agnieszki Wiercholskiej	10.000	10.000

31.4	Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa	4.400	3.883
31.5	XV Letni Festiwal Jazzu Tradycyjnego - Jazzowy Rynek 2022	10.000	10.000
31.6	Wsparcie imigrantów poszukujących zatrudnienia	9.990	9.990
31.7	Każdy może – Aktywny Dzień Dziecka	5.000	4.914
31.8	Scena wolna – Śpiewać każdy pragnie – zajęcia muzyczne dla osób z niepełnosprawnością podczas „DobroDnia 2022”	10.000	10.000
31.9	Seniorzy w kulturze i dla kultury	10.000	10.000
31.10	Tarnów Ukrainie – organizacja letniego wypoczynku dla młodzieży mieszkającej na Ukrainie	5.000	5.000
31.11	Tarnowskie Centrum Wsparcia Rodziny	10.000	10.000
31.12	Klub Seniora im. Konstancji Sanguszkowej (21 września – 19 grudnia)	10.000	10.000
31.13	Organizacja wystawy Stowarzyszenia Tarnowskich Artystów Plastyków	5.000	5.000
31.14	Kultura a wrażliwość społeczna	7.000	7.000
31.15	Zorganizowanie Gali Jubileuszowej 30-lecia Teatru Tuptusie	10.000	10.000
31.16	Animacja komputerowa realizowana w trakcie Koncertów Mikołajkowych	8.000	8.000
31.17	Przegląd dorobku artystycznego Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w ramach XXVI Festiwalu „Śpiewaj z Nami” 2022	10.000	10.000
31.18	Wydanie 27. tomu pisma – „Rocznik Tarnowski 2022”	10.000	10.000
31.19	Organizacja pozaszkolnego czasu wolnego dla dzieci	5.000	5.000
Razem:		157.690	157.087
Łącznie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa:		10.499.269	10.091.870
Łącznie z budżetu państwa:		4.836.293	4.820.689
Łącznie z Norweskiego Mechanizmu Finansowego:		34.000	33.942
Łącznie:		15.369.562	14.946.501

- 1) Zadanie finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz budżetu państwa.
- 2) Dotacja udzielona z budżetu państwa.
- 3) Urząd Miasta Tarnowa zawarł umowę wsparcia, której przedmiotem było prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego. Zadanie realizowane było bez dotacji, wkład Miasta stanowił sprzęt medyczny i rehabilitacyjny zakupiony w 2010 i 2011 r. o łącznej wartości 122.729,58 zł.
- 4) Dotacje udzielone w konkursach ogłoszonych na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym.
- 5) Zadanie finansowane z budżetu państwa oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego
- 6) Zadanie realizowane w trybie zaproszenia do składania ofert na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

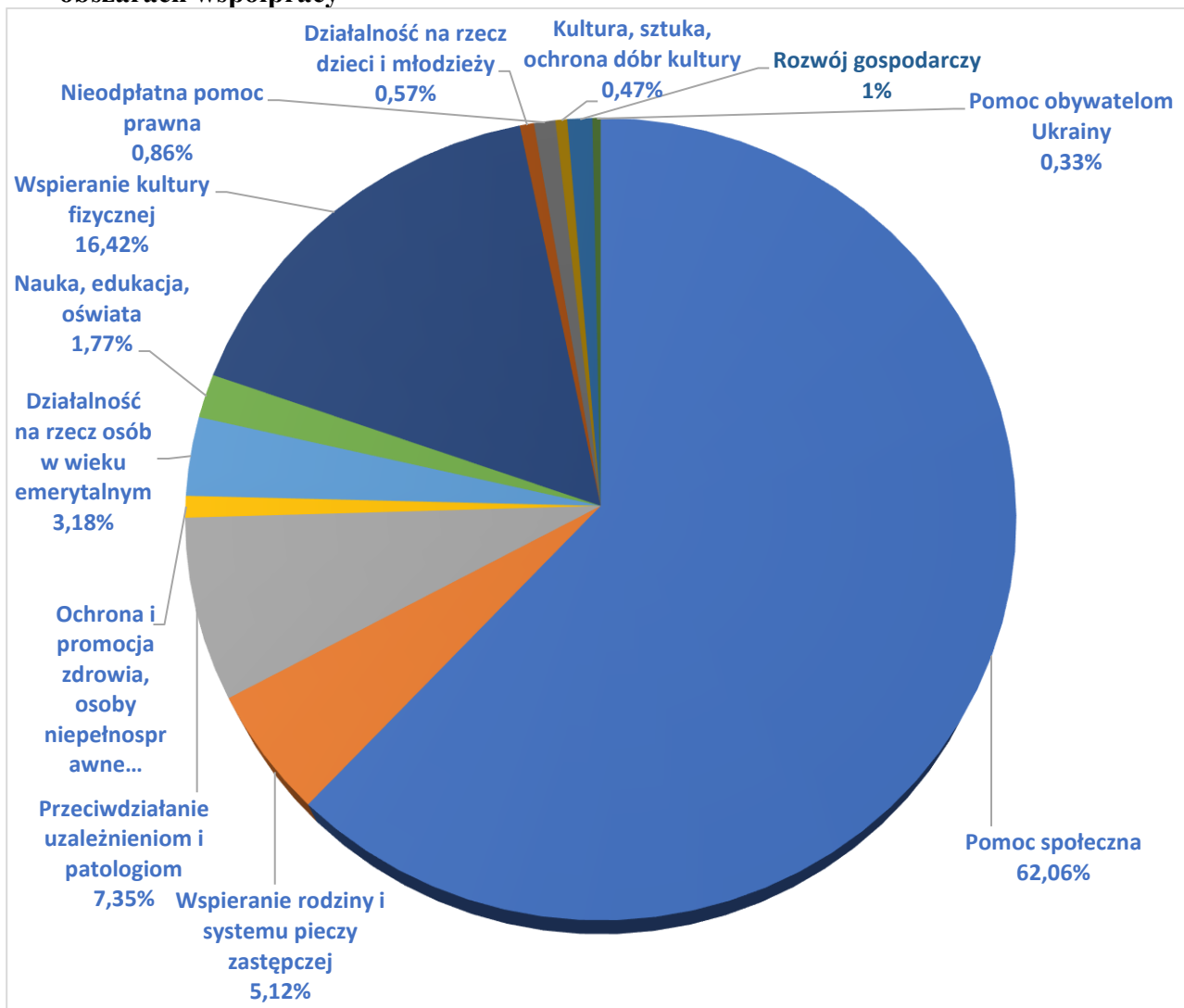
Źródło: Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Wybór podmiotów realizujących zadania publiczne wymienione w tabeli w pkt. 1-29 odbył się w drodze otwartych konkursów ofert. Zadanie ujęte w pkt. 30 zlecone zostało w trybie zaproszenia do składania ofert. W pkt. 31 wyszczególniono zadania zlecone do realizacji

w trybie pozakonkursowym w ramach art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (przyznanie dotacji na zadanie o charakterze lokalnym, którego realizacja nie trwa dłużej niż 90 dni, a kwota dotacji nie przekracza 10.000 zł na dany projekt).

Procentowy podział środków dotacji w 2022 r. na zadania publiczne w poszczególnych obszarach współpracy

Jak przedstawia powyższy wykres, największy % dotacji przekazany był na realizację zadań publicznych z zakresu polityki społecznej (pomoc społeczna, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym) i stanowił w sumie 74,54% wszystkich udzielonych dotacji. Na drugim miejscu znajdują się zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 16,42%, następnie zadania z zakresów: działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym – 3,18% oraz nauki, edukacji i oświaty – 1,77%. Na realizację zadań w pozostałych obszarach udzielono dotacji, które stanowią ok. 4,1% wszystkich środków.

1.5.5 Ochrona konsumentów

Powiatowi (miejscy) rzecznicy konsumentów działają w powiatach (miastach na prawach powiatu) wykonując zadania własne samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów. Instytucja ta obecna jest w polskim systemie ochrony konsumentów od 1 stycznia 1999 r. Podstawowym aktem prawnym dotyczącym działalności rzeczników konsumentów (w tym Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Tarnowie) jest ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którą rzecznik konsumentów wykonuje zadania doradcze i procesowe w interesie indywidualnych konsumentów. Do zadań rzecznika należą:

- 1) prowadzenie edukacji konsumenckiej,
- 2) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- 5) przekazywanie na bieżąco delegaturom Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosków i sygnalizowanie problemów dotyczących ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań na szczeblach administracji rządowej,
- 6) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

Ponadto rzecznik może, w szczególności:

- 1) wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów,
- 2) występować w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenie,
- 3) występować do organów ścigania z zawiadomieniem o możliwości popełnienia wykroczenia przez podmiot, który narusza obowiązek udzielenia rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika.

Prawo konsumenckie jest gałęzią prawa, która rozwija się w sposób niezwykle dynamiczny, zaś jego najważniejszymi prawnymi normami prawa wspólnotowego oraz krajowego (odnoszącymi się i zarazem regulującymi ochronę konsumentów) są art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 169 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W Tarnowie, sprawami konsumentów zajmuje się Miejski Rzecznik Konsumentów (dalej: rzecznik) wspomagany przez dwuosobowe Biuro, który udziela bezpłatnych porad i informacji prawnych z zakresu prawa konsumenckiego. Biuro zapewnia rzecznikowi pomoc w realizacji nałożonych na niego zadań. Wszyscy pracownicy Biura posiadają wykształcenie wyższe.

W 2022 roku udzielono 3.274 porad konsumenckich i informacji prawnych osobiście, przez telefon lub za pośrednictwem poczty elektronicznej. Analizując zgłaszane przez konsumentów problemy, zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu urządzeń gospodarstwa domowego, urządzeń elektronicznych i sprzętu komputerowego (661 porad). Kolejne liczne grupy skarg stanowiły sprawy dotyczące odzieży i obuwia (629 porad), mebli, artykułów wyposażenia wnętrza i utrzymania domu (459 porad) oraz samochodów i środków transportu osobistego, ich części i akcesoriów (334 porady). Z kolei, w sferze usług dominującą kategorią były problemy związane z usługami telekomunikacyjnymi (185 porad) oraz z zakresem bieżącej konserwacji, utrzymania domu, drobnych napraw, pielęgnacji (76 porad).

We wskazanym okresie sprawozdawczym, do Biura wpłynęło 86 skarg zgłoszonych w formie pisemnej, z których zakończono 69 spraw – 54 sprawy zakończyły się uznaniem roszczeń konsumentów. Pozostałe sprawy są to nie tylko sprawy, w których działania polubowne rzecznika nie odniosły zamierzonego skutku (4), ale także sprawy, w których konsumenci wykazując się brakiem zainteresowania nie odpowiadali na wezwania rzecznika o ustosunkowanie się do propozycji przedsiębiorcy (na marginesie należy zaznaczyć, że dalsze prowadzenie tych spraw mogłoby w konsekwencji doprowadzić do pozytywnego ich rozstrzygnięcia) ale i takie, w których po otrzymaniu stanowiska przedsiębiorcy rzecznik stwierdził, że prawa konsumenta nie zostały naruszone i roszczenia były bezzasadne (11). Dodatkowo, w 2022 roku kontynuowano 15 spraw z roku poprzedniego (2021 roku). Reasumując, ogółem w ubiegłym roku rzecznik prowadził 101 spraw, z czego 17 spraw pozostało do załatwienia w roku 2023.

Wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których rzecznik występował do przedsiębiorców w 2022 roku wynosiła od 71,99 zł (reklamacja obuwia) do 30.000,00 zł (reklamacja usługi deweloperskiej). Zauważyć należy również, że w omawianym okresie, podobnie jak i w latach ubiegłych, rzecznik najczęściej interweniował w sprawach z zakresu umów sprzedaży dotyczących nieuznanych reklamacji obuwia. Na skutek pisemnych wystąpień rzecznika w 33 sprawach dotyczących obuwia, 23 reklamacje zakończyły się uznaniem roszczeń konsumenta (żądania konsumenta zostały zaspokojone poprzez wymianę obuwia lub zwrot pieniędzy).

W 2022 roku rzecznik wytoczył dwa powództwa. Dotyczyły one spraw z zakresu handlu na odległość oraz reklamacji towaru. W obydwu przypadkach sprawy te znalazły pozytywny dla konsumentów finał w sądzie. Dodatkowo, 2 sprawy, w których powództwa wytoczono w 2021 roku również zostały zakończone prawomocnymi wyrokami uwzględniającymi żądania konsumentów. W 2 sprawach Rzecznik wszczął postępowania egzekucyjne. Nadto, w omawianym okresie przygotowano i przekazano do wykorzystania jeden pozew o wydanie sądowego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Pozew ten dotyczył roszczenia konsumenta (zwrot pieniędzy) związanego z wadliwością obuwia. Sprawa została wygrana przez konsumenta.

Poza wyżej wymienianymi sprawami, w 2022 roku rzecznik kontynuował współpracę z administracją rządową i stowarzyszeniami konsumenckimi, takimi jak: Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: UOKIK), Urząd Regulacji Energetyki, Inspekcja Handlowa czy też Stowarzyszenie Rzeczników Konsumentów, na polu wymiany doświadczeń, konsultacji bądź też udziału w organizowanych konferencjach i szkoleniach. Ponadto, współpracując z UOKIK w zakresie prowadzonych przez ten Urząd spraw, odpowiadał, m.in. na zapytania dotyczące działalności przedsiębiorców. Oprócz tego, w pismach kończących sprawę negatywnie dla konsumentów, poza informowaniem ich o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej, rzecznik informował o możliwości wszczęcia postępowania polubownego, np. przed Inspekcją Handlową.

Odnosząc się natomiast do działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym, w 2022 roku Rzecznik podejmował następujące czynności:

- 1) przeprowadził prelekcje dla uczniów I Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
- 2) przeprowadził prelekcje dla młodzieży V Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
- 3) udzielił 2 wywiadów w lokalnej prasie,
- 4) przekazywał konsumentom ulotki, broszury, teksty przepisów i innego rodzaju materiały informacyjne i edukacyjne o tematyce konsumenckiej,
- 5) w szczególności, udzielał konsumentom informacji oraz porad konsumenckich na etapie załatwiania ich spraw.

2. FINANSE MIASTA

2.1. Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetu Tarnowa za 2022 rok

Plan budżetu Miasta Tarnowa na koniec grudnia 2022 r. wyniósł po stronie dochodów 826 163 903,84 zł. Łączne zrealizowane dochody Miasta Tarnowa wyniosły 823 178 113,11 zł stanowiąc 99,64% uchwalonego planu rocznego.

Wykonanie dochodów według działów

Dział	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	53 062,13	56 994,56	107,41%
500	HANDEL	1 235 400,00	1 240 930,36	100,45%
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	21 390 662,55	24 631 302,44	115,15%
630	TURYSTYKA	208 200,00	217 792,05	104,61%
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	10 985 705,89	12 167 790,31	110,76%
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	2 928 127,08	2 866 663,63	97,90%
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	7 513 390,63	7 392 546,61	98,39%
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	22 000,00	22 000,00	100,00%
752	OBRONA NARODOWA	400,00	400,00	100,00%
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	33 783 782,80	31 097 510,05	92,05%
755	WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	264 000,00	262 332,96	99,37%
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIE POSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	285 603 579,83	286 850 126,70	100,44%
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	251 591 065,77	248 345 853,36	98,71%
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	25 279 754,09	27 418 312,04	108,46%

851	OCHRONA ZDROWIA	7 173 824,00	6 588 306,14	91,84%
852	POMOC SPOŁECZNA	28 458 958,88	28 015 070,04	98,44%
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	22 627 159,46	19 466 038,59	86,03%
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	1 774 573,00	1 651 984,26	93,09%
855	RODZINA	76 143 101,79	75 815 099,92	99,57%
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	34 793 972,48	34 640 789,70	99,56%
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	2 989 263,50	2 853 895,77	95,47%
926	KULTURA FIZYCZNA	11 343 919,96	11 576 373,62	102,05%
	OGÓLEM	826 163 903,84	823 178 113,11	99,64%

Wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do roku 2021 przedstawia poniższa tabela:

Źródło dochodów	Wykonanie 2021 r.	2022			Dyna mika % 4:2	% wyk. 2022 r.
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	871 588 230,83	826 163 903,84	823 178 113,11	99,64	94,45	100,00
z tego:						
a/ subwencje	246 124 098,00	239 556 578,00	238 467 945,00	99,55	96,89	28,97
b/ dotacje	196 463 337,41	166 986 935,48	161 858 720,78	96,93	82,39	19,66
c/ dochody własne	401 653 190,06	394 368 424,30	398 036 624,71	100,93	99,10	48,35
w tym:						
- PIT	153 529 782,00	152 713 289,46	152 713 289,46	100,00	99,47	18,55
- podatek od nieruchomości	91 227 675,09	95 880 252,81	96 128 127,08	100,26	105,37	11,68

- dochody z majątku	28 459 684,84	9 705 691,04	10 817 516,24	111,46	38,01	1,31
d/ środki zewnętrzne pomocowe	27 347 605,36	25 251 966,06	24 814 822,62	98,27	90,74	3,01

Plan wydatków na koniec 2022 r. wyniósł 920 148 224,29 zł. Wydatki zostały wykonane w 94,02 % i wyniosły 865 161 467,32 zł. Wykonanie wydatków według działów klasyfikacji budżetowej i ważniejszych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym:

Dział	Opis	Plan	Wykonanie	% wykonania	Struktura % wykonania
1	2	3	4	5	6
010	Rolnictwo i łowiectwo	62 250,13	58 440,10	93,88	0,01
020	Leśnictwo	4 000,00	3 365,36	84,13	0,00
150	Przetwórstwo przemysłowe	403 422,71	43 190,71	10,71	0,00
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	47 474,00	14 400,00	30,33	0,00
500	Handel	451 914,00	449 917,47	99,56	0,05
600	Transport i łączność	81 989 777,56	65 704 829,63	80,14	7,59
630	Turystyka	1 354 779,51	1 108 072,58	81,79	0,13
700	Gospodarka mieszkaniowa	3 717 145,85	2 987 318,15	80,37	0,35
710	Działalność usługowa	2 477 719,07	2 178 493,65	87,92	0,25
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	376 641,49	108 066,92	28,69	0,01
750	Administracja publiczna	52 416 421,47	48 883 789,62	93,26	5,65
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej,	22 000,00	22 000,00	100,00	0,00

	kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa				
752	Obrona narodowa	400,00	400,00	100,00	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	38 438 670,80	35 531 531,22	92,44	4,11
755	Wymiar sprawiedliwości	264 000,00	262 332,96	99,37	0,03
757	Obsługa długu publicznego	27 360 490,69	26 750 081,87	97,77	3,09
758	Różne rozliczenia	5 995 525,00	3 744 448,78	62,45	0,43
801	Oświata i wychowanie	355 766 480,80	347 993 244,14	97,82	40,22
851	Ochrona zdrowia	11 094 006,00	10 173 876,21	91,71	1,18
852	Pomoc społeczna	69 047 056,83	66 445 795,14	96,23	7,68
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	29 893 972,80	25 029 198,48	83,73	2,89
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	24 004 616,47	22 927 901,26	95,51	2,65
855	Rodzina	90 994 800,95	89 603 165,31	98,47	10,36
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	57 529 872,12	52 212 551,07	90,76	6,04
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	27 252 089,66	25 299 561,16	92,84	2,92
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	8 000,00	8 000,00	100,00	0,00
926	Kultura fizyczna	39 174 696,38	37 617 495,53	96,02	4,35
	OGÓLEM:	920 148 224,29	865 161 467,32	94,02	100,00

Budżetowe wykonanie dochodów i wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2021 r. przedstawia się następująco:

Rodzaj dochodów	Wykonanie 2021 r.	2022			Dynamika % 4:2	Struktura	
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		2021 r. %	2022 r. %
1	2	3	4	5	6	7	8
Dochody ogółem	871 588 230,83	826 163 903,84	823 178 113,11	99,64	94,45	100,00	100,00
z tego:							
a/ majątkowe	49 270 134,63	26 797 513,12	29 908 749,67	111,61	60,70	5,65	3,64
b/ bieżące	822 318 096,20	799 366 390,72	793 269 363,44	99,24	96,47	94,35	96,37

Rodzaj wydatków	Wykonanie 2021 r.	2022			Dynamika % 4:2	Struktura	
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		2021 r. %	2022 r. %
1	2	3	4	5	6	7	8
Wydatki ogółem	833 785 820,86	920 148 224,29	865 161 467,32	94,02	103,76	100,00	100,00
z tego:							
a/ majątkowe	77 484 505,05	86 988 190,01	65 386 708,95	75,17	84,39	9,29	7,56
b/ bieżące	756 301 315,81	833 160 034,28	799 774 758,37	95,99	105,75	90,71	92,44

Na koniec 2022 r. obciążenie gminy z tytułu zaciągniętych kredytów w bankach krajowych 262 390 796,00 zł, wyemitowanych obligacji komunalnych 201 240 351,55 zł; łącznie 463 631 147,55 zł. W stosunku do 31 grudnia 2021 r. było większe o 6.039 979,65 zł.

2.2 Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych:

Projekty inwestycyjne

Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap I

Projekt dofinansowany jest z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w kwietniu 2016 r. Umowa z Centrum Unijnych Projektów Transportowych została podpisana 21 lutego 2017r.

Przewidywany zakres przedsięwzięcia obejmuje rozbudowę DK73 w ciągu ul. Lwowskiej w km 0+590-km 1+555,99 przez poszerzenie jej do przekroju 2x2, przebudowę Ronda Zesłańców Sybiru (skrzyżowanie ul. Lwowskiej, Okrężnej i Marusarz) do dwupasmowego, budowę jednopoziomowych skrzyżowań z drogami przecinającymi wraz z sygnalizacją świetlną na dwóch skrzyżowaniach, budowę parkingów, chodników i ścieżek rowerowych, dróg dojazdowych dla zapewnienia komunikacji lokalnej, zjazdów zapewniających dostęp do terenów przyległych, budowę, przebudowę lub zabezpieczenie urządzeń infrastruktury technicznej, budowę urządzeń ochrony środowiska, kanalizacji deszczowej, budowę oświetlenia drogi, budowę systemu informacji., systemu monit. natężenia ruchu i klasyfikacji pojazdów oraz budowę monitoringu przejazdu na czerwonym świetle (ITS), wykonanie oznakowania drogi oraz urządzeń BRD, wycinkę i nasadzenia zieleni, rozbiórki budynków i dróg istniejących, przebudowa ogrodzeń, budowę i przebudowę urządzeń infrastruktury technicznej w zakresie wynikającym z konieczności usunięcia kolizji lub potrzeby obsługi urządzeń, budowę kanału technologicznego na całym odcinku rozbudowywanej drogi.

W 2019 r. otrzymano decyzję ZRID i rozpoczęto realizację prac budowlanych oraz wykupów. Okres realizacji projektu to lata 2017 - 2022 r.

Całkowite wydatki, zgodnie z umową o dofinansowanie, wyniosły 38 143 355,60 zł, natomiast dofinansowanie wynosi 14.589 987,35 zł.

Cyfrowa gmina

Celem projektu grantowego „Cyfrowa gmina” było przeprowadzenie analizy stanu cyberbezpieczeństwa Urzędu Miasta Tarnowa oraz zapewnienie cyberbezpieczeństwa samorządowego systemu informatycznego poprzez zakup i wdrożenie oprogramowania narzędziowego NAS do przechowywania kopii zapasowych i zarządzania bezpieczeństwem danych. Projekt „Cyfrowa gmina”, która wartość wyniosła 98 117,10 zł, był w całości finansowany ze środków zewnętrznych Unii Europejskiej Grant realizowany był w ramach Działania 5.1Rozwój Cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020.

Integracja e-usług w informacji przestrzennej

W sierpniu 2022 r. został zakończony projekt „Integracja e-usług w informacji przestrzennej”, który realizowany był od 2016 r. Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (poddziałanie 2.1.4). Całkowita wartość projektu wyniosła 4 890 743,73 zł, z czego dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej wyniosło 4 066 663,81

Wartość zadania wyniosła 4 819 365,41 zł., w tym dofinansowanie z Unii Europejskiej i budżetu państwa w dyspozycji Marszałka Województwa Małopolskiego opiewało na kwotę 239 215,52 zł, a 10% wkładu własnego do kosztów bezpośrednich zapewnił Wojewoda Małopolski 343 245,99 zł

W 2022 r. kontynuowano i zakończono realizację zadania nr 4 - „Przygotowanie i udostępnienie danych przestrzennych” poprzez wykonanie działań obejmujących Opracowanie procedury wymiany danych, Opracowanie mechanizmu importu danych oraz zakup aplikacji użytkowych.

W ramach uruchomionych, pod koniec 2021 portali dostępowych, w roku 2022 założono:

- 13 kont w PORTALu INTERESANTA (umożliwiającym złożenie wniosku w formie elektronicznej dotyczącego nadania numerów porządkowych, zamówienia materiałów

z zasobu GODGiK, złożenia wniosku o zakup działki uzupełniającej, o wydzierżawienie działki lub lokalu z zasobów miasta lub nabycie lokalu).

- 3 konta w PORTAL GESTORA (pozwalającym na reprezentowanie wyników prac geodezyjnych w zakresie inwentaryzacji sieci uzbrojenia podziemnego terenu)
- 10 kont PORTAL NARAD KOORDYNACYJNYCH (ułatwiających projektantom sieci uzbrojenia terenu, inwestorom lub Prezydentowi zgłaszanie potrzeby uzgodnienia przebiegu projektowanej sieci uzbrojenia terenu).
- 38 osób założyło konto w PORTALu GEODETY dającym możliwość jednostkom wykonawstwa geodezyjnego na zgłaszanie roboty geodezyjno-kartograficznej, pobieranie potrzebnych materiałów z zasobu).
- 40 osób uruchomiło konto w PORTALu RZECZOZNAWCY udostępniającym dane z rejestru dot. cen i wartości).
- Powstały 2 konta w PORTALu KOMORNIKA, który udziela odpowiedzi na zapytanie dotyczące stanu majątkowego (posiadania nieruchomości) osób w stosunku, do których prowadzone są postępowania komornicze oraz 3 w PORTALu ARCHIWISTY pozwalającym na wprowadzenie przez podmioty realizujące prace geodezyjne - cyfrowych dokumentów operatów geodezyjnych.

Dzięki temu rośnie zainteresowanie załatwianiem spraw elektronicznie, co potwierdza liczba złożonych wniosków z bazy tylko w 2022 r., tj 4008 wniosków geodetów, 146 wniosków interesantów, 20 wniosków projektantów oraz 120 wniosków rzeczoznawców.

Budowa toru rowerowego pumtrack w rejonie Parku Biegowego Marcinka

Umowę na przekazanie z budżetu Województwa Małopolskiego dotacji na realizację w 2022 r. zadania pn. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Pałacu Młodzieży w Tarnowie w ramach projektu pn. „Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa – MIRS” podpisano 29.07.2022 r.

W ramach zadania inwestycyjnego wybudowano tory rowerowe pumtrack o nawierzchniach asfaltowych o różnym stopniu trudności:

- Tor „EASY” dla początkujących rowerzystów, tworzący zamkniętą pętlę z garbami, zakrętami profilowanymi oraz małymi hopkami ułożonymi w takiej kolejności, by umożliwić rozpędzanie się i utrzymywanie prędkości bez pedałowania.
- Tor „PRO” dla bardziej zaawansowanych użytkowników - obiekt o nieregularnym kształcie z dużą ilością przeszkód.

W ramach inwestycji wykonano:

- plac startowo-wypoczynkowy o powierzchni 72 m² z kostki brukowej
- tor pumtrack „EASY” o powierzchni 231,32 m² utwardzony asfaltobetonem
- tor pumtrack „PRO” o powierzchni 428,17 m² utwardzony asfaltobetonem
- łącznik pomiędzy torami utwardzonego asfaltobetonem
- powierzchnię chłonnych z kruszywa żwirowego
- drogę dojazdową z ul. Harcerskiej utwardzonej tłuczniem

oraz nasadzono zieleni i zamontowano małą architekturę: wieszaki na rowery, ławki z oparciem i bez oparcia, bramę wjazdową z tablicą informacyjną oraz tablicą regulaminową, kosze na śmieci. Inspektorzy nadzoru inwestorskiego nadzorowali prowadzone prace budowlane. Wydatki 2022: 569.000,00 zł. Dochody 2022: 111.860,00 zł.

Remont i przebudowa wielofunkcyjnego boiska sportowego przy ul. Burtniczej

Umowę na przekazanie z budżetu Województwa Małopolskiego dotacji na realizację w 2022 r. zadania pn. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Pałacu Młodzieży w Tarnowie

w ramach projektu pn. „Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa – MIRS” podpisano 18.11.2022 r. W ramach zadania inwestycyjnego przebudowano istniejące boisko przy ul. Burtniczej w Tarnowie na boisko wielofunkcyjne, w ramach którego możliwa jest gra w piłkę siatkową, w badmintona i tenisa ziemnego. Nawierzchnię asfaltową wymieniono na poliuretanową o gr. warstwy 14 mm wraz z wyznaczeniem linii do poszczególnych dyscyplin.

Wykonane zostały fundamenty pozwalające na zamontowanie słupków i stojaków do gry w piłkę siatkową, badmintona i tenisa ziemnego. Boisko wyposażone zostało również w siatki do poszczególnych sportów.

Wyremontowano ogrodzenie boiska i uzupełniono istniejące piłkochwyty oraz ustawiono ławki, kosze na śmieci, stojak na rowery oraz zamontowano kontener na sprzęt sportowy na wykonanej nawierzchni (wraz z podbudową) z kostki brukowej. Teren na zewnątrz boiska wyrównano i obsiano trawą.

Parametry techniczne boiska wielofunkcyjnego: wymiary 25,32 x 10,44m, powierzchnia 264,34m², w ramach którego wyznaczono:

1. Boisko do siatkówki o wymiarach 9,0x18m,
2. Boisko do badmintona o wymiarach 2,53x13,40m (dwa pola),
3. Boisko do tenisa o wymiarach 8,23x23,77m.

Inspektorzy nadzoru inwestorskiego nadzorowali prowadzone prace budowlane.

Wydatki 2022: 569.000,00 zł, dochody 2022: 74.060,00 zł.

Nowe Przestrzenie Zdarzeń

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 - Poddziałanie 11.01.01. - Rewitalizacja głównych ośrodków miejskich, na podstawie umowy podpisanej 7 maja 2018 r. Wartość dofinansowania to 13.583.560,21 zł (w tym 11.772.419,11 zł środki europejskie oraz 1.811.141,40 zł - środki krajowe z budżetu państwa).

Projekt obejmował szereg zadań dotyczących rewitalizacji zabytkowego centrum Tarnowa:

- Rewitalizacja zabytkowego budynku zlokalizowanego przy ul. Rynek 4 – działania jnowały m.in. prace rozbiórkowe i budowlane, wykonanie instalacji sanitarnych, elektrycznych i teletechnicznych oraz wyposażenie obiektu na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń; roboty budowlane zostały zakończone, dokonano zakupu niezbędnego wyposażenia w III kwartale 2022. Termin zakończenia inwestycji to II kwartał 2022 r.
- Renowacja murów miejskich w Tarnowie przy ul. Bernardyńskiej w rejonie Małych Schodów - Zadanie obejmuje renowację Małych Schodów oraz prace rozbiórkowe, ziemne
- i mrowe murów miejskich po ich wschodniej i zachodniej stronie oraz stworzenie iluminacji; zadanie zostało zakończone w 2019 r.
- Remont ulicy Kapitulnej, Katedralnej, Placu Kazimierza – zadania obejmują m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury), konserwację lamp, nasadzenie zieleni, organizację ruchu, ekspertyzy i badania laboratoryjne i nadzór archeologiczny. Zadania zakończone w 2018 i 2019 r.
- Remont ulicy Krótkiej – zadanie obejmuje m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury). Zadanie zakończone w roku 2020.
- Remont płyty Rynku – zadanie obejmuje m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury), konserwację lamp, nasadzenie zieleni, organizację ruchu, ekspertyzy i badania laboratoryjne i nadzór archeologiczny. Prace zostały zakończone w roku 2020. Termin ostatecznego zakończenia inwestycji to I kwartał 2021 r.

- Zagospodarowanie posesji przy ul. Wałowej 25 wraz z wyeksponowaniem zabytkowej półbaszty - Zadanie obejmuje prace rozbiórkowe, budowlane i instalacyjne, w tym przebudowę piwnic, osuszenie i odgrzybienie ich ścian, wyk. ściany konstrukcyjnej, klatki schodowej z przenośnikiem dla osób niepełnosprawnych, pawilonu wejściowego i stropu nad piwnicami, a także utworzenie Multimedialnego Centrum Artystycznego (zakup wyposażenia); Inwestycja realizowana była od maja 2018 r., do końca 2021 r.
- Zagospodarowanie skweru przy ul. Bernardyńskiej - zadanie obejmuje zagospodarowanie terenu wraz z budową fontanny kaskadowej i posadzkowej, wykonaniem muralu oraz wyposażeniem terenu w miejsca do siedzenia (w formie siedzisk z drewna). W 2019 r. wykonano mural na budynku znajdującym się obok skweru. Zadanie zostało zakończone w 2020 r.

Cały projekt zakończony został w III kwartale 2022 natomiast rozliczony ze środków zewnętrznych w grudniu 2022.

Budowa infrastruktury sportowej dla Igrzysk Europejskich 2023

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 25 200 000,00 zł, pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Promesa zapewniająca środki wystawiona została w dniu 11.01.2022 r.

Inwestycja obejmuje przebudowę kompleksu istniejących basenów letnich w Tarnowie – Mościcach który był w bardzo złym stanie technicznym, dla potrzeb utworzenia nowej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej i zaplecza dla sportów IE 2023. Obiekt budowany będzie m.in. dla Igrzysk Europejskich w 2023 r. ale również z myślą o indywidualnych użytkownikach z obszaru Tarnowa i okolic.

W ramach inwestycji przewidziano m.in.: basen 21x50 m z częścią rekreacyjną, w tym czterotorową część pływacką oddzieloną podestem drewnianym od części rekreacyjnej, nieckę z mini zjeżdżalnią i małą infrastrukturą wodną oraz „boisko” do piłki wodnej - ręcznej i koszykowej, wieżę z czterema zjeżdżalniąmi oraz basenem hamownym, brodzik dla dzieci o średnicy 20 m z atrakcjami wodnymi, kryte boisko i lodowisko o wymiarach 20x40 m - w okresie letnim lodowisko posiadające zadaszenie będzie wykorzystywane jako boisko do piłki nożnej lub kort tenisowy (o nawierzchni z trawy syntetycznej), suchy plac zabaw, wielofunkcyjne boisko piaskowe 41x33 m, umożliwiające prowadzenie meczy w sportach plażowych: piłce nożnej, piłce ręcznej, siatkówce, tenisie i koszykówce, budynek, stanowiący gastronomiczno-administracyjno-techniczno-sanitarne zaplecze obsługi sportowców IE oraz osób korzystających z powstałej infrastruktury, wykonany w standardzie budynku niskoenergetycznego, dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Obiekt jest częścią istniejącego Centrum Przygotowań Paraolimpijskich.

Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane to 34.286.000,00 zł, termin zakończenia realizacji inwestycji 2023 r.

Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 9 w Tarnowie”

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 5 000 000,00 zł, pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Promesa zapewniająca środki wystawiona została w dniu 05.04.2022r. Inwestycja obejmuje rozbudowę budynku szkoły o jedną kondygnację i salę gimnastyczną, celem jest poprawa atrakcyjności oferty edukacyjnej miasta skierowanej dla uczniów.

W ramach rozbudowy podjęte zostały prace, które obejmują: wzmocnienie istniejącej konstrukcji nośnej budynku, wykonanie ścian nośnych i działowych, wykonanie więźby dachowej, wykonanie pokrycia dachów, wykonanie izolacji termicznych i przeciwwodnych, wykonanie tynków zewnętrznych, wykonanie kanałów wentylacji grawitacyjnej, montaż stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie wewnętrznych instalacji elektrycznych,

teletechnicznych i sanitarnych, wykonanie posadzek, wykonanie tynków wewnętrznych, wyposażenie w wymagane zabezpieczenia i systemy przeciwpożarowe. Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane to 5.928.600,00 zł, termin zakończenia realizacji inwestycji 2023 r.

Modernizacja infrastruktury sportowej Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji na potrzeby Igrzysk Europejskich 2023

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 5 000 000,00 zł, pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Promesa zapewniająca środki wystawiona została w dniu 02.09.2022r. Inwestycja obejmuje modernizację i doposażenie istniejącej infrastruktury sportowej, celem ulepszenia bazy sportowej na potrzeby organizacji Igrzysk Europejskich 2023. Cały kompleks stanowić będzie część istniejącego Centrum Przygotowań Paraolimpijskich. Obiekt budowany będzie m.in. dla Igrzysk Europejskich w 2023 r. ale również z myślą o indywidualnych użytkownikach z obszaru Tarnowa i okolic.

W ramach zadania przewidziane jest: wykonanie w obiekcie Arena Jaskółka Tarnów m.in. systemu podwieszenia - riging, rozbudowę systemów teleinformatycznych oraz wizyjnych, rozbudowę strefy obsługi VIP, doposażenia w wyposażenie techniczne i elektroniczne, zabezpieczenia dachu, wydzielenie stref i obszarów logistycznych. Ponadto, w rejonie hali Arena Jaskółka Tarnów, planowana jest budowa parkingu dla kibiców na terenie istniejących kortów tenisowych oraz placu technicznego dla obsługi igrzysk i innych imprez, odtworzenie kortu tenisowego, a także modernizacja budynku Miejskiego Domu Sportu służącego jako obiekt treningowy dla rozgrywek badminton-a dla kadry sportowej igrzysk oraz późniejszych użytkowników obiektów sportowych. Dodatkowo wykonana zostanie modernizacja magazynu zaplecza technicznego obiektów sportowych, remont istniejących i budowa nowych ciągów komunikacyjnych w rejonie Areny Jaskółka Tarnów i Miejskiego Domu Sportu oraz montaż nowoczesnego systemu parkingowy. Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane to 6.743.000,00 zł, termin zakończenia realizacji inwestycji 2023 r.

Przebudowa obiektu TOSIR

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 20.138.282,88 zł, pochodzących ze środków przyznanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach wsparcia przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023. Umowa o dofinansowanie zawarta została w dniu 12.05.2022 Inwestycja stanowi I etap przebudowy stadionu lekkoatletycznego, obejmuje budowę trybuny zlokalizowanej przy boisku lekkoatletycznym w Tarnowie Mościcach przy ul. Traugutta wraz z infrastrukturą towarzyszącą na potrzeby przeprowadzenia Igrzysk Europejskich. Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane to 23.800.000,00 zł, termin zakończenia realizacji inwestycji 2023 r.

Przebudowa obiektu TOSIR – przebudowa ciągu komunikacyjnego

Zadanie dofinansowane ze środków krajowych w kwocie 1.508.949,00zł, pochodzących ze środków przyznanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach wsparcia przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023. Umowa o dofinansowanie zawarta została w dniu 28.02.2023 Inwestycja realizowana jest na potrzeby przeprowadzenia Igrzysk Europejskich i obejmuje budowę ciągu komunikacyjnego pieszo-jezdnego, oraz stacji trafo wraz linią zasilającą oraz zasileniem budynku zaplecza sportowego stanowiącego element kompleksu istniejącego Centrum Przygotowań Paraolimpijskich. Koszt inwestycji obejmujący roboty budowlane to 1.851.150,00 zł, termin zakończenia realizacji inwestycji 2023 r.

Bima Starej Synagogi

W związku ze złym stanem technicznym zabytkowego obiektu Bimy Starej Synagogi w Tarnowie konieczne było wykonanie prac konserwatorskich i wzmacniających konstrukcję. W ramach projektu „Tarnów, Bima Starej Synagogi (ok. 1630 r.): prace konserwatorskie i wzmacniające konstrukcję” pozyskano dofinansowanie w wysokości 51 000,00 zł z programu Ochrona Zabytków ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa. Całkowity koszt prac wyniósł 356 082,98 zł. Wszystkie prace zrealizowano w roku 2022.

Projekty nieinwestycyjne

„Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w latach 2018-2022 było realizatorem projektu pn. „Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w ramach działania 9.1.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, którego celem jest rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych biernych z terenu Tarnowa i subregionu tarnowskiego.

W ramach zakończonego w połowie 2022 roku zrealizowano następujące zadania:

Zadanie 1 - identyfikacja indywidualnych potrzeb uczestników, z którego skorzystało 265 osób.

Zadanie 2 - trening umiejętności społecznych, w którym ćwiczyło 110 osób.

Zadanie 3 - wsparcie rehabilitacji społeczno-zawodowej w ramach WTZ adresowane było do 26 osób.

Zadanie 4 - kursy i szkolenia przewidziano dla 149 osób.

Zadanie 5 - poradnictwo i pośrednictwo pracy, którego wysłuchało 265 osób.

Zadanie 6 - staże zawodowe, w których uczestniczyło 135 osób.

Zadanie 7 - wsparcie zatrudnienia w ZAZ kierowane było do 31 osób.

Zadanie 8 Prowadzenie mieszkania wspomaganego, w którym mieszkało 14 osób.

Okres realizacji projektu w latach 2018-2022. Koszt realizacji projektu wyniósł 6 082 827,34 zł, w tym dofinansowanie z Unii Europejskiej i Budżetu państwa w wysokości 5 768 935,59 zł

Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnymi w subregionie tarnowskim

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnymi Bezpieczna Przystań, od 1.10.2018 r. do 31.12.2022 realizowało projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnymi w subregionie tarnowskim” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Wszystkie oferowane formy wsparcia realizowane były nieodpłatnie.

Centrum zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielnymi pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. Dla tych, którzy nie mają możliwości samodzielnie dojechać do ośrodka, zabezpieczona była usługa transportu osób niesamodzielnymi z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do placówki i z powrotem. Jednostka realizowała również opiekę środowiskową dla osób, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogły zostać przewiezione do ośrodka.

Dzięki realizacji projektu powstała wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwoleżynowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory) oraz „opaski życia”, które umożliwiają zdalne monitorowanie stanu zdrowia osoby niesamodzielnej przez Centrum Zdalnej Opieki Medycznej, a także w razie potrzeby, wezwanie pomocy poprzez naciśnięcie przycisku SOS. Wypożyczalnia zapewniała również transport sprzętu, a w przypadku łóżek montaż i demontaż w domu osoby niesamodzielnej wraz z przeszkoleniem opiekuna co do obsługi sprzętu.

Opiekunowie osób niesamodzielnych otrzymywali wsparcie w postaci warsztatów z zakresu opieki, szkoleń cyfrowych, grup wsparcia oraz indywidualnego poradnictwa. Znajdujące się w Centrum pokoje i pomieszczenia bez barier architektonicznych dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.

W 2022 roku w ramach projektu pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim” były zrealizowane dwie inwestycje. Jedna dotyczyła doposażenia wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, a druga doposażenia gabinetu pomocy doraźnej. W 2022 roku z opieki zastępczej skorzystało 285 osób w tym 189 osoby, które skorzystały ze wsparcia po raz pierwszy i 96 osoby, które korzystały ze wsparcia również w poprzednich latach. Zawarto 1761 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego.

W 2022 w związku z poprawą sytuacji epidemiologicznej, spadkiem zachorowań na COVID-19 oraz zniesieniem stanu epidemii w kraju zaobserwowano stopniowy wzrost zainteresowania opieką wytchnieniową w ośrodku. Począwszy od okresu letniego aż do końca roku prawie wszystkie z 15 dostępnych miejsc w ośrodku były zajęte. W 2022 powrócono do normalnego funkcjonowania ośrodka, przywrócono odwiedziny opiekunów, grupowe spożywanie posiłków na jadalni, grupowe zajęcia rehabilitacyjne i terapeutyczne, bezpośrednie zajęcia z psychologiem.

W roku 2022 Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przystań realizowało program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Dzienną opieką wytchnieniową w miejscu zamieszkania zostało objętych 39 osób niepełnosprawnych (znaczny stopień niepełnosprawności) w łącznym wymiarze 8 050 godzin. Przyznana kwota dofinansowania to 313 344,00 zł, z czego wykorzystano 313 335,84 zł.

Pod koniec 2022 Subregionalne Centrum przystąpiło ponownie do programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 finansowanego z Funduszu Solidarnościowego z wnioskiem o objęcie dzienną opieką wytchnieniową w miejscu zamieszkania 204 osoby niepełnosprawne w łącznym wymiarze 48 960 godzin. Przyznano wsparcie w liczbie 38 807 godzin dla 204 osób oraz kwotę dofinansowania – 1 563 752,32 zł.

W związku z rosnącą potrzebą wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych Gmina Miasta Tarnowa za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Subregionalnego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przystań realizuje zadania własne wynikające z ustawy o pomocy społecznej, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez organizację usług opiekuńczych dla mieszkańców a także poprzez realizację projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej w celu lepszego i pełniejszego zaspokajania potrzeb osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych.

Projekty z zakresu edukacji

Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II (II edycja konkursu)

Od marca 2020 r. do czerwca 2023 realizowany jest projekt w Centrum Kształcenia Zawodowego. W zajęciach w ramach projektu uczestniczą uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych, Zespołu Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, III Liceum Ogólnokształcącego i IV Liceum Ogólnokształcącego. W ramach projektu organizowane są dla uczniów: kursy kwalifikacyjne zawodowe i zawodowe, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, warsztaty w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach na uczelniach, staże i praktyki zawodowe, wizyty zawodoznawcze, doradztwo zawodowe oraz są przyznawane stypendia dla najzdolniejszych uczniów.

Budżet projektu wynosi 8.719.998,80 zł, w tym wartość unijnego dofinansowania to 7.847.998,92 zł. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę 2 251 570,41 zł, którą przeznaczono na:

- realizację kursów zawodowych dla 720 uczniów, którzy zdobyli dodatkowe kwalifikacje zawodowe lub kompetencje zawodowe, cyfrowe (kurs spawania metodą MAG, kurs spawania metodą TIG, kurs montaż i demontaż elementów THT, SMD i BGA, kurs technolog, programista, operator obrabiarek sterownych numerycznie, kurs operator obrabiarek sterowanych numerycznie z egzaminem czeladniczym, kurs grafiki komputerowej, kurs programowania aplikacji internetowych, kurs programowania gier komputerowych, kurs programowania aplikacji desktopowych, kurs programowania obiektów, kurs zmiana opon i prostowanie felg, kurs dla elektryków SEP, kurs programowania i obsługi robotów, kurs innowacyjna nauka projektowania i tworzenia produktów, kurs autodetailingu, kurs mechanik pojazdów samochodowych, kurs elektromechanik i elektronik samochodowy). Największym zainteresowaniem cieszyły się kursy kończące się egzaminem, dające kwalifikacje zawodowe,
- organizację dwudniowych warsztatów na uczelniach wyższych dla 200 osób,
- organizację jednodniowych wizyt zawodoznawczych u pracodawców dla 446 uczniów, gdzie uczniowie mogli zapoznać się funkcjonowaniem firmy/przedsiębiorstwa,
- organizację dla ponad 97 uczniów stażu/praktyki zawodowej u pracodawców. Podczas 150 godzin zajęć uczniowie poznali środowisko pracy już w trakcie procesu kształcenia zawodowego, zdobyli rozeznanie jak odbywa się wykonywanie zawodu w poszczególnych branżach,
- realizację szkoleń/kursów dla 120 osób z niepełnosprawnościami, dzięki czemu zdobyli dodatkowe kompetencje zawodowe (kurs zdobienia ciast i torów, kurs florystyczny, kurs carvingu, kurs programowanie w języku Scratch,
- organizację dla 132 uczniów zajęć dydaktyczno – wyrównawczych z języka angielskiego branżowego, zajęć z zakresu ICT oraz zajęć rozwijających kompetencje społeczne,
- w ramach doradztwa zawodowego 557 uczniów skorzystało ze spotkania z doradcą zawodowym, otrzymując poradnictwo zawodowe,
- w okresie I-VI wypłacono stypendia dla 60 uczniów najzdolniejszych w kwocie 600zł/miesiąc/osobę.

Grant nr 3

Od 2022 r. GMT realizuje grant edukacyjny dotyczący wielowymiarowego wsparcia Szkół w zakresie edukacyjnym i psychologicznym wspomagającym edukację i rozwój uczniów

w ramach projektu pn. Małopolska Tarcza Antykryzysowa – Pakiet Edukacyjny II. Celem grantu jest zniwelowanie u uczniów skutków pandemii COVID-19 poprzez działania uzupełniające u uczniów braki edukacyjne w realizacji podstawy programowej oraz działania z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uzasadnione sytuacją związaną z prowadzeniem nauki w formie zdalnej, takie jak: zajęcia wyrównawcze, dodatkowe zajęcia edukacyjne, koła zainteresowań, zajęcia rozwijające kreatywność. Istotnym aspektem grantu są działania wspomagające psychologicznie uczniów w nadrobieniu braków edukacyjnych i rozwijaniu zainteresowań. W granicie przewidziano także zakup materiałów i narzędzi niezbędnych do realizacji grantu.

Grant realizowany jest przez Szkołę Podstawową nr 1, Szkołę Podstawową nr 8, Szkołę Podstawową nr 9 oraz V liceum Ogólnokształcące. Zadanie jest finansowane w całości ze środków zewnętrznych w ramach Poddziałania 10.1.6 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Gmina Miasta Tarnowa otrzymała wsparcie w wysokości 159 770,30 zł, z czego 85 % środków pochodziło z budżetu Unii Europejskiej, a 15 % to środki Budżetu Państwa.

Budowlane Centrum Kompetencji w ZSB

Projekt realizowany w latach 2020-2023 w Zespole Szkół Budowlanych. Celem projektu jest podniesienie efektywności kształcenia w ZSB w Tarnowie poprzez utworzenie, rozwój i wsparcie istniejącego CKZ Branży Budowlanej i doskonalenie kadry poprzez realizację szkoleń i studiów podyplomowych dla nauczycieli. Jednocześnie celem jest zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcących się w szkołach zawodowych, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego dzięki realizacji: kursów i szkoleń własnych i zleconych, staży i praktyk zawodowych, zajęć wyrównawczych, stypendiów dla najlepszych uczniów, doradztwa zawodowego połączonego z wyjazdami do pracodawców oraz wzmocnienia współpracy z uczelniami wyższym.

Projekt wspiera kształcenie zawodowe uczniów ze specjalnymi potrzebami. Jego realizacja pozwoli uczniom na uzyskanie dodatkowych certyfikowanych kwalifikacji, pogłębienie zdobytych umiejętności na płatnych stażach u przedsiębiorców, przygotowanie do egzaminów zawodowych i studiów technicznych. W ramach projektu zrealizowane są następujące zadania: 1. Rozwój kompetencji kadry dydaktycznej, 2. Kursy prowadzone przez ZSB (30 kursów), 3. Kursy zawodowe zlecone (7 kursów), 4. Staże i praktyki zawodowe dla uczniów, 5. Zajęcia wyrównawcze, 6. Wzmocnienie współpracy szkół zawodowych z uczelniami, 7. Stypendia dla najlepszych uczniów, 8. Doradztwo zawodowe, 9. Dopuszczenie placówki, 10. Rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe uczniów ze specjalnymi potrzebami. W ramach projektu zaplanowano doposażenie szkoły na kwotę 958 093,09 zł.

Wartość całkowita projektu opiewa na kwotę 4.459.012,41 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE to 3.790.160,54 zł.

W 2022 r. wydatkowano **2.501 870,94 zł**. Dzięki realizacji projektu w 2022 r.:

- 60 osób uzyskało kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia,
- 47 uczniów podniosło kompetencje w wyniku uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych,
- 22 uczniów podniosło umiejętności zawodowe po ukończeniu stażu u pracodawcy,
- 77 uczniów zwiększyło umiejętności poruszania się po rynku pracy po przeprowadzonym poradnictwie zawodowo – edukacyjnym,
- 28 uczniów uczestniczyło w zajęciach na uczelni wyższej,
- 11 uczniów otrzymało stypendium,
- 9 nauczycieli kształcenia zawodowego uzyskało kwalifikacje.

Małopolska Chmura Edukacyjna

To przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną propozycję przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce.

Każdy z realizowanych przez szkoły projektów MCHE ma za zadanie podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizację podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach.

Rok szkolny 2021/2022:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowi
- II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie
- III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie
- IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Tarnowie
- V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Tarnowie
- XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie

Rok szkolny 2022/2023:

- II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie
- III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie
- IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Tarnowie
- XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie

Wszystkie te projekty otrzymały dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 i stanowią kontynuację pilotażowego projektu dofinansowanego ze środków pochodzących z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz kolejnych projektów konkursowych.

Głównym celem przedsięwzięcia Małopolska Chmura Edukacyjna jest stworzenie ram współpracy krakowskich uczelni wyższych z liceami z terenu województwa małopolskiego, która ma przyczynić się do rozwijania zainteresowań młodzieży kierunkami kształcenia zgodnymi z inteligentną specjalizacją regionu. W ramach projektu w liceach wdrażane są programy rozwojowe, zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” (flipped classroom) w czasie rzeczywistym (zajęcia online) w różnych obszarach tematycznych.

Każdy z projektów dotyczących realizacji MCHE opiewał na kwotę od kilku do kilkudziesięciu tys. zł. Projekty te otrzymały dofinansowanie zewnętrzne na poziomie 95% kosztów całkowitych.

Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II

W 2022 r. kontynuowano realizację partnerskiego projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”, którego liderem jest Województwo Małopolskie a partnerem - Gmina Miasta Tarnowa. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Jest to projekt pozakonkursowy.

To jeden z najważniejszych i największych projektów edukacyjnych w skali całego kraju w dobiegającej końca perspektywie finansowej – w partnerstwie uczestniczy sto kilkanaście podmiotów, zarówno z sektora finansów publicznych jak i spoza niego. Jego głównym celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców.

Na projekt składają się dwa główne komponenty: realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych oraz utworzenie Szkolnych Punktów

Informacji i Kariery. Realizacja chmury edukacyjnej polega na działaniach analogicznych do działań „chmurowych” w ramach obszarów ogólnych, takich, jak realizowane przez ZSO1, II LO, III LO i XVI LO w ramach oddzielnych projektów, tj. na organizacji zajęć on-line, kół naukowych oraz wyjazdów na uczelnie wyższe. Wybrane obszary zawodowe to budownictwo, środowisko (ZSB) oraz język angielski i obszar elektryczno – elektroniczny (ZSME). W Szkolnych Punktach Informacji i Kariery było natomiast prowadzone doradztwo zawodowe. Podczas pandemii w ramach projektu realizowano dodatkowe zadanie, tzw. „covidowe”, polegające na zakupie sprzętu komputerowego do użyczania uczniom szkół technicznych i zawodowych do nauki zdalnej. Okres realizacji obejmuje lata 2017-2023.

Planowana wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to 696 527,24zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano: 267 122,17zł.

Cyfryzacja szkół - Grant 2. Modelowa transformacja cyfrowa

W 2021 r. Gmina Miasta Tarnowa zgłosiła Szkołę Podstawową nr 8 w Tarnowie do realizacji projektu grantowego, związanego z transformacją cyfrową. Szkoła otrzymała dofinansowanie w kwocie 90.000,00 zł. Celem projektu jest wyposażenie szkoły w sprzęt, m.in. laptopy, urządzenia audio-video, projektory multimedialne, urządzenia do realizacji zajęć dot. rzeczywistości wirtualnej/rozszerzonej, pracownię edukacyjną robotyki i druku 3D.

Zaopatrzenie w sprzęt w ramach projektu grantowego wiąże się ściśle z przystąpieniem placówki do projektu „HUMINE – Małopolskie Laboratorium Edukacji Cyfrowej” prowadzonego przez Stowarzyszenie Miasta w Internecie. Projekt ten zakłada modernizację szkół pod kątem infrastrukturalnym i metodycznym do poziomu nowoczesnych placówek edukacyjnych, przygotowujących dzieci do życia i pracy w IV dekadzie XXI wieku, docelowo jako szkół wzorcowych dla innych placówek szkolnych w powiecie. Oferuje wsparcie dla dyrektora szkoły i nauczycieli (m.in. szkolenia, warsztaty, webinaria, środowisko wymiany wiedzy dla dyrektorów, kursy e-learningowe, indywidualne doradztwo, edukamp, pakiety materiałów metodycznych), uczniów (np. wizyty studyjne w przedsiębiorstwach, warsztaty) i rodziców (szkolenia z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego, dydaktyki cyfrowej, identyfikowania fałszywych informacji w cyfrowym świecie).

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 90.000,00 zł. Czas trwania projektu: lipiec 2021 r. – kwiecień 2022 r.

Projekty edukacyjne związane z mobilnością uczniów i nauczycieli

Na przestrzeni kilku ostatnich lat tarnowskie szkoły chętnie włączały się w projekty edukacyjne o stosunkowo niewielkich nakładach finansowych, polegające na współpracy ich wychowanków z uczniami z innych europejskich miast, wymianach młodzieżowych oraz wyjazdach osób kształcących się oraz kadry nauczycielskiej na zagraniczne praktyki zawodowe. Realizacja tego typu projektów przyczynia się do poznania przez młodych ludzi kultury mieszkańców innych krajów, a także do wzmocnienia kluczowych umiejętności uczniów biorących udział w wyjazdach oraz do zdobycia cennych doświadczeń zawodowych i życiowych zarówno przez uczniów, jak i przez nauczycieli i wychowawców.

Także w 2022 r. realizowane były tego typu projekty, dofinansowane przede wszystkim ze środków Programu Erasmus+ oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Są to programy dofinansowujące ze środków europejskich projekty edukacyjne i rozwojowe – obejmujące zdalną współpracę pomiędzy europejskimi instytucjami partnerskimi lub wyjazdy zagraniczne w celu wspólnej realizacji zadań, nauki i zdobywania doświadczeń – realizowane przez szkoły, uczelnie wyższe i stowarzyszenia.

W tym roku zakończono realizację następujących projektów:

Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej Przedszkola Publicznego nr 8 „Pod Stokrotką” w Tarnowie w zakresie wykorzystania TIK oraz języka angielskiego

Projekt jest realizowany na zasadach programu Erasmus+ sektora Edukacji szkolnej, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) w ramach projektu "Międzynarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej".

Czas trwania projektu: listopad 2019 r. – październik 2022 r. Przyznane dofinansowanie: 106613,82zł. W roku 2022 wydatkowano kwotę 25 897,54zł.

Praktyki zawodowe bez granic

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie. Ma na celu zwiększenie kompetencji i rozwoju uczniów poprzez zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego za granicą (Węgry, Portugalia, Hiszpania) oraz podwyższenie ich umiejętności. W projekcie biorą udział uczniowie kształcący się w zawodach: technik elektryk, technik elektronik, technik mechanik, technik technologii chemicznej, technik informatyk oraz technik analityk. Projekt realizowany w latach 2019-2022. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: 20 921,18 zł.

Szanuj siebie, innych oraz środowisko dla lepszej przyszłości

Projekt realizowany przez XVI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie. W projekcie, oprócz XVI LO, biorą udział szkoły średnie z Włoch, Macedonii, Turcji i Rumunii.

Celem projektu jest pomoc uczniom w uświadomieniu sobie, jak ważne jest szanowanie siebie, innych i środowiska. W ramach realizacji projektu planowanych jest 5 wymian uczniów ze szkół partnerskich, szkolenie dla pracowników szkół biorących udział w projekcie (odbyte w styczniu 2021 r.) oraz przygotowywanie materiałów i działań związanych z tematyką projektu przez uczniów i nauczycieli w czasie pomiędzy wyjazdami zagranicznymi. Podczas wymian uczniowie wspólnie pracują nad szeroką gamą światopoglądowych tematów takich jak: zapobieganie używaniu substancji uzależniających takich jak: alkohol, narkotyki, tytoń; zdrowy tryb życia, ekologia. Wyjeżdżają na wspólne wycieczki, przeprowadzają doświadczenia związane ze sztuką kulinarną, poznają sposoby uprawiania ekologicznej żywności, a nawet tworzą ekologiczne opakowania.

Projekt realizowany jest od września 2020 do sierpnia 2023. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: 53 228,88 zł.

Cyfryzacja szkół - Grant 2. Modelowa transformacja cyfrowa III LO w Tarnowie

Celem projektu jest wyposażenie szkoły w sprzęt, m.in. laptopy, urządzenia audio-video, projektory multimedialne, urządzenia do realizacji zajęć dot. rzeczywistości wirtualnej/rozszerzonej, pracownię edukacyjną robotyki i druku 3D. Zaopatrzenie w sprzęt w ramach projektu grantowego wiąże się ściśle z przystąpieniem placówki do projektu „HUMINE – Małopolskie Laboratorium Edukacji Cyfrowej” prowadzonego przez Stowarzyszenie Miasta w Internecie. Projekt ten zakłada modernizację szkół pod kątem infrastrukturalnym i metodycznym do poziomu nowoczesnych placówek edukacyjnych, przygotowujących dzieci do życia i pracy w IV dekadzie XXI wieku, docelowo jako szkół wzorcowych dla innych placówek szkolnych w powiecie. Oferuje wsparcie dla dyrektora szkoły i nauczycieli (m.in. szkolenia, warsztaty, webinaria, środowisko wymiany wiedzy dla dyrektorów, kursy e-learningowe, indywidualne doradztwo, edukamp, pakiety materiałów metodycznych), uczniów (np. wizyty studyjne w przedsiębiorstwach, warsztaty) i rodziców (szkolenia z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego, dydaktyki cyfrowej, identyfikowania fałszywych informacji w cyfrowym świecie).

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 90 000,00 zł. Czas trwania projektu: 10.2022 r. – 03.2023 r.

Współpraca i nauczanie zintegrowane w oparciu o tradycyjne słowa mądrości

Projekt realizowany przez XVI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie. Jego koordynatorem jest szkoła z Presova na Słowacji, zaś partnerami, oprócz XVI LO, są placówki z Turcji, Włoch, Rumunii oraz Hiszpanii.

Głównym celem tego projektu jest usprawnienie procesu edukacyjnego poprzez zaimplementowanie kooperatywnego uczenia się, które będzie wspierać współpracę uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych.

Oczekiwanym efektem jest wzrost poziomu wiedzy i zainteresowania uczenia się języków obcych. Będzie się to odbywać poprzez przekazywanie dorobku kulturowego naszych języków młodemu pokoleniom.

W projekcie chcemy zapewnić kontynuację idiomatycznego bogactwa języków, wzrost zainteresowania bogactwem języka poprzez poznawanie przysłów, tak aby pomóc uczniom uświadomić sobie wspólne elementy naszych języków i promować szerokie stosowanie przysłów i idiomów na zajęciach i pomóc uczniom usprawnić proces uczenia się i przyswajania języków, wrażliwość społeczną i umiejętności artystyczne. Studiując przysłowia i idiomy w różnych językach, uczniowie będą mogli zidentyfikować cechy swojej kultury w innych językach europejskich. W ten sposób poczucie wielokulturowości, współpracy międzynarodowej, tolerancji i akceptacji uświadomi młodemu ludziom, że Europejczycy dzielą nie tylko kontynent, ale także wspólną kulturę.

W ramach projektu zaplanowano trzy krótkoterminowe wspólne szkolenia dla pracowników (Słowacja, Hiszpania i Rumunia) oraz 3 krótkoterminowe wymiany uczniów (Włochy, Polska, Turcja). Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 131 705,79zł. Czas trwania projektu: wrzesień 2020 r. – sierpień 2023 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: 36 748,97 zł.

Nowe miejsca i przyjaźnie

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie. Projekt ten został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, jednak jego realizacja odbywa się na zasadach Programu Erasmus+. Instytucją partnerską jest Siegmundsbürger Haus Werraquelle GmbH z Niemiec.

Projekt wiąże się z mobilnościami zagranicznymi uczniów, podczas których młodzi ludzie odbywać będą praktyki, nabywając nowe umiejętności i zdobywając cenne doświadczenia praktyczne: zawodowe, społeczne i osobiste.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 305 283,32 zł. Czas trwania projektu: październik 2020 r. – wrzesień 2022 r. W 2022r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: 174421,86 zł.

W ramach projektu 28 uczniów z klas technikum hotelarstwa, organizacji turystyki, żywienia i usług gastronomicznych oraz architektury krajobrazu odbyło 28-dniowe praktyki w Niemczech.

Kompetencje i kreatywność w mobilnej Akademii Umysłu

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie. Projekt ten został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, jednak jego realizacja odbywa się na zasadach Programu Erasmus+. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 249 134,00 zł. Czas trwania projektu: czerwiec 2021 r. – maj 2022 r.

Staż zawodowy w Hamburgu drogą do sukcesu uczniów Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie. Projekt wiąże się z mobilnościami zagranicznymi uczniów, podczas których młodzi ludzie odbywać będą praktyki, nabywając nowe umiejętności i zdobywając cenne doświadczenia praktyczne: zawodowe, społeczne i osobiste. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania

projektu 242 350,84 zł. Czas trwania projektu: lata 2021-2023 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: 234 064,28 zł.

Erasmus+ w Szkole Podstawowej nr 1

Projekt realizowany przez Szkołę Podstawową nr 1 w Tarnowie. Jest to pierwszy z realizowanych od 2021 r. projektów akredytowanych, tj. takich, co do których został złożony wniosek w uproszczonej formie w ramach uzyskanej przez placówkę akredytacji w Programie Erasmus+. Obejmuje kursy i szkolenia dla 15 uczestników.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 23 625,00 euro. Czas trwania projektu: wrzesień 2021 r. – listopad 2022 r.

Erasmus+ w ZSO nr 1

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1; drugi z realizowanych w 2021 r. projektów akredytowanych. Obejmuje kursy i szkolenia 5-dniowe dla 25 uczestników. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 29 535,00 euro.

Czas trwania projektu: wrzesień 2021 r. – listopad 2022 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: 130 775,07 zł.

Projekt „Erasmus+ w III LO w Tarnowie”

Projekt realizowany przez III Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie; jest to projekt w ramach programu Erasmus+ KA 220- Partnerstwa w zakresie współpracy. Projekt polega na współpracy międzynarodowej między szkołami, obejmuje mobilności zagraniczne uczniów oraz międzynarodowe spotkania nauczycieli. Cele projektu to zwiększenie świadomości na temat zagrożeń środowiska naturalnego oraz promowanie działań na rzecz ochrony środowiska a także rozwijanie kompetencji kluczowych. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 24 617 euro.

Czas trwania projektu: wrzesień 2022 r. – listopad 2023 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: **43 606,69** zł.

Projekt „Erasmus+ w ZSEO w Tarnowie” Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie w 2022 r. Całkowita kwota dofinansowania to 47 420,00 euro. W roku 2022 wydatkowano kwotę 211 080,65 zł. Projekt obejmował krótkoterminową mobilność edukacyjną osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, dzięki, któremu 11 uczniów technikum hotelarstwa, organizacji turystyki, technologii żywności i ekonomicznego odbyło 4 tygodniowe praktyki zawodowe w Hiszpanii oraz w ramach job shadowing 10 nauczycieli przedmiotów zawodowych odbyło praktyki we Włoszech.

Granty PPGR

Gmina Miasta Tarnowa zakupiła 45 sztuk laptopów wraz z oprogramowaniem systemowym dla wnuków i prawnuków byłych pracowników Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej (PPGR) w ramach projektu Cyfrowa Gmina -Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym –„Granty PPGR” Oś V. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - REACT-EU, Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020.

Całkowita wartość projektu: 104 191,14zł. Okres realizacji 2021-2022.

Tarnów - Nowe Spojrzenie

Projekt „Tarnów - Nowe Spojrzenie” obejmuje działania związane z szeroko rozumianym rozwojem miasta oraz rozwojem kompetencji instytucjonalnych samorządu i składa się z 55 przedsięwzięć.

Wartość projektu ogółem: 15 328 498,86 PLN

Dofinansowanie: 15 328 498,86 PLN (3 371 346,00 EUR) – w tym w 85% stanowią środki Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 oraz 15% środki budżetu państwa.

Wydatki 2022 wynoszą: 2.579.646,62 zł. Dochody 2022 wynosiły: 3.065.699,77 zł

Cel nadrzędny projektu: Otwarcie miasta na lokalne impulsy rozwojowe

Główne kierunki działań:

- wzmocnianie wewnątrzmięjskiego dialogu,
- zwiększanie różnorodności oferty edukacji wyższej oraz nowoczesnych form przekazu wiedzy,
- zwiększanie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców Tarnowa, szczególnie osób młodych,
- wytworzenie silnego „poczucia lokalności” przy wyborach konsumenckich mieszkańców,
- podnoszenie atrakcyjności przestrzeni publicznej,
- większe zróżnicowanie oferty miejskiej w zakresie czasu wolnego.

Projekt „Tarnów „Nowe Spojrzenie” realizowany jest przez Gminę Miasta Tarnowa wraz z partnerami:

- Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie,
- Fundacja „Auxilium”,
- Fundacja „Edumocni”,
- Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowie,
- Komitet Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie,
- Polskie Forum Klimatyczne,
- Stowarzyszenie „Made in Tarnów”,
- Stowarzyszenie Restauracji w Tarnowie.

Ww. partnerzy realizują w sumie 16 przedsięwzięć w ramach projektu „Tarnów -Nowe Spojrzenie”. Najwięcej projektów realizuje tarnowska uczelnia - 5 przedsięwzięć:

- Rewitalizacja społeczna Tarnowa – Nowa Solidarność międzypokoleniowa,
- Konfrontacje Plakatu Studenckiego – wystawa i konkurs,
- Wzmocnienie potencjału Centrum Transferu Technologii i Dizajnu PWSZ w Tarnowie – nieinwestycyjna,
- Wzmocnienie potencjału Centrum Transferu Technologii i Dizajnu PWSZ w Tarnowie – inwestycyjna,
- Wdrożenie modelu edukacji zindywidualizowanej i spersonalizowanej (tutoringu i mentoringu) do praktyki dydaktycznej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie.

Kolejnym partnerem, realizującym więcej niż jedno przedsięwzięcie jest Stowarzyszenie Restauracji „Jemy w Tarnowie”, które realizuje 4 przedsięwzięcia:

- jemywtarnowie.pl,
- Targi Śniadaniowe,
- Lokalny Smak,
- Tarnowska Karta Turysty.

Ostatnim partnerem realizującym więcej niż jedno przedsięwzięcie jest IPH, w Tarnowie, które realizuje 2 przedsięwzięcia: „Cykl seminariów „Porozmawiajmy o Tarnowie” oraz „Studenckie Warsztaty Urbanistyczne na tarnowskiej starówce”.

Pozostali partnerzy realizują pojedyncze przedsięwzięcia: Fundacja Auxilium realizuje „Laboratorium Prężności Społecznej Miasta”, Fundacja Edumocni - „START-up w Tarnowie”; Polskie Forum Klimatyczne (PFK) - „Ogrody permakultury - zdrowa żywność od podstawówki”, Made in Tarnów – „Tarnowskie Kino Plenerowe”, Komitet Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie – „ULICA ŻYDOWSKA”.

Uwzględnione w projekcie „Tarnów - Nowe Spojrzenie” przedsięwzięcia realizowane są w ramach dwóch planów: „Planu Rozwoju Lokalnego” i „Planu Rozwoju Instytucjonalnego”. Poniżej zaprezentowano listę realizowanych działań i przedsięwzięć.

Rozwój lokalny

Cel: Prowadzenie skutecznego wewnętrznego dialogu w Tarnowie

Działanie 1.1.1 Opracowanie skutecznych mechanizmów dialogu i współdecydowania:

- Cykl seminariów „Porozmawiajmy o Tarnowie”
- Rewitalizacja społeczna Tarnowa – Nowa Solidarność międzypokoleniowa

Działanie 1.1.2 Promocja i aktywizacja lokalnych liderów społecznych i autorytetów:

- Laboratorium Prężności Społecznej Miasta
- Konfrontacje Plakatu Studenckiego – wystawa i konkurs

Działanie 1.1.3 Wdrożenie mechanizmów współpracy w obszarze samorząd-biznes-nauka:

- TARNÓW 365 - część nieinwestycyjna

Działanie 1.1.3 Wdrożenie mechanizmów współpracy w obszarze samorząd-biznes-nauka (INWESTYCYJNE):

- Tarnowskie Centrum Dialogu - część inwestycyjna
- TARNÓW 365 - część inwestycyjna

Cel: Podniesienie atrakcyjności miasta jako miejsca do zamieszkania

Działanie 2.1.1 Rozwój oferty edukacji na poziomie wyższym:

- Wzmocnienie potencjału Centrum Transferu Technologii i Dizajnu PWSZ w Tarnowie - nieinwestycyjna

Działanie 2.1.1 Rozwój oferty edukacji na poziomie wyższym (INWESTYCYJNE):

- Wzmocnienie potencjału Centrum Transferu Technologii i Dizajnu PWSZ w Tarnowie – inwestycyjna

Działanie 2.1.2 Popularyzacja pozaszkolnych form przekazu i promocji wiedzy:

- Wdrożenie modelu edukacji zindywidualizowanej i spersonalizowanej (tutoringu i mentoringu) do praktyki dydaktycznej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie
- Popularyzacja nauki i techniki w Pasażu
- Studenckie Warsztaty Urbanistyczne na tarnowskiej starówce
- Odkryj STEM w Pasażu

Działanie 2.1.2 Popularyzacja pozaszkolnych form przekazu i promocji wiedzy (INWESTYCYJNE):

- Popularyzacja nauki i techniki w Pasażu- część inwestycyjna

Działanie 2.3.1 Rozwój oferty czasu wolnego skierowanej w szczególności do rodzin i osób młodych:

- TarNOC
- Godziny dla rodziny – część nieinwestycyjna
- WROTA KULTURY- poprawa estetyki instytucji kultury, warsztaty cykliczne i imprezy okazjonalne
- Rozgrywki Międzyszkolne w ramach Tarnowskiego Systemu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży
- Tradycja i nowoczesność – nowe funkcje w starych murach część nieinwestycyjna
- E-czytelnik
- Tarnowskie Kino Plenerowe
- Biblioteka COOL(tura) - część nieinwestycyjna
- Tarnów. 1000 lat nowoczesności

Działanie 2.3.1 Rozwój oferty czasu wolnego skierowanej w szczególności do rodzin i osób młodych (INWESTYCYJNE):

- Tradycja i nowoczesność – nowe funkcje w starych murach – nowa oferta skierowana do rodzin i ludzi młodych w Pałacu Młodzieży w Tarnowie. Część inwestycyjna
- Sport narzędziem rehabilitacji

Działanie 2.3.2 Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni miejskich:

- Modernizacja przestrzeni publicznej - woonerfy w Tarnowie - dokumentacja
- Szlak wodnych murali
- MŁODZI, GNIEWNI, GENIALNI - część nieinwestycyjna

Działanie 2.3.2 Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni miejskich (INWESTYCYJNE):

- MŁODZI, GNIEWNI, GENIALNI - część inwestycyjna
- Modernizacja przestrzeni publicznej - woonerf w Tarnowie - realizacja
- Schładzamy Tarnów - modernizacja zieleni izolacyjnej i ozdobnej w głównych ciągach komunikacyjnych miasta Tarnowa

Działanie 2.3.3 Zwiększenie dostępności i bezpieczeństwa ważnych dla mieszkańców obszarów miasta:

- Samodzielne dziecko w drodze do szkoły i domu - część nieinwestycyjna

Działanie 2.3.3 Zwiększenie dostępności i bezpieczeństwa ważnych dla mieszkańców obszarów miasta (INWESTYCYJNE):

- Samodzielne dziecko w drodze do szkoły i domu - część inwestycyjna

Działanie 2.4.1 Popularyzacja zachowań i idei proekologicznych

- Ogrody permakultury - zdrowa żywność od podstawówki
- Ekologicznie aktywni -promocja zachowań ekologicznych
- Tarnów bez azbestu
- Drzewa, ptaki i ludzie

Cel: Zwiększenie zróżnicowania i atrakcyjności lokalnego rynku pracy

Działanie 3.1.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, w szczególności wśród osób młodych:

- CZAS na biznes
- START-up w Tarnowie

Działanie 3.2.1 Wspieranie inicjatyw zwiększających dostępność lokalnej oferty gospodarczej i jej promocję wśród mieszkańców:

- ULICA ŻYDOWSKA
- jemywtarnowie.pl
- Targi Śniadaniowe
- Lokalny Smak

Działanie 3.3.1 Komercjalizacja potencjału turystycznego miasta i regionu:

- Tarnowska Karta Turysty
- Promocja i reklama atrakcji turystycznych Tarnowa poprzez targi i imprezy turystyczne w kraju i za granicą

Działanie 3.3.2 Rozwój przyjaznych rodzinie inicjatyw wspierających aktywność na rynku pracy:

- OD JUNIORA DO SENIORA

Rozwój instytucjonalny

Cel: Wzrost zaangażowania mieszkańców i poziomu współdecydowania

Działanie 1.1.1 Budowanie zaufania obywateli do instytucji publicznych na poziomie samorządu

- Tarnowskie Centrum Dialogu - część nieinwestycyjna
- e-partycypacja

Cel: Podniesienie standardów i rozszerzenie miejskich usług publicznych

Działanie 2.1.1 Usprawnienie i podniesienie standardu działania tarnowskiego samorządu

- MY! - dostępni - aktywni - potrzebni
- Centrum Usług Społecznych - część nieinwestycyjna
- „Apetyt na współpracę”

Cel: Rozwój zdolności i kompetencji administracji samorządowej Tarnowa

Działanie 3.1.1 Budowa zdolności instytucjonalnej i rozwój kompetencji tarnowskiej administracji samorządowej:

- Wykwalifikowana, kompetentna kadra drogą do rozwoju miasta
- Sprawne zarządzanie operacyjne
- Promocja projektu
- Zarządzanie projektem

Aktywizacja rynku pracy

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Projekt „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (VI) - Młodzi na start**”, wdrażany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś I Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt był realizowany w okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2022 r. Koszt realizacji projektu w 2022 r. wyniósł: 12 109 184,52 PLN, w tym: współfinansowanie z UE: 10 205 620,71 PLN, wkład budżetu państwa (Fundusz Pracy): 1 903 563,81 PLN. Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku od 18 do 29 roku życia, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie.

Do uczestnictwa w projekcie, spośród wyżej wymienionej grupy, były kierowane przede wszystkim osoby, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) oraz osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby z niepełnosprawnościami i/lub osoby długotrwale bezrobotne i/lub osoby o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu zostało zrekrutowanych 1760 osób (w tym 947 kobiet).

Zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, uczestnicy projektu skorzystali z: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, staży, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, prac interwencyjnych, bonów na zasiedlenie, szkoleń zawodowych, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Efektywność zatrudnieniowa osób bezrobotnych w projekcie wyniosła 67,14 % (tj. 715 osób, w tym 431 kobiet) oraz 277 osób (w tym 86 kobiet) założyło własną działalność gospodarczą (dane na dzień złożenia ostatniego wniosku o płatność, tj. 31.10.2022 r.).

Projekty realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Projekt „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (VII) Mój rozwój, moja szansa**” był wdrażany w ramach RPO WM 2014-2020, Oś 8 Rynek Pracy, Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy i współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt był realizowany w okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2022 r. Koszt realizacji projektu w 2022 r. wyniósł: 7 453 155,48 PLN, w tym: współfinansowanie z UE: 6 335 182,16 PLN, wkład budżetu państwa (Fundusz Pracy): 1 117 973,32 PLN. Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat

i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnowie, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- kobiety.

W ramach projektu zostało zrekrutowanych 1006 osób (w tym 553 kobiety).

Zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, uczestnicy projektu skorzystali z: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, staży, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, prac interwencyjnych, szkoleń zawodowych.

Efektywność zatrudnieniowa osób bezrobotnych w projekcie wyniosła 68,91% (tj. 297 osób, w tym 155 kobiet) oraz 160 osób (w tym 79 kobiet), założyło własną działalność gospodarczą (dane na dzień złożenia ostatniego wniosku o płatność, tj. 30.09.2022 r.).

Projekt „Prace interwencyjne – AKTYWNI W PRZYSZŁOŚĆ”, jest wdrażany w ramach RPO WM 2014-2020, Oś 8 Rynek Pracy, Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa, Typ projektu A, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu rozpoczęła się 01.07.2021 r. i zakończy się 30.06.2023 r. Koszt realizacji projektu w 2022 r. wyniósł: 722 485,75 PLN, w tym: współfinansowanie z UE: 682 725,35 PLN, wkład budżetu państwa: 39 760,40 PLN. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnowie, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- kobiety.

Zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, każdy uczestnik projektu otrzyma następujące formy wsparcia:

- kompleksowe i indywidualne poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej oraz opracowanie lub modyfikacja IPD;
- pośrednictwo pracy w zakresie wyboru oferty pracy zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami;
- prace interwencyjne w celu nabycia lub uzupełnienia doświadczenia zawodowego, nabycia praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, zdobycia nowych kwalifikacji oraz stworzenia szansy na trwałe zatrudnienie.

W ramach projektu zostało zrekrutowanych 140 osób (w tym 93 kobiety).

Realizując projekt, Beneficjent zapewnia możliwość skorzystania ze wsparcia byłym uczestnikom projektów z zakresu włączenia społecznego, realizowanych w ramach celu tematycznego 9 w RPO oraz współpracuje w tym zakresie z działającymi na obszarze realizacji projektu instytucjami pomocy i integracji społecznej.

Rekrutacja do uczestnictwa w projekcie była głównie w I fazie realizacji projektu, jednakże nie wyklucza się w późniejszym okresie jej kontynuacji w celu uzupełnienia grupy docelowej o dodatkowych uczestników projektu w miejsce tych, którzy przerwą udział w projekcie.

Na każdym etapie wdrażania projektu, realizowana jest zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.

Efektywność zatrudnieniowa osób bezrobotnych w projekcie wyniosła 94,12 % (tj. 64 osób, w tym 39 kobiet – dane na dzień złożenia wniosku o płatność, tj. 30.11.2022 r.).

Projekt pilotażowy pn. „Pracuj zdalnie – projekt pilotażowy”

Projekt „Pracuj zdalnie – projekt pilotażowy” jest realizowany w ramach naboru na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina”, finansowany ze środków rezerwy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Realizacja projektu rozpoczęła się 01.03.2022 r. i zakończy się 31.12.2023 r. Koszt realizacji projektu w 2022 r. wyniósł: 230 120,45 PLN – wkład budżetu państwa (Fundusz Pracy), w tym: koszt refundacji wyniósł 178 276,00 PLN. Celem projektu jest wypracowanie nowych metod, narzędzi oraz sposobów pomocy bezrobotnym, poszukującym pracy lub pracodawcom tworzącym miejsca pracy zdalnej, w celu stworzenia rozwiązań systemowych, które będą mogły zostać zaimplementowane do porządku prawnego.

W ramach projektu zostało zrekrutowanych 14 osób (w tym 12 kobiet) bezrobotnych, które zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, skorzystały z:

- kompleksowego i indywidualnego poradnictwa zawodowego w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej oraz opracowania lub modyfikacji IPD;
- pośrednictwa pracy w zakresie wyboru oferty pracy zdalnej, zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami;
- zatrudnienia w celu nabycia lub uzupełnienia doświadczenia zawodowego, nabycia praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, zdobycia nowych kwalifikacji oraz stworzenia szansy na trwałe zatrudnienie

W projekcie bierze udział 13 pracodawców MŚP, którzy otrzymają refundację kosztów wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w formie pracy zdalnej przez okres 12 miesięcy, do wysokości 90% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Programy realizowane w 2022 r. ze środków Funduszu Pracy

Małopolski Program Regionalny „Konservator” 2021-2022 był realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, w porozumieniu z trzynastoma urzędami pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie. Realizacja programu trwała od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. Wartość realizowanego programu, dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie, wyniosła w 2022 roku 146 950,73 zł. Celem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, w szczególności kobiet i osób długotrwale bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie. Program zakładał realizację działań w podmiotach, których działalność związana jest z ochroną tradycji kulturowej, zachowaniem i rewitalizacją substancji zabytkowej oraz ochroną krajobrazu kulturowego na terenie Województwa Małopolskiego.

W 2022 roku wsparciem objęto 13 osób bezrobotnych z miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Uczestnicy programu skorzystali z następujących form wsparcia:

- 1) 13 osób z poradnictwa zawodowego i/lub pośrednictwa pracy,
- 2) 11 osób ze stażu,
- 3) 2 osoby z robót publicznych.

Udział w programie zakończyło 13 osób, w tym 7 kobiet. Wśród nich długotrwale bezrobotni - 4 osoby (w tym 2 kobiety). Po zakończeniu programu zatrudnienie podjęło 12 osób, w tym 6 kobiet. Wśród nich osoby długotrwale bezrobotne - 4 osoby (w tym 2 kobiety). Efektywność zatrudnieniowa w programie, w 2022 roku, wyniosła 92,31%, wśród osób długotrwale bezrobotnych 100%.

Małopolski Program Regionalny „Firma +1” 2021-2022 był realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, w porozumieniu z osiemnastoma urzędami pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie. Realizacja programu trwała od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. Wartość realizowanego programu, dla

Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie, wyniosła w 2022 roku 183 743,62 zł. Celem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w szczególności kobiet oraz osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie, jako osoby bezrobotne.

W 2022 roku wsparciem objęto 15 osób bezrobotnych z miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Uczestnicy programu skorzystali z następujących form wsparcia:

- 1) 15 osób z poradnictwa zawodowego i/lub pośrednictwa pracy,
- 2) 9 osób ze stażu,
- 3) 3 osoby z prac interwencyjnych,
- 4) 3 osoby z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Udział w programie zakończyło 13 osób, w tym 13 kobiet. Wśród nich osoby długotrwale bezrobotne to 2 osoby. Po zakończeniu programu zatrudnienie podjęło 11 osób, w tym 1 osoba długotrwale bezrobotna. Efektywność zatrudnieniowa w programie, w 2022 roku, wyniosła 84,62%, wśród osób długotrwale bezrobotnych 50%.

Małopolski Program Regionalny „**Bumerang – powrót na rynek pracy**” 2021-2022, realizowany był przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, w porozumieniu z piętnastoma urzędami pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie. Realizacja programu trwała od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. Wartość realizowanego programu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie wyniosła w 2022 roku 201 786,53 zł. Program został zainicjowany z uwagi na zmiany na rynku pracy spowodowane epidemią COVID-19. Celem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie, które utraciły pracę, w tym w szczególności osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy i osób młodych do 30 r. ż., a także absolwentów.

W 2022 roku wsparciem objęto 15 osób bezrobotnych z miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Uczestnicy programu skorzystali z następujących form wsparcia:

- 1) 15 osób z poradnictwa zawodowego i/lub pośrednictwa pracy,
- 2) 9 osób ze stażu,
- 3) 2 osoby z prac interwencyjnych,
- 4) 4 osoby z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Udział w programie zakończyło 13 osób, a po zakończeniu programu zatrudnienie podjęło 12 uczestników. Efektywność zatrudnieniowa w programie w 2022 roku wyniosła 92,31%.

2.3 Pomoc publiczna

W 2022 roku kwota pomocy publicznej, udzielonej przez Gminę Miasta Tarnowa, wyniosła **25 945 112,45** zł, w tym **17 480 934,33** zł stanowiła pomoc publiczna udzielona przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie. Gmina Miasta Tarnowa udzieliła pomocy publicznej na podstawie n/w aktów prawnych:

1. Uchwała nr XII/184/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców, działających na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie - Podstrefa w Tarnowie;
2. Uchwała nr LIII/674/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków wraz z gruntami, w których wykonano remont elewacji lub iluminację świetlną;
3. Uchwała nr XI/117/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną;

4. Uchwała nr XLVII/427/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, niektórych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19;
5. Uchwała nr XLV/611/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną;
6. Uchwała nr XLII/568/2009 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dróg niepublicznych;
7. Uchwała nr XXI/213/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części, budowli oraz związanymi z nimi gruntami;
8. Uchwała nr XI/116/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Gminy Miasta Tarnowa;
9. Uchwała nr XLV/396/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, niektórych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy (PUP), w Tarnowie. udzielił pomocy na podstawie:
  1. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.):
    - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - art. 46 ust. 1 pkt 1,
    - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osoby bezrobotnej - art. 46 ust. 1 pkt 2,
    - prace interwencyjne - art. 51 ust. 1, art. 59 ust. 1,
    - bon na zasiedlenie - art. 66n,
    - roboty publiczne - art. 57 ust. 1,
    - rozłożenie na raty zwrotu środków - art. 76 ust. 7 w związku z ust. 7a, ust. 9, ust. 9b i art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. d,
    - odroczenie terminu płatności należności z tytułu zwrotu środków - art. 76 ust. 7, ust. 9a i art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. d,
    - finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach środków KFS - art. 69b.
  2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.):
    - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON - art. 12a.
  3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085, z późn. zm.):
    - zwrot opłaconych składek, o których mowa w art. 12 ust. 3a.
  4. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.):

- rozłożenie na raty należności z tytułu zwrotu dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 – art. 15 zzb ust. 17 i 19-21.

W roku 2022 r. pomoc covidowa była wypłacana na podstawie rozdziału 3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 (Dz. U. poz. 371 z późn. zm.), art. 15z4 Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 poz. 2095, z późn. zm.) – potoczna nazwa tarcza branżowa.

W 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie udzielił także pomocy w ramach Projektu Pilotażowego pn. „Pracuj zdalnie – projekt pilotażowy” na warunkach pomocy de minimis, w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z dnia 24.12.2013 r., str. 1; Dz. Urz. UE z 2020 r. L 215, str. 3).

Pozostałe ulgi dotyczyły m.in.:

- 1) zwolnień, umorzeń, odroczeń terminu płatności, rozłożenia na raty, w opłacie z tytułu wieczystego użytkowania gruntu;
- 2) pomocy z tytułu zbycia mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 3) dotacji udzielonych w związku z poniesionymi kosztami kształcenia młodocianych pracowników;

3. MIENIE KOMUNALNE

3.1. Informacja o stanie mienia komunalnego

Stan mienia komunalnego na dzień 31.12.2022 r.

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła: **2 378 360 465,55 zł.**

Tabela nr 1: Wielkość poszczególnych składników mienia

Wyszczególnienie	Wartość mienia na koniec roku wg wartości księgowej brutto
	2022 [zł]
Mienie rozdysponowane	
Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli)	1 407 086 822,33
Szkoły podstawowe	88 523 527,51
Szkoły ponadpodstawowe	113 618 530,09
Przedszkola	46 696 505,97
Instytucje kultury	39 317 982,38
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	122 867 966,81
Jednoosobowe spółki Gminy	406 247 593,46
Udziały i akcje Gminy w spółkach	154 001 537,00
Mienie nierozdysponowane	
Budynki pozostające w zasobie i budynki zarządzane przez MZB Sp.z o.o.	209 343 316,48
Inne i pozostałe środki trwałe	16 427 288,53
Wartości niematerialne i prawne	2 830 954,72
Dobra kultury	1 177 265,00
Grunty	187 302 546,78

Mieniem komunalnym według ustawy o samorządzie gminnym „*jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych komunalnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw*”.

Na mienie Gminy Miasta Tarnowa składają się:

- majątek szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- majątek przedszkoli,
- majątek pozostałych jednostek i zakładów budżetowych,
- majątek instytucji kultury,
- udziały i akcje Gminy w spółkach,
- grunty stanowiące własność Gminy, zarówno te będące przedmiotem użytkowania wieczystego, użytkowania, trwałego zarządu jak i te, które pozostają w zasobie i są oddane w dzierżawę, najem i użyczenie, bądź są przygotowywane do zagospodarowania,
- budynki i budowle,
- urządzenia, środki transportu i pozostałe składniki majątku trwałego.

Wartość poszczególnych składników mienia na dzień 31.12.2022r. przedstawia się następująco:

Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli): **1 407 086 822,33 zł** w tym Urząd Miasta Tarnowa - mienie komunalne nierozdysponowane:

- budynki pozostające w zasobie i budynki zarządzane przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o.: **209 343 316,48 zł;**
- inne środki trwałe i pozostałe środki trwałe (budowle, maszyny i urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia, przyrządy): **16 427 288,53 zł;**
- wartości niematerialne i prawne: **2 830 954,72 zł;**
- dobra kultury: **1 177 265,00 zł;**
- grunty: **187 302 546,78 zł.**

Szkoły podstawowe: **88 523 527,51 zł.**

Szkoły ponadpodstawowe: **113 618 530,09 zł.**

Przedszkola: **46 696 505,97 zł.**

Institucje kultury: **39 317 982,38 zł.**

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej Gminy **122 867 966,81 zł.**

Jednoosobowe Spółki Gminy: **406 247 593,46 zł.**

Udziały i akcje Gminy w spółkach: **154 001 537,00 zł.**

Zmiany w stanie mienia komunalnego w okresie od 31.12.2021 r. do 31.12.2022 r.

Przez cały okres objęty niniejszą informacją dokonywano zakupów, uzupełniano zasób nieruchomości stanowiących własność Gminy, mających na celu podnoszenie efektywności działania jednostek gminy, spółek komunalnych, równocześnie prowadzono sprzedaż lokali mieszkalnych oraz użytkowych, nieruchomości, dokonano zamian nieruchomości, darowizny nieruchomości, przeprowadzono likwidację środków trwałych, przez co zmianie uległa wartość majątku komunalnego. Struktura zmian przedstawia się następująco:

Majątek jednostek i zakładów budżetowych (z wyłączeniem przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych) zwiększył się o kwotę: 42 209 943,76 zł i wynosi 1 407 086 822,33 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu nowego sprzętu komputerowego, narzędzi, pomocy dydaktycznych i wyposażenia kuchni, zakupu paneli fotowoltaicznych, budowie tężni solankowej oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego, oprogramowania, narzędzi i wyposażenia przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Eugenii Gierat;
- zakupu nowego sprzętu komputerowego, licencji, podręczników i wyposażenia oraz likwidacji zniszczonego wyposażenia i księgozbioru przez Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących;
- zakupu nowego wyposażenia i książek oraz likwidacji zużytych mebli, sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych;
- zwiększeniu wartości budynku szkoły oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i oprogramowania przez Centrum Kształcenia Zawodowego;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i wyposażenia, zwiększeniu wartości poprzez remont pomieszczeń hali sportowej, zwiększeniu wartości księgozbioru biblioteki szkolnej oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego;
- zakupu wyposażenia, przekazania skweru aktywności na stan mienia Gminy Miasta Tarnowa oraz kasacji zniszczonego sprzętu przez Pałac Młodzieży;

- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji wyeksploatowanego wyposażenia przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną;
- zakupu sprzętu komputerowego, sprzętu laboratoryjnego, wyposażenia oraz pomocy dydaktycznych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną;
- zakupu projektora i wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia, przekazaniu do innych jednostek organizacyjnych wyposażenia kuchennego oraz przekazaniu budynku zlokalizowanego na ul. Św. Anny 1 wraz z wyposażeniem do Centrum Usług Społecznych przez Bursę Międzyszkolną;
- otrzymaniu z Gminy Miasta Tarnowa budynku wraz z wyposażeniem zlokalizowanego przy ul. Brodzińskiego 14, otrzymaniu z Bursy Międzyszkolnej budynku zlokalizowanego przy ul. Św. Anny 1 (miejsca czasowego pobytu obywateli Ukrainy) a następnie przekazaniu tego budynku wraz z wyposażeniem do Gminy Miasta Tarnowa z utrzymaniem dotychczasowej funkcji tj.: kontynuacja zabezpieczenia pobytu obywateli Ukrainy oraz zakupu wyposażenia przez Centrum Usług Społecznych,
- modernizacji kotłowni gazowej, zakupu łóżek i wyposażenia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania oraz likwidacji wyposażenia przez Dom Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga;
- zakupu sprzętu kuchennego, mebli i wyposażenia oraz kasacji sprzętu i wyposażenia nie nadającego się do dalszej eksploatacji przez Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta;
- zakupu samochodu i wyposażenia oraz sprzedaży zamortyzowanego samochodu przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych;
- zakupu mebli oraz likwidacji zużytego sprzętu dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka;
- zakupu wyposażenia dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Rodzinny Dom”;
- zakupu mebli i wyposażenia dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przyjazny Dom”;
- zakupu mebli i wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Słoneczny Dom”;
- zakupu mebli i wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Pogotowie Opiekuńcze”;
- zakupu wyposażenia przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy;
- zakupu mebli i wyposażenia przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- modernizacji muru otaczającego Żłobek Nr 1 przy ul. Topolowej 4, remoncie dachu budynku Żłobka Nr 6 przy ul. Pracy 4, zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Zespół Żłobków;
- zakupu oprogramowania i wyposażenia przez Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”;
- zakupu telefonu bezprzewodowego przez Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz nieodpłatnego przekazania sprzętu i wyposażenia dla Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej, Biblioteki Miejskiej im. Juliusza Słowackiego, Stowarzyszenia Klubu Amazonka oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu komputerowego, oprogramowania i licencji, jak również kasacji zużytego wyposażenia przez Powiatowy Urząd Pracy;
- zakupu wyposażenia, sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz wykonania chodnika łączącego ul. Słowackiego z II Urzędem Skarbowym przez Targowiska Miejskie;

- zakupu sprzętu komputerowego i wykonania systemu monitoringu na terenie Miasta oraz likwidacji dwóch samochodów osobowych przez Straż Miejską;
- zakupu sprzętu i wyposażenia oraz realizacji inwestycji pn. „Instalacja monitoringu i systemu alarmowego w budynku Rynek 7” przez Tarnowskie Centrum Informacji;
- remontu natrysków w budynku Parku Wodnego, montażu ścianek systemowych w szatniach oraz modernizacji wentylacji w Miejskim Domu Sportu, przyjęciu tras rowerowych i boisk w Parku Biegowym Marcinka oraz zlikwidowaniu obiektów sportowych przy ul. Traugutta – basenu letniego, chlorowni, kortów tenisowych, przenośnego lodowiska sztucznie mrożonego i przekazaniu terenu pod plac budowy w związku z zadaniem inwestycyjnym „Modernizacja infrastruktury sportowej Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji na potrzeby Igrzysk Europejskich 2023”, jak również kasacji zużytego wyposażenia przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- montażu klimatyzatorów w budynku przy ul. Mickiewicza 2, zakupu agregatora prądowłórczego, centrali telefonicznej, zestawu GNSS z osprzętem, sprzętu komputerowego, wyposażenia, zintegrowanego systemu E-usług w informacji przestrzennej, licencji ADOBE ACROBAT oraz nieodpłatnego przekazania budynku zlokalizowanego przy ul. Goldhammera 3 wraz z wyposażeniem biur, licencji i oprogramowania na rzecz Centrum Usług Społecznych, sprzedaży samochodu, likwidacji nieaktualnych licencji i oprogramowania oraz nieodpłatnego przekazania na mienie Gminy Miasta Tarnowa budynku zlokalizowanego przy ul. Gumniskiej 30 przez Urząd Miasta Tarnowa;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu przez Miejski Zarząd Cmentarzy;
- zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania, wykonaniu stacji naprawy rowerów, stacji rowerowych ze stojakami, wiat przystankowych, zakupu rowerów, dokonaniu budowy oświetlenia ulicznego, poprawie infrastruktury drogowej i wykonaniu dokumentacji na dalsze modernizacje dróg Gminy Miasta Tarnowa oraz likwidacji wyposażenia przez Zarząd Dróg i Komunikacji.

Urząd Miasta Tarnowa – mienie komunalne nierozdysponowane:

- sprzedaż lokali mieszkalnych w budynkach komunalnych,
- sprzedaż lokali użytkowych oraz budynków mieszkalnych i udziałów w budynkach mieszkalnych,
- aport budynków zlokalizowanych przy ul. Krzyskiej 13, ul. Krzyskiej 13A, ul. Dojazd 8 oraz budynków gospodarczych do Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o.,
- aport węzła ciepłego zlokalizowanego przy Krytej Pływalni na ul. Piłsudskiego 30 do Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A.,
- zakończenie budowy nowego budynku Domu Kultury przy ul. Westerplatte,
- modernizacji budynku Rynek 4 na potrzeby Parku Doświadczeń wraz z zakupem wyposażenia i eksponatów naukowych,
- przyjęcia darowizny budynku mieszkalnego przy ul. Wilsona 30 - udział ½ części,
- przyjęcia w spadku lokali mieszkalnych przy ul. Lwowskiej i Skowronków,
- przyjęcia darowizny przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie Miasta od prywatnych inwestorów,
- zakończenia budowy sceny-wiaty przy ul. Raginisa,
- wykonanie prac konserwatorskich Bimy Starej Synagogi,
- budowy placu zabaw w Mościcach i doposażenia placów zabaw w urządzenia zabawowe na terenie miasta,
- likwidacji wyeksploatowanych urządzeń zabawowych na placach zabaw.

Urząd Miasta Tarnowa mienie komunalne – grunty:**Wartość gruntów uległa zwiększeniu o łączną kwotę: 12 137 436,86 zł w związku z:**

nabyciem gruntów na zasób, w tym w drodze zamiany	896 855,89 zł
przejęciem z mocy prawa gruntów pod drogi (związane z podziałami nieruchomości zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego, art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami)	583 254,47 zł
darowizną	671 864,31 zł
komunalizacją	296 100,00 zł
przejęciem nieruchomości pod drogi (art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną)	566 475,00 zł
ujawnieniem w ewidencji	134 040,00 zł
podziałami i połączeniem nieruchomości oraz ujawnieniem w ewidencji	8 984 038,74 zł
zwiększeniem powierzchni działek w skutek przeliczenia współrzędnych	4 808,45 zł

Wartość gruntów uległa zmniejszeniu o łączną kwotę 9 891 052,21 zł w związku z:

zbyciem nieruchomości (w tym zamiany)*	550 454,55 zł
zwrotami	11 611,34 zł
podziałami i połączeniem nieruchomości	8 999 990,48 zł
zasiedzeniem	68 642,49 zł
wygaśnięciem prawa użytkowania wieczystego*	122 308,76 zł
aportem	131 532,37 zł
zmniejszeniem powierzchni działek w skutek przeliczenia współrzędnych	6 512,22 zł

* wartości gruntów zmniejszające wartość majątku są wartościami księgowymi jakie figurą w księgach rachunkowych, natomiast faktyczne wartości ze zbycia są znacznie wyższe i przedstawione w pkt. 6 „Dochody z mienia komunalnego”

Majątek szkół podstawowych zwiększył się o kwotę 4 103 633,00 zł i łącznie wynosi 88 523 527,51¹ zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych, sprzętu i wyposażenia kuchennego, modernizacji sali gimnastycznej oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego, oprogramowania i wyposażenia przez Szkołę Podstawową Nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia, uzupełnieniu księgozbioru oraz likwidacji zużytego sprzętu i zniszczonego księgozbioru przez Szkołę Podstawową Nr 2 im. Stanisława Konarskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego, podręczników, wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji zużytych podręczników i przestarzałego sprzętu przez Szkołę Podstawową Nr 3 im. Marii Konopnickiej;
- zakupu sprzętu komputerowego, mebli i pomocy dydaktycznych, uzupełnieniu księgozbioru oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Szkołę Podstawową Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki;

¹ Wartość mienia komunalnego będąca w posiadaniu Szkoły Podstawowej Nr 23 podana jest łącznie z mieniem komunalnym po zlikwidowanym Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4

- modernizacji hali sportowej, zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, mebli i wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Szkołę Podstawową Nr 8 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych, mebli i wyposażenia oraz likwidacji oprogramowania przez Szkołę Podstawową Nr 9 im. Orłąt Lwowskich;
- budowy boiska sportowego, modernizacji budynku szkoły (remont dachu), zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych, podręczników, wyposażenia kuchennego oraz likwidacji wyposażenia i oprogramowania przez Szkołę Podstawową Nr 10 im. Romana „Sybiraka” Sanguszki;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Szkołę Podstawową Integracyjną nr 11 im. Marii Dąbrowskiej;
- budowy boiska szkolnego, zakupu sprzętu i pomocy dydaktycznych wraz z oprogramowaniem, książek i wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu przez Szkołę Podstawową Nr 14 im. Stefana Jaracza;
- zakupu wyposażenia, pomocy dydaktycznych i wyposażenia kuchennego oraz likwidacji sprzętu komputerowego przez Szkołę Podstawową Nr 15 im. Gen. Józefa Bema;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i wyposażenia, mebli, wyposażenia warsztatowego i kuchennego, jak również likwidacji wyposażenia przez Szkołę Podstawową Nr 18 im. Jana Kochanowskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych, wyposażenia i książek do biblioteki oraz zużytego sprzętu przez Szkołę Podstawową Nr 20 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia, mebli, sprzętu gastronomicznego, pomocy dydaktycznych oraz likwidacji zniszczonego księgozbioru bibliotecznego przez Szkołę Podstawową Nr 23 im. Jana Pawła II;
- zakupu sprzętu komputerowego, multimedialnego, pomocy dydaktycznych i podręczników oraz likwidacji zdezaktualizowanych książek przez Szkołę Podstawową Nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Mikołaja Kopernika.

Majątek szkół ponadpodstawowych zwiększył się o kwotę: 1 929 646,22 zł i łącznie wynosi 113 618 530,09²zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu sprzętu komputerowego i multimedialnego, pomocy dydaktycznych, wyposażenia i książek oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu i księgozbioru przez I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego, pomocy dydaktycznych i mebli oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego przez II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego;
- zakupu pomocy dydaktycznych, wyposażenia i zwiększenia księgozbioru oraz likwidacji zniszczonego wyposażenia przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji wyeksploatowanego wyposażenia przez V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia i uzupełnieniu księgozbioru oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego, multimedialnego i przestarzałego oprogramowania przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, sprzętu elektrycznego i budowlanego oraz uzupełnieniu księgozbioru przez Zespół Szkół Budowlanych;

---

² Wartość mienia komunalnego będąca w posiadaniu Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 4 ujęta jest w wartości mienia będącego w posiadaniu Szkoły Podstawowej Nr 23

- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, pomocy dydaktycznych i wyposażenia oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu komputerowego, licencji i wyposażenia przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego;
- modernizacji łazienek, zakupu sprzętu komputerowego oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i oprogramowania przez VII Liceum Ogólnokształcące;
- modernizacji budynku szkoły, zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych;
- zakupu sprzętu komputerowego, multimedialnego, pomocy dydaktycznych przez Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika;
- zakupu sprzętu komputerowego i multimedialnego oraz kasacji zużytego sprzętu przez Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych;
- modernizacji posadzki w budynku szkoły (pracownie), zakupu sprzętu komputerowego i multimedialnego, wyposażenia i książek oraz kasacji nieaktualnych programów komputerowych, zużytego sprzętu i wyposażenia przez Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego;
- zakupu wyposażenia i instrumentów, sprzętu komputerowego, multimedialnego i książek oraz likwidacji zniszczonych książek, zużytego sprzętu i wyposażenia przez Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego;
- zakupu wyposażenia i mebli przez XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej;
- instalacji centralnej ciepłej wody w budynku, zakupu wyposażenia, pomocy dydaktycznych, zwiększeniu księgozbioru przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi;
- zakupu wyposażenia i książek oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego, mebli i wyposażenia przez XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe;
- zakupu pomocy dydaktycznych i książek przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1.

Uchwałą nr LIX/572/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 stycznia 2022 r. rozwiązany został z dniem 31 sierpnia 2022 r. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Tarnowie, ul. Osiedle Legionów Henryka Dąbrowskiego. Z dniem 1 września 2022 roku Szkoła Podstawowa nr 23 im. Jana Pawła II w Tarnowie wchodząca do dnia 31 sierpnia 2022 roku w skład zlikwidowanego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Tarnowie, stała się samodzielną jednostką budżetową. Mienie po rozwiązaniu Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 znajdujące się w jego zarządzie przeznaczone zostało dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 23 im. Jana Pawła II w Tarnowie.

Majątek przedszkoli zwiększył się o kwotę: 853 074,10 zł i łącznie wynosi 46 696 505,97 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności:

- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 1;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 3;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 4;
- zakupu wyposażenia i sprzętu komputerowego oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 5;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 6;
- zakupu sprzętu komputerowego przez Przedszkole Publiczne nr 8;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 12;
- zakupu wyposażenia i mebli przez Przedszkole Publiczne nr 13;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 14;
- zakupu wyposażenia i sprzętu komputerowego przez Przedszkole Publiczne nr 15;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 17;

- modernizacji budynku (montaż wind towarowych), zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia i sprzętu gimnastycznego przez Przedszkole Publiczne nr 18;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji zużytego wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 19;
- modernizacji łazienki w budynku, zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia i sprzętu komputerowego przez Przedszkole Publiczne nr 20;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 21;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 24;
- zakupu wyposażenia oraz kasacji wyeksploatowanego sprzętu i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne nr 26;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne nr 27;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 29;
- zakupu wyposażenia i likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 31;
- zakupu wyposażenia, pomocy dydaktycznych i mebli oraz likwidacji wyeksploatowanego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 32;
- wykonaniu kanalizacji deszczowej do budynku, zakupu wyposażenia i mebli oraz likwidacji zużytego wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 33;
- zakupu wyposażenia oraz likwidacji zużytego sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 34;
- zakupu wyposażenia oraz elementu zabawowego na plac zabaw przez Przedszkole Publiczne nr 35.

Majątek instytucji kultury zwiększył się o kwotę: 982 957,75 zł i łącznie wynosi 39 317 982,38 zł w konsekwencji działań tych instytucji, a w szczególności:

- zakupu samochodu osobowego, księgozbioru, sprzętu komputerowego i wyposażenia, nieodpłatnego przyjęcia wyposażenia i książek oraz likwidacji zużytego sprzętu i książek przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Juliusza Słowackiego;
- modernizacji dachu budynku teatru, wykonaniu nowej strony internetowej oraz sprzedaży samochodu osobowego przez Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie;
- modernizacji instalacji centralnego ogrzewania budynku Kina Marzenie, zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz likwidacji przestarzałego sprzętu przez Tarnowskie Centrum Kultury;
- zakupu zestawu nagłośnieniowego przez Biuro Wystaw Artystycznych.

Majątek samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej Gminy Miasta Tarnowa – Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie zwiększył się o kwotę 8 990 320,33 zł i łącznie wynosi 122 867 966,81 zł w konsekwencji działań tej jednostki, a w szczególności:

- dostosowaniu pomieszczeń pod zakupiony aparat RTG,
- przebudowy schodów wejściowych wraz z pochylnią do Pawilonu Głównego (dializy) oraz schodów przy budynku Pracowni Patomorfologii,
- przebudowy dróg wewnętrznych,
- wykonaniu pokrycia dachowego w Pawilonie Nr 1,
- modernizacji instalacji teleinformatycznej,
- rozpoczęciu inwestycji: budowa budynku administracyjno – usługowo - magazynowego, przebudowa Oddziału Dermatologii, opracowanie dokumentacji budowlanej na modernizację Pawilonu M,

- zakupu trzech samochodów sanitarnych, sprzętu, aparatury medycznej, urządzeń technicznych (w tym sprzętu informatycznego) oraz licencji,
- kasacji sprzętu i aparatury medycznej, likwidacji urządzeń technicznych i nieaktualnego oprogramowania, darowizny ambulansu na rzecz Ukrainy.

Majątek jednoosobowych spółek Gminy zwiększył się o kwotę 39 687 582,78 zł i wynosi 406 247 593,46 zł w konsekwencji działań spółek, a w szczególności:

- budowy kompostowni wraz ze specjalistycznym wyposażeniem, zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania, zakupu nowych oraz likwidacji starych pojazdów przeznaczonych do prowadzenia działalności, zakupu urządzeń oraz likwidacji zużytego sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o.;
- wykonaniu inwestycji w budynkach stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa, w tym kompleksowej budowy instalacji centralnego ogrzewania i centralnej ciepłej wody w budynkach przy ul. Lwowskiej 3, ul. Pracy 2, ul. Panny Marii 15, ul. Wałowej 16, a także wykonaniu instalacji centralnego ogrzewania w mieszkaniach komunalnych wyposażonych dotychczas w piece węglowe, zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia, otrzymaniu w formie aportu budynków wraz z gruntem przy ul. Dojazd 8, ul. Krzyskiej 13 i 13A przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o.;
- zakupu serwera bazodanowego, sprzętu komputerowego, budowy i montażu totemu reklamowego, montażu sprężyn do bram Hali Napraw Bieżących oraz likwidacji przestarzałego sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o.;
- modernizacji systemu telewizji przemysłowej w budynku przy ul. Mostowej, zainstalowaniu instalacji fotowoltaicznej w Pracowni Analitycznej, zakupu sprzętu komputerowego wraz z licencjami, holterów H3, zakupu systemu analizy holterowskiej z oprogramowaniem i rejestratorem, sprzętu rehabilitacyjnego, aparatu RTG punktowego, stołu operacyjnego, wyposażenia i innego sprzętu medycznego oraz kasacji wyeksploatowanego sprzętu medycznego, wyposażenia i sprzętu komputerowego przez Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.;
- modernizacji pomieszczeń dla potrzeb pracowni USG i gabinetu lekarskiego, wykonaniu parkingu dla pracowników, zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i licencji, sprzętu medycznego i wyposażenia oraz likwidacji sprzętu medycznego, sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem przez Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.;
- oddaniu do użytkowania nowego budynku zlokalizowanego przy ul. Sportowej 7B, wykonaniu instalacji podgrzewania elektrycznego drogi wewnętrznej przy wjeździe do garażu, modernizacji oświetlenia w budynkach przez Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z. o.o.

1 kwietnia 2022 r. nastąpiło połączenie Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o. o. (spółka przejmująca) ze spółką Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (spółka przejmowana), poprzez przeniesienie na spółkę przejmującą całego majątku spółki przejmowanej, za udziały, które spółka przejmująca wydała jednemu wspólnikowi, tj. Gminie Miasta Tarnowa. Spółka PUK Sp. z o. o. zmieniła swoją dotychczasową nazwę na Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. z siedzibą w Tarnowie przy ul. Okrężnej 11.

Udziały gminy w spółkach zwiększyły się o 1 746 135,00 zł i wynoszą 154 001 537,00 zł.

Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi

Znaczną częścią mienia komunalnego w ogólnym rozumieniu stanowią nieruchomości. Prezydent Miasta Tarnowa prowadzi działania związane z efektywnym ich wykorzystaniem. Do takich działań należą:

- wykupy gruntów - do zasobu i pod planowane inwestycje,
- sprzedaż gruntów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne, usługi i przemysł,
- sprzedaż lokali mieszkalnych i użytkowych,
- oddanie w wieczyste użytkowanie - pod usługi, przemysł,
- oddanie w zarząd jednostkom gminnym,
- oddanie w użytkowanie,
- oddanie w dzierżawę,
- przejęcia nieruchomości za zaległości podatkowe,
- zamiany nieruchomości,
- przekazanie aportów do spółek.

Zamierzenia w zakresie obrotu nieruchomościami komunalnymi

Do czasu sporządzenia kolejnej Informacji o stanie mienia komunalnego przewiduje się działania zmierzające do sprzedaży następujących nieruchomości:

- pod usługi i przemysł:
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy Al. Piaskowej,
  - kompleks nieruchomości położonych na terenie SAG przy ul. Komunalnej,
  - kompleks nieruchomości zabudowany położony przy ul. Cichej,
  - nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Kochanowskiego,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Strusińskiej,
- pod budownictwo mieszkaniowe:
  - dwóch nieruchomości niezabudowanych położonych przy ul. Dunajcowej,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Kalinowej,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Żytniej,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Batalionu Barbara,
  - ośmiu nieruchomości niezabudowanych położonych przy ul. Lotniczej ,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Gruntowej,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Łyczakowskiej,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Klikowskiej,
  - nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Piłsudskiego.

Dochody z mienia komunalnego

Dzięki zawieranych transakcjom Gmina Miasta Tarnowa osiągnęła w **2022 r.** korzyści finansowe w postaci dochodu w łącznej kwocie **10 817 516,24 zł** w tym:

- w wysokości **323 656,98 zł** z tytułu opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności,
- w wysokości **2 992 322,18 zł** z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste,
- w wysokości **258 510,92 zł** z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności,
- w wysokości **249 831,44 zł** ze sprzedaży składników majątkowych,
- w wysokości **3 844 108,42 zł** z wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- w wysokości **3 149 086,30 zł** z dzierżawy i najmu składników majątkowych.

Udziały i akcje Gminy Miasta Tarnowa

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o. w Tarnowie:

100% udziałów = 7 778 000,00 zł.

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o. w Tarnowie:

100% udziałów = 16 922 000,00 zł.

Kapitał zakładowy Spółki został podwyższony o kwotę 1 917 000,00 zł, to jest do wysokości 16 922 000,00 zł. Wszystkie udziały powstałe w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego, w ilości 334 objęła Gmina Miasta Tarnowa pokrywając je aportem rzeczowym w postaci nieruchomości o wartości 1 916 700,00 zł oraz gotówką w kwocie 300,00 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie:

100% udziałów = 35 929 000,00 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie:

92,94 % akcji = 27 427 737,00 zł.

Kapitał zakładowy Spółki został podwyższony o kwotę 1 746 135,00 zł. W wyniku podwyższenia kapitału Gmina Miasta Tarnowa objęła 1 746 135 nowych akcji o wartości 1 746 135,00 zł, pokrywając je aportem rzeczowym w postaci nieruchomości o łącznej wartości 1 746 134,41 zł oraz gotówką w kwocie 0,59 zł. Wartość nominalna akcji Gminy Miasta Tarnowa zwiększyła się do kwoty 27 427 737,00 zł.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.:

47,52% udziałów = 80 731 500,00 zł.

Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.:

100% = 40 148 000,00 zł.

Kapitał zakładowy Spółki został podwyższony o kwotę 1 407 500,00 zł, to jest do wysokości 40 148 000,00 zł. Wszystkie udziały powstałe w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego w ilości 2 815 objęła Gmina Miasta Tarnowa pokrywając je gotówką w kwocie 1 407 500,00 zł.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o. o.:

100% = 21 986 500,00 zł.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o.:

100% = 17 273 500,00 zł.

Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.:

1,54% = 325 200,00 zł.

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.:

99,79% = 45 517 100,00 zł.

Lokaty Gminy Miasta Tarnowa

Gmina Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2022 r. nie posiadała lokat bankowych.

3.2. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa i Skarbu Państwa

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344.) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące własnością gminy oddane w użytkowanie wieczyste. Zasobem

nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa gospodaruje Prezydent Miasta Tarnowa, zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, kierując się przy tym realizacją zadań publicznych i zaspokajaniem potrzeb społeczności lokalnej.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa nakreśla główne kierunki działań, natomiast w stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie jej zagospodarowania zapadają indywidualnie. Nieruchomości na rzecz Gminy Miasta Tarnowa nabywa się do zasobu nieruchomości według potrzeb, w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacją innych celów publicznych w drodze cywilnej (kupna, darowizny, zamiany) lub w innych przewidzianych prawem formach.

W 2022 roku tytułem gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości, uzyskano wpływy w wysokości 10 260 266,98 zł. Wpływy te pochodzą między innymi ze sprzedaży nieruchomości (kwota 4 104 144,94 zł), z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości (kwota 2 984 012,18 zł), dzierżawy nieruchomości (kwota 1 532 079,21 zł), z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności (kwota 323 656,98 zł), z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (kwota 112 599,20 zł) oraz innych wpływów (kwota 1 203 774,47 zł).

Natomiast wydatki związane z gospodarowaniem gminnym zasobem nieruchomości w 2022 r. zrealizowano na kwotę 2 042 015,52 zł. Wydatki te stanowią głównie:

- wykonanie operatów szacunkowych określających wartość nieruchomości w celu: zbycia, nabycia, zamiany, ustalenia wysokości odszkodowania za nieruchomości zajęte pod drogi, zwrotu nieruchomości, ustalenia służebności gruntowej, ustalenia tzw. renty planistycznej, ustalenia wysokości stawek czynszu dzierżawnego (kwota 182 477,23 zł),
- koszty zakupu energii i materiałów w związku z utrzymaniem nierozdysponowanych budynków pozostających w zasobie, spłata hipoteki oraz opłaty czynszowe za lokale mieszkalne (kwota 158 082,24 zł),
- opłata roczna z tyt. użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa pozostających w użytkowaniu wieczystym GMT za 2021 rok (kwota 79 627,29 zł),
- koszty ochrony budynków pozostających w zasobie (kwota 19 966,59 zł),
- wykonanie podziałów geodezyjnych w pasie drogi publicznej w celu wydzielenia pasa drogowego (kwota 17 790,00 zł),
- wypłata odszkodowań za nieruchomości przejęte pod drogi publiczne przejęte z mocy prawa w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w tym zamiany (kwota 1 308 841,44 zł),
- nabycie na zasób nieruchomości (kwota 93 853,92 zł)
- zakup pozostałych usług, w tym między innymi koszty publikacji ogłoszeń w prasie, opłaty notarialne, przeglądy budynków, porządkowanie i koszenie nieruchomości, zabezpieczenie budynków z zasobu oraz usuwanie awarii, raporty wskazujące nieruchomości położone na terenie Gminy Miasta Tarnowa dla których wykryto rozbieżności pomiędzy rejestrem publicznym a informacją pozyskaną z zobrażeń satelitarnych (łącznie kwota 144 020,22 zł),
- pozostałe opłaty, w tym między innymi opłaty i koszty sądowe, opłaty z tyt., pozyskiwania materiałów geodezyjnych, opłaty za odprowadzanie wód roztopowych i opadowych, opłaty za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej (łącznie kwota 34 371,83 zł),
- inne opłaty 2984,76 zł.

Ponadto wydatki związane były z realizacją zadań w celu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a otrzymane środki finansowe z Funduszu Pomocy na realizację wypłat świadczeń pieniężnych z tytułu zapewnienia i zakwaterowania opiewały na łączną kwotę 6 646 808,00 zł.

Zarządzanie zasobem gminnym odbywa się w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności

potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Realizacja programu zagospodarowania nieruchomości przebiega zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu gospodarki nieruchomościami samorządowymi oraz ustaleniami wynikającymi z wieloletniego planu finansowego.

4. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

4.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta Tarnowa tworzą:

- 1) zurbanizowana tkanka miejskiej zabudowy usługowo – mieszkaniowej, obejmująca historyczne centrum wraz z przyległymi do niego terenami,
- 2) zlokalizowany we wschodniej części miasta zwarty zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług, obejmujący między innymi osiedla: Jasna, Westerplatte, Legionów oraz Zielone (w tym budynki Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego),
- 3) zespoły uporządkowanej zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej, obejmujące osiedla:
  - Mościce, w zachodniej części miasta,
  - Krzyża i Piaskówki, w północnej części,
  - Rzędzina („Osiedle Nauczycielskie”), we wschodniej części,
  - Koszyce - w części południowo – zachodniej miasta,
  - Gumniska – Zabłocie, w części południowej miasta,
- 4) pozbawione kompozycji przestrzennej i podlegające procesom przekształceń tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Klikowej, Chyszowie, Rzędzinie,
- 5) tereny przemysłowe i przemysłowo – składowe zlokalizowane w zachodniej i północno – zachodniej części miasta, w tym: Grupy Azoty S.A., Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A., Zakładów Mechanicznych w Tarnowie i zakładów przy granicy osiedli Piaskówka i Krzyż,
- 6) tereny usługowe i handlowo – hurtowe zlokalizowane w zachodniej części miasta – w rejonie ul. Czystej, Giełdowej i południowej części miasta - w rejonie ul. Przemysłowej, Tuchowskiej i Krakowskiej,
- 7) tereny zieleni i krajobrazu bez zabudowy, obejmujące m.in. parki miejskie, rezerwat „Debrza” oraz obszary w rejonie Góry Św. Marcina, Stawów Krzyskich i Lasu Lipie.

W stanie istniejącym układ przestrzeni miejskiej charakteryzuje się rozczłonkowaną, zurbanizowaną strukturą przestrzenną, której uzupełnienie stanowią tereny nieusystematyzowanej zieleni niskiej i wysokiej oraz obszary wolne od zabudowy.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

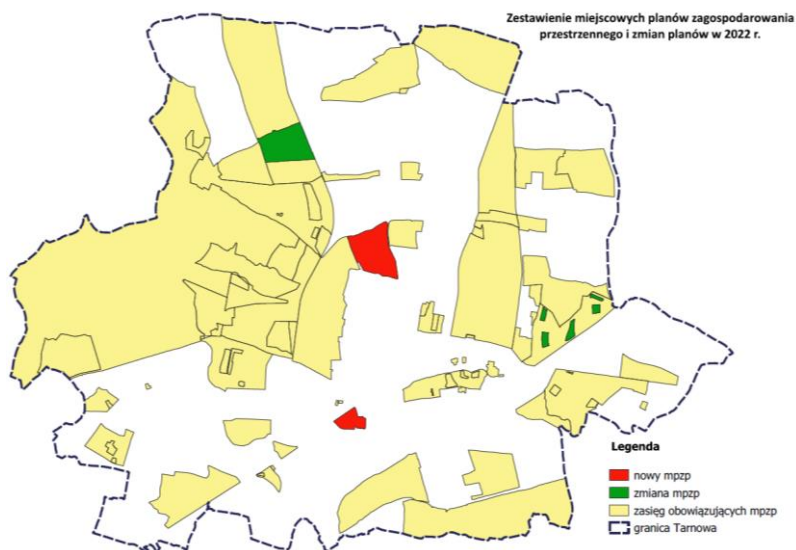
Realizując politykę przestrzenną miasta zakreśloną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa i w ustaleniach „Oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa” w 2022 r. uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Krakowskiej, Dworcowej, Do Huty i Monopolowej. Obejmuje on obszar o powierzchni ok. 12,0 ha, z czego ok. 2,7 ha przeznaczono pod teren zabudowy usługowej. Większą część planu stanowią tereny komunikacji kolejowej o pow. ok. 6,7 ha.

Uchwalono także miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonie ulic: Jastruna, Elektrycznej i al. Piaskowej. Obejmuje on obszar o powierzchni ok. 48 ha, z czego ok. 22,5 ha przeznaczono pod zielen parkową, pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ok. 8,2 ha, pod ogródki działkowe ok. 6,2 ha, teren sportu i rekreacji ok. 2,7 ha i inne.

Dokonano także zmiany obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic Orkana, Wolańskiej i Marii Dąbrowskiej oraz

zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego pomiędzy ulicą Niedomicką, torami kolejowymi Tarnów – Szczucin i granicą administracyjną miasta.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i zmiany planów uchwalone w 2022 r. na tle planów obowiązujących w mieście

Źródło: Wydział Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Tarnowa

Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w 2022 r.

Nazwa planu (pow. obszaru objętego planem)	Nazwa zmiany planu	Nr uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie	Cel planu/zmiany planu
1	2	3	4
1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulic Orkana, Wolańskiej i Marii Dąbrowskiej	Uchwała nr LXV/643/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 maja 2022 r.	Najważniejszymi zmianami wprowadzonymi w planie była likwidacja dróg wewnętrznych, przesunięcie projektowanej drogi publicznej i zmiana terenów usługowych na mieszkaniowe.
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic: Krakowskiej, Dworcowej, Do	Uchwała nr LXV/644/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 maja 2022 r.	Obszar objęty planem zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań przeznaczono do zagospodarowania głównie jako tereny usługowe ze wskazaniem lokalizacji

	Huty i Monopolowej			dworca autobusowego i kolejowego oraz określono obsługę komunikacyjną dla tych terenów.
3		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa dla terenu położonego pomiędzy ulicą Niedomicką, torami kolejowymi Tarnów – Szczucin i granicą administracyjną miasta	Uchwała nr LXVII/669/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2022 r.	Najważniejszymi zmianami wprowadzonymi w planie była zmiana układu komunikacyjnego oraz ustalenia szczegółowe planu dla terenów 6PUN i 7PUN umożliwiając rozwój istniejącego w sąsiedztwie zakładu produkcyjno – przemysłowego.
4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulic: Jastruna, Elektrycznej i al. Piaskowej		Uchwała nr LXXIII/706/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 października 2022 r.	Obszar objęty planem w większości obejmuje teren Parku Piaskówka, ogródków działkowych i przyległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Przedmiotem planu było określenie zasad przeznaczenia i użytkowania terenów zgodnie ze Studium uwarunkowań oraz ich obsługi komunikacyjnej.

W 2022 r. podjęto dwie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmian planów miejscowych.

Zestawienie podjętych w 2022 r. procedur planistycznych

Obszar planu		Podstawa prawna	Cel planu/zmiany planu
1		3	4
1	Teren w rejonie potoku Wątok	<i>Uchwała nr LIX/575/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 stycznia 2022 r.</i>	Obszary objęte projektem zmiany planu stanowią fragmenty obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Podstawową zmianą wprowadzoną

			<p>w projekcie było doprowadzenie ustaleń planu do zgodności z obecnie obowiązującymi zapisami Studium uwarunkowań w aspekcie zmian przeznaczenia działek ustalonego w obecnym planie miejscowym.</p> <p>Cztery obszary zgodnie ze Studium uwarunkowań zlokalizowane są w większości w terenie zabudowy śródmiejskiej oznaczonej symbolem MS, a piaty w przewadze w terenie zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywnej, oznaczonej symbolem M2.</p>
2	<p>Teren pomiędzy ulicami: Starodąbrowską, Nowodąbrowską, Błonie, Jana Pawła II i Słoneczną</p>	<p><i>Uchwała nr LXX/688/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r.</i></p>	<p>Do zmiany planu przystąpiono na wniosek właścicieli terenów. Przedmiotem zmiany są ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, w tym także w zakresie rozwoju istniejącej funkcji osiedlowych usług podstawowych i mieszkalnictwa jednorodzinnego oraz zasad parkowania w terenach usługowych.</p>

Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

Rada Miejska w Tarnowie uchwałą nr LX/609/2018 z dnia 6 września 2018 r. przyjęła ocenę aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

W wyniku dokonanej analizy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miasta Tarnowa przyjęto, że obowiązujące studium uwarunkowań uznaje się za aktualne, lecz wymagające uzupełnienia lub wprowadzenia zmian w zakresie:

- 1) uwzględniania bilansów terenów przeznaczonych pod zabudowę w części kierunkowej;
- 2) obszarów zdegradowanych;
- 3) złóż kopaliny, terenów i obszarów górniczych – w zakresie przebiegu oraz lokalizacji terenów i obszarów górniczych w rejonie złoża KN11432 Klikowa-Tarnów;
- 4) obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- 5) form ochrony przyrody – w zakresie granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego.

Wszystkie zbadane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym nie wyczerpują obligatoryjnego zakresu przedmiotowego planu miejscowego określonego w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jednakże uznaje się je za aktualne w zakresie ustaleń funkcjonalno-przestrzennych oraz określonych zasad zagospodarowania, lecz wymagające dostosowania do pełnej zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami. Pozostałe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uznaje się za aktualne.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę do obowiązującej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa

Wyniki przyjętego z końcem 2019 roku bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę do obowiązującej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa przyjętej 25 września 2014 r. zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzonymi ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. wskazują, że ilość powierzchni użytkowej zabudowy mieszkalnej, usługowej i produkcyjnej zabezpieczonej w planach miejscowych i obszarach zainwestowanych przewyższa zapotrzebowanie jakie może zaistnieć w perspektywie najbliższych 30 lat. Oznacza to, że w przypadku sporządzania nowego studium lub zmiany nie można wyznaczać nowych terenów do lokalizacji zabudowy, za wyjątkiem obszarów zabudowy wynikających z obowiązujących planów miejscowych oraz obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Wieloletni program opracowywania planów miejscowych

Ochrona ładu przestrzennego wymaga długofalowego podejścia do problemu realizacji polityki przestrzennej. Pierwszym krokiem w takim podejściu powinna być weryfikacja polityki przestrzennej gminy, która określona jest w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, w tym konieczność dostosowania zapisów i rysunku Studium do obowiązujących przepisów prawa.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa z 2014 r. wskazano obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tzn. nowe tereny UC, stanowiące obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – teren przy ul. Błonie, teren przy ul. Hodowlanej. Dla obszarów tych uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto Studium wskazało obszary, dla których wskazane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z proponowaną kolejnością sporządzania:

- 1) obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w pierwszej kolejności:
  - I. obszar objęty strefą przekształceń, związany z koniecznością regeneracji urbanistycznej,
  - II. obszar południowej strefy rekreacyjnej jako kluczowy teren rekreacyjny Tarnowa wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium.

Dla części terenu I sporządzono plan miejscowy przyjęty uchwałą Nr XLIX/442/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Tuchowskiej, linii kolejowej nr 96 Tarnów-Leluchów oraz drogi krajowej nr 94 oraz plan miejscowy przyjęty uchwałą nr LXV/644/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic: Krakowskiej, Dworcowej, Do Huty i Monopolowej.

Dla części terenu II sporządzono dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa obejmujące tereny: pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską, przyjęty uchwałą nr XVI/168/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r. oraz w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94, przyjęty uchwałą nr XXV/257/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 lutego 2020 r.

- 2) obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w dalszej kolejności:
  - III. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część północna,
  - IV. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część południowa,
  - V. obszar obejmujący centralną strefę rekreacyjną, związaną z planowanymi inwestycjami w zakresie sportu i rekreacji, kultury, nauki,
  - VI. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej w Klikowej,
  - VII. obszar obejmujący tereny osiedla Nauczycielskiego,
  - VIII. obszar obejmujący zabudowę mieszkaniową w Rzędzinie,
  - IX. obszar usługowy w rejonie ulicy Hodowlanej,
  - X. obszar objęty strefą aktywności gospodarczej Krzyż,
  - XI. obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący tereny rekreacyjne Stawów Krzyskich wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium,
  - XII. obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący rozbudowywane zespoły zabudowy mieszkaniowej.

Dla terenu III podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic: Błonie, Abp. Jerzego Ablewicza oraz al. Jana Pawła II. Dla terenu IV i VIII przeprowadzono procedurę planistyczną i przedstawiono Radzie Miejskiej w Tarnowie plan miejscowy do uchwalenia. Rada Miejska w Tarnowie odrzuciła uchwałę w całości. Dla części terenu V sporządzono plan miejscowy przyjęty uchwałą Nr LXXIII/706/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 października 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulic: Jastruna, Elektrycznej i al. Piaskowej. Dla terenu VI zakończono procedurę planistyczną uchwalając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Klikowskiej i Ścieżki. Dla terenów IX i XII uchwalono plan miejscowy. Dla części terenu X prowadzona jest nadal procedura planistyczna, po podjęciu przez Radę Miejską w Tarnowie uchwały o konieczności dokonania zmian w przedstawionym Radzie Miejskiej w Tarnowie do uchwalenia planie miejscowym. Dla kolejnej części terenu X zakończono procedurę planistyczną uchwalając miejscowy plan w rejonie ulicy Komunalnej.

Stopień pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 47,21 %.

4.2 Realizacja programu rewitalizacji miasta

W 2022 r. kontynuowane były prace związane z aktualizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2023 (GPR).

W szczególności prowadzone były działania konsultacyjne i pogłębiające istniejącą diagnozę – m.in. miejski koordynator ds. rewitalizacji prowadził spotkania indywidualne oraz w różnych grupach społecznych dot. prac związanych z aktualizacją GPR, podczas których

przybliżał i wyjaśniał problematykę rewitalizacji wynikającą z ustawy z dnia 9 października oraz prezentował przykłady takich działań na terenie Tarnowa.

Przekazywane były również informacje nt. organizowanych spacerów i warsztatów rewitalizacyjnych oraz zaproszono do tworzenia pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne i ostatecznie składanie ich w formie kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Wydziale Rozwoju Miasta. Informacja nt. karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego była prezentowana od września 2022 r. w różnych środowiskach, by promować partycypacyjny charakter rewitalizacji i zaangażowania jak największej liczby mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców.

W pracach związanych z aktualizacją GPR zaangażowany był także Tarnowski Komitet Rewitalizacji, który jednogłośnie poparł również projekt uchwały dot. wydłużenia o rok terminu obowiązywania GPR, przyjętego w roku 2017 na lata 2017-2022. Ww. uchwała została podjęta na sesji Rady Miejskiej w Tarnowie w dniu 24 listopada 2022 r. - <https://bip.malopolska.pl/umtarnow,a,2199197,uchwala-nr-lxxvi7232022-rady-miejskiej-w-tarnowie-z-dnia-24-listopada-2022-r-zmieniajaca-uchwale-w-s.html>), wydłużając tym samym okres realizacji tarnowskiego GPR do roku 2023.

Zmieniony GPR został przesłany do akceptacji UM WM i przyjęcia zaktualizowanych zapisów przez Zarząd WM, który Aktualizacja GPR, który weryfikuje zapisy dot. programów gminnych w całej Małopolsce. Tarnowski GPR ujęty został w wykazie programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego pod nr 38.

W roku 2022 r. w pracach dot. aktualizacji tarnowskiego GPR, Gmina Miasta Tarnowa otrzymała wsparcie merytoryczne w formie doradztwa w zakresie rewitalizacji ze strony IRMiR w ramach programu pn. „Wzmacnianie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych”, realizowanego przez Województwo Małopolskie i współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, Oś priorytetowa 3. Potencjał beneficjentów funduszy europejskich, Działanie 3.1 Skuteczni beneficjenci.

Na rok 2023 zaplanowano ww. spacery i warsztaty rewitalizacyjne oraz ostateczne zapisanie treści całego dokumentu GPR, tak aby pod koniec roku poddać go procesowi konsultacji społecznych przewidzianych w ustawie o rewitalizacji i poddać pod głosowanie na sesji Rady Miejskiej w grudniu 2023 r.

5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY

5.1. Realizacja Strategii Rozwoju Miasta w roku 2022

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA

Strategia rozwoju miasta jest najważniejszym dokumentem miejskim, definiującym obszary i cele prowadzonej lokalnie polityki rozwoju. Stanowi ona punkt wyjścia dla wszelkiej późniejszej aktywności samorządu.

W roku 2022 r. prowadzony był proces konsultacji, zakończony przyjęciem nowego dokumentu strategicznego – „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030”. Proces ten został przedstawiony na dedykowanej stronie: <https://tarnow.pl/Miasto/Rozwoj/Strategia-Rozwoju-Miasta-Tarnow-2030>

Proces konsultacji i uchwalenia

Konsultacje projektu „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030” zostały przeprowadzone w terminie od 31 stycznia 2022 r. do 11 marca 2022 r. Ogłoszenie o konsultacjach, wraz z zaproszeniem do aktywnego udziału w tym procesie zostało zamieszczone w dniu 31 stycznia 2022 r. na stronie internetowej portalu miejskiego tarnow.pl. Oprócz projektu strategii pod powyższym adresem udostępniono również diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Tarnowa z uwzględnieniem jego obszaru funkcjonalnego. Ogłoszenie o konsultacjach zostało także zamieszczone na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Tarnowa. Celem konsultacji było zebranie poglądów uczestników konsultacji w sprawie projektu „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030”.

Projekt „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030” podlegał konsultacjom z:

- a) mieszkańcami miasta Tarnowa,
- b) lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi,
- c) sąsiednimi gminami i ich związkami - gminami wchodzącymi w skład Stowarzyszenia Aglomeracja Tarnowska,
- d) Powiatem Tarnowskim,
- e) Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Uczestnicy konsultacji mieli możliwość przedstawić swój pogląd w sprawie projektu „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030” podczas spotkań konsultacyjnych, pocztą na adres Urząd Miasta Tarnowa oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Z racji ograniczeń wynikających z trwającego zagrożenia epidemicznego COVID-19 w ramach konsultacji, zorganizowano trzy otwarte spotkania konsultacyjne w formule online, poświęcone odrębnie każdemu z wymiarów ujętych w projekcie strategii tj. Wymiarowi Społecznemu, Wymiarowi Gospodarczemu i Wymiarowi Przestrzennemu. Podczas spotkań zaprezentowano w sposób szczegółowy główne założenia przygotowanego projektu „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030”, ze szczegółowym omówieniem celów, kierunków działań, działań i głównych przedsięwzięć zawartych w danym wymiarze.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji otrzymano 70 pisemnych poglądów, w terminie konsultacji wpłynęło 69 poglądów.

Prezydent Miasta Tarnowa dokonał zebrania i analizy zgłoszonych w trakcie konsultacji poglądów po zasięgnięciu opinii Komisji Strategii Rozwoju Miasta Rady Miejskiej w Tarnowie. Sprawozdanie z przebiegu powyższych konsultacji projektu strategii dostępne jest pod linkiem <https://tarnow.pl/Miasto/Rozwoj/Strategia-Rozwoju-Miasta-Tarnow-2030>

Informacja na temat przebiegu konsultacji Strategii Rozwoju Miasta - Tarnów 2030 została także przedstawiona przez Prezydenta Miasta Tarnowa podczas posiedzenia Rady Miejskiej w Tarnowie w dniu 28 kwietnia 2022 r.

Na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, uzgodniono z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska Krakowie oraz Z Małopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym odstąpienie od przeprowadzenia dla strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030”.

Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym projekt strategii skierowany został do zaopiniowania przez Zarząd Województwa Małopolskiego. Dokonano ewaluacji ex-ante projektu strategii.

Końcowy projekt dokumentu został przedstawiony pod obrady Rady Miejskiej w Tarnowie w dniu 15 września 2022 r.

„Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2030” ostatecznie została przyjęta uchwałą nr LXX/679/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030”. Końcowy dokument dostępny jest pod adresem <https://tarnow.pl/content/download/345173/file/Strategia%20Rozwoju%20Miasta%20-%20Tarn%C3%B3w%202030.pdf>

Zapisy strategii

Misja rozwoju miasta ujęta w „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2030” została zaproponowana w oparciu o czteroelementowy model Ashridge, formułujący odpowiedzi na kluczowe pytania związane z procesem przygotowania strategii, a dotyczące:

- głównego celu (wskazanie podstawowej aspiracji rozwoju)
- fundamentalnych wartości, na których opierają się zapisy strategii
- standardów zachowań organizacyjnych (sposób działania)
- obszarów koncentracji działań (strategicznego rozwoju)

Na rysunku na kolejnej stronie zaprezentowano syntetycznie schemat misji wg. modelu Ashridge dla "Strategii Rozwoju Miasta - Tarnów 2030".

W „Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2030” wyodrębniono trzy strategiczne wymiary rozwoju miasta: społeczny, gospodarczy oraz przestrzenny, dla których sformułowane zostały cele strategiczne oraz kierunki działań.

Celem strategicznym wymiaru społecznego jest sprawienie, by Tarnów był miastem o wysokiej jakości usług publicznych, wzmacniającym lokalną wspólnotę. Wymiar społeczny odwołuje się do potrzeb i problemów mieszkańców Tarnowa – dotyczy tych zagadnień, które są związane z komfortem życia w mieście. W wymiarze społecznym określono siedem kierunków działań.

Celem strategicznym wymiaru gospodarczego jest posiadanie przez Tarnów zróżnicowanej i rozwiniętej lokalnej gospodarki. Strategia rozwoju miasta w wymiarze gospodarczym koncentruje się na zagadnieniach związanych ze wspieraniem rozwoju i pobudzaniem lokalnej przedsiębiorczości oraz wzmacnianiem branż kluczowych dla rozwoju miasta. W wymiarze gospodarczym wyróżniono trzy kierunki działań.

Celem strategicznym wymiaru przestrzennego jest sprawienie, by Tarnów był miastem o przyjaznym dla człowieka środowisku, przy czym środowisko rozumiane jest na dwa sposoby: zarówno w sensie dosłownym jako środowisko naturalne, jak i jako przestrzeni funkcjonowania mieszkańców Tarnowa. W wymiarze przestrzennym określono sześć kierunków działań.

Na rysunku na kolejnej stronie przedstawiono schemat celów strategicznych i kierunki działań "Strategii Rozwoju Miasta - Tarnów 2030"

WYMIAR /
CEL
STRATEGICZNY

SPOŁECZNY
Tarnów - miastem o wysokiej jakości usług publicznych, wzmacniającym lokalną wspólnotę

GOSPODARCY
Tarnów - miastem o zróżnicowanej i rozwiniętej lokalnej gospodarce

PRZESTRZENNY
Tarnów - miastem o przyjaznym dla człowieka środowisku

KIERUNKI
DZIAŁAŃ

- 1.1. Zwiększenie stopnia zaangażowania w mieście regionalnych i krajowych instytucji publicznych i gospodarczych
- 1.2. Rozwój współpracy i wzmocnienie powiązań z okolicznymi samorządami
- 1.3. Wspieranie bezpieczeństwa i wrażliwości społecznej
- 1.4. Podniesienie atrakcyjności miejskiej oferty czasu wolnego w obszarze sportu i rekreacji
- 1.5. Wzmacnianie rangi kultury w życiu Tarnowa
- 1.6. Wsparcie aktywności i kreatywności mieszkańców w kształtowaniu życia miejskiego
- 1.7. Doskonalenie efektywności zarządzania miastem – przyjazne usługi publiczne

- 2.1. Rozwój centrów aktywności gospodarczej
- 2.2. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
- 2.3. Prowadzenie edukacji w powiązaniu z potrzebami lokalnej gospodarki

- 3.1. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej
- 3.2. Kształtowanie przyjaznej przestrzeni publicznej
- 3.3. Rozwój przystępnej cenowo infrastruktury mieszkaniowej
- 3.4. Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych
- 3.5. „Tarnów przepelniony energią” - miasto „dodatnie” energetycznie
- 3.6. Zwiększanie świadomości pro-środowiskowej

W strategii określono, iż monitoring będzie realizowany corocznie w oparciu o zdefiniowany w tym dokumencie katalog 16. wskaźników rezultatów, zwartych w rozdziale „Rezultaty planowanych działań”.

Mając na uwadze fakt, że przyjęcie strategii nastąpiło 15 września 2022 r. a także uwzględniając dostępność danych zewnętrznych za 2022 r., pierwsza realna ocena efektywności strategii będzie możliwa i dokonana po roku jej obowiązywania. Tym samym, szczegółowe wyniki zostaną zaprezentowane w raporcie o stanie miasta za 2023 rok.

W tabeli na kolejnych stronach przedstawiono aktualne wartości wskaźników, bazując na dostępnych danych za poszczególne lata.

L.p.	Kierunek działania	Wskaźnik rezultatu	Wartość bazowa 2020 r.	Oczekiwany rezultat w 2030 r.	Wartość aktualna (rok)
WYMIAR SPOŁECZNY					
1	1.1 Zwiększenie stopnia zaangażowania w mieście regionalnych i krajowych instytucji publicznych i gospodarczych	Podmioty w sektorze publicznym ogółem (na koniec roku)	284	wzrost	280 (2022)
2	1.2 Rozwój współpracy i wzmocnienie powiązań z okolicznymi samorządami	Liczba projektów realizowanych wspólnie przez miasto z gminami tworzącymi MOF Tarnowa	0	wzrost	1 (2022)
3	1.3 Wspieranie bezpieczeństwa i wrażliwości społecznej	Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	208	wzrost	246 (2021)
4	1.4 Podniesienie atrakcyjności miejskiej oferty czasu wolnego w obszarze sportu i rekreacji	Ćwiczący ogółem w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców	238	wzrost	239 (2020)
5	1.5 Wzmacnianie rangi kultury w życiu Tarnowa	Uczestnicy imprez organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10 tys. mieszkańców	13458 (2019 r.)	wzrost	4633 (2021)
6	1.6 Wsparcie aktywności i kreatywności mieszkańców w kształtowaniu życia miejskiego	Liczba rocznie prowadzonych aktywności i wydarzeń wzmacniających więź mieszkańców z miastem	-	minimum 3	14 (2022)
7	1.7 Doskonalenie efektywności zarządzania miastem – przyjazne usługi publiczne	Stopień oceny przez mieszkańców współpracy z zarządzającymi miastem	3,55	wzrost	3,55 (2020)
WYMIAR GOSPODARCZY					
8	2.1 Rozwój centrów aktywności gospodarczej	Liczba nowych inwestorów zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych	-	wzrost	-

		przygotowanych przez gminę			
9	2.2 Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1147	wzrost	1204 (2021)
10	2.3 Prowadzenie edukacji w powiązaniu z potrzebami lokalnej gospodarki	Liczba uczniów w 1 klasie ogółem w szkołach branżowych i stopnia bez specjalnych	415	spadek o nie więcej niż 20% r/r	393 (2021)
WYMIAR PRZESTRZENNY					
11	3.1 Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej	Liczba zrealizowanych głównych przedsięwzięć kierunku działania	0	1	0
12	3.2 Kształtowanie przyjaznej przestrzeni publicznej	Liczba wybudowanych /zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych ujętych na liście głównych przedsięwzięć kierunku działania	0	3	0
13	3.3 Rozwój przystępnej cenowo infrastruktury mieszkaniowej	Mieszkania na 1000 mieszkańców	413	wzrost	430 (2021)
14	3.4 Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych	Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 w Tarnowie w $\mu\text{g} / \text{m}^3$	23,3	spadek	23,7 (2022)
15	3.5 „Tarnów przepełniony energią” - miasto „dodatnie” energetycznie	Energia elektryczna wyprodukowana w ciągu roku w wyniku przetwarzania odpadów komunalnych	-	wzrost	-
16	3.6 Zwiększenie świadomości prośrodowiskowej	Liczba rocznie prowadzonych aktywności i wydarzeń popularyzujących tematykę proekologiczną wśród mieszkańców	-	minimum 3	10 (2022)

5.2 Realizacja polityk, programów i strategii

5.2.1 Polityka społeczna

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2021 - 2023

Program został przyjęty uchwałą Nr XLVII/413/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 marca 2021 r. i stanowił realizację zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Celem głównym Programu jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w Tarnowie, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia form rodzinnych, pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wspieranie tych rodzin zastępczych, które już funkcjonują.

Odbiorcami Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 są: dzieci przebywające w pieczy zastępczej, usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem, instytucje i organizacje działające na rzecz wspierania dzieci przebywających w pieczy.

Finansowanie Programu odbywało się przy udziale środków finansowych Gminy Miasta Tarnowa, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Koordynatorem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2021 – 2023 w 2021 r. było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

W 2022 r. powstało nowych: 7 spokrewnionych rodzin zastępczych (w których umieszczonych zostało 13 dzieci), 6 niezawodowych rodzin zastępczych (w których umieszczonych zostało 12 dzieci) oraz jedna rodzina niezawodowa została przekwalifikowana na rodzinę zawodową.

W 2022 r. na terenie Tarnowa funkcjonowało wg stanu na dzień 31 grudnia 77 rodzin zastępczych (w tym 43 rodziny spokrewnione, 28 rodzin niezawodowych i 6 rodzin zawodowych), w których wychowywało się łącznie 114 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym 54 w rodzinach spokrewnionych, 40 w rodzinach niezawodowych i 20 w rodzinach zawodowych). Narastająco w 2022 roku ilość rodzin wyglądała następująco: ogółem funkcjonowały 92 rodziny zastępcze (w tym 52 rodziny spokrewnione, 34 rodziny niezawodowe i 6 rodzin zawodowych), w których wychowywało się łącznie 136 dzieci i pełnoletnich wychowanków (w tym w tym 63 w rodzinach spokrewnionych, 48 w rodzinach niezawodowych i 25 w rodzinach zawodowych).

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wspierali rodziny zastępcze dostosowując pomoc do indywidualnych potrzeb.

Dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczby koordynatorów, każda rodzina zastępcza funkcjonująca na terenie Miasta mogła być objęta jego wsparciem, jak i pomocą. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 63 rodziny zastępcze (według stanu na 31 grudnia 2022 r.), natomiast narastająco w ciągu całego roku kalendarzowego 74.

Rodziny zastępcze chętnie zwracały się ze swoimi problemami, szukając skutecznych i dobrych rozwiązań występujących trudności. W osiągnięciu, jak najlepszych rezultatów rodziny mogły liczyć na pomoc psychologów, pedagoga, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prawnika. Funkcjonujące rodziny mogły uczestniczyć w cyklicznych szkoleniach, których celem było przede wszystkim wzmacnianie kompetencji rodzicielskich w zakresie pełnienia funkcji wychowawczych, jak i integracja rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa. W 2022 r. w ramach Projektu „Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” miały miejsce cztery szkolenia o następującej tematyce: „Okres adolescencji – problemy, sposoby ich rozwiązywania. Jak rozmawiać z nastolatkiem”, „Edukacja seksualna – jak prowadzić rozmowy z dziećmi”, „Wzmacnianie poczucia satysfakcji z pełnionej funkcji rodzica zastępczego” oraz „Zasady dobrej pochwały...”.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r. przeprowadził szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze. W sumie udział w szkoleniu wzięło 11 osób. Kandydaci byli szkoleni autorskim programem pn. „Serce na zastępstwo” napisanym i opracowanym przez pracowników Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie. Program ten na okres 5 lat został zatwierdzony w dniu 28 czerwca 2018 r. decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Sytuacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych była na bieżąco monitorowana. Praca ukierunkowana była, jeżeli to możliwe na powrót dziecka do rodzica biologicznego. Natomiast kiedy nie było takiej możliwości na uregulowanie jego sytuacji prawnej i zgłoszenie do przysposobienia. Koordynatorzy pozostawali w stałym kontakcie osobistym i telefonicznym z kuratorami oraz asystentami rodziny, aby jak najskuteczniej pracować na rzecz dzieci i młodzieży. Monitorowano sytuację szkolną i przedszkolną wszystkich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pozyskując opinie na temat ich funkcjonowania ze szkół i przedszkoli. Dokonano 199 ocen sytuacji 86 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Każdorazowo wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie. Ponadto, dokonano 35 ocen 33 rodzin zastępczych.

Do Ośrodka Adopcyjnego w Tarnowie zgłoszono 7 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną oraz sporządzono 9 wniosków do III Wydziału Rodzinnego i Nietletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie o wydanie zarządzeń względem władzy rodzicielskiej.

Rodziny zastępcze otrzymały przysługujące im świadczenia obligacyjne. Rodzinom zastępczym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci. Do ww. świadczeń rodziny zastępcze otrzymały dodatki na dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz jednorazowy dodatek na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka. Rodziny zastępcze, które wnioski o fakultatywną pomoc w sytuacji wystąpienia zdarzenia losowego mającego wpływ na sprawowanie opieki otrzymały ją. Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe mogły skorzystać z fakultatywnego świadczenia w postaci dofinansowania do wypoczynku przebywającego w pieczy zastępczej dziecka. Rodziny zastępcze zawodowe zgodnie z zapisami zawartymi w umowie skorzystały z dofinansowania do pokrycia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego czy też przeprowadzenia niezbędnego remontu.

Wszystkie wnioskujące w 2022 r. rodziny zastępcze zawodowe mogły liczyć na pomoc w formie rodzin pomocowych tj.: w czasie, kiedy zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje im urlop wypoczynkowy w wymiarze 30 dni, opiekę w tym czasie nad dziećmi przejmowały inne rodziny. Pomoc w tym zakresie otrzymały 4 rodziny zastępcze i 8 wychowanków.

Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe, które złożyły wniosek o pomoc w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich uzyskały wnioskowane wsparcie. W sumie były to 4 rodziny.

W 2022 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zrealizował 10 projektów skierowanych do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinach zastępczych, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz 1 projekt promujący rodzicielstwo zastępcze, który to będzie również kontynuowany w 2023 r.

W ramach realizacji projektu promującego rodzicielstwo zastępcze udało się pozyskać dodatkowe środki z Fundacji Ernst&Young na realizację kampanii społecznej. pt.: „Rodzina na zastępstwo – Serce na zawsze”, która została objęta honorowym patronatem: Rzecznika Praw Dziecka, Wojewody Małopolskiego, Marszałka Województwa Małopolskiego, patronatem medialnym przez TVP 3 Kraków, Radio RDN Małopolska oraz przez Niezależny Serwis Informacyjny KADR.

W 2022 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rodzin Zastępczych "Miejmy Siebie", a także z Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie wspólnie zorganizował dla dzieci zabawę mikołajkową oraz świąteczne warsztaty plastyczne.

Dzięki podjętej w 2022 r. współpracy z Fundacją „Zielona Przystań” możliwe było objęcie specjalistycznym wsparciem takim jak: wsparcie psychologa, pedagoga, terapeuty, integracja sensoryczna, jak również pokrycie kosztów płatnych wizyt lekarskich, najbardziej potrzebujących dzieci. Co istotne wsparcie to będzie również kontynuowane w 2023 r.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 w ramach projektu „Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” – projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych – rok szkolny 2022/2023 pozyskał kilku 4 wolontariuszy, dzięki czemu najbardziej wymagające wsparcia edukacyjnego dzieci zostały objęte dodatkową pomocą.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej objął również wsparciem osoby usamodzielniające się z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, zapewniając im pomoc finansową oraz wsparcie niefinansowe. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali o pozostaniu w rodzinach zastępczych. Jak, co roku w grudniu odbyły się warsztaty dla usamodzielnianych wychowanków pt.: „Kierunek samodzielność”, których celem było przekazanie informacji na temat przepisów prawnych dotyczących procesu usamodzielnienia oraz przekazanie informacji na temat instytucji pomocowych funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście podlegał zarówno monitoringowi, jak i ewaluacji.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Tarnowie na lata 2021-2025 został przyjęty uchwałą Nr L/457/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 czerwca 2021 r.

Program ma na celu wyznaczenie kierunku polityki społecznej poświęconej osobom z niepełnosprawnościami zagrożonym wykluczeniem i marginalizacją. Jest niezbędnym dokumentem przy pozyskiwaniu dla Miasta dodatkowych środków finansowych z programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych źródeł. Skierowany jest przede wszystkim do niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa oraz ich rodzin i opiekunów.

Pierwszą częścią programu jest diagnoza tarnowskiego środowiska osób niepełnosprawnych. Następnie określono cel strategiczny oraz przedstawiono siedem celów szczegółowych i zadania umożliwiające ich realizację w następujących obszarach: prawa osób niepełnosprawnych, opieka i rehabilitacja medyczna, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, zabezpieczenie społeczne, edukacja, likwidacja barier, dostęp do kultury, sportu, turystyki i rekreacji. Część zadań sprecyzowanych dla każdego celu szczegółowego jest kontynuacją działań ujętych w czterech poprzednich edycjach programu. Nowe zadania uwzględniają aktualne potrzeby osób niepełnosprawnych oraz dostępne nowe formy wsparcia.

Program finansowany jest z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Solidarnościowego, budżetu Gminy Miasta Tarnowa, Funduszu Pracy, budżetu państwa, wkładu własnego organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz pracodawców sektora prywatnego i spółdzielczego, a także funduszy europejskich.

Działania przyjęte w programie są zgodne z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej – Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, a także z uchwałą w lutym 2021 r. Strategią

na Rzeczników Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030. Sprawozdanie z realizacji programu w 2022 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2022.

Program został przyjęty uchwałą nr LVII/548/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 16 grudnia 2021 r. i stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich. Powstał w oparciu o wyniki analizy problemów alkoholowych i narkomanii w kraju i wśród mieszkańców Tarnowa, jak również dane przekazane przez jednostki i instytucje będące realizatorami i partnerami uczestniczącymi w realizacji zadań ujętych w gminnych programach w latach ubiegłych.

W ramach zapewnienia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem (zadanie 1 programu) zaplanowano między innymi kontynuację działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również wsparcie psychoedukacji, profilaktyki i pomocy psychologicznej skierowanych do osób w trudnej sytuacji życiowej. W zadaniu 2 ujęte zostały formy pomocy psychospołecznej i prawnej skierowanej do rodzin, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii (w tym ochrony przed przemocą w rodzinie), a w zadaniu 3 przedstawione zostały formy profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży. Sposoby wspomagania działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii zostały ujęte w zadaniu 4. W zadaniu 5 przedstawiono działania skierowane do osób uzależnionych i ich rodzin, osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Zadanie 6 przedstawia sposób podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego. Nadzorowanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa ujęto w zadaniu 7. W zadaniu 8 zaplanowano wsparcie funkcjonowania centrów integracji społecznej. W programie zawarto również zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zbiorcze zestawienie wydatków finansowych planowanych na 2022 r.

Zadania zawarte w programie finansowane są ze środków budżetu Miasta Tarnowa, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Informacja o realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 rok” stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie Miasta.

Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025

Program został przyjęty uchwałą nr LXXVIII/737/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r. Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nakłada ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Głównym założeniem programu jest rozwój systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży. Wsparcie to skoncentrowane jest na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji. Celem jest stworzenie strukturalnego systemu wsparcia, który w swym założeniu obejmuje nie tylko rodziny doświadczające trudności

opiekuńczo-wychowawcze, ale wszystkie rodziny z terenu miasta Tarnowa. Program jest odpowiedzią na aktualne potrzeby i problemy tarnowskich rodzin wskazane przez mieszkańców w badaniach przeprowadzonych na potrzeby „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”.

Adresatami programu są rodziny z dziećmi oraz dzieci i młodzież mieszkające na terenie miasta Tarnowa, w szczególności rodziny przeżywające różnorodne trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeżywające kryzys, dotknięte przemocą, rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem, kobiety w ciąży oraz rodzice wychowujący dzieci z niepełnosprawnościami.

W pierwszej części programu omówiono pojęcie rodziny w aktach prawa krajowego, regionalnego i lokalnego oraz diagnozę, która opiera się na statystykach publicznych dotyczących zasobów pomocy społecznej w zakresie usług dla rodzin z dziećmi, które potrzebują pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu, głównie w wypełnianiu zobowiązań opiekuńczo-wychowawczych. Opisują one jednostki organizacyjne, ich kadry, jak też liczbę rodzin i dzieci korzystających z pomocy społecznej. Drugim rodzajem danych są opracowania przygotowane na podstawie raportów z ewaluacji zrealizowanych programów, projektów oraz opracowania tematyczne. Przedstawiona została też sytuacja rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sytuacja na lokalnym rynku pracy. Diagnoza obejmuje zasoby instytucjonalne działające na rzecz wsparcia rodzin, w których wychowują się dzieci oraz zadania realizowane w obszarze zdrowia.

W programie zdefiniowano cel główny, którym jest rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży oraz 4 cele szczegółowe:

1. Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży.
2. Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego.
3. Poprawa kondycji materialnej rodzin z dziećmi i kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodzin.
4. Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży oraz wspieranie form organizacji wolnego czasu.

Do każdego celu przedstawiono wykaz zadań do ich realizacji oraz wskaźniki pozwalające ocenić stopień ich realizacji.

Program finansowany jest przede wszystkim ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa ujętych po stronie wydatków jednostek organizacyjnych gminy, jak również ze środków przekazywanych w formie dotacji przeznaczonych na realizację zadań zleconych przez gminę. Część zadań w 2022 r. finansowana była ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa. Ponadto zadania programu finansowane były ze środków pochodzących z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz organizacji pozarządowych.

Program „Karta Tarnowskiego Seniora”

Program przyjęty uchwałą nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie Programu „Karta Tarnowskiego Seniora” jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich osób w wieku powyżej 65 roku życia zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu.

W ramach uczestnictwa w programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora (hologram naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z ulg

i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne, w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej www.tarnow.pl, podstronie dedykowanej seniorom.

W 2022 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 450 osób, a od początku programu wydano 4.704 karty.

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”, przyjęty uchwałą nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą Nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r. jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Jest adresowany do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci, bez względu na wysokość dochodów. W ramach programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny (hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek. Osoby posiadające kartę mogą korzystać z ulg na przejazdy komunikacją miejską, korzystać z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, brać udział w spektaklach rodzinnych w Tarnowskim Teatrze, w wystawach w Galerii Miejskiej. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez różne firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski.

W 2022 r. z programem Karta Tarnowskiej Rodziny współpracowało 71 partnerów. Beneficjentami programu zostało 861 rodzin (3.985 osób). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji. Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2022 r. 149.158,50 zł (z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystały łącznie 25.082 osoby z rodzin wielodzietnych; w formie biletów okresowych – 3.166 osób). Dofinansowanie do wypoczynku i rekreacji dla 5.244 osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie wyniosło 40.724,00 zł. Dofinansowanie do sprzedaży biletów w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło 2.260,00 zł. Kwota zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 1.713.397,00 zł. Łącznie w 2022 r. z budżetu Gminy Miasta Tarnowa udzielono ulg w wysokości 1.905.539,50 zł.

5.2.2 Sport

Wykaz dotacji dla klubów sportowych na 2022 rok – wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej

Dotacje dla klubów sportowych - 2022 r.	Plan	Wykonanie
Dotacje dla organizacji pozarządowych-Dotacje dla organizacji pozarządowych - Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa (w tym organizacja wakacyjnych zgrupowań sportowych)	670 000,00	670 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	12 600,00	12 600,00

Uczniowski Klub Sportowy KANA	4 400,00	4 400,00
Klub Sportowy Błękitni	28 000,00	28 000,00
Fundacja Górnik Tarnów	6 600,00	6 600,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	10 000,00	10 000,00
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	24 800,00	24 800,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Sokół Gumniska przy Szkole Podstawowej nr 2	10 600,00	10 600,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947	24 800,00	24 800,00
Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	4 800,00	4 800,00
Tarnowski Klub Tenisowy	11 600,00	11 600,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	11 600,00	11 600,00
Liga Obrony Kraju Tarnowski Klub Strzelecki	13 800,00	13 800,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "1811"	50 600,00	50 600,00
Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	6 800,00	6 800,00
Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin	14 000,00	14 000,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	61 800,00	61 800,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	7 200,00	7 200,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	8 800,00	8 800,00
Klub Sportowy Iskra	12 800,00	12 800,00
Klub Sportowy Dragon Sports	5 200,00	5 200,00
Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	48 800,00	48 800,00
Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka	25 400,00	25 400,00
Klub Sportowy Metal	26 600,00	26 600,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	116 000,00	116 000,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	6 800,00	6 800,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	9 800,00	9 800,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	9 800,00	9 800,00
Klub Uczelniany AZS Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	26 000,00	26 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Tarnowska Akademia Piłkarska	10 000,00	10 000,00
Tarnowski Klub Sportowy Kyokushin Karate	10 000,00	10 000,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 23	16 000,00	16 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Sokół Mościce	14 000,00	14 000,00
Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	5 200,00	5 200,00
Klub Sportowy Sportiva	10 000,00	10 000,00
Tarnowski Związek Brydża Sportowego	4 800,00	4 800,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych-Dotacje dla organizacji pozarządowych - Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa (w tym organizacja wakacyjnych zgrupowań sportowych)	100 000,00	100 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów przy SP nr 14	25 200,00	25 200,00

Akademia Unia Tarnów	48 800,00	48 800,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I Liceum Ogólnokształcącym	26 000,00	26 000,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych - Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	100 000,00	100 000,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych START	70 000,00	70 000,00
Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	17 500,00	17 500,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	12 500,00	12 500,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych - Niepełnosprawni – sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5 000,00	5 000,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	5 000,00	5 000,00
Dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	1 450 000,00	1 431 358,90
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów przy Szkole Podstawowej nr 14	28 250,00	28 250,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I Liceum Ogólnokształcącym	29 000,00	29 000,00
Klub Sportowy Błękitni Tarnów	11 250,00	11 250,00
Jaskółka Tarnów Spółka z o.o.	370 000,00	370 000,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	7 250,00	7 250,00
Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Świat Pracy	4 250,00	4 064,90
Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	6 275,00	6 275,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Sokół Gumniska	16 000,00	16 000,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947	16 750,00	16 750,00
Klub Uczelniany AZS Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie	29 250,00	29 250,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	4 325,00	4 325,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "1811"	65 000,00	65 000,00
Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	4 250,00	4 250,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	9 250,00	9 250,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	159 125,00	142 032,31
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	4 000,00	4 000,00

Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	4 250,00	4 250,00
Klub Sportowy Iskra	13 500,00	13 500,00
Tarnowski Związek Brydża Sportowego	4 250,00	4 250,00
Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	53 750,00	53 750,00
Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka	172 250,00	172 250,00
Klub Sportowy Metal Tarnów	27 900,00	27 900,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	64 125,00	64 125,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	7 000,00	7 000,00
Klub Sportowy Dragon Sports	4 250,00	4 250,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	7 000,00	7 000,00
Klub Sportowy Sportiva	19 000,00	19 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	10 000,00	10 000,00
Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	4 500,00	4 500,00
Akademia Unia Tarnów	54 000,00	54 000,00
Jaskółka Tarnów Spółka z o.o. - II edycja	120 000,00	120 000,00
„Volley Jedyńka” Tarnów Spółka z o.o. II edycja	120 000,00	118 636,69
Dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - stypendia i nagrody sportowe- w formie otwartego konkursu ofert - dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	100 000,00	100 000,00
Klub Sportowy Błękitni	3 000,00	3 000,00
Klub Uczelniany AZS Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	10 750,00	10 750,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	24 750,00	24 750,00
Polskie Towarzystwo Boksu	2 725,00	2 725,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	5 000,00	5 000,00
Stowarzyszenie Dance Academy	7 000,00	7 000,00
Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	6 000,00	6 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	3 750,00	3 750,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	26 750,00	26 750,00
Klub Sportowy Sportiva	7 625,00	7 625,00
Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin	2 650,00	2 650,00
Dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - Organizacja na terenie miasta Tarnowa amatorskich imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym” – imprezy biegowe i rowerowe dla amatorów	50 000,00	50 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Ogrodnik przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych	10 670,00	10 670,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 23	3 670,00	3 670,00
Stowarzyszenie Kępa Sport	11 660,00	11 660,00
Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	24 000,00	24 000,00

Program Lato w mieście bezpieczne wakacje - Tarnów 2022		
Umowy dotacji z podmiotami realizującymi elementy Programu: „Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2022”.	80 000,00	79 740,00
Uczniowski Klub Sportowy Sokół Mościce	14 000,00	14 000,00
Fundacja Przeżyjmy To Razem	17 000,00	16 740,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	8 000,00	8 000,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	8 000,00	8 000,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	13 400,00	13 400,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	19 600,00	19 600,00

5.3 Informacja o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2021 r., będących w realizacji w roku 2022 r. oraz o sposobie realizacji uchwał podjętych w roku 2022 została przedstawiona w załączniku.

6. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

6.1 Strefy Aktywności Gospodarczej

W Tarnowie działa pięć Stref Aktywności Gospodarczej:

I. SAG „Piaskówka”

- Nazwa Strefy: Strefa Aktywności Gospodarczej „Piaskówka”
- Powierzchnia: 5,82 ha, w tym działki inwestycyjne 4,48 ha
- Zagospodarowanie: 100% sprzedanych terenów

II. SAG „Komunalna”

- Nazwa Strefy: Strefa Aktywności Gospodarczej „Komunalna”
- Powierzchnia: 12,91 ha, w tym działki inwestycyjne 12,13 ha
- Zagospodarowanie: sprzedaż w II kwartale 2023 r.

III. SAG „Mechaniczne”

- Nazwa Strefy: Strefa Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne”.
- Powierzchnia: 24,9870 ha, w tym działki inwestycyjne 17,6280 ha
- Zagospodarowanie: 89,07%

IV. SAG „Czysta”

- Nazwa Strefy: Strefa Aktywności Gospodarczej „Czysta”.
- Powierzchnia: 29,7097 ha, w tym działki inwestycyjne 24,3137 ha
- Zagospodarowanie: 97,5%

V. Park Przemysłowy „Kryształowy” ul. Kryształowa

- Powierzchnia: 4,6705 ha, w tym działki inwestycyjne 4,6705 ha
- Zagospodarowanie: 64%

VI. Park Przemysłowy „Kryształowy” ul. Traktorowa

- Powierzchnia: 5,2460 ha, w tym działki inwestycyjne: 5,2460 ha
- Zagospodarowanie: 0%

Trzema z w/w parków, tj. Parkiem Przemysłowym „Czysta”, Parkiem Przemysłowym „Mechaniczne” oraz Zielonym Parkiem Przemysłowym „Kryształowy” (w tym terenami przy ul. Kryształowej i ul. Traktorowej), zarządza Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., którego głównym zadaniem jest tworzenie klimatu i warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości. Swoje zasoby i kompetencje spółka dedykuje firmom działającym na rynku od lat, jaki i tym dopiero startującym. TKP S.A. konsekwentnie realizuje politykę inwestycyjną związaną ze sprzedażą jak i zakupem działek oraz scaleniem obszarów w sąsiedztwie istniejących parków przemysłowych.

Obecnie na terenach zarządzanych przez TKP S.A. działalność prowadzą 82 podmioty gospodarcze, zatrudniające łącznie, na dzień 31.12.2022 r. 1 900 osób. Podmioty te reprezentują następujące branże: produkcja wyrobów metalowych, produkcja konstrukcji stalowych, obsługa logistyczna przedsiębiorstw, automatyka przemysłowa, poligraficzna, szklarska, odnawialnych źródeł energii (fotowoltaika), automatyzacja procesów produkcyjnych, usługowa, meblarska, przetwórstwa tworzyw sztucznych, sportu i rekreacji.

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. administruje 14 budynkami na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne”, w tym dwoma Inkubatorami Przedsiębiorczości:

a) Inkubatorem Przedsiębiorczości, największym tego typu obiektem w Małopolsce, zlokalizowanym przy ul. Rozwojowej 28. Do wynajęcia oferowane są zarówno powierzchnie biurowe jak i produkcyjno-usługowo-magazynowe. Powierzchnia przeznaczona dla przedsiębiorców to 8 304,16 m² w części produkcyjnej i 2 029,87 m² przestrzeni biurowej.

Według stanu na dzień 31.12.2022 r., obiekt był w 90,47% zagospodarowany w części produkcyjno-usługowo-magazynowej i w 89,82% w części biurowej;

b) Inkubatorem Przedsiębiorczości II, będącym wsparciem dla młodych firm i nie tylko. Obiekt o łącznej powierzchni 980,60 m², zlokalizowany jest przy ul. Rozwojowej 41 i został uruchomiony z dniem 1 grudnia 2022 r. Do wynajęcia oferowane są powierzchnie produkcyjno-usługowo-magazynowe.

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., pełniący funkcję administratora tych obiektów, zapewnia przedsiębiorcom kompleksową opiekę i pełne wsparcie na każdym etapie procesu inwestycyjnego.

6.2 Działania na rzecz lokalnej gospodarki

Po trudnym okresie pandemii, 2022 rok postawił przed tarnowskim samorządem kolejne wyzwania, tym razem związane z wybuchem wojny w Ukrainie. Mimo że odległe, wydarzenia te nie pozostały obojętne w kontekście wpływu na lokalną gospodarkę. Pomimo wciąż niesprzyjających warunków Wydział Rozwoju Gospodarczego zrealizował wiele działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w mieście. Wśród nich znalazły się m.in.:

- Organizacja cyklicznych, bezpłatnych konsultacji dla tarnowskich przedsiębiorców z Krajową Izbą Doradców Podatkowych;
- Organizacja bezpłatnego szkolenia online z ekspertami tarnowskiego oddziału ZUS pn. „Zmiany w rozliczaniu składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób prowadzących działalność gospodarczą”;
- Organizacja, w siedzibie Tarnowskiego Centrum Przedsiębiorczości, bezpłatnego doradztwa zawodowego z doradcami Wojewódzkiego Urzędu Pracy;
- Uruchomienie nieodpłatnej pomocy prawnej dla Obywateli Ukrainy, we współpracy z Okręgową Radą Adwokacką w Krakowie;
- Organizacja, wraz z tarnowskim oddziałem ZUS, bezpłatnego szkolenia online dla przedsiębiorców pn. "Zmiany w świadczeniach krótkoterminowych, od 1 stycznia 2022 r.";
- Współorganizacja, wraz z Tarnowską Szkołą Wyższą, konferencji pn. „Innowacje w biznesie, kryptowaluty i tokenizacja, blockchain w świecie finansów i zarządzania”;
- Promocja terenów inwestycyjnych gminy przeznaczonych na sprzedaż w drodze przetargu w 2022 r.;
- Organizacja 9 edycji konkursu, pn. „Tarnowski Junior Biznesu 2022”;
- Organizacja bezpłatnego szkolenia online dla firm pn. „Polski Ład – Rewolucja w podatkach. Kompleksowe omówienie zmian w podatkach”;
- Produkcja filmów promujących tarnowskie firmy, w ramach kampanii pn. „Śladami Jana Szczepanika 2022”;
- Organizacja spotkania informacyjnego dla firm, dotyczącego ulg podatkowych za realizację nowych inwestycji oraz nowych, korzystniejszych warunków inwestowania w Polskiej Strefie Inwestycji, we współpracy z Krakowskim Parkiem Technologicznym;
- Organizacja wyjazdu dla 10 przedsiębiorców na targi ITM Industry Europe do Poznania, w ramach realizacji projektu pn. „Business Boost for Małopolska 2”;
- Organizacja i udział przedstawicieli miasta Tarnowa w konferencji ABSL Summit w Katowicach, w ramach realizacji projektu pn. „Business Boost for Małopolska 2”;
- Udział w Małopolskim Festiwalu Innowacji - opracowanie merytoryczne, nagranie i emisja spotu pn. „Informatyka jest KOBIEȘĄ”;

- Organizacja Forum Inteligentnych Specjalizacji, które stanowiło komponent Festiwalu Nauki i Techniki w Tarnowie, w ramach realizacji projektu pn. „Business Boost for Małopolska 2”;
- Organizacja wykładu dla przedsiębiorców pn. „Ceny transferowe, ukryte dywidendy oraz optymalizacja podatkowa”;
- Organizacja wykładu dotyczącego potencjału mediów społecznościowych w promocji firmy dla tarnowskiej młodzieży, w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, we współpracy z agencją marketingową Well Done Marketing;
- Organizacja Forum Gospodarczego w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie oraz przeprowadzenie 36-godzinnego Hackathonu, pn. „Tarnów- Technologie Przyszłości”, w ramach realizacji projektu pn. „Business Boost for Małopolska 2”;
- Organizacja misji zagranicznej dla 15 przedsiębiorców na targi „The Big 5” w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, w ramach realizacji projektu pn. „Business Boost for Małopolska 2”;
- Modernizacja strony internetowej www.investintarnow.pl, w tym uruchomienie wyszukiwarki ofert inwestycyjnych, w ramach realizacji projektu pn. „Business Boost for Małopolska 2”;
- Publikacja 2 wydawnictw dotyczących gospodarki w regionie, w ramach realizacji projektu pn. „Business Boost for Małopolska 2”;
- Zlecenie opracowania Raportu o stanie Subregionu Tarnowskiego, w ramach realizacji projektu pn. „Business Boost for Małopolska 2”;
- Udział w projekcie pn. „Standardy obsługi inwestora w Małopolsce”, organizowanym przez Krakowski Park Technologiczny.

7. E-MIASTO

7.1 Cyfrowy urząd

W roku 2022 zrealizowano wykonanie diagnozy cyberbezpieczeństwa, zakupiono serwery wraz z oprogramowaniem oraz oprogramowanie dedykowane do realizacji kopii zapasowych. Działania te dotyczyły bezpieczeństwa teleinformatycznego, unowocześnienia infrastruktury oraz udostępniania usług informacyjnych, finansowych i komunalnych.

Bezpieczeństwo

Obecnie realizowane w urzędzie miasta, jak i jednostkach organizacyjnych gminy, zadania ustawowe w znacznym stopniu wykonywane są z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych i stanowisk komputerowych. Ograniczenia pracy bezpośredniej w urzędzie spowodowały zmiany organizacji pracy, procedur bezpiecznego przetwarzania danych, umożliwiając zdalną pracę pracowników urzędu jak i szkół. Ograniczanie kontaktów bezpośrednich realizowane było z wykorzystaniem platform szkoleniowych jak i wideokonferencyjnych. Zmiana organizacji pracy dotyczyła w szczególności sposobu pracy Rady Miasta na etapie spotkań, komisji i sesji. Osoby decyzyjne wyposażone w instrument podpisu kwalifikowanego realizowały zadania z wykorzystaniem podpisu elektronicznego korespondując oraz wymieniając dokumentów w formie elektronicznej.

Kontynuowano modernizację systemu zabezpieczeń poczty elektronicznej Urzędu Miasta Tarnowa oraz przeniesiono zasoby na nowe serwery.

Udostępnianie usług

Kontynuowano prace nad udostępnianiem mieszkańcom kolejnych usług elektronicznych. e-Urząd to zarówno dostępny ze strony tarnow.pl punkt informacyjny stanowiący uzupełnienie platformy gov.pl jak i komplet usług, spraw, które można rozpocząć lub załatwić kompleksowo nie wychodząc z domu. Dział e-Urząd udostępnia usługi Tarnowskiej Karty Miejskiej, Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej, usług edukacyjnych portalu EduNet czy rezerwacji niezbędnej dla rejestracji pojazdu w Wydziale Komunikacji.

W roku 2022 rozpoczęto prace nad rozwojem systemu elektronicznego obiegu dokumentów zintegrowanego z systemem zarządzania finansami oraz systemem EPUAP. System pozwala na generowanie decyzji podatkowych na podatek od nieruchomości i dystrybucję ich w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP do zainteresowanych tą formą usługi i doręczenia osób.

Rok 2022 to kolejny rok stosowania systemów elektronicznych ankiet, głosowań i innych technik zdalnego kontaktu.

Cyfrowa Polska

W 2022 roku Gmina Miasta Tarnowa otrzymała grant na zakup laptopów w ramach projektu grantowego PPGR z programu wsparcia dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym.

Dzięki realizacji tego projektu zakupiono 45 sztuk laptopów wraz z oprogramowaniem, a łączna kwota dofinansowania wyniosła 105 000,00 zł.

7.2 „Integracja e-usług w informacji przestrzennej” rok 2022

W latach 2016 - 2022 był realizowany projekt „Integracja e-usług w informacji przestrzennej”, który był dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 r.

Uzyskane efekty rzeczowe (wykonane zakresy) w 2022 r.

Kontynuacja i zakończenie realizacji zadania nr 4 - „Przygotowanie i udostępnienie danych przestrzennych” poprzez wykonanie działań obejmujących: opracowanie procedury wymiany danych, opracowania mechanizmu importu danych, zakup aplikacji użytkowych

Powyższe działania wykonano w ramach realizacji umów z wykonawcami zewnętrznymi:

- Umowa 43/2022 z dnia 11.05.2022 z COIG S.A. 40-065 Katowice ul. Mikołowska 100 o wartości 168 608,40 zł brutto - umowa zakończona 10.06.2022
- Umowa 44/2022 z dnia 17.05.2022 z HyperView Sp. z o.o. 44-100 Gliwice ul. Chorzowska 50 o wartości 215 496,00 zł brutto zakończona 16.06.2022

Zgodnie z aneksem nr 6 z dnia 20 czerwca 2022 realizacja projektu trwała do dnia 30.08.2022. Końcowy wniosek o płatność końcową nr RPMP.02.01.04-12-0079/16-025 złożono do IZ w dniu 14.09.2022 obejmujący wartość kosztów kwalifikowanych rozliczonych wnioskiem w wysokości 333 403,95 za okres od 01.07.2022 do 30.08.2022. Zatwierdzenie końcowego wniosku o płatność i rozliczenie finansowe projektu nastąpiło w dniu 09.12.2022 r

W tabeli zestawiano ostateczne dane finansowe zrealizowanego projektu:

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU	4 890 743,73	
CAŁKOWITE WYDATKI KWALIFIKOWALNE	4 784 310,42	
DOFINANSOWANIE	90,00%	
WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z WNIOSKÓW O PŁATNOŚĆ	4 305 879,33	
ŚRODKI EUROPEJSKIE		4 066 663,81
WSPÓŁFINANSOWANIE - URZĄD MARSZAŁKOWSKI		239 215,52
WKŁAD WŁASNY	584 864,40	
BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO		241 618,41
BUDŻET WOJEWODY		343 245,99
WYDATKI NIEKWALIFIKOWANE	106 433,31	
KOSZTY ROZLICZONE RYCZAŁTEM	227 824,31	

W ramach uruchomionych, pod koniec 2021 r. portali dostępnych, w roku 2022 założono konta:

PORTAL INTERESANTA - 13
 PORTAL GESTORA - 3
 PORTAL NARAD KOORDYNACYJNYCH - 10
 PORTAL GEODETY -38
 PORTAL KOMORNIKA - 2
 PORTAL RZECZOZNAWCY - 40
 PORTAL ARCHIWISTY - 3

Zestawienie e-usług zrealizowanych w roku 2022 poprzez e – portale przedstawiono w poniższej tabeli

Raport ilościowy zamówionych e-Usług na podstawie złożonych wniosków z bazy od 01.01.2022 do 31.12.2022		Liczba
1. Geodeci		4008
2. Interesanci		146
3. Projektanci		20
4. Rzeczoznawcy		120

8. INWESTYCJE

8.1. Inwestycje prowadzone przez Wydział Infrastruktury

Miejskiej

8.1.1. Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych

Tarnów "Nowe Spojrzenie" - Tarnowskie Centrum Dialogu"

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowane z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i budżetu państwa. Zakres prac obejmuje wykonanie prac konserwatorskich w budynku, roboty w branży budowlanej, sanitarnej, elektrycznej oraz dostawę i montaż platformy dźwigowej dla osób niepełnosprawnych, w zakresie zagospodarowania terenu: remont drenażu, ogrodzenia, odtworzenie ciągów pieszych, schodów zewnętrznych, remont nawierzchni tarasów i schodów tarasowych, wykonanie iluminacji budynku. W 2022 r. roku wykonywano prace demontażowe w zakresie istniejących instalacji w tym: sanitarnej, elektrycznej wewnętrznej, odgromowej, centralnego ogrzewania, wewnętrznej instalacji wod-kan i gazowej; wykonano izolację fundamentów, wykonano ścianki działowe murowane sanitariatów na piętrze budynku; częściowo wykonano prace tynkarskie oraz czyszczenie i gruntowanie istniejących ścian budynku Termin realizacji październik 2023 r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 952 153,00 zł.

Nowe przestrzenie zdarzeń - adaptacja budynku Rynek 4 w Tarnowie na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń

Zadanie wieloletnie zakończone. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót budowlanych obejmujących przebudowę ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego zabytkowego budynku mieszkalnego z usługami przy ulicy Rynek 4 w Tarnowie wraz z adaptacją poddasza z przeznaczeniem na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń tj. stworzeniem parku edukacyjnego z interaktywną ekspozycją przybliżającą prawa matematyki, fizyki i chemii, w których gromadzone są ekspozycje poświęcone wybranym dziedzinom nauki, eksponowane małowymiarowe instalacje.

W obiekcie zrealizowano prace rozbiórkowe i wyburzeniowe, roboty ogólnobudowlane w tym wykonano : izolację ścian zewnętrznych, pomieszczeń piwnicznych, zamontowano dwie platformy dla osób niepełnosprawnych, wykonano tynki wewnętrzne, montaż okładzin ceramicznych na ścianach, , wykonano okładziny schodów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, malowanie ścian, sufitów, wykonano nowe parkiety, wykonano konserwację i restaurację dekoracji malarskich na sufitach i ścianach, w zakresie instalacji wykonano: instalację co, wod-kan, wew. instalację ppoż. hydrantową, wykonano pomieszczenie dla instalacji węzła ciepłowniczego, przebudowę przyłącza wodociągowego, wykonano wentylację mechaniczną piwnic, wykonano instalację elektryczną i instalację systemu sygnalizacji pożaru SSP i oddymiania grawitacyjnego oraz remont elewacji budynku, remont elewacji od strony pasażu. Dopusażono obiekt w eksponaty oraz elementy scenografii wystawy stałej Tarnowskiego Parku Doświadczeń m.in. w: dmuchane planetarium wraz z wyposażeniem w 4 filmy fulldome 2D wraz z licencją przeznaczone do projekcji w planetarium, w mikroskopy, urządzenia multimedialne oraz stanowiska warsztatowe i urządzenia peryferyjnych dla pracowni wysokich technologii do budynku Tarnowskiego Parku Doświadczeń. W 2022 r. wydatkowano kwotę 5 298 147,56 zł

8.1.2 Pozostałe inwestycje realizowane przez WIM

Przebudowa rowu Olszynowego

Wykonano przebudowę rowu Olszynowego na długości 83 mb w rejonie ul. Wiadukt. W 2022 r. wydatkowano kwotę 72 564,49 zł.

Ogród włoski w Parku Sanguszków

Wykonano instalację oświetlenia (18 słupów z oprawami parkowymi i 16 opraw oświetleniowych przykręcanych) w ogrodzie włoskim w Parku Sanguszków. W 2022 r. wydatkowano kwotę 401 268,68 zł.

Remont, przebudowa i budowa placu zabaw na terenie osiedla Krzyż

Opracowano dokumentację projektową budowy 3 placów zabaw, wykonano zjazd linowy wraz z nawierzchnią piaskową na placu zabaw w Krzyżu. W 2022 r. wydatkowano kwotę 49 447,60 zł.

Remonty Strusińskie - doposażenie placu zabaw przy ul. Pułaskiego

Zamontowano zestaw zabawowy, zacienienia piaskownicy, karuzelę talerzową z ławeczkami, 2 sprężynowce oraz 4 ławki na placu zabaw przy ul. Pułaskiego. W 2022 r. wydatkowano kwotę 60 502,00 zł.

Budowa pomostu na stawie w Parku Piaskówka

Opracowano dokumentację projektową na pomost na stawie w Parku Piaskówka. W 2022 r. wydatkowano kwotę 3 284,47 zł.

Rozbudowa skweru w Klikowej

Dostawa i montaż stołu do gry w szachy na skwerze w Klikowej, wykonano nawierzchnię z płyt ażurowych na skwerze w Klikowej oraz 2 ławki. W 2022 r. wydatkowano kwotę 33 054,30 zł.

Pozyskiwanie i zagospodarowanie energii geotermalnej - wykonanie dokumentacji

Opracowana została dokumentacja oraz projekt robót geologicznych na pozyskanie i zagospodarowanie energii geotermalnej - dotyczy zbadania możliwości produkcji niskoemisyjnej w Tarnowie; w 2021r. zapłacono 135 546,00 zł, natomiast pozostała kwota z umowy 11 685,00 zł nie została zapłacona w 2022 r, ponieważ rozwiązano umowę z uwagi na opóźnione (do terminu określonego w umowie oraz aneksach) oraz błędne sporządzenie wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia pn. Poszukiwanie i gospodarowanie energii geotermalnej - wykonanie dokumentacji - zbadanie niskoemisyjnego ciepła dla obszaru w rejonie ul. Traktorowej w Tarnowie w programie „Udostępnianie wód termalnych” oraz braku terminowego jego uzupełnienia w terminie wskazanym przez NFOŚiGW, co skutkowało odrzuceniem przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wniosku.

Budowa połączenia "Kantorii" Centrum Wypoczynku i Rekreacji z al. Piaskową

Zadanie wieloletnie. W 2021 r. opracowano dokumentację projektową budowy ciągu pieszo-rowerowego na działce nr 2/10 obr.106 z włączeniem do ul. Piłsudskiego oraz do planowanej przebudowy do ul. Mrożka. Wniesiono opłatę za wycinkę drzew. W 2022 r. wydatkowano kwotę 24 576,19 zł.

Modernizacja infrastruktury drogowej dla potrzeb organizacji Igrzysk Europejskich 2023 r.

Wniesiono opłatę za wycinkę drzew. W 2022 r. wydatkowano kwotę 10 005,00 zł.

Budowa drogi dojazdowej przy ul. Pracy 4

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował wykonanie robót budowlanych w zakresie utwardzenia terenu w tym m.in. wykonano: roboty rozbiórkowe i ziemne, podbudowę z kruszywa, nawierzchnię z kostki betonowej oraz roboty wykończeniowe. W 2022 r. wydatkowano kwotę 74 476,50zł.

Utwardzenie terenu w rej. ul. Zakątnej

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował utwardzenie terenu, wykonanie nawierzchni z kostki kamiennej i kostki betonowej. W 2022r. wydatkowano kwotę 32 736,81 zł.

Dobudowa odcinka ul. Stalowej

Wykonano pomiary geodezyjne, inwentaryzację drzew na terenie działek przy ul. Stalowej oraz korytowanie i utwardzenie terenu. W 2022 r. wydatkowano kwotę 128 349,02 zł.

Modernizacja drogi dojazdowej do Zespołu Szkół Budowlanych przy ul. Legionów

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował remont drogi: roboty rozbiórkowe, ziemne, wykonanie podbudowy, wykonanie nawierzchni z kostki betonowej i obrzegowaniem, roboty wykończeniowe. W 2022 r. wydatkowano kwotę 56 543,53 zł.

Modernizacja drogi dojazdowej do nowego obiektu użyteczności publicznej na terenie os. Westerplatte

Zadanie zrealizowane. W ramach zadania opracowano dokumentację projektową, wykonano roboty budowlane polegające na remoncie drogi w tym: wymiana krawężników, wykonanie nawierzchni, budowa chodnika. W 2022 r. wydatkowano kwotę 85 597,65 zł.

Modernizacja budynku Tarnowskiego Centrum Informacji

Opracowano dokumentację projektową remontu elewacji budynku Tarnowskiego Centrum Informacji przy Rynek 7. W 2022 r. wydatkowano kwotę 18 000,00 zł.

Rozbudowa cmentarza komunalnego w Klikowej

W 2022 r. zawarto umowę na opracowanie dokumentacji rozbudowy cmentarza o nowe kwatery. Z uwagi na konieczność wykonania dodatkowych badań hydrologicznych poprzez wykonanie otworów badawczych (piezometrów) w celu określenia wahań zwierciadła wody na terenie planowanej rozbudowy, kwota 68 000,00 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających.

Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 9 w Tarnowie

Zadanie wieloletnie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład na nadbudowę północnego skrzydła szkoły o jedną kondygnację oraz rozbudowę budynku szkoły o salę gimnastyczną od strony południowej. W 2019r. opracowano dokumentację, W 2022 r. rozpoczęto prace rozbiórkowe oraz roboty ogólnobudowlane w zakresie nadbudowy północnego skrzydła szkoły, wykonano stan surowy otwarty. Stan zaawansowania robót wyniósł 40%. Termin realizacji - sierpień 2023 r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 1 111 694,35 zł.

Modernizacja zaplecza hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 8 wraz z wymianą instalacji wod-kan

Zadanie zrealizowano. Zakres zadania obejmował wykonanie robót w branży budowlanej, sanitarnej i elektrycznej wraz z robotami towarzyszącymi i zabezpieczającymi w obrębie zespołu szatniowo-sanitarnego dla chłopców. W 2022 r. wydatkowano kwotę 227 499,99 zł.

Modernizacja hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 23 im. J. Pawła II w Tarnowie

Opracowano dokumentację projektową. W 2022 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe, które unieważniono z uwagi na to, iż kwota najtańszej oferty znacząco przekraczała środki zabezpieczone w budżecie. Zadanie przeniesione do realizacji w roku 2023. W 2022 r. wydatkowano kwotę 48 585,00zł.

Remont dachu w Szkole Podstawowej Nr 10, ul. Niedomicka 20

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował remont pokrycia dachowego budynku szkoły. W 2022 r. wydatkowano kwotę 256 609,26 zł.

Zakup i montaż monitoringu przy Szkole Podstawowej nr 14

Zadanie zrealizowano. Zakres obejmował dostawę i montaż instalacji monitoringu, w tym: zakup i montaż 5 szt. kamer monitoringu, konfigurację rejestratora IP 16-kanalowego, zakup i konfigurację routera sieciowego z WiFi. W 2022 r. wydatkowano kwotę 23 346,63 zł.

Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku Przedszkola Publicznego nr 15

Zadanie wieloletnie. Zakres zadania obejmuje rozbudowę, przebudowę i nadbudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku Przedszkola Publicznego nr 15 wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną. W latach 2019-2020 wykonano aktualizację dokumentacji i rozpoczęto roboty rozbiórkowe, wyburzeniowe i demontażowe w tym: rozbiórkę istniejącego wiatrołapu wejściowego, demontaż elementów zagospodarowania terenu w ogrodzie, demontaż infrastruktury podziemnej, wykonano część izolacji przeciwwilgociowej ścian fundamentowych istniejącego budynku oraz roboty związane z przyłączem kanalizacji sanitarnej. W 2021 r. zrealizowano roboty ogólnobudowlane w zakresie rozbudowy przedszkola o nową część z przewiązką, wykonano roboty konstrukcyjne ścian, schodów, stropów, dachu, wykonano prace związane z izolacją i dociepleniem fundamentów, izolacji podposadzkowych, wymurowano ściany wewnętrzne i zewnętrzne, przebudowano sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, przebudowano sieci kanalizacji opadowej, wybudowano podziemny zbiornik na wodę opadową, W 2022 r. roku kontynuowano prace budowlane nowego budynku przedszkola, zawarto umowy z dostawcami mebli, pozostałego wyposażenia oraz wyposażenia kuchni wraz z dostawą urządzeń AGD. Stan zaawansowania robót 64%. Termin realizacji - maj 2023 r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 2 352 563,80 zł.

W/M/6043 - Wykonanie izolacji fundamentów oraz remontu kanalizacji w budynkach Przedszkola Publicznego nr 33 i nr 35 i Żłobka nr 1

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował roboty budowlane polegające na wykonaniu odcinka kanalizacji deszczowej z przyłączami. W 2022 r. wydatkowano kwotę 125 830,00 zł.

Modernizacja instalacji elektrycznej w budynku Zespołu Szkół Mechaniczno – Elektrycznych

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował wymianę istniejącej wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetleniowej wraz z robotami towarzyszącymi: wymianę instalacji oświetlenia i gniazd na parterze, wymianę opraw w sali i szatni w piwnicy; wykonanie na parterze sufitu modułowego podwieszanego 60 cm x 60 cm w części wysokiej korytarza i w łączniku pomiędzy gabinetem dyrektora a budynkiem warsztatów, a w pozostałej części parteru wykonanie zabudowy koryt kablowych. W 2022 r. wydatkowano kwotę 160 638,00 zł.

Wymiana posadzek na I i II piętrze budynku pracowni Zespołu Szkół Technicznych

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji oraz wykonanie robót budowlanych polegających na wymianie posadzek w trzech pracowniach (212m²) oraz wymianie posadzek w korytarzach (515m²). W 2022 r. wydatkowano kwotę 233 000,00 zł.

Budowa tężni solankowej na terenie Parku Piaskówka

Opracowano dokumentację projektową tężni solankowej. W 2022r. przeprowadzono postępowanie przetargowe, które unieważniono z uwagi na to, iż kwota najtańszej oferty znacząco przekraczała środki zabezpieczone w budżecie. Zadanie przeniesione do realizacji w roku 2023. W 2022 r. wydatkowano kwotę 19 847,70 zł.

Przebudowa i modernizacja Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48. Opracowano dokumentację projektową. W 2022 r. wydatkowano kwotę 29 950,50 zł.

Przebudowa i modernizacja DPS Szpitalna

Zadanie wieloletnie w realizacji. Zakres zadania obejmuje remont elewacji i balkonów w budynku. W 2022r. zaktualizowano kosztorysy i po wyłonieniu Wykonawcy w trybie przetargu rozpoczęto roboty budowlane na obiekcie. Termin realizacji - lipiec 2023r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 861,00 zł.

Utworzenie Centrum Usług Społecznych m.in. poprzez modernizację obiektów przy ul. M. B. Fatimskiej i ul. Brodzińskiego

Zadanie wieloletnie zakończone. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji oraz wykonanie robót budowlanych wraz z nową infrastrukturą informatyczną i systemem w zakresie polityki społecznej w tym: roboty ogólnobudowlane takie jak: wymiana dachu, rynien, obróbek blacharskich, wykonanie podłóg na gruncie wraz z hydroizolacją, zamontowanie nowej stolarki okiennej, wykonanie instalacji elektrycznej, centralnego ogrzewania, instalacji wodno-kanalizacyjnej, instalacji ciepłej wody użytkowej, wentylacji mechanicznej i klimatyzacji, przebudowę instalacji hydrantowej, wykonanie pionowej i poziomej hydroizolacji ścian piwnicznych, wykonanie drenażu dla budynku ,zakupiono doposażenie obiektu. W 2022 r. wydatkowano kwotę 4 013 142,01 zł.

Modernizacja i przebudowa muru otaczającego Żłobek Nr 1 w Tarnowie ul. Topolowa 4 oraz schodów i podjazdu

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji i wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie muru oporowego Żłobka nr 1; wykonano ściany oporowe z bloczków betonowych wraz z izolacją, tynkowaniem i malowaniem; wykonano podjazd z kostki brukowej wraz z podbudową (117 m²); wykonano odwodnienie liniowe (6,6m). W 2022 r. wydatkowano kwotę 186 543,92 zł.

Wymiana dachu budynku Żłobka nr 6

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji oraz roboty budowlane polegające na remoncie dachu w tym m.in.: demontaż obróbek blacharskich, rynien, rur spustowych, naprawę dachu papą termozgrzewalną, montaż rynien i rur spustowych oraz wymianę włazu dachowego. W 2022 r. wydatkowano kwotę 135 456,38 zł.

Budowa placu zabaw na terenie Moście

Zadanie wieloletnie zrealizowane. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji projektowej i budowę placu zabaw przy ul. Raclawickiej na terenie Skweru Kazimierza Ożgi. W 2021r. opracowano dokumentację projektową. W 2022r. wykonano utwardzenie nawierzchni (pow. 176m²), nawierzchnię z kostki brukowej betonowej bezfazowej gr. 6cm, ogrodzenie, nawierzchnię bezpieczną (pow. 668m²), nawierzchnię ze żwirku płukanego, wyposażono plac zabaw urządzenia zabawowe i w małą architekturę. W 2022 r. wydatkowano kwotę 296 958,16 zł.

Rewitalizacja Plant im. Józefa Jakubowskiego w Tarnowie

Zadanie wieloletnie w realizacji. W 2022r. roku zawarto umowę na opracowanie dokumentacji. Termin wykonania luty 2023r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 15,00 zł.

Przebudowa placu Tadeusza Kościuszki – dokumentacja

Zadanie w trakcie opracowania dokumentacji, procedura nieuregulowanych stanów własnościowych wpłynęła znacznie na wydłużenie wydania decyzji o warunkach zabudowy co wpłynęło na termin wykonania dokumentacji, kwota 68 880,00 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających.

Przebudowa placu Drzewnego - dokumentacja

Zadanie w trakcie opracowania dokumentacji, zmiana układu drogowego spowodowała konieczność uzyskania warunków od zarządców sieci oraz uzgodnień z WUOZ, kwota 119 310,00 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających.

Rozbudowa monitoringu na placu zabaw na os. Koszyce

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował wykonanie monitoringu na placu zabaw przy ul. Sucharskiego. W 2022 r. wydatkowano kwotę 19 950,00 zł.

Wykonanie instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy do 14,76 kWp na budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej SOSW przy ul. Klikowskiej 190. W 2022 r. wydatkowano kwotę 73 000,00 zł.

Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej - audyty energetyczne

Opracowano audyty efektywności energetycznej dla obiektów użyteczności publicznej GMT w tym: TOSIR-Park Wodny ul. Piłsudskiego 30; SOSW ul. Romanowicza 9 oraz dobudowa przy ul. Lippóczego 4; Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta ul. Szpitalna 53; Zespół Szkół Budowlanych ul. Legionów 15, ZSO os. Legionów H. Dąbrowskiego 16; SP nr 10 ul. Niedomicka 20, Żłobek nr 5 ul. Do Prochowni 20; Przedszkole Publiczne nr 21 ul. Burtnicza 11. W 2022 r. wydatkowano kwotę 79 950,00 zł.

Budowa toalety w Parku Piaskówka

Zadanie w trakcie realizacji. Zakres zadania obejmuje budowę samoobsługowej toalety publicznej na terenie Parku Piaskówka. Z uwagi na to, że wykonawca oświadczył, iż nie dostarczy budynku kontenerowego toalety do końca grudnia 2022r. powołując się na opóźnienie w dostawie materiałów zadanie zostało umieszczone w wykazie wydatków niewygasających, kwota 294 954,00 zł.

W/M/0670 - Budowa obiektu użyteczności publicznej na terenie os. Westerplatte

Zadanie wieloletnie zrealizowane. Zakres zadania obejmował rozbiórkę istniejącego obiektu oraz budowę nowego obiektu wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu oraz doposażenie obiektu. W latach 2019-2020 opracowano dokumentację projektową i rozpoczęto prace przy obiekcie, wykonano prace rozbiórkowe istniejącego budynku, przyłączył ciepłowniczy MPEC oraz wykonano i zaizolowano ławy fundamentowe, wykonane zostały słupy parteru, ściany parteru i wieniec oraz podejścia kanalizacji sanitarnej podposadzkowej. W 2021r. kontynuowano roboty budowlane w zakresie izolacji dachu, instalacji elektrycznej, instalacji wod. – kan., c.o., kanalizacji deszczowej, przyłączy wody do obiektu, wykonano stan surowo otwarty. W 2022 r. dokończono prace ogólnobudowlane wykończeniowe na obiekcie oraz zakupiono doposażenie obiektu. W 2022 r. wydatkowano kwotę 2 694 044,01 zł.

Wykonanie prac konserwatorskich i wzmocnienie konstrukcji Bimy

Zadanie zrealizowane. Zakres zadania obejmował roboty budowlane i prace konserwatorskie w zakresie zabezpieczenia konstrukcji Bimy stanowiącej pozostałość po dawnej Starej Synagodze. W ramach zadania pn: wykonano prace konserwatorskie, wykonano remont : murowanej Bimy, elementów ceglanych, tynków i sztukaterii, kamienia, posadzki wokół Bimy, bazy kolumn, elementów metalowych, prace metaloplastyczne, drewnianego podbicia zadaszenia, oraz pełniono nadzór konserwatorski. W 2022 r. wydatkowano kwotę 356 082,98 zł.

Budowa sceny przy Placu Zabaw, Rekreacji i Sportu im. Janusz Kusocińskiego

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował opracowanie Programu Funkcjonalno Użytkowego oraz zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych polegających na budowie sceny o konstrukcji drewnianej wraz z przyłączem elektrycznym. W 2022 r. wydatkowano kwotę 147 059,60 zł.

Izolacja fundamentów budynku Rynek 4 w Tarnowie

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował wykonanie inwentaryzacji oraz aktualizacji dokumentacji projektowej, wykonano roboty budowlane polegające na izolacji ścian piwnicznych kamienicy Rynek 4 od strony Pasażu Tertila na odcinku od narożnika budynków Rynek 4 i Rynek 5 do pilastra (przypory) przy podcieniu kamienicy Rynek 4, wykonano nadzór archeologiczny podczas wykonywania robót budowlanych. W 2022 r. wydatkowano kwotę 122 197,31 zł.

Przebudowa Stadionu Miejskiego w Tarnowie wraz z zagospodarowaniem terenu
Realizacja uzależniona od otrzymania dofinansowania.

Przebudowa obiektu TOSiR

Zadanie wieloletnie w realizacji. Zadanie dofinansowane ze środków Budżetu Państwa w ramach Programu Wsparcia Przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 w zakresie

realizacji inwestycji sportowych. Zakres obejmuje przebudowę stadionu lekkoatletycznego na stadion piłkarski w dwóch etapach, budowę trybuny wraz z zapleczem parkingowym przy ul. Traugutta na potrzeby przeprowadzenia rozgrywek w ramach Igrzysk Europejskich w roku 2023. W 2022 r. wykonano roboty ziemne, podbudowy, roboty zbrojarskie oraz murowe (parter), instalacje zewnętrzne i wewnętrzne stanu "zero". Termin realizacji maj 2023 r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 5 086 367,48 zł.

Budowa sali sportowej przy ul. Poniatowskiego

Zadanie wieloletnie w realizacji. Zakres obejmuje rozbudowę szkoły o wielofunkcyjną salę sportową wraz z piętrowym zapleczem połączoną z głównym budynkiem przewiązką w standardzie budynku pasywnego oraz wykonanie robót w zakresie zagospodarowania terenu. W 2022r. wykonano przekładkę sieci ciepłowniczej. Termin realizacji maj 2024r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 99 999,00 zł.

Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1

Opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy dla budowy hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie. W 2022 r. wydatkowano kwotę 23 370,00 zł.

Budowa toru rowerowego pump track w rejonie Parku Biegowego Marcinka w Tarnowie

Zadanie zrealizowane. W ramach zadania wykonano tor o nawierzchni bitumicznej „easy” o dł. 91m, tor o nawierzchni bitumicznej „pro” o dł. 206m, plac startowy o nawierzchni z kostki betonowej o pow. 72m² wraz z wyposażeniem stałym (ławki, brama wjazdowa z tablicą informacyjną, tablica regulaminowa, stojaki na rowery, kosze na śmieci) i łącznikiem o nawierzchni bitumicznej. W 2022 r. wydatkowano kwotę 569 000,00 zł.

Remont i przebudowa wielofunkcyjnego boiska sportowego przy ul. Burtniczej w Tarnowie

Zadanie zrealizowano. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji oraz remont i przebudowę wielofunkcyjnego boiska do gry w piłkę siatkową, badmintonu i tenisa ziemnego. Wykonano nawierzchnię boiska z poliuretanu (pow. 264m²) z podbudową, wykonano ciąg pieszy (pow. 33m²): wykonano nawierzchnię z kostki brukowej betonowej gr. 8cm; wykonano piłkochwyty, wyposażono boisko w słupki wraz z siatkami do tenisa i siatkówki, małą architekturę: kontener, ławki, kosze stojak na rowery, tablicę regulaminowa, tablicę informacyjną. W 2022 r. wydatkowano kwotę 360 158,00 zł.

Budowa tras rowerowych w rejonie Góry Św. Marcina

Zadanie wieloletnie zrealizowane. Zakres zadania obejmował budowę tras rowerowych typu single Track o różnym stopniu trudności w rejonie Góry św. Marcina w Tarnowie wraz budową małej architektury. W ramach realizacji zadania w latach 2020-2022 opracowano dokumentację projektową i wykonano trasę rowerową typu single track podjazdową dł. ok. 1220 m oraz trasę rowerową typu single track średniozaawansowaną dł. ok. 820 m, gruntową. W 2022 r. wydatkowano kwotę 105 600,00 zł.

Modernizacja infrastruktury sportowej Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji na potrzeby Igrzysk Europejskich 2023

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zakres zadania obejmuje budowę parkingu na terenie kortów tenisowych, budowę placu manewrowego dla pojazdów obsługi imprez, remont drogi wewnętrznej przy budynku MDS, budowę dojść przy Hali „Jaskółka”, budowę kortu tenisowego przy MDS, montaż elementów mechaniki scenicznej w Hali, wykonanie łoża VIP w Hali, remont elewacji budynku MDS, rozbudowę systemów teleinformatycznych Hali, wymianę oświetlenia sali sportowej MDS, wykonanie systemu parkingowego przy Hali. W 2022 r. wykonywano prace projektowe, prace budowlane wewnątrz Hali jaskółka związane z budową łoża VIP i wydzieleniem strefy VIP na I piętrze, wykonywano prace ziemne przy

budowie kortu tenisowego. Termin realizacji maj 2023r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 676 423,31 zł.

Budowa infrastruktury sportowej dla Igrzysk Europejskich 2023

Zadanie wieloletnie. Zadanie dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zakres zadania obejmuje przebudowę zespołu pływalni letnich w Mościcach na Park Wodny (wykonanie niecki pływacko-rekreacyjnej, brodzika dla dzieci, zjeżdżalni z basenem hamownym, budowę budynków zaplecza technologicznego i gastronomiczno/szatniowo/administracyjno/sanitarne) wraz z obiektami towarzyszącymi: boiskiem piaszczystym do rozgrywek siatkówki, piłki ręcznej i nożnej; zadaszonym lodowiskiem/boiskiem o nawierzchni syntetycznej o wymiarach 20x40 m. W 2022r. opracowano projekty wykonawcze i techniczne, wykonano roboty ziemne, murowe, betonowe oraz instalacyjne budynków zaplecza. Termin realizacji maj 2023r. W 2022 r. wydatkowano kwotę 9 205 020,00 zł.

Marcinka - Góra Aktywności

Opracowano koncepcję wraz z dokumentacją projektową zaplecza. W 2022 r. wydatkowano kwotę 37 515,00zł

Wielofunkcyjne boisko sportowe

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót budowlanych polegających w tym: wykonanie podbudowy i nawierzchni boiska z trawy syntetycznej (pow. 760m²) z podbudową, wykonanie ciągu pieszego (pow. 113m²), wykonanie nawierzchni z kostki brukowej betonowej Holland gr. 6cm; wykonanie piłkochwyłów oraz wyposażenie boiska w bramki, małą architekturę - ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, tablicę regulaminową. W 2022 r. wydatkowano kwotę 449 845,30 zł.

Remont ogólnodostępnego boiska przy Szkole Podstawowej nr 18

Opracowano dokumentację projektową, przeprowadzono przetarg na wykonanie robót budowlanych, który unieważniono z uwagi na to, iż ceny ofert znacząco przekraczały kwotę zapisaną w budżecie. W 2022 r. wydatkowano kwotę 11 500,00 zł.

W/M/7186 - Modernizacja i zagospodarowanie terenu rekreacyjnego na Strusinie

Zakres obejmował opracowanie dokumentacji oraz wykonanie robót budowlanych polegających na utwardzeniu terenu oraz budowę siłowni zewnętrznej pomiędzy Zespołem Szkół Mechaniczno-Elektrycznych i Liceum Sportowym w rejonie ulic Pułaskiego i Szkotnik. W 2022 r. wykonano utwardzenie terenu, jednak z uwagi na opóźnienia dostawy urządzeń siłowni zadanie zostało umieszczone w wykazie wydatków niewygasających, kwota 153 752,14 zł. W 2022 r. wydatkowano kwotę 189 552,14 zł.

Budowa boiska przy ul. Bitwy o Wał Pomorski - dokumentacja

Opracowano dokumentację projektową. W 2022 r. wydatkowano kwotę 12 600,00 zł.

Budowa placu do rekreacji na Rzędzinie

Zadanie niezrealizowane z uwagi na brak wskazania lokalizacji.

Budowa oświetlenia boiska na terenie KS Iskra

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował opracowanie projektu oświetlenia boiska na terenie KS Iskra oraz roboty budowlane polegające na przebudowie istniejącego oświetlenia boiska sportowego KS Iskra. W 2022 r. wydatkowano kwotę 72 604,05 zł.

Przebudowa boisk na terenie KS Iskra

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował prace niwelacyjne związane z przebudową boisk. W 2022 r. wydatkowano kwotę 29 900,00 zł.

Wykonanie ogrodzenia boiska treningowego na terenie KS Iskra

Zadanie zrealizowane. Zakres obejmował wykonanie ogrodzenia boiska treningowego od strony południowej przy KS Iskra. W 2022 r. wydatkowano kwotę 28 800,00 zł.

Budowa żłobka przy ul. Wojska Polskiego

Zadanie wstrzymane w realizacji.

Budowa boiska na Terlikówce

Opracowana dokumentacja w 2021r. na boisko wraz z parkingiem. Brak zgody Konserwatora na realizację zadania z uwagi na lokalizację inwestycji.

8.2 Inwestycje prowadzone przez TOSIR

Zadanie	Plan po zmianie	Wykonanie	Zakres zadania
W/M/7164 - Modernizacja szatni i przebieralni w Parku Wodnym przy ul. Piłsudskiego	80 000,00	79 999,00	W ramach zadania wykonano: modernizację natrysków szatni męskiej i damskiej wraz z wymianą instalacji wodno - kanalizacyjnej, instalacji elektrycznej oraz oświetlenia.
W/M/7165 - Wymiana sprężarki centrali wentylacyjnej oraz wymiana kabin na wodoodporne HPL w Miejskim Domu Sportu	70 000,00	69 966,20	Wymiana kabin w przebieralni męskiej i damskiej na kabiny wodoodporne z płyt HPL oraz wymiana dwóch sprężarek centrali wentylacyjnej mechanicznej, obsługujących osuszanie powietrza na terenie pływalni Miejskiego Domu Sportu

8.3 Inwestycje prowadzone przez Zarząd Dróg i Komunikacji

8.3.1 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych

I. Budowa ul. Równoległej i Pasterskiej wraz z kolektorem odwadniającym ul. Czarna Droga, Równoległa i Pasterska

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 3 833 594,24 zł.

- 1) Budowa drogi gminnej 201009K w km od 0+002,80 do km 0+620,60 (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 1352K w km 0+906,05) w miejscowości Tarnów (ul. Pasterska w Tarnowie). 3 czerwca 2022 r. podpisano umowę na budowę drogi gminnej na ul. Pasterskiej. W ramach zadania zrealizowano wycinkę drzew oraz rozpoczęto prace związane z usunięciem kolizji z siecią elektroenergetyczną. Została zaprojektowana, wykonana i zamontowana tablica informacyjna. Zadanie w trakcie realizacji. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania 3 077 832,00 zł.
- 2) Wykupy- Trwają wypłaty odszkodowań związane ze zrealizowanym zadaniem zgodnie z procedurą ZRID.
- 3) Przebudowa kanalizacji deszczowej na ul. Czarna Droga
W ramach zadania została wykonana przebudowa kanalizacji deszczowej na ul. Czarna Droga - na odcinku między ul. Pasterską, a ul. Równoległą o długości 190 m. Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wartość

- dofinansowania: 1 165 122,01 zł.
- 4) Rozbudowa drogi gminnej nr 201077K ul. Równoległej w Tarnowie w km 0+000,00 do 0+546,82 (sięgacz 1 w km od 0+000 do 0+069; sięgacz 2 w km od 0+000 do 0+090; skrzyżowanie z drogą gminną nr 200742 K ul. Daleka w km 0+535,32), Miasto Tarnów
W ramach zadania wykonano rozbudowę ul. Równoległej na odc. od ul. Czarna Droga do ul. Dalekiej o przekroju ulicznym jednojezdniowym dwukierunkowym (nawierzchnia bitumiczna) wraz z budową ciągu pieszego (nawierzchnia z kostki betonowej), budowę odcinka kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego i przebudowę infrastruktury podziemnej. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania: 1 766 097,51 zł.
- II. Przebudowa przejścia dla pieszych w obszarze oddziaływania w km od 0+590 do km 0+630 (w tym przejście dla pieszych w km 0+610 ul. Słoneczna) w miejscowości Tarnów, Miasto Tarnów**
Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 97 036,43 zł. Inwestycja zrealizowana. W ramach zadania wykonano oświetlenie przejścia dla pieszych w ciągu drogi ul. Słonecznej w Tarnowie w zakresie m.in. budowy linii kablowej o długości trasy 45 m oraz budowy 4 słupów oświetleniowych z oprawą oświetleniową. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania: 69 449,00 zł
- III. Przebudowa przejścia dla pieszych w obszarze oddziaływania w km od 0+195 do 0+214 (w tym przejście dla pieszych w km 0+205 al. M. B. Fatimskie) w Tarnowie**
Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 33 386,29 zł. Inwestycja zrealizowana. W ramach zadania wykonano oświetlenie przejścia dla pieszych w ciągu drogi al. M.B. Fatimskiej w Tarnowie w zakresie m.in. budowy linii kablowej o długości trasy 41 m oraz budowy 2 słupów oświetleniowych z oprawą oświetleniową. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania: 22 521,00 zł
- IV. Przebudowa przejścia dla pieszych w obszarze oddziaływania na skrzyżowaniu ul. Słowackiego w km 2+015 w miejscowości Tarnów, Miasto Tarnów**
Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 86 934,75 zł. Inwestycja zrealizowana. W ramach zadania wykonano oświetlenie przejścia dla pieszych w ciągu drogi ul. Słowackiego w Tarnowie w zakresie m.in. wykonania przyłącza oświetlenia, budowy linii kablowej niskiego napięcia o długości trasy 60 m, budowy 5 słupów oświetleniowych z oprawą oświetleniową oraz wykonania kostki integracyjnej przed przejściem dla pieszych. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania: 61 368,00 zł.
- V. Przebudowa przejścia dla pieszych w obszarze oddziaływania w km od 3+554 do 3+584 (w tym przejście dla pieszych w km 3+569 ul. Krakowska) w miejscowości Tarnów, Miasto Tarnów**
Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 35 429,99 zł. Inwestycja zrealizowana. W ramach zadania wykonano oświetlenie przejścia dla pieszych w ciągu drogi ul. Krakowskiej w Tarnowie w zakresie m.in. zabudowy szafki sterowania oświetlenia ulicznego z zegarem astronomicznym, budowy linii kablowej niskiego napięcia o długości trasy 32 m, budowy 2 słupów oświetleniowych z oprawą oświetleniową oraz wykonania kostki integracyjnej przed przejściem dla pieszych. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania: 23 143,00 zł.

VI. Przebudowa przejścia dla pieszych w obszarze oddziaływania w km od 1+177 do 1+237 (w tym przejście dla pieszych w km 1+207 ul. Orkana) w miejscowości Tarnów, Miasto Tarnów

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 46 032,85 zł. Inwestycja zrealizowana. W ramach zadania wykonano oświetlenie przejścia dla pieszych w ciągu drogi Orkana w Tarnowie w zakresie m.in. wykonania przyłącza oświetlenia, budowy linii kablowej niskiego napięcia o długości trasy 86 m, budowy 2 słupów oświetleniowych z oprawą oświetleniową. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania: 28 103,00 zł.

VII. Przebudowa przejścia dla pieszych w obszarze oddziaływania w km od 1+311 do 1+341 (w tym przejście dla pieszych w km 1+326 ul. Orkana) w miejscowości Tarnów, Miasto Tarnów

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 48 048,14 zł. Inwestycja zrealizowana. W ramach zadania wykonano oświetlenie przejścia dla pieszych w ciągu drogi ul. Orkana w Tarnowie w zakresie m.in. wykonania przyłącza oświetlenia, budowy linii kablowej niskiego napięcia o długości trasy 90 m, budowy 2 słupów oświetleniowych z oprawą oświetleniową oraz wykonania kostki integracyjnej przed przejściem dla pieszych. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania: 33 266,00 zł.

VIII. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1356K w km od 0+842,00 do km 1+431,00 - odcinek 1 ul. Braci Saków w km od 0+000,00 do km 0+452,25, odcinek 2 ul. Okrężna w km 0+000,00 do 0+137,26, budowa skrzyżowania o ruchu okrężnym z drogą powiatową nr 1357K w km 0+979,00 - odcinek 3 ul. Braci Saków w km od 0+000,00 do km 0+114,82 wraz z budową oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego, kanalizacji deszczowej i przebudową niezbędnej infrastruktury w miejscowości Tarnów, Miasto Tarnów

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 488 848,15 zł. 28 grudnia 2022 r. została podpisana umowa na rozbudowę ul. Braci Saków i ul. Okrężnej wraz z budową ronda na skrzyżowaniu ul. Okrężna - Braci Saków, z Wykonawcą wyłonionym w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Roboty budowlane rozpoczną się w 2023 r.

Dla zadania została wydana decyzja ZRID. W dniu 13.10.2022 r. wpłynęła decyzja Wojewody Małopolskiego o uchyleniu decyzji ZRID z dnia 09.08.2021 po rozpatrzeniu odwołań mieszkańców, sprawę przekazano do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji nastąpiła korekta dokumentacji i wniosku pod uzyskane nowej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej ul. Braci Saków i Okrężnej. W dniu 22.11.2022 r. została wydana decyzja ZRID nr 4/D/2021.

W grudniu 2022 r. została podpisana umowa z geodetą na okazanie punktów granicznych nieruchomości w oparciu o decyzję ZRID.

Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania 6 171 259,91 zł.

VIII. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1373K ul. Szkotnik w Tarnowie w km 0+005,85 do 0+421,11 oraz przebudowa skrzyżowania ulic Szkotnik i Szujskiego oraz ulic Szkotnik, Mościckiego i Sikorskiego w Tarnowie wraz z budową kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego i przebudową niezbędnej infrastruktury

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 209 085,49 zł. W ramach zostało wykonane okazanie punktów granicznych po wydaniu decyzji ZRID oraz został wykonany opis szczegółowy części składowych nieruchomości. Materiały zostały przekazane do Wydziału Geodezji celem wydania decyzji odszkodowawczych.

19 września 2022 r. została podpisana umowa na rozbudowę ul. Szkotnik i przebudowę skrzyżowania ulic Szkotnik i Szujskiego oraz ulic Szkotnik, Mościckiego i Sikorskiego. Wykonawca opracowuje projekt tymczasowej organizacji ruchu. Zadanie w trakcie realizacji.

Wyplacono odszkodowania za zajęcie terenu.

Zadanie dofinansowane z rezerwy subwencji ogólnej w kwocie 4 391 044,00 zł. i z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 3 000 000,00 zł.

IX. Modernizacja infrastruktury drogowej dla potrzeb organizacji Igrzysk Europejskich 2023 r.

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 1 722 866,85 zł. 9 września 2022 r. podpisano umowę na realizację zadania.

Inwestycja obejmuje 12 zadań prowadzonych przez ZDiK i 1 zadanie prowadzone przez WIM:

- 1) budowa i przebudowa sygnalizacji świetlnej w ciągu ulicy Czerwonych Klonów - zgodnie z harmonogramem Wykonawcy obecnie trwają prace nad dokumentacją projektową,
- 2) modernizacja skrzyżowania ul. Czerwonych Klonów i Chemicznej – budowa zjazdu i drogi wewnętrznej - zgodnie z harmonogramem Wykonawcy obecnie trwają prace nad dokumentacją projektową,
- 3) przebudowa drogi wewnętrznej od skrzyżowania do Miejskiego Domu Sportu w Mościcach do przejazdu kolejowego - zgodnie z harmonogramem Wykonawcy obecnie trwają prace nad dokumentacją projektową,
- 4) modernizacja skrzyżowania ul. Czerwonych Klonów i Chemicznej - zgodnie z harmonogramem Wykonawcy roboty drogowe rozpoczną się w styczniu 2023 r.,
- 5) przebudowa ciągu pieszo-rowerowego na ul. Czerwonych Klonów - wykonano podbudowę na odcinku od ul. Traugutta do ul. Chemicznej,
- 6) modernizacja skrzyżowania ul. Traugutta i Czerwonych Klonów - zgodnie z harmonogramem Wykonawcy prace rozpoczną się w lipcu 2023 r.,
- 7) modernizacja ul. Traugutta - w zakresie budowy pętli autobusowej - wykonano wycinkę drzew, rozpoczęto prace związane z wykonaniem podbudowy, została wykonana dokumentacja projektowa na zasilanie elektryczne pętli autobusowej przy ul. Traugutta.
- 8) modernizacja drogi gminnej ul. Traugutta i drogi gminnej (bez nazwy) w kierunku Miejskiego Domu Sportu TOSiR w Tarnowie - wykonano warstwy konstrukcyjne drogi i krawężnik do basenu bez nawierzchni,
- 9) przebudowa drogi wewnętrznej od przejazdu kolejowego w stronę ul. Kwiatkowskiego - wykonano nawierzchnię wraz z podbudową oraz kanał techniczny,
- 10) modernizacja zajezdni autobusowej w Mościcach - zgodnie z harmonogramem Wykonawcy prace rozpoczną się w styczniu 2023 r.,
- 11) modernizacja ul. Kwiatkowskiego od ronda Solidarności do skrzyżowania z ul. Czerwonych Klonów - zgodnie z harmonogramem Wykonawcy prace rozpoczną się w lipcu 2023 r.,
- 12) budowa węzła przesiadkowego przy ul. Błonie i al. Jana Pawła II - wykonano wycinkę drzew i budowę kanalizacji deszczowej. Zostały zaprojektowane, wykonane i zamontowane dwie tablice informacyjne.

Na całe zadanie otrzymano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 29 661 467,60 zł.

X. Remont ul. Franciszkańskiej Etap II

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 1 024 546,51 zł.

Roboty budowlane zakończone. W ramach zadania wykonano:

- kolektor deszczowy, po wydzieleniu z kanalizacji ogólnospławnej,

- studnię rewizyjną sieci kanalizacji deszczowej,
- wpusty uliczne kanalizacji deszczowej,
- podbudowę pod jezdnię i chodnik,
- krawężniki granitowe,
- nawierzchnię chodnika z kostki betonowej,
- nawierzchnię jezdni z otoczków,
- oznakowanie pionowe.

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wartość dofinansowania: 1 027 215,61 zł.

XI. Modernizacja ul. Piłsudskiego od ul. Kopernika do ul. Mickiewicza

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 1 459 562,82 zł. Roboty budowlane zakończone. W ramach zadania wykonano warstwy podbudowy na miejscach parkingowych oraz na całej długości jezdni wraz z ułożeniem nawierzchni z kostki kamiennej, z ułożeniem nowych krawężników i obrzeży kamiennych; wykonano nasadzenia zastępcze oraz wprowadzono stałą organizację ruchu. Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wartość dofinansowania: 1 462 231,92 zł.

8.3.2 Pozostałe inwestycje realizowane przez ZDiK

I. Wykonanie przyłącza elektroenergetycznego zasilającego tablicę dynamicznej informacji pasażerskiej na przystanku Mościckiego - Rolnicza

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 5 800,00 zł. W ramach zadania wykonano projekt przyłącza elektroenergetycznego zasilającego tablicę dynamicznej informacji pasażerskiej na przystanku Mościckiego - Rolnicza.

II. Projekty remontów mostów

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 72 930,00 zł. W ramach zadania wykonano ekspertyzy na mosty w ciągu ulic Okrężnej, Kwiatkowskiego, Krakowskiej.

7 lipca 2022 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z przygotowaniem wniosku zgłoszenia robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę na remont mostu na rz. Biała w ciągu ul. Krakowskiej. W trakcie projektowania.

III. Modernizacja drogi krajowej nr 73 -poprawa stanu technicznego dróg w związku z Igrzyskami Europejskimi 2023 r.

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 1 519 137,26 zł.

- 1) Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap II - Na początku 2022 r. zakończono czynności potrzebne do wyceny odszkodowań tj. okazania punktów granicznych wyznaczonego pasa drogowego wraz z markowaniem oraz wykonaniem opracowania zawierającego spis szczegółowy części składowych nieruchomości wchodzących w pas drogowy. Został podpisany protokół odbioru dokumentacji projektowej wraz z kosztorysami. Zostały wypłacone odszkodowania za nieruchomości przejęte pod inwestycję rozbudowa ul. Lwowskiej.
- 2) Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap III W IV 2022 r. została wykonana dokumentacja projektowa i wydana decyzja Wojewody Małopolskiego nr 17/2022, znak: WI-VI.7820.1.61.2021.AL o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania pn.: "Rozbudowa drogi krajowej nr 73 na odcinku od km 129+872,05 do km 130+342,05 w m. Tarnów, gmina m. Tarnów, powiat m. Tarnów, woj. małopolskie". W sierpniu 2022 r. zakończyły się prace związane okazaniem

punktów granicznych oraz wykonaniem opracowania zawierającego szczegółowy opis części składowych nieruchomości zgodnie z wydaną decyzją ZRID.

- 3) Remont drogi krajowej nr 73 (al. Jana Pawła II) od km 126+558,00 do km 127+074,00 Wykonano dokumentację projektową na ul. Jana Pawła II i dokonano zgłoszenia robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę oraz uzyskano brak sprzeciwu wydany przez organ architektoniczny.

IV. Rozbudowa systemu ITS

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 41 820,00 zł. W ramach zadania została opracowana dokumentacja projektowa na włączenie do Systemu Sterowania Ruchem sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Zbylitowska – Chemiczna.

V. Dokumentacje drogowe - ścieżki rowerowe

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 78 472,00 zł. W ramach zadania:

- 1) wykonano dokumentację projektową na budowę ścieżki rowerowej z ciągiem pieszym przy ul. Piaskowej.
- 2) wykonano dokumentację projektową oraz złożono wniosek do Wydziału Architektury UMT o pozwolenie na budowę ścieżki rowerowej na odcinku wzdłuż ul. Dworcowej do połączenia ścieżki rowerowej przy węźle przesiadkowym na ul. Krakowskiej.
- 3) 8 grudnia 2021 r. została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowej wraz z przygotowaniem wniosku o pozwolenie na budowę ścieżki rowerowej na odcinku ul. Niedomickiej od szkoły do ul. Mroźnej. W trakcie wykonywania dokumentacja projektowa.

VI. Zintegrowany transport aglomeracyjny

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 787 734,77 zł. Środki wydatkowano na:

- 1) Zakup i montaż samoobsługowych stacji naprawy rowerów- dostarczono i zamontowano 10 stacji samoobsługowych napraw rowerów przy ulicach:
  - przy wejściu do szkoły przy ulicy Eugeniusza Kwiatkowskiego
  - przy wejściu do szkoły przy Józefa Szujskiego
  - na przeciw Parku ul. Romanowicza
  - przy ul. Krzyskiej na przeciw szkoły
  - na skrzyżowaniu ul. Słonecznej i JP II
  - na skrzyżowaniu ul. Krakowskiej i ul. Koszyckiej
  - na skrzyżowaniu ul. Elektrycznej i ul. Klikowskiej
  - parking przy ul. Widok
  - na przeciw basenu TOSiR ul. Piłsudskiego
  - na al. Tarnowskich przy obiekcie TOSiR
- 2) Zakup i montaż wiat zadaszonych i stojaków dla rowerów - Wykonano tablice informacyjne przy wiatkach rowerowych. 3 listopada 2022 r. podpisano umowę na zakup i montaż wiat zadaszonych i stojaków dla rowerów. Trwa montaż wiat i stojaków po wykonaniu fundamentów i robót brukarskich na ul. Widok, ul. Piłsudskiego (naprzeciw parku wodnego), ul. Kwiatkowskiego, ul. Szujskiego (obok szkoły), ul. Romanowicza. Zadanie w trakcie realizacji.
Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.
- 3) Dostawa nowych wiat autobusowych na przystankach – Zdemonstowano istniejące konstrukcje i wykonano 14 nowych wiat trzymodułowych na przystankach: Nowodąbrowska-Os. Legionów, Mościckiego-Wiejska, Mościckiego-Pułaskiego, Mościckiego-Gruntowa, Gumniska-Sąd, Okrężna-Tarnospin, Okrężna-MPK,

Mościckiego-Piekarnia, Park Wodny, Wojska Polskiego- Osiedle. Mościckiego-Czysta, Mościckiego – Wody, Romanowicza – Kasprowicza, Klikowska – Ziołowa.

- 4) Dostawa wiat autobusowych na 5 przystankach wraz z zazielenieniem - Zdemontowano istniejące konstrukcje i wykonano 5 nowych wiat autobusowych trzymodułowych z zazielenieniem na przystankach Starodąbrowska -Fatimskiej, Mościckiego-Szkoła, Starodąbrowska- Dom Seniora, Szujskiego-Wilsona, Krakowska -Braci Żmudów.
- 5) Dostawa i montaż 2 stacji roweru miejskiego wraz z rowerami. W ramach zadania dostarczono i zamontowano 2 stacje roweru miejskiego: Konarskiego- Sąd, Piaskowa - Park wraz z 20 rowerami.

VII. Retencja wód opadowych

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 551 494,91 zł.

- 1) Budowa kanalizacji opadowej na ul. Warneńczyka- W ramach zadania wybudowano kanalizację opadową o długości około 195 m wraz w wpustami ulicznymi z odpływem do istniejącej kanalizacji D300 w ul. Chrobrego.
- 2) Odwodnienie ul. Św. Katarzyny - W 2022 r. zakończony etap I. W ramach zadania wybudowano sieć kanalizacji deszczowej dł. 10 mb wraz z odtworzeniem warstw konstrukcyjnych nawierzchni jezdni.
- 3) Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Sosnowej - W 2022 r. zakończony etap I. Wykonano przebudowę istniejącego przepustu w ul Sosnowej, budowę studni S1 oraz budowę kolektora na dł. 6,0 m w kierunku studni S2.
- 4) Budowa kanalizacji opadowej na ul Ciołkoszów - W 2022 r. zakończony etap I. Wykonano budowę wpustu ulicznego Wd1, studni rewizyjnej D1 wraz z podpięciem do sieci kanalizacyjnej w ul. Godowskiego oraz odtworzeniem warstw konstrukcyjnych nawierzchni.

VIII. Poprawa bezpieczeństwa i uspokojenie ruchu drogowego w rejonie przejść dla pieszych

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 15 096,43 zł. Wprowadzono zmianę organizacji ruchu polegającą na montażu słupków blokujących typu FLEXI przed przejściami dla pieszych oraz oznakowania poziomego P-7b wraz z wypełnieniem znakiem P-21 zawężającego szerokość pasa ruchu. Zmiana ma na celu uspokojenie ruchu przy dojeździe do przejścia dla pieszych i zmniejszenie prędkości przejazdu pojazdów w przekroju przejścia dla pieszych. Zastosowane słupki typu FLEXI są na stałe przytwierdzone do podłoża, jednak są elastyczne i się odkształcają w przypadku najechania. Wymianie uległo także oznakowanie pionowe informujące o przejściu dla pieszych D-6 – znaki zlokalizowane zostały na tle fluorescencyjnym.

Zmiany zostały wykonane na Al. Jana Pawła II – 3 lokalizacje oraz na ul. Elektrycznej – 1 lokalizacja.

IX. Modernizacja ulicy Błonie w Tarnowie

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 67 650,00 zł. W ramach zadania wykonana została dokumentacja na budowę węzła przesiadkowego Błonie - Jana Pawła II. W trakcie realizacji jest dokumentacja projektowa na rozbudowę ul. Błonie.

X. Dokumentacje drogowe

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 2 554,59 zł. W ramach zadania została opracowana dokumentacja techniczna na budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul.16 Pułku Piechoty i ul. Nowodąbrowskiej.

XI. Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap I

Zadanie wieloletnie. W 2021 r. zakończono realizację robót budowlanych i cały rozbudowany odcinek ulicy został dopuszczony do użytkowania. Początek zadania

w systemie „zaprojektuj i wybuduj” nastąpił 29.09.2016 r. W 2022 r. wydatkowano 58 248,02 zł. za pełnienie funkcji Inspektora nadzoru w specjalności dendrologicznej i pełnienie funkcji Inspektora nadzoru w specjalności przyrodniczej oraz wypłacono rekompensatę za usunięcie drzew na terenie objętej decyzją ZRID.

XII. Budowa połączenia węzła A4 w Wierzchosławicach z SAG w Tarnowie - zadanie 2: Przebudowa DW 973 na obszarze Miasta Tarnowa wraz z infrastrukturą

Zadanie wieloletnie. Roboty budowlane zostały zakończone w grudniu 2019 r. W dniu 10.02.2020 r. zakończono czynności odbiorowe oraz podpisano protokół odbioru robót budowlanych. W roku 2022 wydatkowano 248 771,14 zł. na wypłaty odszkodowań związane ze zrealizowanym zadaniem zgodnie z procedurą ZRID.

XIII. Budowa połączenia ul. Tuchowskiej z al. Tarnowskich wraz z przebudową ul. Tuchowskiej do granic miasta

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 54 000,00 zł.

- 1) Odcinek I - połączenie Al. Tarnowskich z ul. Tuchowską (nowy odcinek) dł. odcinka ok. 780 m, przekrój uliczny 1x2, szerokość pasa ruchu 3,50 m, rondo turbinowe po 2 pasy na każdym wlocie, po 2 pasy ruchu na dwóch wylotach z ul. Tuchowskiej, ciągi piesze i rowerowe, zatoki autobusowe, kanalizacja deszczowa, oświetlenie uliczne – w trakcie projektowania,
- 2) odcinek II - parking przy ul. Tuchowskiej i ul. Trójcy Św. Pozyskano dokumentację techniczną oraz prawomocną decyzję administracyjną,
- 3) odcinek III - droga-dł. odcinka ok. 1100 m, przekrój uliczny 1x2, szerokość pasa ruchu 3,50 m, ciągi piesze i rowerowe, zatoki autobusowe, kanalizacja deszczowa, oświetlenie uliczne Pozyskano ZRID z rygiorem natychmiastowej wykonalności. Zostało wykonane okazanie punktów granicznych po wydaniu decyzji ZRID oraz został wykonany opis szczegółowy części składowych nieruchomości,
- 4) Odcinek IV - odcinek rozbudowy ul. Tuchowskiej od zjazdu na DK-94 do granic miasta - droga -dł. odcinka ok. 642 m, przekrój uliczny 1x2, szerokość pasa ruchu 3,50 m, ciągi piesze i rowerowe, zatoki autobusowe, kanalizacja deszczowa, oświetlenie uliczne. Został złożony wniosek o wydanie decyzji ZRID.

Złożono wniosek o dofinansowanie realizacji inwestycji na rok 2023 (część etapu III) do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

XIV. Modernizacja ulicy Zakątnej

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 592 817,02 zł. Roboty budowlane dotyczące zasadniczego przebiegu zakończone. Remont ul. Zakątnej obejmował wymianę nawierzchni jezdni i ciągów pieszych wraz z podbudową oraz wykonanie nowych krawężników granitowych na odcinku ok 115 mb. Nowa nawierzchnia jezdni i ciągów pieszych została wykonana z kostki granitowej szarej. Przeprowadzono impregnację nawierzchni. Uzgodniono z Wojewódzkim Konserwatorem Ochrony Zabytków w Krakowie delegatura w Tarnowie układ komunikacyjny w rejonie skweru.

XV. Budowa ul. Czereśniowej do ul. Śliwkowej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 189 550,92 zł. W ramach zadania wykonano budowę ul. Czereśniowej w zakresie warstw konstrukcyjnych nawierzchni jezdni z kostki betonowej obramowanej krawężnikiem w km 0+000 – 0+100

XVI. Budowa studni kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Franciszkańskiej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 48 284,39 zł. Wykonano demontaż starej i montaż nowej studni wraz z podłączeniem studni Sd-4, odtworzono warstwy podbudowy oraz nawierzchni jezdni.

XVII. Remont ul. PCK, Rejtana

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 364 158,45 zł. W ramach zadania wykonano odcinek ul. PCK od ul. Grottgera do ul. Parkowej. Roboty polegały na wykonaniu nowej nawierzchni bitumicznej z podbudową, wymianie krawężnika na nowy, opaski wzdłuż krawężnika, przebrukowano wjazdy przy krawężniku. Powierzchnia wyremontowanej jezdni wynosi 748 m².

XVIII. Remont nawierzchni - Pasaż Tertila

Zadanie wieloletnie. Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 198 180,37 zł. W ramach inwestycji wykonano nawę nawierzchnię z granitu wraz z warstwami konstrukcyjnymi podbudowy. Równocześnie wymieniono 2 kratki ściekowe oraz podpięcia rynien dachowych do wpustów ulicznych celem sprawnego odprowadzenia wód opadowych.

XIX. Modernizacja ul. Batorego

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 2 674,20 zł. W ramach inwestycji wykonano dokumentację projektową na modernizację ulicy.

XX. Budowa drogi wzdłuż budynku przy ul. Kochanowskiego 30

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 77 736,00 zł. W ramach inwestycji wykonano dokumentację projektową na budowę drogi wzdłuż budynku przy ul. Kochanowskiego 30. Została uzyskana decyzja ZRID.

XXI. Budowa miejsc postojowych w rejonie ul. Burtniczej

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 4 052,24 zł. W ramach inwestycji wykonano mapę do celów projektowych, dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę.

XXII. Budowa infrastruktury dla pieszych przy ul. Wiśniowej

W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 1 716,67 zł. W ramach zadania został wykonany przyłącz do sieci Tauron, usługa geodezyjna polegająca na sporządzeniu mapy ze wstępnym projektem podziału nieruchomości zgodnie z MPZP.

XXIII. Dokumentacje projektowe - oświetlenie przejść

Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 47 109,00 zł. W ramach zadania wykonano dokumentację projektową na oświetlenie przejść dla pieszych:

- 1) na skrzyżowaniu ulic Skargi, Słowackiego i Rejtana
- 2) obrębie skrzyżowania ulic Romanowicza, Piłsudskiego i Na Łąkach wraz z wyznaczeniem nowego przejścia dla pieszych na ulicy Piłsudskiego
- 3) na ul. Mościckiego (wyznaczenie nowego przejścia dla pieszych).

XXIV. Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Zuchów

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 193 800,00 zł. Roboty budowlane zakończone w 2022 r. Wykonano:

- szafę sterowania oświetlenia ulicznego;
- linię kablową oświetlenia długości 225 m;
- słupy oświetleniowe z lampami w ilości 7 kpl.;
- kanał technologiczny długości 192 m;
- inwentaryzację geodezyjną powykonawczą i przywrócenie nawierzchni chodnika do stanu pierwotnego.

Pozostało do wykonania podpięcie do sieci Tauron.

XXV. Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Raginisa i Warneńczyka

Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 276 847,27 zł. W ramach zadania wybudowano:

- 1) oświetlenie uliczne na ul. Warneńczyka o długości około 167 m i zamontowano 5 kpl. słupów i lamp oświetleniowych oraz wybudowano kanalizację kablową fi 110 o długości 167 m,

- 2) oświetlenie uliczne na ul. Raginisa w X 2022 r. na odcinku od skrzyżowania ul. Henryka Hubala – Dobrzańskiego do skrzyżowania z ul. Stanisława Dąbka w zakresie:
  - a) montażu szafy sterowania oświetlenia ulicznego,
  - b) budowy oświetlenia ulicznego linią kablową i montażu słupów i lamp oświetleniowych 5 kpl,
  - c) budowy kanalizacji kablowej fi 110.

XXVI. Budowa oświetlenia na ul. Kisielewskiego

Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 151 590,52 zł. W ramach zadania ułożono kable w rowach kablowych wraz z rurami osłonowymi na całym zakresie, zabudowano fundamenty pod słupy wraz ze słupami i oprawami oświetleniowymi w ilości 11 szt. oraz szafkę eN. Dokonano wycinki drzew kolidujących z inwestycją wraz z nasadzeniami zastępczymi.

XXVII. Zakup serwera na potrzeby Zarządu Dróg i Komunikacji

Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 34 486,68 zł. W ramach zadania został zakupiony serwer HP DL 380 Gen10 z oprogramowaniem MS Windows 2022 i Vmware vSphere 7 do obsługi programu Comarch Optima (Księgowość i Kasy)

XXVIII. Zakup centrali telefonicznej

Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 18 314,70 zł. W ramach zadania zakupiono centralę telefoniczną na potrzeby ZDiK

XXIX. Zakup plotera

Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 22 041,60 zł. W ramach zadania zakupiono ploter ze skanerem służący do drukowania i skanowania różnych dużych formatów map, schematów, rysunków niezbędnych do wydawania zezwoleń, projektowania, zatwierdzania organizacji ruchu i wydawania opinii w zakresie projektowanych rozwiązań drogowych.

XXX. Budowa oświetlenia parkingu na os. Legionów

Zadanie wieloletnie. Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 7 069,26 zł. W 2022 r. wykonano przepych pod wjazdem wraz z wciągnięciem rury osłonowej oraz kabla zasilającego dla zasilania szafki oświetleniowej na parkingu na os. Legionów i przyłącz do sieci Tauron.

XXXI. Budowa oświetlenia parkingu przy ul. Gumniskiej 24

Zadanie wieloletnie. Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 484,83 zł. W ramach zadania wykonano przyłącz do sieci Tauron.

XXXII. Budowa oświetlenia ul. Zawilcowej

Zadanie wieloletnie. Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 119 664,66 zł. W ramach zadania wykonano na ul. Zawilcowej:

- 1) montaż skrzynki oświetlenia SOU,
- 2) budowę oświetlenia ulicznego linią kablową i montaż słupów i lamp oświetleniowych 10 kpl,
- 3) budowę rezerwowej rury RHDPE wzdłuż kabla oświetleniowego.

XXXIII. Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Zakątnej

Zadanie wieloletnie. Inwestycja zakończona. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 219 975,55 zł. W ramach zadania wykonano 8 szt. naświetlaczy oraz 7 szt. słupów oświetlenia ulicznego na ul. Zakątnej.

XXXIV. Integracja Transportu Publicznego

Zadanie wieloletnie. W 2021 r. zakończono realizację robót budowlanych. W 2022 r. wydatkowano 2 077,84 zł. Wykonany został przyłącz do sieci Tauron na węzle przesiadkowym przy ul. Krakowskiej.

8.4 Projekty nieinwestycyjne

Remonty dofinansowane ze środków zewnętrznych realizowane przez ZDiK

I Remont drogi gminnej nr 200878K odcinek I w km od 0+000 do km 0+572 i odcinek II w km od 0+595 do km 0+625 (ul. Krasińskiego) w Tarnowie, Miasto Tarnów

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na remont wydatkowano 2 575 122,35 zł. Zadanie zrealizowane. W ramach zadania wykonano jezdnię o nawierzchni asfaltowej, wymieniono warstwę konstrukcyjną jezdni, podbudowę, wykonano nawierzchnię ciągów pieszych z kostki betonowej oraz przebrukowano istniejące chodniki z kostki betonowej. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania 923 620,00 zł.

II Remont drogi gminnej nr 200974K, odcinek I w km od 0+006,00 do km 0+234,65 i odcinek II w km od 0+278,40 do km 0+750,10 (ul. Nowy Świat) w Tarnowie, Miasto Tarnów

Zadanie wieloletnie. W roku 2022 na remont wydatkowano 1 660 983,00 zł. Zadanie zrealizowane. W ramach zadania wykonano: jezdnię o nawierzchni asfaltowej wraz z wymianą warstw konstrukcyjnych jezdni, wymianę istniejącej podbudowy oraz nawierzchnię ciągów pieszych z kostki betonowej, przebrukowano istniejące chodniki z kostki betonowej. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość dofinansowania: 1 065 436,00 zł.

Pozostałe remonty realizowane przez ZDiK

I. Remont ul. Sienkiewicza od ul. Norwida do ul. Czerwonej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 149 980,91 zł. W ramach zadania wykonano remont odcinka jezdni ul. Sienkiewicza o długości 85 m, pomiędzy skrzyżowaniem z ul. Norwida i ul. Ludową. Roboty drogowe polegały na wymianie krawężników, wymianie warstw mineralno-asfaltowych i lokalnym wzmocnieniu podbudowy jezdni w miejscach przełomów. Podbudowę wykonano jako podbudowę z kruszywa łamanego grubości 40 cm. Na całej szerokości i długości remontowanego odcinka wykonano warstwę wiążącą grubości 6 cm i warstwę ścieralną z betonu asfaltowego grubości 4 cm. W ramach zadania wymieniono również 4 studzienki ściekowe i odtworzono oznakowanie drogi.

II. Remont chodnika na ul. Szpitalnej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 49 987,99 zł. W ramach zadania wykonano remont nawierzchni chodnika przy ul. Szpitalnej w Tarnowie, na odcinku długości 58 m pomiędzy ulicami Powroźniczą i M. Curie-Skłodowskiej. Zadanie polegało na rozbiórce istniejącej nawierzchni chodnika z betonu asfaltowego i kostki, wzmocnieniu podbudowy chodnika i przejazdów przez chodnik oraz ułożeniu obrzeży chodnikowych i nowej nawierzchni z kostki betonowej. Szerokość chodnika wynosi 2,40 m, w miejscach przejazdów zachowano szerokość dotychczasową. Powierzchnia wyremontowanego chodnika wraz z przejazdami wynosi 185,1 m².

III. Remont ul. do Prochowni

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 199 813,28 zł. W ramach zadania wyremontowano jezdnię ul. Do Prochowni od skrzyżowania z ul. Leśną w kierunku ul. Słonecznej na odcinku o długości 106 m. W ramach remontu wymieniono podbudowę jezdni na odcinku 72 m, a na całym odcinku wymieniono

nawierzchnię z betonu asfaltowego. Ponadto wyremontowano odwodnienie uliczne, wymieniono krawężnik betonowy o długości 47,5 m i wymieniono nawierzchnię chodnika z kostki betonowej długości 9,5 m.

IV. Remont nawierzchni ul. Czarnowiejskiej od skrzyżowania z ul. Wolańską

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 139 677,32 zł. W ramach zadania wykonano frezowane nawierzchni o powierzchni 810 m², podbudowę z kory asfaltowej o grubości 10 cm oraz profilowaniem i zagęszczaniem podłoża na powierzchni 2 102,34 m². Wykonano również podwójne powierzchniowe utwalenie emulsyjno - grysowe na powierzchni 2 417,7 m² oraz dokonano regulacji pionowej 8 szt. studzienek do urządzeń podziemnych.

V. Remont ul. Muzycznej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 99 999,99 zł. W ramach zadania wykonano utwardzenie nawierzchni ul. Muzycznej na odcinku długości 80 m płytami betonowymi ażurowymi w krawężnikach i utwardzeniu poboczy kruszywem łamanym. W ramach robót wykonano koryto pod konstrukcję nawierzchni, ułożono krawężniki betonowe na ławach z oporem, wykonano podbudowę z kruszywa łamanego wzmocnioną geowłókniną i nawierzchnię jezdni z płyt ażurowych betonowych o otworach wypełnionych grysem. Pobocza zostały utwardzone kruszywem łamanym. Powierzchnia jezdni z płyt betonowych wynosi 311,5 m², łączna długość krawężników 168,5 m.

VI. Remont ul. Porzeczkowej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 99 997,35 zł. Zadanie polegało na rozbiórce istniejącego ogrodzenia, wykonaniu lokalnie podbudowy na poszerzeniach jezdni, ułożeniu odwodnienia z korytek betonowych (dł. 48 m), wykonaniu nowej nawierzchni jezdni o szerokości zmiennej od 3,25 do 4,0 m i utwardzeniu poboczy kruszywem łamanym. W ramach nawierzchni jezdni wykonano warstwę wyrównawczą z kruszywa łamanego grubości śr. 10 cm, warstwę wiążącą mineralno-bitumiczną grubości 6 cm i warstwę ścieralną z betonu asfaltowego grubości 4 cm na długości 160 m od skrzyżowania z ul. Krzyską.

VII. Remont nawierzchni ul. Jeżynowej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 53 989,92 zł. W ramach zadania wykonano ciek z prefabrykowanych elementów betonowych na podsypce cementowo – piaskowej o długości 92,5 mb, umocnienie skarpy płytami ażurowymi 60x40 na podsypce piaskowej o powierzchni 19,44 m² oraz wykonano remont cząstkowy nawierzchni powierzchniowo utwalonych przy użyciu grysów kamiennych i emulsji asfaltowej na nawierzchni 398,7 m².

VIII. Remonty cząstkowe

W roku 2022 na remonty cząstkowe wydatkowano 3 832 579,67 zł. W ramach zadania wykonano:

1) na drogach powiatowych:

- naprawę nawierzchni dróg o powierzchni 809,7 m²
- ułożono krawężniki i obrzeża betonowe o długości 276,5 mb.
- wyregulowano 15 szt. studzienek kanalizacyjnych
- zainstalowano 9 szt. nowych studzienek kanalizacyjnych z gotowych elementów
- remont przykanalików i kolektorów wód opadowych o długości 21 mb.
- 15 mb. ścieku,
- humusowanie na powierzchni 77,3 m²
- remonty cząstkowe nawierzchni ulic masą na gorąco - uzupełnienie ubytków na 67 ulicach - 1 934,5 m²

- remonty cząstkowe nawierzchni ulic masa z recyklera - uzupełnienie ubytków na 31 ulicach - 160 m²
- jeden próg zwalniający z masy asfaltowej
- 2) na drogach gminnych:
  - naprawę nawierzchni dróg o powierzchni 14 802 m²
  - ułożono krawężniki i obrzeża betonowe o długości 286,8 mb.
  - wyregulowano 52 szt. studzienek kanalizacyjnych
  - zainstalowano 5 szt. nowych studzienek kanalizacyjnych z gotowych elementów
  - remont przykanalików i kolektorów wód opadowych o długości 61 mb.
  - 88,7 mb. ścieku,
  - humusowanie na powierzchni 22,3 m²,
  - remonty cząstkowe nawierzchni ulic masą na gorąco - uzupełnienie ubytków na 171 ulicach - 4 522 m²
  - remonty cząstkowe nawierzchni ulic masa z recyklera - uzupełnienie ubytków na 43 ulicach - 358,5 m²
- 3) na drogach wewnętrznych:
  - naprawę nawierzchni dróg o powierzchni 3 547,3 m²
  - wyregulowano 2 szt. studzienek kanalizacyjnych
  - remonty cząstkowe nawierzchni ulic masą na gorąco
  - uzupełnienie ubytków na 7 ulicach - 312 m².

Zadania realizowane ze środków rad osiedli

1) Rada Osiedla Starówka

Remont nawierzchni ul. Wodnej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 20 999,03 zł. Prace polegały na robotach rozbiórkowych kostki granitowej w miejscach zapadnięć, wzmocnieniu podbudowy oraz ułożeniu ponownie nawierzchni z kostki. W ramach zadania wykonano: ułożenie obrzeża betonowego na długości 56 mb., profilowanie i zagęszczenie podłoża z wykonaniem podbudowy oraz ułożenie kostki na pow. 52 m², oraz wykonano odtworzenie nawierzchni z kostki kamiennej – granitowej o powierzchni 28,15 m².

2) Rada Osiedla Strusina

Remont części nawierzchni na ul. Ułańskiej od ul. Rolniczej do ul. Wilsona

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 48 428,22 zł. Remont obejmował odcinek ul. Ułańskiej o długości 94 m pomiędzy skrzyżowaniami z ul. Wilsona i ul. Rolniczą. W ramach remontu zfrezowano nawierzchnię mineralno-bitumiczną jezdni o szerokości 2,0 m wzdłuż południowego krawężnika, wykonano ściek z kostki betonowej wzdłuż krawężnika oraz ułożono nową nawierzchnię asfaltową na sfrezowanej wcześniej powierzchni jezdni. Remont obejmował również wymianę krawężnika na odcinku dł. 13 m, obrzeża dł. 9 m, przebrukowanie nawierzchni chodnika z kostki betonowej i wymianę nawierzchni asfaltowej na zjeździe w ciągu remontowanego chodnika.

Remont miejsc parkingowych przy ul. Pułaskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 7 682,68 zł. Remont polegał na rozebraniu nawierzchni, wykonaniu nowej podbudowy parkingowej, ułożeniu nowych obrzeży na długości 14,5 mb. na ławie betonowej, przebrukowaniu nawierzchni z kostki betonowej o powierzchni 5,8 m² oraz ułożeniu nawierzchni z masy bitumicznej wiążącej i ścieralnej na powierzchni 27,5 m².

Dostawa i montaż tablicy dynamicznej informacji pasażerskiej na przystanku Mościckiego-Rolnicza

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 78 720,00 zł. W ramach zadania dostarczono i zamontowano tablicę dynamicznej informacji pasażerskiej na przystanku Mościckiego-Rolnicza.

Utwardzenie miejsc parkingowych przy ul. Klikowskiej w rejonie przystanku autobusowego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 34 997,00 zł. W ramach zadania utwardzono powierzchnię pomiędzy chodnikiem i jezdnią ul. Klikowskiej poprzez wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego i nawierzchni z płyt betonowych ażurowych grubości 8 cm. W ramach robót wykonano wymianę krawężnika betonowego wzdłuż jezdni dł. 20 m, wymianę obrzeża wzdłuż chodnika o długości 20 m, budowę nowego obrzeża dł. 6 m, wykonano koryta oraz utwardzenia nawierzchni o powierzchni 112 m².

3) Rada Osiedla Piaskówka

Piaskówka bez barier - remonty cząstkowe ulic, ścieżek rowerowych i chodników w celu likwidacji barier w infrastrukturze drogowej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 48 501,80 zł. W ramach zadania wykonano: naprawę ciągu pieszo- rowerowego wzdłuż Al. Piaskowej polegającą na przełożeniu zapadniętej i nierównej nawierzchni z kostki betonowej wraz z wyrównaniem istniejącej podbudowy o powierzchni 303,6 m² oraz przełożeniu obrzeża na długości 211 mb. na oporowej ławie betonowej i ułożeniu nowego obrzeża na długości 42 mb.

Piaskówka bez barier - remonty cząstkowe ulic, ścieżek rowerowych i chodników w celu likwidacji barier w infrastrukturze drogowej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 4 963,28 zł. W ramach zadania wykonano: naprawę ciągu pieszo- rowerowego wzdłuż Al. Piaskowej (kontynuacja) polegającą na przełożeniu zapadniętej i nierównej nawierzchni z kostki betonowej wraz z wyrównaniem istniejącej podbudowy o powierzchni 34,8 m² oraz przełożeniu obrzeża na długości 29 mb. na oporowej ławie betonowej.

Przebudowa przejścia dla pieszych na skrzyżowaniu al. Piaskowej z ul. Przybyłkiewicza

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 19 999,80 zł. W ramach zadania wykonana została dokumentacja projektowa na wyznaczenie i oświetlenie nowego przejścia dla pieszych na skrzyżowaniu al. Piaskowej z ul. Przybyłkiewicza.

4) Rada Osiedla Grabówka

Oznakowanie pionowe i poziome

Zadanie zakończone. W roku 2022 na oznakowanie pionowe i poziome ze środków Rady Osiedla nr 4 wydatkowano 7 485,71 zł. W ramach zadania wprowadzono jeden kierunek na odcinku ul. Polnej zgodnie z wnioskiem RO – wzdłuż boiska, oznakowano parking oraz wprowadzono oznakowanie poziome parkingów w postaci linii P-18 i odnowiono miejsca postojowe zastrzeżone dla osób niepełnosprawnych.

Wykonanie utwardzenia w pasie drogowym na ul. Polnej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 49 999,99 zł.

W ramach inwestycji wykonano utwardzenie powierzchni pasa drogowego pomiędzy jezdnią i chodnikiem przy ul. Polnej w Tarnowie, na odcinku długości 70 m. Roboty polegały na rozbiórce krawężnika wzdłuż jezdni i obrzeża wzdłuż

chodnika, wykonaniu nowych krawężników, wykonaniu podbudowy na utwardzanej powierzchni oraz wykonaniu nawierzchni z kostki betonowej (z odzysku, zmagazynowanej).

Budowa chodnika na ul. Burtniczej 6

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 19 500,00 zł.

W ramach inwestycji wybudowano chodnik o długości 32 m i szerokości 2,0 m w pasie drogowym ul. Burtniczej, po zachodniej stronie bloku nr 6. Chodnik posiada nawierzchnię z kostki betonowej na podbudowie z kruszywa łamanego. Nawierzchnia chodnika ograniczona po obu stronach obrzeżami i krawężnikami betonowymi. Powierzchnia chodnika wynosi 64 m², długość budowanych obrzeży 61 m, a długość obniżonego krawężnika 6 m.

Remont zejścia z ul. Słonecznej na Jasną i częściowy remont schodów

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 12 963,39 zł.

W ramach zadania wykonano roboty rozbiórkowe krawężników, ław pod krawężniki, nawierzchni z kostki o powierzchni 34,1 m². Wykonano również osadzenia nowych obrzeży betonowych na podsypce betonowo-piaskowej na długości 13 mb. wraz z ułożeniem kostki na schodach na powierzchni 34.12 m². Wykonano naprawę muru oporowego o powierzchni 15 m²

Uzupełnienie ubytków nawierzchni parkingu przy ul. Krupnicza 12

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 7 969,75 zł. W ramach zadania wykonano frezowania uszkodzonej nawierzchni o powierzchni 74 m², wyrównanie istniejącej podbudowy mieszanką mineralno-bitumiczną, skropienie nawierzchni emulsją asfaltową oraz ułożenie nowej nawierzchni mineralno-bitumicznej o gr. 4 cm na powierzchni 74 m².

Remont drogi wewnętrznej wzdłuż budynku przy ul. Kollątaja 20

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 14 999,43 zł. W ramach zadania wykonano frezowanie nawierzchni asfaltowych na głębokość 4 cm o powierzchni 125 m², wyrównanie istniejącej podbudowy mieszanką mineralno - bitumiczną oraz ułożenie nowej warstwy ścieralnej z masy mineralno-bitumicznej o grubości 4 cm na powierzchni 125 m².

5) Rada Osiedla Rzędzin

Remont nawierzchni ul. Wolańskiej z utwardzeniem odcinka pomiędzy ulicami Gromadzka i Źródlaną

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 29 140,53 zł. W ramach zadania wykonano: remont nawierzchni tłuczniem o grubości 8-10 cm i powierzchni 304 m², ułożenie płyt betonowych w ilości 23 szt. na powierzchni 103 m² oraz wykonano podwójne powierzchniowe utrwalenie emulsyjno-grysowe na powierzchni 200 m².

Remont nawierzchni ulic na terenie Osiedla Rzędzin

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 152 482,70 zł. W ramach zadania wyremontowano nawierzchnię:

- 1) ul. Dmowskiego- uzupełniono ubytki na całej długości ulicy w ilości 45 m² masą mineralno-bitumiczną.
- 2) ul. Źródlanej- wykonano podbudowę z kory asfaltowej o gr. 8 cm na powierzchni 398 m² oraz powierzchniowe utrwalenie nawierzchni emulsją asfaltową z zastosowaniem grysu kamiennego o wymiarach 2-5 mm na powierzchni 682 m². Wykonano również remont częściowy nawierzchni korą asfaltową o gr. 5 cm na powierzchni 230 m². Dodatkowo poddano pionowej regulacji studzienkę kanalizacyjną.

- 3) ul. Środkowej - wykonano profilowanie i zagęszczanie podłoża, remont korą asfaltową na powierzchni 683,4 m² oraz podwójne powierzchniowe utwalenie emulsyjno - grysowe na powierzchni 1 271,2 m². Wykonano również remont masą na gorąco 13 m² nawierzchni ulicy.
- 4) ul. Pirenejkiej - wykonano remont korą asfaltową wyboi do głębokości 5 cm na powierzchni 185 m² oraz powierzchniowe utwalenie emulsyjno - grysowe na powierzchni 795,9 m².

6) Rada Osiedla Gumniska Zabłocie

Wymiana krawężników przy ul. Zamkowej bocznej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 35 000,00 zł. W ramach zadania wykonano roboty budowlane na drodze wewnętrznej (dz. nr 262 obr. 308 w Tarnowie), polegające na ograniczeniu spływu wód opadowych z powierzchni drogi na działki sąsiednie zlokalizowane po północnej stronie drogi. Podstawowy zakres robót obejmował wymianę obrzeża betonowego o długości 39,5 m wraz z odtworzeniem nawierzchni zjazdu z kostki betonowej, wykonanie odwodnienia liniowego ze studzienką wpustową i przykanalikiem do istniejącej kanalizacji deszczowej oraz lokalne odtworzenie istniejącej nawierzchni jezdni betonem asfaltowym. Cała długość drogi wynosi 52 mb.

Remont ul. Modelarskiej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 41 465,49 zł. W ramach zadania wykonano frezowanie nawierzchni asfaltowych na powierzchni 58,5 m², profilowaniem i zagęszczaniem podłoża, wykonanie podbudowy z kory asfaltowej o grubości 10 cm oraz powierzchniowe utwalenie emulsyjno - grysowe na powierzchni 852 m².

Remont ul. Zamkowej - bocznej (dz. nr 262 obr. 308)

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 4 997,12 zł. W ramach zadania wykonano remont cząstkowy powierzchni ok. 20 m² jezdni drogi wewnętrznej na działce nr 262 obr. 308 w Tarnowie. Remont polegał na rozebraniu uszkodzonej i spękanej nawierzchni betonowej oraz uzupełnieniu nawierzchni betonem asfaltowym.

Remont nawierzchni ul. Wesolej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 21 306,91 zł. W ramach zadania wykonano:

- 1) Wyrównanie istniejącej podbudowy tłuczniami,
- 2) Skropienie międzywarstwowe emulsją asfaltową na powierzchni 134 m²,
- 3) Ułożenie nawierzchni z mieszanki mineralno-bitumicznej o grubości 7 cm na powierzchni 134 m², ścieku z kostki betonowej na ławie betonowej o dł. 22,5 mb.
- 4) Regulację pionową 2 szt. studzienek dla urządzeń podziemnych,
- 5) Uzupełnienie poboczy korą asfaltową o łącznej powierzchni 11,25 m²
- 6) Remont nawierzchni masą bitumiczną na gorąco o powierzchni 10,8 m².

Remont nawierzchni ul. Rufina Piotrowskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 71 983,61 zł. W ramach zadania wymieniono nawierzchnię z betonu asfaltowego na odcinku ul. Piotrowskiego o długości 83 m i dokonano regulacji wysokościowej istniejących wjazdów i wpustów. Ułożono 3 warstwy mineralno-bitumiczne o łącznej grubości śr. 10 cm.

Wykonanie oświetlenia na drodze wewnętrznej łączącej ulicę Zamkową z ul. Ostrogskich

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 113 000,00 zł.

W ramach pierwszej części zadania wykonano: roboty ziemne, posadowiono dwa słupy, położono złącza kablowe, złącza elektroenergetyczne, kanał technologiczny, szafkę sterowania i automatyki SOU.

W ramach drugiej części zadania wykonano sieć oświetlenia ulicznego przy ul. Zamkowej w Tarnowie, automatykę SOU, linię kablową oświetlenia ulicy, zamontowano 2 słupy i lampy, kanał technologiczny wraz z instalacją uziemiającą i przeciwporażeniową. Pozostało do wykonania podpięcie do sieci Tauron.

7) Rada Osiedla Krakowska

Remont chodnika przy ul. Kassali

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 49 200,00 zł. W ramach zadania wykonano wymianę krawężnika, wymianę podbudowy i nawierzchni chodnika przy ul. Kassali na odcinku dł. 73 m od ul. Pustaki w kier. zachodnim, do ogródków działkowych. Nowy krawężnik betonowy ma długość 82,0 m, nowa nawierzchnia została wykonana z kostki betonowej w ilości 127,5 m².

Remont chodnika przy ul. Prusa

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 56 499,00 zł. W ramach zadania wykonano remont istniejącego ciągu pieszego po zachodniej stronie ul. Prusa, na odcinku od ul. Św. Katarzyny do ul. Ks. Kassali, oddzielonego od jezdni pasem zieleni. Cały odcinek ma długość 103 mb., jednak ze względu na zjazd do posesji w dobrym stanie, odcinek poddany remontowi miał długość 91 m. W ramach robót wykonano: rozebranie istniejącego chodnika z płytek betonowych i zjazdów z asfaltu wraz z obrzeżami, wzmocnienie podbudowy kruszywem i ułożenie nowej nawierzchni chodnika z kostki betonowej i nowych obrzeży chodnikowych. Powierzchnia wyremontowanego chodnika wynosi 164,9 m².

Stojaki na rowery

Zadanie zakończone. W roku 2022 na zakup i montaż na ul. Budowlanej 4 stojaków rowerowych wydatkowano 1 520,00 zł.

8) Rada Osiedla Mościce

Remont ul. Niskiej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 98 205,09 zł. W ramach zadania wykonano: frezowanie nawierzchni wraz z oczyszczeniem o powierzchni 487,5 m², regulację pionową 4 szt. studzienek i zaworów dla urządzeń podziemnych tj. zaworów wodociągowych i gazowych, 6 szt. studzienek podziemnych dla kratek ściekowych ulicznych oraz 5 szt. studzienek dla włączów kanałowych. Ułożono 30,7 mb. krawężników betonowych oraz przełożono 24 m² płytek na chodniku. Ułożono nowe warstwy z masy mineralno-bitumicznej o grubości 7 cm na powierzchni 736,5 m².

Remont ul. Burkiewicza

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 113 138,59 zł. W ramach zadania wykonano montaż nowych krawężników o wymiarach 15x30 na podsypce cementowo piaskowej o długości 156 mb., wymiany podbudowy z kruszyw łamanych na głębokość 30 cm i powierzchni 189,5 m², regulację pionową 1 szt. studzienek dla urządzeń podziemnych tj. włączu kanałowego. Ułożono nowe warstwy z masy mineralno-bitumicznej o grubości 10 cm na powierzchni 420,4 m² oraz wykonano remont cząstkowy nawierzchni połączenie ul. Burkiewicza z ul. Czupiela z powierzchniowym utrwaleniem przy użyciu grysów ze skropieniem emulsją asfaltową.

Remont chodnika przy ul. Topolowej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 74 463,55 zł. Remont chodnika obejmował odcinek chodnika długości 117,5 m po wschodniej stronie ul. Topolowej o powierzchni 235 m². W ramach zadania rozebrano istniejącą nawierzchnię chodnika z masy mineralno-asfaltowej i istniejące obrzeża, wykorytowano, wykonano podbudowę chodnika z kruszywa łamanego łącznej grubości 25 cm, nowe obrzeża i krawężnik betonowy oraz ułożono nawierzchnię chodnika z kostki betonowej grubości 6 cm.

Remont ul. Zawilcowej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 83 004,53 zł. W ramach zadania wykonano profilowanie i zagęszczanie podłoża, remont korą asfaltową o grubości 9 cm oraz podwójne powierzchniowe utrwalenie emulsyjno - grysowe na powierzchni 1 476,5 m².

Poszerzenie ul. Godowskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 59 850,00 zł. W ramach inwestycji wykonano poszerzenia jezdni ul. Godowskiego o 1,0 m na odcinku długości 75 m pomiędzy skrzyżowaniem z ul. Wiciarzy i ul. Batalionów Chłopskich. Zakres robót polegał na rozbiórce istniejącego krawężnika, wykonaniu podbudowy i nawierzchni jezdni na poszerzeniu, budowie nowego krawężnika. Nawierzchnia na poszerzeniu została wykonana z betonu asfaltowego.

Remont ul. Skrzetuskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 49 998,53 zł. W ramach zadania wykonano: frezowanie starej nawierzchni asfaltowej na powierzchni 234 m², oczyszczenie i skropienie nawierzchni emulsją asfaltową oraz wyrównanie istniejącej podbudowy mieszanką mineralno-bitumiczną, regulację pionową studzienek i krat ściekowych oraz ułożenie nowej nawierzchni z masy mineralno-bitumicznej o grubości 4 cm na powierzchni 402,9 m².

9) Rada Osiedla Chyszów**Wykonanie kanalizacji deszczowej na ulicy I.Jarugi-Nowackiej**

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 49 750,50 zł. W ramach zadania wykonano budowę studni kanalizacji deszczowej wraz z wpustami odwodnieniowymi oraz budowę sieci kanalizacji deszczowej w rejonie skrzyżowania.

Remont chodnika na ulicy Beskidzkiej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 89 950,90 zł. Remontem objęte zostały trzy odcinki chodnika przy ul. Beskidzkiej:

- 1) chodnik po prawej stronie ulicy, od ul. Kresowej do ul. Szkolnej (długości 13,5 + 24 m);
- 2) chodnik po lewej stronie ulicy, od ul. Kresowej do ul. Szkolnej (długości 46,5 m);
- 3) chodnik po prawej stronie ulicy, od ul. Szkolnej w kierunku ul. Obywatelskiej (długości 37,5 m).

Zakres robót polegał na rozbiórce istniejących krawężników, obrzeży betonowych i nawierzchni chodnika z płyt betonowych, wykonaniu nowej podbudowy z kruszywa naturalnego, ustawieniu nowych krawężników betonowych i obrzeży chodnikowych oraz ułożeniu nowej nawierzchni chodnika z kostki betonowej szarej grubości 6 cm (lub czerwonej grubości 8 cm – na zjazdach). Na części odcinka nr 2 o długości 16 m wykonano nawierzchnię chodnika z płytek chodnikowych uprzednio rozebranych (bez wymiany podbudowy). Całkowita powierzchnia chodnika z kostki betonowej

grubości 6 cm wynosi 185,1 m², z kostki betonowej grubości 8 cm – 28,5 m², zaś z płytek betonowych z rozbiórki – 39,4 m².

Remont ulic Kresowej, Szkolnej, Obywatelskiej, Suchej, Hodowlanej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 4 932,42 zł. W ramach zadania wykonano frezowania uszkodzonej nawierzchni o powierzchni 46 m², wyrównanie istniejącej podbudowy mieszanką mineralno-bitumiczną, skropienie nawierzchni emulsją asfaltową oraz ułożenie nowej nawierzchni mineralno-bitumicznej o gr. 4 cm na powierzchni 46 m².

10) Rada Osiedla Klikowa

Poprawa stanu technicznego drogi wewnętrznej na dz. nr 368/3 obr. 005

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 52 452,08 zł. W ramach zadania wykonano ściek z korytek betonowych długości 47 m, studzienkę ściekową i studnię rewizyjną na istniejącym kanale deszczowym, nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego o długości 54 m (powierzchnia 185,3 m²) oraz pobocza z destruktu asfaltowego utrwalonego powierzchniowo emulsją asfaltową przy ul. Klikowskiej.

Remont ul. Stokrotek, Konopnej, Muzycznej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 69 995,28 zł. W ramach zadania wykonano podbudowę z kruszyw łamanych o grubości 35 cm na powierzchni 92,4 m², remont studni ściekowej, regulację pionową 6 szt. studzienek i zaworów dla urządzeń podziemnych oraz ułożenie nowej warstwy ścieralnej z masy mineralno-bitumicznej o grubości 10 cm na powierzchni 92,4 m² i utwardzenie poboczy na powierzchni 18,4 m². Wykonano również frezowanie nawierzchni wraz z profilowaniem i zagęszczaniem podłoża w ilości 345 m², remont korą asfaltową na powierzchni 519 m² oraz powierzchniowe utwalenie emulsją asfaltową 930 m².

Modernizacja ul. Dr. Józefa Koziola

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 115 991,11 zł. Roboty polegały na ustawieniu 1 szt. lampy oświetlenia ulicznego oraz robotach drogowych na odcinku długości 180 m. W ramach robót drogowych wykonano wzmocnienie podbudowy na krawędzi jezdni, profilowanie kruszywem istniejącej nawierzchni i wykonanie warstwy asfaltowej o grubości śr. 3+4 cm o szerokości 3,5 m. Pobocza jezdni wzmocniono kruszywem łamanym (po lewej stronie) i destruktem asfaltowym (po prawej stronie).

11) Rada Osiedla Krzyż

Przebudowa ul. Ks. Kmiecika

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 83 982,84 zł. W ramach inwestycji poszerzono jezdnię ul. Ks. Kmiecika w Tarnowie na odcinku dł. 82 m do szerokości 5,0 m. Wykonano rozbiórkę krawężnika i murku ogrodzeniowego, wycinkę zakrzaceń, wykonano koryta pod poszerzenie, budowę krawężnika betonowego ze ściekiem z kostki, wykonano podbudowy na poszerzeniu jezdni (z kruszywa łamanego) i uzupełnienie warstwy wiążącej mineralno-bitumicznej na poszerzeniu. Ponadto zakres robót obejmował wykonanie 3 szt. studzienek ściekowych przykrawężnikowych wraz z przykanalikami i 2 szt. studni rewizyjnych, uzupełnienie poboczy i istniejących zjazdów.

Budowa chodnika przy ul. Solskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 19 458,20 zł. W ramach zadania wykonano budowę chodnika dł. 22 m przy ul. Solskiego od skrzyżowania z ul. Schillera w kierunku północnym. Roboty budowlane

obejmowały wykonanie koryta, podbudowy chodnika z kruszywa łamanego, ustawienie krawężników betonowych i obrzeży chodnikowych na ławach z betonu oraz budowę nawierzchni chodnika z kostki betonowej dł. 22 m i szerokości 1,80 m. Ponadto wzmocniono krawędź jezdni podbudową z kruszywa łamanego i nawierzchnią z masy mineralno-bitumicznej.

Budowa chodnika przy ul. Zelwerowicza i ul. Woszczerowicza

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 145 998,99 zł. W ramach zadania wykonano budowę chodnika w pasie drogowym ul. Zelwerowicza i ul. Woszczerowicza w Tarnowie, po północnej stronie ulicy, na odcinku dł. 230 m, pomiędzy ul. Solskiego i ul. Ćwiklińskiej.

12) Rada Osiedla Jasna

Remont nawierzchni jezdni na ul. Wojska Polskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 11 172,74 zł. W ramach zadania wykonano frezowanie starej nawierzchni asfaltowej na powierzchni 120 m², oczyszczenie i skropienie nawierzchni emulsją asfaltową, wyrównanie istniejącej podbudowy mieszanką mineralno-bitumiczną o średniej grubości 2,5 cm oraz ułożenie nowej nawierzchni z masy mineralno-bitumicznej o grubości 4 cm na powierzchni 120 m².

Wymiana krawężników po lewej stronie ulicy Widok

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 59 850,00 zł. W ramach zadania wymieniono krawężnik po zachodniej stronie ul. Widok w Tarnowie na odcinku o długości 239 m od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego w kierunku os. Legionów H. Dąbrowskiego. Roboty polegały na rozbiórce istniejącego krawężnika wzdłuż jezdni asfaltowej wraz z ławami betonowymi oraz wykonaniu nowej ławy betonowej z oporem i ustawieniu nowego krawężnika betonowego 15x30 cm. Zakres zadania obejmował również odtworzenie zieleńca, zjazdów i krawędzi jezdni po wymianie krawężnika.

Remont ul. Bitwy pod Monte Cassino

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 26 113,95 zł. W ramach zadania wykonano montaż nowych krawężników o wymiarach 15x30 na podsypce cementowo piaskowej o długości 16,2 mb., wymiany podbudowy z kruszyw łamanych na głębokość 35 cm i powierzchni 35,7 m², frezowanie nawierzchni 125,8 m² na głębokość 5 cm. Ułożono nowe warstwy z masy mineralno-bitumicznej z zastosowaniem wzmocnienia geosiatką na powierzchni 161,5 m².

Ławki

Zadanie zakończone. W roku 2022 ze środków Rady Osiedla nr 12 wydatkowano 9 001,50 zł. na zakup i montaż 10 ławek w miejscach wskazanych przez Radę Osiedla.

13) Rada Osiedla Westerplatte

Przebudowa zatoki parkingowej ul. Marynarki Wojennej - etap III

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 59 988,96 zł. W ramach zadania wykonano roboty rozbiórkowe (krawężniki, lokalnie nawierzchnie chodników), wykonano podbudowę na poszerzeniu zatoki (powierzchnia 148 m²), nową nawierzchnię z betonu asfaltowego (powierzchnia 188 m²), ułożono nowe krawężniki wzdłuż zatoki o długości 99 m, wyremontowano elementy odwodnienia ulicznego i wykonano oznakowanie poziome miejsc parkingowych.

Budowa poręczy na schodach przy budynku Marynarki Wojennej

Zadanie zakończone. W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 2 599,97 zł.

W ramach zadania wykonano: dwie konstrukcje stalowych barierek schodowych o wymiarach 4 mb. oraz 3 mb., które po oczyszczeniu (piaskowanie) zostały pomalowane farbą gruntową oraz nawierzchniową i zakotwione na schodach w nawiązaniu do istniejących barier.

Remont zatok parkingowych przy ul. Westerplatte

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 76 939,82 zł. W ramach zadania wykonano montaż nowych krawężników o wymiarach 15x30 cm na podsypce cementowo piaskowej o długości 4 mb. oraz montaż obrzeży betonowych 20x6 cm na podsypce cementowo piaskowej o długości 3,2 mb., przełożenie nawierzchni z kostki betonowej o powierzchni 18,2 m², frezowanie nawierzchni 337,2 m² na głębokość 3 cm oraz regulacji pionowej 4 szt. studzienek dla urządzeń podziemnych. Ułożono nowe warstwy z masy mineralno-bitumicznej na powierzchni 742,8 m².

Remont chodnika na ul. Westerplatte 27

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 24 349,45 zł. W ramach zadania wykonano remont dwóch odcinków chodnika o długości 22,0 i 10,5 m położonego przy ul. Westerplatte na wysokości budynku nr 27. Zakres robót obejmował wymianę obrzeży betonowych i krawężnika betonowego oraz wzmocnienie podbudowy chodnika z kruszywa łamanego i wymianę nawierzchni na kostkę betonową. Łączna powierzchnia remontowanego chodnika wynosi 79,1 m², długość obrzeży betonowych 25 m, długość krawężnika 17,5 m.

Remont parkingu przy budynku Westerplatte 3

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 28 741,64 zł. W ramach zadania wykonano frezowanie nawierzchni parkingu o powierzchni 260 m² na głębokość 4 cm, wzmocnienie podbudowy z kruszyw łamanych o powierzchni 12,5 m² oraz ułożono nowe warstwy z masy mineralno-bitumicznej o grubości 7 cm na powierzchni 260 m².

14) Rada Osiedla Legionów H. Dąbrowskiego

Remont nawierzchni jezdni, parkingów oraz chodników na terenie Os. Legionów H.Dąbrowskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 54 610,65 zł. W ramach zadania: ułożono krawężniki betonowe na podsypce cementowo-piaskowej na dł. 30 mb., przełożono nawierzchnię dojeżdżania z kostki betonowej o pow. 2,3 m², frezowano nawierzchnię asfaltową parkingu i jezdni o pow. 81,5 m², wyrównano istniejącą podbudowę mieszanką mineralno-bitumiczną, skropiono nawierzchnię parkingu i jezdni emulsją asfaltową o powierzchni 567 m² oraz ułożono masę mineralno-bitumiczną o gr. 7 cm na parkingu oraz jezdni o pow. 567 m². oraz wykonano regulację studzienki dla wód opadowych.

Remont nawierzchni jezdni, parkingów oraz chodników na terenie os. Legionów H. Dąbrowskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 65 853,92 zł. W ramach zadania wykonano frezowanie nawierzchni asfaltowych o powierzchni 373,25 m² na głębokość 4 cm, regulację pionową 2 szt. studzienek dla urządzeń podziemnych – włazy kanałowe, regulację pionową 3 szt. studzienek dla urządzeń podziemnych – kratki ściekowe uliczne oraz wykonano przebudowy studzienki dla wpustu ulicznego fi 500 mm z wymianą 12 mb. przykanalików fi 200 mm. Ułożono nowe krawężniki 15x30 cm w ilości 8 m.b. na podsypce cementowo-piaskowej i przebrukowano nawierzchnię z kostki brukowej betonowej - na wjazdach o powierzchni 13,6 m². Ułożono warstwy z masy mineralno-bitumicznej o grubości 7 cm na powierzchni 373,25 m².

Oznakowanie pionowe i poziome

Zadanie zakończone. W roku 2022 na oznakowanie pionowe i poziome ze środków wydatkowano 1 598,71 zł. W ramach zadania wprowadzono oznakowanie poziome parkingów w postaci linii P-18 oraz odnowiono miejsca postojowe zastrzeżone dla osób niepełnosprawnych przy blokach nr XI i XII.

15) Rada Osiedla Zielone

Remont chodnika na os. Zielonym między blokami 4 i 5

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 17 000,00 zł. W ramach zadania wyremontowano 2 odcinki chodnika o długości 28 m i 12 m, położonego w Tarnowie na os. Zielonym, między blokami nr 4 i nr 5. Zakres robót obejmował wymianę obrzeży betonowych, podbudowy z kruszywa łamanego i nawierzchni chodnika z płyt betonowych na kostkę z magazynu miejskiego (używaną). Całkowita powierzchnia chodnika z kostki wynosiła 80 m².

Remont jezdni w rejonie boiska na os. Zielonym

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 109 892,94 zł. W ramach zadania wykonano montaż nowych krawężników o wymiarach 15x30 na podsypce cementowo-piaskowej o długości 5,8 mb, przełożenie istniejących płytek chodnikowych o powierzchni 1 m², frezowanie nawierzchni 137,5 m² na głębokość 4 cm oraz montaż 2 szt. studzienek ulicznych fi 500. Ułożono nowe warstwy z masy mineralno-bitumicznej na powierzchni 1 086,8 m².

Zadania realizowane w ramach budżetu obywatelskiego

I. Remont ulicy Sanguszków oraz budowa parkingu dla odwiedzających Park Sanguszków

W roku 2022 na inwestycję wydatkowano 82,50 zł.

W ramach zadania opłacono mapę zasadniczą, opracowano koncepcję i wystąpiono do Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków w Krakowie delegatura w Tarnowie o opinię.

Brak akceptacji konserwatora na planowane prace budowlane, dopuszczalne jest jedynie zastosowanie nawierzchni mineralnej w obszarze zespołu pałacowo-parkowym w Gumniskach. Kwestia własnościowa związana z parkingiem do dnia dzisiejszego nie jest uregulowana z PKP.

II. Remonty Strusińskie - Remont chodnika przy ul. Pułaskiego

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 109 299,00 zł. W ramach zadania wykonano wymianę istniejącej nawierzchni i wzmocnienie podbudowy chodnika oraz wymianę krawężników o dł. 137 m po wschodniej stronie ul. Pułaskiego, od skrzyżowania z ul. Mościckiego w kierunku północnym. Łączna powierzchnia chodnika objętego remontem wynosi 392 m², w tym przełożenie istniejącej kostki na powierzchni 50 m².

III. Remonty Strusińskie - Remont chodnika przy ul. Kościuszki

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 138 953,85 zł. W ramach zadania wyremontowano chodnik położony po północnej stronie ul. Kościuszki w Tarnowie na odcinku pomiędzy ul. Reymonta i ul. Pułaskiego oraz po południowej stronie na odcinku od ul. Pułaskiego do budynku ZUS. Na odcinkach od ul. Reymonta do budynku nr 37 (po stronie północnej) oraz od ul. Pułaskiego do ZUS-u (po stronie południowej) wymieniono całą nawierzchnię chodnika wraz z krawężnikiem, natomiast na odcinku od budynku nr 37 do ul. Pułaskiego lokalnie przebrukowano nawierzchnię z kostki w kilku miejscach. Zakres robót obejmował wymianę krawężnika na łącznej długości 113 m (po

stronie północnej) i 93 m (po stronie południowej), wykonanie podbudowy i nawierzchni chodnika z kostki betonowej o powierzchni 236 m² (po stronie północnej) oraz 74,8 m² (po stronie południowej) oraz przebrukowanie nawierzchni chodnika o powierzchni 64,5 m².

IV. Remonty Strusińskie - Remont chodnika i części nawierzchni ul. Wilsona

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 104 816,38 zł. W ramach zadania wykonano remont chodnika o długości 74 m (powierzchnia 148 m²) z przystosowaniem go do najeżdżania samochodami oraz remont cząstkowy nawierzchni jezdni wraz ze wzmocnieniem podbudowy i regulacją włączów studni na powierzchni 21,5 m². Podczas remontu chodnika wymieniono jego podbudowę, nawierzchnię z betonu wymieniono na kostkę betonową grubości 8 cm, krawężnik o długości 75,6 m wykonano jako obniżony oraz wybudowano ściek przykrawężnikowy z trzech rzędów kostki betonowej. Chodnik ograniczono po zewnętrznej stronie obrzeżem betonowym.

V. Remonty Strusińskie - Remont chodnika przy drodze wewnętrznej pomiędzy ul. Wieniawskiego i ul. Rolniczą

Zadanie zakończone. W roku 2022 na remont wydatkowano 118 998,00 zł. Zakres robót obejmował: wymianę istniejącej nawierzchni i wzmocnienie podbudowy chodnika oraz wymianę obrzeża i krawężnika o długości 183,5 m, wzdłuż drogi wewnętrznej łączącej ul. Wieniawskiego z ul. Rolniczą. Łączna powierzchnia chodnika objętego remontem wynosi 286 m².

Projekty z zakresu polityki społecznej

Działania realizowane w ramach projektu „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”

Gmina Miasta Tarnowa jest partnerem we wspólnej realizacji projektu pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, II Oś Priorytetowa - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 - Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, a pozostałymi partnerami są Gmina Miejska Kraków, Gmina Wieprz, Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „KLUCZ” oraz Gmina Zakliczyn.

Celem głównym projektu jest opracowanie i przetestowanie standardu funkcjonowania mieszkań wspomaganych dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym co najmniej osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osób głuchoniewidomych, niewidomych z niepełnosprawnością fizyczną oraz osób chorujących psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną) jako form zdeinstytucjonalizowanych.

W 2022 r. projekt realizowany był przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Zadania wykonywane w ramach pilotażu objęły świadczenie usług mieszkalnictwa wspomaganego, w tym m.in. rekrutowanie, kwalifikowanie i wskazywanie osób do udziału w projekcie, zawieranie kontraktów z uczestnikami, opracowywanie Indywidualnych Planów Wsparcia, a także prowadzenie treningów w mieszkaniach własnych osób testujących wypracowany standard. Od początku trwania projektu wzięło w nim udział 17 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz 6 opiekunów.

Okres realizacji projektu: od 01 kwietnia 2018 r. do 30 września 2023 r.

Projekt pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie”

Fundacja „Auxilium” od kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. realizowała przedsięwzięcie: „Laboratorium Prężności Społecznej Miasta” w ramach projektu pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz budżetu państwa. Fundacja oferowała dla uczestników m.in. wykłady, konsultacje oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży. W ramach warsztatów "Prawo jazdy smartfonem", „Ujarzmić cyfrowego tygrysa” czy „Przygody Piotrka i Selfika” wypracowywała zasady zdrowego posługiwania się smartfonem. Projekt był poświęcony racjonalnemu poznaniu świata Internetu zarówno jego możliwości, jak i zagrożenia. W ramach działania „Pracowni Rozwoju Osobistego” były przeprowadzone warsztaty, jak również indywidualne konsultacje prowadzone przez psychologa mające na celu pracę nad lepszym kontaktem ze sobą, swoimi emocjami, potrzebami, wzmocnienie poczucia własnej wartości.

Celem warsztatów dla małżeństw i rodzin z terapeutą rodzinnym w ramach „Laboratorium małżeństwa” czy cyklu spotkań psychoedukacyjnych „Wieczory z psychologią” było zapobieganie kryzysom, podnoszenie jakości relacji małżeńskich oraz poprawa komunikacji w rodzinie. Fundacja „Auxilium” dawała też możliwość skorzystania z „Saloniku gier planszowych”, umożliwiając aktywne spędzanie czasu.

Projekt miał za zadanie odblokowanie i wzmocnianie lokalnych potencjałów Tarnowa oraz włączenie i zaangażowanie mieszkańców w procesy rozwojowe miasta, jak również rozwój młodszego pokolenia, wzmocnianie wzajemnego zrozumienia oraz świadomości potrzeb przedstawicieli innych niż własna grup wiekowych. Ponadto miejsce to oferowało możliwość ciekawego, bezpiecznego i twórczego spędzania wolnego czasu.

Okres realizacji: od III kwartału 2021 r. do I kwartału 2024 r. Całkowita kwota projektu: 1.260.000,09 zł. Otrzymana kwota dotacji w 2022 r.: 216.757,04 zł. Rozliczona kwota dotacji w 2022 r.: 215.418,11 zł.

Działania realizowane w ramach projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”

Gmina Miasta Tarnowa w 2022 r. przystąpiła do realizacji zadania „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” w ramach projektu grantowego pt. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Celem głównym projektu jest opracowanie i wdrożenie lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych. Skierowany jest do osób starszych, z niepełnosprawnościami, wymagających wsparcia psychicznego oraz osób w kryzysie bezdomności, zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa. Opierając się o ideę deinstytucjonalizacji, miasto Tarnów podjęło się zadania mającego na celu poprawę jakości usług społecznych w środowisku lokalnym.

W 2022 r. kontynuowana była budowa bloku przy ul. Krzyskiej w Tarnowie, w którym 15 lokali przeznaczonych zostanie na mieszkania chronione wspierane. W ramach projektu podjęte zostały też działania z zakresu opracowania regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w zadaniu oraz opracowania scenariuszy warsztatów modelowych. Przeprowadzono rozmowy z pracownikami Działu Osób Starszych i Niepełnosprawnych CUS dotyczące projektu i jego realizacji. Odbyły się również spotkania z kadrą Domów Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga 48 i Szpitalna 53 w Tarnowie. Rozmowy miały na celu wytypowanie osób, którym udzielone będzie wsparcie w miejscu zamieszkania, a także chętnych do przejścia z opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej.

Wartość otrzymanego przez Gminę Miasta Tarnowa grantu wynosi 774.500,00 zł, z czego kwota 652. 748,60 zł pokryta została ze środków europejskich, pozostała część pochodzi z budżetu państwa.

Termin realizacji grantu: od 01 sierpnia 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r.

Projekt „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim”

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przystań jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa, realizuje projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Centrum zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielnych pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. Dla tych, którzy nie mają możliwości samodzielnie dojechać do ośrodka, zabezpieczona została usługa transportu osób niesamodzielnych z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do placówki i z powrotem. Jednostka realizuje również opiekę środowiskową dla osób, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka. W budynku jest również ulokowana wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Wypożyczalnia jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwoślizgowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory). Wypożyczalnia zapewnia również transport sprzętu, a w przypadku łóżek montaż i demontaż w domu osoby niesamodzielnej wraz z przeszkoleniem opiekuna co do obsługi sprzętu. Opiekunowie osób niesamodzielnych otrzymują wsparcie w postaci warsztatów z zakresu opieki, szkoleń cyfrowych, grup wsparcia oraz indywidualnego poradnictwa. Znajdujące się w Centrum pokoje i pomieszczenia bez barier architektonicznych dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych. Wszystkie oferowane formy wsparcia w 2022 r. realizowane były nieodpłatnie.

Realizacja projektu obejmowała okres od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2022 r. W 2022 r. z opieki zastępczej skorzystało 270 osób, w tym 199 osób, które skorzystały ze wsparcia po raz pierwszy i 71 osób, które korzystały ze wsparcia również w latach 2019-2021 roku. Zawarto 1.757 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego. Koszt prowadzenia i utrzymania placówki w 2022 r. wyniósł 2.137.720,23 zł, w tym: środki własne z budżetu GMT 367.073,39 zł, a środki finansowe otrzymane w ramach dofinansowania 1.770.646,84 zł.

Projekty z zakresu edukacji

Dzieci i młodzież uczące się w szkołach na terenie Gminy Miasta Tarnowa mają możliwość udziału w licznych projektach związanych edukacją. W roku 2022 do najważniejszych takich projektów należały:

Budowlane Centrum Kompetencji w ZSB

Projekt realizowany w Zespole Szkół Budowlanych w ramach 10. Osi Priorytetowej Wiedza i Kompetencje, Działanie 10.2 Rozwój kształcenia zawodowego i Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie zawodowe uczniów - SPR Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Jego realizacja pozwoli uczniom na uzyskanie dodatkowych certyfikowanych kwalifikacji, pogłębienie zdobytych umiejętności na płatnych stażach u przedsiębiorców, przygotowanie do egzaminów zawodowych i studiów technicznych.

W ramach projektu zaplanowano następujące zadania: 1. Rozwój kompetencji kadry dydaktycznej (m.in. Kurs Geodezyjna obsługa inwestycji budowlanych, Kurs spawania metodą TIG, Kurs obsługi wózków jezdniowych, BIM Technologie Cyfrowe w Architekturze i Budownictwie oraz Gleboznawstwo), 2. Kursy prowadzone przez ZSB (30 kursów, m.in. Posadzki drewniane i drewnopochodne, Nowoczesne techniki wykończeniowe pomieszczeń, Wykonywanie robót zbrojarskich, Inteligentne domy, Odnawialne Źródła Energi, Montaż drewnianych konstrukcji szkieletowych, Montaż i eksploatacja instalacji wodnokanalizacyjnych, Montaż przyborów sanitarnych, Maszynowe wykonywanie tynków, Kosztorysowanie robót i małych inwestycji budowlanych, Posadzkarz - fliziarz, Wykonywanie robót brukarskich z elementami kamieniarstwa, Podstawy projektowania 2D i 3D w oparciu o program Auto-CAD oraz kursy z uprawnieniami: Kurs koparko-ładowarki, Kurs obsługi wózków jezdniowych, Kurs prawo jazdy kat. B. Kurs spawania metodą TIG), 3. Kursy zawodowe zlecone (7 kursów), 4. Staże i praktyki zawodowe dla uczniów, 5. Zajęcia wyrównawcze, 6. Wzmocnienie współpracy szkół zawodowych z uczelniami, 7. Stypendia dla najlepszych uczniów, 8. Doradztwo zawodowe, 9. Dopuszczenie placówki, 10. Rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe uczniów ze specjalnymi potrzebami.

Wartość całkowita projektu opiewa na kwotę 4 429 012,41 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE to 3 790 160,54 zł.

W 2022 r. wydatkowano **1 823 922,62 zł**. Dzięki realizacji projektu w 2022 r.:

- 60 osób uzyskało kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia,
- 47 uczniów podniosło kompetencje w wyniku uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych,
- 22 uczniów podniosło umiejętności zawodowe po ukończeniu stażu u pracodawcy,
- 77 uczniów zwiększyło umiejętności poruszania się po rynku pracy po przeprowadzonym poradnictwie zawodowo – edukacyjnym,
- 28 uczniów uczestniczyło w zajęciach na uczelni wyższej,
- 11 uczniów otrzymało stypendium,
- 9 nauczycieli kształcenia zawodowego uzyskało kwalifikacje.

Do tej pory, od początku realizacji projektu, udało się zrealizować następujące wskaźniki:

- 15 nauczycieli kształcenia zawodowego uczestniczyło w kursach i szkoleniach,
- 4 nauczycieli kształcenia zawodowego zostało objętych wsparciem w postaci studiów podyplomowych,
- 157 uczniów uczestniczyło w kursach i szkoleniach, z czego 128 uzyskało kwalifikacje,
- 128 uczniów objęto poradnictwem zawodowo – edukacyjnym, z czego 96 osób zwiększyło umiejętności poruszania się po rynku pracy,
- 22 uczniów otrzymało stypendium w wysokości 600 złotych miesięcznie przez 10 miesięcy na 1 ucznia,
- 175 uczniów uczestniczyło w stażach i praktykach, podpisano 74 umowy z pracodawcami,
- 59 uczniów uczestniczyło w zajęciach na uczelni wyższej,
- 101 uczniów uczestniczyło w zajęciach wyrównawczych.

Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II *(II edycja konkursu)*

Projekt realizowany w Centrum Kształcenia Zawodowego w ramach 10. Osi Priorytetowej Wiedza i Kompetencje, Działanie 10.2 Rozwój kształcenia zawodowego i Poddziałania 10.2.2 Kształcenie zawodowe uczniów - SPR Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Budżet projektu wynosi 8 719 998,80 zł, w tym wartość unijnego dofinansowania to 7 847 998,92 zł. Planowany okres realizacji projektu: marzec 2020 - czerwiec 2023. W zajęciach w ramach projektu mogą uczestniczyć uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych, Zespołu Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, III Liceum Ogólnokształcącego i IV Liceum Ogólnokształcącego.

W ramach projektu organizowane są dla uczniów: kursy kwalifikacyjne zawodowe i zawodowe, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, warsztaty w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach na uczelniach, staże i praktyki zawodowe, wizyty zawodoznawcze, doradztwo zawodowe oraz są przyznawane stypendia dla najzdolniejszych uczniów.

W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę **2 491 101,43** zł, którą przeznaczono na:

- realizację kursów zawodowych dla 720 uczniów, którzy zdobyli dodatkowe kwalifikacje zawodowe lub kompetencje zawodowe, cyfrowe (kurs spawania metodą MAG, kurs spawania metodą TIG, kurs montaż i demontaż elementów THT, SMD i BGA, kurs technolog, programista, operator obrabiarek sterownych numerycznie, kurs operator obrabiarek sterowanych numerycznie z egzaminem czeladniczym, kurs grafiki komputerowej, kurs programowania aplikacji internetowych, kurs programowania gier komputerowych, kurs programowania aplikacji desktopowych, kurs programowania obiektów, kurs zmiana opon i prostowanie felg, kurs dla elektryków SEP, kurs programowania i obsługi robotów, kurs innowacyjna nauka projektowania i tworzenia produktów, kurs autodetailingu, kurs mechanik pojazdów samochodowych, kurs elektromechanik i elektronik samochodowy). Największym zainteresowaniem cieszyły się kursy kończące się egzaminem, dające kwalifikacje zawodowe,
- organizację dwudniowych warsztatów na uczelniach wyższych dla 200 osób,
- organizację jednodniowych wizyt zawodoznawczych u pracodawców dla 446 uczniów, gdzie uczniowie mogli zapoznać się funkcjonowaniem firmy/przedsiębiorstwa,
- organizację dla ponad 97 uczniów stażu/praktyki zawodowej u pracodawców. Podczas 150 godzin zajęć uczniowie poznali środowisko pracy już w trakcie procesu kształcenia zawodowego, zdobyli rozeznanie jak odbywa się wykonywanie zawodu w poszczególnych branżach,
- realizację szkoleń/kursów dla 120 osób z niepełnosprawnościami, dzięki czemu zdobyli dodatkowe kompetencje zawodowe (kurs zdobienia ciast i torów, kurs florystyczny, kurs carvingu, kurs programowanie w języku Scratch),
- organizację dla 132 uczniów zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z języka angielskiego branżowego, zajęć z zakresu ICT oraz zajęć rozwijających kompetencje społeczne,
- w ramach doradztwa zawodowego 557 uczniów skorzystało ze spotkania z doradcą zawodowym, otrzymując poradnictwo zawodowe,
- w okresie I-VI wypłacono stypendia dla 60 uczniów najzdolniejszych w kwocie 600zł/miesiąc/osobę.

Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II

W 2017 r. rozpoczęto realizację partnerskiego projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”, którego liderem jest Województwo Małopolskie a partnerem - Gmina Miasta Tarnowa. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Jest to projekt pozakonkursowy. Jego głównym celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców. Na projekt składają się dwa główne komponenty: realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych oraz utworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery. Realizacja chmury edukacyjnej polega na działaniach analogicznych do działań „chmurowych” w ramach obszarów ogólnych, takich, jak realizowane przez ZSO1, II LO, III LO i XVI LO w ramach oddzielnych projektów, tj. na organizacji zajęć on-line, kół naukowych oraz wyjazdów na uczelnie wyższe. Wybrane obszary zawodowe to budownictwo, środowisko (ZSB) oraz język angielski i obszar elektryczno-elektroniczny (ZSME). W Szkolnych Punktach Informacji i Kariery było natomiast prowadzone doradztwo zawodowe. Podczas pandemii w ramach projektu realizowano dodatkowe zadanie, tzw. „covidowe”, polegające na zakupie sprzętu komputerowego do użyczenia uczniom szkół technicznych i zawodowych, którzy go potrzebowali do nauki zdalnej. Okres realizacji obejmuje lata 2017-2023. Planowana wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to 507 333,03 zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa. W 2022 r. wydatkowano na ten cel kwotę **247 789,74 zł**.

Projekt „Praktyki zawodowe bez granic”

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie. Ma on na celu zwiększenie kompetencji i rozwoju uczniów poprzez zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego za granicą (Węgry, Portugalia, Hiszpania) oraz podwyższenie ich umiejętności. W projekcie biorą udział uczniowie kształcący się w zawodach: technik elektryk, technik elektronik, technik mechanik, technik technologii chemicznej, technik informatyk oraz technik analityk. Projekt realizowany w latach 2019-2022. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: **20 921,18 zł**.

Projekt „Staż zawodowy w Hamburgu drogą do sukcesu uczniów Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie”

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie. Projekt wiąże się z mobilnościami zagranicznymi uczniów, podczas których młodzi ludzie będą odbywać praktyki, nabywając nowe umiejętności i zdobywając cenne doświadczenia praktyczne: zawodowe, społeczne i osobiste. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 242 350,84 zł. Czas trwania projektu: lata 2021-2023 r. W 2022 r. wydano **234 064,28 zł**.

Projekty edukacyjne związane z mobilnością uczniów i nauczycieli

Na przestrzeni kilku ostatnich lat tarnowskie szkoły chętnie włączały się w projekty edukacyjne o stosunkowo niewielkich nakładach finansowych, polegające na współpracy ich wychowanków z uczniami z innych europejskich miast, wymianach młodzieżowych oraz wyjazdach osób kształcących się oraz kadry nauczycielskiej na zagraniczne praktyki zawodowe. Realizacja tego typu projektów przyczynia się do poznania przez młodych ludzi kultury mieszkańców innych krajów, a także do wzmocnienia kluczowych umiejętności uczniów biorących udział w wyjazdach oraz do zdobycia cennych doświadczeń zawodowych i życiowych zarówno przez uczniów, jak i przez nauczycieli i wychowawców. Także w 2022 r. realizowane były tego typu projekty, dofinansowane przede wszystkim ze środków Programu Erasmus+ oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Są to programy dofinansowujące ze środków europejskich projekty edukacyjne i rozwojowe – obejmujące zdalną współpracę pomiędzy europejskimi instytucjami partnerskimi lub wyjazdy zagraniczne w celu wspólnej realizacji zadań, nauki i zdobywania doświadczeń – realizowane przez szkoły, uczelnie wyższe i stowarzyszenia.

Małopolska Chmura Edukacyjna

To przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną propozycję przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce. Każdy z realizowanych przez szkoły projektów MCHE ma za zadanie podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizację podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach. Przedsięwzięcie jest realizowane przez następujące tarnowskie szkoły:

Rok szkolny 2021/2022:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie
- II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie
- III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie
- IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Tarnowie
- V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Tarnowie
- XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie

Rok szkolny 2022/2023:

- III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie
- IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Tarnowie
- XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie

Projekt „Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej Przedszkola Publicznego Nr 8 „Pod Stokrotką” w Tarnowie w zakresie wykorzystania TIK oraz języka angielskiego”.

Projekt jest realizowany na zasadach programu Erasmus+ sektora Edukacji szkolnej, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) w ramach projektu „Międzynarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej”. Czas trwania projektu: listopad 2019 r. – październik 2022 r. Przyznane dofinansowanie: 106 613,82 zł. W roku 2022 wydatkowano kwotę **25 897,54 zł**.

Projekt „Szanuj siebie, innych oraz środowisko dla lepszej przyszłości”

Projekt realizowany przez XVI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie. W projekcie oprócz XVI LO biorą udział szkoły średnie z Włoch, Macedonii, Turcji i Rumunii. Celem projektu jest pomoc uczniom w uświadomieniu sobie, jak ważne jest szanowanie siebie, innych i środowiska.

W ramach realizacji projektu planowanych jest 5 wymian uczniów ze szkół partnerskich, szkolenie dla pracowników szkół biorących udział w projekcie (odbyte w styczniu 2021 r.) oraz przygotowywanie materiałów i działań związanych z tematyką projektu przez uczniów i nauczycieli w czasie pomiędzy wyjazdami zagranicznymi. Podczas wymian uczniowie wspólnie pracują nad szeroką gamą światopoglądowych tematów takich jak: zapobieganie używaniu substancji uzależniających takich jak: alkohol, narkotyki, tytoń; zdrowy tryb życia, ekologia. Wyjeżdżają na wspólne wycieczki, przeprowadzają doświadczenia związane ze sztuką kulinarną, poznają sposoby uprawiania ekologicznej żywności, a nawet tworzą ekologiczne opakowania.

Projekt realizowany jest od września 2020 do sierpnia 2023. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę **53 228,88 zł**.

Projekt „Współpraca i nauczanie zintegrowane w oparciu o tradycyjne słowa mądrości”

Projekt realizowany przez XVI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie. Jego koordynatorem jest szkoła z Presova na Słowacji, zaś partnerami, oprócz XVI LO, są placówki z Turcji, Włoch, Rumunii oraz Hiszpanii. Głównym celem tego projektu jest usprawnienie procesu edukacyjnego poprzez zaimplementowanie kooperatywnego uczenia się, które będzie wspierać współpracę uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Oczekiwanym efektem jest wzrost poziomu wiedzy i zainteresowania uczenia się języków obcych. Będzie się to odbywać poprzez przekazywanie dorobku kulturowego naszych języków młodym pokoleniom.

Pośrednimi celami projektu są: zapewnienie kontynuacji idiomatycznego bogactwa języków, wzrost zainteresowania bogactwem języka poprzez poznawanie przysłów, tak aby pomóc uczniom uświadomić sobie wspólne elementy języków, promować szerokie stosowanie przysłów i idiomów na zajęciach i pomóc uczniom usprawnić proces uczenia się i przyswajania języków, wrażliwość społeczną i umiejętności artystyczne. Studiując przysłowia i idiomy w różnych językach, uczniowie będą mogli zidentyfikować cechy swojej kultury w innych językach europejskich. W ten sposób poczucie wielokulturowości, współpracy międzynarodowej, tolerancji i akceptacji uświadomi młodym ludziom, że Europejczycy dzielą nie tylko kontynent, ale także wspólną kulturę.

W ramach projektu zaplanowano 3 krótkoterminowe wspólne szkolenia dla pracowników (Słowacja, Hiszpania i Rumunia) oraz 3 krótkoterminowe wymiany uczniów (Włochy, Polska, Turcja). Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 131 705,79 zł. Czas trwania projektu: wrzesień 2020 r. – sierpień 2023 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę **36 748,97 zł**.

Projekt „Nowe miejsca i przyjaźnie”

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodnicznych w Tarnowie. Projekt został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, jednak jego realizacja odbywa się na zasadach Programu Erasmus+. Instytucją partnerską jest Siegmundsbürger Haus Werraquelle GmbH z Niemiec. Projekt wiąże się z mobilnościami zagranicznymi uczniów, podczas których będą odbywać praktyki, nabywając nowe umiejętności i zdobywając cenne doświadczenia praktyczne: zawodowe, społeczne i osobiste.

Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 305.283,32 zł. Czas trwania projektu: październik 2020 r. – wrzesień 2022 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: **174 421,86 zł**. W ramach projektu 28 uczniów z klas technikum hotelarstwa, organizacji turystyki, żywienia i usług gastronomicznych oraz architektury krajobrazu odbyło 28-dniowe praktyki w Niemczech.

Erasmus+

O popularności **Programu Erasmus+** świadczy to, że od wielu lat szkoły chętnie i licznie wnoszą wnioski o dofinansowanie swoich projektów. Również w 2022 r. złożono wnioski o dofinansowanie projektów w ramach programu i/lub dołączono do zgłoszonych za granicą projektów jako szkoła partnerska i rozpoczęto realizację kolejnych wieloletnich przedsięwzięć. W 2022 r. realizowane były projekty w ramach otrzymanej wcześniej akredytacji w Programie Erasmus+. Akredytacja umożliwia szkołom wnioskowanie o środki na realizację przedsięwzięć w mocno uproszczonej formie.

Projekt „Erasmus+ w Szkole Podstawowej nr 1 w Tarnowie”

Projekt realizowany przez Szkołę Podstawową Nr 1 w Tarnowie. Jest to drugi z realizowanych od 2021 r. projektów akredytowanych. Obejmuje kursy i szkolenia dla 21

uczestników. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania to 107 941,00 zł. Czas trwania projektu: czerwiec 2022 r. – sierpień 2023 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: **100 801,29** zł.

Projekt „Erasmus+ w ZSO nr 1 w Tarnowie”

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie; drugi z realizowanych w 2021 r. projektów akredytowanych. Obejmuje kursy i szkolenia 5-dniowe dla 25 uczestników. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 130 775,07 zł. Czas trwania projektu: wrzesień 2021 r. – listopad 2022 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: **130 775,07** zł.

Projekt „Erasmus+ w III LO w Tarnowie”

Projekt realizowany przez III Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie; jest to projekt w ramach programu Erasmus+ KA 220- Partnerstwa w zakresie współpracy. Projekt polega na współpracy międzynarodowej między szkołami, obejmuje mobilności zagraniczne uczniów oraz międzynarodowe spotkania nauczycieli. Cele projektu to zwiększenie świadomości na temat zagrożeń środowiska naturalnego oraz promowanie działań na rzecz ochrony środowiska a także rozwijanie kompetencji kluczowych. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 24 617 euro. Czas trwania projektu: wrzesień 2022 r. – listopad 2023 r. W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: **43 606,69** zł.

Projekt „Erasmus+ w ZSEO w Tarnowie

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie w 2022 r. Całkowita kwota dofinansowania to 47 420,00 euro. W roku 2022 wydatkowano kwotę 211 080,65 zł. Projekt obejmował krótkoterminową mobilność edukacyjną osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, dzięki, któremu 11 uczniów technikum hotelarstwa, organizacji turystyki, technologii żywności i ekonomicznego odbyło 4 tygodniowe praktyki zawodowe w Hiszpanii oraz w ramach job shadowing 10 nauczycieli przedmiotów zawodowych odbyło praktyki we Włoszech.

Projekt „Kompetencje i kreatywność w mobilnej Akademii Umysłu”

Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie. Projekt ten został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, jednak jego realizacja odbywa się na zasadach Programu Erasmus+. Czas trwania projektu: czerwiec 2021 r. – maj 2022 r. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 249 134,00 zł.

Cyfryzacja szkół - Grant 2. Modelowa transformacja cyfrowa III LO w Tarnowie

Celem projektu jest wyposażenie szkoły w sprzęt, m.in. laptopy, urządzenia audio-video, projektory multimedialne, urządzenia do realizacji zajęć dot. rzeczywistości wirtualnej/rozszerzonej, pracownię edukacyjną robotyki i druku 3D. Zaopatrzenie w sprzęt w ramach projektu grantowego wiąże się ściśle z przystąpieniem placówki do projektu „HUMINE – Małopolskie Laboratorium Edukacji Cyfrowej” prowadzonego przez Stowarzyszenie Miasta w Internecie.

Projekt ten zakłada modernizację szkół pod kątem infrastrukturalnym i metodycznym do poziomu nowoczesnych placówek edukacyjnych, przygotowujących dzieci do życia i pracy w IV dekadzie XXI wieku, docelowo jako szkół wzorcowych dla innych placówek szkolnych w powiecie. Oferuje wsparcie dla dyrektora szkoły i nauczycieli (m.in. szkolenia, warsztaty, webinaria, środowisko wymiany wiedzy dla dyrektorów, kursy e-learningowe, indywidualne doradztwo, edukamp, pakiety materiałów metodycznych), uczniów (np. wizyty studyjne w przedsiębiorstwach, warsztaty) i rodziców (szkolenia z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego,

dydaktyki cyfrowej, identyfikowania fałszywych informacji w cyfrowym świecie).
Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 90 000,00 zł. Czas trwania projektu: 10.2022 r. – 03.2023 r.

Projekty z zakresu polityki społecznej

Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnich w subregionie tarnowskim

W celu realizacji projektu, jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa, zostało utworzone Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przystań. Centrum zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielnich pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. Możliwa jest również usługa transportu osób niesamodzielnich z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do placówki i z powrotem. Jednostka realizuje również opiekę środowiskową i wsparcie w domach osób niesamodzielnich, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka. W ramach projektu działa także wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, dla opiekunów osób niesamodzielnich prowadzone są warsztaty, szkolenia, grupy wsparcia i indywidualnego poradnictwa oraz szkolenia e-learningowe dostępne na portalu internetowym. Wszystkie oferowane formy wsparcia realizowane są nieodpłatnie.

Więcej informacji o działalności Centrum znajduje się w części „Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej - Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przystań”. Koszt prowadzenia i utrzymania placówki w 2022 r. wyniósł 2.137.720,23 zł, w tym: środki własne z budżetu GMT 367.073,39 zł, a środki finansowe otrzymane w ramach dofinansowania 1.770.646,84 zł.

Program „Opieka wytchnieniowa”

W 2022 r. Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnich Bezpieczna Przystań, ze środków Funduszu Solidarnościowego realizowało program „Opieka Wytchnieniowa – edycja 2022”, mający na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. W 2022 r. usługami objętych zostało 39 osób w łącznym wymiarze 8.050 godzin.

PROJEKT: Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” jest realizatorem projektu pn. „Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w ramach Osi Priorytetowej 9. Region spójny społecznie, Działanie 9.1 Poddziałanie 9.1.2 Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem jest rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych biernych z terenu Tarnowa i subregionu tarnowskiego - poprzez uzyskanie kompetencji oraz umiejętności zwiększających ich szanse na zatrudnienie na otwartym rynku pracy, zgodnie z ich możliwościami, poprzez zaoferowanie uczestnikom form wsparcia dostosowanych do indywidualnych potrzeb.

W 2022 r. dziewięć osób ukończyło staże zawodowe rozpoczęte w 2021 r., część z nich podjęła zatrudnienie. Okres realizacji projektu przewidziany jest na lata 2018-2022. Planowany

koszt realizacji projektu wynosi 6.277.834,86 zł, w tym dofinansowanie, które wynosi 5.963.943,11 zł. W ramach projektu wsparciem zostało objętych w sumie 265 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, część uczestników została pracownikami Słonecznego Wzgórza.

9. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI

9.1 Spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa

Na koniec 2022 roku Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem sześciu spółek prawa handlowego:

- Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.,
- Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
- Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.,
- Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.,

większościowym akcjonariuszem w Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S.A. (99,8%) i Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. (92,9%) oraz mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (47,5%).

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. sprawuje zwykły zarząd w imieniu Prezydenta Miasta Tarnowa nad budynkami stanowiącymi mienie komunalne Gminy Miasta Tarnowa oraz budynkami administrowanymi na zlecenie, będącymi własnością osób fizycznych, zapewniając równocześnie odpowiedni stan techniczny tych zasobów.

Zadania własne, z zakresu budownictwa mieszkaniowego, Gmina Miasta Tarnowa realizuje poprzez utworzone do tego celu w 1999 roku Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Od początku swojej działalności Spółka wybudowała 13 budynków mieszkalnych, o łącznej liczbie 826 mieszkań, położonych przy ul. M. Dąbrowskiej, Abpa J. Ablewicza, na Osiedlu Zielonym oraz przy ul. Sportowej w Tarnowie, nad którymi prowadzi stały zarząd administracyjny.

W 2022 roku nastąpiło połączenie dwóch spółek: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. i Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Połączenie zostało dokonane w drodze sukcesji uniwersalnej, poprzez przeniesienie całego majątku MPGK Sp. z o.o., jako spółki przejmowanej, na PUK Sp. z o.o. jako spółki przejmującej, w zamian za udziały, które w spółce przejmującej objęła Gmina Miasta Tarnowa. Celem połączenia obu spółek miejskich była optymalizacja funkcjonowania sfery komunalnej, głównie w zakresie gospodarki odpadami oraz utrzymania dróg na terenie miasta Tarnowa. Połączenie spółek zostało potwierdzone wpisem w Krajowym Rejestrze Sądowym, w dniu 1 kwietnia 2022 roku. Równocześnie spółka przejmująca (PUK Sp. z o.o.) zmieniła nazwę na Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa, funkcjonujący po połączeniu spółek: MPGK i PUK wykonuje szereg zadań powierzonych przez Miasto, między innymi w zakresie:

- kompleksowej gospodarki odpadami (odbiór, przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych w instalacji MBP, zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych oraz bioodpadów, doczyszczanie odpadów selektywnie zebranych, zarządzanie gminnym składowiskiem odpadów, prowadzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych),
- utrzymania czystości i porządku w mieście,
- utrzymania zieleni na terenach publicznych oraz infrastruktury miejskiej,
- prowadzenia azylu dla zwierząt,
- wykonywania robót drogowych.

Podstawową działalnością Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. jest świadczenie usług w zakresie przewozów pasażerskich, które od lipca 2016 roku Spółka

świadczy jako podmiot wewnętrzny, w ramach zadań powierzonych przez Miasto. Spółka na potrzeby działalności podstawowej prowadzi również szeroko rozwiniętą działalność pomocniczą.

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o. zajmują się świadczeniem usług medycznych. Przychodnie realizują swoje zadania szczególnie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń medycznych, rehabilitacji leczniczej, psychiatrii oraz diagnostyki medycznej. Wykonują również świadczenia medyczne dla pacjentów komercyjnie, a także na rzecz innych podmiotów w ramach zawartych umów.

Głównym celem działalności Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. jest dążenie do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarstwu Tarnowa i regionu, między innymi poprzez budowę stabilnego i odpowiadającego potrzebom inwestora systemu zachęt dla uruchamiania na terenie miasta przedsięwzięć produkcyjno-usługowych, a tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A., to druga pod względem wielkości majątku spółka komunalna, świadcząca usługi w zakresie zaopatrywania odbiorców zasilanych ze źródeł i węzłów ciepłych Spółki w energię ciepłą i ciepłą wodę użytkową.

Tarnowskie Wodociągi prowadzą działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Tarnowa oraz sąsiednich gmin, zapewniając ciągłość dostawy wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków. Jest to największa, co do wielkości majątku, spółka komunalna.

9.1.1. Struktura kapitałowa

Wielkość zaangażowanego przez miasto majątku w spółkach komunalnych wyrażona wartością udziałów/akcji objętych przez Gminę Miasta Tarnowa w kapitale zakładowym spółek, w zamian za wniesioną gotówkę bądź aporty rzeczowe wynosi 293,7 mln zł, co stanowi 76,3% łącznej wartości kapitału zakładowego spółek komunalnych, stanowiącej kwotę 385 mln zł.

Struktura kapitałowa na koniec 2022 roku

Nazwa spółki	Nazwa podmiotu	Wartość udziałów/akcji (w tys. zł) procentowy udział
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	GMT	16 922,0
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	GMT	40 148,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	GMT	35 929,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	GMT	7 778,0

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	GMT	21 986,5
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	GMT	17 273,5
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	GMT	45 517,1 (99,8%)
	Pozostali akcjonariusze	94,3 (0,2%)
	Ogółem	45 611,4
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	GMT	27 427,7 (92,9%)
	WFOŚiGW w Krakowie	2 085,0 (7,1%)
	Ogółem	29 512,7
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	GMT	80 731,5 (47,5%)
	Gmina Tarnów	40 912,0 (24,1%)
	Gmina Skrzyszów	27 182,0 (16,0%)
	Grupa Azoty S.A.	21 050,0 (12,4%)
	Ogółem	169 875,5

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

9.1.2. Wyniki finansowe spółek na koniec 2022 roku

Na koniec 2022 roku 7 spółek komunalnych osiągnęło dodatni wynik finansowy, za wyjątkiem Tarnowskich Wodociągów Sp. z o.o. i Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o. Sumaryczna kwota zysku netto, wypracowanego przez spółki za 2022 rok, wyniosła 3,5 mln zł, co stanowi 64,5% kwoty zysku osiągniętego za 2021 rok oraz 45,9% zysku za rok 2020.

Największy zysk za 2022 rok wypracowany został w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

Wyniki finansowe miejskich spółek na koniec 2022 roku

Nazwa spółki	Wynik finansowy netto (w tys. zł)		
	2020	2021	2022
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	385	588	-1 423
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	1 667	1 866	1 820

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	-492	568	202
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	707	487	451
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	367	758	2 223
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	124	65	74
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	14	245	69
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	4 060	67	3 328
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	877	834	-3 208

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

9.1.3. Wielkość składników majątkowych spółek na koniec 2022 roku

Wartość składników majątkowych spółek komunalnych na koniec 2022 roku kształtuje się na poziomie 1 002,1 mln zł, z czego majątek trwały wynosi 866,8 mln zł, majątek obrotowy 135,3 mln zł. Największy majątek posiadają Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o., których wartość stanowi 40,9% ogółu majątku spółek.

Wartość składników majątkowych na koniec 2022 roku

Nazwa spółki	Aktywa trwale w mln zł	Aktywa obrotowe w mln zł
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	35,7	8,3
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	118,5	10,8
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	56,3	20,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	42,5	4,6
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	29,6	14,3
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	19,6	5,4
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	39,0	8,4
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	124,5	55,1
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	401,1	8,4

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

9.1.4. Wielkość zatrudnienia w spółkach na koniec 2022 roku

Spółki komunalne według stanu na koniec 2022 roku zatrudniały 1 354 osób na 1 330 etatach. Najwięcej zatrudnionych, tj. 265 osób, było w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Wielkość zatrudnienia w osobach i etatach na koniec 2022 roku

Nazwa spółki	Zatrudnienie w osobach	Zatrudnieni e w etatach
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	64	62,6
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	17	16,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	265	262,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	212	210,5
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	230	218,0
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	144	138,5
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	8	8,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	176	176,0
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	238	237,4

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

9.2 Realizacja inwestycji, programów i polityk przez spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa

W 2022 roku wartość ogółem zrealizowanych przez spółki nakładów inwestycyjnych wyniosła 63,3 mln zł, tj. o 8,2% więcej od wartości nakładów poniesionych w 2021 roku i o 42,6% więcej od nakładów poniesionych w 2020 roku. Największe nakłady inwestycyjne poniosły Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (23,7 mln zł), Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (10,4 mln zł) oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. (9,5 mln zł).

Wielkość inwestycji zrealizowanych w 2022 roku

Nazwa spółki	Nakłady inwestycyjne (w mln zł)		
	2020	2021	2022
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	1,3	3,3	7,8
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	1,5	4,1	10,4

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	4,3	9,7	5,3
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	10,0	0,6	0,1
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	0,4	1,2	1,6
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	0,9	1,1	0,4
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	1,7	2,4	4,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	10,6	19,2	9,5
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	13,7	16,9	23,7

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMT

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

W oparciu o „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2021-2025” oraz „Strategię rozwoju Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2019-2023”, Spółka w 2022 roku realizowała szereg zadań inwestycyjnych i remontowych mających na celu utrzymanie zasobów w pełnej sprawności technicznej.

W 2022 roku spółka wydatkowała na inwestycje kwotę 7,8 mln zł, w tym najwięcej nakładów w kwocie 4,9 mln zł przeznaczono na budowę budynku mieszkalnego przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie. Pozostałe nakłady przeznaczono między innymi na likwidację niskiej emisji spalin. Wyeliminowano w części ogrzewania piecowe, wprowadzając ciepło systemowe do celów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (m.in. w budynkach przy ul. Lwowska 3, Wałowa 47, 16, Brodzińskiego 23 i 25, Pracy 2, Panny Marii 15), na kwotę 1,7 mln zł. Do budynków, w których brak sieci ciepłowniczej MPEC oraz sieci gazowej, wprowadzone zostało ogrzewanie elektryczne z energooszczędnymi grzejnikami elektrycznymi, natomiast tam, gdzie warunki techniczne pozwoliły, wprowadzono ogrzewanie gazowe etażowe. Zadanie to będzie kontynuowane w 2023 roku. Ponadto wykonano wiatę śmietnikową przy ul. Zakątnej i docieplono strop oraz wykonano iniekcję ciśnieniową budynków przy ul. Kąpielowej 4 i 4a.

Spółka w miarę możliwości finansowych, w oparciu o coroczne przeglądy techniczne oraz w wyniku systematycznej kontroli budynków, realizowała programy remontowe. Prace te obejmowały remonty elewacji, klatek schodowych, instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych, gazowych i wentylacyjnych. Na remonty budynków i mieszkań komunalnych spółka przeznaczyła kwotę 4,9 mln zł, natomiast na remont lokali użytkowych wydatkowano 0,7 mln zł.

W roku 2022 spółka przejęła również część zadań realizowanych wcześniej przez zlikwidowany Wydział Mieszkalnictwa Urzędu Miasta Tarnowa.

Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

W 2022 roku spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 10,4 mln zł, które związane były głównie z realizacją budowy budynku wielorodzinnego przy ul. Sportowej (Segment C), a także przygotowaniem kolejnej inwestycji w postaci budowy budynków mieszkalnych przy ul. Jarej i Błotnej.

Spółka realizowała swoją działalność w oparciu o przyjętą Strategię Rozwoju Spółki na lata 2019 – 2023. Misja i cele przyjęte przez spółkę były spójne z celami przyjętymi

w strategii rozwoju Tarnowa. Wpisując się w działania Miasta, spółka swoje zadania realizowała głównie w ramach kierunku przyjętego przez Miasto, zdefiniowanego pod nazwą: „Zwiększenie atrakcyjności lokalnej infrastruktury społecznej i estetyki miasta” i wyznaczanego celu operacyjnego jakim jest „posiadanie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej, w tym wspieranie budowy mieszkań w ramach społecznego budownictwa czynszowego”.

Spółka na lata 2019-2023 zamierza dostarczyć na rynek około 350 mieszkań. Zamierzenie to ma być zrealizowane w ramach zadań inwestycyjnych obejmujących wybudowanie 8 budynków mieszkalnych, o łącznej liczbie 207 mieszkań oraz wynajęcie około 150 mieszkań nowym najemcom w zasobie istniejącym. Według stanu na koniec 2022 roku z przyjętych założeń oddano do użytku 98 nowych mieszkań oraz 103 mieszkania ponownie wynajęto w istniejącym zasobie.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

W 2022 roku spółka zakończyła budowę oraz przyjęła do eksploatacji kompostownię wraz ze specjalistycznym wyposażeniem (zadanie pn. „System Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Tarnowie” zostało sfinansowane przy udziale środków unijnych). Ponadto w związku z uzyskaniem w roku sprawozdawczym pozwolenia zintegrowanego dla instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, spółka rozpoczęła użytkowanie obiektów wytworzonych i zakupionych w 2019 roku, w ramach rozbudowy przedmiotowej instalacji (budynek dedykowany dla zmieszanych odpadów komunalnych, plac stabilizacji tlenowej, rozdrabniacz wolnoobrotowy). Pozostałe działania obejmowały zakup sprzętu do realizacji zadań powierzonych Spółce przez GMT (odbiór odpadów, utrzymanie zieleni miejskiej, oczyszczanie ulic i chodników, prowadzenie remontów drogowych).

W dniu 1 kwietnia 2022 roku nastąpiło połączenie Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. (spółka przejmująca) z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (spółka przejmowana). Rozliczenie połączenia spółek nastąpiło metodą łączenia udziałów. Ponadto zmianie uległa firma i aktualnie podmiot powstały z połączenia spółek działa pod nazwą Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

W 2022 roku, zarówno w okresie przed jak i po połączeniu, spółka funkcjonowała jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa w oparciu o dwie umowy wykonawcze – zawarte odrębnie przez MPGK oraz PUK. Okres obowiązywania powyższych umów upłynął w dniu 31 grudnia 2022 roku i podmiot powstały z połączenia dwóch dotychczas odrębnie działających spółek w oparciu o zapisy ustawy PZP przeszedł procedurę zawarcia umowy, będącej podstawą prowadzenia działalności w trybie „in house”, na kolejne lata.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

Nakłady inwestycyjne spółki w 2022 roku wyniosły 128,7 tys. zł, w ramach których Spółka między innymi nabyła serwer bazodanowy oraz zmodernizowała totem reklamowy przy ul. Lwowskiej. W związku ze znacznym wzrostem cen na rynku krajowym związanym z inflacją oraz konfliktem na Ukrainie, planowane większe inwestycje zostały ograniczone. Zadania inwestycyjne Spółka realizuje zachowując należytą dbałość o płynność finansową.

Spółka w 2021 roku zakończyła rzeczową realizację projektów unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. Okres trwałości zrealizowanych projektów trwa do 2027 roku. Dzięki ogromnym inwestycjom unijnym, zrealizowanym w latach 2017 – 2021, oraz wymianom autobusów na nowsze i nowocześniejsze, obecnie 55% autobusów z taboru MPK posiada normę emisji spalin EURO 6. Spółka ciągle dąży do uzyskania jak najwyższego stanu pojazdów niskoemisyjnych.

W rezultacie średni wiek taboru na koniec 2022 roku wynosił 8 lat, a 48% pojazdów posiada nie więcej niż 5 lat. Obecnie spółka posiada 100% taboru

niskopodłogowego, klimatyzowanego z zabezpieczeniem przeciwpożarowym, monitoringiem, nowoczesną radiostacją, możliwością zakupu biletu kartą płatniczą oraz kompleksową i dynamiczną informacją pasażerską. W wyniku nakładów na niskoemisyjne autobusy w ostatnich latach, spółka posiadała na koniec 2022 roku 33 autobusy napędzane CNG (35% posiadanego taboru).

Działalność MPK jest uwarunkowana realizacją zadań przewozowych na rzecz Gminy Miasta Tarnowa określonych przez Zarząd Dróg i Komunikacji. Z dniem 1 stycznia 2021 roku doszło do rezygnacji trzech gmin: Gmina Tarnów, Lisia Góra oraz Pleśna, z organizacji przewozu przez GMT. Rok 2022 jest drugim rokiem, w którym MPK obsługiwało wyłącznie obszar Tarnowa. Podobny zakres działalności będzie kontynuowany w 2023 roku. Mimo znacznego spadku wozokilometrów liniowych, spowodowanego odstąpieniem gmin od porozumienia, spółka odnotowała nieproporcjonalny, tj. znacznie niższy, spadek liczby przewożonych pasażerów, co wskazuje na wysokie zapotrzebowanie mieszkańców na usługi komunikacji miejskiej, wpływając przy tym korzystanie na środowisko przez zmniejszenie zakresu transportu indywidualnego.

W 2022 roku spółka realizowała „Strategię rozwoju 2021-2028 Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z o.o. w Tarnowie”, której misją jest zapewnienie transportu publicznego na terenie objętym zasięgiem działania organizatora komunikacji miejskiej w Tarnowie, poprzez: efektywną realizację zadań przewozowych na terenie Tarnowa na poziomie zapewniającym prawidłowe funkcjonowanie spółki, ciągłą poprawę bezpieczeństwa pasażerów poprzez rygorystyczne przestrzeganie środków ostrożności w okresie pandemii, jak również po jej zakończeniu, utrzymanie minimalnego udziału wskaźnika 35% ilości autobusów zasilanych gazem CNG w posiadanym taborze, zapewnienie bezpieczeństwa danych spółki wraz ze sprawnym działaniem systemów informatycznych, będącym w obecnych czasach warunkiem koniecznym do działania komunikacji miejskiej.

Działania spółki mają na celu systematyczną poprawę jakości transportu publicznego oraz ochronę środowiska. Nowoczesny tabor, satysfakcja pasażera oraz ekologia to kierunki działań, które spółka zamierza kontynuować w kolejnych latach działalności.

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.

Spółka w 2022 roku wydatkowała na inwestycje kwotę 1,6 mln zł, która została przeznaczona głównie na zakup sprzętu medycznego, rehabilitacyjnego i komputerowego oraz wykonanie systemu instalacji fotowoltaicznej 20,25kW, na budynku przychodni przy ul. Mostowej. Spółka zakupiła również aparat pantomograficzny z funkcją tomografu zębowego. Posiadanie tomografu pozwala na kompleksowe diagnozowanie i leczenie pacjentów stomatologicznych w przychodni, a także dostosowanie oferty do lokalnego rynku medycznego.

W roku 2022 wykonano remont pomieszczeń Pracowni Analitycznej, Działu Rehabilitacji i gabinetów lekarskich, zlokalizowanych na I piętrze w budynku przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1 oraz sali rehabilitacyjnej kriokomory, w budynku przy ul. Mostowej 6. Koszt remontów wyniósł 881 tys. zł.

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o. w ciągu 2022 roku realizował programy oraz strategie przyjęte w 2021 roku, mające na celu rozwój Spółki i podniesienie jakości świadczonych usług.

W 2022 roku wykonano łącznie 216 756 porad lekarskich, logopedycznych i psychologicznych, 5 478 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 11 849 w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 72 317 procedur stomatologicznych oraz 242 695 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 10 677 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 1 121

zabiegów w ramach Oddziału Chirurgii, Szpitala Chirurgii Ogólnej, oraz stomatologicznych w znieczuleniu ogólnym.

Spółka świadczyła usługi medyczne bez limitów, na rzecz dzieci i młodzieży do lat 18, we wszystkich zakresach oraz w Ambulatoryjnej Opiece Specjalistycznej, co przełożyło się na większą ilość zlecanych i wykonywanych badań diagnostycznych. W ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej realizowano program pilotażowy PROFILAKTYKA 40 PLUS, w ramach którego przebadano 817 osób.

Spółka pozyskała nowych wykwalifikowanych specjalistów. W 2022 roku do zespołu dołączyli: 1 specjalista endokrynologii, 1 specjalista diabetologii, 1 specjalista ortopedii i traumatologii narządu ruchu, 1 specjalista neurologii dzieci, 1 specjalista stomatologii dziecięcej, 1 lekarz POZ, 1 specjalista radiologii, 2 psychologów, 2 psychoterapeutów, 1 terapeuta środowiskowy oraz 1 neurologopeda.

Celem promocji zdrowia wśród mieszkańców subregionu tarnowskiego, w 2022 roku, w Zespole Przychodni Specjalistycznych przeprowadzono 11 akcji promujących zdrowy styl życia, w ramach Kalendarza Zdrowia ZPS oraz 3 akcje we współpracy z Urzędem Miasta Tarnowa. Z akcji organizowanych w ramach Kalendarza Zdrowia skorzystało 262 osoby, a w organizowanych we współpracy z Urzędem Miasta Tarnowa 210 osób.

Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.

W 2022 roku wydatki inwestycyjne spółki wyniosły 0,4 mln zł i dotyczyły głównie zakupu sprzętu medycznego, zakupu sprzętu komputerowego wraz z licencjami i oprogramowaniem, modernizacji pomieszczeń dla pracowni USG i gabinetu lekarskiego, a także parkingu dla pracowników.

MCM Sp. z o.o. realizowało „Plan strategiczny na lata 2020 - 2022 Mościckiego Centrum Medycznego sp. z o.o. w Tarnowie”. Spółka realizuje projekt „Siła Kobiety”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt polega na dofinansowaniu działań profilaktyczno-edukacyjno-informacyjnych, w zakresie profilaktyki raka piersi i badań mammograficznych finansowanych z Narodowego Funduszu Zdrowia. Realizacja projektu zakończy się w marcu 2023 roku.

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.

W roku 2022 nakłady inwestycyjne wyniosły 4,5 mln zł. Kwotę 3,6 mln zł wydatkowano na prace budowlane, które miały na celu poprawę stanu technicznego budynków na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne”, w tym utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości II. Pozostałe środki przeznaczono na zakup nieruchomości oraz zakup wyposażenia.

W 2022 roku spółka realizowała zadania wynikające z przyjętej „Strategii Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. na lata 2021-2025”, zmierzające do osiągnięcia głównego celu, jakim jest tworzenie korzystnych warunków do wszechstronnego rozwoju gospodarczego regionu oraz miejsc pracy. Działania spółki ukierunkowane były przede wszystkim na zarządzaniu terenami przemysłowymi, administrowaniu majątkiem spółki i polepszaniu jego stanu technicznego, a także pozyskiwaniem inwestorów. Swoją misję spółka realizowała na terenie parków przemysłowych. W 2022 roku kluczowymi zadaniami ukierunkowanymi na pozyskiwanie inwestorów była sprzedaż nieruchomości, a także wynajem powierzchni w Parku Przemysłowym „Mechaniczne”, Inkubatorze Przedsiębiorczości oraz w budynku przy ul. Kochanowskiego 32.

Łączna powierzchnia sprzedanych nieruchomości, w 2022 roku, wyniosła 2,9608 ha. W roku 2022 spółka nabyła nieruchomości o powierzchni 0,9791 ha, w celu zespolenia i uzupełnienia terenów w posiadanych parkach.

Od początku swojej działalności spółka dokonała sprzedaży terenów inwestycyjnych 41 nowym inwestorom w Parkach Przemysłowych „Czysta”, „Mechaniczne” oraz „Kryształowy”.

Niezależnie od powyższego, spółka na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” wynajmuje swoje obiekty i pomieszczenia 46 przedsiębiorcom, których firmy, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, zatrudniały łącznie 546 osób. Dotyczy to:

- 14 budynków, wynajmowanych 22 przedsiębiorcom (104 osoby),
- Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym funkcjonuje 18 firm (226 osób),
- budynku przy ul. Kochanowskiego 32, w którym funkcjonuje 6 firm (216 osób).

Na terenie Parków Przemysłowych zatrudnienie ogółem, na dzień 31 grudnia 2022 roku, wynosiło 1900 osób, w tym:

- Park Przemysłowy „Czysta”: 393 osoby,
- Park Przemysłowy „Kryształowa”: 46 osób,
- Park Przemysłowy „Mechaniczne”: 1461 osób.

W roku 2022 utworzono 321 nowych miejsc pracy (stan na 31.12.2022 roku), w tym 77 w Parku Przemysłowym „Czysta”, 242 w Parku Przemysłowym „Mechaniczne” (SAG) oraz 2 w Parku Przemysłowym „Kryształowa”.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.

Łączna wartość zrealizowanych przez spółkę zadań inwestycyjnych wyniosła 9,5 mln zł. W 2022 roku Spółka realizowała przyjętą przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki „Strategię Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie na lata 2016 – 2030”, zmienioną w 2019 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy „Ewaluacją Strategii Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie na lata 2016 – 2030”.

W związku z powyższym w 2022 roku zaangażowanie inwestycyjne MPEC S.A. w Tarnowie prowadzono zgodnie z określonymi w strategii celami strategicznymi:

1. Konkurencyjne ciepło systemowe dostarczane cały rok z inteligentnej sieci ciepłowniczej poprzez indywidualne węzły pośrednie świadomemu odbiorcy, zarządzającemu popytem.
2. Zwiększenie udziału w rynku – spółka dostawcą ciepła z wyboru.
3. Osiągnięcie parametrów efektywnego systemu ciepłowniczego przy zastosowaniu dywersyfikacji produkcji.
4. Wykorzystanie energii paliwa z odpadów komunalnych w miejskiej sieci ciepłowniczej.
5. Spółka aktywnym realizatorem strategii miasta Tarnowa w zakresie rozwoju infrastruktury ciepłowniczej, likwidacji niskiej emisji oraz wzrostu efektywności energetycznej.
6. Implementacja elementów systemów zarządzania zgodnych ze standardami społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).

Najważniejsze zadania zrealizowane przez spółkę, w 2022 r., w ramach realizacji celów strategicznych:

1. Dostarczenie ciepła dla nowych terenów miejskich i likwidacja niskiej emisji.

W 2022 roku MPEC S.A. w Tarnowie kontynuowało realizację projektu budowy miejskiej sieci ciepłowniczej w rejonie tarnowskiej Starówki. Spółka przyłączyła do sieci miejskiej 3 kamienice zlokalizowane w części starego miasta, przy ulicach: Brama Pilźnieńska, Lwowska oraz Kopernika. Prace w tym rejonie miasta będą kontynuowane w kolejnych latach. W ramach programu likwidacji niskiej emisji w Tarnowie łącznie w 3 budynkach przyłączonych w 2022 roku, do miejskiej sieci ciepłowniczej zlikwidowano kotły na paliwo stałe.

2. Przyłączenie nowych odbiorców ciepła systemowego.

W 2022 roku do systemu ciepłowniczego MPEC S.A. w Tarnowie przyłączono 27 budynków mieszkalnych i obiektów usługowych, w tym między innymi przy ulicach: Bandrowskiego, Brodzińskiego, Czerwonych Klonów, Dąbrowskiego, Dwernickiego,

Kochanowskiego, Krzyskiej, Narutowicza, Niedojadły, Nowy Świat, Ochronek, Prostopadłej, Rozwojowej, Rydza Śmigłego, Sportowej, Traugutta, Urszulańskiej, Westerplatte, Wodnej, Zagłoby oraz przy al. Piaskowej. Łączna moc przyłączeniowa tych obiektów wyniosła 3,269 MW. Na dzień 31 grudnia 2022 r. MPEC S.A. w Tarnowie ogrzewała łącznie 2 186 642 m² powierzchni użytkowej i mieszkalnej. Ogrzewana przez MPEC S.A. w Tarnowie powierzchnia, w stosunku do 2021 r., wzrosła o ponad 26 700 m².

3. Realizacja Programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo”.

W 2022 r., w ramach programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo”, odnotowano włączenie 163 lokali, o łącznej mocy zamówionej 0,136 MW. Wcześniej odbiorcy ci korzystali z alternatywnych form podgrzewania wody użytkowej, za pośrednictwem piecyków gazowych i elektrycznych podgrzewaczy wody. W latach 2007-2022 do programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo” włączono w sumie 325 budynków wielorodzinnych w Tarnowie, w których przyłączono 14 559 mieszkań. Z programu skorzystało ponad 36 tys. mieszkańców miasta.

4. Modernizacja sieci i węzłów ciepłych.

W 2022 r. MPEC S.A. w Tarnowie zmodernizowało 164 mb przyłączy i sieci ciepłowniczych rozdzielczych. Wykonano planowany zakres modernizacji węzłów ciepłych oraz elementów telemetrii i systemu kontroli szczelności. Zmodernizowano 21 węzłów indywidualnych pośrednich c.o. oraz 6 węzłów indywidualnych pośrednich c.o. i c.c.w., o łącznej mocy 4,8 MW. Zmodernizowane węzły posiadały około dwudziestoletni okres eksploatacji.

Łączna długość eksploatowanych przez przedsiębiorstwo sieci ciepłowniczych wynosiła, na dzień 31 grudnia 2022 roku, 126,2 km.

5. Rozbudowa telemetrycznego systemu nadzoru pracy sieci i węzłów.

MPEC S.A. w Tarnowie posiada innowacyjny system telemetrycznego nadzoru pracy sieci i węzłów, który każdego roku jest rozwijany w ramach programu „Inteligentne ciepło”. W systemie telemetrii pracują obecnie 1 154 obiekty (węzły ciepłe, kotłownie i przepompownie) oraz dodatkowo 113 węzłów ze zdalnym odczytem liczników PSION.

Dane z systemu telemetrycznego pozwalają na optymalizację pracy sieci i węzłów, automatyczne dostosowanie parametrów dostaw ciepła do rzeczywistych i prognozowanych temperatur. Dzięki monitoringowi on-line systemu ciepłowniczego, sygnalizowane są zaburzenia pracy węzłów i sieci, co umożliwia natychmiastową reakcję służb technicznych spółki i usuwanie ich przyczyn, zanim odbiorcy odczują spadek komfortu cieplnego.

6. Rozwój metropolitalnej sieci światłowodowej Tarnowa.

W 2022 roku spółka wybudowała 3 km nowych sieci światłowodowych magistralnych. Na 31 grudnia 2022 roku MPEC S.A. w Tarnowie posiadało 136 km sieci światłowodowych. Metropolitalna sieć światłowodowa Tarnowa, zarządzana przez konsorcjum (tworzone przez MPEC S.A. w Tarnowie, Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. i Gminę Miasta Tarnowa), na koniec grudnia 2022 roku miała łącznie 177 km.

7. Dostosowanie źródeł wytwarzania ciepła do wymagań ochrony środowiska.

Spółka kontynuuje program modernizacji i dostosowania źródeł wytwarzania ciepła do wymagań ochrony środowiska, w zakresie emisji przemysłowych. Podejmowane działania są niezbędne w celu ograniczenia w EC „Piaskówka” wielkości emisji pyłów, dwutlenku siarki i tlenków azotu.

W 2022 roku, w ramach programu modernizacji w EC „Piaskówka”, wyłączono z eksploatacji kocioł węglowy WR 25 nr K-2. Realizowano także działania w zakresie montażu finansowego i pozyskania przez Spółkę źródeł finansowania na cele określone w Strategii tj.:

- realizację projektu pn. „Budowa modułu silników gazowych do skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła”. Przedmiotem planowanej inwestycji jest budowa dwóch silników gazowych do skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła. Wartość projektu jest szacowana na poziomie 50 mln zł netto, według danych za 2022 rok. Realizacja inwestycji planowana jest na lata 2023-2025. Zakładane efekty ekologiczne ukończonego projektu to zmniejszenie emisji do atmosfery następujących zanieczyszczeń:
  - SO₂ o 58,097 Mg/rok,
  - NO_x o 21,911 Mg/rok,
  - Pył o 2,751 Mg/rok,
  - CO₂ o 18 875, 292 Mg/rok.
- realizację projektu pn. „Budowa Instalacji Suchego Odsiarczania Spalin dla kotła WR 25 nr K-3 w EC Piaskówka w Tarnowie”. Wartość projektu 3 560 000 zł. Realizacja inwestycji planowana jest w 2023 roku. Planowany efekt ekologiczny: ograniczenie emisji SO₂ z 1500 do 1100 mg/Nm³ w spalinach.

W planach MPEC S.A. w Tarnowie są także kolejne inwestycje, które umożliwią dalsze ograniczanie oddziaływania źródeł produkcji ciepła na środowisko, dostosowanie miejskiej elektrociepłowni do wymagań emisji przemysłowych oraz umożliwią docelowo uzyskanie parametrów efektywnego systemu ciepłowniczego. W tym celu, w 2022 roku, kontynuowano prace w zakresie realizacji projektu „Budowa instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie”.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o., w 2022 roku, realizowały głównie inwestycje związane z rozbudową i modernizacją sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Wartość nakładów przeznaczonych na realizację inwestycji w Spółce, w 2022 roku, wyniosła 23,7 mln zł.

Środki finansowe zostały przeznaczone na rozbudowę sieci wodociągowej, w rejonie następujących ulic: Dunajcowa, Daleka, Porzeczkowa, Pasterska – Pędrackiego, Niedojadły, Olszynowa, Klikowska, Andersa, Klimeckiego, Matuszewskiego, Wolańska, Lniana. Realizacja przedmiotowych inwestycji umożliwiła przyłączenie do sieci nowych odbiorców usług.

Kolejnymi inwestycjami o charakterze liniowym, zrealizowanymi w 2022 roku, były rozbudowy sieci kanalizacyjnych w rejonie Dzielnicy Krzyż oraz w ulicach: Dalekiej, Szuszkiewiczza, Niedojadły, Wolańskiej, Olszynowej, Klimeckiego, Żurawinowej, Ziemiaczanej. Realizacja powyższych zadań inwestycyjnych umożliwiła odbiór ścieków sanitarnych od nowych odbiorców usług.

Spółka realizowała również inwestycje związane z modernizacją istniejących sieci wodociągowych, w ulicach: Czarna Droga, Braci Żmudów, 11-Listopada (do ul. Kolejowej), Monte Cassino 3, Bitwy pod Cedynią, Bernardyńska (od Panny Marii do Franciszkańskiej), Franciszkańska, Krakowska, Os. Niepodległości, Os. Legionów.

Modernizacjom poddane zostały również sieci kanalizacyjne, w ulicach: Moraczewskiego (od Prostej do Ledóchowskich), Topolowa, Czarna Droga, Szymanowskiego, Franciszkańska, Piłsudskiego (pomiędzy Kopernika i Mickiewicza), ks. Skorupki i Św. Katarzyny. Celem przeprowadzonych modernizacji była poprawa pracy systemów wodociągowych i kanalizacyjnych.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. zrealizowały również zadania związane z modernizacją Zakładu Oczyszczalni Ścieków, Zakładów Uzdatniania Wody oraz hydroforni i sieciowych przepompowni ścieków. W końcu 2022 roku, Spółka stopniowo wygaszała

działalność inwestycyjną, przygotowując się do trudnej sytuacji taryfowej przedsiębiorstwa, w związku z brakiem możliwości pokrycia uzasadnionych kosztów prowadzenia działalności z przychodów za świadczone usługi dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Do głównych zadań organizacyjnych, realizowanych w 2022 roku, przez Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. należały:

- ciągle poszukiwanie nowych rynków zbytu usług, w gminach sąsiadujących z terenami dotychczas obsługiwanymi przez Spółkę, w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków,
- pomoc służbom miejskim i gminnym, w zakresie poprawy warunków socjalnych i organizacyjnych dla uchodźców z Ukrainy przebywających w regionie tarnowskim,
- intensyfikowanie działań w kierunku poszerzenia oferty świadczonych odpłatnie usług, celem lepszego wykorzystania posiadanego potencjału technicznego i ludzkiego,
- aktywne wdrażanie nowych obowiązków wynikających z dynamicznie zmieniającego się prawa wodnego,
- przyspieszenie przygotowania dokumentacji przedsięwzięć zwiększających produkcję energii elektrycznej (biogaz, fotowoltaika, elektrownia wodna) i racjonalizujących jej zużycie w Spółce,
- rozwój systemu gospodarki osadami ściekowymi, z maksymalizacją produkcji własnej energii elektrycznej i ciepłej, prowadzenie rozwoju kofermentacji z wysokoenergetycznymi odpadami generującymi duże ilości biogazu,
- położenie szczególnego nacisku na rozwój nowego segmentu rynku, jaki otworzył się przed Spółką, w zakresie obróbki osadów ściekowych poprzez konkurencyjną ofertę,
- przygotowanie Spółki na trudny okres funkcjonowania z narastającą stratą z działalności, związaną z brakiem możliwości (odmowa zatwierdzenia taryf przez regulatora) pokrycia uzasadnionych kosztów (np. kilkusetprocentowego wzrostu kosztu kupowanej energii elektrycznej), z przychodów z usług dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

10. GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarka komunalna obejmuje cały szereg zadań z zakresu użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Zadania Gminy Miasta Tarnowa z tego zakresu obejmują m. in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej i placów zabaw oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta.

10.1 Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi gospodarki odpadami, od 1 lipca 2013 r. odpowiedzialnym za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest samorząd. Na terenie Tarnowa obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od 1 maja 2015 r. zgodnie z Zarządzeniem Nr 96/2015 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Tarnowa, realizuje **Referat Gospodarki Komunalnej** przy Wydziale Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miasta Tarnowa i **Referat Opłat za Gospodarowania Odpadami Komunalnymi** przy Wydziale Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa.

Realizując zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519) zostały wykonane następujące zadania:

- nadzorowano wykonanie umowy zawartej w trybie *in-house* na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, znajdujących się na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Zadanie to zostało powierzone Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie i jest realizowane od stycznia 2021 roku do końca roku 2024,

W ramach realizacji tego zadania, w 2022 roku odebrane zostały następujące ilości odpadów [Mg]:

Zmieszane odpady komunalne	Odpady komunalne zebrane selektywnie	Bioodpady	Odpady wielkogabarytowe
16.044,88	4.753,70	6.159,68	1.867,26

Łącznie odebranych zostało 28 825,52 Mg odpadów komunalnych.

- powierzono wykonanie zadania publicznego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych spółkom komunalnym posiadającym instalacje wpisane do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Małopolskiego, tj.: MPGK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych: papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe) oraz PUK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych – w tym odpadów elektrycznych i elektronicznych, tekstyliów oraz bioodpadów). W dniu 1 kwietnia 2022 r. nastąpiło połączenie w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, poprzez przeniesienie na Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o. o. w Tarnowie (spółka przejmująca) całego majątku Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie (spółka przejmowana) za udziały, które spółka przejmująca przyzna jednemu wspólnikowi - Gminie Miasta Tarnowa. Po połączeniu zmieniono nazwę spółki z Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych na Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
- zapewniono funkcjonowanie na terenie miasta dwóch punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), do których właściciele nieruchomości dostarczają różnorodne odpady problemowe. Niezależnie od możliwości przekazania przez mieszkańców tych odpadów do PSZOK, zorganizowano również akcje odbierania mebli

i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tekstyliów oraz bioodpadów bezpośrednio od właścicieli nieruchomości. Istniejące Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych są modernizowane na bieżąco, a ich wyposażenie dostosowywane do zapotrzebowania mieszkańców,

- kontrolowano prawidłowość wykonywania zadań wynikających z zawartych umów w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych,
- kontrolowano poprawność złożonych przez mieszkańców deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, w tym ich zgodność ze stanem rzeczywistym,
- kontrolowano poprawność i wywiązywanie się właścicieli nieruchomości z obowiązku segregacji odpadów komunalnych,
- prowadzono kampanie informacyjno–edukacyjne na temat funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Prowadzenie takich kampanii jest niezbędne dla zapewnienia wywiązywania się z nałożonego na gminę obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz osiągania założonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- prowadzono kampanie informacyjne dotyczące ekonomicznych aspektów gospodarki odpadami, mające na celu przedstawienie mieszkańcom gminy podstawowych problemów związanych z nieodpowiednim gospodarowaniem odpadami komunalnymi, wymogami związanymi z selektywną zbiórką odpadów komunalnych oraz ze zmianami wynikającymi z rozporządzeń Ministra Środowiska lub zmian ustaw z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi,
- zapewniono obsługę administracyjną systemu, w ramach której od właścicieli nieruchomości na bieżąco przyjmowane są deklaracje oraz ich korekty, jak również wpłaty opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami, tj. od 1 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. złożonych zostało 106 066 dokumentów (w tym w 2022 r. 19 905 deklaracji i ich korekt oraz zawiadomień o nowej stawce),
- w 2022 r. zwolniono z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie uchwały nr LXVII/661/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości tej opłaty, ustalenia stawek za pojemniki oraz zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi 14 565 osób, członków rodzin wielodzietnych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny na łączną kwotę 1 713 397,00 zł oraz z tytułu posiadania kompostownika 3 526 osób, na łączną kwotę 121 705,00 zł,
- udostępniono na stronach internetowych Gminy Miasta Tarnowa informacje wymagane w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także ustawą o odpadach.

Od 1 stycznia 2012 r. realizowany jest obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Na koniec grudnia 2022 r. do rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa wpisanych było 29 przedsiębiorców.

Wydział Infrastruktury Miejskiej prowadzi także działania mające na celu usuwanie dzikich wysypisk. W tym zakresie działań w roku 2022 zebrano ok. 14,5 Mg odpadów. Na ten cel przeznaczono 7 tys. zł.

10.2 Gospodarka wodno-ściekowa

Prace podejmowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej na ciekach wodnych mają na celu zarówno ich bieżące utrzymanie, jak też przeciwdziałanie ewentualnym powodziom i podtopieniom, jakie mogą wystąpić na terenie naszego miasta po długotrwałych bądź intensywnych opadach atmosferycznych. Prace te polegają na koszeniu, konserwacji, remoncie, regulacji, przebudowie i odbudowie rowów i potoków zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa.

Wszystkie te działania mają na celu poprawę stanu technicznego cieków oraz zwiększenie przepustowości koryta i przepływu w nich wody poprzez ich wykoszenie, odmulenie, udrożnienie przepustów, usunięcie zakrzaczeń i zatorów, likwidację wyrw, remont przepustów oraz umocnienie dna i skarp elementami kamiennymi bądź betonowymi zabezpieczającymi je przed obrywaniem się, szczególnie podczas przepływu wielkich wód. Dodatkowo, w ramach szeroko pojętej gospodarki wodno-ściekowej realizowane są również prace w zakresie odwadniania terenu i odprowadzania wód opadowych.

Wydział Infrastruktury Miejskiej wykonał w 2022r. w wyżej wymienionym zakresie następujące prace:

- 1) remont rowu Olszynowego, na odcinku o długości około 83 mb, w rejonie ul. Wiadukt,
- 2) odcinkowe prace konserwacyjne na niższych ciekach wodnych:
  - a) w zakresie – koszenie skarpi i dna cieków oraz miejscowe usuwanie zakrzaczeń, na:
    - potoku Stary Wątok, w rejonie ul. Fabrycznej, na długości 360 mb,
    - potoku Bródka, na odcinku od wału do rzeki Białej do mostu w ul. Czerwonej oraz na odcinku o długości 173 mb od przepustu przy posesji przy ul. Krakowskiej 287 w górę cieku, na łącznej długości 338 mb,
    - potoku Czarna, na odcinku od ujścia rowu „Krótki” do przepustu w al. Jana Pawła II, na długości 464 mb,
    - rowie „k/Tuczarni”, na odcinku od 50 m powyżej ul. Skrzyszowskiej do wylotu z kanału na os. Nauczycielskim, na długości 687 mb,
    - rowie „k/Działek”, na całej długości, od ujścia do rowu Lotniczego w kierunku południowej obwodnicy Tarnowa, na długości 536 mb,
    - rowie „Od Alei Tarnowskich, na odcinku od ujścia do rowu „k/Działek” do przepustu w al. Tarnowskich, na długości 240 mb,
    - rowie „Od Huty”, na odcinku od przepustu w ul. Krzyskiej w dół cieku, na długości 120 mb,
    - rowie „k/Modrzewiowej”, na odcinku od ujścia do stawu do ul. Modrzewiowej, na długości 78 mb,
    - rowie przy ul. Widok, na odcinku od ul. Widok do ul. Starodąbrowskiej, na długości 35 mb,
    - rowie „Krótki”, na odcinku od ujścia do potoku Czarna w górę cieku, na długości 250 mb,
    - rowie „Z”, na odcinku od ujścia do potoku Czarna do 55 mb powyżej ul. Komunalnej, na długości 285 mb,
    - rowie Olchowym, na odcinku od ujścia do potoku Czarna do przepustu w al. Jana Pawła II, na długości 50 mb,
    - rowie Bagienko, na odcinku wzdłuż ul. Elektrycznej do przepustu poniżej boiska oraz na odcinkach otwartych od al. Piaskowej do 200 m powyżej ul. Krzyskiej, na łącznej długości 822 mb,
    - rowie Świerczkowskim, na odcinku o długości 200 mb, od nasypu kolejowego przy ul. Podgórskiej w dół cieku oraz na odcinku od stawu w rejonie ul. Lisiej do 30 m poniżej ul. Czarna Droga, na łącznej długości 410 mb,

- rowie melioracyjnym przy ul. Robotniczej, na odcinku od ul. Robotniczej do kanału przy nasypie kolejowym, na długości 180 mb,
  - rowie Olszynowym, na odcinku od ujścia do potoku Mrozówka do wiaduktu kolejowego przy ul. Wiadukt oraz na odcinku od wiaduktu kolejowego do przepustu poniżej ul. Orkana, na długości 375 mb,
  - rowie w rejonie ul. Zagrodowej, na całej długości, od ujścia do rowu Świerczkowskiego do ul. Chemicznej, na długości 470 mb,
  - rowie „Od Zbylitowskiej Góry”, na odcinku wzdłuż granicy ze Zbylitowską Górą, na długości 94 mb,
  - rowie „Od Nowego Cmentarza”, na odcinku od wlotu do kanału na SAG Piaskówka w górę ciek, na długości 213 mb,
- b) w zakresie – odmulenie dna cieków oraz usuwanie nawisów ze skarp, na:
- rowie „Od Strzelnicy”, na odcinku od pierwszego przepustu powyżej ujścia rowu Romanowicza w dół ciek, na długości 180 mb,
  - rowie Romanowicza, na odcinku od ujścia do rowu „Od Strzelnicy” w górę ciek, na długości 165 mb,
- 3) koszenie (2-3 razy w ciągu roku) niżej wymienionych cieków wodnych, w ramach utrzymania zieleni miejskiej:
- a) potoku Wątok, na odcinkach: od 50 m powyżej wylotu burzowego w rejonie ul. Burtniczej do 50 m powyżej mostu w ul. Dąbrowskiego + od mostu w ul. Narutowicza do 40 m poniżej kościoła pw. Trójcy Św. + od wiaduktu kolejowego przy ul. Spytka z Melsztyna do mostu w ul. Rzecznej (wraz z terenami zalewowymi) + od mostu w ul. Do Huty do 100 m poniżej mostu w ul. Grunwaldzkiej; na łącznej długości 3140 mb,
  - b) potoku Stary Wątok, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Krakowskiej do wału przeciwpowodziowego rz. Białej Tarnowskiej, na długości 595 mb,
  - c) potoku Klikowskiego, na odcinku od ul. Elektrycznej do granicy miasta, na długości 3758 mb,
  - d) rowu „Od Strzelnicy”, na odcinku od ROD „Kopernik” do ul. Elektrycznej, na długości 1830 mb,
  - e) rowu Lotniczego, na odcinku od obwodnicy m. Tarnowa do al. Tarnowskich, na długości 1367 mb,
  - f) rowu „k/Tuczarni”, na odcinku od 50 m powyżej ul. Skrzyszowskiej do ujścia do potoku Wątok, na długości 935 mb,
  - g) rowu „D”, na odcinku od cmentarza w Tarnowie-Mościcach i dalej do wlotu do studni przy ul. Sienkiewicza, na długości 733 mb,
  - h) rowu Romanowicza, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Romanowicza do ujścia do rowu „Od Strzelnicy”, na długości 508 mb,
  - i) rowu Jaracza, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Jaracza do łącznika autostrady A4, na długości 1350 mb,
  - j) rowu Olszynowego, na odcinku od przepustu w ul. M. Dąbrowskiej do przepustu w ul. Orkana, na długości 490 mb,
- 4) koszenie terenu wzdłuż rowu przy ul. Spytka z Melsztyna, na powierzchni 830 m²,
- 5) odmulenie rowów:
- a) Olszynowego, na odcinkach:
    - w rejonie ulic M. Dąbrowskiej i Olszynowej, na długości 180 mb,
    - w rejonie ul. Mrozówka, na długości 50 mb,
  - b) „k/Modrzewiowej”, na odcinku od ujścia do stawu do ul. Modrzewiowej, na długości 78 mb,
  - c) przy ul. Widok, na odcinku od ul. Starodąbrowskiej do ul. Widok, na długości 35 mb,
  - d) Bagienko, na odcinkach:

- od wylotu z kanału na SAG Piaskówka do zastawki na doprowadzalniku do stawu w Parku Piaskówka, na długości 232 mb,
  - od wlotu do kanału pod boiskiem sportowym w górę cieku, na długości 40 mb,
- 6) likwidacja zatorów z koryta:
    - a) potoku Wątok: poniżej mostu na ul. Narutowicza, na wysokości Tarnowskich Wodociągów Sp. z o.o., powyżej kładki na ul. Pracy, powyżej mostu na ul. Dąbrowskiego, przy kładce na ul. Jagiellońskiej – 4 zatory,
    - b) potoku Stary Wątok, przed przepompownią przy ul. Św. Katarzyny – 1 zator,
    - c) rowu Bagienko, przy przepuście w ul. Dwernickiego i wzdłuż Cmentarza Komunalnego w Krzyżu – 3 zatory,
    - d) rowu „D”, przy przepustach na odcinku poniżej ul. Czarna Droga – 2 zatory,
    - e) rowu melioracyjnego, przy przepustach na odcinku wzdłuż wschodniej granicy Cmentarza Komunalnego w Mościcach – 2 zatory,
  - 7) usunięcie zanieczyszczeń z kraty na wlocie do przepompowni zlokalizowanej na potoku Stary Wątok przy ul. Św. Katarzyny, usunięcie lokalnych zatorów i zaśmieci z koryta potoku oraz wykoszenie roślinności ze skarp wokół przepompowni i wzdłuż drogi dojazdowej,
  - 8) likwidacja, poprzez zasypianie ziemią wraz z jej zagęszczeniem, 6 nor bobrowych zlokalizowanych na prawym brzegu potoku Wątok, w rejonie Supermarketu Kaufland,
  - 9) utrzymanie i konserwacja 5 sztuk klap zwrotnych przepustów wałowych zlokalizowanych na wylotach rowów odwadniających do potoku Wątok wzdłuż ul. Spytki z Melsztyna,
  - 10) czyszczenie, przy użyciu WUKO, kolektora $\varnothing$ 300 mm, doprowadzającego wodę z rowu Bagienko do stawu w Parku Piaskówka, na długości 120 mb wraz ze zlokalizowanymi na nim studniami.

Na realizację powyższych zadań wydatkowano kwotę 241 535,09 zł.

10.3 Zieleń miejska i place zabaw

Tereny urządzonej zieleni miejskiej, stanowiące własność Gminy Miasta Tarnowa, w tym parki, skwery, zieleńce i pasy drogowe były w 2022 r. podzielone na 10 rejonów i utrzymywane przez siedem firm wyłonionych na podstawie postępowania przetargowego oraz przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej na podstawie zamówienia „in house”. Łączna powierzchnia terenów do utrzymania wynosi 236,53 ha.

Zakres realizowanych prac obejmował m.in. utrzymanie zimowe alejek i chodników, koszenie roślinności, sadzenie kwiatów, utrzymywanie w czystości terenów zieleni i urządzeń znajdujących na nich, bieżące utrzymanie fontann.

W 2022 r. na terenach stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa posadzono 162 drzewa oraz 2449 krzewów. Większe ilości drzew posadzono w Mościcach – ponad 50 szt. (m.in. przy ul. Czerwonych Klonów, Szarych Szeregów, Jarzębinowej i Norwida), na terenie Parku Westerplatte oraz Parku Piaskówka. Nowe krzewy pojawiły się głównie w Parku Sanguszków, w Parku Niepodległości Miasta Tarnowa im. Romana Księcia Sanguszki powstańca 1831 roku Sybiraka (przy tężni) oraz w pasie drogowym ul. Piłsudskiego. Posadzono także 50630 szt. kwiatów jednorocznych i bylin, zostały one wysadzone przede wszystkim w parkach oraz w centrum miasta.

Gmina Miasta Tarnowa zarządza 25 ogólnodostępnymi placami zabaw i 5 siłowniami zewnętrznymi oraz skate parkiem, na których w 2022 roku zrealizowano następujące prace:

- Doposażono plac zabaw przy ul. Krzyskiej w urządzenie zabawowe wraz z dokumentacją za kwotę: 22 238,40 zł.

- Doposażono plac zabaw przy ul. Pułaskiego w urzędzenia zabawowe za kwotę: 56 998,20 zł.
- Poprawiono nawierzchnię z mat przerostowych i trawników w Ogrodzie Jordanowskim za kwotę: 9 963,00 zł.
- Wykonano remont schodów w rejonie tężni za kwotę: 24 985,43zł.
- Wykonano remont alejki na placu zabaw przy ul. Burtniczej za kwotę: 4 920,00 zł.
- Wymieniono piasek w piaskownicach na placach zabaw na terenie miasta Tarnowa, administrowanych przez Urząd Miasta Tarnowa oraz dostarczono, na teren MPGK sp. z o. o., przy ul. Kąpielowej 4B w Tarnowie, 70m³ piasku płukanego za kwotę: 29 520,00 zł.
- Wykonano 3 barierki w następujących miejscach: os. Legionów 1szt., ul. Bitwy pod Monte Cassino 9 – 2szt. za kwotę: 8 426,17 zł.
- Remont huśtawki na placu zabaw przy ul. Sucharskiego za kwotę: 2 979,74 zł.
- Zakupiono 2 ławki i stół – 4kpl. na placu zabaw przy ul. Sucharskiego za kwotę: 9 160,00 zł.
- Wymieniono elementy drewniane w ławkach na miejskich placach zabaw za kwotę: 3 530,10 zł.
- Zakup elementów zamiennych do zniszczonych urządzeń zabawowych na miejskie place zabaw za kwotę: 29 070,70 zł.
- W okresie od 1 kwietnia do 31 października 2022 r. postawiono przy placach zabaw/siłowniach kabiny przenośne TOI TOI za kwotę: 12 142,44 zł.
- Wykonano remont ogrodzenia na placu zabaw przy ul. Bitwy pod Monte Cassino za kwotę: 8 390,40 zł.
- Wymieniono 2 siatki przy bramkach do piłki nożnej, a także zamontowano 2 siatki do koszykówki oraz naprawiono ogrodzenia przy boisku do koszykówki za kwotę: 4 396,59 zł.
- Zdemontowano urządzenia na placu zabaw przy ul. Łyczakowskiej za kwotę: 3 495,65 zł.

10.4 Cmentarnictwo

Miejski Zarząd Cmentarzy zarządza i utrzymuje cmentarze komunalne zlokalizowane w Tarnowie:

- cmentarz zabytkowy Stary przy ul. Narutowicza,
- cmentarz w Krzyżu przy ul. Krzyskiej,
- cmentarz w Mościcach przy ul. Czarna Droga,
- cmentarz w Klikowej przy ul. Zagumnie 34A.

W ramach statutowej działalności świadczy usługi cmentarne i pogrzebowe.

W 2022 roku wykonano na cmentarzach komunalnych 795 pogrzebów, w tym 236 obsługiwanych przez Miejski Zarząd Cmentarzy oraz 559 przez prywatne zakłady pogrzebowe. Wpływy z usług cmentarno-pogrzebowych wyniosły 3.748.449,70 zł, a koszty działalności –3.732.695,99 zł.

Poniżej przedstawiamy ważniejsze zadania i wydatki majątkowe wykonane w 2022 roku:

Remont ościeżnic wraz z wymianą drzwi w pomieszczeniach socjalnych kaplicy w Krzyżu	1.808,28 zł
Budowa 1 grobu pięciomiejscowego, 4 grobów trzymiejscowych oraz 4 nisz urnowych – cm. w Krzyżu	133.401,08 zł
Prace pielęgnacyjne drzewostanu i roślinności – na cmentarzach	8.638,44 zł

Wykonanie projektu zagospodarowania kwater – cm. w Klikowej	2.009,20 zł
Remont i modernizacja bramy wjazdowej – cm. w Krzyżu	1.958,97 zł
Renowacja podstawek pod znicze przy Pomniku Powstańców i Rufina Piotrowskiego – cm. Stary	3.988,26 zł
Wykonanie konstrukcji tablic informacyjnych – cm. Stary	550,23 zł
Aktualizacja elektronicznej inwentaryzacji pochowanych	1.631,03 zł
Zakup sprzętu na cmentarzu – kosiarki, nożyce, młot, namiot do ceremonii pogrzebowych	26.279,42 zł
OGÓLEM:	180.264,91 zł

10.5 Oświetlenie uliczne - ZDiK

W roku 2022 przyjęto do utrzymania nowe obiekty oświetlenia ulicznego zlokalizowane na:

- ul. Legionów H. Dąbrowskiego – parking,
- ul. Kisielewskiego,
- ul. Warneńczyka,
- ul. Raginisa,
- ul. Zawilcowa,
- ul. Krakowska – przejście dla pieszych,
- Al. M. B. Fatimskiej – przejście dla pieszych,
- ul. Słoneczna – dwa przejścia dla pieszych,
- ul. Słowackiego, ul. Nowy Świat – trzy przejścia dla pieszych,
- ul. Orkana – dwa przejścia dla pieszych.

Przeprowadzono także szereg prac eksploatacyjnych wynikających z bieżącego utrzymania oświetlenia ulicznego stanowiącego majątek Gminy Miasta Tarnowa w celu utrzymania go w odpowiednim stanie technicznym. W ramach tych prac zlecano zadania takie jak: wymiana słupów, opraw, źródeł światła, układów zapłonowych, prostowanie słupów, podnoszenie zapadniętych słupów, wymiana uszkodzonych drzwiczek wnekowych, naprawa lub wymiana kabli itp. Wiele prac awaryjnych, jak chociażby wymiany bezpieczników, bieżąca analiza stanu oświetlenia, przywracanie poprawnego działania sterowników, reduktorów itp. prowadzone były w ramach czynności ryczałtowych.

Realizowano także prace harmonogramowe polegające na prowadzeniu stosownych pomiarów elektrycznych dla eksploatowanych urządzeń. Koszt poszczególnych czynności wyniósł:

- ryczałt 73 800,00 zł brutto,
- prace harmonogramowe 22 840,00 zł brutto,
- prace zlecone 39 500,00 zł brutto.

W 2022 r. na inwestycję wieloletnią pn.: „Poprawa efektywności energetycznej miejskiego oświetlenia ulicznego” wydatkowano 335 000,00 zł. W ramach zadania wymienione zostały 704 sodowe źródła światła na LED w istniejących oprawach oświetlenia ulicznego. Działania te wpisują się bezpośrednio w konieczność ograniczania zużycia energii elektrycznej z uwagi zarówno na kryzys energetyczny, jak również obowiązujące przepisy prawa.

W ramach umowy eksploatacyjnej ze spółką TAURON Dystrybucja Serwis S.A., prowadzone są czynności utrzymaniowe na sieci stanowiącej majątek Spółki. Odtworzeniu

poddawane są również urządzenia oświetlenia drogowego, których lokalizacje uzgadniane są wspólnie przez Gminę Miasta Tarnowa i Spółkę TAURON. W roku 2022 wymieniono słupy i oprawy oświetlenia ulicznego na oprawy typu LED na ul. Wojska Polskiego, ul. 16-go Pułku Piechoty wraz z zajezdnią oraz Osiedlu Legionów.

W ramach umowy eksploatacyjnej z Grupą Azoty S.A. prowadzone są czynności utrzymaniowe na sieci stanowiącej majątek Spółki. Ponadto, na bieżąco realizowane są także prace konserwacyjne zabezpieczające przed korozją słupy oświetlenia ulicznego na terenie Mościc.

Na czas świąteczny wynajmowano elementy dekoracyjne oraz zlecono ich montaż za kwotę łącznie 49 929,00 zł brutto.

10.6. Publiczny transport zbiorowy – ZDiK

Podstawowe parametry eksploatacyjne linii komunikacyjnych

W 2022 roku ZDiK był organizatorem 19 linii komunikacji miejskiej obsługiwanej autobusami, sieć linii charakteryzowała się następującymi danymi:

- liczba linii komunikacji miejskiej: 19,
- łączna długość linii komunikacyjnych: 210 km,
- łączna długość tras: 115 km, w tym na terenie miasta 114 km, a poza miastem 1 km,
- ilość autobusów w ruchu w szczycie przewozowym: 57 szt.

Średnio miesięcznie w 2022 roku autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie przewożono 694 tys. Pasażerów.

W 2022 r. wszystkie linie tarnowskiej komunikacji miejskiej obsługiwał jeden operator, którym było MPK Sp. z o.o. w Tarnowie. Operator świadczył usługi na podstawie umowy bezpośredniej zawartej z MPK Sp. z o.o. w Tarnowie jako z podmiotem wewnętrznym.

Sprzedaż biletów w 2022 r.

Ze sprzedaży biletów uzyskano wpływy w wysokości 6 695 942,96 zł netto. Powyższa kwota jest wynikiem sprzedaży następującej ilości sztuk biletów:

- bilety przeznaczone do kasowania: 1 207 269 szt.,
- 583 568 skasowania w elektronicznej taryfie odległościowej na wartość: 883 577,09 zł,
- bilety okresowe (o różnych okresach ważności): 29 124 szt.

Koszty związane z transportem publicznym w 2022 roku

W 2022 roku na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej zostało wykonane 2 934 338,7 km (praca przewozowa operatora). Za kilometry wykonane w 2022 roku wypłacona została łącznie rekompensata w kwocie netto 26 555 337,31 zł (brutto 28 679 764,28 zł) dla MPK Sp. z o.o. w Tarnowie jako jedyne operatora obsługującego linie tarnowskiej komunikacji miejskiej. Dodatkowo wypłacono operatorowi w 2022 roku kwotę w wysokości 1 688 080,08 zł brutto z tytułu całej należnej rekompensaty za poprzednie okresy rozliczeniowe a także dodatkowo kwotę w wysokości 345 734,64 zł jako część przewidywanej rekompensaty za 2022 rok. Z ogólnej liczby kilometrów na liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej wykonanych zostało:

- na terenie Gminy Miasta Tarnowa: 2 925 070,5 km,
- na terenie Gminy Tarnów: 9 268,2 km.

Miejscowość Biała na terenie Gminy Tarnów była obsługiwana w 2022 roku na podstawie zawartego porozumienia międzygminnego.

W 2022 roku Zarząd Dróg i Komunikacji za łączną kwotę 412 945,50 zł brutto dostarczył 19 nowych wiat autobusowych, przy czym pięć z nich były dostarczone wraz z zazielenieniem. Na przystanku Mościckiego – Rolnicza dostarczono i włączono do

istniejącego systemu informatycznego nową tablicę dynamicznej informacji pasażerskiej a także wykonano projekt przyłącza elektroenergetycznego, koszt dostawy tablicy to kwota 78 720,00 zł brutto.

W roku 2022 Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie w ramach powierzonych zadań wyremontował dwie wiaty autobusowe, dokonał bieżących napraw wiat autobusowych we wiatkach na 36 przystankach oraz dokonał wymiany uszkodzonych szyb w wiatkach. Konieczność działań naprawczych powstała w wyniku użytkowania, zdarzeń losowych (silne podmuchy wiatru) oraz aktów wandalizmu. Łączny koszt wszystkich wymienionych działań wyniósł 111 728,19 zł brutto.

W roku 2022 został opracowany Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gminy Miasta Tarnowa za kwotę 186 690,00 zł. Dokument definiuje działania umożliwiające miastu realizację polityki zrównoważonego rozwoju w zakresie mobilności i będzie niezbędny do aplikowania o dofinansowanie w nowej perspektywie finansowej UE 2021 – 2027. Zadanie dotowane w ramach inicjatywy pt. „Wsparcie rozwoju miast” w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w kwocie 186 595,43 zł.

11. OCHRONA ŚRODOWISKA

11.1 Stan środowiska

Monitoring jakości wód jest jednym z podsystemów państwowego monitoringu środowiska prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Ostatnio aktualne badania, przeprowadzone w 2021 r. pokazują, że spośród 3 jednolitych części wód objętych badaniami na terenie miasta Tarnowa pod względem temperatury wody i zawiesiny ogólnej wszystkie wykazują klasę pierwszą. Pod względem elementów hydrologiczno – morfologicznych takich jak temperatura wody wszystkie trzy punkty pomiarowe wykazały klasę pierwszą. Pod względem elementów fizykochemicznych poza Dunajcem – Ujściem który ma klasę pierwszą, pozostałe dwa punkty Biała-Tarnów i Wątok – Tarnów mają klasę powyżej klasy drugiej. Pod względem zanieczyszczeń chemicznych przebadano w wodę w punkcie Dunajec – Ujście ze względu na obecność fenoli lotnych i woda w tym punkcie wykazała klasę pierwszą. Pod względem zanieczyszczeń chemicznych, jak węglowodory ropopochodne, przebadana została woda w punkcie poboru Wątok – Tarnów i osiągnęła wartości powyżej klasy drugiej. Pod względem specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych przebadano wodę w punktach Biała – Tarnów, gdzie osiągnięto klasę drugą i w punkcie Wątok - Tarnów, gdzie osiągnięto klasę powyżej drugiej. W punktach Biała – Tarnów, Wątok – Tarnów, Dunajec – Ujście przebadano wody pod względem zanieczyszczenia kadmem, fluorantem oraz trichloroetylenem, i we wszystkich punktach wykazano klasę pierwszą.

Badania i ocena stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w podsystemie – monitoring jakości wód podziemnych. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizowanie zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych.

Ostatnie badania stanu chemicznego wód podziemnych dla miasta Tarnowa prowadzone były w 2 punktach monitoringu regionalnego, zlokalizowanych na ujęciach wód podziemnych w Kępie Bogumiłowickiej (gm. Wierzchosławice) oraz Tarnów-Świerczków. Na podstawie badań sporządzono ocenę stanu chemicznego wód podziemnych w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 roku. Przeprowadzone badania wykazały, że wody podziemne dobrej jakości (klasa II) występowały w punkcie Tarnów-Świerczków, a wody zadowalającej jakości (klasa III) - w punkcie Kępa Bogumiłowicka.

11.2. Edukacja ekologiczna

Od lat w Tarnowie prowadzone są szeroko zakrojone działania promocyjne w zakresie edukacji ekologicznej. Znaczna część realizowanych kampanii, akcji, konkursów ma charakter cykliczny, co pozytywnie wpływa na kształtowanie postaw prośrodowiskowych i podnoszenie świadomości społeczności Tarnowa w problematyce ochrony środowiska. Podejmowane wspólnie z innymi podmiotami inicjatywy i działania w zakresie edukacji ekologicznej przynoszą wymierne rezultaty, m.in. związane z efektywniejszym przechwytywaniem odpadów niebezpiecznych (przeterminowanych leków, baterii i akumulatorów) ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych czy ograniczaniem spalania odpadów w piecach domowych (efekt synergii z działalnością kontrolną Straży Miejskiej).

Edukacja ekologiczna znalazła stosowną rangę zarówno w Konstytucji RP (art. 5 i 74), jak i sektorowych uregulowaniach prawnych, przede wszystkim w ustawach: Prawo ochrony środowiska, w ustawie o ochronie przyrody, w ustawie o systemie oświaty. Ustawa o ochronie

przyrody mówi, iż „Popularyzowanie, informowanie i promocja ochrony przyrody są obowiązkiem organów administracji publicznej, instytucji naukowych i oświatowych, a także publicznych środków masowego przekazu”. Realizowanie edukacji ekologicznej jest jednym z celów wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla miasta Tarnowa na lata 2022-2028 ze strategią krótkoterminową na lata 2022-2024”, przyjętym uchwałą Nr LXX/683/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r. Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa stanowi jeden z najistotniejszych czynników, które pozytywnie wpływają na aktualny i przyszły stan zasobów naturalnych (m.in. różnorodności biologicznej, powietrza, gleby, wody) oraz jakość środowiska wokół nas w związku z gospodarowaniem odpadami, transportem, efektywnością energetyczną, adaptacją do zachodzących zmian klimatu.

Środowisko przyrodnicze bezsprzecznie się zmienia. Nie możemy także zaprzeczyć, że człowiek odpowiada za te zmiany. Niejednokrotnie nieprzemysłane zachowania powodują znaczne straty dla środowiska – wypalanie traw, przyczynianie się do powstawania pożarów lasów, zaśmiecanie rzek i cieków wodnych, nieoszczędność w gospodarowaniu surowcami nieodnawialnymi, to tylko kilka przykładów na to, że my sami doprowadzamy do zmian w środowisku naturalnym.

Duża waga przywiązywana jest do inwestycji i przedsięwzięć mających chronić środowisko naturalne. Organizujemy imprezy o tematyce ekologicznej, takie jak: „Sprzątanie Świata”, „Posprzątajmy razem Tarnów”. Od kilku lat kontynuuje się zbiórkę i unieszkodliwianie przeterminowanych leków, zużytych baterii, zbiórkę butelek plastikowych. Celem zrealizowanych konkursów i akcji było pogłębienie świadomości ekologicznej tarnowian i rozwinięcie poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska, w którym żyjemy. Chcieliśmy pokazać, że los naszej planety zależy od nas samych. Każde ze zrealizowanych zadań rozwija poczucie odpowiedzialności i potrzeby szybkiej reakcji na problemy ekologiczne poprzez pobudzenie odpowiedzialności za podejmowane działania, promowanie pozytywnych postaw w zakresie poszanowania środowiska naturalnego, pogłębianie szacunku i zamiłowania do przyrody.

Corocznie na edukację ekologiczną Miasto przeznacza dziesiątki tysięcy złotych, które uzupełniane są środkami ze źródeł zewnętrznych, głównie WFOŚiGW w Krakowie. W 2022 r. zorganizowano kampanię ekologiczną „**Kampania edukacyjna w tarnowskich placówkach oświatowych: Ratujmy naszą planetę – zamiast zmieniać środowisko, zmieńmy siebie**”. W ramach kampanii oprócz zajęć dydaktycznych, cyklu wycieczek i spacerów, zorganizowano akcje i konkursy ekologiczne (zbiórka makulatury, opakowań plastikowych typu PET, baterii, konkursy artystyczne o tematyce związanej z ochroną powietrza i klimatu). W drodze przetargu wyłoniona została firma, która przygotowała zestawy gadżetów ekologicznych wyprodukowanych z materiałów recyklingowych (m.in. notesy, długopisy). Ekologiczne gadżety rozdysponowano placówkom oświatowym, które brały udział w działaniach uwzględnionych w kampanii.

Działania podjęte w ramach kampanii skupiały się na pokazaniu dzieciom i młodzieży właściwych postaw proekologicznych. W ramach projektu zrealizowano m.in.:

- ukierunkowane obserwacje i eksperymenty,
- promowanie recyklingu poprzez pokazanie ekologicznych gadżetów wykonanych z surowców wtórnych,
- zabawy pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy,
- zajęcia organizowane przez nauczyciela z całą grupą lub w małych zespołach,
- udział w akcjach i konkursach organizowanych w przedszkolu,
- udział w konkursach wiedzy przyrodniczej oraz artystycznych, fotograficznych, plastycznych,

- wycieczki edukacyjne oraz spacerzy po okolicy w celu poznawania przyrody oraz zagrożeń środowiskowych,
- uroczystości, happeningi i imprezy środowiskowe.

W ramach akcji ekologicznej „Zbieramy zużyte baterie” w Tarnowie prawie 6 ton zużytych baterii nie trafiło wraz z innymi odpadami na składowisko. Spółdzielnia Pracy ARGO-FILM, specjalizująca się w zbiórce, transporcie, utylizacji i odzysku odpadów niebezpiecznych oraz baterii, pomogła w tegorocznej zbiórce, do której włączyło się 66 placówek oświatowych z terenu naszego miasta. Dzięki akcji ekologicznej „Zbiórka opakowań plastikowych” udało się „uratować” 6295 kg opakowań z tworzyw sztucznych, które trafiły do recyklera w celu ich przetworzenia. W ramach akcji ekologicznej „Zbieram, segreguję, odzyskuję” udało się zebrać 7180 kg makulatury.

Akcje organizowane były przez Urząd Miasta Tarnowa oraz Spółkę Your Partner Sp. z o.o. w Tarnowie, która zapewniła terminową obsługę w zakresie odbioru zebranych opakowań plastikowych i makulatury.

Kampania dofinansowana ze środków WFOŚiGW w Krakowie w kwocie 43 824,05 zł. Koszt całkowity: 70 804,08 zł.

Inna działalność Wydziału Ochrony Środowiska w zakresie promowania postaw proekologicznych mieszkańców:

- **Konkurs fotograficzny „Wakacyjna przyroda”**. Do XV edycji konkursu zgłosiło się 75 uczestników, którzy nadesłali swoje prace o tematyce przyrodniczej i krajobrazowej. Od lat konkurs cieszy się zainteresowaniem mieszkańców, którzy pasjonują się obserwacją otaczającej nas przyrody. Konkurs stanowi doskonałą okazję do poznania ciekawych przyrodniczo miejsc w Tarnowie oraz w najbliższej okolicy, a młodzi obserwatorzy niejednokrotnie mają szansę natrafienia na ciekawe okazy tarnowskiej flory i fauny. Poziom artystyczny oraz pomysłowość zauważalna w nadesłanych pracach sprawiły, że komisja konkursowa miała niemały problem z wyłonieniem najlepszych fotografii. Finalnie przyznano 4 nagrody główne oraz 15 wyróżnień. Koszt zadania: 10888,82 zł.
- **Konkurs na wykonanie budki lęgowej „Zaprośmy ptaki do Tarnowa”**, w którym udział wzięło 11 placówek oświatowych. Łącznie przygotowano 35 budek, które komisja konkursowa oceniła pod względem przystosowania do zamieszkania przez ptaki, pomysłowości, techniki wykonania i estetyki. Ogromnie cieszy fakt, że przygotowane w tarnowskich placówkach oświatowych budki lęgowe zostały dobrze skonstruowane, tak by przede wszystkim zapewnić bezpieczeństwo piskląt. Na uwagę zasługuje także to, że wiele budek zbudowano w sposób niezwykle pomysłowy i oryginalny. Przygotowane sprawozdania z realizacji zadania niejednokrotnie zaskoczyły komisję, ukazując ogrom pracy włożonej przez uczniów od momentu projektowania budki, przez jej konstruowanie, aż po wieszanie jej na odpowiednio wybranym drzewie. Konkurs został przeprowadzony wspólnie z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego. Nakłady finansowe poniesione na realizację zadania wyniosły 5399,59 zł.
- **Konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon „Zielony Tarnów”**. Do XXII edycji konkursu zgłoszono 29 obiektów, w tym 7 w kategorii „Ogród przy budynku jednorodzinny”, 10 w kategorii „Balkon”, 6 w kategorii „Ogród przy budynku wielorodzinnym” oraz 6 w kategorii „Ogród przy Instytucji”. Komisja zwracała uwagę na estetykę, czystość, kompozycję roślinną, pracochłonność, zmiany w stosunku do lat ubiegłych. Największą trudnością komisji przysporzył wybór najpiękniejszego ogrodu w kategorii „Ogród przy Instytucji” ze względu na bardzo wysoki i wyrównany poziom. Konkurs skierowany był do tarnowian, którzy chcą pochwalić się swoim balkonem, ogrodem bądź przybłokowym ogródkiem. Udział wzięły również szkoły, przedszkola i inne placówki z terenu Tarnowa, które posiadały piękne zieleńce. Nakłady finansowe poniesione na realizację zadania wyniosły 11 490,05 zł, w tym 8 000,00 zł od partnerów.

Akcje ekologiczne:

- W 2022 r. kontynuowano akcję usuwania odpadów zawierających azbest. **Akcja usuwania odpadów azbestowych** w Tarnowie ma na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi przed szkodliwym oddziaływaniem włókien azbestowych, daje możliwość pozbycia się przez mieszkańców miasta posiadanych odpadów i elementów azbestowych. W 2022 r. z akcji skorzystało 30 osób, a unieszkodliwionych zostało 64,9 Mg odpadów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 31 471,30 zł, w tym 26 995,49 zł zostało dofinansowane z środków zewnętrznych w ramach projektu „Tarnów Nowe Spojrzenie”.
- W 2022 roku kontynuowano **akcję „Zbiórka leków nieużytecznych”** odebrano 5 206,20 kg przeterminowanych leków. (stanowiących odpady o kodzie 20 01 32) z 32 aptek znajdujących się na terenie miasta, które zamiast trafić na składowisko odpadów, zostały unieszkodliwione. Akcja ta przyczynia się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców i uczy właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi a także poprzez zapewnienie utylizacji tych odpadów zabezpiecza środowisko przed działaniem szkodliwych substancji. Koszt zadania wyniósł 46 855,80 zł.
- We wrześniu 2022 r. odbyła się ogólnopolska **akcja „Sprzątanie Świata - Polska 2022”**. „Sprzątanie świata – Polska” to wspólna lekcja poszanowania środowiska. Jej celem jest promowanie nieśmiecenia, edukacja odpadowa oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko. Od 1994 roku, w trzeci weekend września wraz z setkami tysięcy wolontariuszy: młodzieżą, dorosłymi – wszystkimi, którym zależy na ochronie środowiska, prowadzimy działania propagujące ograniczanie powstawania odpadów, selektywną zbiórkę i recykling, a także wyszukujemy i w miarę możliwości usuwamy dzikie wysypiska. „Sprzątanie świata - Polska” angażuje i integruje społeczności lokalne. W tegorocznej akcji udział wzięło 35 placówek oświatowych z terenu Tarnowa. Koszt zadania wyniósł 6999,99 zł.
- W ramach akcji „Posprzątaj z nami Małopolskę”, która stanowiła kontynuację corocznej akcji „Wspólnie posprzątajmy Tarnów”, dzięki zaangażowaniu placówek oświatowych, wędkarzy z Tarnowskiego Związku Wędkarskiego oraz osadzonych w Zakładzie Karnym, udało się uprzątnąć m.in. teren wokół Kantorii, Piaskówki i Wątku. Łącznie zebrano ponad **0,5 tony** odpadów pochodzących z nielegalnych wysypisk odpadów. Koszt zadania wyniósł 9488,92 zł.

11.3. Realizacja programów

1. Miasto Tarnów w 2022 r. udzielało mieszkańcom dotacji ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa do likwidacji nieekologicznych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych. W roku 2022 zlikwidowano 16 pieców kaflowych i 35 kotłów c.o. opalanych paliwem stałym (węgiel, drewno). Udzielono dotacji w wysokości 192 322,49 zł.
2. W roku 2022 miasto udzielało dotacji do zakupu i montażu mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii. Podpisano 1 umowę z beneficjentem na dofinansowanie zakupu i montażu kolektorów słonecznych w ramach której zamontowano 1,98 m² powierzchni kolektorów słonecznych, koszt zadania to 1 980,00 zł. Zawarto i rozliczono również 101 umów z prosumentami na dofinansowanie zakupu i montażu ogniw fotowoltaicznych o łącznej mocy ogniw PV 581,81 kW. Koszt zadania to 569 917,50 zł
3. W roku 2022 miasto udzielało dotacji na dofinansowanie kosztów inwestycji mającej na celu gromadzenie wód opadowych i roztopowych. Zawarto i rozliczono 55 umów z beneficjentami. W ramach dofinansowania posadowiono 58 zbiorników naziemnych oraz 21 zbiorników podziemnych gromadzących wody opadowe i roztopowe na 55 nieruchomościach gruntowych w Tarnowie. Wielkość dotacji to 84 723,07 zł.

4. Tarnów od roku 2016 jest partnerem Projektu LIFE koordynowanego przez Województwo Małopolskie, które angażuje łącznie 69 partnerów. Jego celem jest przyspieszenie wdrażania działań służących poprawie jakości powietrza, które zostały zaplanowane w ramach Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Zatrudniony Ekodoradca wspiera wdrażanie Programu ochrony powietrza, pozyskuje środki zewnętrzne na działania ograniczające emisję zanieczyszczeń oraz mobilizuje mieszkańców do włączenia się w te działania. Ponadto prowadzi doradztwo dla mieszkańców Tarnowa w zakresie najbardziej efektywnych sposobów ograniczenia emisji i źródeł finansowania, w tym zapobieganie ubóstwu energetycznemu poprzez działania służące oszczędności kosztów energii. Jednym z ważnych zadań Ekodoradcy jest prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych wśród mieszkańców, wyjaśnianie źródeł i skutków zanieczyszczenia powietrza oraz możliwości podjęcia działań w celu ochrony powietrza przez mieszkańców. Zapewnia bezpośrednią pomoc doradczą w zakresie wymiany źródła ciepła i termomodernizacji. Ekodoradca współpracuje z różnymi podmiotami: władzami miejskimi, mieszkańcami, przedsiębiorstwami, grupami opiniotwórczymi (media, organizacje pozarządowe, lekarze, nauczyciele itp.). Na poziomie regionalnym współpracują z Urzędem Marszałkowskim, tj. organem odpowiedzialnym za wdrażanie Programu ochrony powietrza i zarządzanie Regionalnym Programem Operacyjnym.

Do działań podjętych przez Ekodoradę w 2022 roku należą:

- udzielanie pomocy mieszkańcom w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie, wyborze źródeł ogrzewania i przestrzegania przepisów uchwał antysmogowych,
- organizacja spotkań z mieszkańcami oraz z lokalnymi liderami,
- organizacja zajęć edukacyjnych w przedszkolach i szkołach,
- organizacja 8 wydarzeń o tematyce ekologicznej (Konferencja ekologiczna, Wpływ po zdrowy oddech, Wakacje w zdrowej atmosferze, Rowerem do szkoły, Zdrowe śniadanie, Rajd Mikołajkowy, kiermasz ekologiczny, zawody judo).

5. W 2022 roku Gmina Miasta Tarnowa uczestniczyła w projekcie LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego” współfinansowanego ze środków programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Promocja odnawialnych źródeł energii, poprawa efektywności energetycznej i działania na rzecz ochrony klimatu - to najważniejsze założenia projektu LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA, zaś nadrzędnym celem projektu jest pełne wdrożenie Małopolskiego Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii, przyjętego przez Zarząd Województwa Małopolskiego w dniu 18 lutego 2020 r.

Okres trwania przedsięwzięcia przypada na 10 lat - od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2030 r. Całkowity budżet projektu wynosi 16,4 mln EURO (ok. 70 mln zł), przy czym 60 % stanowi finansowanie unijne, 35 % – z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a 5 % to wkład własny partnerów (w tym Gminy Miasta Tarnowa).

W ramach projektu w Urzędzie Miasta Tarnowa pracuje doradca ds. klimatu i środowiska, do zadań którego należy m.in. prowadzenie szeroko zakrojonych działań na szczeblu lokalnym, zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej dzieci, młodzieży oraz mieszkańców Tarnowa, poprzez organizację spotkań, wydarzeń czy kampanii edukacyjno-informacyjnych, dotyczących m.in.: ochrony klimatu i skutków zmian klimatycznych, promowania odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej oraz proekologicznych źródeł transportu, ograniczenia zużycia wody i energii, racjonalnego gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia ich powstawania i prawidłowej segregacji.

Najważniejsze działania zrealizowane w ramach projektu w 2022 r. to m.in.: ekspertyza „Potencjał wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie miasta Tarnowa” oraz

ekspertyza „Oszacowanie bilansu emisji gazów cieplarnianych dla obszaru miasta Tarnowa”, kampania edukacyjno-informacyjna „I Małopolski Dzień dla Klimatu” pod hasłem #drzewodlaklimatu, skierowana do mieszkańców Tarnowa oraz placówek oświatowych. Podczas akcji na tarnowskim rynku, każdy zainteresowany mógł pozyskać darmową sadzonkę drzewa spośród 5 gatunków rodzimych: buk, dąb, brzoza, lipa, jodła oraz torbę ekologiczną. Łącznie przekazano ponad 250 szt. sadzonek drzew, które zostały posadzone w przydomowych ogródkach lub na terenie placówek oświatowych.

W ramach kampanii w siedmiu placówkach oświatowych przeprowadzono prelekcje nt. „Klimat i jego zmiany – jak temu zapobiec?” oraz „Drzewa i ich rola w środowisku”. Uczestnicy spotkania zostali zapoznani z tematyką ogólnych pojęć związanych ze zmianami klimatu ich konsekwencjami, przykładowymi działaniami adaptacyjnymi, rolą drzew w środowisku, ich budową, rodzajami gatunków, przykładami, dlaczego są ważne w przyrodzie i jak należy o nie dbać. Ponadto została poruszona tematyka segregacji odpadów czy oszczędności wody/energii. Po wypełnieniu przez każdego anonimowej ankiety/quizu m.in. ze znajomości zmian i ochrony klimatu zostały wręczone materiały edukacyjne – kolorowanki oraz ulotki informacyjne. Zwieńczeniem każdego ze spotkań było wspólne zasadzenie drzew na terenie placówki.

Ponadto, w ramach kampanii ogłoszono konkurs „Drzewo dla klimatu” skierowany dla placówek oświatowych na wykonanie dowolną techniką (np. z surowców wtórnych, materiałów nieużytecznych) pracy przestrzennej. W konkursie wzięło udział łącznie 13 placówek, a zwycięzcom przekazano nagrody: pomoce naukowe dot. m.in. klimatu, ekologii czy segregacji odpadów, przydatnych podczas prelekcji związanych z edukacją ekologiczną.

6. Program priorytetowy „Czyste powietrze” od maja 2021 r. obsługiwany jest przez Urząd Miasta Tarnowa w związku z zawarciem porozumienia pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Gminny punkt konsultacyjno – informacyjny znajduje się w budynku UMT przy ul. Nowej 4. „Czyste powietrze” to kompleksowy program rządowy, którego celem jest ograniczenie lub całkowite zlikwidowanie emisji zanieczyszczeń (głównie pyłów) oraz gazów cieplarnianych wprowadzonych do atmosfery z domów jednorodzinnych.

W ramach programu można skorzystać z dofinansowania do wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, oraz przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku (tj. ocieplenie budynku, wymianę stolarki okiennej lub drzwiowej). Dodatkowo można również starać się o dofinansowanie do mikroinstalacji fotowoltaicznej. Program skierowany jest do właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Maksymalne kwoty dofinansowania mogą wynieść na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację domu: do 66 tys. zł, 99 tys. zł lub 135 tys. zł (podstawowy, podwyższony i najwyższy poziom dofinansowania).

Do dnia 31.12.2022 r. na terenie Gminy Miasta Tarnowa:

- złożono 724 wnioski o dofinansowanie,
- zrealizowano 233 przedsięwzięcia,
- sumarycznie wypłacono kwotę dotacji 4 507 900, 16 zł.

W ramach promowania programu organizowane są konferencje, szkolenia dla mieszkańców Tarnowa jak również prowadzone są wizyty terenowe przybliżające zasady programu.

11.4. Jakość powietrza atmosferycznego

O stanie zanieczyszczenia atmosfery w Tarnowie decyduje emisja z miasta, emisja z okolicznych powiatów i emisja napływowa z kierunku zachodniego. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Tarnowie są kotłownie i paleniska indywidualne, komunikacja, zakłady przemysłowe oraz przedsiębiorstwo energetyki ciepłej. Do zanieczyszczeń energetycznych (pochodzących z procesów spalania paliw) należą: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, pyły. Wśród zanieczyszczeń pochodzących z procesów technologicznych wymienić należy: pyły zawierające metale ciężkie: ołów, kadm, rtęć oraz węglowodory (m.in. benzo(a)piren), zanieczyszczenia gazowe nieorganiczne: chlor, chlorowodór, amoniak, zanieczyszczenia gazowe organiczne: metan, ksylen, toluen, styren, benzen, fenol, formaldehyd, chlorek winylu, freony, halony i in. Do atmosfery dostaje się wiele zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw silnikowych. Należą do nich: tlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, dwutlenek siarki, aldehydy i pyły.

Jakość powietrza w Tarnowie na tle innych miast naszego województwa przedstawia się dobrze. W 2022 r. monitoring jakości powietrza w Tarnowie prowadzony był na dwóch stacjach pomiarowych, obsługiwanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Na stacji pomiarowej przy ul. Bitwy pod Studziankami średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło 23,7 µg/m³ i nie przekroczyło dopuszczalnej wielkości, która wynosi 40 µg/m³. Minimum roczne pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło 1,0 µg/m³ a maksimum 243,7 µg/m³. Liczba dni ze stężeniem PM₁₀ powyżej średnich dobowych wyniosła 18. Dla tlenków azotu (NO_x), średnie roczne stężenie z pomiarów jednogodzinnych wynosi 26,0 µg/m³ przy dopuszczalnej wartości 30 µg/m³. Minimum roczne tlenków azotu (NO_x) wyniosło 5,5 µg/m³ a maksimum 96,9 µg/m³. Dla dwutlenku azotu (NO₂), średnie roczne stężenie wyniosło 18,0 µg/m³ przy dopuszczalnej wartości 40 µg/m³. Minimum roczne tlenku azotu (NO₂) wyniosło 4,4 µg/m³ a maksimum 50,2 µg/m³. Dla dwutlenku siarki (SO₂), średnie roczne stężenie wynosi 7,0 µg/m³ przy normie 20 µg/m³. Minimum roczne dwutlenku siarki (SO₂) 2,5 µg/m³ a maksimum 23,7 µg/m³. Dla tlenku azotu (NO), średnia roczna wynosi 5,2 µg/m³. Minimum roczne tlenku azotu (NO) wynosi 0,5 µg/m³ a maksimum 42,8 µg/m³.

Na stacji pomiarowej przy ul. Romana Sitki średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM_{2,5} wyniosło 18,7 µg/m³. Minimum roczne pyłu zawieszonego PM_{2,5} 4,3 µg/m³ a maksimum 95,4 µg/m³. Średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ wynosi 24,5 µg/m³ i nie przekroczyło normy. Minimum roczne pyłu zawieszonego PM₁₀ wynosi 5,5 µg/m³ a maksimum 117,2 µg/m³. Średniodobowy poziom dopuszczalny przekroczony był 25 razy i po raz pierwszy od wielu lat był niższy od dopuszczalnej częstości przekraczania dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym. Dla tlenków azotu (NO_x), średnia roczna (pomiarów jednogodzinnych) wynosi 58,7 µg/m³. Minimum roczne tlenków azotu (NO_x) wynosi 8,8 µg/m³ a maksimum 172,1 µg/m³. Dla dwutlenku azotu (NO₂), średnia roczna wynosi 26,7 µg/m³. Minimum roczne tlenku azotu (NO₂) wynosi 26,7 µg/m³ a maksimum 57,4 µg/m³. Dla tlenku azotu (NO), średnia roczna wynosi 20,9 µg/m³. Minimum roczne tlenku azotu (NO) wynosi 1,0 µg/m³ a maksimum 85,3 µg/m³.

Głównym źródłem pyłu zawieszonego w powietrzu jest energetyczne spalanie paliwa stałego, komunikacja i przemysł. Przekroczenia dopuszczalnych stężeń dla pyłu zdarzały się w okresie zimowym (grudzień, styczeń luty) w czasie trwania sezonu grzewczego. Na jakość powietrza w tym okresie wpływ ma stosowanie niskiej jakości węgla oraz korzystanie z niesprawnych, przestarzałych urządzeń grzewczych, nie gwarantujących optymalnych warunków spalania.

12. OCHRONA ZDROWIA

12.1 Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa

W Tarnowie w 2022 r. funkcjonowało łącznie 95 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (publicznych i niepublicznych). W zakresie lecznictwa szpitalnego na terenie Tarnowa opiekę medyczną zapewniają dwie placówki: Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza i Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika dysponujące łącznie 1.040 łózkami oraz dwie placówki realizujące świadczenia w ramach zespołu chirurgii jednego dnia. W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej opiekę medyczną mieszkańcom zapewnia 26 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, a w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej 22 takie podmioty. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia. Nocną i świąteczną opiekę zdrowotną na terenie Tarnowa zabezpieczają dwa podmioty lecznicze: Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza oraz Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika.

W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc na terenie miasta zabezpiecza Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego. W trybie nagłym pacjentom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego udzielane są świadczenia w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR) w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza SPZOZ oraz na izbie przyjęć w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika.

Pacjentom przewlekle chorym przysługują świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze realizowane w warunkach stacjonarnych w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Do zakładu opiekuńczo-leczniczego przyjmowane są osoby wymagające ze względu na stan zdrowia całodobowych świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych, rehabilitacyjnych oraz kontynuacji leczenia, a nie wymagające hospitalizacji w oddziale szpitalnym. W Tarnowie funkcjonują dwie placówki świadczące w trybie stacjonarnym opiekę długoterminową. Są to zakłady opiekuńczo-lecznicze prowadzone przez Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika (31 łóżek) oraz Mościckie Centrum Medyczne (67 łóżek).

Ponadto w Tarnowie funkcjonuje hospicjum stacjonarne w ramach Oddziału Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej przy Mościckim Centrum Medycznym (12 łóżek). Świadczenia opieki hospicyjnej to wszechstronna, całościowa opieka i leczenie objawowe osób chorujących na nieuleczalne, niepoddające się leczeniu przyczynowemu, postępujące, ograniczające życie choroby. Opieka ta jest ukierunkowana na poprawę jakości życia, ma na celu zapobieganie bólowi i innym objawom somatycznym oraz ich uśmierzenie, łagodzenie cierpień psychicznych i duchowych.

Gminie Miasta Tarnowa podlegają trzy podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika

Szpital jest największym podmiotem leczniczym podległym Gminie Miasta Tarnowa. Placówka posiada 375 łóżek szpitalnych w 12 oddziałach, stacji dializ oraz zakładzie opiekuńczo-leczniczym. Podstawowa działalność koncentruje się na lecznictwie szpitalnym, którego uzupełnieniem są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze. Szpital, jako jeden z dwóch podmiotów w Tarnowie, zapewnia także nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców miasta i okolicznych miejscowości.

Rok 2022 był trzecim rokiem funkcjonowania szpitala w trakcie pandemii wirusa SARS-CoV-2. Decyzją Wojewody Małopolskiego placówka (wraz z drugim tarnowskim szpitalem) była wytypowana do leczenia chorych na COVID-19 i okresowo od 10 do 30% łóżek

było przeznaczonych na leczenie pacjentów „covidowych”. Dwa oddziały zostały przekształcone do leczenia osób zakażonych, w innych wydzielano odcinki „zakaźne”, uruchomiono dodatkowe łóżka z respiratorami. Oddanie z końcem 2020 r. nowego obiektu Centrum Kardiologii sprawiło, że szpital dysponował dodatkowymi łóżkami szpitalnymi, które pozwoliły utrzymać działalność wszystkich pozostałych oddziałów na poziomie zbliżonym do 2019 r. a więc sprzed pandemii. W szpitalu wdrożono ostry reżim sanitarny oraz szereg specjalnych procedur celem zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego chorym i personelowi.

Doświadczenia zdobyte podczas pierwszego roku pandemii, w połączeniu z zaszczepionym, zabezpieczonym i świadomym personelem oraz powszechne testowanie pacjentów sprawiło, że szpitalowi udało się utrzymać pełne funkcjonowanie – zapewniono pacjentom diagnostykę, leczenie oraz działalność zabiegową.

W 2022 r. w szpitalu hospitalizowano ponad 16,2 tys. pacjentów. W trzech oddziałach zabiegowych (chirurgii, ortopedii, ginekologii) wykonano ponad 5,4 tys. dużych zabiegów operacyjnych; m.in.: wszczepiono prawie 600 endoprotez stawów biodrowych i kolanowych. W pionie kardiologii wykonano ponad 2,3 tys. zabiegów inwazyjnych serca, blisko 300 pacjentom wszczepiono stymulatory serca. W pracowniach obrazowych wykonanych zostało ponad 7,1 tys. badań tomografii komputerowej oraz 7,5 tys. badań rezonansu magnetycznego.

Uzupełnieniem opieki szpitalnej są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne realizowane w 12 przyszpitalnych poradniach oraz izbie przyjęć (udzielono 31 tys. porad) oraz świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze (opieka długoterminowa w domu pacjenta).

W 2022 roku szpital rozszerzył swoją działalność tj. uruchomiony został oddział geriatryczny oraz 3 nowe przyszpitalne poradnie specjalistyczne (geriatryczną oraz dziecięcą: gastroenterologii i kardiologii).

Szpital nieustannie się rozwija. W 2022 r. na inwestycje przeznaczono 9,6 mln zł, w tym 6,6 mln zł stanowiły środki własne Szpitala, a pozostałe 3,0 mln zł to środki zewnętrzne. W ramach zwalczania pandemii szpital otrzymał wsparcie finansowe z Ministerstwa Zdrowia oraz Samorządu Województwa Małopolskiego (środki UE) na zakup sprzętu i aparatury medycznej oraz środków ochrony indywidualnej. Zakupiono m.in.: dwa cyfrowe aparaty RTG, echokardiograf 3D, trzy ambulanse sanitarne oraz respiratory.

W ramach inwestycji budowlanych kontynuowano (rozpoczęte w 2021 r.) prace przy budowie nowego pawilonu administracyjno-technicznego, w którym zlokalizowane zostaną służby techniczne; obiekt zostanie oddany do użytku w I półroczu 2023 r. Ponadto przebudowano część dróg wewnętrznych, zmodernizowano schody oraz podjazdy do części budynków.

Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie posiada akredytację medyczną Ministra Zdrowia i certyfikat jakości ISO, które dowodzą o bezpieczeństwie i jakości realizowanych świadczeń zdrowotnych.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.

Zespół Przychodni Specjalistycznych realizuje świadczenia w następujących rodzajach:

- ambulatoryjna opieka specjalistyczna
- rehabilitacja medyczna
- świadczeń stomatologiczne
- podstawowa opieka zdrowotna
- leczenie psychiatryczne
- tlenoterapia
- leczenie szpitalne - chirurgia ogólna - hospitalizacja planowa

W spółce funkcjonuje 39 poradni specjalistycznych, 2 oddziały dzienne, 1 oddział szpitalny, 2 działy fizjoterapii i 13 pracowni diagnostycznych.

W 2022 roku na umowy o pracę zatrudnionych było 230 osób, na 218,02 etatach przeliczeniowych oraz 179 osób na umowach cywilnoprawnych (zlecenia, kontraktowe).

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. realizował programy oraz strategie przyjęte w 2022 r., mające na celu rozwój Spółki i podniesienie jakości świadczonych usług. W 2022 r. wykonano łącznie 216.756 porady lekarskie, logopedyczne, diabetologiczne i psychologiczne, 5.478 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 11.849 w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 72.317 procedur stomatologicznych oraz 242.695 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 10.677 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 1.121 zabiegów w ramach Oddziału Chirurgii Szpitala Chirurgii Ogólnej.

W ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej spółka realizowała program pilotażowy PROFILAKTYKA 40 PLUS. Zostało przebadanych 817 osób.

Spółka, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pacjentów, nie limitowała wykonywanych świadczeń medycznych na rzecz dzieci i młodzieży do lat 18 we wszystkich zakresach oraz świadczeń w Ambulatoryjnej Opiece Specjalistycznej, ponieważ NFZ zniósł limity na te świadczenia, co z kolei przełożyło się na większą ilość zlecanych i wykonywanych badań diagnostycznych.

W ramach promocji zdrowia wśród mieszkańców subregionu tarnowskiego w 2022 r. w Zespole Przychodni Specjalistycznych przeprowadzono 11 akcji promujących zdrowy styl życia w ramach Kalendarza Zdrowia ZPS oraz 3 akcje we współpracy z Urzędem Miasta Tarnowa. Z akcji skorzystało 472 osoby.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych wykonanych przez Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. w 2022 roku należą:

- 1) Zakup sprzętu:
    - Aparat pantomograficzny z funkcją tomografu zębowego – 256.690,00 zł,
    - System do analizy holterowskiej z holterami H3 – 7.967,40 zł,
    - Testy psychologiczne - 3.594,00 zł
    - Sprzęt rehabilitacyjny i medyczny - 637.030,05 zł
    - Myjnia dezynfektor przelotowa wraz z wyposażeniem - 137.117,70 zł
    - Klimatyzatory, wentylacja mechaniczna - 217.076,85 zł
    - Zabudowa aluminiowa, zestaw meblowy - 56.171,21 zł
    - Modernizacja TV przemysłowej - 40.022,89 zł
  - 2) Wymiana sprzętu komputerowego – 93.871,91 zł,
  - 3) Zakup licencji komputerowych – 55.092,94 zł,
  - 4) Montaż systemu instalacji fotowoltaicznej 20,25kW – 119.310,00 zł,
- Łączne nakłady inwestycyjne poniesione w 2022 r. wyniosły 1.623.944,95 zł.

W 2022 r. Spółka osiągnęła zysk netto w wysokości 2.222.546,74 zł.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Mościckie Centrum Medyczne świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, rehabilitacji leczniczej, opieki długoterminowej (Zakład Opiekuńczo-Leczniczy), opieki psychologicznej i medycyny pracy. Od dnia 1.07.2022 r. w ramach umowy z NFZ Mościckie Centrum Medyczne rozpoczęło działalność Hospicjum Stacjonarne, na 12 łóżkach wydzielonych z działalności komercyjnej Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego. Usługami medycznymi obejmuje mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin.

W 2022 r. udzielono łącznie 111.081 porad lekarskich, stomatologicznych i psychologicznych, w tym między innymi 53 465 porady z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 9.729 porad z zakresu medycyny pracy. Ponadto pielęgniarki POZ i położna POZ udzieliły 2.654 świadczeń. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego

Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Hospicjum Stacjonarne (od 1.07.2022 r.) dysponując bazą 81 łóżek objął opieką w ramach:

- Zakładu Opiekuńczo-Lecznicy 166 pacjentów,
- Hospicjum Stacjonarne 63 pacjentów,

realizując 26.750 osobodni.

Ponadto wykonano 103.742 zabiegów z zakresu rehabilitacji leczniczej oraz 14.899 badań w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, Mammografia, USG). Leczeniem stomatologicznym objęto 2.957 pacjentów.

Nakłady inwestycyjne w 2022 r. wyniosły 440 059,02 zł. Wykonano między innymi modernizację pomieszczeń dla pracowni USG i gabinetu lekarskiego. Wykonano parking dla pracowników MCM. Zakupiono m.in.: sprzęt medyczny dla Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Hospicjum a także wykonano meble dla ZOL wg. zaleceń sanepidu. Zakupiono sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem i licencjami w tym serwer wraz z pełnym oprogramowaniem systemowym służący do obsługi wszystkich stanowisk komputerowych.

Ponadto w 2022 r. spółka realizowała działania profilaktyczno-edukacyjno-informacyjne w zakresie profilaktyki raka piersi pn. „Siła Kobiety” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego. Celem projektu jest zwiększenie poziomu uczestnictwa kobiet w wieku od 50 do 69 lat w programie zdrowotnym profilaktyki raka piersi poprzez działania informacyjno-edukacyjne i działania dotyczące edukacji prozdrowotnej. Okres realizacji projektu od 01.01.2021 r. do 31.03.2023 r.

Od 1.11.2022 r. jako jeden z pięciu podmiotów w województwie małopolskim Mościckie Centrum Medyczne zaczęło realizować Opiekę Koordynowaną Kardiologiczną dla pacjentów zadeklarowanych do Lekarza POZ, w ramach którego pacjent z podejrzeniem lub rozpoznaniem choroby nadcisnieniowej, niedokrwiennej serca, migotania i trzepotania przedsionków, niewydolności serca przez Lekarza POZ, ma zapewnioną opiekę lekarza specjalisty – kardiologa, dietetyka, pielęgniarki oraz niezbędne badania m.in. Holter RR i EKG, próby wysiłkowe, echo serca. Przez okres od 1.11.2022 r. - 31.12.2022 r. w ramach Opieki Koordynowanej udzielono łącznie 141 świadczeń dla 39 pacjentów.

12.2 Programy polityki zdrowotnej

Mając na względzie potrzebę dbania o poprawę stanu zdrowia oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie aktywnie wspierało realizację programów polityki zdrowotnej z udziałem podmiotów leczniczych i realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego z udziałem organizacji pozarządowych. W 2022 r. na realizację programów polityki zdrowotnej wdrażanych przez podmioty lecznicze wydatkowano 117.018,10 zł z tego ze środków pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wydatkowano kwotę 95.666,04 zł. Pozostałe środki finansowe w kwocie 21.362,06 zł pochodziły częściowo z dotacji Województwa Małopolskiego oraz dofinansowania z Małopolskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie.

Równocześnie realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego, których wykonawcami były jedna organizacja pozarządowa i jedna spółdzielnia socjalna. W ramach współpracy zrealizowano 3 zadania polityki zdrowotnej skierowane do dzieci i osób dorosłych. Na realizację tych zadań wydatkowano łącznie kwotę 114.931,46 zł, w tym z budżetu Gminy Miasta Tarnowa kwotę 75.000,00 zł, a pozostała kwota w wysokości 39.931,46 zł to środki finansowe Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu państwa.

Łączne środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przeznaczone na programy polityki zdrowotnej realizowane przez podmioty lecznicze oraz zadania z zakresu

zdrowia publicznego realizowane przez organizację pozarządową i spółdzielnię socjalną w 2022 r. wyniosły 170.666,04 zł.

W 2022 r. bezpośrednimi działaniami programów polityki zdrowotnej wdrażanymi przez podmioty lecznicze objęto 916 osób, w tym 122 dzieci. Zadaniem z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez organizacje pozarządowe objęto 333 osoby, w tym 168 dzieci. Łącznie wszystkimi działaniami edukacyjnymi, prewencyjnymi i rehabilitacyjnymi objęto 1.249 osób. Poniżej w tabelach przedstawione zostały dane szczegółowe, odnoszące się do wszystkich zrealizowanych programów polityki zdrowotnej.

Programy polityki zdrowotnej realizowane przez podmioty lecznicze

Lp.	Nazwa programu	Wykonawca	Liczba uczestników	Kwota wydatkowa w 2022 r. (w zł)
Programy polityki zdrowotnej skierowane do osób dorosłych				
1.	„Program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa”	1. Artvimed-Chrobry Sp. z o.o., sp. k., 2. Krakovi Sp z o.o., sp. k., 3. Centrum Zdrowia Kielce Sp. z o.o., 4. J. Janeczko Parens Centrum Leczenia Niepłodności, 5. TFP Fertility Macierzyństwo Sp. z o.o., 6. PARENS sp. z o.o.	10	15.000
2.	„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych” - os. dorosłe od 60 r.ż.	1. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o. o. 2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o. o. 3. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o. o. 4. Centrum Medyczne KOL-MED. SPZOZ 5. Miejska Przychodnia Lekarska Nr II NZOZ Sp. z o.o. 6. nMedica Sp. z o.o.	784	50.000,00 w tym: finansowanie ze środków NFZ-MOW: 4.268,92 oraz ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa: 45.731,08
Programy polityki zdrowotnej skierowane do dzieci i młodzieży				
3.	„Program polityki zdrowotnej dotyczący profilaktyki zakażeń meningokokowych w Małopolsce na lata 2020-2027”	1. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o. o. 2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o. o. 3. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o. o.	122 dzieci 140 dawek szczepionki	52.018,10 w tym środki GMT: 34.924,96 oraz środki finansowe pochodzące

		4. Centrum Medyczne KOL-MED SPZOZ 5. CenterMed Sp. z o.o., 6. Miejska Przychodnia Lekarska Nr I NZOZ Sp. z o.o.		z budżetu Województwa Małopolskiego 17.093,14
RAZEM:			916	117.018,10

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami niepublicznymi:

Zadania z zakresu zdrowia publicznego (realizowane w trybie ustawy o zdrowiu publicznym z organizacjami pozarządowymi i podmiotami niepublicznymi)				
l.p.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Liczba osób objętych zadaniem ogółem	Koszt zadania (w zł)
1.	Prowadzenie „Klubu zdrowej mamy i dziecka	Spółdzielnia „BioVitaMed”	220 w tym: 124 dzieci 96 dorosłych	75.000,00
2.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii	Stowarzyszenie „Klub Amazonka”	30 kobiet	10.000,00
3.	Zdrowi My! – Mama i Ja	Spółdzielnia „BioVitaMed”	83 w tym: 44 dzieci 39 dorosłych	29.931,46
OGÓLEM:			333	114.931,46 <u>w tym:</u> ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa: 75.000,00

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Ponadto od 2006 r., przy współpracy z Tarnowskim Hospicjum Domowym im. błogosławionego Fryderyka Ozanama, działającym przy parafii św. Rodziny w Tarnowie, realizowany jest program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych. W ramach tego programu Gmina Miasta Tarnowa sfinansowała zakup sprzętu dla Hospicjum. Zakupiony sprzęt medyczny organizacja nieodpłatnie wypożycza terminalnie oraz obłożnie chorym mieszkańcom Tarnowa.

12.3 Promocja zdrowia i profilaktyka

W 2022 r. podejmowano działania z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. Przy współpracy ze Spółdzielnią Socjalną BioVitaMed realizowano w ramach środków pochodzących z budżetu obywatelskiego zadanie z obszaru edukacji zdrowotnej i prewencji pierwszego stopnia pn.: „Klub zdrowej mamy i dziecka”, skierowane do kobiet ciężarnych, po porodzie, kobiet planujących ciążę, kobiet po stracie dziecka oraz kobiet wychowujących małe dzieci. Przedmiotem zadania były następujące działania:

- wspieranie rodzicielstwa przez prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie lub dla obojga rodziców,
- prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie w przypadku tzw. samotnego macierzyństwa,
- wsparcie psychologiczne indywidualne i grupowe dla kobiet po poronieniach lub stracie dziecka, psychoterapia okołoporodowa,
- pomoc w tzw. kryzysach w macierzyństwie; prowadzenie działań przygotowujących do roli „mamy” w formie warsztatów doskonalących umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych – higienicznych u noworodków i niemowląt, warsztatów karmienia piersią, zajęć edukacyjnych w zakresie właściwego odżywiania, higieny jamy ustnej i higieny ciała,
- prowadzenie działań aktywizujących i zajęć poprawiających sprawność fizyczną u kobiet w ciąży i po porodzie, w tym fitnessu, zumbi, gimnastyki poporodowej ogólnie usprawniającej, ćwiczeń dna miednicy, zabiegów fizjoterapeutycznych wzmacniających mięśnie brzucha, zajęć gimnastyczno-ruchowych dla matki i dziecka,
- prowadzenie działań aktywizujących i kompensacyjnych dla dzieci,
- przeciwdziałanie zaburzeniom rozwojowym w ramach zajęć sensoryczno–motorycznych, korekcyjno–motorycznych, ćwiczeń neurorozwojowych, gimnastyki korekcyjnej, przeciwdziałającej wadom postawy u dzieci, zabaw interaktywnych dla dzieci, ćwiczeń ogólnorozwojowych u dzieci. Prowadzono także „kawiarenkę edukacyjną” dla mamy i dziecka, w której uczestnicy zadania korzystali z możliwości wypicia kawy i herbaty lub spożycia posiłku.

Zadanie realizowane było od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. Na jego realizację przeznaczono w 2022 r. kwotę 75.000 zł. Działaniami w ramach zadania objęto 220 osób, w tym 96 osób dorosłych i 124 dzieci.

Ponadto od 30 listopada 2022 r. Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed realizuje zadanie pn.: „Zdrowi My! – Mama i Ja”, stanowiące kontynuację i jednocześnie rozwinięcie działań realizowanych w ramach opisanego powyżej zadania. Zadanie realizowane będzie do 30 czerwca 2023 r. i w całości finansowane jest ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz z budżetu państwa. W 2022 r. wydatkowano na realizację zadania kwotę 29.931,46 zł. Z zajęć skorzystały 83 osoby, w tym 44 dzieci oraz 39 osób dorosłych.

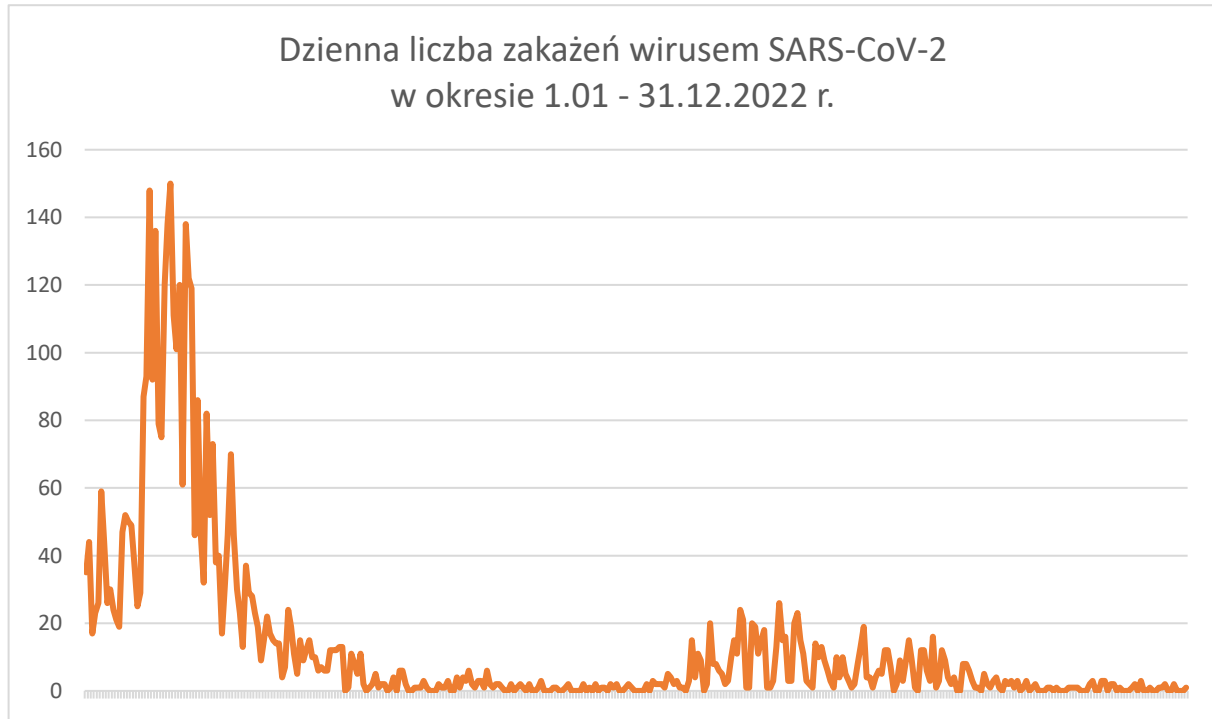
12.4 COVID-19

W pierwszym kwartale 2022 roku wystąpiła czwarta z kolei fala epidemii COVID-19. Z uwagi na niewielki przedział czasowy oddzielający ją od fali trzeciej, której początki obserwowano pod koniec października 2021 roku z kulminacją w dniu 5 grudnia 2021 roku, można mówić o częściowym nałożeniu się obu fal. Najwyższa odnotowana dobowo liczba zakażeń miała miejsce 28 stycznia 2022 r. i wyniosła 150 zakażeń. Czwarta fala stopniowo zanikła na przełomie marca i kwietnia 2022 r. Ponadto relatywnie niewielki wzrost zakażeń

nastąpił w miesiącach wakacyjnych, osiągając maksimum wynoszące 26 zakażeń w dniu 18 sierpnia 2022 roku.

Kształtowanie się dziennej liczby zakażeń mieszkańców Tarnowa na przestrzeni 2022 roku przedstawia poniższy wykres.

Wraz z wygasaniem fali epidemii sukcesywnie eliminowane były ograniczenia, nakazy i zakazy wprowadzone w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W dniu 16 maja 2022 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii. Jednocześnie z tym samym dniem Minister Zdrowia wprowadził na obszarze kraju stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

W 2022 roku w wyniku COVID-19 zmarło 66 mieszkańców Tarnowa, wśród których u 27 wskazano COVID-19 jako bezpośrednią przyczynę zgonu, natomiast w przypadku pozostałych 39 osób przyczyną było współistnienie COVID-19 z innymi chorobami. W porównaniu z dwoma poprzednimi latami znacząco zmniejszyła się ogólna liczba zgonów mieszkańców i wyniosła 1273 (w 2021 r. odnotowano ich 1579, natomiast w 2020 r. – 1420).

Podobnie jak w poprzednich dwóch latach epidemii, na polecenie Wojewody Małopolskiego tarnowskie szpitale wydzieliły specjalny zasób łóżek szpitalnych, przeznaczonych do leczenia chorych na COVID-19. Ilość wydzielonych łóżek ulegała zmianom w zależności od liczby zakażeń i związanego z nią zapotrzebowania na hospitalizację. W okresie największego nasilenia zachorowań (przełom stycznia i lutego 2022 r.) tarnowskie szpitale wydzieliły łącznie 159 łóżek, w tym:

1) Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika – 77 łóżek w strukturze:

- 3 łóżka dla dzieci i młodzieży z podejrzeniem zakażenia,
- 26 łóżek dla dzieci i młodzieży z potwierdzonym zakażeniem,
- 3 łóżka dla dorosłych z podejrzeniem zakażenia,
- 40 łóżek dla dorosłych z potwierdzonym zakażeniem,
- 5 łóżek intensywnej terapii dla dorosłych z kardiomonitorem, tlenoterapią i wentylacją mechaniczną,

2) Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza – 82 łóżka w strukturze:

- 5 łóżek dla dorosłych z podejrzeniem zakażenia,
- 68 łóżek dla dorosłych z potwierdzonym zakażeniem,
- 9 łóżek intensywnej terapii dla dorosłych z kardiomonitorem, tlenoterapią i wentylacją mechaniczną.

Kontynuowana była akcja szczepień przeciw COVID-19, przy czym zgłaszalność osób zainteresowanych szczepieniem sukcesywnie malała. Zaszczepić się można było w jednym z 13 punktów prowadzonych przez podmioty lecznicze oraz jednym z 14 aptecznych punktów szczepień. W 2022 r. w punktach szczepień na terenie Tarnowa wykonano około 37 000 szczepień przeciwko COVID-19.

13. POLITYKA SPOŁECZNA

13.1. Pomoc społeczna

Formy pomocy i ich realizacja

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie - zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - realizowało pomoc mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspierało osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiało im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmowało działania zmierzające do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługiwało osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczały określonych kryteriów dochodowych (w przypadku osoby w rodzinie 600,00 zł, osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł), przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej okoliczności. Przyznane świadczenia obejmowały:

- 1) **ZASIŁEK STAŁY** - przyznanie i wypłata zasiłku stałego jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Zasiłek był wypłacany osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie - 625,
Liczba świadczeń - 6 448,
Kwota wypłaconych świadczeń - 3 728 198 zł, w tym:
Dotacja z budżetu państwa - 3 727 797 zł,
Środki własne - 401 zł.
- 2) **ZASIŁEK OKRESOWY** - przyznawanie i wypłata zasiłku okresowego jest zadaniem własnym gminy, współfinansowanym z budżetu państwa. Przyznawany był głównie świadczeniobiorcom, u których występował problem bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz w sytuacji oczekiwania na decyzję o orzeczeniu stopnia niepełnosprawności. Wydatkowana kwota na realizację świadczenia, oprócz dotacji z budżetu państwa, obejmowała również środki własne.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie - 974 zł,
Liczba świadczeń - 6 138 zł,
Kwota świadczeń - 1 871 664 zł, w tym:
Dotacja z budżetu państwa - 1 833 398 zł,
Środki własne - 38 266 zł.
- 3) **ZASIŁEK CELOWY** świadczenie to przyznawane jest w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych, jak np: leczenie, zakup leków, ogrzewania, w tym opału, odzieży, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zasiłek finansowany jest ze środków własnych Gminy Miasta Tarnowa.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie – 665,
Liczba świadczeń - 1 528,
Wydatkowana kwota na świadczenie - 180 401 zł.
- 4) **ZASIŁEK CELOWY SPECJALNY I NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO** - przyznawano osobom lub rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe w szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. ponoszenie wysokich kosztów leków i leczenia, wysokie rachunki mieszkaniowe).

Liczba osób, którym przyznano świadczenie - 321,

Liczba świadczeń – 540,

Wydatkowana kwota na świadczenie - 90 090 zł.

- 5) **ZASIŁEK CELOWY NA ZAKUP POSIŁKU LUB ŻYWNOŚCI W RAMACH WIELOLETNIEGO RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023** - przyznawany był w formie świadczeń pieniężnych na dofinansowanie zakupu posiłku lub żywności.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie - 1 304,

Liczba świadczeń - 3 770,

Kwota świadczeń - 1 668 367 zł, w tym:

Dotacja z budżetu państwa - 1 305 145 zł,

Środki własne - 363 222 zł.

- 6) **DOŻYWIANIE DZIECI I MŁODZIEŻY W PRZEDSZKOLACH, SZKOŁACH, DOŻYWIANIE DOROSŁYCH W RAMACH WIELOLETNIEGO RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023**

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również zapewnienie posiłku osobom, które własnym staraniem, w związku z przesłankami obiektywnymi (bezdomność, brak kuchni, prądu, gazu, choroba, brak środków finansowych itp.) czy też subiektywnymi (nieumiejętność przygotowania posiłku), nie mogą go sobie zapewnić. Świadczenie usługi żywienia polegało na przygotowaniu i wydawaniu jednego gorącego posiłku dziennie lub suchego prowiantu osobom, które (doraźnie lub okresowo) własnym staraniem nie mogły go sobie zapewnić. Realizatorem pomocy dla osób dorosłych była Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie - 455,

Liczba świadczeń - 30 214,

Kwota świadczeń - 157 232 zł, w tym:

Dotacja z budżetu państwa - 121 267 zł,

Środki własne - 35 965 zł.

- 7) **OPŁACENIE SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE**

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacano osobom, które nie posiadały innego tytułu

do ubezpieczenia zdrowotnego. W ramach pomocy społecznej CUS opłacał składki zdrowotne klientom pobierającym zasiłek stały lub też realizujących kontrakt socjalny i podejmujących aktywność w centrum integracji społecznej.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie – 591,

Kwota świadczeń - 324 474 zł.

- 8) **UDZIELENIE SCHRONIENIA**

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w ośrodku wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Przyznanie pobytu w ośrodku wsparcia wymaga podpisania kontraktu socjalnego. Pobyt w nim jest odpłatny.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie - 98,

Kwota świadczeń, w tym - 699 173 zł.

9) **SPRAWIENIE POGRZEBU**

W 2022 r. sprawiono pogrzeb 24 osobom nie posiadającym rodziny, która mogłaby się zająć organizacją pochówku. Zorganizowano również pochówek dzieci martwo urodzonych.

Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb - 24,

Kwota świadczeń - 83 090 zł,

Kwota wydatkowana na pochówek dzieci martwo urodzonych - 3 141 zł.

10) **POTWIERDZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ**

W 2022 roku Centrum Usług Społecznych w Tarnowie rozpoczęło realizację zadania, którego rezultatem było wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni, finansowanych za środków publicznych.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie – 321,

Kwota świadczeń - 55 000 zł.

Usługi opiekuńcze

Ponadto zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy osób trzecich, a które były jej pozbawione, przyznawana była w środowisku zamieszkania pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Świadczenie w formie usług opiekuńczych realizowane było na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Tarnowie i obejmowało pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pozwoliło to na utrzymanie samodzielności podopiecznych w środowisku zamieszkania. W okresie zagrożenia epidemiologicznego usługi były realizowane z zachowaniem reżimu sanitarnego. Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2022 r. objęte zostało 460 osób, wypracowano 145.684 godziny wsparcia, w tym 22 godziny dla osób przebywających na kwarantannie lub u których stwierdzono COVID-19. Na realizację usług wydatkowano 3.575.838,86 zł z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez EDU – IT Augustyn, Pieprzycki Spółka jawna, ul. Hetmańska 62/3, 35-078 Rzeszów na podstawie umów zawartych w trybie określonym w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych. Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2022 r. skorzystało 8 osób. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie nie realizowało specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci. Od 2021 r. spadło zainteresowanie tą formą pomocy. Wynika to z dużej oferty tego rodzaju usług dostępnej za pośrednictwem oświaty i służby zdrowia.

Praca socjalna i formy niestandardowe

Jednym z obowiązkowych zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej jest prowadzenie **pracy socjalnej** - działalności zawodowej, mającej na celu niesienie pomocy osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków, sprzyjających temu celowi. Praca socjalna jest głównym narzędziem pozamaterialnego wsparcia klientów pomocy społecznej.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienie/uzyskanie niezbędnych środków materialnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- przeciwdziałanie problemowi bezrobocia,
- poprawa stanu zdrowia,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystanie uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawa funkcjonowania: rodziny, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,
- poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci z pieczy zastępczej,
- monitorowania rodzin po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty”,
- motywowania do prowadzenia zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz podjęcia działań zmierzających do wyjścia z nałogu,
- współpracy z Policją, oświatą, jednostkami służb medycznych, kuratorami, sądami, Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy,
- uzyskanie świadczeń z zabezpieczenia społecznego (świadczenia rodzicielskie, zasiłki rodzinne itp.).

Kontrakt socjalny jest pisemną umową pomiędzy osobą zgłaszającą się z prośbą o udzielenie pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Określa sposób współdziałania w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej lub w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Strony umowy wspólnie dokonują oceny sytuacji życiowej wnioskodawcy, poprzez ustalenie przyczyn trudnej sytuacji życiowej, posiadanych ograniczeń powodujących utrudnienie w rozwikłaniu trudnej sytuacji, możliwości osoby pozwalających na pokonanie tejże sytuacji.

Określany jest cel główny, który chcemy osiągnąć poprzez zawarcie kontraktu socjalnego oraz cele szczegółowe. Zarówno świadczeniobiorca pomocy społecznej, jak i pracownik socjalny dokonują zobowiązania wykonania określonych działań w wyznaczonym terminie. Realizacja kontraktu socjalnego jest poddawana systematycznej ocenie. Jeżeli wystąpią trudności w jego realizacji lub zaistnieją nowe okoliczności, dokonuje się zmian w kontrakcie socjalnym poprzez określenie nowych działań w wyznaczonych terminach. Zakończeniem kontraktu socjalnego jest ocena realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej odmowa zawarcia przez wnioskodawcę kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień może stanowić podstawę do ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej lub odmowy przyznania świadczenia. Realizacja ustaleń zawartych w kontraktach socjalnych przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i prawidłowego pełnienia ról społecznych. W 2022 r. zawarto 161 kontraktów w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Pomocy i Integracji Społecznej.

Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa to forma wsparcia pozamaterialnego, w ramach którego należy wymienić następujące działania:

- wsparcie rodzin niepełnych i wielodzietnych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez szeroko dostępną informację, poradnictwo specjalistyczne w sytuacji zdarzeń losowych,
- poradnictwo świadczone przez pracowników socjalnych, psychologa, pedagoga, prawnika - zarówno na terenie CUS, telefonicznie jak i w środowisku zamieszkania potrzebujących tej formy pomocy rodzin,

- przeciwdziałanie bezrobociu wśród wnioskodawców CUS, poprzez szeroko pojęte działania informacyjno - doradcze, upowszechnianie ofert pracy, informowanie o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- pomoc rodzinom zagrożonym różnymi rodzajami patologii społecznej i przestępczości,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia psychologicznego dla osób doznających przemocy w rodzinie i rodzin w kryzysie,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i psychoedukacja dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- stałe informowanie o prawach i uprawnieniach oraz organizacjach świadczących pomoc dla rodzin korzystających z pomocy, w tym dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia pedagogicznego dla rodziców w celu rozpoznawania indywidualnych problemów i potrzeb ich dzieci oraz dostarczanie wiedzy rodzicom na temat procesu wychowawczego dzieci,
- informowanie o Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej,
- informowanie o możliwości skorzystania z pomocy Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Tarnowie,
- zapewnienie pomocy i wsparcia klientom Centrum w szczególności w ramach grup wsparcia,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń dla osób korzystających ze wsparcia Centrum,
- opracowywanie scenariuszy i prowadzenie warsztatów dla osób i rodzin korzystających ze wsparcia CUS.

Pozostałe pozamaterialne formy wsparcia, w tym w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym (m.in. osoby prywatne, szkoły, organizacje pozarządowe) są ważnym elementem codziennej pracy pracowników socjalnych, na rzecz osób pozostających w bardzo trudnych sytuacjach socjalno-bytowych.

W 2022 r. w ramach tej współpracy pracownicy socjalni pośredniczyli w przekazaniu: odzieży, zabawek, artykułów papierniczych i przyborów szkolnych, artykułów żywnościowych, środków czystości, środków higienicznych i do pielęgnacji najmłodszych. Łącznie w 2022 r. dzięki „ludzkiej życzliwości” i wrażliwości dodatkową pomoc otrzymało 26 rodzin.

W 2022 r. pracownicy socjalni sporządzili 96 pozytywnych opinii klientom CUS, zmotywowanym do udziału w zajęciach Centrów Integracji Społecznej. W 2022 r. 93 osoby realizowały podpisane Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. Osobom tym CUS opłacało składki na ubezpieczenie zdrowotne (jeśli nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia).

Wśród organizowanych i współorganizowanych z innymi podmiotami w tym organizacjami pozarządowymi imprez, uroczystości oraz akcji wymienić należy:

- „Opłatek Maltański” - w dniu 13 grudnia 2022 r. odbyła się X edycja Opłatka Maltańskiego współorganizowana z Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich w Krakowie, w Dworcu Modrzewiowym przy Hotelu Cristal Park w Tarnowie – Mościcach dla 70 osób. Podczas uroczystej kolacji miały miejsce życzenia, łamanie się opłatkiem, wspólna Wigilia oraz występ uczniów z Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie.
- Corocznie organizowana „Akcja zima” - w okresie jesienno - zimowym, w czasie niskich temperatur i mrozów pracownicy socjalni monitorują miejsca na terenie miasta Tarnowa, w których mogą przebywać osoby bezdomne; w 2022 r. sześciokrotnie kontrolowano domki działkowe, altany.

Projekty socjalne

Dział Pomocy i Integracji Społecznej w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizował w 2022 r. następujące projekty socjalne:

1) Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

ADRESACI: Rodziny z małoletnimi dziećmi przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

CEL GŁÓWNY: Poprawa kompetencji rodzicielskich, umożliwiających pozostanie małoletniego dziecka w rodzinie naturalnej lub powrót dziecka do niej z pieczy zastępczej. W 2022 roku objętych wsparciem asystenta rodziny w ramach projektu było 79 rodzin.

2) Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”.

ADRESACI: Rodzice – osoby objęte wsparciem Centrum Usług Społecznych w Tarnowie – przeżywający trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożeni wystąpieniem problemu przemocy w rodzinie.

CEL GŁÓWNY: Poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowywania dzieci, przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych. W 2022 roku warsztaty ukończyły 2 osoby.

3) Trening budżetowy.

ADRESACI: Osoby korzystające ze wsparcia Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, posiadające trudność w prawidłowym zarządzaniu budżetem domowym i ich rodziny.

CEL GŁÓWNY: Nabycie lub poszerzenie wiedzy z zakresu prawidłowego radzenia sobie z domowymi finansami. W 2022 roku trening ukończyło 5 osób.

4) Grupa wsparcia dla rodziców.

ADRESACI: Rodzice - osoby objęte wsparciem Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, szczególnie rodzice zainteresowani wprowadzeniem zmian w swoich relacjach z dziećmi.

CEL GŁÓWNY: Wsparcie rodziców poprzez ich aktywizację społeczną i integrację. W 2022 roku w spotkaniach grupy wzięło udział 7 osób.

5) Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

ADRESACI: Osoby mieszkające na terenie miasta Tarnowa, które w przeszłości lub obecnie doświadczają przemocy w rodzinie.

CEL GŁÓWNY: Wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, sprawczości i samosteroowności, prowadzące do lepszego funkcjonowania w środowisku. W 2022 roku w grupie wsparcia uczestniczyło 5 osób.

6) Zaczynam na nowo

ADRESACI: Grupa wsparcia dedykowana była dla osób mieszkających na terenie miasta Tarnowa, które w wyniku trudnych doświadczeń zmuszone były na nowo „poukładać” życie oraz relacje rodzinne (np. osoby po rozwodzie, rozstaniu, w trakcie separacji, po stracie osoby najbliższej).

CEL GŁÓWNY: Udzielenie wsparcia osobom, które w wyniku trudnych doświadczeń zmuszone były na nowo „poukładać” życie oraz relacje rodzinne. W 2022 roku w grupie wsparcia uczestniczyły 4 osoby.

Ponadto Dział Pomocy i Integracji Społecznej wraz z Działem Organizacji Usług Społecznych realizowały we współpracy w 2022 r. projekt socjalny:

7) Aktywni - mocni

ADRESACI: 15 dzieci w wieku 2-18 lat z orzeczoną niepełnosprawnością wraz z jednym rodzicem/opiekunem, będących beneficjentami pomocy społecznej, zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa.

CEL GŁÓWNY: Poprawa funkcjonowania rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym poprzez poszerzenie oferty wsparcia Centrum Usług Społecznych w Tarnowie dla dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów w 2022 roku. W 2022 roku w projekcie uczestniczyło 30

osób: 15 rodziców i 15 dzieci. Projekt realizowany był w związku z przyznaniem przez Wojewodę Małopolskiego środków finansowych w formie dotacji celowej.

W obszarze mającym na celu rozwój lub wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym zostały zrealizowane następujące działania:

- 1) dla rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych przeprowadzono 12 spotkań Grupy Wsparcia oraz zrealizowano zajęcia Tai-Chi z technikami oddechowymi i relaksacyjnymi oraz zajęcia ruchowe usprawniające i obniżające poziom stresu,
- 2) dla dzieci niepełnosprawnych zrealizowano zajęcia i zabawy integracyjne ze współudziałem psa terapeutycznego oraz przy udziale koni, a także zajęcia relaksacyjne i usprawniające w wodzie ze współudziałem instruktora wodnego,
- 3) rodzice i dzieci wzięli udział w zajęciach kulinarnych z udziałem dietetyka, warsztatach teatralnych oraz zabawie integracyjnej prowadzonej przez animatorów.

W trakcie realizacji projektu wszyscy uczestnicy obserwowali dodatni wpływ w zakresie usprawnienia funkcjonowania organizmu, podkreślając takie efekty jak poprawa koncentracji, zmniejszenie agresywności, zwiększenie aktywności dziecka i poprawa nastroju. Wspólne zajęcia integracyjne dawały możliwość rozwoju emocjonalnego, budowania więzi społecznych oraz wymiany doświadczeń.

Prace społecznie użyteczne

Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres wykonywania prac społecznie użytecznych jest Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych, kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy i w czasie ich wykonywania zachowywały status osoby bezrobotnej. Prace społecznie użyteczne stwarzały warunki powrotu na rynek pracy osobom bezrobotnym, korzystającym z uwagi na trudną sytuację materialną ze świadczeń z pomocy społecznej.

Osoby zaangażowane w wykonywanie prac społecznie użytecznych wykonywały prace na stanowisku:

- opiekunki domowej,
- pomocy opiekunowi osoby niepełnosprawnej,
- pracowników gospodarczych.

Usługi opiekuńcze, realizowane w ramach prac społecznie użytecznych, realizowane były w środowisku zamieszkania klientów CUS i zabezpieczały podstawowe bieżące potrzeby osób wymagających pomocy oraz jednocześnie umożliwiały im pozostanie w swoim środowisku zamieszkania, bez konieczności wnioskowania o dom pomocy społecznej.

Była to również bardzo dobra forma weryfikacji umiejętności niezbędnych na rynku pracy dla osób je wykonujących. W 2022 r. prace realizowane były w ramach wsparcia i uzupełnienia usług opiekuńczych (PSU), świadczonych przez opiekunki domowe na rzecz klientów Centrum na 27 stanowiskach.

W ramach przedmiotowych prac wsparciem objęto 31 środowisk. Ponadto skierowane osoby wykonywały prace w charakterze pracownika gospodarczego na 6 stanowiskach oraz jako pomoc na rzecz opiekuna osoby zależnej w ramach realizacji zapisów ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” na 2 stanowiskach. Łącznie skierowanych do wykonywania przedmiotowych prac było 35 osób (na 35 stanowisk), zgodnie z założeniami porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie a Centrum Usług Społecznym w Tarnowie w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne realizowane w ramach wyżej wymienionych działań finansowane były z budżetu Gminy Miasta Tarnowa w 40%, a w 60% ze środków Funduszu

Pracy - refundacja. Wydatkowanie środków przedstawiało się w skali minionego roku następująco:

Prace społecznie użyteczne		
Środki Funduszu Pracy 60%	Środki miasta 40%	Łączna wydatkowana kwota
53 987,85	35 991,90	89 979,75

Źródło: Opracowanie własne

Prace społecznie użyteczne realizowane były przez klientów tut. Centrum również na rzecz Domu Pomocy Społecznej im. Św. Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53 oraz w Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48.

13.2. Przeciwdziałanie przemocy

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podjęło szereg działań profilaktycznych, prewencyjnych, interwencyjnych i pomocowych wobec osób uwikłanych w przemoc w rodzinie, mających na celu ograniczenie tego zjawiska: - zaplanowane zostały spotkania z mieszkańcami miasta, które miały na celu edukację nt. przemocy w rodzinie oraz zachęcały do zdecydowanej reakcji na to zjawisko.

9 czerwca 2022 r. przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z psychologiem zatrudnionym w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie spotkał się z pracownikami Teatru im. Ludwika Solskiego w celu rozmowy nt. zjawiska przemocy w rodzinie. Uczestnicy spotkania zostali zaznajomieni z lokalnym systemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz kompetencjami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uczestnicy spotkania otrzymali ulotki informacyjne dot. placówek świadczących pomoc osobom uwikłanym w przemoc. W wydarzeniu wzięło udział 40 osób.

14 czerwca 2022 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie spotkał się z uczniami Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie celem zapoznania uczniów z lokalnym systemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Tarnowie. W spotkaniu uczestniczyło 30 uczniów.

30 listopada 2022 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeprowadził szkolenie dla kadry pedagogicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej na temat realizacji procedury „Niebieskie Karty”. W spotkaniu uczestniczyło 36 pracowników placówki.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), Gmina Miasta Tarnowa podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

W 2022 roku w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodziło, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnowa Nr 383/2022 z dnia 23 sierpnia 2022 r., 17 osób. (6 przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 1 – Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 – Policji, 4 – oświaty, 1 – ochrony zdrowia, 1 – organizacji pozarządowych, 2 – kuratorów sądowych, 1 – prokurator).

W 2022 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Do przewodniczącej zespołu wpłynęły łącznie 243 Niebieskie Karty. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyły się 472 spotkania grup roboczych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy w rodzinie. Skład grup roboczych dostosowany był do indywidualnej sytuacji rodziny, której dotyczyła sporządzona Niebieska

Karta. Grupa robocza, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami, ma obowiązek spotkania się minimum dwa razy w prowadzonej procedurze, celem opracowania planu pomocy oraz jego realizacji w obszarach: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, prowadzącego do minimalizowania skutków przemocy w wymiarze jednostkowym, rodzinnym i społecznym.

W 2022 roku pracownicy socjalni CUS założyli 36 procedur Niebieskie Karty oraz monitorowali łącznie 306 rodzin. Do podstawowych działań, podejmowanych przez pracowników socjalnych w ramach monitoringu procedury Niebieskie Karty należały:

- wizyty w środowisku, diagnoza potrzeb, zasobów i problemów rodziny,
- dialog z osobą doznającą przemocy i osobą stosującą przemoc,
- prowadzenie grup roboczych,
- prowadzenie dokumentacji grup roboczych,
- współpraca z pedagogiem szkolnym w przypadku dzieci dotkniętych przemocą,
- współpraca z dzielnicowymi,
- współpraca z kuratorami sądowymi,
- udzielanie informacji oraz dostarczanie ulotek informacyjnych o placówkach świadczących pomoc na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy,
- udzielanie informacji na temat możliwości bezpłatnego skorzystania z porad prawnych,
- pomoc w uzyskaniu wsparcia psychologicznego,
- współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień i Współzależnienia w Tarnowie,
- współpraca z Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy,
- współpraca z Okręgowym Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem,
- przyznanie pomocy rzeczowej i finansowej,
- pomoc w załatwianiu spraw mieszkaniowych,
- pomoc w kompletowaniu dokumentacji do sądu, celem zasądzenia alimentów,
- kierowanie osób stosujących przemoc, uzależnionych od alkoholu, na leczenie odwykowe,
- udzielanie informacji, na temat możliwości skorzystania z programu korekcyjno – edukacyjnego i terapii dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wnioskowanie o nadzór kuratorski.

W 2022 roku Centrum Usług Społecznych w Tarnowie po raz jedenasty włączyło się w międzynarodową kampanię przeciwko przemocy pn. „Biała Wstążka”. Jest to największa na świecie kampania będąca symbolem sprzeciwu stosowania przemocy wobec kobiet. Kampania w mieście Tarnowie obchodzona była pod hasłem „Twoja bierność wspiera przemoc”, a jej celem było zwrócenie szczególnej uwagi na zjawisko przemocy wobec dziecka oraz zachęcenie do zdecydowanej reakcji na zachowania przemocowe.

Uroczysta inauguracja kampanii odbyła się 29 listopada 2022 r. w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie przy obecności władz miasta Tarnowa, przedstawicieli Policji, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, przedstawicieli tarnowskich szkół oraz innych instytucji oświatowych, członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz instytucji, które na co dzień współpracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Inauguracja kampanii połączona została z konferencją pn. „Strategie pomocy dziecku doświadczającemu przemocy w rodzinie alkoholowej”. Konferencja dedykowana była służbom oraz instytucjom z terenu miasta Tarnowa zaangażowanym w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkolenie podzielone zostało na trzy bloki tematyczne: „Dziecko jako świadek i osoba doznająca przemocy w rodzinie”, „Jak alkoholizm rodziców wpływa na dziecko”, „Narzędzia prawne w ręku członków grupy roboczej – rola przedstawicieli poszczególnych instytucji w pomocy dziecku krzywdzonemu”. Na zakończenie odbył się panel dyskusyjny. Szkolenie

prowadzili: dr Beata Bocian-Waszkiewicz oraz dr Marek Mudant. W konferencji uczestniczyło łącznie 96 osób.

W 2022 roku w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowany był projekt socjalny pn. „**Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie**”, który adresowany był do osób mieszkających na terenie miasta Tarnowa, które w swoim życiu doświadczyły przemocy w rodzinie. Projekt socjalny realizowany był przez psychologa Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2022 r. odbyło się 10 spotkań grupy wsparcia, w których łącznie udział wzięło 5 osób.

13.3. Działalność organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Świadczenia rodzinnej pieczy zastępczej

W 2022 r. rodziny zastępcze otrzymały przysługujące im świadczenia obowiązkowe. Rodzinom zastępczym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci - po waloryzacji od czerwca 2022 r. - w wysokości 785,00 zł miesięcznie na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz w wysokości 1.189,00 zł miesięcznie na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej.

Do ww. świadczeń rodziny zastępcze otrzymały dodatki na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w wysokości - od czerwca 2022 r. – 239,00 zł miesięcznie oraz uznaniowo, jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka. Rodziny zastępcze, które wniosowały o fakultatywną pomoc w sytuacji wystąpienia zdarzenia losowego mającego wpływ na sprawowanie opieki otrzymały ją.

Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe mogły skorzystać z fakultatywnego świadczenia w postaci dofinansowania do wypoczynku przebywającego w pieczy zastępczej dziecka. Rodziny zastępcze zawodowe zgodnie z zapisami zawartymi w umowie skorzystały z dofinansowania do pokrycia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego czy też przeprowadzenia niezbędnego remontu. Łączna kwota wydatkowana na świadczenia finansowe dla rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie Miasta Tarnowa z wyłączeniem wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych w roku 2022 r. wyniosła 1.358.575,29 zł.

Wszystkie wnioskujące o urlop wypoczynkowy w 2022 r. rodziny zastępcze zawodowe mogły liczyć na pomoc w formie rodzin pomocowych tj: w czasie kiedy zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje im urlop wypoczynkowy w wymiarze 30 dni, opiekę w tym czasie nad dziećmi przejmowały inne rodziny. Pomoc w tym zakresie otrzymały 4 rodziny zastępcze i 8 jej wychowanków.

Wszystkie wnioskujące w 2022 r. rodziny zastępcze zawodowe, które złożyły wniosek o pomoc w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich uzyskały wnioskowane wsparcie. W sumie były to 4 rodziny.

Projekty realizowane w obszarze pieczy zastępczej

W 2022 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zrealizował w sumie 11 projektów, w tym 10 skierowanych do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinach zastępczych i usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz 1 projekt promujący rodzicielstwo zastępcze.

1. „Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” – projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Miasta Tarnowa, realizowany od maja do grudnia 2022 r. W sumie w 2022 r. miały miejsce cztery szkolenia o następującej tematyce: „Okres adolescencji

– problemy, sposoby ich rozwiązywania. Jak rozmawiać z nastolatkiem”, „Edukacja seksualna – jak prowadzić rozmowy z dziećmi”, „Wzmacnianie poczucia satysfakcji z pełnionej funkcji rodzica zastępczego” oraz „Zasady dobrej pochwały...” W szkoleniach tych wzięło udział 19 osób.

2. **„Ferie zimowe z Julianem”** – projekt dla dzieci i młodzieży, których celem była organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas zimowych ferii. W projekcie wzięło udział 15 uczestników.

3. **„W poszukiwaniu zajęczka”** warsztaty wielkanocne dla dzieci i młodzieży, podczas których uczestnicy wykonywali dekoracje wielkanocne. W projekcie wzięło udział 11 uczestników.

4. **„Nie ma jak ... wakacje”** - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, których celem była organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas wakacji letnich. W projekcie wzięło udział 19 uczestników.

5. **„Piknik na Słonecznym Wzgórzu” Dzień Rodzicielstwa Zastępczego 2022** – projekt dla rodzin zastępczych oraz ich wychowanków. Organizacja obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. W trakcie spotkania zostały uhonorowane 4 rodziny zastępcze. Ponadto jednej z rodzin zawodowych wręczono nagrodę Polonia Minor za wyjątkową działalność na rzecz Małopolski. Podczas spotkania nagrodzono również rodziny biorące udział w konkursie „Zwykły dzień – Niezwykłych ludzi”. Spotkanie było również okazją do zabawy i integracji rodzin zastępczych. W spotkaniu udział wzięło 40 rodziców zastępczych oraz 76 dzieci.

6. **„Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz”** – projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych – rok szkolny 2022/2023, którego celem była pomoc małoletnim w nauce oraz w nadrobieniu zaległości. Na stronie internetowej Centrum została zamieszczona informacja o poszukiwaniu wolontariuszy. Informacja taka została również umieszczona na profilu społecznościowym Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie w mediach społecznościowych (Facebook). Ponadto do szkół średnich w Tarnowie oraz do tarnowskich wyższych uczelni zostało przesłane pismo z informacją o naborze wolontariuszy. W roku szkolnym 2022/2023 tj. od września do grudnia 2022 r. podpisano porozumienie z 4 wolontariuszami, z pomocy których skorzystało 5 małoletnich. Ponadto w okresie od stycznia do czerwca 2022 r. z pomocy wolontariuszy korzystało 6 małoletnich.

7. **„Zdrowy uśmiech małych dzieci”** - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, który miał na celu przekazanie w ciekawy i atrakcyjny sposób wiedzy z zakresu higieny jamy ustnej. W tym celu Organizator rodzinnej pieczy zastępczej podjął współpracę z Gabinetem Stomatologicznym PB Dental, w którego siedzibie wyspecjalizowany personel przeprowadził zajęcia z uczestnikami projektu. W projekcie udział wzięło 12 uczestników.

8. **„Kierunek samodzielność”** – Warsztaty edukacyjne dla najstarszych wychowanków pieczy zastępczej, zorganizowane w siedzibie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie, które miały na celu przekazanie informacji na temat przepisów prawnych dotyczących procesu usamodzielnienia oraz przekazania informacji na temat instytucji pomocowych funkcjonujących w Mieście. W warsztatach udział wzięło 8 uczestników.

9. **„Roztańczone Mikołajki”** - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, zabawa mikołajkowa zorganizowana we współpracy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie. W realizację projektu zaangażowali się uczniowie szkoły, którzy wcielili się w rolę animatorów i zaproponowali uczestnikom sporo aktywności i zabaw. Do współpracy została również zaproszona Fundacja Potrafię Pomagać. W zabawie mikołajkowej udział wzięło 29 uczestników.

10. **„Świąteczny wianek”** - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, warsztaty zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz Rodzin Zastępczych „Miejmy Siebie”. Zajęcia zostały przeprowadzone w siedzibie Stowarzyszenia. Uczestnicy spotkania

pod okiem profesjonalnej florystki wykonali wianki świąteczne. W warsztatach udział wzięło 13 uczestników.

11. „Rodzina na zastępstwo - Serce na zawsze” – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze. W ramach realizacji tego projektu udało się pozyskać dodatkowe środki z Fundacji Ernst and Young na realizację kampanii społecznej. pt.: „Rodzina na zastępstwo – Serce na zawsze”, która została objęta honorowym patronatem: Rzecznika Praw Dziecka, Wojewody Małopolskiego, Marszałka Województwa Małopolskiego, patronatem medialnym przez TVP 3 Kraków, Radio RDN Małopolska oraz przez Niezależny Serwis Informacyjny KADR.

W ramach kampanii w 2022 r.:

- Zorganizowana została wystawa zdjęć tarnowskich rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci. W tym celu do współpracy zostały zaproszone tarnowskie rodziny zastępcze wraz ze swoimi wychowankami. Zdjęcia wykonał tarnowski fotograf Pan Artur Gawle. Wystawa była dostępna dla wszystkich mieszkańców miasta w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie.
- Ogłoszony i rozstrzygnięty został konkurs dla funkcjonujących rodzin zastępczych pn. „Zwykły dzień Niezwykłych ludzi”.
- Ogłoszony i rozstrzygnięty został konkurs skierowany do uczniów tarnowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych pn. „Rodzina na zastępstwo, serce na zawsze”.
- Informacja dotycząca poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych została umieszczona na autobusie komunikacji miejskiej w Tarnowie.
- Informacje dotyczące realizowanej kampanii udostępnione zostały na profilu społecznościowym Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie, na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz w lokalnych mediach.

13.4. Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne oraz inne świadczenia wspierające rodzinę

Świadczenia rodzinne

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, która określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało następujące świadczenia rodzinne:

Zasilek rodzinny

Zasilek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zasilek rodzinny przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się do ukończenia przez dziecko:

- 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo
- 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasilek rodzinny	
Liczba złożonych wniosków ogółem	1.799
Liczba wypłaconych świadczeń	33.235
Wydatkowane środki ogółem	4.626.937 zł
w tym:	
na wypłatę świadczenia	3.799.360 zł
tytułem kosztów obsługi	827.577 zł

Źródło: Opracowanie własne

Dodatki do zasiłku rodzinnego obejmują:

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka a także opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia 1 roku życia dziecka, jednorazowo w wysokości **1.000 zł**.

Z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba wypłaconych świadczeń	189
Wydatkowane środki ogółem	165.880 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Urlop wychowawczy przysługuje osobie uprawnionej nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesiące kalendarzowych,
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym.

Dodatek przysługuje w wysokości **400 zł** miesięcznie.

Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	
Liczba wypłaconych świadczeń	617
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	237.225 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje osobie samotnej wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo u ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Wysokość dodatku wynosi **193 zł** na każde dziecko (**273 zł** na dziecko niepełnosprawne), ale nie więcej niż **386 zł** na wszystkie dzieci (**546 zł** na dzieci niepełnosprawne),

Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.394
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	462.754 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości **95 zł** miesięcznie.

Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	
Liczba wypłaconych świadczeń	6.417
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	595.209 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wysokość dodatku:

- **90 zł** na dziecko do 5 lat,
- **110 zł** na dziecko od 5 - 24 lat,

Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.910
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	296.541 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek w wysokości **100 zł** wypłacany jest raz w roku, na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	
Liczba wypłaconych świadczeń	3.236
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	175.941 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek wypłacany jest przez 10 miesięcy od września do czerwca w wysokości:

- **113 zł** na zamieszkanie w miejscowości, gdzie znajduje się szkoła ponadpodstawowa, artystyczna oraz podstawowa (tylko w wypadku dziecka niepełnosprawnego),
- **69 zł** na dojazdy do szkoły ponadpodstawowej w tym także artystycznej.

Z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	
Liczba wypłaconych świadczeń	127
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	11.008 zł

Świadczenia opiekuńcze

Świadczeniami rodzinnymi są również świadczenia opiekuńcze takie jak:

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny otrzymują:

- dzieci niepełnosprawne,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16. roku życia z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności,
- osoby powyżej 75. roku życia,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16. roku życia - z ustalonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny	
Liczba złożonych wniosków	566
Liczba wypłaconych świadczeń	30.602
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	6.604.948 zł

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy może zostać

przyznany, jeśli dochód rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby wymagającej opieki nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy	
Liczba złożonych wniosków	61
Liczba wypłaconych świadczeń	438
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	270.732 zł

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego uzależniona jest od minimalnego wynagrodzenia za pracę, które od 1 stycznia podlega corocznej waloryzacji. W 2022 r. świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną wynosiło 2.119 zł, natomiast od 1 stycznia 2023 r. nastąpiła podwyżka świadczenia do kwoty 2.458 zł.

Wydano 378 decyzji zmieniających kwotę przyznanego świadczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne	
Liczba złożonych wniosków	172
Liczba wypłaconych świadczeń	5.472
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	11.534.471 zł

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów, tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje:

- osobie do ukończenia 18. roku życia lub gdy się uczy w szkole lub w szkole wyższej do 25. roku życia - powyżej 25. roku życia bezterminowo, gdy posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika w ciągu ostatnich dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku okazało się bezskuteczne.

W związku ze zmianami w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przyjętymi w rozszerzonej tarczy antykryzysowej wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z kwoty 800 zł do kwoty 900 zł netto na osobę w rodzinie.

Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego funkcjonuje tzw. mechanizm „złotówkę za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie wówczas przysługuje w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium, a minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” wynosi 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	
Liczba złożonych wniosków ogółem	514
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku do 18 roku życia	5.360
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 18 do 25 roku życia, uczące się w szkole lub szkole wyższej	1.009
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 25 roku życia, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które otrzymały świadczenie	39
Wydatkowane środki ogółem	2.843.386 zł
w tym: na wypłatę świadczenia	2.757.959 zł
tytułem kosztów obsługi funduszu alimentacyjnego	85.327 zł
Średnie wypłacone świadczenie	430 zł

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W celu usprawnienia procesu dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, zlikwidowana została egzekucja administracyjna oraz przekazana w całości pod egzekucję sądową. Zmiany w Kodeksie karnym w zakresie przestępstwa niealimentacji nałożyły na organy właściwe wierzyciela, obowiązek zawiadamiania prokuratury lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa przez osobę, której dług alimentacyjny stanowi równowartość co najmniej trzech należnych świadczeń okresowych. Biorąc pod uwagę powyższe, w związku z przyznaniem prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności alimentów, tj. funduszu alimentacyjnego, w **260** przypadkach wystąpiono z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy Kodeks karny.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie jako realizator ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podjął zintensyfikowane działania w celu wyegzekwowania należności od **704** dłużników alimentacyjnych. W 2022 r. na konto Gminy Miasta Tarnowa, dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych w wysokości **1.853.557,88 zł**.

W minionym roku na podstawie art. 27 ust. 3 i 3a ww. ustawy wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami dotyczącymi egzekucji należności tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego tj:

Wnioski kierowane do komornika sądowego	
Wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego	304
Wniosek o rozszerzenie egzekucji	15
Wniosek o ograniczenie egzekucji	55

W stosunku do zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa dłużników alimentacyjnych prowadzono niżej wymienione działania:

Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba
wystąpiono do organu właściwego dłużnika z wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	91
wysłano wezwania na wywiad alimentacyjny	293
przeprowadzono wywiady alimentacyjne	97
odebrano oświadczenia majątkowe - w niektórych przypadkach wywiad, pomimo podejmowanych prób nie powiódł się, gdyż dłużnicy nie przebywali pod wskazanym adresem, przebywali za granicą lub w Zakładzie Karnym	97
wysłano do dłużników alimentacyjnych informacje: o przyznaniu osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami ww. należności oraz informację o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa	239
przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	64
wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami o ustalenie miejsca zamieszkania dłużników alimentacyjnych	91
w przypadku dłużników odbywających karę pozbawienia wolności skierowano do Zakładu Karnego zapytania czy dłużnik alimentacyjny jest zatrudniony odpłatnie, ewentualnie jaka jest możliwość zatrudnienia	59
w celu ustalenia miejsca pobytu wystąpiono: do Centralnej Ewidencji Ludności	95
oraz do Krajowego Rejestru Karnego	98
zobowiązano dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujący pracy	25
zwrócono się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	34
przekazano innym gminom informację o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych	138
prowadzono postępowania administracyjne w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zadłużenia z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego na rzecz osób uprawnionych	52
przekazano szczegółowe informacje dot. dłużników alimentacyjnych na wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych skierowane przez Komisariaty Policji wraz z wymaganą dokumentacją	49
wydano decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	21
wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji	10
wystosowano wnioski o zatrzymanie prawa jazdy	4

Na podstawie przepisów określonych w rozdziale 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podejmowane były działania wobec dłużników alimentacyjnych służące pozyskiwaniu informacji, które mają wpływ na skuteczność egzekucji oraz zmierzające do ściągnięcia należności wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

Podejmowane w 2022 r. działania spowodowały, iż na konto Gminy Miasta Tarnowa dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych na kwotę: **1.853.557,88 zł**, z tego na dochody

budżetu państwa kwotę **1.479.295,36 zł**, w tym: kapitał **546.337,29 zł**, odsetki **932.905,27 zł**, koszty upomnienia **52,80 zł**.

Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającą życiu

Na podstawie ww. ustawy jest przyznawane i wypłacane jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu w wysokości **4.000 zł**.

Podstawowym warunkiem do przyznania świadczenia jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej i chirurgii dziecięcej.

Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub choroba zagrażającą życiu	
Liczba złożonych wniosków o świadczenie	14
Liczba wypłaconych świadczeń	14
Kwota wydatkowana na świadczenia	56.000 zł
Koszty obsługi	1.731,94 zł

Na realizację świadczeń w 2022 r. wydatkowano 56.000 zł. Koszty obsługi świadczeń wyniosły 1.732 zł, natomiast w 2021 r. wypłacono świadczenia na kwotę: 36.000 zł, a koszty obsługi wyniosły 1.113 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazowa zapomoga przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, jednorazowo w wysokości **1.000 zł** na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga „becikowe” przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba złożonych wniosków ogółem	398
Liczba wypłaconych świadczeń	357
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	357.000 zł

Świadczenia rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego rodziny i jest wypłacane w wysokości 1.000 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie	
Liczba złożonych wniosków ogółem	168
Liczba wypłaconych świadczeń	1.837
Wydatkowane środki ogółem	1.719.751 zł
w tym: na wypłatę świadczenia	1.714.951 zł
tytułem kosztów obsługi	4.800 zł

Zasiłek dla opiekuna

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekunów

Świadczenie wypłacane jest w wysokości **620 zł**. Realizacja świadczenia przedstawiała się następująco:

Wypłacone świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Zasiłki dla opiekuna	333	206.460 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	118	19.544 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	256	13.950 zł
Koszty obsługi zasiłku dla opiekuna		6.393 zł
Ogółem	939	232.397 zł

Stypendia i zasiłki szkolne

Od 2022 roku Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizuje również pomoc materialną dla uczniów, w ramach której są przyznawane i wypłacane stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla uczniów.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń mieszkający na terenie Miasta Tarnowa znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę

w rodzinie tj. dochód netto rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie może przekraczać **600 zł** na osobę w szczególności, gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na:

- wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia,
- wniosek dyrektora szkoły.
- Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym Dyrektor Centrum może również przyznać z urzędu.

Poniżej przedstawiono rozliczenie wykorzystania dotacji przyznanej na wypłatę świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym

Stypendia i zasiłki szkolne	
Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne w roku szkolnym 2021/2022	211
Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne w roku szkolnym 2022/2023	263
Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego w 2022 r.	13
Wydatkowana kwota ogólnie	198.315,20 zł
Wypłacone stypendium szkolne	192.735,20 zł
Wypłacony zasiłek szkolny	5.580,00 zł

Świadczenie wychowawcze 500+

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Od 1 stycznia 2022 r. nowe wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego należało składać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który przejął realizację programu „Rodzina 500+”. Natomiast Centrum Usług Społecznych w Tarnowie kontynuowało wypłaty świadczeń przyznanych na okres świadczeniowy 2021/2022 oraz realizowało świadczenia przyznane w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego przez Małopolski Urząd Wojewódzki na wnioski złożone we wcześniejszych okresach.

Świadczenie wychowawcze 500+	
Liczba złożonych wniosków ogółem	5
Liczba uprawnionych dzieci	15.034
Liczba przyznanych świadczeń	77.985
Wydatkowane środki dotacji celowej z budżetu państwa ogółem	38.828.790 zł
w tym: na wypłatę świadczenia wychowawczego	38.702.306 zł
tytułem kosztów obsługi świadczenia wychowawczego	126.484 zł

13.5. Pomoc mieszkaniowa i wsparcie z tytułu wzrostu cen paliw i energii

Dodatek mieszkaniowy

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

Realizacja i finansowanie dodatków mieszkaniowych

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym pokrywającym w części koszty utrzymania lokalu mieszkalnego. Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością.

Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego zależała od osiąganego dochodu i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Na podstawie przepisów covidowych w 2022 r. była możliwość przyznania dodatku mieszkaniowego za okres wstecz. W związku z tym za okres stanu epidemii wypłacono dla 75 osób dodatki mieszkaniowe przyznane za okres wsteczny w łącznej wysokości 44.151,87 zł.

Realizacja zadania przedstawiała się następująco:

Dodatki mieszkaniowe	
Liczba złożonych wniosków	3.764
Liczba gospodarstw domowych, którym dofinansowano wydatki mieszkaniowe	1.762
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	3.837
Wydatkowana kwota	6.755.352 zł
Minimalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	30,84 zł
Maksymalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	1.166,24 zł

Ocena działań podejmowanych w ramach ustawy o dodatkach mieszkaniowych

W stosunku do 2021 r. w minionym roku zanotowano 11% wzrost liczby osób korzystających z dodatków mieszkaniowych, równocześnie znacząco wzrosły kwoty przyznawanych dodatków mieszkaniowych, a tym samym zwiększyły się wydatki Gminy Miasta Tarnowa na ten cel o około 19 %.

Dodatek energetyczny

Celem ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne jest między innymi zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii. Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy. Stanowi częściową rekompensatę kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną i był wypłacany osobom, które miały ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego oraz który został przyznany w 2021 roku.

W roku 2022 przyznawanie dodatku energetycznego było wstrzymane na czas wypłaty nowego świadczenia – dodatku osłonowego. Realizacja świadczenia przedstawiała się następująco:

Dodatek energetyczny				
Gospodarstwo	Liczba złożonych wniosków	Liczba gospodarstw	Liczba przyznanych świadczeń	Wydatkowana kwota ogółem
Liczące 1 osobę		273	621	7.521,99
Liczące od 2 - 4 osób		314	748	12.558,92
Liczące co najmniej 5 osób		58	127	2.559,08
Łącznie	140	645	1.496	23.092,76
Koszty obsługi dodatku energetycznego (2 %),				452,80 zł

Mieszkanie na start

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie rozpoczęło nabór **wniosek o dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start”** od najemców lokali w budynku przy ul. Sportowej 7B, którego investorem jest Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, które zawarło z Gminą umowę o przystąpieniu do programu „Mieszkanie na Start”. Najemcy 50 nowych mieszkań mogą ubiegać się o dopłatę do czynszu realizowaną przez okres 15 lat ze środków pochodzących z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego.

Dopłatę może uzyskać najemca spełniający kryterium dochodowe tj.

1. w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych – 100%,
2. w przypadku pozostałych gospodarstw – 100% zwiększonego o dodatkowe 40% na każdą kolejną osobę w gospodarstwie domowym tj.:

liczba osób w gospodarstwie domowym	Maksymalny miesięczny dochód gospodarstwa domowego
1 osoba	5 662,53 zł
2 osoby	7 927,54 zł
3 osoby	10 192,55 zł
4 osoby	12 457,56 zł
5 osób	14 722,57 zł

- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ostatnio ogłoszonego przez Prezesa GUS (2021 r. – 5 662,53 zł).

Sposób liczenia dochodu gospodarstwa domowego uzależniony jest od terminu złożenia wniosku o dopłatę.

Jeżeli wniosek zostanie złożony w okresie:

1. **od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r.** - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2021 roku,
2. **od 1 sierpnia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.** - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2022 roku,

Z uwzględnieniem zmiany w sytuacji dochodowej gospodarstwa domowego, czyli utraty i uzyskania dochodu.

Dodatek osłonowy

Nowym zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej jest przyznanie i wypłata świadczenia - dodatku osłonowego. Jest to świadczenie pieniężne, które ma na celu zapewnić wsparcie finansowe osobom o niskich dochodach, przy gospodarstwie jednoosobowym dochód – 2.100,00 zł, a przy gospodarstwie wieloosobowym 1.500,00 zł, a także uchronić je przed ubóstwem energetycznym. Służy zapewnieniu wsparcia dla osób zamieszkujących i przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie tylko w pokryciu części kosztów energii, ale również powiązanych z nimi rosnących cen żywności.

Wysokość dodatku osłonowego wynosi rocznie;

- **400,00 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- **600,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- **850,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- **1150,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Podwyższony dodatek osłonowy można otrzymać, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopodobnymi tj.:

- **500,00 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- **750,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,

- **1062,50 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- **1437,50 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W 2022 r. wpłynęło **10.196** wniosków o wypłatę dodatku osłonowego. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla **9.977** gospodarstw domowych. Na wypłatę dodatków osłonowych wydatkowano łączną kwotę: **5.177.134,87 zł**, z tego na świadczenia **5.076.675,47** oraz na koszty obsługi **100.459,40 zł**.

Dodatek węglowy

Od sierpnia mieszkańcy miasta Tarnowa mogli składać wniosek o dodatek węglowy, czyli jednorazowe wsparcie finansowe w wysokości **3.000 zł** dla gospodarstw domowych.

Dodatek węglowy przysługuje gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, tzw. koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego. Takie źródło ogrzewania musi być wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

W 2022 r. wpłynęło 3.447 wniosków o wypłatę dodatku węglowego. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 2.440 gospodarstw domowych. Na wypłatę dodatków węglowych wydatkowano łączną kwotę: **7.466.400,00 zł** z tego na świadczenia **7.320.000,00 zł** oraz na koszty obsługi **146.400,00 zł**.

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła daje możliwość dofinansowania zakupu opału tj.: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy, gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego.

Jednorazowe dodatki dla gospodarstw domowych wynoszą:

- **3 000 zł** w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo innym rodzajem biomasy,
- **1 000 zł** - gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilany drewnem kawałkowym,
- **500 zł** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG. Za gaz skroplony LPG rozumie się mieszaninę gazów: propanu i butanu. Możliwość uzyskania dodatku dla gazu skroplonego obejmuje wyłącznie gaz ze zbiornika gazu skroplonego LPG używanego dla celów grzewczych w kotle gazowym zasilanym tym gazem. **Dodatkiem nie są objęte w szczególności: gaz ziemny dystrybuowany siecią gazową (tzw. gaz sieciowy) oraz gaz LPG z tzw. butli gazowej.**
- **2 000 zł** - w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Ww. dodatki przysługują pod warunkiem, że dane źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W 2022 r. wpłynęło 925 wniosków o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla **458** gospodarstw domowych. Na wypłatę ww. dodatku wydatkowano łączną kwotę: **530.400,00 zł** z tego na świadczenia **520.000,00 zł** oraz na koszty obsługi **10.400,00 zł**.

Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny przysługuje gospodarstwom domowym, których źródłem ogrzewania jest pompa ciepła, podgrzewacz, nagrzewnica lub bojler zasilany energią elektryczną pochodzącą od dostawcy prądu. Dodatek nie przysługuje gospodarstwom, które czerpią własny prąd z mikro instalacji fotowoltaicznych.

Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy

zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi **1.000 zł**. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to **1.500 zł**. Na przełomie 2022 r. i 2023 r. wpłynęło 161 wniosków o wypłatę dodatku elektrycznego.

Program „Czyste powietrze”

Od 1 października 2020 r. Centrum Usług Społecznych, na podstawie art. 411 ust. 10g - 10s ustawy - Prawo ochrony środowiska, wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, na potrzeby składania wniosku o otrzymanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, dla mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Miasta Tarnowa. W 2022 r. wydano łącznie 101 zaświadczeń, z tego dla gospodarstw jednoosobowych 16 zaświadczeń oraz dla gospodarstw wieloosobowych 85 zaświadczeń.

13.6. Rehabilitacja społeczna i zawodowa

Punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych

W Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2022 r. funkcjonował punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punkcie można było uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in. programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych.

Ponadto zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie został powołany koordynator do spraw dostępności, do którego zadań należy:

- 1) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- 2) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- 3) monitorowanie działalności Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zadania finansowane ze środków PFRON

W 2022 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasta Tarnowa, przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wydatkowano kwotę 6.135.014,47 zł (w 2021 r. kwota ta wyniosła 5.454.873,46 zł).

W 2022 r. nastąpił wzrost liczby beneficjentów objętych wsparciem w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w szczególności wzrosła liczba osób korzystających z dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Wydatki poniesione na realizację ww. zadań w latach 2020-2022 wraz ze wskazaniem liczby osób, które skorzystały z wypłaconych dofinansowań.

Zadanie	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali zwrot kosztów wyposażenia stanowisk	1 osoba (kwota: 40.000 zł)	2 osoby (kwota: 80.000 zł)	zadanie nie realizowane
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej	1 osoba (kwota: 40.000 zł)	1 osoba (kwota: 40.000 zł)	1 osoba (kwota: 12.655,50 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które korzystały z rehabilitacji zawodowej i społecznej w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie miasta Tarnowa	130 osób koszt rehabilitacji 2.950.410 zł, w tym 2.655.370 zł – środki PFRON 295.039 zł –środki GMT	134 osoby koszt rehabilitacji 3.228.217 zł, w tym 2.905.396 zł – środki PFRON 322.821 zł - środki GMT	134 osoby koszt rehabilitacji 4.076.398 zł, w tym 3.470.064 zł – środki PFRON 606.334 zł –środki GMT
Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych	213 osób (142 osób dorosłych, 11 dzieci i młodzieży, 60 opiekunów) (kwota: 233.439 zł)	568 osób (448 osób dorosłych, 31 dzieci i młodzieży, 89 opiekunów) (kwota: 662.608 zł)	548 osób (416 osób dorosłych, 27 dzieci i młodzieży, 105 opiekunów) (kwota: 696.210 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania	44 osoby (kwota: 211.526 zł)	73 osoby (kwota: 425.812 zł)	94 osoby (kwota: 478.999,80 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zgodnie z ich potrzebami	879 osób niepełnosprawnych, w tym 46 dzieci i młodzieży (kwota: 1.269.507 zł)	866 osób niepełnosprawnych, w tym 44 dzieci i młodzieży (kwota: 1.300.796 zł)	964 osób niepełnosprawnych, w tym 42 dzieci i młodzieży (kwota: 1.429.828,63 zł)

Liczba zawartych umów na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki dla osób niepełnosprawnych	2 umowy (kwota: 5.640 zł)	12 umów (kwota: 40.262,22 zł)	12 umów (kwota: 47.256,54 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które wzięły udział w imprezach sportowych	150	550	645

Realizacja programu „Aktywny samorząd”

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przystąpiło do realizacji programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

W ramach programu osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2022 r. dofinansowanie otrzymało 73 osoby niepełnosprawne, którym do końca stycznia 2023 r. łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 218.755 zł. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2022 r., będą dokonywane również do dnia 15 kwietnia 2023 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych. W 2021 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 91 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 267.174 zł, natomiast w 2020 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 93 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 441.898 zł.

Realizacja „Programu wyrównywania różnic między regionami III”

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało „Program wyrównywania różnic między regionami III”, finansowany ze środków PFRON. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie jako realizator Programu na terenie Miasta Tarnowa zrealizowało dwa projekty:

- 1) Nieustanny rozwój – etap 2. Projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji, ul. Hodowlana 6, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania

wyniósł 195.978,08 zł, w tym ze środków PFRON 156.782,46 zł oraz 39.195,62 zł wkład własny organizacji,

- 2) zakup mikrobusu dla Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez PSONI Koło w Tarnowie. Projekt realizowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt zadania 165.625 zł, w tym ze środków PFRON 120.000 zł oraz 45.625 zł wkład własny organizacji.

Realizacja Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”

W 2022 r. Gmina Miasta Tarnowa przystąpiła do realizacji Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Mieszkanie dla absolwenta oraz Dostępne mieszkanie. Koordynatorem Programu na terenie miasta jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Celem Programu Mieszkanie dla absolwenta jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności beneficjenta. Dofinansowanie jest udzielane maksymalnie na okres 36 miesięcy.

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Dostępne Mieszkanie ma na celu wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych. Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Program realizowany będzie w latach 2022-2026. Kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi 525.000 zł. Środki pochodzą w całości z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo, stwarzającą osobom z niepełną sprawnością, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Oznacza to, że osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą ubiegać się o rehabilitację w ramach warsztatu w celu zdobycia samodzielności, umiejętności i kwalifikacji umożliwiających w efekcie podjęcie pracy.

Uczestnikami warsztatów, wg danych na koniec 2022 r., były 134 osoby niepełnosprawne intelektualnie ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 78 mieszkańców Tarnowa. Nadzór nad działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) funkcjonujących na terenie miasta sprawuje Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

W Tarnowie funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej w trzech lokalizacjach – zgodnie zdanymi przedstawionymi w tabeli poniżej. W 2022 r. dla 3 działających w Tarnowie Warsztatów wypłacono łącznie kwotę 4.076.398 zł, w tym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 3.470.064 zł, natomiast ze środków Gminy Miasta Tarnowa dofinansowanie działalności tych Warsztatów wynosiło 606.334 zł.

W związku z uczestnictwem w Warsztatach w Tarnowie osób będących mieszkańcami powiatów: tarnowskiego, dąbrowskiego i brzeskiego, powiaty te pokryły koszty wynoszące łącznie 160.033,75 zł.

Ponadto na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Powiatem Tarnowskim, mieszkańcy miasta Tarnowa uczęszczali do WTZ, działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Piast” w Woli Rzędzińskiej. Na dofinansowanie udziału 11 mieszkańców Tarnowa będących uczestnikami WTZ w Woli Rzędzińskiej – Gmina Miasta Tarnowa przekazała łącznie kwotę 31.651 zł.

W 2022 roku zasady dofinansowania przedstawiały się następująco: 90% kosztów działalności – ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, co najmniej 10% kosztów działalności – ze środków GMT.

Finansowanie działalności WTZ w 2022 r.

Działalność WTZ			
Nazwa WTZ	Jednostka prowadząca WTZ	Wydatkowana kwota	
		Środki PFRON w zł	Środki GMT w zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Klikowskiej 190	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie	1.398.384 zł	376.147 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną PSONI - Koło w Tarnowie	906.360 zł	100.707 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Hodowlanej 6	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI w Tarnowie	1.165.320 zł	129.480 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej Wola Rzędzińska 287a	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Piast” w Woli Rzędzińskiej	-	31.651 zł
Razem:		3.470.064	637.985

Realizacja programu „Zajęcia klubowe WTZ”

W 2022 r. w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II prowadzonym przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ”, finansowany ze środków PFRON, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez udział w zajęciach klubowych.

Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. W 2022 r. w programie wzięło udział 16 osób niepełnosprawnych.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

W 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022”, mający na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Program adresowany był do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagały usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Rolą asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej była pomoc osobie niepełnosprawnej w codziennych czynnościach, skierowana głównie na usamodzielnienie, integrację i zapobieganie izolacji poprzez pomoc m.in.: w zakupach, w załatwianiu spraw urzędowych, w nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami, w korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino), czy w wykonywaniu czynności dnia codziennego.

W 2022 r. z usługi asystencji osobistej skorzystało 180 osób niepełnosprawnych. Na realizację programu wydatkowano kwotę: 2.816.264,71 zł. W ramach świadczonych usług osoby z niepełnosprawnością skorzystały łącznie z 68.740 godzin i 30 minut wsparcia. Usługi na rzecz osób z niepełnosprawnościami świadczyło 144 asystentów osobistych.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w 2022 r.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba osób zakwalifikowanych</i>	<i>Liczba godzin zrealizowanych</i>
		180
	w tym:	w tym:
Dzieci do 16-go roku życia	22	6.167
Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności	120	53.219,5
Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	38	9.354

Pomoc dla osób uzależnionych i ich bliskich

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2022 r. w okresie od października do grudnia w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie działał Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Punkt był czynny w każdą środę w godz. 15.00 – 18.00. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczyli pomoc terapeutyczną,
- udzielali wsparcia po odbytym leczeniu,
- wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych.

Osoby dyżurujące w Punkcie posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. Łącznie w 2022 r. udzielono 30 porad.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2022 r. odbyło się 49 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wnioski	2020	2021	2022
Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które zostały skierowane do Komisji w tym:	88	110	119
z Policji	55	71	76
od członków rodziny	23	25	32
inne (kuratorzy, prokuratura, MOPS, CUS, DPS)	10	14	11
w tym kobiet	10	19	29
Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	14	16	19

W 2022 r. członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych asystowali funkcjonariuszom Komisarjatu Policji Tarnów-Centrum w działaniach kontrolnych podmiotów gospodarczych, sklepów i lokali rozrywkowych pod kątem sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 lat. Sprawdzano również respektowanie przez właścicieli sklepów i lokali obowiązku umieszczania tabliczek informujących o szkodliwości spożywania alkoholu. W ramach przeprowadzonych działań skontrolowanych zostało 12 punktów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Ponadto odbyło się 14 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których opiniowane były wnioski przedsiębiorców, ubiegających się o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja wydała 142 postanowienia o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

Prowadzenie działalności profilaktycznej

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom, a także ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych i innych szkodliwych substancji, w 2022 r. podjęte zostały działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców miasta Tarnowa, w szczególności dzieci i młodzieży uczęszczających do tarnowskich szkół. Zadania realizowane były w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 r. Działania te finansowane były ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

W swych działaniach Centrum Usług Społecznych w Tarnowie dążyło do realizacji programów i szkoleń wyposażających ucznia w podstawowe kompetencje społeczne i emocjonalne, przygotowujących do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wzmacniających odporność na stres, kształtujących pozytywne nastawienie do życia, uczących optymizmu, życzliwości i współpracy, a także sposobów rozwijania wytrwałości, wiary w siebie i odporności. W 2022 r. na terenie tarnowskich szkół zostały zrealizowane 3 programy profilaktyczne: „Blog Szymona”, „Archipelag Skarbów”, „Warsztaty edukacyjne dla młodzieży szkolnej z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej” oraz 2 szkolenia skierowane do różnych grup zawodowych: „Apteczka

Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” oraz „Dziecko w oczach dorosłego – rozumiejący dorosły to klucz dotarcia do młodego człowieka. Jak postępować, jak rozmawiać z trudną młodzieżą?”.

W 2022 r. z programów profilaktycznych skorzystało łącznie 2.182 osoby (w tym: 1.835 - uczniów, 270 – przedstawiciele różnych grup zawodowych oraz 77 - rodziców). Na realizację programów zostało wydatkowane łącznie 102.920 zł.

Udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się

Zadanie pod nazwą „Udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się” realizowane było w okresie od 16 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Realizatorem zadania była Fundacja Auxilium. Przedmiotem zadania było prowadzenie punktu konsultacyjnego, który oferował specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne, prozdrowotne dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. W czasie prowadzonych dyżurów udzielono bezpośredniego wsparcia 542 osobom.

Pomoc można było uzyskać w przypadku uzależnienia lub współuzależnienia od alkoholu i narkotyków, uzależnień behawioralnych przemocy w rodzinie, problemów wychowawczych i psychologicznych oraz zaburzeń odżywiania.

W 2022 r. Fundacja w ramach realizowanego zadania publicznego zorganizowała konferencję „Auxilium w Czasie Zmian. Konferencja z zakresu psychoedukacji, profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w tym depresji”. Konferencja poruszała tematykę związaną ze wsparciem psychospołecznym rodzin, samotnych matek oraz dzieci i młodzieży. Zagadnienia poruszane w czasie konferencji mocno akcentowały problemy i ryzykowne zachowania dzieci, młodzieży oraz dorosłych, związane z rozwojem technologii cyfrowych, aspekty cyberprzemocy, a także wynikających z tego stresów, kryzysów i problemów psychicznych, których nasilenie jest w obecnym czasie bardzo widoczne. W konferencji udział wzięło 70 osób, w tym m.in. przedstawiciele instytucji pomocowych z terenu miasta Tarnowa, nauczyciele oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 60.000 zł.

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej przy ul. Tuchowskiej 21 realizowało zadanie pn. „Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi”, zlecone w otwartym konkursie ofert. W 2022 r. Punkt utrzymywany był w stanie gotowości do przyjęcia 14 osób nietrzeźwych, przez wszystkie dni tygodnia, całodobowo, również w dni wolne od pracy i w święta. W PONON dyżurowali m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, psycholog, socjoterapeuta i prawnik, zadaniem których było:

- zapewnienie badania każdej osoby nietrzeźwej dowiezionej do Punktu przeprowadzonego przez lekarza i potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim o braku wskazań do hospitalizacji,
- umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych,
- zapewnienie środków dezynfekujących, środków higieny osobistej oraz odzieży zastępczej na czas pobytu w Punkcie, a w koniecznych przypadkach wymianę odzieży,
- dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych osób nietrzeźwych przebywających w Punkcie,
- zapewnienie systemu opieki profilaktycznej dla osób nietrzeźwych przyjętych do Punktu oraz ich rodzin.

W 2022 r. opieką objęto 1.303 osoby dowiezione do Punktu przez Policję i Straż Miejską, w tym 35 osób ze Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, zgodnie z podpisaną umową ze Szpitalem Wojewódzkim św. Łukasza w Tarnowie. Badania lekarskie zapewniono ponadto 2.221 osobom zatrzymanym, które następnie zostały umieszczone w Pomieszczeniach dla Osób

Zatrzymanych przy Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie, przy ul. Narutowicza 6. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 1.039.107,66 zł, w tym ze środków dotacji 1.037.927,66 zł, natomiast ze środków własnych realizatora 1.180,00 zł.

13.7 Usługi społeczne

Ustawa z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w art. 2 ust. 1 określa usługi społeczne jako działania podejmowane przez gminę w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

Podejmowane działania wpisują w następujące zakresy:

1. polityki prorodzinnej,
2. wspierania rodziny,
3. systemu pieczy zastępczej,
4. pomocy społecznej,
5. promocji i ochrony zdrowia,
6. wspierania osób niepełnosprawnych,
7. edukacji publicznej,
8. przeciwdziałania bezrobociu,
9. kultury,
10. kultury fizycznej i turystyki,
11. pobudzania aktywności obywatelskiej,
12. mieszkalnictwa,
13. ochrony środowiska,
14. reintegracji zawodowej i społecznej.

Głównym celem organizowania i realizacji usług społecznych w środowisku lokalnym jest wzrost jakości życia mieszkańców Tarnowa osiągany przez:

- zwiększenie dostępu do usług społecznych dla różnych grup mieszkańców miasta,
- zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych,
- rozwój współpracy międzysektorowej.

W celu realizacji usług społecznych uchwałą Nr LXXIII/707/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 października 2022 r. przyjęty został „Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023”. Celem głównym programu jest rozwój i zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zidentyfikowane w „Diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa” potrzeby społeczności lokalnej, a także większa skuteczność w zaspokajaniu potrzeb społecznych.

Opracowana w 2022 r. „Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa” składała się z dwóch raportów: diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa oraz diagnozy obecnego stanu świadczenia usług społecznych w Gminie Miasta Tarnowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy diagnoza jest brana pod uwagę przy opracowywaniu programu usług społecznych. Dokument opracowywany jest na okres 5 lat i podlega aktualizacji. W okresie od 31 maja do 20 czerwca 2022 r. zostały przeprowadzone konsultacje z mieszkańcami Tarnowa, podczas których można było zgłaszać opinie i uwagi w sprawie diagnozy.

Sprawozdanie z konsultacji zostało opublikowane na stronach internetowych: www.cus.tarnow.pl oraz www.tarnow.pl. Następnie Diagnoza została przyjęta uchwałą nr LXX/686/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r. w sprawie „Diagnozy

potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”.

Opracowanie, przyjmowanie, realizowanie i ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym. Realizatorem usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych dla mieszkańców Tarnowa jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Wykonawcami usług społecznych mogą być w szczególności:

- inna niż Urząd Miasta Tarnowa jednostka organizacyjna miasta, w tym Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wyłonione na podstawie tej ustawy lub ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- podmiot wyłoniony na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych,
- podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Odbiorcami usług społecznych są osoby wnioskujące o przyznanie i zakwalifikowane do korzystania z usług społecznych bez względu na kryterium dochodowe, w szczególności:

- osoby dorosłe – wnioskodawcy,
- osoby zależne na wniosek przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego,
- osoby pozostające pod opieką wnioskodawcy lub wspólnie z nim zamieszkujące,
- małoletnie dzieci i młodzież na wniosek rodzica lub przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w „Programie usług społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023” odbywa się za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych w Tarnowie na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego.

Podstawowym warunkiem kwalifikowania osób do korzystania z usług określonych w Programie jest miejsce zamieszkania na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i kwalifikowanie do korzystania z usług przeprowadza się w siedzibie koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych przy ul. Eliasza Goldhammera 3. W wyjątkowych wypadkach rozeznanie indywidualnych potrzeb może być przeprowadzone w miejscu, w którym przebywa osoba zainteresowana korzystaniem z usług społecznych. Kwalifikowania dokonuje koordynator indywidualnych planów usług społecznych w toku rozmowy z osobą zainteresowaną lub jej przedstawicielem ustawowym.

Usługi świadczone są w formie niematerialnej, bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych lub grup mieszkańców o określonych potrzebach, w tym: rodzin, rodzin w kryzysie, dzieci i młodzieży, osób samotnych, w tym osób w kryzysie, osób starszych, w tym niesamodzielnych, osób z niepełnosprawnościami.

Wszystkie usługi w ramach „Programu usług społecznych” dla uprawnionych osób są świadczone nieodpłatnie.

W IV kwartale 2022 r. realizowano następujące usługi:

- usługa rehabilitacji dla pacjentek po mastektomii – skorzystało 14 osób,
- usługa poradnictwa dietetycznego – skorzystało 7 osób,
- usługa indywidualnego poradnictwa psychologicznego dla osób dorosłych – skorzystała 1 osoba.

13.8 Organizowanie społeczności lokalnej

Organizowanie społeczności lokalnej to nie tylko rozwijanie form wsparcia społecznego uzupełniającego usługi społeczne. Sprzyja ono również podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

W pierwszej kolejności działania OSŁ kierowane są do społeczności znajdujących się w najtrudniejszym położeniu tj. marginalizowanych i zagrożonych społecznym wykluczeniem, jednak odbiorcami tych działań mogą być również inne społeczności. Ideą OSŁ jest wzmacnianie potencjału zakorzenionego w społeczności mieszkańców Miasta. Zakres organizowania społeczności lokalnej obejmuje m.in. promowanie działań wolontariackich w zakresie wsparcia i pomocy na rzecz dzieci i młodzieży, osób starszych, niesamodzielnych oraz samotnych, a także alternatywne formy spędzania czasu wolnego, do których zalicza się warsztaty edukacyjne, imprezy integracyjne, kampanie społeczne.

W ramach planowanych działań zorganizowano następujące wydarzenia:

- Cykliczne warsztaty plastyczne skierowane do dzieci, młodzieży i seniorów w ramach integracji międzypokoleniowej, podczas których uczestnicy warsztatów przygotowywali m.in. świąteczne stroiki oraz kartki.
- Majówka dla seniorów, w której udział brali mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie, uczestnicy zajęć Dziennego Domu Pobytu przy DPS im. św. Brata Alberta oraz seniorzy z terenu Osiedli: „Rzędzin”, „Jasna”, „Westerplatte”, „Legionów H. Dąbrowskiego” i „Zielone”.
- Międzynarodowy Dzień Dziecka w budynku CUS przy ul. św. Anny, skierowany do dzieci i młodzieży z Ukrainy mieszkających zarówno w Miejscu Pobytu dla Osób z Ukrainy jak również na terenie miasta oraz polskich dzieci i młodzieży. Ten dzień miał za zadanie międzynarodową integrację oraz wspólne spędzenie czasu poprzez gry i zabawy animowane przez Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone przez: Stowarzyszenie SIEMACHA, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży "KANA" oraz Centrum Usług Społecznych.
- „Piknik Rodzinny na Westerplatte” podczas którego można było obejrzeć pojazdy uprzywilejowane, uczestniczyć w zajęciach z zumby, w zawodach sportowych oraz malowaniu twarzy.
- Zumba dla seniorów – zajęcia dla seniorów mieszkających w Miejscu Pobytu dla Osób z Ukrainy przy ul. św. Anny oraz seniorów z osiedli „Piaskówka”, „Klikowa”. Zajęcia miały na celu integrację międzynarodową tej grupy społecznej.
- Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – impreza ukierunkowana na wspólne spędzenie czasu dzieci z rodzin zastępczych. Podczas wydarzenia dzieci mogły uczestniczyć w licznych zabawach przygotowanych przez animatorów, natomiast rodzice mogli porozmawiać, powymieniać się swoimi doświadczeniami.
- „DobroDzień 2022” – wydarzenie w ramach którego nastąpiła integracja z osobami niepełnosprawnymi oraz ich otoczeniem. Wydarzenie miało charakter promujący ekonomię społeczną, jej podmioty, a także ich działalność oraz charakter kulturalny oparty o działania podejmowane w głównej mierze przez osoby z niepełnosprawnością, tj. uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowych Domów Samopomocy.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i powyżej z terenu Gminy Miasta Tarnowa, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzącym samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkającym z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia a także poprawa poczucia

bezpieczeństwa osób starszych oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Program został podzielony na dwa moduły. Moduł I zakładał uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi oraz m.in. udzielenie wsparcia w czynnościach dnia codziennego.

Natomiast w ramach Modułu II seniorom w wieku 65 lat i więcej został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”. Opaska była połączona z usługą operatora pomocy - w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwiało połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmował decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji było to zapewnienie wsparcia emocjonalnego przez telefon, prośba o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), prośba o interwencję pracownika centrum usług społecznych lub wezwanie służb ratunkowych.

W ramach modułu I ze wsparcia wolontariuszy skorzystało 4 seniorów. W ramach Modułu I zostało podpisane 6 porozumień wolontariackich, natomiast moduł II cieszył się dużym zainteresowaniem - wsparcie uzyskało 63 seniorów.

Program był finansowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Wysokość środków wydatkowanych na realizację programu wynosiła 68.232,06 zł.

13.9 Karta Tarnowskiej Rodziny

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”, przyjęty uchwałą Nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą Nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r. jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Jest adresowany do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci, bez względu na wysokość dochodów. W ramach Programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny (hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek.

Osoby posiadające Kartę mogą korzystać z ulg na przejazdy komunikacją miejską, korzystać z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, brać udział w spektaklach rodzinnych w Tarnowskim Teatrze, w wystawach w Galerii Miejskiej. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez różne firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski.

W 2022 r. z programem Karta Tarnowskiej Rodziny współpracowało 71 partnerów. Beneficjentami Programu zostało 861 rodzin (3.985 osób). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji. Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2022 r. 149.158,50 zł (z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystały łącznie 25.082 osoby z rodzin wielodzietnych; w formie biletów okresowych – 3.166 osób). Dofinansowanie do wypoczynku i rekreacji dla 5.244 osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie wyniosło 40.724,00 zł. Dofinansowanie do sprzedaży biletów w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło 2.260,00 zł. Kwota zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 1.713.397,00 zł. Łącznie w 2022 r. z budżetu Gminy Miasta Tarnowa udzielono ulg w wysokości 1.905.539,50 zł.

13.10 Karta Dużej Rodziny

Tarnowskie rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu, mogą również starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim, która na mocy przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny wydawana jest od dnia 1 stycznia 2015 r. Karta ta oferuje otwarty katalog uprawnień oraz zniżek, a jej posiadacze mogą korzystać m.in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, handlowej czy transportowej na terenie całego kraju.

W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2019 r. nowelizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny umożliwiono przyznanie Karty rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali na wychowaniu troje i więcej dzieci. W 2022 r. przyjęto 1.125 wniosków o Kartę Dużej Rodziny dla 2.109 osób.

13.11 Karta Tarnowskiego Seniora

Program przyjęty uchwałą Nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie Programu „Karta Tarnowskiego Seniora” jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich osób w wieku powyżej 65 roku życia zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu.

W ramach uczestnictwa w programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora (hologram naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne, w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej www.tarnow.pl, podstronie dedykowanej seniorom.

W 2022 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 450 osób, a od początku programu wydano 4.704 karty.

13.12 Ośrodki wsparcia i zadania realizowane przez NGO

Mieszkania chronione wspierane dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

W 2022 r. w Tarnowie funkcjonowały dwa mieszkania chronione wspierane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Prawo do pobytu w mieszkaniu chronionym miały osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebowały wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu. Mieszkanie chronione jest alternatywą dla pobytu w placówce całodobowej.

Mieszkańcy pod opieką specjalistów (opiekuna, terapeuty, psychologa oraz pracownika socjalnego) przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integrują się ze społecznością lokalną, rozwijają kontakty społeczne oraz przygotowują się do prawidłowego pełnienia ról społecznych. Pobyt w mieszkaniu chronionym stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej.

Gmina Miasta Tarnowa zleciła prowadzenie obu mieszkań Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert. Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. Jedno z nich przeznaczone jest dla pięciu kobiet niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 80.000,00 zł. Drugie mieszkanie

przeznaczone zostało dla trzech mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 78.000,00 zł. Pobyt w mieszkaniu chronionym ma charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określa uchwała Nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

Mieszkanie chronione treningowe dla osób usamodzielnianych

Od 2013 r. w Tarnowie funkcjonuje mieszkanie chronione przeznaczone dla trzech osób, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie prowadzone jest przez wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie PSONI – Koło w Tarnowie. Wysokość udzielonej w 2022 r. dotacji wyniosła 63.000,00 zł.

Prowadzenie punktu z artykułami dla obywateli Ukrainy

W 2022 r., w związku z zaistniałą sytuacją geopolityczną oraz działaniami zbrojnymi na terytorium Ukrainy, wobec licznych migracji obywateli tego kraju do Polski, wprowadzono szereg działań pomocowych. Utworzono m.in. Punkt z artykułami dla obywateli Ukrainy, który prowadzony był przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie. Produkty w Punkcie pochodziły ze zbiorów oraz z darów przekazywanych przez mieszkańców Tarnowa i okolic, a także przez lokalne firmy. Zadanie realizowane było przez organizację na podstawie umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa, a całkowity koszt pokryty był ze środków dotacji w wysokości 8.300,00 zł.

Klub Seniora im. Konstancji Sanguszkowej

Od 21 marca do 17 czerwca oraz od 21 września do 19 grudnia 2022 r. Fundacja Auxilium realizowała 2 projekty pn.: „Klub Seniora im. Konstancji Sanguszkowej”. Zadania miały na celu aktywizację i integrację osób powyżej 55 roku życia oraz przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych.

W ramach zadań zorganizowano 40 spotkań, podczas których odbyły się zajęcia z rękodzieła, ćwiczenie pamięci, spacer, spotkania z ciekawymi gośćmi oraz 4 wyjazdy rekreacyjno-turystyczne: do Boguchwały, Muszyny, Krakowa i w Bieszczady. Dla seniorów zorganizowano też 4 spotkania okolicznościowe z poczęstunkiem. W ramach tych spotkań uczestniczyli oni w Dniu Seniora, podczas którego studentki kosmetologii Akademii Nauk Stosowanych przeprowadziły wykład z warsztatem „Piękny dzień seniora. Pielęgnacja skóry u osób starszych”. Odbyło się również spotkanie przedświąteczne z okazji Świąt Bożego Narodzenia. W projektach wzięło udział w sumie 59 osób.

Na realizację obu zadań przeznaczono z budżetu Gminy Miasta Tarnowa 20.000,00 zł. Kwota dwóch dotacji: 20.000,00 zł (2x10.000,00 zł). Środki rozliczone: 20.000,00 zł.

Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej

W ramach zadania funkcjonowało w 2022 r. dziesięć Centrów Aktywności Senioralnej zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa, które umożliwiały dogodny dostęp do oferowanych zajęć seniorom z różnych części miasta.

W okresie od stycznia do czerwca działały:

- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2021 – Złoty Wiek,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2021 – UTW (Uniwersalizm, Temperament, Wiedza) dla seniora w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2021 - SIEMACHA Spot Nestor,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2021 – KANON,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2021 – Krzyż.

W okresie od lipca do grudnia funkcjonowały:

- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – Złoty Wiek,

- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – Akcja Re-Generacja 55+ w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy ANS w Tarnowie,
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – SIEMACHA Spot Nestor,
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – KANON,
- Międzyosiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – Krzyż.

Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej oferowały dla swoich uczestników m.in. zajęcia mające na celu poprawę sprawności intelektualnej, poprawę sprawności fizycznej m.in. zumba, pilates, zajęcia fitness, basen, Tai-Chi, nordic walking, spacerzy rekreacyjne czy taniec, spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia artystyczne, imprezy okolicznościowe, w tym np.: potańcówki, wyjazdy integracyjne, krajoznawcze, pielgrzymki, wyjścia do kina i teatru, muzeum, na wystawę. Seniorzy mieli także możliwość zdobycia informacji, jak zadbać o swoje zdrowie poprzez uczestnictwo w wykładach medycznych z możliwością porad i indywidualnych konsultacji oraz przez uczestnictwo w zajęciach z terapeutą. Powstała też grupa wolontariuszy, którzy aktywnie działają na rzecz lokalnej społeczności.

Celem Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej jest podtrzymanie aktywności społecznej, jak i podnoszenie sprawności fizycznej osób powyżej 55 roku życia poprzez przeciwdziałanie osamotnieniu, nawiązywanie nowych kontaktów, uzyskiwanie wewnątrzpokoleniowego wsparcia, zagospodarowanie wolnego czasu osobom po zakończeniu aktywności zawodowej, poszerzenie wiedzy kulturalnej, ćwiczenie sprawności intelektualnej, rozwijanie pasji i zainteresowań.

Przez cały okres trwania zadania w zajęciach uczestniczyło 745 osób powyżej 55 roku życia. Kwota dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wynosiła 450.000,00 zł. Projekt został wybrany w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Przyznana kwota dotacji w 2022 r.: 450.000,00 zł.

Rozliczona kwota dotacji 2022 r.: 445.313,94 zł.

Środowiskowe domy pomocy społecznej

Na terenie miasta funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy o trzech profilach: typu A, B i C, prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa, wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert:

1) Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań” przy ul. Piotra Skargi 29a prowadzony przez Fundację Zielona Przystań z siedzibą przy ul. Piotra Skargi 29a (46 miejsc typu A i typu C, od 01.01.2023 r. 60 miejsc),

2) Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Kingi przy al. Matki Bożej Fatimskiej 6, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, Prowincja Krakowska z siedzibą w Krakowie, ul. Nazaretańska 1 (60 miejsc typu B).

Świadczą one usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Z usług świadczonych w ŚDS mogą korzystać osoby przewlekle psychicznie chore (typ A), osoby niepełnosprawne intelektualnie (typ B) oraz osoby z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą Alzheimera, chorobą Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz organiczną zmianą nastrojów lub wykazują inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych (typ C).

Oba środowiskowe domy samopomocy mają charakter ponadlokalny i są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. W 2022 r. z usług ŚDS skorzystało 129 uczestników, w tym 28 osób w typie A, 66 osób w typie B i 35 osób w typie C. W okresie zagrożenia epidemiologicznego placówki działały z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz obowiązujących wytycznych i zaleceń.

Schronisko dla osób bezdomnych

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” w Tarnowie realizuje zleczone w otwartym konkursie ofert zadanie publiczne pn. „Udzielane wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym”.

W ramach umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa na lata 2021-2023 realizator - Caritas Diecezji Tarnowskiej - prowadzi:

- a) schronisko dla osób bezdomnych na 60 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896), w ramach którego zapewnia m.in.:
  - możliwość całodobowego przebywania w schronisku, z zapewnieniem miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
  - możliwość spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju,
  - możliwość skorzystania z prysznica, prania i suszenia odzieży, jej wymiany bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany,
  - dostęp do informacji o dostępnych formach pomocy,
  - usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności,
- b) noclegownię na 20 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896), w ramach którego zapewnia m.in.:
  - tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
  - możliwość spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju,
  - możliwość skorzystania z prysznica oraz wymiany odzieży, bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany.

Pobyt w schronisku jest odpłatny na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uchwale Nr XXXVI/357/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa z późn. zm., natomiast pobyt w noclegowni jest nieodpłatny.

W 2022 r. z usług skorzystało ogółem 236 osób w wymiarze 33.389 osobodni, w tym z pomocy Schroniska - 149 osób w wymiarze 30.375 osobodni, z Noclegowni - 156 osób w wymiarze 3.014 osobonocy. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 872.094,43 zł, w tym ze środków dotacji 779.380,63 zł, natomiast ze środków własnych realizatora 92.713,80 zł.

Placówki wsparcia dziennego

W 2022 r. w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, a także w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 rok, Gmina Miasta Tarnowa wspierała finansowo dwie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej prowadzone przez:

- Stowarzyszenie Siemacha – placówka pn. SIEMACHA Spot Gemini Park działająca przy ul. 16 Pułku Piechoty 12 w Tarnowie – dotacja w wysokości 571.200,00 zł dla 140 dzieci,

- Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA – Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA działająca przy ul. Mościckiego 12 w Tarnowie – dotacja w wysokości 183.600,00 zł dla 45 dzieci.

Placówki działały we wszystkie dni robocze (również w okresie wakacji i ferii zimowych) i objęły swoimi działaniami według umowy grupę min. 185 wychowanków. Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychoprofilaktyczny, psychokorekcyjny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Zorganizowano dzieciom pomoc w nauce, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań dzięki różnego rodzaju warsztatom i projektom, a także opiekę i liczne gry i zabawy. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce. Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi.

Placówki prowadziły dokumentację dla każdego dziecka uczęszczającego na organizowane zajęcia, a także współpracowano z rodzicami/opiekunami dziecka, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i innymi podmiotami, do zadań których należy podejmowanie działań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie. Wsparciem placówek objętych zostało w sumie 261 dzieci, w tym 25 z rodzin alkoholowych.

Klub SENIOR +

W 2022 r. Gmina Miasta Tarnowa otrzymała od Wojewody Małopolskiego środki finansowe w formie dotacji celowej w ramach programu wieloletniego SENIOR+ na lata 2021-2025, edycja 2022, na zadanie pn. „Utworzenie Klubu Senior+ w Tarnowie, obejmujące remont i adaptację pomieszczeń oraz zakup wyposażenia”.

Zakres rzeczowy zadania obejmował wykonanie prac adaptacyjnych na parterze budynku zlokalizowanego w Tarnowie przy ul. Gumniska 25. W pomieszczeniach utworzono Klub Senior+, którego zadaniem jest zapewnienie wsparcia 27 seniorom (powyżej 60. roku życia, nieaktywnym zawodowo) poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej, oferty kulturalnej, rekreacyjnej. Zadaniem klubu jest także motywowanie seniorów do realizacji działań samopomocowych, tzn. wzajemnych działań realizowanych przez członków klubu na rzecz innych członków klubu oraz do realizacji działań wolontariackich na rzecz swoich lokalnych środowisk.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2022 r. wyniósł 197.695,00 zł, w tym ze środków dotacji budżetu państwa 158.156,00 zł, natomiast ze środków własnych Gminy Miasta Tarnowa 39.539,00 zł.

13.13 Działalność miejskich jednostek polityki społecznej

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (COPOW) prowadzi wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną dla wszystkich tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych, tj.:

- 1) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Słoneczny Dom w Tarnowie,
- 2) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka w Tarnowie,
- 3) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Przyjazny Dom w Tarnowie,
- 4) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie.

oraz placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego tj. Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Rodzinny Dom” w Tarnowie.

Przedmiotem działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych jest:

1. Zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokojenie jego niezbędnych potrzeb, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych.
2. Realizacja przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku.
3. Umożliwienie kontaktu dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.
4. Podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny.
5. Zapewnienie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych.
6. Obejmowanie dziecka działaniami terapeutycznymi.
7. Zapewnienie korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

W trakcie pobytu w placówkach zespół specjalistów opracowuje plan pomocy dziecku oraz planuje najkorzystniejszą formę opieki. Równocześnie pomaga rodzinie w przeprowadzaniu konstruktywnych zmian oraz zrozumieniu problemów dziecka i ich rozwiązywaniu. Ponadto placówki realizują cel, jakim jest przygotowanie wychowanków do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, do pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, do nawiązania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza „Słoneczny Dom” w Tarnowie jest koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 10 dzieci w różnym wieku. Celem placówki jest w szczególności wszechstronny rozwój podopiecznych oraz przygotowanie ich do samodzielnego życia w społeczeństwie.

Wspólnie z dziećmi wychowawcy przygotowują posiłki, dbają o dom i ogród. W ramach kół zainteresowań organizowanych jest wiele zajęć m.in. sportowe, turystyczne, kulinarne, artystyczne. Placówka szczególny nacisk kładzie na edukację ekologiczną realizując od kilku lat projekt „Słoneczna Akademia” dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego.

W ramach tego projektu organizowane są warsztaty i prelekcje o tematyce ekologicznej, wycieczki regionalne oraz konkursy plastyczne. W placówce wychowankowie opiekują się zwierzętami, dbają o ptaki, uczą się segregacji śmieci oraz szanowania otoczenia.

W 2022 r. opieką objęto 10 wychowanków, z czego 4 posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Przyjazny Dom w Tarnowie jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego o charakterze koedukacyjnym, przeznaczoną dla 14 dzieci. Dzieci wspólnie z wychowawcami gotują i sprzątają, ucząc się samodzielności i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Na terenie placówki prowadzone są zajęcia wychowawcze, których celem jest wypracowanie właściwych systemów wartości, wzorców osobowych i zachowań akceptowanych społecznie oraz kształtowanie umiejętności interpersonalnych, które będą miały znaczenie w dorosłym życiu. W czasie wolnym dzieci rozwijają swoje zainteresowania plastyczne, sportowe, informatyczne i kulinarne, pod opieką wychodzą do kina, teatru na basen i na lodowisko.

Dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz mających trudności w nauce szkolnej prowadzone były zajęcia wyrównujące i wspierające proces uczenia się i przygotowania do zajęć szkolnych.

Dzieci z nadpobudliwością psychoruchową uczestniczyły w zajęciach o charakterze relaksacyjnym, wyciszającym oraz w zajęciach sportowych. Zajęcia dostosowane były do indywidualnych potrzeb dziecka.

W 2022 roku w placówce przebywało łącznie 17 dzieci w wieku od 8 do 18 lat, w tym jedno z orzeczeniem o niepełnosprawności. Trzech pełnoletnich wychowanków opuściło placówkę i usamodzielniało się, a na ich miejsce zostało przyjętych troje dzieci. Każde dziecko było objęte systematyczną pracą w zakresie rozwoju emocjonalnego, społecznego, intelektualnego, fizycznego oraz z zakresie wyrównywania deficytów rozwojowych. Wychowawcy współpracowali ze szkołami, do których uczęszczają dzieci oraz innymi instytucjami na terenie Tarnowa.

W pracy z rodzinami biologicznymi dzieci szczególny nacisk kładziony był na budowanie prawidłowej więzi emocjonalnej pomiędzy rodzicami i dziećmi oraz zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka, poprzez stałą współpracę jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego, przeznaczoną dla 14 dzieci. Celem placówki jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej do czasu jego powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej.

Do placówki przyjmowane są dzieci w wieku od 10 roku do 18 roku życia, skierowane przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie na podstawie postanowień Sądów. W wyjątkowych przypadkach w placówce umieszczane są dzieci poniżej 10 roku życia szczególnie, gdy przemawia za tym stan ich zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa.

Z wychowankami pracuje wykwalifikowany zespół wychowawców posiadający wyższe wykształcenie pedagogiczne. Wychowawca organizuje pracę z grupą oraz pracę indywidualną z dzieckiem. Placówka realizuje Plan Pomocy Dziecku, który jest modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny nie rzadziej niż co pół roku, kartę pobytu dziecka, kartę udziału w zajęciach wychowawczych i specjalistycznych prowadzoną przez psychologa, pedagoga, arkusz obserwacji pedagogicznych. Wychowawcy regularnie współpracują z przychodniami lekarskimi, sądami, poradniami specjalistycznymi, ze szkołami oraz z CUS, GOPS, PCPR. Wychowankom organizowane są zajęcia rekreacyjne, filmowe, integracyjne, rajdy, wycieczki oraz prowadzi się szeroki wachlarz zajęć sportowych zgodnych z zainteresowaniami indywidualnymi wychowanków.

W trakcie pobytu w placówce zespół specjalistów opracowuje plan pomocy dziecku oraz planuje najkorzystniejszą formę opieki dla niego po opuszczeniu placówki. Równocześnie pomaga rodzinie w przeprowadzaniu konstruktywnych zmian oraz zrozumieniu problemów dziecka i ich rozwiązywaniu, co w konsekwencji umożliwia przywrócenie dziecka do rodziny naturalnej. Świadczona jest kompleksowa pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Placówka zajmuje się kompleksową diagnozą dziecka, opracowuje opinię dla szkół, sądów

W 2022 roku w placówce przebywało 31 wychowanków z czego 12 powróciło do swoich rodzin, 3 zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych, 2 zostało umieszczonych w placówkach typu MOW (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy) a 3 wychowanków zostało usamodzielnionych i skreślonych z listy w momencie ukończenia pełnoletniości. 11 dzieci pozostało w placówce.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie jest całodobową koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 14 dzieci. Wychowawcy prowadzą dla dzieci zajęcia wyrównawcze, prowadzone są koła zainteresowań: plastyczne, sportowo – rekreacyjne, filmowe, kulinarne, geograficzne, fotograficzne. W placówce działa samorząd wychowanków, który czynnie uczestniczy w życiu domu. W ciągu roku organizowane są uroczystości takie jak urodziny

i imieniny, święta, bierzmowanie. Wychowawcy organizują zajęcia rekreacyjne, np. grę w piłkę, wyjścia do kina, wieczory filmowe, spacer, gry integracyjne.

W 2022 r. placówka objęła całkowitą opieką 14 wychowanków, z czego 2 wychowanków posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, a 2 osoby zostały usamodzielnione.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie realizuje także działania ponadstandardowe, jakimi w 2022 roku były m.in: wizyta wychowanków u pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie oraz przy ul. Czarna Droga z okazji Dnia Babci i Dziadka; organizacja projektu Słoneczna Akademia, którego celem jest zaproponowanie młodzieży z tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych atrakcyjnych form zdobywania doświadczeń i wiedzy na temat zagadnień dotyczących regionu, ekologii i ochrony środowiska; organizacja programu profilaktycznego w POW „Pogotowie Opiekuńcze” pod nazwą „Zagrożenia w sieci”, który miał na celu pokazać dzieciom zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu i różnego rodzaju komunikatorów internetowych; organizacja programów profilaktycznych „Akademia Asertywności” „Klub Młodego Ekologa”, „Gotowy do drogi”, „Strzeż się tycia, wybierz zdrowy styl życia”; organizacja wypoczynku zimowego w Kluszkowcach, Grywałdzie, Rabce – Zdroju i Zakopanem oraz letniego w Stegnie i Myczkowie, Jarosławcu oraz Jodłówce Tuchowskiej; organizacja wycieczek do Wrocławia, Zakopanego, Łodzi, Sandomierza, Energylandii, Suchego, Warszawy, Szczawnicy, Zawoi.

Tarnowskie placówki opiekuńczo-wychowawcze zostały dostosowane do wymaganej od 2020 r., europejskiej standaryzacji i funkcjonują w tzw. „systemie rodzinkowym”. System ten ma przede wszystkim stworzyć dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych odpowiednie warunki rozwoju, a także ma zapewnić zaspokojenie ich podstawowych potrzeb w warunkach jak dla domu jednorodzinnego. Mała liczba dzieci prowadzonych w oparciu o wzorzec systemu rodzinkowego sprzyja zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, dostrzeganiu i realizacji ich indywidualnych potrzeb, kształtowaniu poczucia tolerancji i szacunku do samego siebie i innych.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom” w Tarnowie jest placówką typu rodzinnego, przeznaczoną dla 8 dzieci w wieku od urodzenia do 18 roku życia. Głównym założeniem działalności Placówki jest umożliwienie licznemu rodzeństwu wspólne wychowywanie w warunkach instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Placówka zapewnia opiekę i wychowanie dla dzieci, mając szczególnie na uwadze umożliwienie prawidłowego rozwoju, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz podtrzymywania więzi emocjonalnych z rodziną biologiczną.

W ramach pracy wychowawczej placówka organizuje zajęcia plastyczne, sportowe, relaksacyjne oraz kulinarne, co umożliwia dzieciom nabycie nowych umiejętności, a także doświadczeń. W roku 2022 w Placówce organizowano imprezy okolicznościowe: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny, do udziału w których zapraszano rodziny biologiczne dzieci, a także urodziny, I Komunię Świętą oraz Mikołajki i Wigilię.

Wychowawcy prowadzą pracę z dziećmi na podstawie Planu Pomocy Dziecku, który modyfikowany jest w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż co sześć miesięcy. Wychowawcy regularnie współpracują również z przychodniami lekarskimi, sądami, poradniami specjalistycznymi, z przedszkolami i szkołami oraz instytucjami takimi jak: CUS, PCPR.

W 2022 roku w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Rodzinny Dom” łącznie przebywało 10 dzieci, w wieku od 2,5 roku do 17 roku życia, w tym 3 dzieci z orzeczeniem niepełnosprawności oraz orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Placówkę opuściło 3 dzieci, w tym 1 z powodu usamodzielnienia oraz 2 z powodu przywrócenia pieczy ojcu biologicznemu.

Domy Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Somatycznie Chorych im. św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53 (organ prowadzący: Gmina Miasta Tarnowa, liczba miejsc statutowych – 164, z czego 154 dla osób przewlekle somatycznie chorych, a 10 dla osób w podeszłym wieku). Pensjonariuszami Domu są osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. Większość mieszkańców wymaga całkowitej pielęgnacji i opieki, karmienia, ubierania.

W 2022 r. w Domu Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Somatycznie Chorych im. św. Brata Alberta w Tarnowie umieszczono 53 osoby.

Ponadto ten Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących (**Dział - Dom Dziennego Pobytu**). Z usług tego typu korzystają osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagają wsparcia w organizacji życia codziennego.

Osoby korzystające z tych usług mają zapewnione posiłki (śniadania, obiady), a także zajęcia rekreacyjno – kulturalne, zajęcia w ramach terapii zajęciowej, służące utrzymaniu sprawności psychofizycznej zgodnie z wiekiem, zajęcia nauki i obsługi komputera, terapię ruchem (zajęcia choreograficzne i taniec) oraz zabiegi fizykoterapeutyczne. Dział – Dom Dziennego Pobytu dysponuje 50 miejscami. Łącznie z oferty Domu w 2022 r. skorzystało 40 osób.

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48 (organ prowadzący: Gmina Miasta Tarnowa, liczba miejsc statutowych – 87). Dom zapewnia swoim mieszkańcom zaspokojenie potrzeb bytowych, całodobową opiekę, rehabilitację i uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych. W Domu przebywają osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. W 2022 r. w Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48 umieszczono 24 osoby.

Niepubliczne domy pomocy społecznej

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa na terenie miasta działają dwa niepubliczne domy pomocy społecznej prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa, które zapewniają całodobową opiekę, zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, zdrowotnych, wspierających, religijnych i kulturalnych. Wymienione domy posiadają stałe zezwolenie wojewody małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są współfinansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa w przypadku pobytu osób skierowanych do domu przed 01.01.2004 r. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego:

- 1) Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Robotniczej 4 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Posiada 80 miejsc statutowych. Zgodnie z decyzjami Wojewody Małopolskiego. Dom przeznaczony był dla 53 dzieci i młodzieży oraz 27 dorosłych.
- 2) Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Modrzejewskiej 48 prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie. Placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi.

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Robotnicza 4 zapewnia całodobową opiekę, zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym i głębokim. Są to często osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich. Ze względu na małą zdolność adaptacyjną do zmiany otoczenia, osoby te przebywają w domu

pomocy społecznej najczęściej przez całe życie.

Dom dysponuje 27 miejscami dla osób dorosłych i 53 miejscami dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. W 2022 r. w domu umieszczono 3 osoby.

Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelektualnie w Tarnowie, ul. Modrzejewskiej 48 funkcjonuje na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonują w ramach terapii proste czynności domowe (sprzątanie, przygotowywanie śniadań i kolacji, nakrywanie do stołu). Dom stwarza mieszkańcom warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze; zapewnia całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb i uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjno – terapeutycznych. W 2022 r. wydano jedną decyzję w sprawie umieszczenia, jedna osoba oczekuje na wolne miejsce.

W 2022 r. w wymienionych wyżej domach przebywało łącznie 98 osób, w tym 81 w DPS przy ul. Robotniczej i 17 w DPS przy ul. Modrzejewskiej. W okresie zagrożenia epidemiologicznego placówki działały z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz obowiązujących wytycznych i zaleceń. Gmina Miasta Tarnowa wystąpiła z zapotrzebowaniem do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie i otrzymała wsparcie finansowe dla domów pomocy społecznej ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, które przeznaczone zostały na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2, w tym na zakup środków ochrony osobistej, niezbędnego sprzętu i wyposażenia, a także na zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez te jednostki. Na początku 2022 r. otrzymano 249.389,00 zł, a w dodatkowym zapotrzebowaniu na II półrocze 2022 r. 97.322,00 zł.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej I Wsparcia Ofiar Przemocy

Informacja o działalności placówki w roku 2022:

Biorąc pod uwagę kondycję psychiczną społeczeństwa, na podstawie prowadzonych rozmów telefonicznych, ośrodek uznał dużą potrzebę przekazywania informacji na temat możliwości specjalistycznej pomocy i w związku z tym, przez cały rok prowadzono intensywne działania informacyjne i edukacyjne dotyczące zarówno przemocy w rodzinie, jak i kryzysów psychologicznych m. in.:

- Współorganizowano w Tarnowie kampanię społeczną przeciw przemocy wobec kobiet „One Billion Rising – przygotowano materiały informacyjno-edukacyjne umieszczone na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych. Jeden z pracowników udzielał wywiadu dziennikarce z Radia Eska.
- W dniach 21 – 27 lutego 2022 roku ośrodek uczestniczył w obchodach Tygodnia Osób Pokrzywdzonych Przepięstwem – udzielano porad i wsparcia psychologicznego oraz prawnego osobom m. in. uwikłanym w przemoc, uzależnionym, współuzależnionym od różnych substancji psychoaktywnych.
- Zorganizowano zajęcia psychoedukacyjne dla kadry pedagogicznej pn. „Dzieci i młodzież w obliczu wojny w Ukrainie”.
- Zorganizowano dwa spotkania – wykłady, dla studentów Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie, na kierunku „praca socjalna” oraz „pedagogika”, mające na celu szerzenie wiedzy na temat patologii i niedostosowania społecznego ze szczególnym uwzględnieniem pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy.
- Przeprowadzono zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów VI klasy Niepublicznej Niepłatnej Szkoły Podstawowej w Tarnowie, ul. Błotna 2, w związku z zagrożeniem suicydalnym.
- Przeprowadzono zajęcia psychoedukacyjne dla młodzieży w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Tarnowie, w odpowiedzi na zgłoszony problem dot. spożywania substancji psychoaktywnych.

- Zorganizowano kampanię przeciw przemocy wobec dzieci pn. „Nie bij mnie kochaj mnie”, która poprzez umieszczanie na terenie miasta zabandażowanych, pluszowych misiów ma zwrócić uwagę na problem krzywdzenia dzieci.
  - Prowadzono działania w ramach kampanii „Biała Wstążka”.
  - W ramach umowy wolontaryjnej ze studentką prawa na Narodowym Uniwersytecie Prawa im. J. Mudryja w Charkowie, ośrodek oferował także pomoc prawną dla uchodźców z Ukrainy.
1. Prowadzono działania monitorujące, zarówno osób, które chroniły się w ośrodku, jak i uczestników poprzednich edycji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
  2. Prowadzono zadania statutowe tut. ośrodka a także spotkania grupy wsparcia dla osób, które doświadczają lub doświadczały przemocy.

Dane o korzystających z pomocy i wsparcia TOIKiWOP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE		
Liczba osób korzystających z usług	30	
OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ		
Liczba miejsc w placówce	4	
Liczba osób korzystających	841	
Kadra placówki	7,5 etatów /18osób/*	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych) w tym:	1 085.025,-	
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	675.055,-	
Dotacje z budżetu państwa	490.970,-	
SPECJALISTYCZNY OŚRODEK WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE		
Liczba miejsc w placówce	20	
Liczba osób korzystających	127	
Kadra placówki	7,5 etatów* /18osób/	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)W tym:	Program korekcyjno-edukacyjny	19.000,-
	SOWDOP	409.970,-
Środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego	-	
Dotacje z budżetu państwa	428.970,-	

* Liczba etatów łącznie w TOIKiWOP - to 15 etatów (18 osób) - finansowane przez GMT i MUW w proporcji 50%/50%.

Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, której zadaniem jest:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16. roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16. roku życia,

- orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne organy orzecznicze,
- wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W 2022 r. wydano 1.275 legitymacji osobom niepełnosprawnym, upoważniających do korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów, w tym 1.167 legitymacji dla osób powyżej 16. roku życia i 108 legitymacji dla osób poniżej 16. roku życia. Ponadto Zespół wydał 534 karty parkingowe, w tym 531 dla uprawnionych osób fizycznych i 3 dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Sprawy rozpatrzone:	Liczba
orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16. roku życia	2.229
orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16. roku życia	169
karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	534
legitymacje osób niepełnosprawnych	1.275

Źródło: Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie

Wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności były upośledzenia narządu ruchu (32%), a także choroby układu oddechowego i krążenia (20%) oraz choroby neurologiczne (15%). Najczęstszym powodem wydania orzeczenia o niepełnosprawności dla osób poniżej 16 roku życia były choroby inne, w tym: schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, choroby układu krwiotwórczego (47%), choroby neurologiczne (28%) i choroby psychiczne (10%).

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze zlokalizowane przy ulicy Sanguszków 28A, zostało utworzone w maju 2017 r. i jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy.

W 2022 r. ZAZ prowadził działalność, która obejmowała: usługi hotelarsko-restauracyjne (w tym organizacja imprez okolicznościowych), usługi wynajmu sali konferencyjnych, a także usługi cateringowe oraz usługi rehabilitacyjne (dla pracowników). Działała również pracownia ogrodnicza. Ponadto do 30 czerwca 2022 r. kontynuowane były działania w ramach projektu „Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej ZAZ Słoneczne Wzgórze”. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. ZAZ zatrudniał ogółem 66 osób. Około 76% całej kadry stanowili pracownicy niepełnosprawni, w tym: 25 osób posiadało znaczny stopień niepełnosprawności i 25 osób umiarkowany stopień niepełnosprawności. Źródłami finansowania jednostki są: dotacja Gminy Miasta Tarnowa, środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środki województwa małopolskiego.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych Bezpieczna Przystań

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych Bezpieczna Przystań jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa realizuje projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niezależnych w subregionie tarnowskim” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Centrum zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niezależnych pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów.

Dla tych, którzy nie mają możliwości samodzielnie dojechać do ośrodka, zapewniona została usługa transportu osób niezależnych z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do placówki i z powrotem.

Jednostka realizuje również opiekę środowiskową dla osób, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka. W budynku jest również ulokowana wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Wypożyczalnia jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwoślizgowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory). Wypożyczalnia zapewnia również transport sprzętu, a w przypadku łóżek montaż i demontaż w domu osoby niezależnej wraz z przeszkoleniem opiekuna co do obsługi sprzętu.

Opiekunowie osób niezależnych otrzymują wsparcie w postaci warsztatów z zakresu opieki, szkoleń cyfrowych, grup wsparcia oraz indywidualnego poradnictwa. Znajdujące się w Centrum pokoje i pomieszczenia bez barier architektonicznych dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych. Wszystkie oferowane formy wsparcia w 2022 r. realizowane były nieodpłatnie.

Realizacja projektu obejmowała okres od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2022 r. W 2022 r. z opieki zastępczej skorzystało 270 osób, w tym 199 osób, które skorzystały ze wsparcia po raz pierwszy i 71 osób, które korzystały ze wsparcia również w latach 2019-2021 roku. Zawarto 1.757 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego. Koszt prowadzenia i utrzymania placówki w 2022 r. wyniósł 2.137.720,23 zł, w tym: środki własne z budżetu GMT 367.073,39 zł, a środki finansowe otrzymane w ramach dofinansowania 1.770.646,84 zł.

Zespół żłobków

Instytucjonalna opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech sprawowana jest przez 6 żłobków wchodzących w skład Zespołu Żłobków w Tarnowie, posiadających 475 miejsc dla dzieci oraz przez placówki niepubliczne.

W skład zespołu wchodzi 6 żłobków zlokalizowanych na terenie miasta – w tym:

- 1) Żłobek Nr 1 ul. Topolowa 4 - 134 miejsc,
- 2) Żłobek Nr 2 ul. Wiejska 29 - 83 miejsc,
- 3) Żłobek Nr 3 ul. Gosłara 5 - 51 miejsc,
- 4) Żłobek Nr 4 ul. Westerplatte 12 - 25 miejsc ,
- 5) Żłobek Nr 5 ul. Do Prochowni 20 - 92 miejsca,
- 6) Żłobek Nr 6 ul. Pracy 4 c - 90 miejsc.

Żłobki prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa umożliwiają rodzinom korzystanie z usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w formie zabawy przez 5 dni w tygodniu w godz. od 6 do 16 od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy oraz korzystanie z wyżywienia przygotowanego w kuchni żłobka (cztery posiłki dziennie), uwzględniającego obowiązujące normy i zalecenia żywieniowe. Na wniosek rodzica wymiar opieki w żłobku może być wydłużony za dodatkową opłatą do godz. 17.

Żłobki dysponują nowoczesnym wyposażeniem dostosowanym do wieku i wzrostu dzieci. Każda grupa ma do dyspozycji bawialnię, jadalnię, sypialnię oraz łazienkę. Pomieszczenia wyposażone są w sprzęt spełniający wszystkie normy i atesty. Tereny zielone wokół budynków, na których urządzono place zabaw, wyposażone są w odpowiedni sprzęt. Zasoby lokalowe, rozmieszczenie oraz wyposażenie żłobków zapewniają wysoki standard pobytu dzieci uczęszczających do placówek.

Zespół Żłobków w Tarnowie zapewnia dzieciom fachową i troskliwą opiekę. Praca odbywa się w grupach dostosowanych do wieku, możliwości i predyspozycji każdego dziecka. W codziennej pracy każdego ze żłobków dzieci mają zapewnioną odpowiednią opiekę zbliżoną do warunków domowych, prowadzone są różnorodne zajęcia zabawowe z elementami edukacji, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb każdego dziecka. Ponadto zajęcia w żłobkach są planowane i realizowane tak, aby uwzględniać aktualną porę roku, zmiany zachodzące w przyrodzie czy święta i imprezy okolicznościowe przypadające w konkretnym miesiącu, co daje szeroki wachlarz i wzbogaca możliwości poznawcze i rozwojowe dzieci.

Ponadto w Tarnowie funkcjonuje pięć niepublicznych żłobków posiadających łącznie 125 miejsc:

- 1) „CHATA SKRZATA” Żłobek Niepubliczny ul. Piłsudskiego 31 – 40 miejsc;
- 2) „Małe Szczęścia” Żłobek Niepubliczny ul. Rogoyskiego 15/2 – 16 miejsc;
- 3) „FUN&PLAY” Żłobek Niepubliczny ul. Klimeckiego 11 – 14 miejsc;
- 4) „Pałacyk Malucha” Żłobek Niepubliczny ul. Kołłątaja 14 – 15 miejsc;
- 5) „MALUSZEK” Żłobek Niepubliczny ul. Narutowicza 15 – 40 miejsc.

13.14 Pomoc obywatelom Ukrainy w związku konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało również zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn.zm.).

Zgodnie z poleceniem wojewody nr 13/2022/U z dnia 04.03.2022 r. z późn. zm. (dotyczy okresu do 12 marca 2022 r.) oraz zgodnie z poleceniem wojewody Nr 12/2022/U/D z dnia 24 marca 2022 r. z późn. zm. (obowiązuje od 13 marca 2022r.) w Tarnowie zabezpieczono w sumie 170 miejsc dla osób przybyłych na terytorium RP w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r., wraz z zapewnieniem im niezbędnego wyżywienia. Miejsca pobytu zorganizowano w budynkach:

- przy ul. Św. Anny 1 - „Miejsce Pobytu dla Osób z Ukrainy” – 100 miejsc,
- przy ul. Legionów 15 - Zespół Szkół Budowlanych – 6 miejsc,
- przy ul. Słowackiego 7 - Dom Studenta Akademii Nauk Stosowanych – 32 miejsca,
- przy ul. Piłsudskiego 32 - Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – 12 miejsc,
- przy ul. Mościckiego 27 - CKiW OHP w Tarnowie – 20 miejsc.

Od września 2022 r. miejsca pobytu dla osób przybyłych na terytorium RP w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy zabezpieczają dwa punkty znajdujące się w budynku przy ul. Św. Anny 1 - „Miejsce Pobytu dla Osób z Ukrainy” oraz w budynku przy ul. Piłsudskiego 32 - Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Ogółem w budynku „Miejsce Pobytu dla Osób z Ukrainy” przy ul. św. Anny 1 - od dnia 1 marca 2022 r. – przebywało 516 obywateli z Ukrainy (dane na dzień 31.12.2022 r.). Do dnia 30 września 2022 r. prowadzenie tego punktu należało do zadań Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, a od dnia 1 października 2022 r. do Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa.

Podsumowując w Gminie Miasta Tarnowa z miejsc noclegowych skorzystało 868 osób - według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. - wykorzystano 26 322 osobodni.

Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2022 roku pomagali osobom przebywającym na terenie miasta Tarnowa w procesie integracji społecznej i pomagali w procesie usamodzielniania. Podsumowując w wyniku tych działań:

- zatrudnienie znalazło 32 osoby,
- 6 kobiet opiekowało się dziećmi przebywającymi w miejscu pobytu,
- 33 dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym uczęszczało do placówek oświatowych na terenie miasta Tarnowa,
- 2 dzieci w wieku szkolnym przebywających na terenie Tarnowa realizowało naukę zdalną w szkołach w Ukrainie,
- 1 siedemnastolatek rozpoczął od października naukę w Akademii Nauk Stosowanych.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie udzielało również obywatelom Ukrainy pomoc finansową poprzez wypłatę następujących świadczeń (zrealizowane do dnia 31 grudnia 2022 r.):

a) świadczenia z pomocy społecznej

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba świadczeń/ osób objętych świadczeniem	Kwota wypłaconych świadczeń na 31.12.2022 r.
1.	jednorazowe świadczenie pieniężne (300 zł)	1995 osób	598 500,00 zł
2.	składka na ubezpieczenie zdrowotne z CIS	92 świadczenia	6 018,03 zł
3.	składka na ubezpieczenie zdrowotne przy zasiłku stałym	12 świadczeń / 3 osoby	550,97 zł
4.	zasiłek stały	16 świadczeń/ 4 osoby	8 061,53 zł
5.	zasiłki okresowe	58 świadczeń/ 22 osoby	32 306,30 zł
6.	zasiłki celowe	22 świadczenia /21 osób	2 960,00 zł
7.	pomoc doraźna + zasiłek celowy na zapewnienie wyżywienia dzieci w przedszkolu	11 203 posiłków + 95 świadczeń	74 151,30 zł

b) świadczenia rodzinne

Lp.	Rodzaj wniosku	Ilość wniosków (w szt.)	Kwota wypłaconych świadczeń na 31.12.2022 r.
1.	Wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego	232	213 973,36 zł
2.	Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego	8	
3.	Wnioski o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	5	
4.	Wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego	18	

5.	Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego	5	
	Razem	268	

c) pomoc materialna o charakterze socjalnym tj. stypendia szkolne

Lp.	Rodzaj wniosku	Ilość wniosków w szt.	Kwota wypłaconych świadczeń na 31.12.2022 r.
1.	Wnioski o stypendium szkolne	34	8 706,06 zł
	Razem	34	

d) dodatki mieszkaniowe

Lp.	Rodzaj wniosku	Ilość wniosków w szt.	Kwota wypłaconych świadczeń na 31.12.2022 r.
1.	Wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego	17	19.499,40 zł
	Razem	17	

Ponadto należy nadmienić, iż:

1. Na dzień 31 grudnia 2022 r. Centrum Usług Społecznych posiadało informację o 17 opiekunach tymczasowych ustanowionych przez Sąd Rodzinny dla 22 małoletnich dzieci z Ukrainy.
2. Pracownicy socjalni wydali 37 pozytywnych opinii dla obywateli Ukrainy ubiegających się o skierowanie do CIS i TCIS w celu odbycia stażu zawodowego.
3. Wsparciem asystenta rodziny w 2022 r. objęta została jedna rodzina, drugiej rodzinie przydzielono opiekę asystenta, która realizowana jest od 2023 roku.
4. Wydano 192 skierowania dla 454 osób w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej.
5. Bezpłatną pomocą psychologiczną przyznaną na podstawie art. 32 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zostały objęte 42 osoby.
6. Na terenie miasta Tarnowa w okresie od 16 marca 2022 r. do 13 czerwca 2022 r. prowadzony był punkt z artykułami żywnościowymi dla obywateli Ukrainy prowadzony na zlecenie przez NGO, przy wsparciu pracowników CUS. Z punktu wparcia rzeczowego dla uchodźców skorzystało ponad 7 500 obywateli Ukrainy.
7. W ramach organizowania społeczności lokalnej zostało zorganizowanych wiele spotkań, akcji i wydarzeń kulturalnych, sportowych i społecznych wspólnie z mieszkańcami „Miejsca Pobytu dla Osób z Ukrainy” przy ul. św. Anny oraz mieszkańcami Ukrainy, którzy znaleźli schronienie w innych miejscach na terenie Tarnowa.

13.15 Programy realizowane przez Centrum Usług Społecznych

Program asystent rodziny na rok 2022

Celem „Programu asystent rodziny na rok 2022” była pomoc w realizacji przez asystentów rodziny wsparcia, o którym mowa w art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz pozostawanie w gotowości przez asystenta rodziny do realizacji wsparcia dla kobiet i rodzin wynikających z art. 8 ust 2 i 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Asystent rodziny jest bardzo ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodzin, stąd potrzeba wzmocnienia i wsparcia ich pracy.

W ramach realizacji programu Centrum Usług Społecznych w Tarnowie otrzymało od Wojewody dotację ze środków Funduszu Pracy na wypłatę dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny w wysokości do 3000 zł brutto w formie jednorazowej lub podzielonej na kilka części.

Nazwa projektu/programu	Kwota projektu w zł	Okres realizacji	Czego dotyczy projekt	Źródło finansowania
„Program asystent rodziny na rok 2022”	13 250 W tym: budżet GMT - 2 650 środki zewnętrzne - 10 600 (dotacja MUW – Fundusz Pracy)	2022 r.	dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystentów rodziny	- budżet GMT - środki zewnętrzne dotacja MUW – Fundusz Pracy

Działania realizowane w ramach projektu „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”

Gmina Miasta Tarnowa jest partnerem we wspólnej realizacji projektu pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, II Oś Priorytetowa - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 - Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, a pozostałymi partnerami są Gmina Miejska Kraków, Gmina Wieprz, Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „KLUCZ” oraz Gmina Zakliczyn.

Celem głównym projektu jest opracowanie i przetestowanie standardu funkcjonowania mieszkań wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym co najmniej osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osób głuchoniewidomych, niewidomych z niepełnosprawnością fizyczną oraz osób chorujących psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną) jako form zdeinstytucjonalizowanych.

W 2022 r. projekt realizowany był przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Zadania wykonywane w ramach pilotażu objęły świadczenie usług mieszkalnictwa wspomaganego, w tym m.in. rekrutowanie, kwalifikowanie i wskazywanie osób do udziału w projekcie, zawieranie kontraktów z uczestnikami, opracowywanie Indywidualnych Planów Wsparcia, a także prowadzenie treningów w mieszkaniach własnych

osób testujących wypracowany standard. Od początku trwania projektu wzięło w nim udział 17 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz 6 opiekunów.

Okres realizacji projektu: od 01 kwietnia 2018 r. do 30 września 2023 r.

Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025

Program został przyjęty uchwałą nr LXXVIII/737/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r. Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nakłada ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Głównym założeniem programu jest rozwój systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży. Wsparcie to skoncentrowane jest na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji. Celem jest stworzenie strukturalnego systemu wsparcia, który w swym założeniu obejmuje nie tylko rodziny doświadczające trudności opiekuńczo-wychowawcze, ale wszystkie rodziny z terenu miasta Tarnowa. Program jest odpowiedzią na aktualne potrzeby i problemy tarnowskich rodzin wskazane przez mieszkańców w badaniach przeprowadzonych na potrzeby „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”.

Adresatami programu są rodziny z dziećmi oraz dzieci i młodzież mieszkające na terenie miasta Tarnowa, w szczególności rodziny przeżywające różnorodne trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeżywające kryzys, dotknięte przemocą, rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem, kobiety w ciąży oraz rodzice wychowujący dzieci z niepełnosprawnościami.

W pierwszej części programu omówiono pojęcie rodziny w aktach prawa krajowego, regionalnego i lokalnego oraz diagnozę, która opiera się na statystykach publicznych dotyczących zasobów pomocy społecznej w zakresie usług dla rodzin z dziećmi, które potrzebują pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu, głównie w wypełnianiu zobowiązań opiekuńczo-wychowawczych. Opisują one jednostki organizacyjne, ich kadry, jak też liczbę rodzin i dzieci korzystających z pomocy społecznej. Drugim rodzajem danych są opracowania przygotowane na podstawie raportów z ewaluacji zrealizowanych programów, projektów oraz opracowania tematyczne. Przedstawiona została też sytuacja rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sytuacja na lokalnym rynku pracy. Diagnoza obejmuje zasoby instytucjonalne działające na rzecz wsparcia rodzin, w których wychowują się dzieci oraz zadania realizowane w obszarze zdrowia.

W programie zdefiniowano cel główny, którym jest rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży oraz 4 cele szczegółowe:

- Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży.
- Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego.
- Poprawa kondycji materialnej rodzin z dziećmi i kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodzin.
- Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży oraz wspieranie form organizacji wolnego czasu.

Do każdego celu przedstawiono wykaz zadań do ich realizacji oraz wskaźniki pozwalające ocenić stopień ich realizacji.

Program finansowany jest przede wszystkim ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa ujętych po stronie wydatków jednostek organizacyjnych Gminy, jak również ze środków przekazywanych w formie dotacji przeznaczonych na realizację zadań zleconych przez Gminę. Część zadań w 2022 r. finansowana była ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania

Narkomanii dla Miasta Tarnowa. Ponadto zadania programu finansowane były ze środków pochodzących z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz organizacji pozarządowych.

Projekt Tarnów – Nowe Spojrzenie

Fundacja „Auxilium” od kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. realizowała przedsięwzięcie: „Laboratorium Prężności Społecznej Miasta” w ramach projektu pn. „Tarnów – Nowe Spojrzenie” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz budżetu państwa. Fundacja oferowała dla uczestników m.in. wykłady, konsultacje oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży. W ramach warsztatów „Prawo jazdy smartfonem”, „Ujarzmić cyfrowego tygrysa” czy „Przygody Piotrka i Selfika” wypracowywała zasady zdrowego posługiwania się smartfonem.

Projekt był poświęcony racjonalnemu poznaniu świata Internetu zarówno jego możliwości, jak i zagrożenia. W ramach działania „Pracowni Rozwoju Osobistego” były przeprowadzone warsztaty, jak również indywidualne konsultacje prowadzone przez psychologa mające na celu pracę nad lepszym kontaktem ze sobą, swoimi emocjami, potrzebami, wzmocnienie poczucia własnej wartości.

Celem warsztatów dla małżeństw i rodzin z terapeutą rodzinnym w ramach „Laboratorium małżeństwa” czy cyklu spotkań psychoedukacyjnych „Wieczory z psychologią” było zapobieganie kryzysom, podnoszenie jakości relacji małżeńskich oraz poprawa komunikacji w rodzinie. Fundacja „Auxilium” dawała też możliwość skorzystania z „Saloniku gier planszowych”, umożliwiając aktywne spędzanie czasu.

Projekt miał za zadanie odblokowanie i wzmocnienie lokalnych potencjałów Tarnowa oraz włączenie i zaangażowanie mieszkańców w procesy rozwojowe miasta, jak również rozwój młodszego pokolenia, wzmocnienie wzajemnego zrozumienia oraz świadomości potrzeb przedstawicieli innych niż własna grup wiekowych. Ponadto miejsce to oferowało możliwość ciekawego, bezpiecznego i twórczego spędzania wolnego czasu.

Okres realizacji: od III kwartału 2021 r. do I kwartału 2024 r. Całkowita kwota projektu: 1.260.000,09 zł. Otrzymana kwota dotacji w 2022 r.: 216.757,04 zł. Rozliczona kwota dotacji w 2022 r.: 215.418,11 zł.

Działania realizowane w ramach projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”

Gmina Miasta Tarnowa w 2022 r. przystąpiła do realizacji zadania „Powrót z POWERem, czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” w ramach projektu grantowego pt. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Celem głównym projektu jest opracowanie i wdrożenie lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych. Skierowany jest do osób starszych, z niepełnosprawnościami, wymagających wsparcia psychicznego oraz osób w kryzysie bezdomności, zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa. Opierając się o ideę deinstytucjonalizacji, miasto Tarnów podjęło się zadania mającego na celu poprawę jakości usług społecznych w środowisku lokalnym.

W 2022 r. kontynuowana była budowa bloku przy ul. Krzyskiej w Tarnowie, w którym 15 lokali przeznaczonych zostanie na mieszkania chronione wspierane. W ramach projektu podjęte zostały też działania z zakresu opracowania regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w zadaniu oraz opracowania scenariuszy warsztatów modelowych. Przeprowadzono rozmowy z pracownikami Działu Osób Starszych i Niepełnosprawnych CUS dotyczące projektu i jego realizacji. Odbyły się również spotkania z kadrą Domów Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga 48 i Szpitalna 53 w Tarnowie. Rozmowy miały na celu wytypowanie osób, którym

udzielone będzie wsparcie w miejscu zamieszkania, a także chętnych do przejścia z opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej.

Wartość otrzymanego przez Gminę Miasta Tarnowa grantu wynosi 774.500,00 zł, z czego kwota 652. 748,60 zł pokryta została ze środków europejskich, pozostała część pochodzi z budżetu państwa. Termin realizacji grantu: od 01 sierpnia 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025 został przyjęty uchwałą Nr L/457/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 czerwca 2021 r.

Program ma na celu wyznaczenie kierunku polityki społecznej poświęconej osobom z niepełnosprawnościami zagrożonym wykluczeniem i marginalizacją. Jest niezbędnym dokumentem przy pozyskiwaniu dla Miasta dodatkowych środków finansowych z programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych źródeł. Skierowany jest przede wszystkim do niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa oraz ich rodzin i opiekunów.

Pierwszą częścią programu jest diagnoza tarnowskiego środowiska osób niepełnosprawnych. Następnie określono cel strategiczny Programu oraz przedstawiono 7 celów szczegółowych i zadania umożliwiające ich realizację w następujących obszarach: prawa osób niepełnosprawnych, opieka i rehabilitacja medyczna, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, zabezpieczenie społeczne, edukacja, likwidacja barier, dostęp do kultury, sportu, turystyki i rekreacji. Część zadań sprecyzowanych dla każdego celu szczegółowego jest kontynuacją działań ujętych w czterech poprzednich edycjach programu. Nowe zadania uwzględniają aktualne potrzeby osób niepełnosprawnych oraz dostępne nowe formy wsparcia.

Program finansowany jest z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Solidarnościowego, budżetu Gminy Miasta Tarnowa, Funduszu Pracy, budżetu państwa, wkładu własnego organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz pracodawców sektora prywatnego i spółdzielczego, a także funduszy europejskich.

Działania przyjęte w programie są zgodne z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej – Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, a także z uchwałą w lutym 2021 r. Strategią na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030.

Sprawozdanie z realizacji programu w 2022 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2022.

Program został przyjęty uchwałą nr LVII/548/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 16 grudnia 2021 r. i stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich. Powstał w oparciu o wyniki analizy problemów alkoholowych i narkomanii w kraju i wśród mieszkańców Tarnowa, jak również dane przekazane przez jednostki i instytucje będące realizatorami i partnerami uczestniczącymi w realizacji zadań ujętych w gminnych programach w latach ubiegłych.

W ramach zapewnienia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem (Zadanie 1 Programu) zaplanowano między innymi kontynuację działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również wsparcie psychoedukacji, profilaktyki i pomocy psychologicznej skierowanych do osób w trudnej sytuacji życiowej.

W Zadaniu 2 ujęte zostały formy pomocy psychospołecznej i prawnej skierowanej do rodzin, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii (w tym ochrony przed przemocą w rodzinie), a w Zadaniu 3 przedstawione zostały formy profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.

Sposoby wspomagania działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii zostały ujęte w Zadaniu 4. W Zadaniu 5 przedstawiono działania skierowane do osób uzależnionych i ich rodzin, osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Zadanie 6 przedstawia sposób podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego.

Nadzorowanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa ujęto w Zadaniu 7. W Zadaniu 8 zaplanowano wsparcie funkcjonowania centrów integracji społecznej. W programie zawarto również zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zbiorcze zestawienie wydatków finansowych planowanych na 2022 r.

Zadania zawarte w programie finansowane są ze środków budżetu Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Informacja o realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 rok” stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie Miasta.

14. EDUKACJA

14.1 Edukacja w liczbach

Miasto Tarnów pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka edukacji. Funkcjonuje w nim większość typów placówek (zarówno publicznych jak i niepublicznych) wymienionych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.)

Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa była organem prowadzącym w roku 2022

Typ szkoły/placówki	Rok 2022
Przedszkola Publiczne	24
Szkoły Podstawowe	14
Licea Ogólnokształcące	7
Zespoły Szkół	11*
Szkoły specjalne	3
Pozostałe placówki	5
Razem	64

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

* Z dniem 31.08.2022 r. zakończył działalność Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Tarnowie.

Od 1.09.2022 r. funkcjonuje samodzielna Szkoła Podstawowa Nr 23 w Tarnowie.

Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych w latach 2020, 2021 i 2022

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Przedszkola	20	22	24
Punkty przedszkolne	1	0	0
Oddział przedszkolny w szkole podstawowej	1	1	0
Szkoły podstawowe	8	8	9
Szkoły podstawowe specjalne	2	2	2
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	3	3	3
Technika dla młodzieży	0	0	0
Szkoły Branżowe I Stopnia i II Stopnia	2	3	3
Szkoły Branżowe Specjalne I Stopnia	2	2	2
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	1	1	1
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	3	3	2
Szkoły policealne	14	15	10
Bursy + Internat	3	4	4
Poradnie	3	3	3
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	1	1
Ośrodek Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	0	0	1
Ogółem:	64	68	65

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2022 r. w szkołach publicznych podstawowych i ponadpodstawowych kształciło się 16 600 uczniów, czyli o 122 uczniów mniej niż rok wcześniej (w 2021 r. – 16.722 uczniów).

Liczba dzieci i młodzieży uczącej się w tarnowskim systemie edukacji ogółem w latach szkolnych 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023

Typ składowej	2020/2021	2021/2022	2022/2023*
Publiczne			
Przedszkola	3 057	3 011	3 008
Szkoły podstawowe	7 129	6 764	6 696
Szkoły ponadpodstawowe	10 469	9 958	9 954
Suma	20 655	19 733	19 658
Szkoły policealne i dla dorosłych	241	141	220
Szkoły specjalne	286	253	304
Niepubliczne			
Przedszkola/punkty przedszkolne/oddział przedszkolny w szkole podstawowej	1 019	1 031	1 275
Szkoły i placówki **	3 846	4 048	4 196
Suma	4 865	5 079	5 471
Uczelnie wyższe	5 512	5 439	4 836
Suma końcowa	31 559	30 645	29 965

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

*Stan na dzień 31.12.2022

** Przez placówki należy rozumieć poradnie psychologiczno-pedagogiczne, internaty i bursy szkolne oraz młodzieżowy ośrodek socjoterapii.

Rekrutacja do tarnowskich przedszkoli i szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2022/2023 po raz kolejny została przeprowadzona z zastosowaniem elektronicznego systemu naboru. Natomiast nabór do szkół podstawowych przeprowadzony został w oparciu o rekrutację tradycyjną, tzn. w formie papierowej.

Na rok szkolny 2022/2023 do publicznych przedszkoli przyjęto wszystkich chętnych, tj. 3010 dzieci, w tym: 28 dzieci starszych niż sześć lat, 782 sześciolatków, 772 dzieci pięcioletnich, 702 dzieci czteroletnich, 667 dzieci trzyletnich i 59 dzieci młodszych niż trzyletnie. W 2022 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w 24 przedszkolach publicznych realizowało 782 dzieci sześciolatków.

Tarnowskie szkoły publiczne podstawowe również zapewniły miejsca wszystkim chętnym dzieciom. W wyniku przeprowadzonej rekrutacji na rok szkolny 2022/2023 do klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych zostało przyjętych 835 uczniów (do ponad 40 oddziałów).

Do tarnowskich szkół publicznych ponadpodstawowych na rok szkolny 2022/2023 zostało przyjętych 2933 uczniów, w tym 1454 uczniów do liceum ogólnokształcącego, 1141 uczniów do technikum oraz 338 uczniów do branżowej szkoły I stopnia.

1. Wyniki naboru do liceum ogólnokształcącego na rok szkolny 2022/2023

Szkoła - LICEUM	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
I Liceum ogólnokształcące w Tarnowie	222	7
II Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	179	5
III Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	301	9
IV Liceum Ogólnokształcące w ZSO1 w Tarnowie	219	7
V Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	128	4
VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	134	4
XIV Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie w ZSOiT	96	3
XVI Liceum Ogólnokształcące	97	3
XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w ZSO Nr 6 z OI	20	1
XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Tarnowie	56	2
Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia w ZSMuz w Tarnowie		
Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla NiSS w ZSSNISS	2	1
Razem - Liceum - kl. I	1454	46

2. Wyniki naboru do technikum na rok szkolny 2022/2023

Szkoła - Technikum	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
Technikum Nr 1 w ZST w Tarnowie	228	7
Technikum Nr 2 w CKZiU w Tarnowie	64	2
Technikum Nr 3 w ZSE-G w Tarnowie	138	4
Technikum Nr 4 w ZSME w Tarnowie	203	6
Technikum Nr 5 w ZSOiT w Tarnowie	128	4
Technikum Nr 6 ZST-Z w Tarnowie	99	3
Technikum Nr 7 w ZSB w Tarnowie	146	5
Technikum Nr 9 w ZSEO w Tarnowie	135	4
Razem - Technikum - kl. I	1141	35

3. Wyniki naboru do Branżowej Szkoły I Stopnia na rok szkolny 2022/2023

Szkoła - Branżowa Szkoła I stopnia	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
Branżowa Szkoła I stopnia Nr 1 w CKZiU w Tarnowie	126	4
Branżowa Szkoła I stopnia Nr 3 w ZSE-G w Tarnowie	69	2
Branżowa Szkoła I stopnia Nr 4 w ZST-Z w Tarnowie	66	2
Branżowa Szkoła I stopnia Nr 5 w ZSB w Tarnowie	60	2
Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia w SOSW w Tarnowie	8	1
Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w ZSSNiS w Tarnowie	9	2
Razem - Branżowa Szkoła I stopnia - kl. I	338	13

Podsumowanie naboru do szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2022/2023

Typ szkoły ponadpodstawowej	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
licea ogólnokształcące	1454	46
technika	1141	35
branżowa szkoła I stopnia	338	13
Suma:	2933	94

Natomiast do klasy pierwszej szkoły policealnej, branżowej szkoły II stopnia i szkół dla dorosłych oraz klasy drugiej liceum ogólnokształcącego dla dorosłych przyjętych zostało łącznie 171 uczniów.

Wyszczególnienie:	Ogólna liczba przyjętych	Liczba uruchomionych oddziałów
Branżowa Szkoła II stopnia w CKZiU w Tarnowie	82	3
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w CKZiU w Tarnowie (oddziały 3-letniego lo) - kl. II	24	1
Szkoła Policealna Nr 8 w Centrum Kształcenia Ustawicznego w CKZiU w Tarnowie	43	2
Szkoła Specjalna Przystosabiająca do Pracy w SOSW w Tarnowie	22	5
Suma:	171	11

We wszystkich niepublicznych jednostkach systemu oświaty w 2022 r. kształciło się średniomiesięcznie 5471 uczniów (w 2021 r. - 5079 uczniów), czyli o 392 uczniów średniomiesięcznie więcej niż w roku poprzednim. Do przedszkoli niepublicznych uczęszczało średniomiesięcznie 1275 dzieci (w 2021 r. - 1031 dzieci). Liczba uczniów niepublicznych jednostek systemu oświaty ogółem w roku bieżącym wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego.

Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2022 r. wyniosła 4836, czyli w porównaniu do roku ubiegłego oznacza to spadek o 603 studentów (w 2021 r. – 5439).

Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w latach 2021 i 2022

L.p.	Nazwa uczelni	2021	2022
1.	Akademia Nauk Stosowanych (do 1.03.2022 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa)	3 912	3 662
2.	Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna	449	322
3.	Wyższa Szkoła Biznesu, National-Louis University - Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	29	12
4.	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II - Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie	68	78
5.	Tarnowska Szkoła Wyższa Akademia Nauk Stosowanych	879	674
6.	Wyższe Seminarium Duchowne	102	88
Razem		5 439	4 836

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

W roku akademickim 2021/2022 na sześciu tarnowskich uczelniach kształciło się 5439 studentów (stan na 31.12.2021 r.). Obecnie w szkołach wyższych studiuje 4836 osób (stan na 31.12.2022 r.). Największa z nich, Akademia Nauk Stosowanych (do 1.03.2022 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa), posiada różnorodną ofertę edukacyjną obejmującą kierunki humanistyczne i ekonomiczne, matematyczno-przyrodnicze i techniczne, związane z ochroną zdrowia i kulturą fizyczną, a także kierunki artystyczne. Od 24 lat jest nie tylko jednostką dydaktyczną, umożliwiającą zdobycie wyższego wykształcenia tysiącom młodych ludzi, ale także coraz mocniejszym ośrodkiem wspierania rozwoju społeczno-gospodarczo-kulturalno-sportowego dla całego subregionu tarnowskiego. Kolejny rok jest też w czołówce najchętniej wybieranych wyższych szkół zawodowych w Polsce.

W 2022 r. ANS otrzymała wysoką, drugą lokatę w rankingu Publicznych Uczelni Zawodowych publikowanym przez „Perspektywy” (najwyższa lokata wśród wszystkich małopolskich wyższych szkół zawodowych). Był to awans w rankingu z zajmowanej przez dwa kolejne lata czwartej pozycji. W Rankingu Perspektyw uczelnia okazała się bezkonkurencyjna w zestawieniu dotyczącym siły naukowej, uzyskując 100 na 100 punktów w kategorii „rozwój kadry własnej” oraz 91,67 na 100 punktów w kategorii „nasylenie kadry osobami o najwyższych kwalifikacjach”. Dla przyszłych studentów i absolwentów tarnowskiej akademii niezwykle istotne są dwie inne kategorie, w których Uczelnia znalazła się na szczycie. Kapituła Rankingu oceniła ofertę dydaktyczną ANS w Tarnowie na 98,88 punktów, a ekonomiczne losy absolwentów na rynku pracy na 97,55. Wskaźnik ten pokazuje pozycję danej uczelni na rynku pracy. Natomiast w klasyfikacji końcowej Akademickich Mistrzostw Polski 2021/2022 w kategorii wyższych szkół zawodowych Uczelnia plasował się na 1 miejscu.

Z kolei Tarnowska Szkoła Wyższa Akademia Nauk Stosowanych otrzymała w listopadzie 2022 r. tytuł Symbol Nowoczesnego Kształcenia 2022. Program Symbol to ogólnopolski program medialny, powstały w 2011 r., w którym wyróżniane są firmy, uczelnie, instytuty naukowe i inne liczące się podmioty stanowiące niedościgniony wzór w swojej branży. Ta prestiżowa nagroda dedykowana jest instytucjom, których działalność ukierunkowana jest na przyszłość, postęp oraz innowacyjne rozwiązania.

Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w latach 2021 i 2022 wg rodzajów studiów

Wyszczególnienie		Studenci ogółem (stan na koniec grudnia)	
		2021	2022
studia licencjackie	ogółem w tym	2 393	2 090
	stacjonarne	1 514	1 396
	niestacjonarne	879	694
studia inżynierskie	ogółem w tym	542	518
	stacjonarne	542	518
	niestacjonarne	0	0
studia magisterskie	ogółem w tym	2 109	2 024
	stacjonarne	1 172	1 079
	niestacjonarne	937	891
studia podyplomowe	ogółem	395	204
studia doktoranckie	ogółem	0	0
Razem:		5 439	4 836

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

Decydujący wpływ na jakość kształcenia ma kadra pedagogiczna, jej kwalifikacje, staż pracy i poziom awansu zawodowego oraz inne kompetencje zawodowe.

Statystyczny nauczyciel Tarnowa w roku szkolnym 2022/2023 to: nauczyciel wykwalifikowany z wykształceniem wyższym magisterskim, kobieta (78,5% K, 21,5% M) i ma najwyższy stopień awansu zawodowego (jest nauczycielem dyplomowanym). Na dzień 31.12.2022 r. w tarnowskich jednostkach oświatowych zatrudnionych było łącznie 2792 nauczycieli, co stanowiło 2633 etatów przeliczeniowych.

14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa

Tarnowska edukacja stwarza tarnowianom oraz osobom spoza miasta atrakcyjną i różnorodną ofertę kształcenia. W roku szkolnym 2022/2023 Gmina Miasta Tarnowa była organem prowadzącym 64 placówki oświatowe publiczne. Z dniem 31.08.2022 r. zakończył działalność Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie. Od 1.09.2022 r. funkcjonuje samodzielna Szkoła Podstawowa Nr 23 w Tarnowie.

Liczba działających i pobierających dotację z budżetu gminy szkół i placówek niepublicznych w 2022 zmalała z 68 do 65.

Natomiast do głównych celów postawionych przed szkołami ponadpodstawowymi należało utrzymanie na wysokim poziomie kształcenia w liceach ogólnokształcących, a także dalszy rozwój szkolnictwa zawodowego.

W celu promowania oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych po raz kolejny wydano w wersji elektronicznej informator „Oferta edukacyjna publicznych szkół ponadpodstawowych w Tarnowie na rok szkolny 2023/2024”, dostępny na stronie internetowej miasta www.tarnow.pl.

Od kilku lat miasto czyni starania o wzmocnienie szkolnictwa zawodowego w kierunku podniesienia atrakcyjności szkół zawodowych, a także wyposażenia uczniów w kwalifikacje ułatwiające znalezienie miejsca na rynku pracy. Wyrazem tych działań jest:

- 1) prowadzenie oddziału międzynarodowego w II Liceum Ogólnokształcącym,
- 2) lokalizacja kształcenia zawodowego w Tarnowie w nowoczesnych centrach:
  - a. o charakterze mechaniczno-elektrycznym (Centrum Kształcenia Zawodowego – CKZ),
  - b. o charakterze budowlanym (Zespół Szkół Budowlanych we współpracy z Politechniką Krakowską – „Polygon Energooszczędności” jako element „Małopolskiego Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego”).
- 3) udział w projektach umożliwiające nabywanie przez uczniów dodatkowych kwalifikacji:
  - Budowlane Centrum Kompetencji w ZSB - Uzyskanie dodatkowych certyfikowanych kwalifikacji, pogłębienie zdobytych umiejętności na płatnych stażach u przedsiębiorców, przygotowanie do egzaminów zawodowych i studiów technicznych
  - Erasmus+ w Szkole Podstawowej nr 1 w Tarnowie
  - Erasmus+ w ZSO 1 w Tarnowie - Mobilność edukacyjna osób
  - Erasmus+ w ZSEO w Tarnowie - Mobilność uczniów i kadry w sektorze kształcenia i szkolenie zawodowe
  - Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II - Rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, kształcących uczniów ze specjalnymi potrzebami
  - Małopolska Chmura Edukacyjna - IV LO edycja 2021 - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach

- Małopolska Chmura Edukacyjna - XVI LO w Tarnowie 2021/22 - Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach
- Małopolska Chmura Edukacyjna 2021 - III LO w Tarnowie - Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów III LO
- Małopolska Chmura Edukacyjna 2021/2022 - V Liceum Ogólnokształcące - Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów, kształtowanie postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualne podejście, przede wszystkim do uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych, poprzez współpracę z małopolskimi uczelniami wyższymi w ramach obszarów j. angielski i j. francuski
- Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II - Zwiększenie kompetencji zawodowych zdolnych uczniów w technikach w zakresie zawodowych obszarów tematycznych w ramach Małopolskiej Chmury Edukacyjnej oraz doradztwo zawodowe w gimnazjach
- Nowe miejsca i przyjaźnie - Rozwój międzynarodowy szkoły, jej internacjonalizacja oraz wzrost jakości w zakresie kształcenia zawodowego
- Praktyki zawodowe bez granic - Zwiększenie kompetencji i rozwoju uczniów poprzez zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego za granicą oraz podwyższenie ich umiejętności
- Projekt Erasmus+ Before it is too late - Zwiększenie świadomości na temat zagrożeń środowiska naturalnego, promowania działań mających na celu zapobieganie ociepleniu klimatu oraz działanie na rzecz ochrony środowiska
- Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej Przedszkola Publicznego nr 8 "Pod Stokrotką" w Tarnowie w zakresie wykorzystania TIK oraz języka angielskiego - Podniesienie jakości dydaktyki w zakresie nauczania języka angielskiego w przedszkolu oraz zwiększenie zakresu współpracy międzynarodowej poprzez odbycie mobilności zagranicznych
- Staż zawodowy w Hamburgu drogą do sukcesu uczniów Zespołu Szkół Ekonomiczno-Zawodowych w Tarnowie - Odbycie staży uczniów w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego w firmach za granicą
- Szanuj siebie, innych oraz środowisko dla lepszej przyszłości. Projekt Erasmus+ - Pomoc uczniom w uświadamianiu sobie, jak ważne jest szanowanie siebie, innych i środowiska
- Współpraca i nauczanie zintegrowane w oparciu o tradycyjne słowa mądrości - Usprawnienie procesu edukacyjnego poprzez zaimplementowanie kooperatywnego uczenia się, które będzie wspierać współpracę uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych

Szczegółowy opis realizowanych projektów znajduje się w podrozdziale „Projekty nieinwestycyjne” niniejszego Raportu.

Poniżej przedstawiono w skrócie jedynie najważniejsze z wymienionych projektów:

Budowlane Centrum Kompetencji

Projekt realizowany w Zespole Szkół Budowlanych. Jego budżet wynosi 4 429 012,41 zł. Celem projektu jest podniesienie efektywności kształcenia w ZSB w Tarnowie poprzez utworzenie, rozwój i wsparcie istniejącego CKZ Branży Budowlanej i doskonalenie kadry poprzez realizację szkoleń i studiów podyplomowych dla nauczycieli. Jednocześnie celem jest zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcących się w szkołach zawodowych, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego dzięki realizacji: kursów i szkoleń własnych i zleconych, staży i praktyk zawodowych, zajęć wyrównawczych,

stypendiów dla najlepszych uczniów, doradztwa zawodowego połączonego z wyjazdami do pracodawców oraz wzmocnienia współpracy z uczelniami wyższymi. Projekt wspiera kształcenie zawodowe uczniów ze specjalnymi potrzebami. W ramach projektu zaplanowano doposażenie szkoły na kwotę 958 093,09 zł.

Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy II (Druga edycja konkursu)

Projekt jest realizowany przez Centrum Kształcenia Zawodowego. Budżet projektu wynosi 8 719 998,80 zł, w tym wartość unijnego dofinansowania to 7 847 998,92 zł. Realizacja projektu rozpoczęła się w marcu 2020 r. i ma trwać do czerwca 2023 r. W zajęciach w ramach projektu mogą uczestniczyć uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych, Zespołu Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, III Liceum Ogólnokształcącego i IV Liceum Ogólnokształcącego. W ramach projektu organizowane są dla uczniów: kursy kwalifikacyjne zawodowe i zawodowe, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, warsztaty w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach na uczelniach, staże i praktyki zawodowe, wizyty zawodoznawcze, doradztwo zawodowe oraz przyznawane są stypendia dla najzdolniejszych uczniów.

Projekt „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 10 Oś Priorytetowa Wiedza i Kompetencje, Działanie 10.2 Rozwój kształcenia zawodowego uczniów. W roku szkolnym 2021/2022 kontynuowano realizację projektu. To jeden z najważniejszych i największych projektów edukacyjnych w skali całego kraju w kończącej się perspektywie finansowej. Jego głównym celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców.

Na projekt składają się dwa główne komponenty: 1. realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych (w Tarnowie jest ona realizowana w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie oraz w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie); 2. utworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery. Ten drugi komponent, polegający na prowadzeniu doradztwa zawodowego dla uczniów w wieku gimnazjalnym (uczniów wygaszonych gimnazjów oraz klas VII-VIII szkół podstawowych), realizowany był do końca roku szkolnego 2019/2020, natomiast zajęcia MCHE kontynuowane były również w roku szkolnym 2020/2021. Realizacja chmury edukacyjnej polega na działaniach analogicznych do działań „chmurowych” w ramach obszarów ogólnych, takich jak realizowane przez I LO, II LO, III LO, V LO, XVI LO i ZSO NR 1 w ramach oddzielnych projektów, tj. na organizacji zajęć on-line oraz wyjazdów na uczelnie wyższe. Wybrane obszary zawodowe to: budownictwo, środowisko (ZSB), język angielski oraz obszar elektryczno-elektroniczny (ZSME).

W roku szkolnym 2020/2021 rozszerzono zakres merytoryczny projektu o zadanie mające na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii Covid-19, w ramach którego zakupiono dla szkół technicznych i zawodowych w Tarnowie (ZST, ZSEG, ZSEO, SOSW, ZSSdNiSS, CKZiU) sprzęt komputerowy na łączną kwotę około 115 000 zł. Przesunięto też okres realizacji projektu do końca roku szkolnego 2022/2023.

Okres realizacji obejmuje lata 2017-2023. Planowana wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to 507 333,03 zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa.

Małopolska Chmura Edukacyjna

Przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną propozycję przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce.

W roku 2022 projekty Małopolskiej Chmury Edukacyjnej były realizowane w następujących tarnowskich szkołach:

III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie

IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Tarnowie

V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Tarnowie

XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie

W ramach projektu w liceach wdrażane są programy rozwojowe zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” (flipped classroom) w czasie rzeczywistym (zajęcia on-line) w różnych obszarach tematycznych w każdej ze szkół.

Okres realizacji: lata 2020-2023. Każdy z projektów dotyczących realizacji MCHE opiewał na kwotę od kilku do kilkudziesięciu tysięcy złotych. Projekty te otrzymały dofinansowanie zewnętrzne na poziomie 95% kosztów całkowitych.

Porozumienie patronackie

Porozumienie patronackie zostało zawarte 1 września 2015 r. na czas nieokreślony pomiędzy Akademią Nauk Stosowanych w Tarnowie (dawna nazwa: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa) a szkołami ponadpodstawowymi w Tarnowie. Celem patronatu jest podnoszenie jakości i efektywności nauczania w ramach kształcenia ogólnego czy zawodowego poprzez: umożliwienie uczniom klasy patronackiej rozwijania swoich zainteresowań, podejmowanie działań prowadzących do ponadprogramowego poszerzania wiedzy, rozwój i doskonalenie umiejętności praktycznego zdobywania wiedzy z zakresu ich zainteresowań, wszechstronny rozwój intelektualny oraz wymianę doświadczeń.

Zajęcia te umożliwiają uczniom klas patronackich: uczestnictwo w wybranych wykładach organizowanych przez ANS, współpracę z wybranymi kołami naukowymi działającymi w ANS, udostępnienie uczniom zasobów czytelni ANS, w tym także zasobów multimedialnych. Na terenie ANS odbywają się zajęcia ćwiczeniowe (laboratoryjne) prowadzone przez nauczycieli uczelni. Ilość grup, przedmiot, wymiar godzin i terminy zajęć określają harmonogramy ustalone między ANS, a poszczególną szkołą.

W roku szkolnym 2021/2022 kontynuowano tzw. Porozumienia patronackie zawarte z Akademią Nauk Stosowanych w Tarnowie z następującymi szkołami:

- II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Tarnowie,
- III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie,
- Technikum Nr 4 im. Tadeusza Tertila w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie,
- Technikum Nr 1 w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie.

Wspomaganie szkolnictwa zawodowego

Kształcenie ustawiczne prowadzi się w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, tj. pozaszkolnej formy kształcenia ustawicznego, której program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji. Jego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji. W roku szkolnym 2021/2022 realizowane były kursy kwalifikacyjne w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego:

- zawód blacharz kwalifikacja MEC.01 - Wykonywanie i naprawa wyrobów z blachy i profili kształtowych (1325 godzin rocznie, liczba uczestników - 28),

- zawód cukiernik, kwalifikacja SPC.01 - Produkcja wyrobów cukierniczych (440 godzin rocznie, liczba uczestników - 28),
- zawód fryzjer, kwalifikacja FRK.01 - Wykonywanie usług fryzjerskich (905 godzin rocznie, liczba uczestników - 20).

W roku szkolnym 2022/2023 szkoła zaoferowała dodatkowy kurs kwalifikacyjny przygotowujący do zawodu kucharz, kwalifikacja HGT.02 - Przygotowanie i wydawanie dań (565 godzin rocznie, liczba uczestników - 22).

Tarnów konsekwentnie wspiera edukację na każdym etapie kształcenia. Oferta edukacyjna uwzględniała preferencje dzieci, młodzieży i rodziców oraz zmiany w edukacji i na rynku pracy. Do mocnych stron tarnowskiego systemu edukacji należą: bogata oferta edukacyjna, wysoki nabór do szkół, wykraczanie poza obowiązkowe zadania edukacyjne, wspomaganie procesu edukacji i podwyższanie jego jakości poprzez realizację licznych programów i projektów oraz inwestowanie w infrastrukturę edukacyjną.

14.3 Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze

Rok 2022 to rok, kiedy uczniowie zaczęli wracać do nauki stacjonarnej po okresie pandemii wywołanej koronawirusem. Na przełomie roku, w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. szkoły funkcjonowały w trybie zdalnym. Uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych oraz wszystkich klas szkół ponadpodstawowych brali udział w lekcjach w formie zdalnej również od 27 stycznia do 20 lutego 2022 r. Przedszkolaki i uczniowie klas I-IV szkół podstawowych kontynuowali w tym czasie naukę w trybie stacjonarnym.

Biorąc pod uwagę negatywne skutki pandemii w roku 2022 Minister Edukacji i Nauki zapewnił szkołom dodatkowe środki na realizację zajęć wspomagających uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wsparcie obejmowało organizację zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym.

W 2022 r. w szkołach kontynuowano realizację przyjętych w poprzednich latach zadań priorytetowych: wspomaganie rozwoju dzieci i uczniów (z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji), „edukację włączającą” uczniów niepełnosprawnych, wspieranie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców, pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci i młodzieży, wzmacnianie bezpieczeństwa dzieci w szkołach i placówkach oświatowych. Położono szczególny nacisk na wspieranie zdrowia psychicznego uczniów.

W związku z agresją Rosji na Ukrainę w roku 2022 do polskich szkół trafiła znaczna liczba dzieci z Ukrainy. Należało podjąć działania mające na celu wdrożenie dzieci z Ukrainy do polskiego systemu edukacji. W związku z powyższym w polskich szkołach zaczęły być tworzone oddziały przygotowawcze dla uczniów, którzy nie znają języka polskiego lub znają go na poziomie niewystarczającym do nauki w regularnych klasach. Oddziały przygotowawcze to najbardziej optymalne rozwiązanie, które zapewnia uczniom cudzoziemskim zdobycie kompetencji językowych - niezbędnych w kolejnych latach nauki w polskiej szkole, jak również zapewnia szkołom utrzymanie poziomu edukacyjnego w regularnych klasach.

Łącznie do tarnowskich przedszkoli i szkół trafiło ponad 400 dzieci z Ukrainy. W tarnowskich publicznych szkołach zorganizowane zostały oddziały przygotowawcze w: Szkole Podstawowej nr 1, 2, 8, 15, 24, Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 oraz I Liceum Ogólnokształcącym. W każdym oddziale zatrudniona została dodatkowa osoba, tzw. „pomoc nauczyciela”, władająca językiem polskim i ukraińskim. Ponadto poza oddziałami

przygotowawczymi, uczniowie z Ukrainy mieli zapewnioną bezpłatną dodatkową naukę języka polskiego.

Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Tarnowski system oświaty zapewnia każdemu dziecku, w tym niepełnosprawnemu, uczęszczającemu do przedszkola, szkoły lub placówki wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną stosownie do jego potrzeb. Wspomaga pełny rozwój dzieci i uczniów, akcentuje „edukację włączającą” uczniów niepełnosprawnych. Stwarza również odpowiednie warunki dla uczniów zdolnych.

Kształcenie specjalne jest specyficzną formą wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania, deficytami rozwojowymi, psychofizycznymi lub schorzeniami.

Do głównych działań Gminy Miasta Tarnowa wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należą:

- usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- sukcesywne wyposażanie przedszkoli i szkół w odpowiednie pomoce i technologie edukacyjne,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry nauczycieli i specjalistów,
- wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zintegrowanego systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od 0 do 7 lat w zakresie diagnozy, poradnictwa i terapii,
- prowadzenie:
  - wielostronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
  - oddziałów integracyjnych i specjalnych,
  - nauczania indywidualnego,
  - różnych form zajęć dla osób niepełnosprawnych,
- wydawanie skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii,
- zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego dowozu do szkół i przedszkoli lub zwrot kosztów indywidualnego dowozu dziecka jego rodzicom lub opiekunom.

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa prowadzone są różnorodne działania i formy kształcenia specjalnego na rzecz tarnowskich dzieci i młodzieży, z których korzystają również rówieśnicy z gmin ościennych. Uczniowie ci otrzymują skierowania na cały okres kształcenia do odpowiednich oddziałów lub klas.

Wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka obejmuje się dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Dzieci są obejmowane wczesnym wspomaganie rozwoju na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, wydawanej w Tarnowie przez Zespół Orzekający działający w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

W Tarnowie działają trzy Zespoły Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dziecka: w Przedszkolu Publicznym Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej przy ul. Chyszowskiej 3 oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. E. Gierat. W roku szkolnym 2021/2022 na zajęcia specjalistyczne w ramach WWR uczęszczało 84 dzieci.

Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2020/2021 i 2021/2022

Szkoły/Przedszkola	2020/2021	2021/2022	Uwagi
Oddziały integracyjne			Funkcjonują w czterech przedszkolach (nr 1, 14, 18 i 35), trzech szkołach podstawowych (nr 3, 9, 11) oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 z OI.
liczba oddziałów	48	48	
liczba uczniów ogółem	805	791	
Oddziały specjalne dla uczniów z autyzmem i z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia)			Oddziały specjalne dla uczniów z autyzmem i z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia) istnieją w Szkole Podstawowej Integracyjnej nr 11 w Tarnowie. W roku szkolnym 2020/2021 utworzono oddział specjalny w Szkole Podstawowej Integracyjnej nr 25 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie
liczba oddziałów	4	5	
liczba uczniów niepełnosprawnych	13	17	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			Przedszkole Specjalne - 2 oddziały dla dzieci z autyzmem i niepełnosprawnością sprzężoną (8 dzieci), Szkoła Podstawowa Specjalna – 26 oddziałów (107 uczniów), Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy - 11 oddziałów (52 uczniów), Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia- 3 oddziały (23 uczniów)
liczba oddziałów	44	42	
liczba uczniów	199	190	
liczba wychowanków w internacie	40	39	
Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących			Szkoła Podstawowa Specjalna – 25 uczniów Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia – 17 uczniów Liceum Ogólnokształcące Specjalne – 6 uczniów Technikum Specjalne – 12 uczniów
liczba oddziałów	21	21	
liczba uczniów	61	60	

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kształcenia specjalnego w 2021 i 2022 roku

Działania	2021	2022	Uwagi
Liczba opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	62	75	Liczba opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (PPP)
Liczba uczniów objętych indywidualnym nauczaniem lub indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym	149	153	Na podstawie orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego lub indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego.

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	250	573	Wydawane przez Zespół Orzekający PPP na podstawie wniosków rodziców
Skierowania do oddziałów integracyjnych			Na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przez PPP w Tarnowie i wniosków rodziców.
liczba rozpatrywanych spraw	61	65	
liczba skierowań	61	65	
Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących			Na podstawie opinii PPP i wniosków rodziców.
liczba skierowań	5	9	
nauczanie indywidualne	0	1	

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			Na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców.
liczba skierowań	38	77	
zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	7	4	
nauczanie indywidualne	0	0	
Resocjalizacja i socjoterapia			Skierowanie do MOW w Polsce - na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Tarnowie. Kierowanie do MOS na terenie kraju – wyłącznie na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców. Starosta powiatu właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, nieprowadzący ośrodka socjoterapii, kieruje ucznia do ośrodka wskazanego przez wnioskodawcę lub do najbliższego powiatu prowadzącego taki ośrodek. Starosta powiatu prowadzący MOS kwalifikuje wniosek w miarę wolnych miejsc w ośrodku i wydaje skierowanie.
liczba rozpatrywanych spraw	24	11	
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych (MOW)	20	9	
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii (MOS) - wydane przez właściwych starostów prowadzących takie ośrodki, na podstawie wniosków rodziców	2	2	

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w roku szkolnym 2021/2022 realizowana była w formie: zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacji indywidualnej, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, gimnastyki korekcyjnej i innych zajęć (warsztaty, porady i konsultacje).

Wymienione formy zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2022/2023 w szkołach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa były realizowane przez nauczycieli z wykorzystaniem przydzielonych przez organ prowadzący dodatkowych godzin. Ponadto w trakcie roku szkolnego organ prowadzący przyznaje dodatkowe godziny na realizację nauczania indywidualnego, indywidualny program i tok nauki.

Od 1 września 2022 r., w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, na przedszkola i szkoły został nałożony **obowiązek zatrudniania nauczycieli specjalistów**: psychologów, pedagogów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i pedagogów specjalnych (nowe stanowisko). Minimalny wymiar zatrudnienia nauczycieli specjalistów w przedszkolach

i szkołach został uzależniony od liczby dzieci lub uczniów w danej jednostce, przy czym w przedszkolach i szkołach, do których uczęszcza więcej niż 50 dzieci lub uczniów, wymiar etatów psychologa i pedagoga specjalnego musiał stanowić co najmniej połowę łącznej liczby etatów nauczycieli specjalistów określonej w standardach. Liczba etatów specjalistów zatrudnionych na dzień 2.09.2022 r. w tarnowskich przedszkolach i szkołach wyniosła 48,49.

Na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (wg stanu na 30.06.2022) we wszystkich tarnowskich przedszkolach i szkołach pomocą psychologiczno-pedagogiczną było objętych **7626 dzieci i uczniów**, co stanowi **38%** ogółu uczniów (bez szkół policealnych). Dla porównania – w roku szkolnym 2020/2021 było to 8477 uczniów i przedszkolaków, czyli 41 %.

Liczba uczniów w szkołach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022

Wyszczególnienie	2020/2021			2021/2022		
	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych PPP	Objęci PPP % uczniów w szkole	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych PPP	Objęci PPP % uczniów w szkole
Przedszkola Publiczne	3 038	1 607	53%	3 018	1 564	52%
Szkoły Podstawowe	7 215 (w tym 302 uczniów ze szkół specjalnych)	2 974	41%	6 970	2 337	34%
Szkoły Ponadpodstawowe	10 427	3 896	36%	10 002	3 725	37%
Razem:	20 680	8 477	41 %	19 990	7 626	38%

Tabela opracowana na podstawie analizy wypełnionych ankiet przez publiczne szkoły i przedszkola w Tarnowie. Zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rozeznawano w roku szkolnym 2021/2022 – w 24 przedszkolach, 12 szkołach podstawowych, 18 zespołach szkół. Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z PPP

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści, w szczególności: psychologowie, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni we współpracy z: rodzicami uczniów, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

W przeliczeniu na etaty, w roku szkolnym 2021/2022 w przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnów pracowali nauczyciele specjaliści w następującej liczbie:

- 1) logopedów – 31,11 etatów,
- 2) psychologów – 34,97 etatu,

- 3) pedagogów – 44,24 etatu,
- 4) nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne – 84,90 etatu,
- 5) terapeutów pedagogicznych – 7,86 etatu.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w roku szkolnym 2021/2022 realizowana była w formie: zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacji indywidualnej, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, gimnastyki korekcyjnej, innych: warsztaty, porady i konsultacje.

Miasto stara się rozsądnie sprostać rosnącym potrzebom. Istotną rolę w tym zakresie odgrywają dwie funkcjonujące w Tarnowie **miejskie poradnie** pełniące rolę koordynującą, doradczą, szkoleniową oraz udzielają pomocy psychologicznej i terapeutycznej. Pałac Młodzieży wspiera dzieci i rodziców w zakresie różnorodnych form organizacji wolnego czasu, proponując na rzecz niepełnosprawnych m.in. arteterapię, zajęcia grupowe i indywidualne uczące radzenia sobie z trudnościami, słabościami, emocjami; udzielanie wsparcia; poznanie technik wzmacniania poczucia własnej wartości.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna jest placówką, której głównym celem jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz udzielanie im pomocy adekwatnej do potrzeb. Oferta poradni skierowana jest również do rodziców, nauczycieli, pedagogów i innych osób zaangażowanych w rozwój i wychowanie dzieci.

W poradni zatrudnieni są specjaliści: **psycholodzy, pedagodzy, oligofrenopedagodzy, surdopedagodzy, tyflopopedagodzy, logopedzi, neurologopedzi, neurologopedzi kliniczni, surdologopedzi, neuroterapeuci EEG Biofeedback i doradcy zawodowi.**

Poradnia współpracuje ze wszystkimi placówkami oświatowo-wychowawczymi w Tarnowie, prowadzi działalność diagnostyczną, terapeutyczną i profilaktyczną.

W poradni działa **Zespół Orzekający**, który wydaje m.in.:

- 1) orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i uczniów niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, niepełnosprawnych ruchowo, w tym z afazją, niepełnosprawnych intelektualnie, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- 2) orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania,
- 3) orzeczenia o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- 4) orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,
- 5) opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

W zasięgu działania poradni znajduje się około 24 000 potencjalnych podopiecznych. W roku szkolnym 2021/2022 poradnia wykonała 3679 diagnoz specjalistycznych, wydała 867 opinii. Przesiewowo przebadano psychologicznie 678 sześciolatków. Odbyło się 19 posiedzeń Zespołu Orzekającego, wydano 439 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dzieci i uczniów, w tym:

- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – 43
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 49
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim (zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze) – 4
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 100
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – 111
- niesłyszących i słabosłyszących – 26

- niewidomych i słabowidzących – 22
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – 76
- dla zagrożonych niedostosowaniem społecznym – 8

Wydano 133 orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego, w tym indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz 84 opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Wydano pisemne opinie w innych sprawach, m.in.:

- w sprawie odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego – 36
- w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia oraz objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną – 537
- w sprawie specyficznych trudnościach w uczeniu się – 106
- w sprawie objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia – 9
- w sprawie udzielenia zezwolenia na zatrudnienie młodocianego lub braku przeciwwskazań do wykonywania pracy lub innych zajęć zarobkowych – 11
- inne opinie związane z kształceniem i wychowaniem dziecka – 81
- informacje o wynikach diagnoz – 14.

Ponadto poradnia współpracuje z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w środowisku lokalnym zajmującymi się świadczeniem i organizacją pomocy dla dzieci i młodzieży. W poradni działa **II Zespół Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dziecka (jeden spośród trzech funkcjonujących w placówkach publicznych w Tarnowie)**, w skład którego wchodzi psycholog, pedagog specjalny, logopedzi i neurologopedzi.

Poradnia pełni także rolę wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na terenie Gminy Miasta Tarnowa, realizującego program kompleksowego wsparcia dla rodzin „**Za życiem**”. W ramach programu dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju otrzymują bezpłatnie dodatkowe usługi fizjoterapeutów, rehabilitantów, psychologów, pedagogów specjalnych, neurologopedów oraz zajęcia dogoterapii. W roku szkolnym 2021/2022 z programu korzystało łącznie 86 dzieci i ich rodzin.

Pomoc udzielona przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w roku szkolnym 2021/2022:

POMOC DZIECIOM I MŁODZIEŻY

Pomoc dzieciom i uczniom była realizowana w ramach:

- zajęć logopedycznych – 278 dzieci
- zajęć korekcyjno-kompensacyjnych – 326 dzieci i uczniów
- neuroterapii EEG Biofeedback – przeprowadzono 448 treningów
- terapii psychologicznej – 47 dzieci/uczniów
- terapii Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dziecka – 22 dzieci
- innych form pomocy terapeutycznej i zajęć o charakterze terapeutycznym – 101 dzieci/uczniów
- zajęć aktywizujących wybór kierunku kształcenia i zawodu - 962 uczniów

Pracownicy poradni realizowali na terenie poradni, szkół i przedszkoli programy profilaktyczno-edukacyjne oraz warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne zarówno w formie stacjonarnej, jak i on-line.

Podczas wizyt w placówkach oświatowych oraz podczas kontaktów on-line pracownicy poradni przeprowadzili:

1) szkolenia rad pedagogicznych na następujące tematy:

„Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, realizacja zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej”

- „Motywowanie uczniów do nauki i rozwoju”
- „Mutyzm wybiórczy”
- „Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców w różnych formach”
- „Praca z uczniem ze spektrum autyzmu – Zespół Aspergera”
- „Relacje: rodzic-nauczyciel-dziecko”
- „Trudne dziecko w oddziale przedszkolnym”
- 1) zajęcia grupowe, warsztatowe dla uczniów szkół podstawowych
  - „Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych w klasie”
  - „Jak radzić sobie z lękiem”
  - „Moja przyszłość zaczyna się dzisiaj – planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej”
  - „Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych”
  - „Samotność, kształtowanie pozytywnej samooceny”
  - „Stres - jak go oswoić”
- 2) warsztaty dla uczniów szkół ponadpodstawowych
  - „Efektywne uczenie się (poznanie technik skutecznego uczenia się i zapamiętywania)”
  - „Jak nie utknąć w sieci – uzależnienia od multimedialności”
  - „Jak radzić sobie z trudnymi emocjami”
  - „Motywacja do uczenia się po powrocie z nauczania zdalnego oraz techniki uczenia się”
  - „Możliwości dalszego kształcenia, korzyści z uczenia się przez całe życie, system kwalifikacji”
  - „Nie taki stres straszny – warsztaty radzenia sobie ze stresem”
  - „Poznanie swoich predyspozycji zawodowych”
  - „Poznanie własnych zasobów, obszarów do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego”
  - „Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole”
  - „Specyfika pracy poradni psychologiczno-pedagogicznej (warsztaty dla klas o profilu psychologiczno-pedagogicznym)”
  - „Stres przed maturą”
  - „Trudności emocjonalne - skuteczne oddziaływania wychowawcze”

W trakcie ferii zimowych zorganizowano 10. edycję „**Kreatywnej Akademii Zimowej**” - zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów szkół podstawowych, a podczas wakacji 3. edycję „**Kreatywnej Akademii Letniej**”. Łącznie w warsztatach wzięło udział 60 dzieci.

W poradni realizowano **innowacje pedagogiczne**, których beneficjentami były dzieci i uczniowie:

- 3xZ. Zakuć. Zdać. Zapamiętać – efektywne uczenie się
- Diagnoza funkcjonalna dzieci słabowidzących i niewidomych w wieku 0-6 lat
- Dobrze dostrojony – zajęcia grupowe dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
- Grafomotoryka dla smyka
- Mały Mówca
- Trening Umiejętności Społecznych
- WYSOKO WYJĄTKOWI – warsztat twórczego myślenia z wykorzystaniem technik plastycznych dla dzieci wysoko wrażliwych
- Życzliwy i stanowczy – jak to połączyć?

POMOC RODZICOM

Pracownicy poradni przeprowadzili na terenie placówek oświatowych szereg prelekcji i konsultacji dla rodziców. Systematycznie są prowadzone grupy wsparcia:

- dla rodziców dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu,
- dla rodziców dzieci z mutyzmem wybiórczym,
- dla rodziców dzieci z FAS,

- dla rodziców dzieci powracających z zagranicy,
- dla rodziców – uczestników „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców”.

Pracownicy poradni na bieżąco przekazywali porady dotyczące postępowania postdiagnostycznego dzieci i młodzieży, udzielali porad i konsultacji. W trakcie pandemii udzielano także indywidualnych porad i konsultacji w formie spotkania tradycyjnego lub telefonicznie.

POMOC NAUCZYCIELOM

Pracownicy poradni w ciągu roku szkolnego 2021/2022 realizowali cykliczne spotkania dla pedagogów szkół i doradców zawodowych dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uczestniczyli w opracowaniu i modyfikowaniu Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla uczniów (IPET) na terenie szkół. Prowadzili również szkolenia rad pedagogicznych zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami.

W ramach **sieci współpracy i wspomaganie szkół i placówek** zorganizowano i przeprowadzono spotkania informacyjno-warsztatowe – szkolenia online z dyrektorami i logopedami przedszkoli pn. „Kiedy do logopedy? Rozwój mowy dziecka w wieku przedszkolnym oraz pojawiające się nieprawidłowości w tym okresie”, oraz z dyrektorami i pedagogami szkół podstawowych i ponadpodstawowych pn. „Inspiratorium dla nauczycieli – powrót do relacji uczeń-nauczyciel, nauczyciel-rodzic, nauczyciel-nauczyciel”. Pracownicy systematycznie kontaktowali się z nauczycielami i pedagogami w objętych opieką placówkach oświatowych w celu udzielania porad, konsultacji dotyczących oddziaływań psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznych. Łącznie udzielono nauczycielom i rodzicom 1867 indywidualnych porad i konsultacji.

Poradnia realizuje ponadto **zadania na rzecz środowiska lokalnego**, takie jak:

- współpraca z policją, sądem i CUS w sprawach dotyczących klientów poradni (w tym wdrażanie procedury Niebieskiej Karty),
- praca w Zespole Interdyscyplinarnym Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- współpraca w organizacji kampanii „Biała Wstążka”,
- współpraca z uczelniami poprzez organizację praktyk studenckich i sprawowanie opieki merytorycznej w tym zakresie,
- udział w wywiadach i audycjach w lokalnych mediach,
- współorganizacja konferencji dla środowiska oświatowego Tarnowa pn. „dez-INTEGRACJA - Jak odkrywać sens w kryzysie?”,
- współpraca z Zespołem Żłobków w Tarnowie przy realizacji projektu „WSPIERAMY-POMAGAMY”, w ramach którego zostały przeprowadzone przesiewowe badania logopedyczne 54 dzieci dwu- i trzyletnich.

Pracownicy przygotowują teksty o tematyce edukacyjno-profilaktycznej dotyczące emocji, wspierania rozwoju dziecka, porad wychowawczych dla rodziców, bieżących oddziaływań terapeutycznych oraz materiałów do pracy terapeutycznej, które są na bieżąco udostępniane na stronie internetowej poradni www.ppptarnow.pl oraz na FB. W roku szkolnym 2021/2022 z **pomocy poradni skorzystało 2539** klientów.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna specjalizuje się w terapii i profilaktyce zaburzeń zachowania i emocji. Formy pomocy realizowane w poradni to: psychoterapia indywidualna dzieci i młodzieży, konsultacje rodzinne, wychowawcze, terapia rodzinna, socjoterapia, konsultacje dla nauczycieli w sprawie uczniów, psychoedukacja i profilaktyka realizowane w poradni oraz w placówkach oświatach, mediacje konfliktów rodzinnych i szkolnych. Prowadzona była również terapia EEG Biofeedback jako metoda wspomagająca inne formy pracy z dziećmi i młodzieżą, terapia logopedyczna i grupa wsparcia dla rodziców.

Swoim działaniem obejmuje uczniów i rodziny z terenu miasta Tarnowa. Z pomocy mogą korzystać rodzice i opiekunowie uczących się w Tarnowie uczniów, a także nauczyciele.

Poradnia w roku szkolnym 2021/2022 kontynuowała realizację sprawdzonych form pracy z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i nauczycielami. W rozszerzonym zakresie, z dużą intensywnością podejmowała działania w szkołach i przedszkolach jako odpowiedź na bardzo duże zapotrzebowanie w zakresie wsparcia psychologicznego, psychoedukacyjnego i profilaktycznego dla uczniów.

Wszystkie zaplanowane warsztaty i zajęcia z roku szkolnego 2020/2021 zostały również zrealizowane w roku szkolnym 2021/2022. 6 października 2022 r. miała miejsce organizowana przez Fundację Alegoria, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie oraz Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną w Tarnowie konferencja „desINTEGRACJA 2.0 – Jak odkrywać sens w kryzysie?”. W ramach konferencji zaprezentowano cztery wykłady. Pierwszy „Uzupełniające się odmienności” wygłosił dr hab. Jarosław Flis, prof. UJ, socjolog zajmujący się komunikowaniem politycznym, w szczególności zaś jego społecznymi i instytucjonalnymi uwarunkowaniami. Prelekcję zatytułowaną „Podręczna apteczka samopomocy” wygłosiła mgr Anna Borowiec-Majkowska, absolwentka psychologii stosowanej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Całościowego Szkolenia w Zakresie Psychoterapii, atestowanego przez Zarząd SNP Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. O uzależnieniach behawioralnych u dzieci i młodzieży szkolnej mówiła mgr Katarzyna Kudyba, pedagog, psycholog z trenerskim doświadczeniem zawodowym w obszarze profilaktyki uzależnień, nowych mediów i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Konferencję zamknął wykład „Kiedy wulkany stają się rozwiązaniem” mgr Damiana Gurby, psychologa, trenera, coacha, który od 2009 r. współtworzy Gabinet Psychoterapii i Coachingu w Lublinie, gdzie pomaga klientom wyznaczać cele i nabrać zaufania do własnych możliwości i wyborów.

W odpowiedzi na utrzymujące się bardzo duże zainteresowanie współpracą szkół, przedszkoli i placówek opiekuńczych ze Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną przygotowaliśmy specjalną ofertę psychoedukacyjną i profilaktyczną dla szkół i przedszkoli. Współpracujemy również z placówkami opiekuńczymi (wsparcie i terapia dla dzieci i młodzieży, konsultacje dla wychowawców).

W roku szkolnym 2021/2022 zrealizowano następujące zajęcia:

- **Program zapobiegania zachowaniom suicydalnym „Presja na życie”** obejmujący szkolenie nauczycieli, rodziców oraz zajęcia psychoedukacyjne z dziećmi i młodzieżą. Program objął 13 szkół, odbyło się: 70 warsztatów z uczniami (1640 uczniów), 11 szkoleń dla nauczycieli (439 os), 10 szkoleń dla rodziców (228 os).
- **Integracja zespołu klasowego:** 100 uczniów (5 spotkań)
- **Warsztat dla uczniów:**
  - Moje miejsce w świecie – poszukiwanie drogi (19 os.)
  - Radzenie sobie z emocjami (48 os.)
  - Relacje w klasie... (8, 12, 14, 12 os.)
  - Wzmacnianie poczucia własnej wartości (22, 26, 25, 18 os.)
  - Jak radzić sobie ze złością (13 os.)
  - Moja droga w życiu (17,17, 21 os.)
- **Prelekcje dla uczniów:**
  - Zagrożenie w cyberprzestrzeni (60 os.)
  - Jak dobrze czuć się w relacjach z innymi (30, 34 os.)
  - Dojrzała osobowość jako skuteczna profilaktyka uzależnień (26, 25 os.)
  - Mechanizm manipulacji (90 os.)
  - Jak dbać o zdrowie psychiczne (30 os.)
- **Szkolenie dla nauczycieli:**
  - Jak radzić sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym (30 os.)

Dyscyplina w klasie (50, 11 os.)
 Radzenie sobie ze stresem i wsparcie dzieci (8 os.)
 Kryzys i nowe szanse rozwoju...(50 os.)
 Agresja u dzieci (26 os.),
 Jak reagować na bunt nastolatka (30 os.)
 10 kroków – interwencja w szkole (13 os.)
 Sposoby rozumienia ucznia. Jak nie być manipulatorem w procesie wychowania (43 os.)
 Praca z uczniami z zaburzeniami opozycyjno-buntowniczymi... (39 os.)
 Komunikacja interpersonalna z uwzględnieniem wpływu i skutków pandemii (60 os.)
 Dyscyplina w klasie (44 os.)
 Jak budować odporność psychiczną dzieci i dorosłych (50 os.)
 Metoda wspólnej sprawy (29 os.)
 Skuteczna komunikacja..(12 os.)

- **Prelekcje dla rodziców:**

Problemy dojrzewania u młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (20 os.)
 Trzy drogi w wychowaniu (12 os.)

- **10-spotkaniowy warsztat Szkoła dla rodziców i wychowawców (15 os.)**

- **Grupa wsparcia dla rodziców (6 os.)**

W sumie objętych działaniami w szkołach było 2117 uczniów, 858 nauczycieli i 276 rodziców.

W roku szkolnym 2021/2022 zrealizowano 23 wnioski ze szkół o zajęcia psychoedukacyjne, profilaktyczne i szkolenia dla rodziców i nauczycieli, przy czym 15 wniosków złożono w poprzednim roku szkolnym z terminem realizacji w następnym roku szkolnym. Realizacja zajęć była konsekwentnym wypełnieniem wniosków z nadzoru pedagogicznego za poprzedni rok i odbyła się zgodnie z planem, konsekwencją tych działań była zmniejszona liczba terapii indywidualnych w poradni. Część wniosków została złożona na kolejny rok szkolny 2022/2023.

Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, opieki i pomocy wzmacniających poczucie bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli realizowane jest poprzez konsultacje z nauczycielami, pedagogami przed i po zajęciach w szkole, konsultacje indywidualne dla nauczycieli, rodziców i uczniów oraz terapię indywidualną.

- Ogółem przyjętych w poradni: 1057 os.
- Rodziców: 550
- Nauczycieli: 27
- Uczniów szkół ponadpodstawowych: 234
- Uczniów szkół podstawowych: 201
- Dzieci w wieku przedszkolnym: 31
- Innych: 10
- Rodzin: 63
- Ilość sesji terapii indywidualnych: 2934
- Ilość porad: 519
- Ilość sesji rodzinnych: 340 (uczestniczyło 154 osób)

Grupy socjoterapeutyczne:

- Grupa młodzieżowa 8 os. (15 spotkań)
- Grupa socjoterapeutyczna klas 1-3 SP – 6 os. (13 spotkań)
- Grupa socjoterapeutyczna klas 4-6 SP – 6 os. (15 spotkań)
- Ilość sesji biofeedback: 204

Zespoły Konsultacyjne dla Pedagogów działały w tym roku szkolnym w formie online i stacjonarnie. Były prowadzone przez Panią Katarzynę Michałek jako Zespół dla Pedagogów Szkół Podstawowych (3 zespoły) oraz Pana Waclawa Srebro i Stanisława Stacha jako Zespół Pedagogów Szkół Ponadpodstawowych (5 zespołów).

W roku szkolnym 2021/2022 wydano:

- 10 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego
- 5 orzeczeń o indywidualnym nauczaniu

Najczęściej zgłaszane problemy obejmowały: trudności wychowawcze, problemy w radzeniu sobie z trudnymi zachowaniami dzieci i młodzieży (depresja lub stany depresyjne u dzieci i młodzieży – bardzo duże nasilenie, tendencja wzrostowa, w chwili obecnej jest to najbardziej alarmujący poziom od wielu lat, z tendencją rosnącą, agresja, obniżony poziom funkcjonowania społecznego); zachowania lękowe własne i dziecka, brak porozumienia z drugim rodzicem w sprawach wychowawczych (w szczególności w sprawach rozwodowych - tendencja wzrostowa, nadopiekuńczość); praca z ofiarami przemocy (sposoby rozładowania emocji swoich i dzieci, Niebieska Karta); relacja małżeńska i partnerska (kryzys i konflikt), rozwód, rozstanie, powtórne związki; autoagresja dzieci i młodzieży (tendencja wzrostowa).

Działania z zakresu wychowania, profilaktyki, opieki i bezpieczeństwa

Gmina Miasta Tarnowa wspierała rodziców w ich zadaniach i funkcjach wychowawczych, m.in. zlecając do realizacji **programy i szkolenia profilaktyczne** z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy, przy uwzględnieniu propozycji zgłoszonych przez tarnowskie szkoły. Realizowane programy posiadały rekomendację instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie systemu rekomendacji (Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Przykładowe programy: „Archipelag Skarbów”, „Spójrz inaczej”, „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” i „Przyjaciele Zippiego”.

Ponadto przedszkola, szkoły i poradnie psychologiczno-pedagogiczne realizowały własne programy profilaktyczne. Na wyróżnienie zasługuje realizowany przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną program zapobiegania zachowaniom suicydalnym „*Presja na życie*” obejmujący szkolenie nauczycieli, rodziców oraz zajęcia psychoedukacyjne z dziećmi i młodzieżą.

W podejmowanych działaniach profilaktycznych na terenie naszego miasta ważną rolę odgrywają projekty profilaktyczne realizowane przez Komendę Miejską Policji w Tarnowie oraz tarnowską Straż Miejską (np. realizowane w 2022 r. spotkania z inspektorem Straży Miejskiej pn. „Agresja, przemoc i cyberprzemoc”, spotkania z przedstawicielem policji pn. „Odpowiedzialność prawna nieletnich i cyberprzemoc”). Służby mundurowe współpracują ze szkołami w realizacji procedur związanych z występowaniem przemocy w rodzinie („Niebieska Karta”).

Co roku w Tarnowie organizowana jest kampania na rzecz przeciwdziałania przemocy „Biała Wstążka”. W 2022 r. wydarzenie odbywało się pod hasłem „Twoja bierność wspiera przemoc”, będącym symbolem sprzeciwu wobec agresji kierowanej do drugiego człowieka, w szczególności dzieci. W akcje co roku włączają się przedszkola i szkoły, organizując happeningi, warsztaty i pogadanki.

Wychowanie patriotyczne pełni kluczową rolę w edukacji dzieci i młodzieży. Jest realizowane między innymi poprzez:

- rozbudzanie uczuć patriotycznych (zapoznanie z hymnem, barwami i symbolami narodowymi naszego państwa i miasta),

- kształtowanie postawy szacunku do kultury i tradycji polskiej, symboliki narodowej, postaci wielkich Polaków, świąt państwowych i rocznic,
- promocji aktywnej postawy obywatelskiej,
- rozwijanie poszanowania postaw prospołecznych i dobra wspólnego,
- wzmacnianie identyfikacji z miejscem pochodzenia,
- kształtowanie postaw i szacunku do innych narodów i kultur,
- umożliwianie kreatywnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych i politycznych,
- kształtowanie odpowiedniego zachowania w czasie uroczystości szkolnych, państwowych,
- rozwijanie poczucia własnej tożsamości narodowej,
- tworzenie sytuacji wyzwalających emocjonalny związek z krajem ojczystym przez uczestnictwo w spotkaniach, uroczystościach i konkursach (m.in. organizowanie spotkań z przewodnikiem Miasta Tarnowa, z kombatantami, regionalnymi artystami (poetka, pisarz)).

Realizacja w/w działań polega między innymi na:

- udziale w uroczystościach zawierających treści patriotyczne, w rocznicowych akademiach i apelach szkolnych (m.in. rocznica wybuchu II wojny światowej, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości 11 Listopada, Święto Flagi, Święto Szkoły i Święto Patrona Szkoły),
- współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, m.in. z Muzeum Okręgowym i Związkiem Sybiraków w Tarnowie,
- organizacji konkursów dotyczących problematyki regionalnej i narodowej,
- udziale w zajęciach w Muzeum Okręgowym i Muzeum Etnograficznym.

Działania na rzecz ucznia zdolnego

Tarnowskie szkoły systematycznie wspomagają uczniów zdolnych i podejmują działania wykraczające poza obowiązkowe zadania edukacyjne. Uczeń zdolny ma możliwość, m. in.:

- nauki w klasach językowych, przygotowaniu do matury międzynarodowej,
- uczestniczenia w różnego rodzaju zajęciach pozalekcyjnych, w tym rozwijających jego zainteresowania i uzdolnienia np.: sportowe, przedmiotowe, artystyczne,
- uczestniczenia w zajęciach pozaszkolnych m.in. wolontariat,
- uzyskania pomocy od nauczyciela w przygotowywaniu się do olimpiad przedmiotowych, konkursów szkolnych i pozaszkolnych,
- uczestniczenia w projektach edukacyjnych,
- realizacji indywidualnego toku lub programu nauczania,
- skorzystania z doradztwa zawodowego,
- skorzystania ze stypendium.

Najważniejsze realizowane w tym zakresie przedsięwzięcia to:

- **Projekt POKL Małopolska Chmura Edukacyjna** - stworzenie możliwości bezpośredniej współpracy uczelni z najzdolniejszymi uczniami 3 szkół w Tarnowie,
  - „**Klasy Patronackie**” – realizowane we współpracy szkół ponadpodstawowych z Akademią Nauk Stosowanych. W roku szkolnym 2021/2022 współpracę w ramach klas patronackich prowadziły: II LO, III LO, ZST.
  - Uhonorowanie 53 najzdolniejszych uczniów dyplomami i tytułami **Prymusów Tarnowa** podczas Miejskiego Zakończenia Roku Szkolnego 2021/2022.

Działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola

Działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola to nie tylko przeciwdziałanie agresji czy przestępczości. Troska o bezpieczne otoczenie i bezpieczne zachowanie ucznia dotyczy także: poprawy poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, wspierania rozwijania

kompetencji kulturowych dzieci i młodzieży, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, zapobiegania nadwadze i otyłości, a także zaangażowania młodzieży w działania profilaktyki rówieśniczej. Głównym zadaniem edukacji jest zapobieganie (profilaktyka pierwszorzędowa). Z ważniejszych obszarów aktywności w tej dziedzinie wymienić należy:

- ramowe programy działań profilaktyczno-wychowawczych,
- przygotowanie i reagowanie w obliczu incydentów krytycznych oraz sytuacji kryzysowych,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli, a w sytuacjach problemowych stosowanie skutecznych form interwencji profilaktycznych i wychowawczych,
- odpowiedzialność pracowników szkoły za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, opieki i wychowania,
- gromadzenie i stosowanie scenariuszy zajęć dla uczniów (profilaktyka, kształtowanie umiejętności prospołecznych, ocena ryzyka, podejmowania decyzji, konsekwencji niewłaściwych wyborów, przestrzeganie przed demoralizacją i przestępczością).

Programy profilaktyczne i edukacyjno-wychowawcze

Szkoły i przedszkola realizują zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Od 2011 r. w Tarnowie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego członkami są przedstawiciele edukacji. SPPT i PPP są aktywne w pracy w tym zespole oraz udzielają pomocy rodzinom i członkom rodzin, w których występuje problem przemocy.

Strategia rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii jest co roku opracowywana przez Centrum Usług Społecznych (do 31.12.2021 r. Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT). W „Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 rok” jako zadanie 3 wskazano: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”.

Szczegółowe informacje o programach profilaktycznych realizowanych w ramach „Gminnego programu...” znajdują się w sprawozdaniu z realizacji tego programu.

14.4 Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny (stypendium szkolne i zasiłek szkolny, wyprawka szkolna, bezpłatne podręczniki oraz dożywianie) lub motywacyjny (za szczególne osiągnięcia naukowe i artystyczne). Od 1 stycznia 2022 r. obsługę stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym dla uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej oraz zasiłki szkolne przejęło Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Od lipca do grudnia 2022 r. realizowano Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022 zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1227). Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych jest jedną z form realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych, podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, a w konsekwencji zwiększania ich szans edukacyjnych. W latach poprzednich realizacja dofinansowania zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych („Wyprawka szkolna”) odbywała się na podstawie przyjmowanego corocznie programu rządowego, w którym zmieniała się tylko grupa odbiorców udzielanej pomocy – uczniów

poszczególnych klas w danych typach szkół, natomiast niezmiennie pozostawały cele, sposób realizacji i finansowania programu oraz tryb udzielania pomocy. W związku z tym, że wysokość dofinansowania nie ulega zmianie, Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło decyzję o modyfikacji formuły z jednorocznej na trzyletnią. W nowej trzyletniej formule zmieniono nazwę programu, w której wprost wskazano faktycznych odbiorców, którymi są uczniowie niepełnosprawni oraz rozszerzono katalog wsparcia o dofinansowanie zakupu materiałów ćwiczeniowych (w latach ubiegłych dofinansowanie obejmowało podręczniki i materiały edukacyjne). Wszystkie 210 osób objęte programem posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Są wśród nich uczniowie ze szkół ponadpodstawowych (licea ogólnokształcące – 43, branżowe szkoły I stopnia – 69, technika – 21, oraz szkoły specjalne przysposabiające do pracy – 77). Łączny koszt pomocy finansowej na zakup książek wyniósł 61 971,69 zł (2021 r. – 51 358,30 zł).

Dotacja podręcznikowa to dotacja celowa z budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów szkół podstawowych (bezpłatny dostęp) z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania dla tych szkół.

W 2022 r. na realizację zadania polegającego na wyposażeniu:

- 8340 uczniów w materiały ćwiczeniowe z klas I-VIII szkół podstawowych,
- 2164 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne z klas III i VI szkół podstawowych,
- 612 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne, w wyniku zwiększenia się liczby uczniów z klas I, II, IV, V, VII, VIII szkół podstawowych w stosunku do zeszłego roku lub refundacji z klas I-VIII szkół podstawowych,
- 0 uczniów w podręczniki do języka obcego nowożytnego lub materiałów edukacyjnych do języka obcego nowożytnego ze względu na zdiagnozowany stopień zaawansowania znajomości danego języka obcego nowożytnego,

Wojewoda udzielił Gminie Miasta Tarnowa dotacji celowej w wysokości 750 032,05 zł (w 2021 r. na wyposażenie 8453 uczniów w materiały ćwiczeniowe oraz 4031 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne z klas I-VIII szkół podstawowych wydatkowano 1 142 945,67 zł). Maksymalna kwota dotacji na jednego ucznia wynosi od 138,60 zł do 321,75 zł, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych od 310,86 zł do 6435,00 zł.

Wyplacono również pomoc finansową o charakterze motywacyjnym w formie przyznawanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów na podstawie uchwały Nr LIV/575/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 maja 2018 roku w sprawie utworzenia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych dzieci i młodzieży w ramach tego programu (Dz. Urz. Woj. Mał. z 2018, poz. 4141). Jego wysokość uzależniona jest od liczby kandydatów spełniających kryteria regulaminu, przy czym nie może przekroczyć kwoty 3000 zł brutto na jednego ucznia. Biorąc pod uwagę wymogi regulaminu i zabezpieczone na ten cel środki w wysokości 200 000 zł (według podziału: 80% – naukowe, 20% - artystyczne), stypendium przyznano 39 uczniom (w 2021 r. – 46), w kwocie:

- **3000 zł** dla ucznia legitymującego się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, który uzyskał tytuł laureata – 13 uczniów,
- **2400 zł** dla ucznia legitymującego się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, który uzyskał tytuł finalisty – 16 uczniów,

- **2500 zł** dla ucznia legitymującego się wybitnymi osiągnięciami artystycznymi – 10 uczniów.

Całkowity koszt wydatkowany na stypendium w 2022 r. wyniósł 102 400 zł (w 2021 r. – 99 968 zł).

Stypendia Prezesa Rady Ministrów w roku szkolnym 2022/2023 otrzymało 27 uczniów (26 z 19 szkół publicznych oraz 1 uczeń z 1 szkoły niepublicznej). Stypendium Ministra Edukacji Narodowej otrzymało 5 uczniów z 2 szkół publicznych (4 z III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie oraz 1 z I Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie).

Rozliczenie końcowe - finansowe i merytoryczne - środków przeznaczonych w roku 2022 na dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników w ramach środków przekazywanych z Funduszu Pracy

Wyszczególnienie	Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie kosztów kształcenia ze środków Funduszu Pracy	Liczba młodocianych, którzy u tych pracodawców zrealizowali przygotowanie zawodowe	Wydatkowana przez gminę kwota ze środków Funduszu Pracy na realizację decyzji przyznających dofinansowanie pracodawcom
nauka zawodu 36 m-cy	47	85	689 821,01
Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	-	-	-
Wykorzystano razem ze środków Funduszu Pracy:			689 821,01

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

15. KULTURA

Rok 2022 przejdzie do historii pod znakiem zniesienia stanu epidemii koronawirusa oraz trwającej od wiosny 2022 roku wojny w Ukrainie. Jednakże instytucje kultury, organizacje pozarządowe, twórcy i animatorzy działali aktywnie w sferze kulturalnej. W naszym mieście odbyło się wiele ciekawych i wartościowych wydarzeń kulturalnych, skierowanych do szerokiego grona odbiorców.

Kultura w liczbach 2022 rok:

Wydarzenie	Liczba odbiorców
koncerty	54
festiwale	9
spektakle	225
wystawy	72
seanse filmowe	1203
zajęcia edukacyjne w miejskich instytucjach kultury	3500
wypożyczenia książek	160 tys.

Wydatki na kulturę w 2022 r. (dział 921): 25 299 561,16 zł. Pozyskane środki z zewnątrz: 2 593 362 zł.

15.1 Wydarzenia artystyczne

Ukraińska Gastromajówka POMAGAMY - 30 kwietnia- 1 maja

Na Rynku można było skosztować tradycyjnych ukraińskich potraw i przekąsek oraz poznać tajniki kuchni naszych wschodnich sąsiadów. Wśród zaproszonych gości pojawił się m.in. Robert Makłowicz i Mikołaj Rej. Nie brakło także atrakcji i niespodzianek dla dzieci. Były bańki mydlane, malowanie twarzy i wiele innych atrakcji.

Tarnowska Nagroda Filmowa

Festiwal organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury jest wydarzeniem popularyzującym, promującym, upowszechniającym dorobek polskiej kinematografii i najstarszą po Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni imprezą związaną z polskim filmem. Festiwal odbywa się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Stowarzyszenia Filmowców Polskich oraz Prezydenta Miasta Tarnowa. Program 36. edycji, odbywającej się w dniach 27 maja - 4 czerwca składał się z 12 pokazów konkursowych, 6 pokazów specjalnych oraz 6 projekcji dla dzieci w ramach projektu „Filmy Młodego Widza”, a także z imprez towarzyszących (koncerty, wystawy, spotkania). Ogółem w całym programie TNF uczestniczyło 5 015 widzów.

Obchody Roku Szczepanika - 12- 13 czerwca

W ramach obchodów odbył się m.in. przejazd Jana Szczepanika dorożką przez nasze miasto, na tarnowskim rynku wykonana została z drona wspólna fotografia z Janem Szczepanikiem. W sali koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych miała miejsce Uroczysta Gala Jubileuszowa, podczas której nastąpiło wręczenie nagród Jana Szczepanika oraz medali Jana

Szczepanika. W Muzeum Historii Tarnowa i Regionu otwarto wystawę „Jan Szczepanik – geniusz, wynalazca, konstruktor”. W Amfiteatrze Letnim odbył się koncert zespołu Pectus „Szczepanikowie dla Szczepanika”.

Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”.

Organizowane przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Komitet Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie oraz Gminę Miasta Tarnowa, trwały od 12 do 19 czerwca.

W programie znalazły się koncerty pod Bimą, wystawy, spacer śladami tarnowskiego getta, zwiedzanie cmentarza żydowskiego.

Gala Wręczenia Nagród Miasta Tarnowa 2022

25 czerwca w Amfiteatrze Letnim odbyła się Gala Wręczenia Nagród Miasta Tarnowa 2022 w dziedzinie kultury. Podczas Gali wręczono Nagrody Miasta Tarnowa w dziedzinie twórczości artystycznej i stypendia artystyczne oraz odbył się koncert AllDęte..

II Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. J. Wł. Krogulskiego - 29 czerwca – 2 lipca

Konkurs, organizowany przez Urząd Miasta Tarnowa, Connecticut Chopin Foundation oraz Zespół Szkół Muzycznych im. I.J. Paderewskiego w Tarnowie, odbył się w sali koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych. Składał się z trzech kategorii młodzieżowych oraz kategorii mistrzowie fortepianu, bez ograniczenia wiekowego. Dyrektorem Artystycznym Konkursu i Przewodniczącym Jury jest Ambasador Tarnowa dr Krystian Tkaczewski.

35 ULICA. Festival - 8-9 lipca 2022

35. edycja międzynarodowego festiwalu teatrów ulicznych ULICA Festival odbyła się pod tytułem „Horyzont Polski”. Festiwal ULICA to wspaniałe widowiska, spektakle teatralne, happeningi i improwizacje, które zarówno zachwycają i bawią, jak skłaniają widzów do refleksji. Na ulicach Tarnowa wystąpili artyści z Polski, Hiszpanii, Togo, Włoch oraz Szwajcarii.

VI Międzynarodowy Festiwal Ambasador Tarnowa Maestro Krystian Tkaczewski i Jego Goście - sala koncertowa przy Zespole Szkół Muzycznych - od 31 lipca do 13 sierpnia. Wydarzenie rozpoczął koncert Krystiana Tkaczewskiego oraz laureatów II Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. J.W. Krogulskiego w Tarnowie: Andriego Zakhodiakina z Ukrainy oraz Michała Oleszaka z Polski. 5 i 7 sierpnia zagrali uczestnicy festiwalu z towarzyszeniem Tarnowskiej Orkiestry Kameralna pod dyr. Masahi Katayamy (z Japonii).

XXVI Ogólnopolski Festiwal Komedii TALIA

Festiwal „Talia” to najważniejsze wydarzenie teatralne w Tarnowie. Podczas Festiwalu, organizowanego przez Teatr im. Ludwika Solskiego w dniach od 24 września do 1 października, zaprezentowano spektakle komediowe. Przygotowano także imprezy towarzyszące: wystawę, koncert oraz panele dyskusyjne.

19. Festiwal ArtFest

ArtFest to projekt interdyscyplinarny, łączący ze sobą różne dyscypliny artystyczne, obejmujący wydarzenia plastyczne, muzyczne i teatralne. Organizatorem Festiwalu jest Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie oraz Tarnowskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych. W 2022 r. imprezy festiwalowe odbywały się w dniach od 29 listopada do 11 grudnia. Na program 19. edycji Festiwalu złożyły się: m.in. wystawy, koncerty i spotkania z twórcami.

15.2 Instytucje kultury i ich działalność

Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie

W 2022 r. Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie przygotował pięć spektakli premierowych:

- Lucy Maud Montgomery „Ania z Zielonego Wzgórza”, reż. Matylda Baczyńska pod opieką artystyczną Macieja Wojtyszki (premiera 27 marca 2022, Duża Scena),
- Robert Brutter „Kantata na cztery skrzydła”, reż. Ireneusz Pastuszek (premiera 28 maja 2022, Mała Scena),
- Hanoch Levin „Zimowy pogrzeb”, reż. Filip Kowalczyk (premiera 17 września 2022 roku, Duża Scena),
- na podstawie „Tragedii Hamleta, księcia Danii” Williama Szekspira (tłum. Jarosław Iwaszkiewicz), fragmentów: „Śmierć Ofelii” Stanisława Wyspiańskiego, „Prób” Michela de Montaigne’a: „Hamlet. Legenda” - adaptacja, reżyseria, scenografia i kostiumy Szymon Budzyk (premiera 19 listopada 2022 roku, Duża Scena),
- Maciej Wojtyszko „Pożarcie Królowny Bluetki”, reż. Małgorzata Wojciechowska (premiera 4 grudnia 2022 roku, Duża Scena).

Ponadto działalność teatralną wzbogaciły wydarzenia:

- „Solski Patriotycznie” - koncert pieśni żołnierskich, niepodległościowych, patriotycznych i harcerskich - 11 listopada przed Teatrem,
- finałowy koncert „Stachura in memoriam” w ramach Przeglądu Twórczości Edwarda Stachury,
- spotkanie z Pavlem Rankovem, autorem powieści „Zdarzyło się pierwszego września” oraz z Tomaszem Grabińskim, tłumaczem – laureatami Literackiej Nagrody Europy Środkowej „Angelus”,
- letnie i zimowe półkolonie teatralne oraz warsztaty (m.in.: plastyczne z Anią z Zielonego Wzgórza, „Drzewa uważności” dla dzieci i ich rodziców, muzyczne „Maluchy w Solskim”),
- wystawy (m.in.: „Róże i kolce” Katarzyny Karbowskiak oraz Anny Śliwińskiej, „Ostatnia wieczerza” Piotra Barszczowskiego „Mleczko w teatrze” Andrzeja Mleczki).

Spektakle tarnowskiej sceny były prezentowane poza jej siedzibą, m.in.:

- „Noc Helvera” podczas 35. Festivalu ULICA w Krakowie,
- „Trans-Atlantico” Witolda Gombrowicza w reżyserii Tomasza Gawrona na XV Międzynarodowym Festiwalu Gombrowiczowskim w Teatrze im. J. Kochanowskiego w Radomiu. Spektakl zdobył Nagrodę Publiczności, ponadto nagroda dla najlepszego aktora trafiła do Tomasza Schimscheinera za kreację Gonzala.

W teatrze zorganizowano specjalny pokaz spektaklu „Mayday”, podczas którego bilety cegiełki przeznaczono na produkcję sztuki „Zimowy pogrzeb” oraz spektaklu „Ikebana” dla sceny we Lwowie.

W 2022 roku Teatr zrealizował dwa festiwale:

- XXVI Festiwal Komедии Talia 2022 – podczas którego widzowie i jurorzy zobaczyli sześć spektakli konkursowych, spośród których jury w składzie: Krzysztof Jaroszyński, Anna Wakulik, Adam Prucnal przyznało:
  - Grand Prix festiwalu oraz statuetkę Talii spektaklowi „Słoneczni chłopcy” w reżyserii Marcina Hyncara (Och Teatr z Warszawy),
  - Nagrodę indywidualną dla Jacka Fedorowicza za grę aktorską w spektaklu „Biesiada u hrabiny Kotłubaj” w reżyserii Magdaleny Piekorz (Fundacja Republika Marzeń z Warszawy) oraz za spektakl „Niepamięć” w reżyserii Piotra Ratajczaka (Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi oraz Fundacja Garnizon Sztuki),
 Nagroda Publiczności została przyznana za spektakl „Słoneczni chłopcy” w reżyserii Marcina Hyncara. Nagroda dla młodego aktora – ALE AKTOR! ufundowana przez

ZASP, trafiła do Stefana Krzysztofiaka za rolę w spektaklu „Zimowy pogrzeb” w reżyserii Filipa Kowalczyka (Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie). Autorem plakatu towarzyszącego festiwalowi TALIA 2022 był Andrzej Mleczo.

- XIV Festiwal Mała Talia dla dzieci – z tej okazji przygotowano „Pożarcie Królowy Bluetki” – premierę bajki dla najmłodszych widzów, która była jednym z pięciu spektakli konkursowych festiwalu.

Pozostałe tytuły:

„Wywrócona Bajka o Kapturku” (Teatr KULTURESKA z Krakowa),

„Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)”

„Piękna jak łabędź” „Ania z Zielonego Wzgórza”.

Spektakle były oceniane przez dziecięce jury, a zwycięzca „Ania z Zielonego Wzgórza” otrzymała statuetkę wykonaną przez podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej PSONI Koło w Tarnowie. Podczas Festiwalu odbyły się warsztaty dla najmłodszych, czytanie bajki „Pożarcie Królowy Bluetki” w Bibliotece w Szynwałdzie oraz konkurs plastyczny i wystawa najciekawszych prac we foyer teatru.

W ubiegłym roku teatr zrealizował część projektu TarNOC w ramach funduszy norweskich Tarnów – Nowe Spojrzenie. W przestrzeni miejskiej Tarnowa odbyło się 5 happeningów (czytanie fragmentów książki pt. "Stramer" Mikołaja Łozińskiego, happeningi muzyczne „Hawa Nagila” oraz „Pod fontannami perłowymi” - Solski Chór, „Radio Solski” – Teatru Solskiego oraz happening „Mayday” – Teatru i Szkoły Tańca Sun Salsa) oraz 6 spektakli („Zapach czasu” Teatr KTO, „Poza czasem” Teatr Akt, „Księża lasu” Teatr Tarnów, „Kantata na cztery skrzydła” Teatr Tarnów, „Quadro” eVenti Verticali z Włoch, „Solski patriotycznie”)

W 2022 roku odbyła się pierwsza edycja projektu „Ludwiś w eduAKCJI”. To innowacyjny pomysł tarnowskiego Teatru polegający na przeniesieniu teatralnych zajęć do szkół i wykorzystaniu narzędzi, możliwości i artystycznych doświadczeń jakie wnosi teatr. Zadanie skierowane było do uczniów klas I do VI. W wybranych szkołach zostały przeprowadzone bezpłatne warsztaty aktorskie, muzyczne i plastyczne, a efektem końcowym były pokazy na scenie tarnowskiego teatru.

W 2022 roku wystawiono 201 spektakli, w tym 5 poza siedzibą, które obejrzało łącznie 42 286 widzów. Wpływy ze sprzedanych biletów w siedzibie i ze sprzedaży spektakli w terenie wyniosły łącznie 1 136 036 zł.

Teatr pozyskał na przedsięwzięcia artystyczne z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz od sponsorów kwotę 364 385.81 zł.

Tarnowskie Centrum Kultury

Centrum mieści się w zabytkowej kamienicy przy Rynku 5, a w jego strukturze znajduje się również kino „Marzenie”, Amfiteatr Letni oraz od 11.09.2022 r. Pasaż Odkryć (Rynek 4) i Dom Kultury Westerplatte (od 18.12.2022 r.).

W roku 2022 TCK w ramach działalności przeprowadziło:

	Liczba działań	Odbiorcy
Przedsięwzięcia edukacyjne	25	535
Zajęcia edukacyjne stałe	2 629	143
Koncerty/spektakle/imprezy kabaretowe	31	6 232
Wystawy	15	2 326
Imprezy filmowe	72	10 046
Spotkania z twórcami / Wykłady / Prelekcje	28	1575
Seanse w kinie „Marzenie”	1 175	29 463

Organizacja imprez miejskich/imprezy współorganizowane	38	11 319
Organizacja imprez Rad Osiedlowych	9	2068
Pasaż Odkryć – działalność i sprzedaż biletów wstępu	4	7346
Dom Kultury „Westerplatte”	3	273
Suma:	4 029	71 326

Koncerty / spektakle/kabarety

Koncerty stanowią podstawową ofertę kulturalną Tarnowskiego Centrum Kultury, które poprzez odpowiedni dobór artystów daje publiczności szerokie spektrum gatunków i stylów.

Koncerty niecykliczne

- Magdalena Kumorek "Love story, czyli story to love"
- Młynarski. Projekt własny TCK.
- S.M.Rock. Uczniowie i nauczyciele.
- Aga Derlak Trio (koncert jazzowy)
- Monika Borzym. Monika Borzym śpiewa stare piosenki.
- 36. TNF. Gala zakończenia: Muzyka filmowa - Kwintet Kameralistów Śląskich
- Jucho
- S.M.Rock. Uczniowie i nauczyciele.
- Saudade. Muzyka fado.
- Wspomnienie o Ryszardzie Riedlu. Sebastian Riedel & Cree
- Zaduszki - koncert w hołdzie nieżyjącym Artystom
- Pilichowski Band ft. Kasia Stanek
- Sad Smiles
- S.M.Rock. Uczniowie i nauczyciele.
- Cezik dzieciom „Nutkosfera”
- Cezik dzieciom „Nutkosfera”
- LNSD Quartet (koncert jazzowy)

Ogółem: 17 koncertów niecyklicznych z udziałem 2 934 osób.

Koncerty cykliczne

- Jazzowy Rynek. Leliwa Jazz Band
  - Klasyka na miejscu. Harfa & Flet – Elżbieta Baklarz / Wioletta Strączek
  - Jazzowy Rynek. Five O'Clock, RB Dixie Five
  - Jazzowy Rynek. Old Boys Band, Enerjazz
  - Klasyka na miejscu. Harfa – Elżbieta Baklarz
  - Był Sobie Blues. Mrozu.
  - Klasyka na miejscu. AccoCreation Stage Duo. Paweł Kusion, Łukasz Cebula
  - Był Sobie Blues. Ania Rusowicz
  - Był Sobie Blues. Super Trio
  - Klasyka na miejscu. AccoSax. Michał Król, Paweł Kusion
- Ogółem: 11 koncertów cyklicznych z udziałem 2 168 osób.

Spektakle

- Echa. Spektakl teatru Migro.
  - Bajeczna Fiesta. Interaktywny spektakl dla dzieci. Teatr Kultureska
  - Warsztaty i rozśpiewany spektakl dla dzieci Bukiet Talentów. Teatr Kultureska
- Ogółem: 3 spektakle z udziałem 1 130 osób.

Imprezy współorganizowane w przestrzeni miasta (amfiteatr, plenery)

- Koncert: Orkiestra Dęta Grupy Azoty S.A. z okazji 231. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3-maja
  - Koncert: XV Przegląd Strażackich Orkiestr Dętych (Współorganizacja UMT)
  - Koncert: Pectus "Akustycznie" (Współorganizacja UMT, NOT)
  - Koncert: Tarnów Ma Głos (Współorganizacja Pałac Młodzieży)
  - Spotkanie: Turnieje szachowe / 21 spotkań (Współorganizacja UMT)
  - Event Przedszkola Bajka (Współorganizacja Przedszkole Bajka)
  - Letnie potańcówki na Rynku / 9 wydarzeń (Współorganizacja UMT)
  - Koncert: Mocni razem (Współorganizacja UMT)
  - Spotkanie: Targi edukacyjne (Współorganizacja: Pro Patria Semper)
  - Spektakl: Księga lasu (Współorganizacja Teatr Im. Ludwika Solskiego)
- Ogółem: 38 imprez współorganizowanych z udziałem 11 319 osób.

Organizacja imprez rad osiedlowych

- Święto Grabówki
  - Starówka Hip-Hop Festiwal. HGC, Sarius, Smagi, Yit, Beauty & Beast Dance Studio
  - Starówka Jazz Festival. Leliwa Jazz Band
  - Starówka Jazz Festival. RB Dixie Five
  - Starówka Jazz Festival. Enerjazz
  - Piknik Rady Osiedla Koszyce: Kumotry, Wasabi, Dzisiaj My, Baby Full
  - Szanty na tarnowskiej Starówce. Klang, Zejman & Garkumpel
  - Szanty na tarnowskiej Starówce. EKT, The Cotton
  - Migawki Starówki – rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego
- Ogółem TCK było współorganizatorem 9 imprez rad osiedlowych z udziałem 2068 osób.

Przedsięwzięcia edukacyjne

Warsztaty plastyczne:

- Ferie z OtwARTą – Warsztat kaligrafa
- Wakacje z OtwARTą
- Podaruj uśmiech babci i dziadkowi
- Walentynki
- Ebru
- Kolaż
- Akwarela dla początkujących
- Zaprojektuj idealne miasto Tarnów

Warsztaty fotograficzne:

- Studio nie jest straszne
- Fotografia otworkowa
- z Tomaszem Tomaszewskim
- Akademia FIAP
- Jak fotografować ludzi na ulicy?
- Fotografia produktowa
- Będę fotografem
- Retusz w stylu fine art
- Portret w stylu fine art
- Fotografia mobilna

- Photoshop – warstwy, maski i kanały
- Produkcja muzyczna i gitara basowa z Wojtkiem Pilichowski

Warsztaty naukowe:

- Czas odkryć Pasaż

Warsztaty filmowe:

- Akcja animacja
- Adamczak | Zaborski. Porozmawiajmy o kinie od A do Z
- Warsztaty - szkolenie dla dzieci: Projektowanie i realizacja serwisów internetowych oraz gier mobilnych w ramach projektu „Sieć na kulturę”

Stale zajęcia edukacyjne – pracownie artystyczne TCK w 2022 r.

Szkoła Muzyków Rockowych S.M.Rock

Szkoła Muzyków Rockowych (S.M.Rock) to projekt edukacyjny Tarnowskiego Centrum Kultury. Swoją działalność rozpoczęła w 1993r. i nieprzerwanie działa do dnia dzisiejszego. Celem szkoły jest profesjonalne kształcenie muzyczne dzieci, młodzieży i dorosłych w klasach gitary, gitary basowej, fortepianu, perkusji oraz śpiewu. Wszystkie zajęcia odbywają się w trybie indywidualnym, raz w tygodniu w pracowniach muzycznych Tarnowskiego Centrum Kultury. Praktycznym elementem zajęć są koncerty z udziałem uczniów, które odbywają się kilka razy w roku. Podczas koncertów swój warsztat prezentują także nauczyciele.

otwARTa Pracownia Sztuk Wizualnych

Zajęcia adresowane dla wszystkich, którzy w teorii i praktyce chcą poznać i zrozumieć bogaty świat sztuki. OtwARTa Pracownia Sztuk Wizualnych oferuje zajęcia z zakresu interdyscyplinarnej edukacji artystycznej skierowanej do dzieci, młodzieży i dorosłych. Prowadzone przez pracownię kursy kształtują umiejętności manualne i warsztatowe, pozwalają rozwijać inteligencję wizualno-przestrzenną, wrażliwość estetyczną i emocjonalną, odkrywają talenty i nowe pasje, uczą posługiwać się językiem sztuki oraz rozumieć jej zasady i piękno. Podczas zajęć w Pracowni można zgłębiać tajniki malarstwa i rysunku oraz podstaw rzeźby i grafiki. Zajęcia prowadzi dr Anna Śliwińska - tarnowska artystka, pedagog szkolny i akademicki oraz mgr Joanna Graniczowska. Zajęcia odbywają się w kilku grupach z podziałem na wiek:

otwARTa Pracownia Fotograficzna

Warsztaty fotograficzne odbywają się w ramach „otwARTEj Pracowni Sztuk Wizualnych”. Udział w warsztatach jest doskonałą okazją, aby usystematyzować podstawy fotografowania oraz poszerzyć wiedzę i umiejętności. Warsztaty prowadzone są przez członków i przyjaciół Tarnowskiego Towarzystwa Fotograficznego. W programie poruszane jest szerokie spektrum zagadnień związanych z fotografią w ujęciu teoretycznym, jak i praktycznym. Na cykl warsztatów składają się dwugodzinne spotkania w kilkusobowych grupach z podziałem na początkującą i zaawansowaną. Zajęcia są adresowane do osób powyżej 14 r.ż.

Imprezy filmowe

36. Tarnowska Nagroda Filmowa

27 maja - 4 czerwca 2022 r. to okres realizacji zasadniczego programu jubileuszowej 36. Tarnowskiej Nagrody Filmowej – Festiwalu Wybranych Polskich Filmów Pełnometrażowych, podczas której przeprowadzono wszystkie założone punkty programu. Seanse filmowe, konkurs główny, projekcje specjalne i konkurs Filmów Młodego Widza odbywały się w sali kina Marzenie. Bezpośrednio po seansach publiczność uczestniczyła w spotkaniach z twórcami filmów. Głównymi elementami Festiwalu były konkurs filmów pełnometrażowych, konkurs filmów dziecięcych, spotkania z twórcami (on-line). Filmy konkursu głównego oceniały trzy gremia jurorskie – Profesjonalne - pod przewodnictwem reżysera Wojciecha Marczewskiego

(w składzie: Jolanta Dylewska - operatorka filmowa, Marta Habior - producentka filmowa, Marzena Majcher - kompozytorka muzyki filmowej, Artur Zaborski – dziennikarz), Jury Młodzieżowe oraz trzecie gremium – Publiczność. Konkurs Filmy Młodego Widza oceniało Jury Dziecięce składające się z dzieci reprezentujących tarnowskie przedszkola i szkoły podstawowe.

36. Tarnowska Nagroda Filmowa w liczbach

- 25 projekcji filmowych z udziałem 2 987 widzów w tym:
  - 12 filmów konkursowych (1 888 widzów)
  - 6 projekcji specjalnych (233 widzów)
  - 6 projekcje dla dzieci w ramach projektu „Filmy Młodego Widza” (866 widzów)
- 19 twórców filmowych (w tym gwiazdy polskiego kina)
- 18 spotkań i prelekcji z udziałem twórców, krytyków, filmoznawców (895 uczestników)
- 2 koncerty (420 uczestników)*
- 1 Wystawa plakatów z udziałem (270 odwiedzających)*

Ogółem 36. Tarnowska Nagroda Filmowa zgromadziła 5 015 widzów i uczestników (uwzględniając wszystkie punkty programu, jak koncerty, wystawy, wykłady, które ujęto w innych częściach niniejszego sprawozdania).

Ogółem w całym programie 36. TNF uczestniczyło 5 015 widzów w tym:

- projekcje festiwalowe (25 projekcji) w kinie Marzenie: 2 987 osób
- uczestnicy spotkań z twórcami filmów: 895 osób
- koncerty festiwalowe: 420 osób
- wystawa festiwalowa: 270 osób

CineMARZENIE

Cykl projekcji kina niekomercyjnego, filmów ambitnych i wyróżnionych na najlepszych festiwalach. Projekcjom towarzyszą spotkania, prelekcje i dyskusje. Odbywają się co tydzień w niedzielne popołudnia. Autorem i animatorem projektu jest Jakub Armata – dziennikarz filmowy. Tytuły:

- King Richard: Zwycięska rodzina
- Szef roku
- Truflarze
- Wszystko poszło dobrze
- Hazardzista
- Król Internetu
- Śmierć na Nilu
- Córka
- Cyrano
- Historia mojej żony
- Zakochana Anais
- Duch śniegów
- Film balkonowy
- W świetle dnia
- Trzy piętra
- Bodies Bodies Bodies
- Niewierna
- Serce dębu
- Diana. The Princess
- Silent Twins
- Zdarzyło się
- Baby Broker

- Bohater
- Na pełny etat

Ogółem w ramach cyklu „CineMARZENIE” zaprezentowano 24 filmy z udziałem 1 403 widzów.

CineMARZENIE Review

Cinemarzenie Review to kilkudniowy przegląd filmowy złożony z wybranych najciekawszych produkcji, które trafiły na ekrany kinowe w ciągu ostatniego roku, w tym m.in. filmy oscarowe. Tytuły:

- Mała mama
- Gdzie jest Anne Frank?
- MEN

Eko-Świat XXIII Przegląd Filmów Ekologicznych

XXI edycja przeglądu filmów o tematyce ekologicznej powstający we współpracy Tarnowskiego Centrum Kultury i Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa. Przegląd odbywał się w dniach 24-27.10.2022 r., skierowany był do dzieci i młodzieży szkolnej. Projekt ma na celu propagowanie tematyki ekologicznej, poprzez prezentację ciekawych filmów o tematyce związanej z przyrodą i otaczającym nas środowiskiem naturalnym, uwrażliwianie jej na piękno i wartości płynące z jej ochrony.

W ramach przeglądu „Eko Świat” w kinie „Marzenie” w ciągu czterech dni zaprezentowano 2 filmy: „Jeżyk i przyjaciele” oraz „Animal” (12 seansów).

Ogółem w przeglądzie filmów ekologicznych „Eko-Świat”, w 12 projekcjach wzięło udział 3 786 widzów.

Filmowe Lato w kinie Marzenie

Wakacyjna propozycja Tarnowskiego Centrum Kultury dla wszystkich spragnionych dobrego kina. Na ekranie Kina Marzenie ciekawe tytuły, w tym filmy laureatów i kandydatów do najważniejszych filmowych nagród oraz nietuzinkowe produkcje niezależnych twórców.

Tytuły:

- A oni nadal grzeszą, dobry Boże
- Ennio
- Paryż, 13. Dzielnica
- Książę
- Księgarnia w Paryżu
- Nieznośny ciężar wielkiego talentu
- Stracone złudzenia
- Greckie wakacje

Ogółem w ramach cyklu „Filmowe lato w kinie Marzenie” zaprezentowano 8 filmów z udziałem 491 widzów.

Wystawy

Tarnowskie Centrum Kultury od wielu lat prezentuje prace najlepszych polskich fotografików. Ekspozycje cieszą się zainteresowaniem coraz liczniejszego grona sympatyków tej dziedziny sztuki. Otwarciom wystaw zazwyczaj towarzyszą spotkania z autorami. Galeria TCK poza fotografiami prezentuje również dzieła młodych twórców, jak chociażby studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie. Wystawy rozpoczynane były wernisażami. Tytuły wystaw:

- Prace plastyczne uczestników Otwartej Pracowni Sztuk Wizualnych
- Marcin Bawiec "n.p.m."
- TCK FIAP – Wystawa prac uczestników FIAP
- Brzmienie czerni i bieli. Wystawa fotografii Beaty Motuk
- Pokazówka - Wystawa dyplomów ANS w Tarnowie,

- Konfrontacje Plakatu Studenckiego 2022. Wystawa plenerowa
- Wystawa 36. TNF: Sławomir Iwański. Plakaty
- Zależności - wystawa powarsztatowa
- Wystawa prac plastycznych uczestników Otwartej Pracowni Sztuk Wizualnych
- Fototworki - wystawa powarsztatowa
- Świat jest tam, gdzie się zatrzymałeś - Tomasz Tomaszewski
- 90 lat Tarnowskiego Towarzystwa Fotograficznego
- Nie pytaj mnie
- La Serenissima. Bogdan Litwora
- My way to AFIAP. Paulina Michałek

Spotkana z twórcami i prelekcje

- Finisaż wystawy prac uczestników Otwartej Pracowni Sztuk Wizualnych
- Wernisaż wstawy: Marcin Bawiec "n-p-m-" – spotkanie z autorem
- Wernisaż wystawy: TCK FIAP - Prace uczestników FIAP- Spotkanie z autorami-
- Wernisaż wystawy: Brzmienie czerni i bieli- Beata Motuk- Spotkanie z autorką-
- Wernisaż wystawy: Pokazówka - Wystawa dyplomów ANS w Tarnowie
- Wernisaż wystawy: Konfrontacje Plakatu Studenckiego 2022
- Wernisaż wystawy: Sławomir Iwański-Plakaty. Spotkanie z autorem
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Karolina Ruszel "Rentgen duszy"
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Krzysztof Madej – „Oddychając górami
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - „Moja NIE codzienność”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Bożena Kaczmarczyk – „Ulotność”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Bogdan Litwora – „Joyland”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Paulina Michałek – „12 klatek”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Eugeniusz Tadel – „Miejsca chwały Oręza Polskiego na ziemiach wschodnich”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Piotr Ziębiński – „Dzień z życia faceta”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Michalina Madura-Motyka – „Mój Vincent”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Monika Mitera – „Na koniec świata”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Jarosław Wrona - „... nie przeszkadzaj”
- Cykl "Wernisaże dzień po dniu" - Mateusz Niemczura – „Światła i cienie”
- The Best Of "Wernisaże dzień po dniu"
- Wernisaż wystawy powarsztatowej „Zależności”
- Wernisaż wystawy prac plastycznych uczestników Otwartej Pracowni Sztuk Wizualnych
- Wernisaż wystawy powarsztatowej Fototworki
- Świat jest tam, gdzie się zatrzymałeś- Spotkanie z Tomaszem Tomaszewskim
- Wernisaż wystawy: 90 lat Tarnowskiego Towarzystwa Fotograficznego
- Wernisaż wystawy społecznej „Nie pytaj mnie”- Spotkanie z autorami-
- Wernisaż wystawy „La Serenissima”- Spotkanie z autorem Bogdanem Litworą
- Wernisaż wystawy „My way to AFIAP”- Spotkanie z autorką Paulina Michałek

Pasaż Odkryć

Pasaż Odkryć, działający przy Tarnowskim Centrum Kultury od 9 września 2022 r., w swoich przestrzeniach (ponad 1200 m2 powierzchni użytkowej) oferuje ekspozycję stałą w stylu retrofuturystycznym wg maksymy „Dzisiaj to wczorajsze jutro”. Jest więc to swoista gra z widzem, który może dowiedzieć się jak dawniej wyobrażano sobie przyszłość, jak przyszłość „radzi” sobie z przeszłością, ile wiemy o sobie, o naszej planecie, historii człowieka.

Poza unikatowymi eksponatami Pasaż Odkryć prowadzi także specjalistyczne pracownie naukowe, sprofilowane i odnoszące się w swojej ofercie do osób ściśle z Tarnowem powiązanych (Heller, Olszewski, Piszowa, Dagarama, Szczepanik).

W okresie od 1.09.2022 r. do 31.12.2022 r. sprzedano łącznie 3906 biletów wstępu, w tym bilety grupowe, ulgowe, rodzinne, do planetarium.

Zorganizowano kilka imprez o charakterze otwartym w tym kilka plenerowych:

- Dni Otwarte w Pasażu Odkryć z okazji otwarcia obiektu - 10-11 września (1200 osób),
- Festiwal Nauki i Techniki - 30.09 - 2.10. (990 osób),
- Dni Babiego Lata - 4.09. – stoisko naukowe - (800 osób),
- Obserwacja częściowego zaćmienia Słońca - 25.10. (450 osób).

Dom Kultury „Westerplatte”

Ostatnia z przyłączonych do TCK instytucji, zlokalizowana na Osiedlu Westerplatte 8A. Przestrzeń dla działań edukacyjnych, projektów społecznych, artystycznych z udziałem różnych grup wiekowych. Powierzchnia użytkowa to ponad 500 mkw. Obiekt przekazano do TCK w dniu 18.11.2022r. Uroczyste otwarcie nastąpiło w dniu 15.12.2022r.

- Uroczyste otwarcie „O CHOINKA MIKOŁAJ!” koncert kolęd w wykonaniu duetu Szulakiewicz /Migala
- Pierwsze spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami – 20.12.2022r
- Koncert kolęd „KOLEDUJ! Nie bądź karpkiem masz głos!” sąsiedzkie śpiewanie kolęd

Kino Marzenie

W 2022 r. kino Marzenie zaprezentowało **190 filmów**, które na **1 239 seansach** zgromadziły **37 680 widzów** w tym:

Repertuar regularny:	1 084 seanse	24 507 widzów
Tarnowska Nagroda Filmowa:	25 seansów	2 987 widzów
Cinemarzenie/Cinemarzenie Review:	27 seansów	1 444 widzów
Przegląd Eko Świat:	12 seansów	3 786 widzów
Seanse zorganizowane dla szkół:	82 seanse	4 506 widzów
Seanse zorganizowane dla seniorów:	9 seansów	450 widzów

W 2022 r. Tarnowskie Centrum Kultury pozyskało środki zewnętrzne na działalność kulturalną w wysokości 1 840 941,32 zł.

Biuro Wystaw Artystycznych

Tarnowskie Biuro Wystaw Artystycznych organizuje wystawy oraz działania edukacyjne popularyzujące sztukę współczesną. Główna siedziba galerii znajduje się w Pałacyku w Parku Strzeleckim. Oddziałem BWA jest unikalna „Wystawa stała” – funkcjonująca w budynku dworca PKP. Od początku 2022 roku galeria powiększyła się o nowy oddział - Multimedialne Centrum Artystyczne ulokowane przy murach starego miasta, na ulicy Wałowej 25, będące nowym miejscem spotkań ze sztuką na mapie Tarnowa.

W 2022 roku galeria BWA Tarnów prezentowała wystawy, które z jednej strony pokazywały ciekawe zjawiska w polskiej sztuce, z drugiej promowały artystów lokalnych i regionalny potencjał.

Wystawie Natalii Kopytko „Nie szukaj mnie tak, gdzie się schowałam” towarzyszyła staranna aranżacja-labirynt inspirowana barokowymi ogrodami. Głównym celem wystawy było nowe spojrzenie na fenomen łysogórskiej ceramiki.

Podobnie spektakularną aranżację miała wystawa „The Amazing Land of Quarks, Elephants and Pierogi”, stworzona przez tarnowiankę Magdalenę Burdzyńską. Polsko-angielska wystawa, wcześniej prezentowana w Pawilonie Polska na Expo w Dubaju, dawała możliwość na nowo odkryć niesamowitą krainę języka polskiego.

Indywidualna wystawa malarstwa tarnowianina Kamila Kukli poprzez swoją totalną aranżację dawała możliwość zanurzenia się w twórczości tego jednego z bardziej wyrazistych twórców młodego pokolenia.

Wystawa mistrza animacji Mariusza Wilczyńskiego „Zabij to...” powstała na podstawie wielokrotnie nagradzanego filmu „Zabij to i wyjedź z tego miasta”, który otrzymał m.in. Grand Prix na festiwalu Tarnowska Nagroda Filmowa. Wystawa ta inaugurowała 19. Festiwal Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza, w programie którego znalazło się wiele wyjątkowych wydarzeń, m.in. performans łyżwiarski, warsztaty latte art czy pierwszy w Tarnowie spacer z przytulaniem drzew - kapiel leśna.

Wyjątkowym wydarzeniem była majowa Międzynarodowa Noc Muzeów, którą BWA koordynowało i do współpracy, której zaprosiło tarnowskie muzea, instytucje, szkoły artystyczne i galerie prywatne. Poza wystawami w programie Nocy Muzeów znalazły się koncerty, pokazy filmów, spacer. Wydarzenie spotkało się z ogromnym zainteresowaniem tarnowian oraz gości przyjezdnych.

Po raz kolejny BWA przygotowało bardzo bogatą ofertę wydarzeń wakacyjnych, wykorzystujących sąsiedztwo Ogrodu Sensorycznego oraz otoczenie Parku Strzeleckiego. Mieszkańcy chętnie brali udział w zajęciach jogi na trawie, aerobiku na świeżym powietrzu, zajęciach tańca współczesnego, koncertach „Klasyka w Parku”, „Mobilnym placu zabaw” dla najmłodszych”, warsztatach „Lato w BWA”. Prawdziwym hitem wakacji było silent disco - czyli cicha dyskoteka, którą BWA zorganizowało w Ogrodzie Sensorycznym na początek i zakończenie wakacji.

Owocem aktywnej współpracy BWA z Zespołem Szkół Plastycznych w Tarnowie oraz Wydziałem Sztuki Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie były nie tylko wystawy (m.in. wystawa Antoniny Janus-Szybist „Którędy wyjść ze słowa. Hommage à Białoszewski” zorganizowana z okazji 100-lecia urodzin Mirona Białoszewskiego, „Dyplomy ZSP”), ale także pokaz mody i happeningi.

BWA zajmuje się także popularyzacją tarnowskiego dziedzictwa kulturowego. W 2022 roku włączyło się w ogólnopolskie obchody rocznicy urodzin Tadeusza Kantora, organizując spacer w tarnowskimi śladami artysty prowadzone przez uczniów I LO - tej samej szkoły, którą ukończył wybitny artysta.

Warto podkreślić dużą otwartość galerii na osoby z Ukrainy, które schronienie przed wojną znalazły w Tarnowie. BWA Tarnów zarówno przygotowało wystawy z udziałem artystów ukraińskich, ale także program edukacyjny dedykowany tej grupie, w tym miejsce spotkań „Kawiarenka dla sąsiadów z Ukrainy” w Multimedialnym Centrum Artystycznym.

Galeria w 2022 roku zrealizowała łącznie: 30 wystaw i 195 wydarzeń artystyczno-edukacyjnych. Bogata oferta edukacyjna BWA obejmuje wszystkie grupy wiekowe. Dodatkowo w 2022 roku BWA zostało zaproszone do udziału w prestiżowym programie „Formy podstawowe” organizowanym przez Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, co zaowocowało ciekawymi działaniami z obszaru sztuki współczesnej realizowanymi z uczniami tarnowskich szkół.

Wystawy organizowane przez BWA są szeroko komentowane w mediach lokalnych i ogólnopolskich, informacyjnych i branżowych. Zapowiedzi i wywiady dotyczące wydarzeń w BWA regularnie pojawiają się w audycji „Koło Kultury” Radia Kraków, w Programie II Polskiego Radia, w RDN Małopolska czy w TVP Kraków.

BWA prowadzi aktywne kanały w mediach społecznościowych: Facebook, Instagram i YouTube.

W 2022 r. BWA pozyskało środki zewnętrzne na działalność kulturalną w wysokości 169 855 zł.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie

MBP jako lokalne centrum informacji, edukacji i kultury obsługuje czytelników poprzez sieć dziesięciu filii, jednego punktu bibliotecznego zlokalizowanego w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza oraz sześciu działów udostępniania zbiorów. Uchwałą nr LXI/603/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dn. 24.02.2022 r. zlikwidowany został Punkt Biblioteczny nr 2 w Szpitalu im. E. Szczeklika. MBP wykonuje również zadania biblioteki powiatowej dla powiatu ziemskiego, obejmując zasięgiem działania 16 bibliotek gminnych i ich filie.

Działalność podstawowa:

MBP udostępnia książki, czasopisma i inne dokumenty w formie tradycyjnej (drukowanej), książkę elektroniczną, audiobooki, książkę mówioną na kasetach magnetofonowych oraz audiobooki dla osób z dysfunkcją wzroku, tzw. „czytaki”. Dla osób starszych i niepełnosprawnych ruchowo MBP ma w swojej ofercie akcję „Książka przyjdzie do Ciebie”.

W 2022 r. zakupiono 5 497 egz. książek, 422 egz. audiobooków, 78 vol. czasopism oprawnych oraz 48 tytułów czasopism w prenumeracie. Jako dary pozyskano i wprowadzono do inwentarza m.in. 5 994 egz. książek, 105 audiobooków, 54 vol. czasopism oprawnych i 421 książki w formacie „czytaka”. Stan zbiorów ogółem na koniec 2022 r.: 354.598 egz.

W wypożyczalniach zarejestrowano 19 707 czytelników. W ciągu roku zanotowano 156 495 odwiedzin w bibliotece, w tym 147 557 w wypożyczalniach, czytelnich i Telecentrach, a 8 938 na spotkaniach, wystawach, warsztatach, imprezach literackich, szkoleniach itp. Udostępniono na zewnątrz i w czytelnich 311 140 egz. materiałów bibliotecznego.

Usługi elektroniczne

MBP udostępnia czytelnikom katalog on-line biblioteki wraz z dostępem do konta czytelnika przez Internet. W 2022 r. wdrożona została aplikacja na smartfony SOWA MOBI, która obsługuje katalog oraz konto czytelnika biblioteki.

MBP udostępnia czytelnikom bezpłatny dostęp do następujących baz i portali: LEGIMI, EMPIK GO, IBUK LIBRA, LEGALIS, ACADEMICA, Tarnowska Biblioteka Cyfrowa.

Statystyka usług elektronicznych przedstawia się następująco:

- LEGIMI (w ramach konsorcjum bibliotek publicznych woj. małopolskiego): liczba otwartych dokumentów: 5985;
- IBUK Libra (w ramach konsorcjum bibliotek publicznych woj. małopolskiego): liczba otwartych dokumentów: 3662;
- EMPIK GO (w ramach konsorcjum bibliotek publicznych woj. małopolskiego): liczba otwartych dokumentów: 250 (głównie audiobooki);
- Legalis: liczba pobranych dokumentów: 416 (dane tylko za I półrocze);
- Tarnowska Biblioteka Cyfrowa: liczba wyświetleń/pobrań dokumentów – 33520;
- ACADEMIKA: liczba pobranych dokumentów: 41.

MBP udostępnia również czytniki e-booków (13 szt.) i urządzenia „Czytak” (7 szt.).

W 2022 r. kontynuowane były działania wirtualne. Przygotowanych zostało i opublikowanych w sieci internet 37 cyklicznych postów tekstowych, filmowych, słuchowisk, gier online, np.: „Panowie na Tarnowie”, „Zjawiska językowe”, „Przeczytałam/przeczytałem – polecam” i in.

Działalność informacyjno-bibliograficzna:

Biblioteka pełni funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej i regionalnej, m.in. poprzez udział w Małopolskim Systemie Bibliografii Regionalnej, w ramach którego tworzona jest dostępna przez Internet baza „Bibliografia Małopolski” oraz poprzez prowadzenie Tarnowskiej Biblioteki Cyfrowej. W 2022 r. do bazy „Bibliografia Małopolski”

w MBP wprowadzono 2566 nowych rekordów (rekordy bibliograficzne i hasła wzorcowe) oraz zmodyfikowano 1013 rekordów. Z kolei do Tarnowskiej Biblioteki Cyfrowej dodano 83 publikacje, w tym ze zbiorów własnych 68, ze zbiorów innych niż własne 15.

Działalność popularyzatorska i edukacyjna:

W 2022 r. MBP była organizatorem 587 spotkań i imprez o charakterze kulturalno-edukacyjnym, w których udział wzięło 8938 osób.

Wybrane imprezy biblioteczne:

- wydarzenia w ramach przedsięwzięcia „Biblioteka COOL(tura)” realizowanego w ramach zadania „Tarnów Nowe Spojrzenie”: spotkanie z Danielem Grupą, dwa spotkania z Martą Fox, spotkanie z Michałem Rusinkiem, dwa spotkania z Jakubem Cwiekiem,
- spotkania dla dzieci w ramach zadania „Jak to z książką bywa”: dwa spotkanie z ilustratorami Andrzejem Pilichowskim-Ragno i Anitą Andrzejewską, trzy spotkania z autorką książek dla dzieci Melanią Kapeluszą, spotkania z Małopolskim Bibliotekarzem Roku Pawłem Piwowarczykiem, z przedstawicielką wydawnictwa Biblos Moniką Łabęź-Łakomą, z Danutą Trybą, księgarzem z Księgarni „Współczesna” w Tarnowie, z pracownikiem drukarni "Czeszyk" Piotrem Malikiem i „Baśniowy bal" dla dzieci przedszkolnych,
- Narodowe Czytanie: Salon Poezji „Ballady i romanse” A. Mickiewicza,
- „Słuchaj dziewczeczko!” – konkurs recytatorski dla uczniów szkół podstawowych i średnich
- „Ballady, romanse, romantyzm” – sesja popularnonaukowa z udziałem wykładowców UJ,
- „Dialog z romantyzmem” – debata oksfordzka,
- promocja wydawnictw „Jan Amor Tarnowski” i „Witold Rogoyski” z serii „Wybitni Tarnowianie”
- spotkania poetyckie i promocje tomików poezji Izabeli Zubko, Mariusza Kusiona, Marii Kwater, Jacka Tryby, Marii Korol, Bartosza Barana,
- promocja książki dr hab. L. Hońdo „Nazistowskie badania antropologiczne nad Żydami: Tarnów 1942”
- spotkania autorskie i promocje książek Kristofa Zorde, Agaty Tuszyńskiej, Natalii Szyszkowskiej, Krystiana Janika, Danuty Mirosławskiej,
- zajęcia dla dzieci w czasie ferii oraz plenerowe zajęcia dla dzieci w okresie wakacji,
- zajęcia w kąciach bibliotecznych,
- lekcje biblioteczne, prelekcje i wykłady dla dzieci, młodzieży i dorosłych wygłaszane przez pracowników MBP oraz zapraszanych specjalistów,
- konkursy plastyczne i literackie, warsztaty, spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki i Tarnowskiej Grupy Autorów, zajęcia biblioterapeutyczne, okolicznościowe spotkania, warsztaty i spotkania dla seniorów,

MBP we współpracy z Instytutem Książki realizuje dwa projekty popularyzujące czytelnictwo: „Mała Książka – Wielki Człowiek” oraz Dyskusyjne Kluby Książki (dla dorosłych, dzieci oraz w Zakładzie Karnym).

Wybrane wystawy w Galerii Niebieskiej:

- „Czas aniołów, czas Madonn” – wystawa prac Eugeniusza Molskiego,
- „Rysunek & malarstwo” – wystawa prac Anny Baran,
- „Anioły dnia codziennego” – wystawa prac Zofii Gołębiowskiej-Tabaszewskiej,
- „Dialogi z Bułhakowem – rzeźba, rysunek” – wystawa prac Aleksandra Majerskiego,
- „Dwudziestolecie XX/XXI” – wystawa prac francuskich artystów tworzących w dwudziestoleciu XX wieku, pochodzących z kolekcji Krystyny Baniowskiej-Stąsiek oraz jej własne prace powstałe w latach dwudziestych bieżącego stulecia,
- „La Provence – zasypiając światło w pejzażu” – wystawa malarstwa Michela Meyera,
- „Ścieżką po zaułkach miasta Tarnowa i okolic” – malarstwo Jadwigi Kłosińskiej,
- „Straszki, strachy i straszdyła” – wystawa akwareli Moniki Bielat-Sobiczewskiej,
- „Z przyrodą za pan brat” – wystawa fotografii Marka Janickiego.

Działalność wydawnicza:

- Krzysztof Moskal: Spycimir herbu Leliwa (seria „Wybitni Tarnowianie”)
- Mieczysław Czosnyka: Jan Szczepanik (seria „Wybitni Tarnowianie”)
- Ryszard Lis: Nasze miasto – moje życie
- Maciej Małozieć: Tama – Inspektorat Tarnów Armii Krajowe
- Mariola Góra: Kalendarium rocznic Tarnowa i Ziemi Tarnowskiej na rok 2021 (w wersji elektronicznej).

Środki zewnętrzne pozyskane przez MBP:

- 36 325,00 zł na zadanie „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych” ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- 13 000,00 zł na zadanie „Jak to z książką bywa” ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- 10 000,00 zł na zadanie „Słuchaj dziewczeczko!” ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- 6 laptopów w ramach zadania szkoleniowego dla młodzieży Projektowanie graficzne z wykorzystaniem aplikacji cyfrowych z Fundacji Wspierania Zrównoważonego Rozwoju
- jako dary od instytucji i osób prywatnych MBP pozyskała książki i audiobooki na łączną kwotę 91 265,51 zł.

Zadania realizowane w ramach projektu Tarnów Nowe Spojrzenie:

- E-czytelnik – dofinansowanie na 2022 r.: 40 349,96 zł
- Biblioteka COOL(tura) – dofinansowanie na 2022 r.: 27 240,00 zł

Zadania realizowane z dotacji celowych GMT:

- czytaj! W Tarnowie. Zakup książek i e-booków dla MBP w Tarnowie – zadanie w ramach Budżetu Obywatelskiego – kwota dotacji: 100 000,00 zł,
- doposażenie MBP Filia nr 5 – zakup nowości wydawniczych – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 10 „Klikowa” – kwota dotacji: 1 449,00 zł,
- zakup wyposażenia „kącika malucha” i księgozbioru Filii nr 9 – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 11 „Krzyż” – kwota dotacji: 6 037,00 zł,
- wyposażenie ogródka zabaw dla dzieci przy ul. Staszica – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka” – kwota dotacji: 4 000,00 zł,
- zakup przenośnej aparatury nagłaśniającej i zestawów nagłaśniających – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka” – kwota dotacji: 2 600,00 zł,
- zakup publikacji książkowych dla MBP w Tarnowie – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka” – kwota dotacji: 6 000,00 zł,
- dofinansowanie na poszerzenie wolumenów MBP w Tarnowie – filia nr 1 – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 6 „Gumniska” – kwota dotacji: 6 000,00 zł,
- dofinansowanie wyposażenia Filii Biblioteki nr 9 – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 11 „Krzyż” – kwota dotacji: 14 994,97 zł,
- wydanie dwóch publikacji książkowych serii „Wybitni Tarnowianie” – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka” – kwota dotacji: 15 999,00 zł,
- wydanie publikacji książkowej związanej z Tarnowem – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka” – kwota dotacji: 4 000,00 zł,
- wydanie foldera edukacyjnego o Inspektoracie „Tarnów” Armii Krajowej” – zadanie wskazane przez Radę Osiedla nr 1 „Starówka” – kwota dotacji: 3 000,00 zł,
- zakup samochodu na potrzeby MBP – kwota dotacji: 10 000,00 zł,
- zakup wyposażenia biblioteki na os. Westerplatte – kwota dotacji: 35600,00 zł.

Dofinansowanie organizacji pozarządowych:**Środki finansowe przyznane stowarzyszeniom na działania w zakresie kultury:**

Komitet Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie	Przetłumaczenie na j. polski tekstu części książki Agnieszki Wiercholskiej	10 000,00 zł
Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu	XV Letni Festiwal Jazzu Tradycyjnego	10 000,00 zł
Uniwersytet Trzeciego Wieku	Seniorzy w kulturze	10 000,00 zł
Stowarzyszenie Tarnowskich Artystów Plastyków	Organizacja wystawy STAP	5 000,00 zł
Tarnowskie Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Klasycznej Via Musica	Kultura a wrażliwość społeczna	7 000,00 zł
Stowarzyszeniem Dziewczęcy Chór Katedralny „Puellae Orantes”	Animacja komputerowa realizowana w trakcie Koncertów Mikołajkowych	8 000,00 zł
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Teatralnych	Zorganizowanie Gali Jubileuszowej – 30-lecia Teatru Tuptusie	10 000,00 zł
Stowarzyszenie „Badźmy razem”	Przegląd dorobku artystycznego dzieci i młodzieży	10 000,00 zł
Tarnowskie Towarzystwo Kulturalne	Wydanie 27 tomu pisma – „Rocznik Tarnowski”	10 000,00 zł
	Razem	80 000,00 zł

W Tarnowie działają również:

- Muzeum Diecezjalne – najstarsze muzeum kościelne w Polsce (założone w roku 1888) posiadające cenne zabytki sztuki sakralnej,
- Muzeum Okręgowe w Tarnowie, instytucja kultury województwa małopolskiego, z siedzibami w renesansowych kamienicach na tarnowskim Rynku i w Ratuszu.
- Centrum Sztuki Mościce, instytucja kultury województwa małopolskiego, w której funkcjonuje np. kino „Millennium” oraz Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”. Odbywają się tam festiwale (np. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”, „Muzyczne Tarasy”), koncerty, spektakle, spotkania i wystawy.
- Tarnowska Orkiestra Kameralna,
- Chłopięcy Chór Katedralny „Pueri Cantores Tarnovienses”,
- Dziewczęcy Chór Katedralny „Puellae Orantes”,
- Tarnowski Chór Gos.pl,
- zespoły muzyczne, np.: grupa MONK, Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”, zespół rockowy TOTENTANZ, Anvision, Wasabi, Wojtek Klich z zespołem,
- stowarzyszenia działające w dziedzinie kultury, np. Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Teatralnych, Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”,

Tarnowskie Stowarzyszenie Artystyczne ArtContest, Fundacja Kultury i Sztuki „i. Kropka”, Fundacja Pracownia Kreatywna, Stowarzyszenie Aktywnych Mieszkańców „Jestem Miastem”, Stowarzyszenie Tarnowskich Artystów Plastyków.

15.3 Nagrody, stypendia

W 2022 roku przyznane zostały nagrody:

- za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej – Piotrowi Barszczowskiemu,
- za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury – Katarzynie Wronie,
- Nagroda „Mecenas Kultury Tarnowa” – Ana Belle,
- Nagroda Honorowa za całokształt pracy w zakresie twórczości artystycznej lub upowszechniania kultury – Marii Kanior,
- Nagroda „Nadzieja Roku” – Robertowi Wypaskowi.

Nagrody zostały wręczone laureatom w dniu 24 czerwca 2022 r. r. w Amfiteatrze Letnim. Nagroda Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości siedmiu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Mecenas Kultury Tarnowa” jest honorowym wyróżnieniem potwierdzonym specjalną statuetką, okolicznościowym dyplomem oraz wpisaniem laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa. Nagroda uprawnia do posługiwania się przez rok tytułem „Mecenas Kultury Tarnowa” w działaniach reklamowych i promocyjnych.

„Nagroda Honorowa” jest przyznawana za całokształt pracy w dziedzinie twórczości lub upowszechniania kultury w uznaniu wybitnych zasług i osiągnięć. Laureat otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości dziesięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom i został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Nadzieja Roku” przyznawana jest wybitnie uzdolnionym młodym twórcom. Laureat nagrody „Nadzieja Roku” otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tarnowa.

Stypendia artystyczne

Zgodnie z uchwałą nr VII/69/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 marca 2015 r. w Tarnowie z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Gminę Miasta Tarnowa stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz wysokości tych stypendiów, w 2022 roku przyznane zostały stypendia artystyczne 7 osobom:

- w kategorii literatura: Bogumił Staszek - wydanie tomiku poetyckiego „Jatyzm”;
- w kategorii sztuki wizualne: Kazimierz Klimkiewicz – „Tarnowskie Biennale Sztuki” – wspólny projekt artystyczny, Filip Sępek – „Moje okolice”, Ryszard Szczepanik – „Wino z Terakoty- Podziemny Eksperyment. Zestaw naczyń do picia, maceracji i przechowywania wina”;
- w kategorii muzyka: Ewa Judasz-Jakubiak – „Bo świat to my” – realizacja nagrania audio i teledysku przez Chór SOLski, Anna Podkościelna-Cyz - „Tarnów na strunach” - teledysk Con Affetto na tarnowskiej Starówce;
- w kategorii film: Krzysztof Głuszak - „Diament z Warsztatowej. Sto lat Klubu Sportowego Metal Tarnów”.

Stypendia te są wsparciem dla osób twórczych, których energię i pomysły warto wykorzystać dla rozwoju kultury Tarnowa. Pozwalają realizować artystyczne projekty najbardziej obiecującym i oryginalnym twórcom.

Wysokość stypendium artystycznego wynosi 5 000 zł.

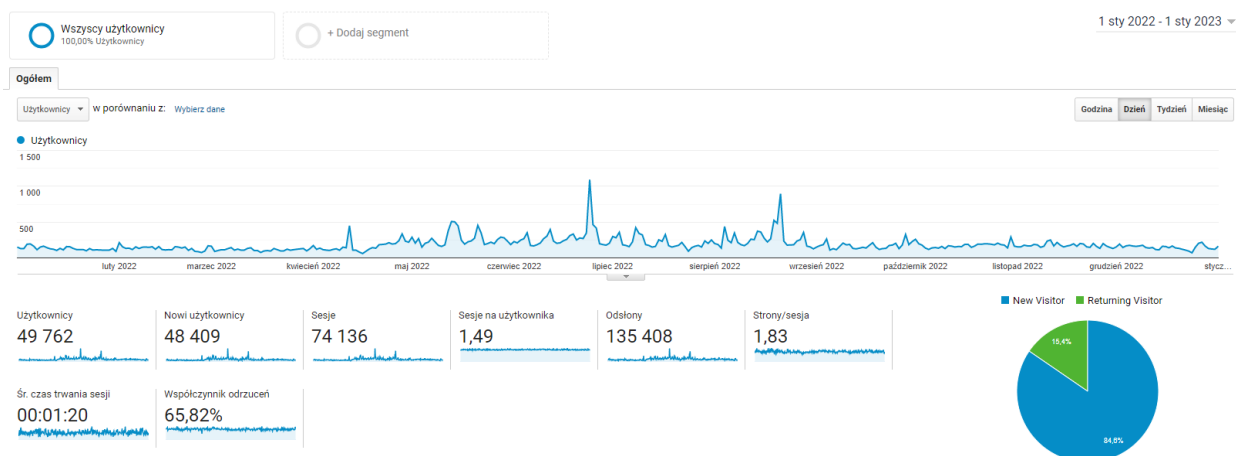
Rada Kultury Miasta Tarnowa

Rada wspiera prezydenta w realizacji przedsięwzięć mających na celu rozwój kulturalny na terenie Miasta Tarnowa. Powoływana jest na okres trwania kadencji Prezydenta Miasta Tarnowa. 12 marca 2019 r., Prezydent Tarnowa powołał Radę Kultury Miasta Tarnowa, w składzie: Rafał Balawejder, Bartłomiej Bałut, Adam Bartosz, Grzegorz Gawlik, Tomasz Kapturkiewicz, Agnieszka Kawa, Piotr Kopa, Krystyna Latała, Ewa Łączyńska-Widz, Dorota Omylska-Bielat, Marcin Sobczyk, Ewa Stańczyk, Andrzej Szpunar.

W 2022 r. rada spotkała się jeden raz.

Internetowy serwis www.kultura.tarnow.pl to kalendarz wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Wydział Kultury UMT oraz inne instytucje czy podmioty zewnętrzne (agencje koncertowe, stowarzyszenia, fundacje, grupy twórcze, galerie, NGO itp.). Jest ona aktualizowana na bieżąco.

Statystyki odwiedzin.

W 2022 r. z serwisu sms KULTURA rozesłano 22 500 wiadomości z informacją o 31 wydarzeniach kulturalnych.

16. SPORT I REKREACJA

16.1 Organizacje sportowe

Wykaz organizacji sportowych stan na 31 grudnia 2022 roku

L.p.	Forma	Liczba	Liczba współpracujących z GMT
1.	Uczniowskie Kluby Sportowe	51	34
2.	Ogniska Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej	5	2
3.	Towarzystwa Sportowe	19	11
4.	Związki Sportowe	3	3
5.	Kluby Sportowe	42	23
Razem:		120	73

Źródło: Wydział Sportu w Urzędzie Miasta Tarnowa

Uczniowskie Kluby Sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	ul. Piłsudskiego 24 33-100 Tarnów	Sekcje: wspinaczki, koszykówki, judo, piłki ręcznej chłopców i dziewcząt, szermierki	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
2.	Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 23 w Tarnowie	Os. Legionów H. Dąbrowskiego 16 33-100 Tarnów	lekka atletyka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

3.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” w Tarnowie	ul. Szujskiego 15 33-100 Tarnów	koszykówka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
4.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów przy Szkole Podstawowej Nr 14	ul. Krzyska 118 33-103 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
5.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” w Tarnowie	ul. Reymonta 30 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Staś” przy VII Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Staszica 8 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
7.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół – Gumniska” przy Szkole Podstawowej Nr 2	ul. Szewska 7 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
8.	Uczniowski Klub Sportowy „Hesed”	ul. Mościckiego 12 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
9.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Parafii Błogosławionej Karoliny w Tarnowie	Plac Ojca Świętego Jana Pawła II 1 33-100 Tarnów	szachy, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
10.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy przy Parafii Świętej Trójcy w Tarnowie	ul. Tuchowska 76 33-100 Tarnów	tenis stołowy, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Mościce” przy Szkole Podstawowej Nr 20 w Tarnowie	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	pływanie, dwubój i trójbój	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Budowlanka” przy Zespole Szkół Budowlanych	ul. Legionów 15 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
13.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwudziestka” przy Szkole Podstawowej Nr 20	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	piłka nożna, lekka atletyka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

14.	Uczniowski Klub Sportowy „Jaskółka” przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie	ul. Chemiczna 2 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
15.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Piłsudskiego 4 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Uczniowski Klub Sportowy „Kazik” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	ul. Brodzińskiego 9 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Leliwa” w Tarnowie	ul. Bitwy pod Studziankami 5 33-100 Tarnów	piłka ręczna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Lider” przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	ul. Szujskiego 13 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy III Liceum	ul. Brodzińskiego 6 33-100 Tarnów	koszykówka, piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

	Ogólnokształcącym w Tarnowie			Prezydenta Miasta Tarnowa
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy Szkole Podstawowej Nr 9	ul. Marii Dąbrowskiej 6, 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
21.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogrodnik” przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie	ul. Sanguszków 28 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
22.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” przy Szkole Podstawowej Nr 8	ul. Bitwy pod Studziankami 5 33-100 Tarnów	rekreacja, piłka ręczna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
23.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni Razem” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie	ul. Romanowicza 9 33-100 Tarnów	pływanie, narciarstwo, piłka siatkowa, badminton	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
24.	Uczniowski Klub Sportowy „Technik” przy Zespole Szkół Technicznych	ul. Kwiatkowskiego 17 33-101 Tarnów	koszykówka, piłka nożna, piłka siatkowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
25.	Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół	ul. Norwida 22 33-101 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów

	Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie			Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
26.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkołe Podstawowej Nr 1 w Tarnowie	ul. Reymonta 30 33-100 Tarnów	tenis stołowy, piłka nożna, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
27.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkołe Podstawowej Nr 15 w Tarnowie	ul. Krupnicza 8 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
28.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „IKS”	ul. Wojska Polskiego 14 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
29.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	ul. Zagumnie 152 33-100 Tarnów	sport i rekreacja – piłka nożna halowa	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
30.	Uczniowski Klub Sportowy JMT Westerplatte	ul. Westerplatte 17/3 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

31.	Uczniowski Klub Sportowy „HATTRICK”	ul. Westerplatte 8/70, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
32.	Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Futsal” Tarnów	ul. Brandstaettera 6/42, 33-100 Tarnów	Futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
33.	Uczniowski Klub Sportowy Kung – Fu „Vo Thuat Thanh Quyen”	Tarnów, ul. H. Marusarz 132/3	Kung Fu	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
34.	Uczniowski Klub Sportowy A.C.T. - SPORT	Tarnów, ul. Wojska Polskiego 12	Tenis ziemny	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
35.	Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowskie Gwiazdy”	Tarnów, ul. ul. Lippóczy’ego 4a - Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących	sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
36.	Uczniowski Klub Sportowy „Lumaro”	Tarnów, Os. Zielone 1/157	futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
37.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowska Akademia Piłkarska”	Tarnów, ul. Chemiczna 2	Piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
38.	Uczniowski Klub Sportowy Start	33-101 Tarnów, ul. Norwida 22	Pływanie	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
39.	Uczniowski Klub Sportowy „Grabówka”	ul. Zagumnie 147 33-100 Tarnów	Piłka nożna, Futsal	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
40.	Uczniowski Klub Sportowy „Ostoja”	ul. Klikowska 304 33-100 Tarnów	Jeździectwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
41.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”	ul. Wojska Polskiego 12 33-100 Tarnów	Tenis ziemny	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
42.	Uczniowski Klub Sportowo-	ul. Marii Dąbrowskiej 6	Sport, turystyka	Ewidencja Klubów Sportowych

	Turystyczny „Azymut”	33-100 Tarnów		prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
43.	Uczniowski Klub Sportowy „Copacabana”	ul. Rolnicza 12/60 33-100 Tarnów	Sporty walki	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
44.	Uczniowski Klub Sportowy „Hetman Basket”	ul. Norwida 9 33-100 Tarnów	Koszykówka	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
45.	Uczniowski Klub Sportowy „KANA”	ul. Mościckiego 12 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
46.	Uczniowski Klub Sportowy „Orzełek”	ul. Mościckiego 27 33-100 Tarnów	Piłka nożna, futsal, strzelectwo sportowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
47.	Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk Pałac Młodzieży”	ul. Legionów 5a/8 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

48.	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” przy III LO im. Adama Mickiewicza w Tarnowie	ul. Brodzińskiego 6 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
49.	Uczniowski Klub Sportowy „PM Tarnów” w Tarnowie	Osiedle Legionów Henryka Dąbrowskiego 12/4, 33-100 Tarnów,	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
50.	UKS Peyomi Tarnów	Osiedle Zielone 14/6, 33-100 Tarnów	Pływanie	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
51.	Uczniowski Klub Sportowy „Tasman Team”	ul. Konarskiego 8 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

Ogniska TKKF

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Azoty”	ul. Kwiatkowskiego 18, 33-101 Tarnów	narciarstwo, rajdy turystyczne, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta

				Miasta Tarnowa
2.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Delfin”	ul. Sanguszków 32, 33-100 Tarnów	strzelectwo, pięciobój	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Iskra”	ul. Krakowska 8 33-100 Tarnów	rajdy turystyczne	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Legiony”	Os. Legionów 10 33-100 Tarnów	rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
5.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	ul. Sanguszków 32, 33-100 Tarnów	rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy

Towarzystwa sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Polskie Towarzystwo Boksu	ul. Gumniska 28 33-100 Tarnów	boks	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne	ul. Mickiewicza 4 33-100 Tarnów	kolarstwo górskie, rajdy turystyczne, turystyka piesza i	Krajowy Rejestr Sądowy

	„Sokół – Świat Pracy”		rowerowa, biegi, narcciarstwo biegowe	
3.	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	ul. Paderewskiego 3B/26 33-100 Tarnów	kręgle, turystyka, rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Tarnowskie Towarzystwo Piłkarskie	ul. Traugutta 5a 33-100 Tarnów	wspieranie rozwoju piłki nożnej w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
5.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	ul. Traugutta 5 A 33-101 Tarnów	wspieranie rozwoju piłki ręcznej w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
6.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „FUTAR”	ul. Westerplatte12/84 33-100 Tarnów	halowa piłka nożna	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
7.	Tarnowskie Towarzystwo Żużlowe „Unia Tarnów”	ul. Zbylitowska 3 33-100 Tarnów	wspieranie rozwoju żużla w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
8.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	ul. Rozwojowa 47A 33-100 Tarnów	pływanie, podnoszenie ciężarów, lekka atletyka	Krajowy Rejestr Sądowy
9.	Towarzystwo Narciarskie „Mościce”	ul. Lelewela 1/17 33-100 Tarnów	narcciarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy

10.	Tarnowski Yacht Club „Azoty”	ul. Kwiatkowskiego 18, 33-101 Tarnów	żeglarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
11.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	ul. Przybyłkiewicza 61 33-100 Tarnów	Kolarstwo górskie, biegi	Krajowy Rejestr Sądowy
12.	Stowarzyszenie Bokserskie „GONG”	ul. Do Prochowni 22/14 33-100 Tarnów	Boks	Krajowy Rejestr Sądowy
13.	Stowarzyszenie „Młoda Unia”	ul. Traugutta 5a 33-101 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
14.	Stowarzyszenie „Kępa Sport”	ul. Brandstaettera 6/26 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
15.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne „EMIKA”	Os. H. Dąbrowskiego 5/89 33-100 Tarnów	Sport, rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Stowarzyszenie „Razem dla Sportu”	Os. Zielone 1/188, 33-100 Tarnów	Wspieranie i upowszechnianie sportu	Krajowy Rejestr Sądowy
17.	Stowarzyszenie Promocji Sportów Siłowych i Aktywności	Ul. Zbylitowska 3, 33-101 Tarnów	Sporty siłowe	Krajowy Rejestr Sądowy

	Ruchowej Strong Gym			
18.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne „K-Team”	ul. Kochanowskiego 30 hala nr 6 33-100 Tarnów	Karting	Krajowy Rejestr Sądowy
19.	Tarnowskie Stowarzyszenie Instruktorów Żeglarstwa	ul. Pracy 4B/4 33-100 Tarnów	Żeglarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

Związki sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr ewidencja
1.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	ul. Boya Żeleńskiego 4a 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Tarnowski Szkolny Związek Sportowy	ul. Zbylitowska 7 33-101 Tarnów	realizacja rozgrywek międzyszkolnych	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	ul. Ks. Kmiecika 18 A, 33-100 Tarnów	brydż sportowy	Krajowy Rejestr Sądowy

Kluby sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Auto Moto Klub Tarnowski	ul. Piłsudskiego 24 33-100 Tarnów	sporty motorowe	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Jacht Klub „Orion”	ul. Westerplatte 17/27 33-100 Tarnów	żeglarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Klub Sportowy „Błękitni” w Tarnowie	ul. Piłsudskiego 32 33-100 Tarnów	sekcja judo	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Klub Sportowy „Capoeira” Tarnów	ul. Reja 9/18 33-100 Tarnów	capoeira	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
5.	Klub Sportowy „Iskra”	ul. Krzyska 116 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
6.	Klub Sportowy „Metal”	ul. Warsztatowa 2 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
7.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły	ul. Mickiewicza 8 33-100 Tarnów	piłka siatkowa, koszykówka, piłka nożna, tenis stołowy, pływanie	Krajowy Rejestr Sądowy

	Zawodowej w Tarnowie			
8.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	ul. Bandrowskiego 9 33-100 Tarnów	Sekcje: piłki nożnej, Wspinaczki sportowej, piłki siatkowej, tenisa stołowego	Krajowy Rejestr Sądowy
9.	Tarnowski Klub Sportowy „Kyokushin Karate”	ul. Bitwy pod Monte Cassino 5/4 33-100 Tarnów	karate kyokushin	Krajowy Rejestr Sądowy
10.	Tarnowski Klub Sportowy „Oyama Karate”	ul. Traugutta 5a 33-101 Tarnów	oyama karate	Krajowy Rejestr Sądowy
11.	Tarnowski Klub Strzelecki LOK	ul. Krzyska 17A 33-100 Tarnów	sekcja strzelecka	Krajowy Rejestr Sądowy
12.	Tarnowski Klub Tenisowy	ul. Elektryczna 2 33-100 Tarnów	tenis ziemny	Krajowy Rejestr Sądowy
13.	„Unia” Tarnów Żużlowa Sportowa Spółka Akcyjna	ul. Zbylitowska 3 33-101 Tarnów	udział w rozgrywkach żużlowych, organizacja zawodów i turniejów żużlowych	Krajowy Rejestr Sądowy
14.	Klub Sportowy „ZKS Unia” Tarnów	ul. Traugutta 5a- hotel klubowy 33-101 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
15.	Tarnowski Klub Modelarstwa Samochodowego	ul. Piłsudskiego 24, 33-101 Tarnów	modelarstwo samochodowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Tarnowski Klub Modelarzy R/C Cars	ul. Westerplatte 14a/16 33-100 Tarnów	Modelarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
17.	Tarnowska Szkołka Bokserska	ul. Józefa Władysława Krogulskiego 4/37 33-100 Tarnów	boks	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
18.	Klub Sportowy Legion Team Tarnów	Tarnów, ul. Szpitalna 33/39	Sztuki walki MMA	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
19.	Automobilklub Tarnowski	Tarnów, ul. Przemysłowa 27A	Sporty motorowe	Krajowy Rejestr Sądowy
20.	Tarnowskie Stowarzyszenie Cyklistów	Tarnów, ul. Powstańców Warszawy 3/20	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
21.	Stowarzyszenie Integro	Tarnów, ul. Bema 5	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
22.	Fundacja Pro Sport	Tarnów, ul. Warsztatowa 5	Rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
23.	Klub Sportowy „Tarnowska Akademia	ul. Pułaskiego 93, 33-100 Tarnów	Karate, Kobudo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona

	Karate i Kobudo”	Adres do korespondencji ul. Wandy 8, 33-101 Tarnów		przez Prezydenta Miasta Tarnowa
24.	Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka Tarnów	ul. Okrężna 8 33-100 Tarnów	Piłka siatkowa,	Krajowy Rejestr Sądowy
25.	Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	ul. Marynarki Wojennej 12/31 33-100 Tarnów	Sporty walki - Muaythai	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
26.	Klub Sportowy Kyokushin Karate Seiken	ul. Radosna 6, 33-100 Tarnów	karate	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
27.	Klub Sportowy „KANA Sport”	ul. 3-go Maja 1/12 33-100 Tarnów	Żeglarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
28.	MTB Racing Team Tarnów	ul. Nowodąbrowska 168 A 33-100 Tarnów	Kolarstwo	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
29.	Klub Sportowy „Sportiva”	ul. Królowej Jadwigi 147 33-100 Tarnów	Wspinaczka sportowa	Krajowy Rejestr Sądowy

30.	Klub Piłkarski „Błękitni 1947”	Al. Piaskowa 38, 33-100 Tarnów	Piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
33.	Klub Sportowy Dragon Sports	ul. Olszynowa 9b, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
31.	Tarnowski Klub Sportowy „Rakieta”	ul. Spokojna 20C, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
32.	Klub Sportowy Legion	ul. Krakowska 101, 33-100 Tarnów	Strzelectwo sportowe	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
33.	Klub Sportowy Squash Tarnów	ul. Spokojna 20C, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
34.	Klub Sportowy „Rynek 2”	Rynek 2, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
35.	Klub Sportowy „GraFit Akademia Sportu”	ul. Piłsudskiego 28 B, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
36.	Klub Sportowy LEVEL UP	ul. Krakowska 131, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Ewidencja Klubów Sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
37.	Tarnowski Klub Bokserki	ul. Generała Józefa Bema 22, 33-100 Tarnów	Boks	Krajowy Rejestr Sądowy
38.	Stowarzyszenie Hunters OCR Team	ul. Gumniska 14, 33-100 Tarnów	Sport i rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
39.	Stowarzyszenie Klub Sportowy Ostoja Klikowa	ul. Klikowska 304, 33-102 Tarnów	Sport i rekreacja - jeździectwo	Krajowy Rejestr Sądowy
40.	Jaskółka Spółka z o.o.	ul. Traugutta 3B, 33-101 Tarnów	Piłka ręczna	Krajowy Rejestr Sądowy
41.	Akademia Unia Tarnów	ul. Traugutta 5a- hotel klubowy Tarnów	Piłka nożna, futsal	Krajowy Rejestr Sądowy

42.	Volley Jedynka Tarnów Sp. z o.o.	Ul. Okrężna 8 Tarnów	Piłka siatkowa kobiet	Krajowy Rejestr Sądowy
-----	----------------------------------	-------------------------	-----------------------	------------------------

Dotacje dla klubów sportowych

Dotacje dla klubów sportowych - 2022 r.	Plan	Wykonanie
Dotacje dla organizacji pozarządowych-Dotacje dla organizacji pozarządowych - Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa (w tym organizacja wakacyjnych zgrupowań sportowych)	670 000,00	670 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	12 600,00	12 600,00
Uczniowski Klub Sportowy KANA	4 400,00	4 400,00
Klub Sportowy Błękitni	28 000,00	28 000,00
Fundacja Górnik Tarnów	6 600,00	6 600,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	10 000,00	10 000,00
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	24 800,00	24 800,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Sokół Gumniska przy Szkole Podstawowej nr 2	10 600,00	10 600,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947	24 800,00	24 800,00
Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	4 800,00	4 800,00
Tarnowski Klub Tenisowy	11 600,00	11 600,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	11 600,00	11 600,00
Liga Obrony Kraju Tarnowski Klub Strzelecki	13 800,00	13 800,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "1811"	50 600,00	50 600,00
Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	6 800,00	6 800,00
Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin	14 000,00	14 000,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	61 800,00	61 800,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	7 200,00	7 200,00

Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	8 800,00	8 800,00
Klub Sportowy Iskra	12 800,00	12 800,00
Klub Sportowy Dragon Sports	5 200,00	5 200,00
Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	48 800,00	48 800,00
Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka	25 400,00	25 400,00
Klub Sportowy Metal	26 600,00	26 600,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	116 000,00	116 000,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	6 800,00	6 800,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	9 800,00	9 800,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	9 800,00	9 800,00
Klub Uczelniany AZS Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	26 000,00	26 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Tarnowska Akademia Piłkarska	10 000,00	10 000,00
Tarnowski Klub Sportowy Kyokushin Karate	10 000,00	10 000,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 23	16 000,00	16 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Sokół Mościce	14 000,00	14 000,00
Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	5 200,00	5 200,00
Klub Sportowy Sportiva	10 000,00	10 000,00
Tarnowski Związek Brydża Sportowego	4 800,00	4 800,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych - Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa (w tym organizacja wakacyjnych zgrupowań sportowych)	100 000,00	100 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów przy SP nr 14	25 200,00	25 200,00
Akademia Unia Tarnów	48 800,00	48 800,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I Liceum Ogólnokształcącym	26 000,00	26 000,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych - Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	100 000,00	100 000,00

Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych START	70 000,00	70 000,00
Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	17 500,00	17 500,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	12 500,00	12 500,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych - Niepełnosprawni – sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5 000,00	5 000,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	5 000,00	5 000,00
Dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	1 450 000,00	1 431 358,90
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów przy Szkole Podstawowej nr 14	28 250,00	28 250,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I Liceum Ogólnokształcącym	29 000,00	29 000,00
Klub Sportowy Błękitni Tarnów	11 250,00	11 250,00
Jaskółka Tarnów Spółka z o.o.	370 000,00	370 000,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	7 250,00	7 250,00
Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Świat Pracy	4 250,00	4 064,90
Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	6 275,00	6 275,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Sokół Gumniska	16 000,00	16 000,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947	16 750,00	16 750,00
Klub Uczelniany AZS Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie	29 250,00	29 250,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	4 325,00	4 325,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "1811"	65 000,00	65 000,00
Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	4 250,00	4 250,00

Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	9 250,00	9 250,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	159 125,00	142 032,31
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	4 000,00	4 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	4 250,00	4 250,00
Klub Sportowy Iskra	13 500,00	13 500,00
Tarnowski Związek Brydża Sportowego	4 250,00	4 250,00
Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	53 750,00	53 750,00
Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka	172 250,00	172 250,00
Klub Sportowy Metal Tarnów	27 900,00	27 900,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	64 125,00	64 125,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	7 000,00	7 000,00
Klub Sportowy Dragon Sports	4 250,00	4 250,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	7 000,00	7 000,00
Klub Sportowy Sportiva	19 000,00	19 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	10 000,00	10 000,00
Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	4 500,00	4 500,00
Akademia Unia Tarnów	54 000,00	54 000,00
Jaskółka Tarnów Spółka z o.o. - II edycja	120 000,00	120 000,00
„Volley Jedyńka” Tarnów Spółka z o.o. II edycja	120 000,00	118 636,69
Dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - stypendia i nagrody sportowe- w formie otwartego konkursu ofert - dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	100 000,00	100 000,00
Klub Sportowy Błękitni	3 000,00	3 000,00
Klub Uczelniany AZS Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	10 750,00	10 750,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	24 750,00	24 750,00
Polskie Towarzystwo Boksu	2 725,00	2 725,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	5 000,00	5 000,00
Stowarzyszenie Dance Academy	7 000,00	7 000,00

Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	6 000,00	6 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	3 750,00	3 750,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	26 750,00	26 750,00
Klub Sportowy Sportiva	7 625,00	7 625,00
Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin	2 650,00	2 650,00
Dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - Organizacja na terenie miasta Tarnowa amatorskich imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym” – imprezy biegowe i rowerowe dla amatorów	50 000,00	50 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Ogrodnik przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych	10 670,00	10 670,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 23	3 670,00	3 670,00
Stowarzyszenie Kępa Sport	11 660,00	11 660,00
Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	24 000,00	24 000,00
Program Lato w mieście bezpieczne wakacje - Tarnów 2022		
Umowy dotacji z podmiotami realizującymi elementy Programu: „Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2022”.	80 000,00	79 740,00
Uczniowski Klub Sportowy Sokół Mościce	14 000,00	14 000,00
Fundacja Przeżyjmy To Razem	17 000,00	16 740,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	8 000,00	8 000,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	8 000,00	8 000,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	13 400,00	13 400,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	19 600,00	19 600,00

16.2 Organizacja imprez i wydarzeń sportowych.

Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji

Rozgrywki Międzyszkolne w ramach Tarnowskiego Systemu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży”.

Kwota projektu: 106 800,00 zł brutto. Okres realizacji: od 15 września 2022 r. do 15 czerwca 2023 r. Projekt dotyczy kompleksowej obsługi organizacji i przeprowadzania imprez

sportowych. Źródło finansowania projektu: Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021.
Projekt realizowany w okresie 2022/2023.

Wykorzystanie obiektów

Lp.	Obiekt	2021 r.	2022 r.
1	Park Wodny ul. Piłsudskiego	155 171	252 907
2	Tereny Rekreacyjne ul. W. Polskiego (siłownia, boiska)	31 397	30 755
3	Lodowisko zadaszone ul. W. Polskiego	22 243	31 147
4	Lodowisko mobilne ul. Traugutta	0	4 447
5	Hala Sportowa ul. Krupnicza	45 433	64 360
6	Pływalnia letnia Al. Tarnowskich	18 559	30 931
7	CAW Al. Tarnowskich	568	677
8	Pływalnia letnia ul. Traugutta	0	0
9	Miejski Dom Sportu ul. Traugutta	84 068	118 299
10	Arena Jaskółka Tarnów ul. Traugutta	13 861	75 494
11	Centrum Odnowy Biologicznej ul. Traugutta	1 547	11 487
12	Stadion piłkarsko-lekkoatletyczny,	8 928	1 533
13	Stadion sportowy ul. Piłsudskiego	44 317	47 916
Razem:		426 092	669 953

Liczba wstępów osób z ważną Tarnowską Kartę Miejską Premium od 2017 r.

Obiekt	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Ogółem
Pływalnia letnia ul. Traugutta	1523	1708	1695	0	0	0	4926
Pływalnia letnia Al. Tarnowskich	2490	2479	3051	4060	5177	7266	24523
Lodowisko ul. W. Polskiego	5194	6103	5128	7297	4631	4 681	33034
Lodowisko ul. Traugutta	698	1225	1098	633	0	581	4235
MDS basen ul. Traugutta	7721	11193	13416	5658	8412	6362	52762
Park Wodny ul. Piłsudskiego	32038	35318	36476	16900	19865	26 045	166642
Razem:	49664	58026	60864	34548	38085	44935	286122

Liczba wstępów osób z ważną Kartą Tarnowskiej Rodziny od 2017 r.

Obiekt	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Ogółem
Pływalnia letnia ul. Traugutta	670	784	1093	0	0	0	2547
Pływalnia letnia Al. Tarnowskich	1155	1168	1163	1411	1285	1648	7830
Lodowisko ul. W. Polskiego	2711	2806	1919	2304	1417	1451	12608
Lodowisko ul. Traugutta	567	794	664	466	0	263	2754
MDS basen ul. Traugutta	1822	3270	2434	1515	214	146	9401
Park Wodny ul. Piłsudskiego	10713	12148	13126	6537	578	1736	44838
Razem:	17638	20970	20399	12233	3494	5244	79978

- 1) Podobnie jak w latach ubiegłych TOSiR aktywnie uczestniczył w organizacji akcji letnich finansowanych w całości z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. W ramach tych działań prowadzone były nieodpłatne zajęcia sportowo-rekreacyjne oraz możliwość korzystania z obiektów letnich i zimowych za 2 zł i 2,50 zł przez dzieci i młodzież w czasie wolnym od nauki. W 2022 r. odnotowano następujące liczby uczestników.

Lp.	Akcje Letnie i Zimowe 2022 r.	Ilość osób lato
1	Park Wodny ul. Piłsudskiego (2,50 zł)	3269
2	Pływalnia letnia al. Tarnowskich (2 zł)	1196
3	Lodowisko ul. W. Polskiego (2,50 zł)	1626
Razem:		6 091

- 2) W roku sprawozdawczym Ośrodek, organizował i prowadził odpłatne zajęcia z nauki i doskonalenia pływania. Główny cel zajęć, to oprócz nauki pływania przede wszystkim nauka bezpiecznego zachowania się nad wodą. W 2022r. zorganizowano:
- a) edycje luty- czerwiec – 405 uczestników,
  - b) edycje wrzesień - grudzień – 485 uczestników,
- 3) najważniejsze wydarzenia sportowe współorganizowane przez TOSiR
- a) Mistrzostwa Europy Karate Shinkyokushin w dniu 02.04.2022- 1 500 kibiców
  - b) Finał PGNiG Pucharu Polski Mężczyzna Piłka Ręczna w dniu 04.06.2022 - 3000 kibiców
  - c) Mistrzostwa Europy Siatkówka U22 „CEV U22 Volleyball European Championship 2022 12-17.07.2022 – uczestniczyło 8 reprezentacji – 22 000 kibiców przez cały turniej

Wydział Sportu – wsparcie realizacji imprez i wydarzeń sportowych

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Tytuł zadania	Termin realizacji zadania/data podpisania umowy	Kwota przyznana na realizację zadania w zł
1	MKS Pałac Młodzieży	1) organizacja w Tarnowie 1/16 Finału Mistrzostw Polski w kategorii Juniorów w piłce ręcznej, 2) organizacja meczów koszykówki kobiet w Tarnowie w dniach 30.01, 06.02.2022 r. oraz udział zespołów MKS Pałac Młodzieży w meczach wyjazdowych w dniach 15.01, 05.02.2022 r., w ramach rozgrywek Krakowskiego Okręgowego Związku Koszykówki (mecze młodzieżowe) i Śląskiego Związku Koszykówki (mecze 2 Ligi Kobiet).	15.01.2022- 6.02.2022/14.01.2022	9.000,-
2	MKS Pałac Młodzieży	Organizacja w okresie od 16 marca 2022 r. do 21 maja 2022 r. czterech turniejów w ramach IV edycji Pucharu Tarnowa w Koszykówce Dziewcząt tj. reprezentacji szkół podstawowych miasta Tarnowa. Zawody rozgrywane o Puchar Prezydenta Miasta Tarnowa w Hali Sportowej Pałacu Młodzieży w Tarnowie, ul. Gumniska 28	16.03.2022- 21.05.2022/2.03.2022	16.500,-
3	MKS Pałac Młodzieży	organizacja wyjazdu i przygotowaniu	4.02.- 6.02.2022/2.02.2022	8.000,-

		reprezentacji Tarnowa do udziału w 1/8 Finału Mistrzostw Polski w kategorii Juniorów Starszych w piłce ręcznej w terminie 04-06.02.2022 r. w Legnicy		
4	Akademia Unia Tarnów	Organizacja w dniu 20 marca 2022 r. turnieju piłkarskiego dla dzieci i młodzieży z tarnowskich szkół i klubów osiedlowych, zgłoszonego przez Radę Osiedla nr 8 „Mościce” w Tarnowie w ramach budżetu roku 2022	20.03.2022/16.03.2022	10.000,-
5	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	Organizacja na terenie Parku Biegowego oraz Bike Parku Marcinka imprez sportowo-rekreacyjnych	22.03.2022-10.04.2022/22.03.2022	8.000,-
6	Uczniowski Klub Sportowy Westovia	Organizacja dla młodzieży z terenu Osiedla „Jasna” oraz całego Tarnowa zajęć sportowych oraz meczów piłkarskich Juniorów Młodszych w Lidze Wojewódzkiej w terminie od 26 marca do 11 czerwca 2022r., zadania zgłoszonego przez Radę Osiedla nr 12 „Jasna” w Tarnowie w ramach budżetu roku 2022	26.03.2022-11.06.2002/21.03.2022	5.000,-
7	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Świat Pracy	Organizacja w Tarnowie na terenie Parku Piaskówka, w dniu 3 maja 2022r. dwóch imprez rekreacyjno-sportowych pn.: 1) Bieg Sztafetowy Konstytucji 3 Maja,	3.05.2022/22.04.2022	8.000,-

		2) VIII Mistrzostwa Tarnowa w Nordic Walking		
8	Małopolski Szkolny Związek Sportowy	Przygotowanie w terminie od 4 marca 2022 r. do 15 marca 2022 r. realizacji w tarnowskich szkołach edycji 2022 Programu „Szkolny Klub Sportowy” opracowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki	4.03.2022-15.03.2022/3.03.2022	10.580,-
9	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Świat Pracy	Organizacja w terminie od 1 czerwca 2022 r. do 30 września 2022 r. zadania pod nazwą „Park Piaskówka OdNowa - na sportowo” zgłoszonego przez Radę Osiedla Nr 3 „Piaskówka” w Tarnowie w ramach budżetu roku 2022, polegającego na realizacji bezpłatnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców miasta Tarnowa	1.06.-30.09.2022/16.05.2022	10.000,-
1	Automobilklub Tarnów	Organizacja w dniach od 16 do 19 czerwca 2022 r. na terenie Miasta Tarnowa i jego okolicy, Tarnowskiego Rajdu Pojazdów Zabytkowych - II Rundy Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych	16.06.2022.-19.06.2022/1.06.2022	5.000,-
1	Klub Sportowy Błękitni	Organizacja w dniu 21 sierpnia 2022 r. imprezy pod nazwą „Bieg Trzeźwości”, w dla 100 osób – biegacze i uczestnicy marszu Nordic Walking, zgłoszonej przez Radę	21.08.2022/12.07.2022	5.000,-

		Osiedla nr 6 „Gumniska - Zabłocie” w Tarnowie w ramach budżetu roku 2022, polegającego na realizacji bezpłatnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców miasta Tarnowa		
1	Tarnowski Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	Organizacja w terminie 19 sierpnia do 20 sierpnia 2022 r. imprezy pod nazwą Turniej Osób Niewidomych i Słabowidzących w Kręglach Klasycznych Brzesko 2022, przeznaczonego w szczególności dla mieszkańców miasta Tarnowa i regionu	19.08.2022-20.08.2022/3.08.2022	5.200,-
1	Stowarzyszenie „Promocja Rozwój Obywatel ProTarnów” z siedzibą w Tarnowie	Organizacja w terminie od 1 września do 15 grudnia 2022 r. cyklu zajęć pn. „Ruch to zdrowie 2022” w wymiarze 81 jednostek treningowych w poniedziałki, wtorki, środy, czwartki i piątki, zgłoszonej przez Radę Osiedla nr 4 „Grabówka” w Tarnowie w ramach budżetu roku 2022	1.09.2022-15.12.2022/31.08.2022	10.000,-
1	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka” Tarnów przy Szkole Podstawowej Nr 14 w Tarnowie	Organizacja w dniu 25 września 2022 r. turnieju piłki siatkowej pamięci prof. Alojzego Skrzypka oraz szkolenia drużyny kadetów piłki siatkowej (14 zawodników, reprezentantów Tarnowa, uczestniczących w mistrzostwach województwa	19.09.-25.09.2022/14.09.	7.000,-

		małopolskiego) w terminie 19-24 września 2022 r.		
1	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	<p>Organizacja trzech turniejów wojewódzkich w koszykówce młodzieżowej, w trzech kategoriach wiekowych – junior, kadet, młodzik w ramach XII Memoriału Michała Smętka.</p> <p>1) XII Memoriał Michała Smętka w koszykówce chłopców w kategorii młodzik – 17 - 18 września 2022 r.</p> <p>2) XII Memoriał Michała Smętka w koszykówce chłopców w kategorii kadet – 24 – 25 września 2022 r.</p> <p>3) XII Memoriał Michała Smętka w koszykówce chłopców w kategorii junior – 1-2 października 2022 r.</p>	17.09.2022- 2.10.2022/9.09.2022	12.320,-
1	MKS Pałac Młodzieży	Organizacja w okresie od 11 października 2022 r. do 14 grudnia 2022 r. trzech turniejów w ramach V edycji Pucharu Tarnowa w Koszykówce Dziewcząt tj. reprezentacji szkół podstawowych miasta Tarnowa. Zawody rozgrywane o Puchar Prezydenta Miasta Tarnowa w Hali Sportowej Pałacu Młodzieży w Tarnowie, ul. Gumniska 28.	11.10.2022.- 14.12.2022/20.09.2022	13.000,-
1	MKS Pałac Młodzieży	Organizacja w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia 7 grudnia 2022 r.	21.09.2022.- 7.12.2022/21.09.2022	10.000,-

		rozgrywek piłki ręcznej dziewcząt i chłopców w formie meczów w Tarnowie oraz meczów wyjazdowych		
1	Stowarzyszenie Taneczne „KLASA-Tarnów”	Organizacja w dniu 15 października 2022 r. XXXI Ogólnopolskiego Turnieju Tańca Towarzyskiego KLASA – Leliwa 2022 – I Memoriał Stanisława Macieja Bergera	15.10.2022/11.10.2022	6.490,-
1	Towarzystwo Sportowe Iskra Tarnów	Organizacja w terminie od 19 października do 10 grudnia 2022 r. treningów oraz wyjazdów na zawody piłki nożnej dla grup seniorek, juniorek, trampkarek oraz dzieci młodszych	19.10.2022-10.12.2022/14.10.2022	8.000,-
2	Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów	Organizacja w terminie od 25 listopada 2022 r. do 27 listopada 2022 r. wyjazdu drużyny piłkarskiej U-13 na Ogólnopolski Turniej Rado Resort Elite Cup do Woli Chorzelowskiej	25.11.2022-27.11.2022/14.10.2022	8.000,-
2	Klub Sportowy Metal Tarnów	Prowadzenie zajęć z piłki nożnej oraz udział w rozgrywkach drużyn Klubu Sportowego „Metal” Tarnów w terminie od 21 października do 21 listopada 2022 r.	21.10.2022.-21.11.2022/14.10.2022	5.000,-
2	MKS Pałac Młodzieży	Organizacja meczów koszykówki kobiet w Tarnowie w dniach 05.11, 19.11., 20.11., 10.12., 11.12.2022 r. oraz udział zespołów MKS Pałac Młodzieży w meczach wyjazdowych w dniach	30.10.2022-11.12.2022/27.10.2022	8.500,-

		30.10, 13.11, 27.11, 10.12.2022 r., w ramach rozgrywek Krakowskiego Okręgowego Związku Koszykówki (mecze zespołów młodzieżowych)		
2	Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	Organizacja rozgrywek mężczyzn III Ligi Grupy IV Piłki Nożnej i Ligi Okręgowej w terminie od 31 października do 15 listopada 2022 r. oraz prowadzenie treningów dla drużyn piłki nożnej mężczyzn w terminie od 31 października do 10 grudnia 2022 r.	31.10.2022-10.12.2022/26.10.2022	15.000,-
2	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	Organizacja w dniu 11 listopada 2022r. imprezy sportowej pn. XXVII Bieg Sokolów z okazji 11 Listopada – Święta Niepodległości	11.11.2022/4.11.2022	5.750,-
2	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	Przeprowadzenie zawodów pn. „II Pływacki Memoriał im. Andrzeja Ziembowskiego” 10 grudnia 2022 r.	10.12.2022./4.11.2022	8.000,-
2	MKS Pałac Młodzieży	Organizacja Finału Tarnowskiej Akademii Piłki Ręcznej Dziewcząt i Chłopców, 3 grudnia 2022 r. - udział ok. 200 uczestników – uczniów klas VI i młodszych szkół podstawowych miasta Tarnowa.	3.12.2022/10.11.2022	5.000,-
2	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	Organizacja w dniu 5 grudnia 2022 r. Mikołajkowego turnieju minikoszykówki chłopców ur. w 2012 r. i młodszych, uczniów IV klas szkół	5.12.2022/30.11.2022	5.000,-

		podstawowych miasta Tarnowa (SP Nr 17, SP Nr 20, SP Nr 9, SP Nr 18, SP Nr 3, ZSMS ZKS Unia Tarnów), zgłoszonego przez Radę Osiedla Nr 8 „Mościce” w Tarnowie w ramach budżetu roku 2022		
--	--	---	--	--

Zadanie/podmiot	Plan	Wykonanie
Dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie - Organizacja na terenie miasta Tarnowa amatorskich imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym” – imprezy biegowe i rowerowe dla amatorów	50 000,00	50 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Ogrodnik przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych Organizacja: - XVIII Biegu Sanguszków	10 670,00	10 670,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 23 – organizacja - Biegu Memoriałowego im. Mieczysława Leśniowskiego,	3 670,00	3 670,00
Stowarzyszenie Kępa Sport – organizacja - V Biegu Pamięci Trenera Emila Wzorka	11 660,00	11 660,00
Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów – organizacja imprez: - Puchar Tarnowa w Kolarstwie Górskim, dwie edycje, - IX Bieg na Zamek po Miecz Spicymira, - XXXI Tarnowski Bieg Leliwitów	24 000,00	24 000,00

Organizacja programów feryjnego i wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży – Wydział Sportu, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, szkoły, organizacje pozarządowe:

TOSiR organizował w okresie ferii zimowych 2022 zajęcia sportowo-rekreacyjne w formie:

- 1) wstępów za 2,50 zł:
  - Park Wodny - 622 osoby
  - Lodowisko Mościce - 265 osób
  - Lodowisko Wojska Polskiego - 873 osoby
- 2) wyjazdów na narty - 117 osób,

3) turniejów piłki siatkowej - 9 drużyn 112 osób

Program Lato w mieście – bezpieczne wakacje Tarnów 2022 r.**Półkolonie**

Lp.	Organizator	Termin	Liczba dzieci	Procent dzieci z danej szkoły	Liczba dzieci korzystających ze zniżki Karty Tarnowskiej Rodziny	Liczba grup
1.	Szkoła Podstawowa nr 17	27.06-08.07	179	70%	28	12
2.	Szkoła Podstawowa nr 23 w Tarnowie	27.06-08.07	60	55%	10	4
3.	Szkoła Podstawowa nr 9 w Tarnowie	27.06-08.07	75 (w tym 2 uczestników z orzeczeniem PPP)	87%	9	5
4.	Szkoła Podstawowa nr 14 w Tarnowie	27.06-08.07	59	80%	9	4
5.	Szkoła Podstawowa nr 10 w Tarnowie	27.06-08.07	43	81,4%	10	3
6.	Szkoła Podstawowa nr 1 w Tarnowie	27.06-08.07.	60	63,3%	8	4
7.	Szkoła Podstawowa nr 5 w Tarnowie	27.06-08.07	40	82,5%	2	3
8.	Szkoła Podstawowa nr 25 w Tarnowie	27.06-08.07	16	12,5%	2	2
9.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy - półkolonia wyłącznie dla dzieci niepełnosprawnych – bez naboru elektronicznego	27.06-08.07	16	100%	2	4
10.	Szkoła Podstawowa nr 18 w Tarnowie	11.07-22.07.	90	60%	18	6
11.	Szkoła Podstawowa nr 8 w Tarnowie	11.07-22.07.	105	67%	5	7

12.	Szkoła Podstawowa nr 2 w Tarnowie	11.07-22.07	48	43,75%	9	4
Podsumowanie:			791	-	112	58

Ogólnodostępne zajęcia i turnieje sportowo-rekreacyjne:

Lp.	Podmiot	Kwota przyznana	Liczba uczestników
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół Mościce”	14 000,- zł	200
2.	Fundacja „Przeżyjmy To Razem”	17 000,- zł	100
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	8 000,- zł	180
4.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „Futar”	8 000,- zł	200
5.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	13 400,- zł	421
6.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	19 600,- zł	743
Razem:			1 844

Lp.	Podmiot	Przesunięcie środków z planu WSP do PM oraz w ramach planu PM/TOSiR w ramach swojego planu	Liczba uczestników
1.	Pałac Młodzieży – półkolonie	4 000,- zł	162
2.	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	90 000,- zł	6206
Razem:			6 368

Razem uczestnicy: 9 003 osób, w tym uczestnicy półkolonii w liczbie 791 dzieci
(rok 2021 to 10 676 osób, w tym uczestnicy półkolonii w liczbie 765 dzieci)

Budżet Programu – podsumowanie 308 295,- zł (bez wpłat uczestników półkolonii), w tym:

1. Półkolonie – bez wpłat uczestników: 134 295,- zł.
2. Program zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych.
  - TOSiR – 90 000,- zł,
  - Pałac Młodzieży częściowe dofinansowanie do półkolonii: 4 000,- zł,
  - organizacje pozarządowe 80 000,- zł

16.3 Nagrody i wyróżnienia sportowe

Realizacja przyznania stypendiów sportowych w formie otwartego konkursu ofert:

Wykaz udzielonych dotacji – zadanie: „Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym – dotacje dla klubów przeznaczone na stypendia sportowe dla zawodników i trenerów wyłącznie w:

- 1) dyscyplinach indywidualnych,
- 2) dyscyplinach zespołowych w kategoriach innych niż senior

Lp.	Podmiot	Dotacja 2022 w zł
1.	Klub Sportowy Błękitni Tarnów	3 000,00
2.	Klub Uczelniany AZS Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	10 750,00
3.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	24 750,00
4.	Polskie Towarzystwo Boksu	2 725,00
5.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	5 000,00
6.	Stowarzyszenie Shiva Dance Academy	7 000,00
7.	Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	6 000,00
8.	Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	3 750,00
9.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	26 750,00
10.	Klub Sportowy Sportiva	7 625,00
11.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Delfin	2 650,00
	Razem:	100.000,- zł

Oferty odrzucone z przyczyn formalnych lub zaopiniowane negatywnie: Unia Tarnów Żużlowa Sportowa Spółka Akcyjna, Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka, Klub Piłkarski Błękitni 1947. Klub Sportowy Metal Tarnów.

Konkurs obejmował poniższe zadanie, na które przeznaczono środki finansowe w łącznej wysokości 100 000,- zł, (słownie: sto tysięcy złotych 00/100): „Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym – **dotacje dla klubów przeznaczone na stypendia sportowe dla zawodników i trenerów wyłącznie w:**

- 1) dyscyplinach indywidualnych,
- 2) dyscyplinach zespołowych w kategoriach innych niż senior.

Komisja konkursowa ocenia oferty według następujących pól oceny oraz tabeli zalecanych do premiowania wysokich wyników sportowych: Pola oceny: ranga osiągniętych wysokich wyników sportowych w krajowym lub międzynarodowym współzawodnictwie sportowym, dyscyplina sportowa i jej znaczenie dla rozwoju sportu w mieście Tarnowie, kategoria wiekowa zawodnika.

Zalecane do premiowania wysokie wyniki sportowe

Zajęcie od 1 do 5 miejsca w Igrzyskach Paraolimpijskich, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy (w dyscyplinach indywidualnych kategorie wiekowe do seniora włącznie, w dyscyplinach zespołowych w kategoriach innych niż senior)					
Mistrzostwa świata	Senior	Młodzieżowiec	Junior	Kadet, junior młodszy	Młodzik
1 miejsce:	X	X	X	X	X
2 miejsce:	X	X	X	X	X
3 miejsce	X	X	X	X	X
4-5 miejsce:	X	X			
Mistrzostwa Europy	Senior	Młodzieżowiec	Junior	Kadet, junior młodszy	Młodzik
1 miejsce:	X	X	X	X	X
2 miejsce:	X	X	X	X	X
3 miejsce	X	X	X	X	X
4-5 miejsce:	X	X			

Zajęcie od 1 do 3 miejsca w sportach indywidualnych, zajęcie od 1 do 6 miejsca w zespołowych grach sportowych w mistrzostwach Polski (w dyscyplinach indywidualnych kategorie wiekowe do seniora włącznie, w dyscyplinach zespołowych w kategoriach innych niż senior)					
mistrzostwa Polski	Senior	Młodzieżowiec	Junior	Kadet, junior młodszy	Młodzik
I miejsce:	X	X	X	X	X
II miejsce:	X	X	X	X	X
III miejsce	X	X	X	X	X
IV-VI miejsce	X				

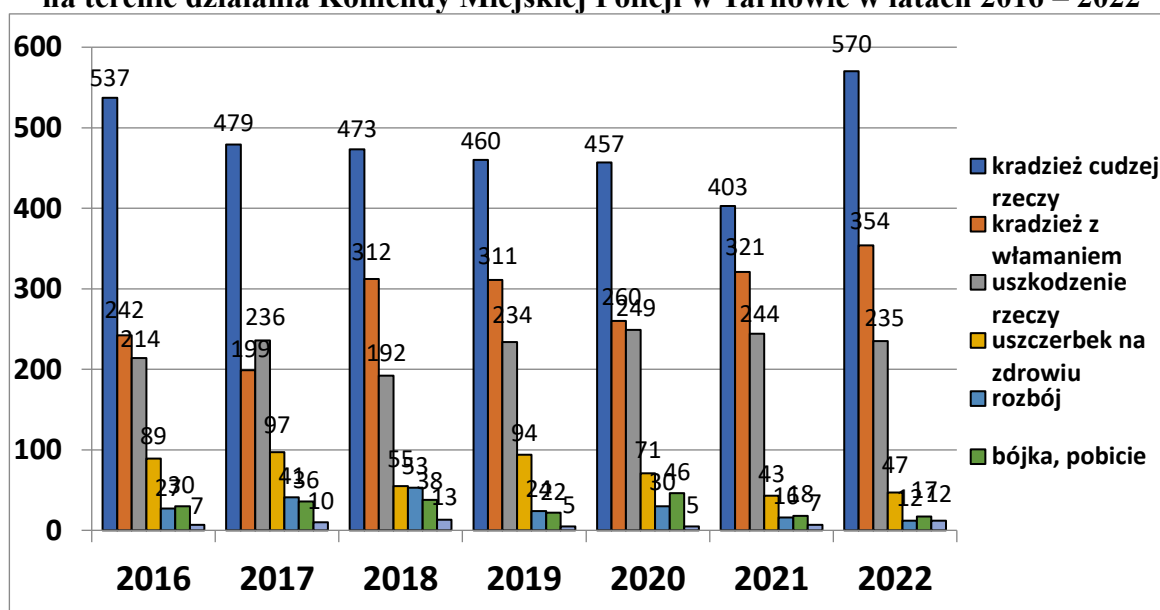
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIEPOŻAROWA

17.1 Działalność policji

Komenda Miejska Policji w Tarnowie (KMP Tarnów) obejmuje swoim działaniem obszar 1.416 km². Pod względem powierzchni powiat tarnowski zajmuje w województwie małopolskim trzecie miejsce, po nowosądeckim i nowotarskim.

Przestępczość ogólna

Liczba przestępstw stwierdzonych w siedmiu najbardziej uciążliwych kategoriach na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w latach 2016 – 2022

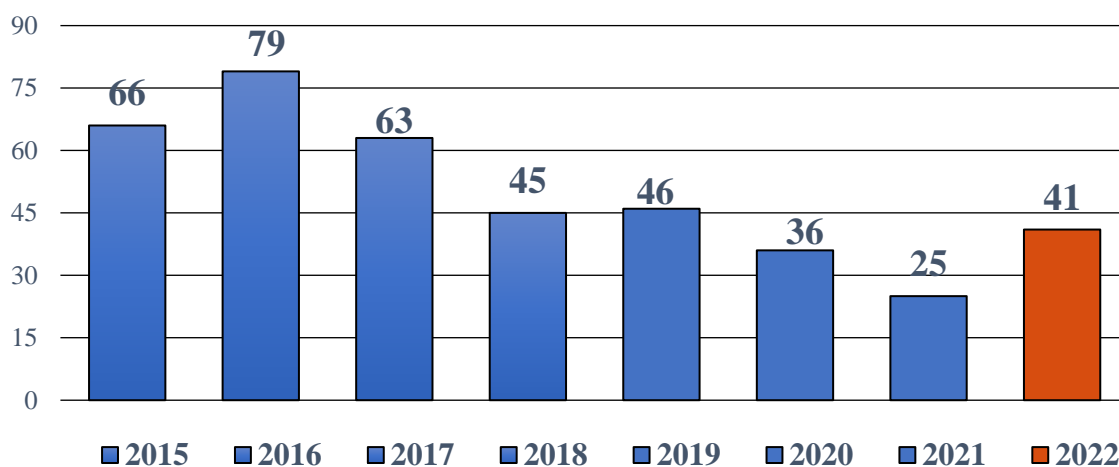
*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

W 2022 roku na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w podstawowych siedmiu kategoriach przestępstw stwierdzono 570 zdarzenia dotyczące kradzieży cudzej rzeczy, 354 dotyczyło kradzieży z włamaniem, a 235 uszkodzenia rzeczy. W zakresie ochrony życia i zdrowia stwierdzono 47 zdarzenia dotyczące uszczerbku na zdrowiu, 12 rozbójów, a także 17 przestępstw kategoryzowanych jako bójka/pobicie. Odnotowano również 12 kradzieży samochodów. Komenda Miejska Policji w Tarnowie odnotowała ogólny spadek zdarzeń przestępczych.

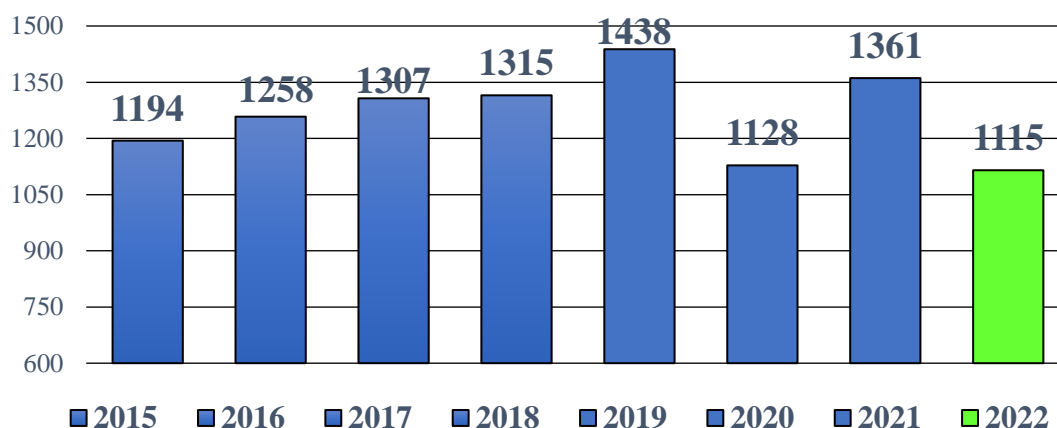
Zdarzenia drogowe i ich ofiary na terenie miasta Tarnowa

Wypadki i kolizje drogowe w latach 2015 – 2022

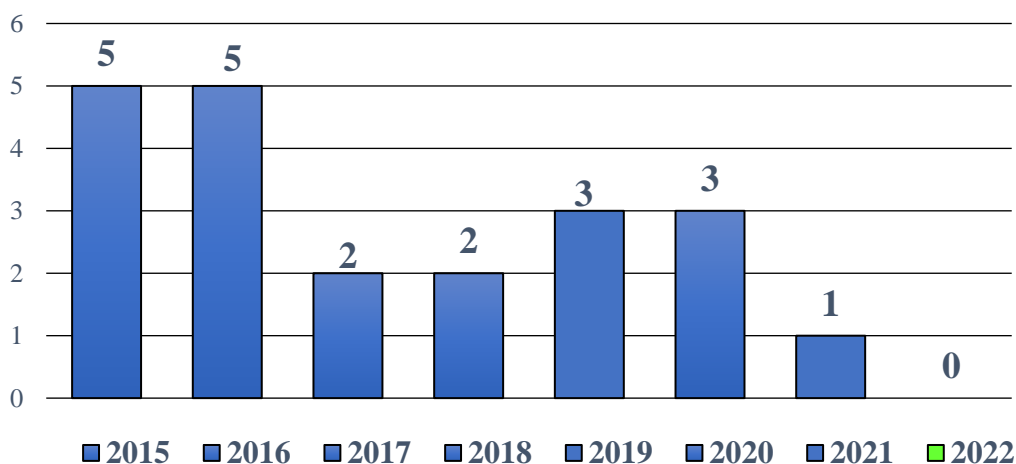
Wypadki

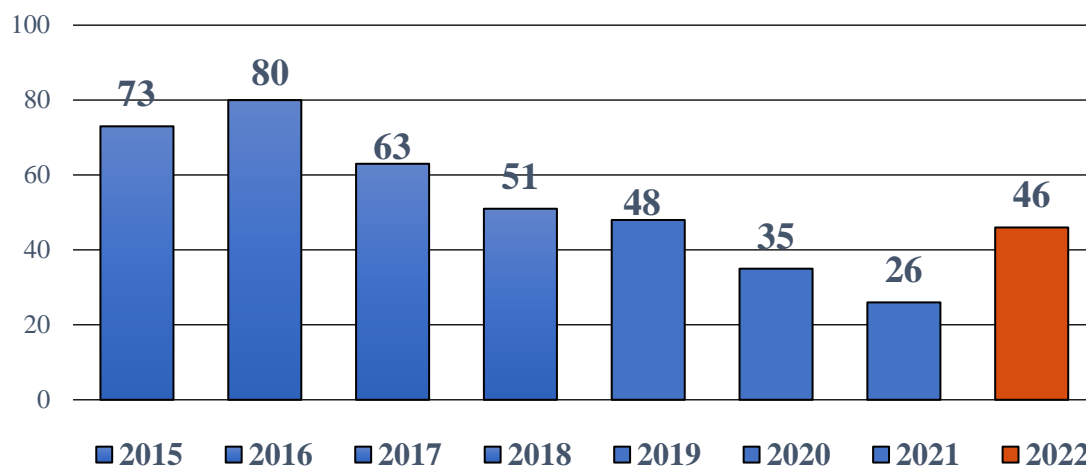
Kolizje

Ofiary wypadków drogowych w latach 2015 – 2022 – ofiary śmiertelne

Ofiary wypadków drogowych w latach 2015 – 2022 – ranni

W 2022 roku na terenie miasta Tarnowa odnotowano łącznie 41 wypadków drogowych, nie było ofiar śmiertelnych, 46 osób zostało rannych. W roku 2022 zaistniało również 1115 kolizji drogowych na terenie miasta.

Główne przyczyny wypadków i kolizji spowodowanych przez kierujących 2022/(2021) rok

	wypadki	zabici	ranni	kolizje
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	24 (21)	5 (3)	33 (20)	355 (453)
nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu	27 (18)	1 (1)	12 (6)	347 (377)
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	9 (5)	5 (1)	38 (29)	289 (415)
nieprawidłowe cofanie	3 (1)	0 (0)	3 (1)	204 (240)
nieprawidłowe omijanie	2 (1)	0 (0)	2 (1)	181 (188)
nieprawidłowa zmiana pasa ruchu	1 (2)	0 (0)	4 (2)	116 (139)

*dane podane w nawiasach dotyczą 2022 roku,

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Jednym z najczęstszych powodów zdarzeń drogowych spowodowanych przez kierujących było nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu. Taka przyczyna doprowadziła do 27 wypadków, 347 kolizji drogowych, w których to 1 osoba poniosła śmierć, a 12 zostało rannych. Drugą z kolei przyczyną było niedostosowanie prędkości do warunków ruchu, która doprowadziła do 24 wypadków i 355 kolizji, w których 5 osób zginęło, a 33 zostało rannych.

Główne przyczyny zdarzeń spowodowanych przez pieszych 2022/(2021) rok

	zdarzenia	wypadki	zabici	ranni
wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem	8 (15)	1 (7)	0 (1)	1 (6)
przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym	3 (2)	0 (1)	0 (0)	0 (1)
inne przyczyny: nieostrożne wejście na jezdnię z za pojazdu, przeszkody, leżenie, siedzenie, klęczenie, stanie na jezdni	6 (3)	0 (1)	0 (1)	0 (0)

*dane podane w nawiasach dotyczą 2021 roku.

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Najczęstszym powodem zdarzeń drogowych wśród uczestników ruchu drogowego spowodowanych przez pieszych było wejście na jezdnię przed jadący pojazd. W tej kategorii odnotowano 8 zdarzeń, z których 1 zostało zakwalifikowane jako wypadki drogowe, 6 osób odniosło obrażenia. W czasie tych zdarzeń 1 osoba zginęła oraz 7 zostały ranne.

Polityka karno-administracyjna (2021/2022 rok)

	2021	2022
Ujawniono ogółem wykroczeń	61 813	51 665
Skierowano wniosków o ukaranie do Sądu	3736	3 454
Ukarano mandatami karnymi za wykroczenia	24 893	18 568
Pouczono	30 037	27 122
Sporządzono odstąpienie od kierowania wniosku o ukaranie do Sądu	3 147	3 057

*dane obejmują działalność KMP Tarnów bez podziału administracyjnego miasto Tarnów/powiat tarnowski

Na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w 2022 roku, ujawniono ogółem 51 665 wykroczeń. Wobec sprawców wykroczeń zastosowano 27 122 pouczeń, 18 568 ukarano mandatami karnymi, a 3 454 przypadkach skierowano wniosek o ukaranie do Sądu. Sporządzono również 3 057 odstąpienie od kierowania wniosku do Sądu o ukaranie po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie.

Przemoc w rodzinie - procedura Niebieskiej Karty (2021/2022 rok)

		2021	2022	tendencja
ILOŚĆ SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART		321	421	+100
ILOŚĆ WYSTAWIONYCH NAKAZÓW / ZAKAZÓW PRZEZ POLICJĘ		79	92 (z czego 3 wydane postanowieniem Sądu Cywilnego)	+13
SPRAWCY	OGÓŁEM	328	424	+96
	KOBIETY	32	52	+20
	MĘŻCZYŹNI	294	370	+76
	NIELETNI	2	2	=
	POD WPŁYWEM ALKOHOLU	131	176	+ 45
	ZATRZYMANO W PDOZ - w tym do wytrzeźwienia	191 21	207 17	+16 -4
POKRZYWDZENI	OGÓŁEM	429	601	+172
	MAŁOLETNI	85	139	+ 54
	DOROŚLI	344	462	+118

W 2022 roku na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie w chwili powzięcia informacji o możliwości stosowania przemocy domowej, głównie podczas interwencji domowych wypełniono 421 formularzy „Niebieska Karta”, czym automatycznie wszczęto procedurę przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ogółem odnotowano 424 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy, z czego 370 osób to mężczyźni. W czasie czynności zatrzymano 207 osób. 17 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy znajdowało się pod wpływem alkoholu. Osobami wobec których stosowano przemoc były głównie osoby dorosłe - 462 osób oraz osoby małoletnie- 139 osób. Wydano 92 nakazów/zakazów przez Policję z czego 3 wydane postanowieniem Sądu Cywilnego.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie miasta Tarnowa

Na terenie miasta Tarnowa w minionym roku odnotowano ogółem **1564** zgłoszeń poprzez aplikację Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB), z których:

- potwierdzono zagrożenie 0 (0%)
- potwierdzono i wyeliminowano zagrożenie **758** (48,5%)
- przekazano poza Policję (0%)
- zgłoszenia niepotwierdzone **782** (50%)
- zgłoszenia traktowane jako żart/pomyłka 24 (1,5%)

Najczęściej zgłaszane zagrożenia na terenie miasta Tarnowa

➤ **nieprawidłowe parkowanie - 549 (35,1%)**

zagrożenia zgłaszane są głównie w ścisłym centrum miasta i dotyczą przede wszystkim parkowania na chodnikach i w rejonie skrzyżowań. Najwięcej odnotowano zgłoszeń na ul. Wieniawskiego, ul. Wilczej, ul. Sokoła oraz Osiedlu Zielonym

przekraczanie dozwolonej prędkości - 325 (20,8%)

zagrożenia zgłaszane są na terenie całego miasta. Najwięcej odnotowano zgłoszeń na ul. Długa, ul. Czarna Droga, ul. Piłsudskiego oraz ul. Krakowska

➤ **spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych - 210 (13,4%)**

zagrożenia zgłaszane są na terenie całego miasta, przede wszystkim w rejonie skwerów i placów a także placówek handlowych. Najczęściej odnotowywane w rejonie skweru Popieluszki, ul. Bitwy o Wał Pomorski oraz Skwer Kusocińskiego

Ważniejsze działania profilaktyczne

- ✓ Projekt „Zagrożenie w sieci – profilaktyka, reagowanie”

	Zagrożenie w sieci – profilaktyka, reagowanie			Alkohol i narkomania		
	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Ogółem	3 890 (4 603) osób	74 (92) osób	440 (235) osób	2 023 (1 171) osób	89 (28) osób	141 (19) osób

- ✓ Wybrane programy profilaktyczne, realizowane

	Przeciwdziałanie nawoływaniu do nienawiści, faszyzmu ...			Handel Ludźmi			Kibic i doping TAK – Pseudokibic i agresja NIE		
	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Ogółem	495 (834) osób	0 (14) osób	0 (0) osób	451 (1 609) osób	19 (14) osób	0 (4) osób	521 (497) osób	5 (0) osób	0 (0) osób

Międzynarodowy „Dzień Bezpiecznego Internetu 2022 – Safer Internet Day

- ❑ W ramach obchodów „Dnia Bezpiecznego Internetu 2022 - Safer Internet Day” tarnowscy policjanci nie tylko czynnie angażowali się w profilaktykę ale dodatkowo :
  - wspólnie z kilkoma szkołami podstawowymi z terenu miasta Tarnowa zorganizowali międzyszkolny konkurs plastyczny na plakat o tematyce bezpieczeństwa w sieci.
  - we współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie, zorganizowano cykl debat oksfordzkich, gdzie czteroosobowe drużyny rywalizowały ze sobą po stronie propozycji i opozycji, systemem „każdy z każdym”. Uczestnicy „bitew na argumenty” stoczyli 4 debaty. Występy drużyn oceniała Loża Mędrców, którą stanowili prawnik, redaktor, kierownik i psycholog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowie, oraz policjant Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie.

Bezpieczna droga do szkoły z Mrówką”.

- ❑ We wrześniu i październiku 2022r. tarnowscy policjanci razem z firmą SUFIGS sp. z o.o. oraz jej maskotką - olbrzymią Mrówką kontynuowali rozpoczętą w 2016 rok akcję „Bezpieczna droga do szkoły z Mrówką”, ucząc dzieci rozpoczynających naukę w klasach pierwszych jak bezpiecznie dotrzeć i wrócić ze szkoły do domu. Wspólnie z „Mrówką” rozdano najmłodszym kamizelki odblaskowe i uświadamiali potrzebę ich zakładania po zmroku, poza obszarem zabudowanym.
- ❑ W 2022r. **profilaktycy dotarli do 84 szkół podstawowych i spotkali się z 2005 uczniami**, wręczając im odblaski. Uczniowie klas pierwszych w sposób praktyczny wykorzystywali zdobyte wiadomości, trenując pod okiem policjantów przechodzenie na drugą stronę jezdni – wykorzystując do tego atrapy (matę) przejścia dla pieszych oraz sygnalizacji świetlnej.

Bezpieczny Senior

- ❑ We wrześniu 2022 roku, tarnowscy policjanci podjęli współpracę z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym w Tarnowie, która zaowocowała **akcją oplakatowania autobusów miejskich** materiałami profilaktycznymi ostrzegającymi przed oszustami stosującymi metody spoofingu i phishingu. Dzięki włączeniu się w akcję największego miejskiego przewoźnika, i zaznaczenie Naszej obecności w kilkudziesięciu pojazdach MPK, które każdego dnia wyjeżdżały na ulice Tarnowa, w skali miesiąca mogliśmy **dotrzeć do około 10 tysięcy korzystających pasażerów**, informując ich o zagrożeniach i ostrzegając seniorów przed działaniem oszustów.
- ❑ W październiku 2022 roku, **włączono się w organizowaną konferencję z okazji Tarnowskiego Dnia Seniora**. Uroczystość zorganizowano na terenie Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie w ramach Międzyosiedlowego Centrum Aktywności Senioralnej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie oraz działający przy tarnowskiej uczelni wyższej Uniwersytet Trzeciego Wieku. Partnerami wydarzenia byli UOKiK, PZEiR, NFZ, PEFRON, Rzecznik Praw Pacjenta, Rzecznik Praw Obywatelskich, Polska Bezgotówkowa, Warszawski Instytut Bankowości oraz Głos Seniora.

17.2 Działalność Straży Miejskiej w Tarnowie

Straż Miejska jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa, powołaną do ochrony porządku publicznego. Działania Straży Miejskiej skupiają się na realizacji zadań

ustawowych, wynikających z Ustawy o strażach gminnych (miejskich). Pierwszoplanowym znaczeniem dla naszej jednostki są zgłoszenia mieszkańców i ich niezwłoczna realizacja.

W 2022 roku działalność Straży Miejskiej to m.in. kontynuacja ogłoszonej od dnia 20 marca 2020 roku do dnia 16 maja 2022 roku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV 2. Straż Miejska w Tarnowie do dnia 9 marca 2022 roku, zgodnie z Zarządzeniem Wojewody Małopolskiego z dnia 9 grudnia 2021 roku była użyta do wspólnych działań z Policją, zgodnie ze wskazaniem komendantów właściwych terytorialnie jednostek Policji. Wojewoda polecił także, aby w tym okresie pozostałe zadania straży realizowane były głównie w zakresie działań związanych z weryfikacją wykonywania nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej Covid 19. Organizowanie wspólnych służb polegało na oddelegowaniu funkcjonariuszy Straży Miejskiej do Policji i podejmowanie wspólnych działań zmierzających w głównej mierze do zwalczania i zapobiegania rozprzestrzeniania się Covid-19.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 9 marca 2022 roku do wspólnych działań z Policją związanych z pandemią Covid-19 **oddelegowano 137 strażników** miejskich. Podczas wspólnych działań w zakresie zwalczania i zapobiegania epidemii Covid-19 mandatami karnymi **ukarano 80 osób, 5 osób pouczone**, sporządzono **55 wniosków o ukaranie do sądu**.

W związku z atakiem Rosji na Ukrainę już w dniu 24 lutego 2022 roku została uruchomiona zbiórka dla uchodźców z Ukrainy. W siedzibie Straży Miejskiej przy ulicy Nadbrzeżnej Dolnej 7 zostały zorganizowane magazyny, gdzie mieszkańcy z wielkim zaangażowaniem niesli pomoc potrzebującym. Również strażnicy i pracownicy Straży Miejskiej od samego początku z dużą ofiarnością włączyli się w akcje zbiórki darów dla uchodźców. Wszystkie pomieszczenia łącznie z korytarzami były wykorzystywane jako tymczasowe magazyny.

Dodatkowo Straż Miejska w Tarnowie zaangażowała się również bezpośrednio w pomoc uchodźcom i ich dyslokacji. Pomoc taka była udzielana 24 godziny na dobę przez siedem dni w tygodniu. Aby zapewnić bezpieczeństwo i porządek publiczny strażnicy patrolowali rejon dworca kolejowego. W wyniku przeprowadzonej zbiórki wśród strażników i pracowników zostały zakupione niezbędne produkty i przekazane potrzebującym uchodźcom. Mając na uwadze, że wojna trwa nadal strażnicy są zaangażowani w pomoc potrzebującym.

W okresie wakacji Straż Miejska razem z Policją odbyła w ramach akcji „Bezpieczne Wakacje” 47 wspólnych patroli, podczas których dokonano ponad 300 kontroli miejsc wypoczynku dzieci i młodzieży. Ponadto w ramach współpracy z Wydziałem Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie zabezpieczano imprezy i wydarzenia o charakterze patriotycznym, religijnym, kulturalnym i sportowym. Dodatkowo często policjanci w ramach współpracy zwracali się również o kontrolę miejsc wskazanych przez zgłaszających na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa, gdzie strażnicy w ramach swoich kompetencji i uprawnień także podejmowali kontrole, przyczyniając się do eliminowania zdarzeń niepożądanych.

Wypełniając zadania związane z przeciwdziałaniem Covid-19 Straż Miejska, realizowała również wszystkie swoje pozostałe zadania ustawowe. W ubiegłym roku do dyżurnego straży miejskiej wpłynęło **12332** zgłoszenia telefoniczne oraz **563** interwencje mailowe. Następnym tych zawiadomień były działania podjęte przez strażników, które najczęściej dotyczyły:

- zagrożeń w ruchu drogowym – **6041** przypadków,
- zakłócania porządku publicznego i spokoju – **2748** przypadków,
- ochrony środowiska i gospodarki odpadami – **1260** przypadków,
- zwierząt – **1176** przypadków,

- zagrożeń życia i zdrowia – **553** przypadki,
- awarii technicznych – **292** przypadki,
- zagrożeń pożarowych – **23** przypadki,
- pozostałe – **239** przypadków (różnego rodzaju pomoc mieszkańcom m.in. uruchomienie pojazdów).

Mimo realizacji zadań zleconych przez administrację rządową, z zakresu przestrzegania przepisów związanych z ogłoszeniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, ujawniono ogółem **7974** wykroczenia, w wyniku których nałożono **4185** mandatów karnych, pouczonych zostało **1926** osób, do Sądu Rejonowego w Tarnowie skierowano **1556** wniosków o ukaranie.

W ramach realizowanych patroli strażnicy interweniowali zarówno na zgłoszenia płynące wprost od mieszkańców naszego miasta jak również będące wynikiem własnej aktywności. Ogółem w 2022 roku wystawiono **2112** samodzielnych patroli.

W zakresie działań prewencyjnych:

- do Punktu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi, Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych oraz do miejsca zamieszkania doprowadzono **665** osób,

- w sezonie zimowym przeprowadzono ponad 200 kontroli miejsc przebywania osób bezdomnych. W wyniku tych kontroli zastano na miejscu ponad 100 osób. Strażnicy informowali te osoby o możliwościach i formach uzyskania pomocy. Żadna z tych osób nie zgodziła się na przewiezienie do noclegowni przy ul. Prostopadłej 9A. Równocześnie rozdawane były pakiety składające się z czekolad, batonów, kiełbasy, ciepłej odzieży, latarek czołowych oraz ciepłej herbaty,

- w okresie wiosenno-letnim strażnicy prowadzili kontrole miejsc wypoczynku mieszkańców (parki, skwery, place zabaw, tereny zielone, baseny akwenu wodne). Od kwietnia do września 2022 roku przeprowadzono prawie 1700 takich kontroli.

- dokonano łącznie **151** różnego rodzaju zabezpieczeń: zgromadzeń publicznych, uroczystości patriotycznych, imprez o charakterze sportowo -rekreacyjnym, uroczystości religijnych, ćwiczebne ewakuacje szkół itp.

Jednym z aspektów działania tarnowskiej Straży Miejskiej mający niewątpliwie wpływ na poprawę poczucia bezpieczeństwa ma funkcjonujący od wielu lat monitoring miejski, w ramach którego ujawniono w 2022 roku **823** różne zdarzenia i wykroczenia. Z zapisów zarejestrowanego obrazu zdarzeń widocznego z kamer monitoringu miejskiego, w **321** przypadkach korzystała Policja. Do dalszych swoich czynności policjanci pobrali nagrania na nośnikach zewnętrznych **238** razy.

W skład systemu monitoringu miejskiego wchodzi **45 kamer cyfrowych w jakości Full HD** obejmujących swoim zasięgiem centrum miasta, osiedla mieszkaniowe jak również tereny rekreacyjne. Utworzony został jeden punkt kamerowy przy ulicy Szpitalnej 8, obejmujący swym zasięgiem ciągi komunikacyjne prowadzące do Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej oraz znajdujących się w tym rejonie budynków mieszkalnych.

Strażnicy mają do swojej dyspozycji 9 radiowozów wyposażonych w sygnały świetlne i dźwiękowe z zainstalowanymi zestawami głośnomówiącymi, które mogą zostać wykorzystane w przypadkach ostrzegania lub informowania ludności o zaistniałych zagrożeniach. Wszystkie radiowozy posiadają na wyposażeniu radiostacje cyfrowe z systemem GPS, co umożliwia skuteczną dyslokację patroli, a w razie zgłoszenia interwencji jak najszybsze jej podjęcie. Ponadto Straż Miejska posiada na swoim wyposażeniu 18 radiostacji przenośnych z modułem GPS. Straż Miejska w Tarnowie posiada do dyspozycji 6 rowerów, przy pomocy których w okresie letnim patroluje te rejony miasta Tarnowa, gdzie dojazd innym środkiem transportu jest utrudniony.

Warto zaznaczyć, że 11 funkcjonariuszy Straży Miejskiej posiada uprawnienia do obsługi statków powietrznych. Do dyspozycji operatorów są dwa drony, z których jeden

umożliwia profesjonalne badanie w czasie rzeczywistym za pomocą czujników, substancji szkodliwych wydobywających się z komina powstałych podczas spalania w piecach. Dane następnie przekazywane są bezpośrednio do tableatów obsługiwanych przez strażników. Operatorzy dronów oprócz kontroli posesji, których było prawie 300, dokonywali również prewencyjnych lotów w rejonach miejsc rekreacyjnych oraz ogródków działkowych.

Na wyposażeniu Straży Miejskiej są również dwa parasole grzewcze, kamera termowizyjna oraz dwa noktowizory i ozonator powietrza.

Znaczącą pozycją w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego, stanowią działania edukacyjne i informacyjne prowadzone w ramach programów profilaktycznych, przeznaczonych dla uczniów tarnowskich placówek oświatowych oraz seniorów, w których łącznie wzięło udział **2625** osób. Zajęcia profilaktyczne prowadzone były w ramach następujących programów:

- „Jestem świetlikiem na drodze”,
- „Obcy”,
- „Agresja, przemoc, cyberprzemoc”,
- „Odpowiedzialność karna nieletnich”,
- „Alkohol i nieletni”,
- „Świadomy senior”
- „Wakacyjny posterunek”

Zespół Zadaniowy ds. Profilaktyki dodatkowo, uczestniczył w piknikach i imprezach plenerowych, podczas których propagował bezpieczne zachowania wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.

Przy ulicy Nadbrzeżnej Dolnej 7 oprócz Straży Miejskiej mieści się również Centrum Bezpieczeństwa i Zarządzania Ruchem, które łączy kilka funkcji istotnych dla mieszkańców, takich jak bezpieczeństwo, monitoring i sterowanie ruchem ulicznym.

17.3 Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie i Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie Rzędzinie

Działania interwencyjne i kontrolno-rozpoznawcze

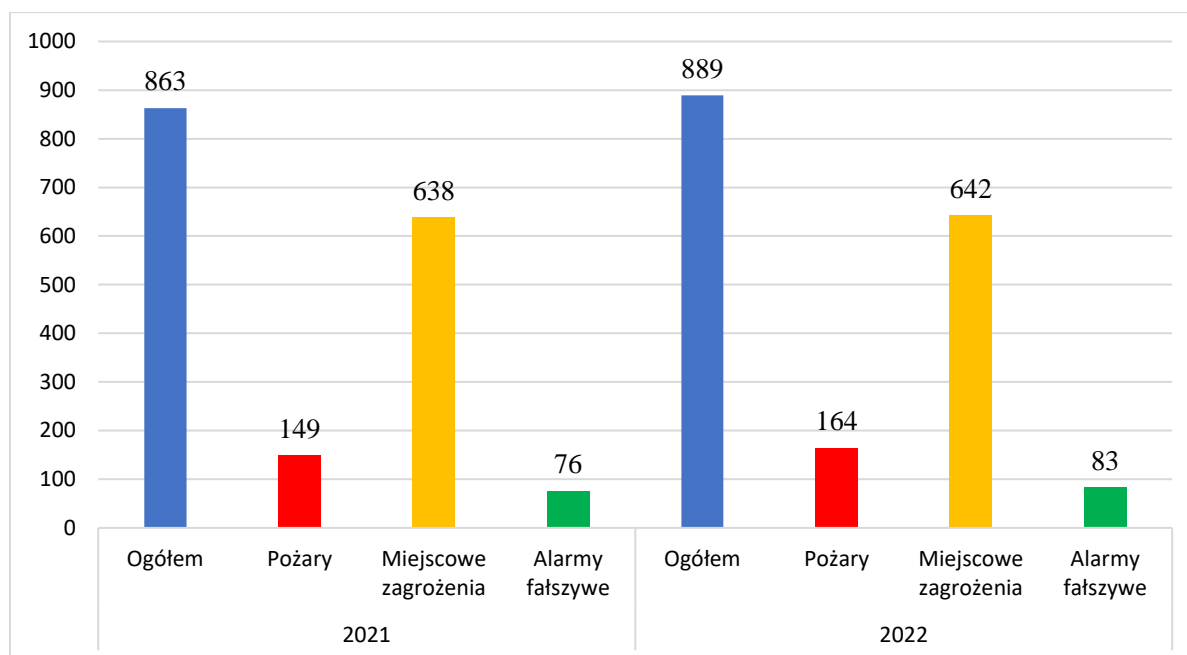
W 2022 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały na terenie miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego 2771 razy (w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 0,6% w ogólnej liczbie zdarzeń), z czego odnotowano:

- **705** pożarów (w stosunku do 2021 roku nastąpił wzrost o 26,8%),
- **1941** miejscowych zagrożeń (w stosunku do roku 2021 odnotowano spadek o 7,1%),
- **125** alarmów fałszywych (w stosunku do 2021 roku nastąpił wzrost o 13,6%)

Na terenie **miasta Tarnowa** w 2022 r. jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały **889** razy (wzrost liczby zdarzeń o 3 %):

- **164** pożary, w porównaniu do roku poprzedniego skutkuje wzrostem o 15 zdarzeń,
- **642** miejscowych zagrożeń, w porównaniu do roku poprzedniego skutkuje wzrostem o 4 zdarzenia,
- **83** alarmy fałszywe, w porównaniu do roku poprzedniego skutkuje wzrostem o 7 zdarzeń.

Liczba zdarzeń na terenie miasta Tarnowa (lata 2021-2022).

W celu rozpoznawania zagrożeń, realizacji nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych oraz przygotowania do działań ratowniczych upoważnieni funkcjonariusze Komendy Miejskiej PSP w Tarnowie realizując zadania ustawowe w roku 2022 prowadzili czynności kontrolno-rozpoznawcze, którymi objęte były budynki, inne obiekty budowlane i tereny oraz instalacje.

Działania prowadzono na podstawie wcześniej opracowanego planu kontroli oraz poza planem w sytuacji konieczności wydania opinii/zajęcia stanowiska lub w trybie interwencyjnym, w przypadkach wystąpienia nowych istotnych okoliczności w zakresie stanu bezpieczeństwa.

W roku 2022 przeprowadzono na terenie miasta Tarnowa **81** kontroli (łącznie na terenie miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego 188), gdzie skontrolowano **204** obiekty (łącznie dla miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego 363).

Liczba kontroli podczas których stwierdzono naruszenie przepisów przeciwpożarowych wyniosła **35** (miasto i powiat łącznie 76 takich kontroli) a liczba obiektów skontrolowanych w których stwierdzono nieprawidłowości wyniosła **58** (miasto i powiat łącznie 118).

Podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych w obiektach znajdujących się na terenie miasta Tarnowa stwierdzono łącznie **166** nieprawidłowości (miasto i powiat razem 346 nieprawidłowości).

W wyniku przeprowadzonych kontroli Komendant Miejski PSP w Tarnowie wydał **6** decyzji dotyczących usunięcia uchybień w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych na terenie miasta (łącznie 17 takich decyzji w mieście i powiecie).

Na terenie miasta Tarnowa:

- nie wystąpiły przypadki ukarania mandatem karnym za stwierdzone nieprawidłowości,
- nie wydano upomnień w związku z uchylaniem się strony od realizacji obowiązków nałożonych decyzją administracyjną.

Czynności kontrolno-rozpoznawcze w szczególności prowadzone były (w kolejności malejącej) w obiektach (teren miasta Tarnowa):

- produkcyjno-magazynowych (38 kontroli),
- użyteczności publicznej (25 kontroli),
- budynkach zamieszkania zbiorowego (9 kontroli).

Najczęściej występujące kategoryzowane uchybienia dotyczyły (wszystkie kontrole w ww. kategoriach obiektów w kolejności malejącej):

- zaopatrzenia w wodę,
- instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- oznakowania znakami bezpieczeństwa,
- instalacji użytkowych,
- instalacji wodociągowych przeciwpożarowych,
- gaśnic,
- urządzeń i instalacji przeciwpożarowych.

W odniesieniu do obiektów gospodarowania odpadami uzgadniano operaty zawierające warunki ochrony ppoż. miejsc magazynowania odpadów oraz prowadzono kontrole obiektów związanych z gospodarowaniem odpadami. Uzgodniono 18 operatów z terenu miasta Tarnowa (łącznie wszystkich uzgodnionych w mieście i powiecie 24). Przeprowadzono 14 kontroli działalności związanej z gospodarowaniem odpadami (łącznie na terenie powiatu i miasta 17), po których wydano 9 opinii w formie postanowień (łącznie miasto i powiat 12).

Zagrożenie życia ludzi

W ramach przeprowadzonych czynności stwierdzono, że w 6 obiektach występują nieprawidłowości (łącznie w powiecie i mieście 13 obiektów), które zgodnie z przepisami rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej kwalifikują budynek jako zagrażający życiu ludzi. Wśród stwierdzonych uchybień, będących powodem zakwalifikowania obiektów do powyższej kategorii najwięcej dotyczyło:

- przekroczenia długości lub szerokości dróg ewakuacyjnych powyżej granicznych dopuszczalnych wartości,
- niezabezpieczenia przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych.

Przekazanie obiektów do użytkowania

Realizując zapis art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane odnośnie zajęcia stanowiska w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym, przeprowadzono 30 czynności kontrolno-rozpoznawczych (łącznie miasto i powiat 88). W związku z przedmiotowymi „odbiorami” obiektów wniesiono sprzeciwy, uwagi lub zastrzeżenia w 14 przypadkach (łącznie w mieście i powiecie 37).

W części obiektów, po usunięciu stwierdzonych usterek zajęto pozytywne stanowiska w sprawie przekazania ich do użytkowania. Stanowiska w sprawie odbiorów obiektów były każdorazowo przekazywane do właściwego organu nadzoru budowlanego, który wydaje decyzje w zakresie pozwolenia na użytkowanie.

W związku z aktualnymi wymogami dot. instalacji fotowoltaicznych, w roku 2022 do tut. Komendy wpłynęło z terenu miasta i powiatu 473 zawiadomienia o wykonaniu instalacji PV o mocy powyżej 6,5 kW (dla porównania w 2021 r. 370 takich zawiadomień). Z terenu miasta Tarnowa wpłynęło 104 zawiadomienia o wykonaniu instalacji PV.

Zakłady dużego i zwiększonego ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej (ZDR i ZZR)

Na terenie miasta zlokalizowany jest jeden zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska tj. Grupa Azoty S.A. ul. Kwiatkowskiego 8, 33-101 Tarnów.

Poza wymienionym obiektem na terenie miasta występują 2 zakłady, które kwalifikuje się jako zakłady zwiększonego ryzyka. Są to Zakłady Mechaniczne „Tarnów” S. A. ul. Kochanowskiego 30, 33-100 Tarnów i Linde Gaz Polska sp. z o. o. Zakład Tarnów ul. Żwirowa 4, 33-100 Tarnów.

W 2022 r. przeprowadzono kontrole planowe w Zakładach Mechanicznych „Tarnów” oraz wspólnie z przedstawicielami KW PSP w Krakowie w Zakładzie Grupa Azoty S.A.

Imprezy masowe

Mając na uwadze bezpieczeństwo ludzi podczas imprez masowych, wypełniając obowiązek ustawowy dla 11 imprez (na terenie powiatu i miasta łącznie 19) wydano pozytywne opinie. Negatywnych opinii nie było. Opinie wydawano po przeprowadzeniu lustracji obiektu na miejscu planowanej imprezy masowej oraz w oparciu o przedstawianą przez organizatora imprezy dokumentację.

Wypoczynek letni i zimowy

W związku z zamieszczeniem na stronie Małopolskiego Kuratorium Oświaty wykazu obiektów zgłaszanych na zimowy i letni wypoczynek dzieci i młodzieży tzw. „Bazy Wypoczynku” na bieżąco monitorowano informacje o organizacji wypoczynku. Prowadzono kontrole w obiektach, gdzie wypoczywają dzieci i młodzież – kontrole z własnej inicjatywy lub w związku z wnioskiem o opinię. W oparciu o posiadaną dokumentację z przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych wydano 5 opinii dotyczących wypoczynku dzieci i młodzieży w obiektach na terenie miasta Tarnowa (łącznie 14 opinii dla miasta i powiatu). Wśród wydanych opinii w mieście 1 była negatywna (łącznie w mieście i powiecie negatywnych 3).

Techniczne systemy zabezpieczeń

Na terenie miasta Tarnowa zidentyfikowano 95 podmiotów wyposażonych w system sygnalizacji pożaru (SPP, gdzie miasto i powiat to 127 podmiotów), z czego 61 spośród nich podłączonych jest do monitoringu pożarowego (odpowiednio miasto i powiat 70). SSP umożliwia wczesne wykrycie pożaru, powiadomienie o nim użytkowników obiektu celem wczesnej ewakuacji i podjęcia ewentualnych działań gaśniczych oraz w przypadku monitoringu – automatyczne zaalarmowanie straży pożarnej.

W Tarnowie 22 obiekty chronione są stałymi urządzeniami gaśniczymi (SUG - wodnymi, pianowymi, gazowymi lub aerozolowymi) – w mieście i powiecie łącznie 25 obiektów. SUG pozwala na automatyczne wyzwolenie środka gaśniczego na płonący obiekt we wczesnej fazie pożaru.

W mieście występuje 10 obiektów (miasto i powiat łącznie 10) z zainstalowanym dźwiękowym systemem ostrzegawczym (DSO), umożliwiającym rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych na potrzeby bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie, nadawanych automatycznie po otrzymaniu sygnału z systemu sygnalizacji pożaru (SSP), a także przez operatora.

Profilaktyka

Przy Komendzie funkcjonują pomieszczenia edukacyjne o nazwie „Ognik”. Cieszy się on wciąż niesłabnącym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. W czasie szkolenia i pobytu w pomieszczeniach edukacyjnych dzieci nabywają praktycznych doświadczeń dotyczących prawidłowych zachowań w przypadku powstania pożaru, a w szczególności bezpiecznej i sprawniej ewakuacji z zagrożonych pomieszczeń. W 2022 r. tarnowski Ognik i strażnice odwiedziło 1440 dzieci wraz z opiekunami.

Funkcjonariusze Komendy oraz podległych JRG Nr 1 i JRG Nr 2 w Tarnowie uczestniczą w roli obserwatorów w praktycznych sprawdzieniach organizacji oraz warunków ewakuacji z obiektów szkół oraz innych obiektów użyteczności publicznej.

Ponadto informujemy, że Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze PSP również uczestniczyły w ćwiczeniach na wypadek powstania pożaru w miejscach gospodarowania odpadami (ćwiczenia zgłaszane przez podmioty zajmujące się gospodarowaniem odpadami).

Mając na względzie promowanie szeroko rozumianego bezpieczeństwa uczestniczymy w ogólnopolskich kampaniach edukacyjno-informacyjnych dot. bezpieczeństwa pożarowego i bezpiecznych zachowań m.in.: „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa!”, „Stop pożarom traw”, „Nie dla czadu”. Corocznie organizowane są konkursy kalendarzowe dla dzieci

i młodzieży. W trakcie współpracy medialnej w lokalnych mediach wielokrotnie poruszano kwestię bezpiecznych zachowań w trakcie nawałnic i gwałtownych zjawisk atmosferycznych.

Funkcjonariusze uczestniczyli w festynach, piknikach oraz spotkaniach społeczności lokalnych, podczas których można było zapoznać się ze specyfiką służby, poznać budowę i zasadę działania sprzętu ratowniczego oraz wysłuchać prelekcji dotyczących zachowania się w trakcie pożaru, zasad udzielania pierwszej pomocy oraz bezpieczeństwa pożarowego. W takich spotkaniach uczestniczyło łącznie ok. **10 000** osób.

Inwentaryzacja schronów, ukryć, miejsc ukrycia doraźnego

Komenda Miejska PSP w Tarnowie realizowała w IV kwartale 2022 r. zadanie związane z inwentaryzacją budynków oraz innych obiektów pod kątem możliwości ich wykorzystania w zakresie schronienia ludności cywilnej. Za pomocą przekazanej przez Komendę Główną aplikacji dokonano w dniach od 3.10.2022 r. do 17.12.2022 r. rozpoznania obiektów. Uczestniczyło w nich **48** funkcjonariuszy KM PSP w Tarnowie (w tym funkcjonariusze Jednostek Ratowniczo – Gaśniczych).

W wyniku powyższych działań wprowadzono do aplikacji **952** obiekty (gdzie liczba obiektów rozpoznanych była o kilkaset większa).

Sprawdzano także **31** obiektów z ewidencji przekazanej przez wojewodę małopolskiego (kat. schrony i ukrycia) z czego:

- powiat tarnowski - 2 obiekty (2 ukrycia),
- miasto Tarnów - **29** obiektów (1 schron; 28 ukryć).

Działania związane z Covid-19 oraz działania związane z działaniami wojennymi w Ukrainie

W 2022 r. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie realizowała także działania ukierunkowane na przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się koronawirusa wywołującego COVID-19. W ramach przedmiotowych czynności realizowano akcje:

- transport środków pochodzących z rezerw materiałowych pomiędzy magazynami w Krakowie i w Tarnowie,
- dystrybucję środków ochrony osobistej (w tym ubrań, masek, płynów do dezynfekcji) dla jednostek OSP,
- dystrybucję płynów do dezynfekcji oraz termometrów i tabletek z jodkiem potasu dla innych instytucji,
- przygotowanie zaplecza logistycznego przy dystrybucji materiałów,
- dezynfekcja pomieszczeń w obiektach użyteczności publicznej na terenie powiatu i miasta Tarnowa
- koordynacja szczepliń wśród druhów jednostek OSP.

Należy również wspomnieć, że w czasie pandemii zastępy jednostek ochrony przeciwpożarowej wspomagały w działaniach interwencyjnych system PRM.

W 2022 r. w ramach wsparcia działań humanitarnych związanych z prowadzoną wojną na terytorium Ukrainy, działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie skoncentrowane było na pomocy przy zbiorce sprzętu i wyposażenia dla ukraińskich strażaków, transporcie wyposażenia związanego z organizacją noclegowni dla uchodźców, transporcie innych materiałów z zakresu logistycznego, zabezpieczenia uchodźców przybywających z terenów objętych działaniami wojennymi, pełnieniu służby przez strażaków, którzy jako kierowcy autobusów przewozili uchodźców wojennych w wyznaczone miejsca.

Jednostka OSP Tarnów-Rzędzin przekazała w 2022 r. następujący sprzęt na Ukrainę:

- ubranie specjalne typu Nomex – 3 szt.
- hełm strażacki – 7 szt.
- buty skórzane – 3 pary.

Sprzęt pozyskany na wyposażenie Komendy Miejskiej PSP w Tarnowie w roku 2022:

W 2022 roku Komenda Miejska PSP w Tarnowie otrzymała z Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie:

- **lekki samochód rozpoznawczo – ratowniczy marki Ford RANGER** z przeznaczeniem dla specjalistycznej grupy ratownictwa technicznego za kwotę 340 341,00 zł,
- **lekki samochód rozpoznawczo – ratowniczy marki Ford RANGER** z przeznaczeniem dla specjalistycznej grupy ratownictwa chemiczno-ekologicznego za kwotę 337 266,00 zł,
- **30 kompletów ubrań służbowych** zgodnych z nowym rozporządzeniem mundurowym.

W 2022 roku Komenda Miejska PSP w Tarnowie, w ramach współfinansowania z Komendą Wojewódzką PSP w Krakowie, zrealizowała zakup:

- **średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego marki VOLVO** za łączną kwotę 994 947,00 zł. Współfinansowanie zadania było możliwe dzięki środkom pieniężnym - 100 000,00 zł - środki inwestycyjne pochodzące z Urzędu Miasta Tarnowa oraz 160 000,00 zł – z Gminy Tarnów, 50 000,00 zł – z Gminy Żabno i 90 000,00 zł – z Ochotniczej Straży Pożarnej w Radłowie,
- **30 kompletów ubrań specjalnych** (środki z KW PSP - 58 505,70 zł; środki własne - 100 459,50 zł),
- **30 par butów specjalnych skórzanych** (środki z KW PSP - 16 463,10 zł; środki własne - 16 710,00 zł),
- **45 par butów służbowych** wg nowych zapisów rozporządzenia mundurowego; (środki z KW PSP - 24 500,00 zł; środki własne - 535,00 zł).

Ponadto informujemy, że w 2022 roku Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie przekazała do jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych następujący sprzęt i pojazdy:

- Agregat prądotwórczy marki HONDA dla OSP Pawężów,
- MAN GCBA 5/40 dla OSP Łęg Tarnowski,
- MAN GBA 2,5/20 dla OSP Wola Rzędzińska,
- MERCEDES GBA 2,5/16 dla OSP Radłów.

Informujemy, że w 2022 roku Komenda Miejska PSP w Tarnowie pozyskała także nieodpłatnie z Prokuratury Rejonowej w Tarnowie samochód marki VW Passat.

Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej Tarnów-Rzędzin

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonuje jedna jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej Tarnów-Rzędzin, która została włączona do struktur krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w dniu 30 kwietnia 1997 r. Jednostka skutecznie wspierała Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w zakresie zadań ratowniczo-gaśniczych.

W roku 2022 na zapewnienie gotowości bojowej oraz realizację innych zadań statutowych w ramach dotacji dla jednostek OSP ksrq, udzielono Jednostce OSP Tarnów-Rzędzin wsparcia finansowego w kwotach:

- dotacja na wydatki inwestycyjne pt. "Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego": **6000,00 zł,**

- dotacja na wydatki bieżące pt. "Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego" -: **4875,00 zł**,
- dotacja na wydatki bieżące MDP pt. „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych”: **3832,00 zł – MDP**,
- dotacja na zapewnienie gotowości bojowej OSP w Tarnowie Rzędzinie z Gminy Miasta Tarnowa wyniosła **88198,55 zł**, w tym dotacja z Zarządu Województwa Małopolskiego **29800 zł** na zakup odzieży specjalistycznej.

Działalność operacyjna w roku 2022

Jednostka OSP Tarnów-Rzędzin brała udział w 52 zdarzeniach, z czego:

- pożary: 29,
- miejscowe zagrożenia: 18,
- alarmy fałszywe: 5.

18. ADMINISTRACJA

18.1. Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Miasta Tarnowa jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa, zapewniającą obsługę administracyjną, organizacyjną i techniczną Prezydenta Miasta Tarnowa, Rady Miejskiej w Tarnowie oraz jej organów wewnętrznych.

System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2022 r.

<p>Prezydent Miasta Tarnowa Roman Ciepela</p>	<p>Wydział Audytu i Kontroli - Samodzielne Stanowisko Pracy - Miejski Audytor Wewnętrzny Wydział Bezpieczeństwa Publicznego - Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych Wydział Rozwoju Miasta Urząd Stanu Cywilnego Biuro Radców Prawnych Biuro Nadzoru Właścicielskiego</p>
<p>Zastępca Prezydenta Miasta Tarnowa ds. Edukacji i Sportu Bogumiła Porębska</p>	<p>Wydział Edukacji Wydział Sportu</p>
<p>Zastępca Prezydenta Miasta Tarnowa ds. Kultury i Komunikacji Społecznej Agnieszka Kawa</p>	<p>Wydział Komunikacji Społecznej Wydział Kultury Wydział Rozwoju Gospodarczego Wydział Spraw Obywatelskich Samodzielne Stanowisko Pracy do spraw Krajobrazu Miasta Samodzielne Stanowisko Pracy do spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi</p>
<p>Zastępca Prezydenta Miasta Tarnowa ds. Infrastruktury Miejskiej Tadeusz Kwiatkowski</p>	<p>Wydział Architektury i Budownictwa Wydział Geodezji i Nieruchomości Wydział Infrastruktury Miejskiej Wydział Komunikacji Wydział Ochrony Środowiska Wydział Planowania Przestrzennego Biuro Miejskiego Energetyka Biuro Zamówień Publicznych</p>

Sekretarz Miasta Aleksandra Mizera	Wydział Informatyzacji – Inspektor Ochrony Danych Wydział Organizacyjny Kancelaria Rady Miejskiej
Skarbnik Miasta Sławomir Kolasiński	Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Miasta Wydział Podatków i Windykacji Wydział Księgowości Urzędu

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

Zatrudnienie i jego jakość w Urzędzie Miasta Tarnowa

Jakość świadczonych przez Urząd Miasta Tarnowa usług związana jest z poziomem kwalifikacji pracowników. Wg stanu na koniec 2022 r. wśród zatrudnionych pracowników UMT 78 % posiadało wykształcenie wyższe, dyplom ukończenia studiów podyplomowych posiadało 93 osoby, natomiast studiów doktoranckich dwie osoby.

Pracownicy urzędu chcący podnieść swoje kwalifikacje zawodowe mają możliwość skorzystania z dofinansowania kosztów nauki lub studiów oraz przyznania świadczeń dodatkowych (urlop szkoleniowy). W 2022 r. zawarto umowy na doksztalcanie z czterema pracownikami.

Poziom kwalifikacji zawodowych jest nie tylko zależny od poziomu wykształcenia, ale również od ciągłego doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy. Tym celom służą różnego rodzaju szkolenia, na które kierowani są pracownicy Urzędu Miasta Tarnowa. Szkolenia i samokształcenie pracowników rozumiane są jako systematyczny rozwój postaw, wiedzy i umiejętności, niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań i stanowią priorytetowy obszar zarządzania kadrami w Urzędzie Miasta Tarnowa.

W procesie realizacji polityki szkoleniowej największe znaczenie posiada analiza, zdefiniowanie i rozpoznanie indywidualnych potrzeb szkoleniowych pracowników, które ujmowane są w planie szkoleń.

Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2022 r.

Liczba pracowników zatrudnionych w UMT (stan na 31 grudnia)	391
Liczba szkoleń ogółem	71
Liczba przeszkolonych pracowników	70
Liczba uczestników szkoleń	79
Liczba szkoleń przypadających na 1 pracownika	0,18
Wskaźnik szkoleń (liczba przeszkolonych/liczba pracowników Urzędu)	17,9%
Koszty szkoleń ogółem	41.985,96
Koszt szkolenia przypadający na 1 osobę	531,47

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

18.2. System Zarządzania Jakością w 2022 r.

System Zarządzania Jakością w 2022 r.

Norma PN-EN ISO 9001:2015-10

System Zarządzania Jakością w Urzędzie Miasta Tarnowa stworzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i akty wewnętrzne według zasad określonych w normie PN-EN ISO 9001:2015-10. Zakres systemu obejmuje realizację zadań własnych gminy, zadań miasta na prawach powiatu, zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych ustawowo w całym obszarze funkcjonowania urzędu. Taki jest również zakres certyfikacji systemu – utrzymywany od 2003 r. i odnawiany co 3 lata.

W dniach 16-17 marca 2023 r. zewnętrzna jednostka certyfikująca przeprowadziła audyt nadzoru I na zgodność funkcjonującego w Urzędzie Systemu Zarządzania Jakością z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2015-10. Uzyskany został pozytywny wynik audytu.

W urzędzie funkcjonuje podejście procesowe, tzn. opisano funkcjonujące procesy, określono również wzajemne oddziaływania między tymi procesami oraz sposoby zarządzania nimi.

Urząd określa, zbiera i analizuje dane odnośnie przebiegu i wyników realizowanych procesów, informacji zwrotnej od klienta oraz wyników zarządzania jakością w celu wykazania skuteczności i przydatności wdrożonego systemu jakości oraz ustanowienia wytycznych dla jego doskonalenia. Dane są analizowane przez właścicieli procesów i osoby nadzorujące te procesy. Na bieżąco dokonywana jest analiza raportów z audytów wewnętrznych oraz wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych. Powyższe informacje wykorzystywane są podczas przeglądu Systemu Zarządzania Jakością wykonywanego przez prezydenta.

Zródło danych stanowią:

- zapisy z monitoringu wskaźników celów jakościowych,
- ankiety badania zadowolenia klientów Urzędu Miasta,
- zapisy z przeprowadzonych audytów i przeglądów zarządzania,
- zapisy z przeprowadzonych działań korygujących lub zapobiegawczych,
- protokoły z kontroli wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzanych w Urzędzie Miasta,
- raporty benchmarkingowe.

Zgodnie z przyjętą 1 lutego 2022 r. polityką jakości, jednym z celów działań urzędu jest dążenie do zapewnienia klientom profesjonalnej, terminowej i rzetelnej obsługi, przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii w ramach koncepcji smart city.

Orientacja na klienta znajduje odzwierciedlenie głównie w następujących obszarach:

- organizacji pracy urzędu,
- komunikacji z klientem, w tym przekazywaniu rzetelnych informacji o usługach świadczonych przez urząd,
- identyfikacji wymagań dotyczących wszystkich usług i produktów Urzędu,
- badania spełnienia określonych wymagań.

Jednym ze źródeł rozpoznawania efektywności Systemu Zarządzania Jakością w zakresie stopnia spełnienia oczekiwań klienta jest przeprowadzanie badań ankietowych. Wykorzystano ankietę internetową jako metodę zbierania danych. Pytania zostały opublikowane na miejskiej stronie internetowej i w mediach społecznościowych. Ankieta dostępna była dla klientów Urzędu Miasta Tarnowa w dniach 19 stycznia 2023 r.-7 lutego 2023 r. Zakres badania obejmował:

- ocenę poziomu obsługi w UMT,
- ocenę czytelności informacji w UMT,

- ocenę składników jakości obsługi w UMT, w tym: warunków obsługi, dostępności urzędników, fachowości urzędników i zrozumiałości przekazywanych przez nich informacji, zaangażowania i uprzejmości urzędników, szybkości załatwiania spraw, staranności i obiektywizmu w podejściu urzędników do załatwianych spraw.

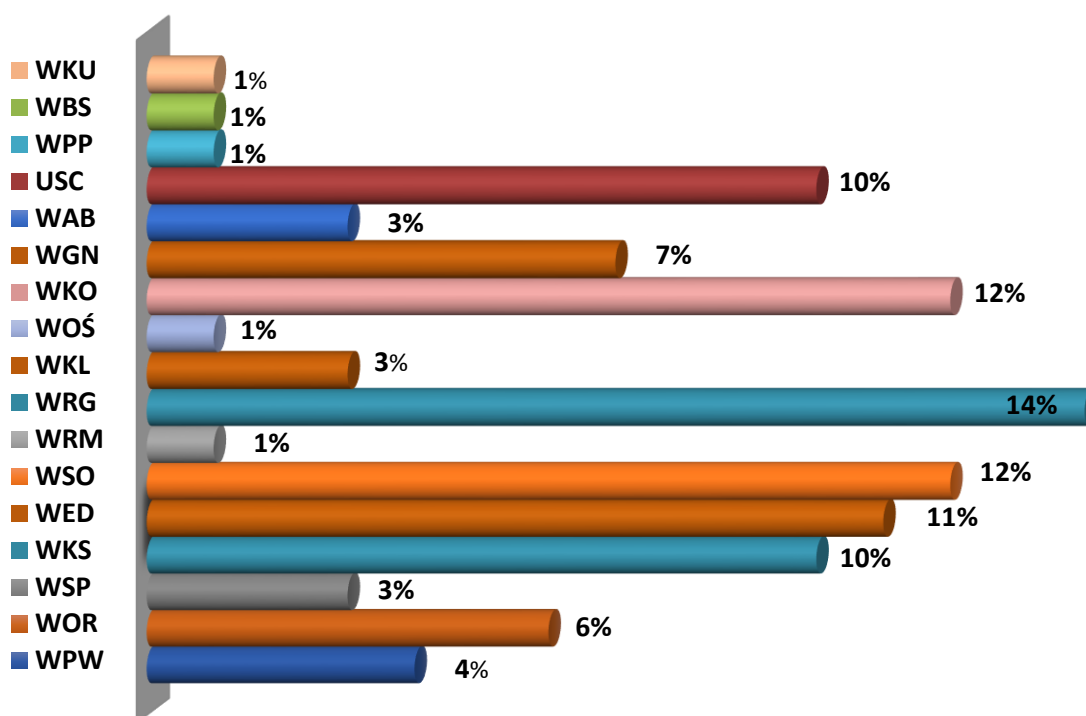
Wyniki przeprowadzonego badania

- ✓ Udział kobiet i mężczyzn w ankiecie przeprowadzanej w 2023 r. był porównywalny (kobiety -51%, mężczyźni 49%). Podział ankietowanych pod względem płci prezentował się podobnie w 2022 r. (kobiety -54%, mężczyźni -46%)
- ✓ Wśród grup wiekowych najliczniej reprezentowane były osoby w wieku 35-44 lat, które stanowiły 35% badanych - nastąpił wzrost o 5 pp. w stosunku do 2022 r. Kolejną grupą byli klienci w wieku 45-54 lata, stanowiący 24%-spadek o 4 pp. Najślabiej reprezentowaną wśród ankietowanych grupą wiekową okazał się przedział 65 lat i więcej stanowiący 2% badanych - spadek o 4pp.
- ✓ Największą grupę respondentów - 66% stanowiły osoby z wykształceniem wyższym - nastąpił spadek o 5 pp., kolejną grupą były osoby z wykształceniem średnim - 28% nastąpił wzrost o 4 pp., 4% stanowiły natomiast osoby z wykształceniem zawodowym, a tylko 2% osoby wykształceniem podstawowym.
- ✓ Wśród respondentów największą grupę 14% stanowili klienci Wydziału Rozwoju Gospodarczego, kolejną liczną grupą okazali się klienci Wydziału Spraw Obywatelskich (12%), Wydziału Komunikacji (12%) oraz Wydziału Edukacji (11%).
- ✓ 52% uczestników tegorocznego badania bardzo wysoko oceniło poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa, a 17% zadeklarowało, że ocenia poziom usług wysoko. Łącznie 69% badanych wystawiło więc ocenę wysoką. W stosunku do badania przeprowadzonego w 2022 r. ocena została utrzymana na porównywalnym poziomie.
- ✓ 65% badanych oceniło pozytywnie czytelność informacji o sposobie załatwiania spraw, a 25% stwierdziło, iż nie jest ona satysfakcjonująca. W tegorocznym badaniu nastąpił spadek ocen wysokich łącznie o 8 pp.
- ✓ Przeważająca większość (68%) respondentów oceniła warunki obsługi klienta pozytywnie, a 14% badanych wypowiedziało się negatywnie.
- ✓ 66% ankietowanych dostępność pracowników Urzędu Miasta Tarnowa oceniło wysoko, natomiast 19% badanych uznało ten aspekt obsługi klienta za niewystarczający - w tegorocznym badaniu nastąpiła wyraźna poprawa oceny dostępności urzędników w stosunku do opinii z 2022 r.- nastąpił wzrost ocen wysokich łącznie o 4 pp. oraz spadek ocen słabych o 11pp.
- ✓ Fachowość obsługi klienta była zadowolająca dla 69% respondentów, 22% uczestników ankiety wyraziło krytyczną opinię.
- ✓ Zrozumiałość informacji przekazywanych klientom przez pracowników urzędu została pozytywnie oceniona przez 68% biorących udział w badaniu, natomiast 21% oceniło ten aspekt negatywnie. W tegorocznym badaniu nastąpił wzrost ocen negatywnych o 5pp.
- ✓ Zaangażowanie pracowników urzędu zostało ocenione wysoko przez większość (66%) badanych, natomiast 23% ankietowanych przyznało ocenę negatywną.
- ✓ Pozytywnie uprzejmość pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w stosunku do klientów została oceniona przez 76% badanych, 15% uczestników ankiety wypowiedziało się negatywnie.
- ✓ Wysokie oceny w kwestii terminowości załatwiania spraw w urzędzie przyznało 69% respondentów, 18% przyznało niskie oceny.
- ✓ Staranność w załatwianiu spraw przez pracowników urzędu została pozytywnie oceniona przez 70% uczestników ankiety, 19% uznało ten aspekt za niezadowolający.

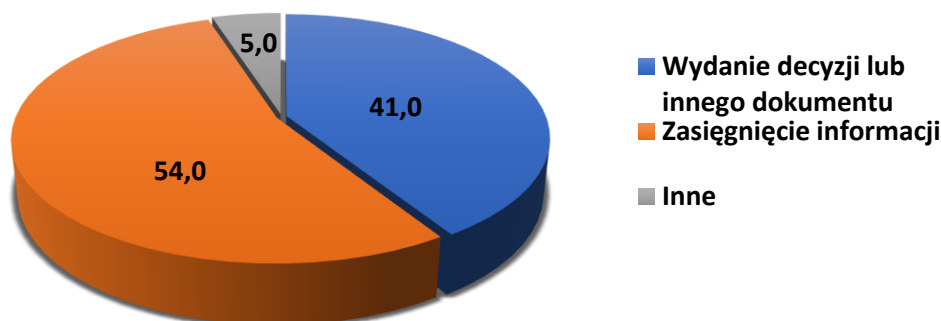
- ✓ Pracownicy UMT zostali uznani za obiektywnych przez 71 % uczestników ankiety, obiekcje w tym temacie zgłosiło natomiast 23% badanych przyznając niskie oceny.
- ✓ Najpopularniejszą przyczyną odwiedzenia urzędu przez osoby biorące udział w ankiecie była potrzeba uzyskania informacji, która skłoniła 54% respondentów do przybycia do urzędu. Na kolejnym miejscu uplasowała konieczność wydania decyzji administracyjnej lub innego dokumentu. Taki powód wizyty w urzędzie zadeklarowało 41% badanych.
- ✓ 84% uczestników badania nie dostrzegło znaczących zmian w obsłudze klienta w ciągu ostatniego roku.
- ✓ 32% respondentów przyznało, iż dostrzegają potrzebę wprowadzenia zmian w obsłudze klienta.

Jednostki organizacyjne UMT najczęściej odwiedzane przez ankietowanych

Na pytanie o wydział, w którym ostatnio załatwiano sprawę, odpowiedzi udzieliło 109 respondentów. Wśród respondentów największą grupę stanowili klienci Wydziału Rozwoju Gospodarczego, kolejną liczną grupę stanowili klienci Wydziału Spraw Obywatelskich, Wydziału Komunikacji i Wydziału Edukacji. Jednostki organizacyjne nieuwzględnione na wykresie 5 nie były odwiedzane przez respondentów.

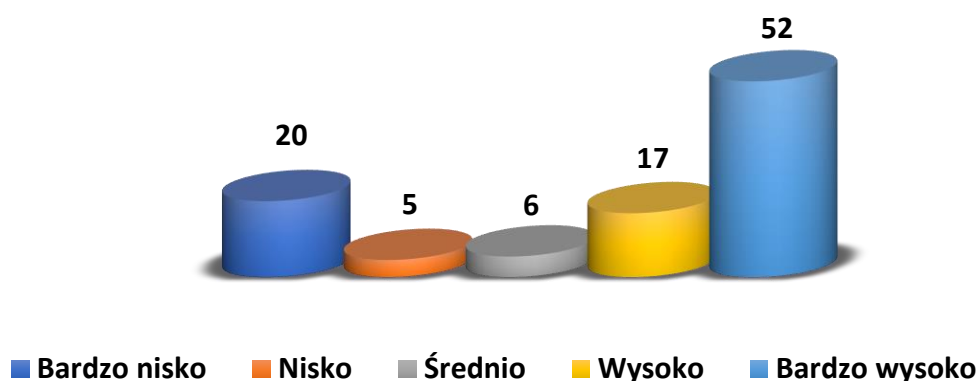
Rodzaj sprawy załatwianej w UMT

Na pytanie o powód wizyty w urzędzie odpowiedzi udzieliło 109 respondentów. Najpopularniejszą przyczyną odwiedzenia Urzędu przez osoby biorące udział w ankiecie była konieczność zasięgnięcia informacji. Taki powód wizyty w urzędzie zadeklarowało 54% badanych. Na kolejnym miejscu uplasowała się potrzeba wydania decyzji administracyjnej lub innego dokumentu, która skłoniła 41% respondentów do przybycia do urzędu.

Sprawy określone w ankiecie terminem *Inne* załatwiała w urzędzie 5% respondentów. Z informacji wskazanych w ankietach sprawy te dotyczyły: oferty Funduszy Europejskich dla przedsiębiorców w perspektywie do 2027 r., współpracy z miastem w zakresie rozwoju kultury, współpracy z NGO etc.

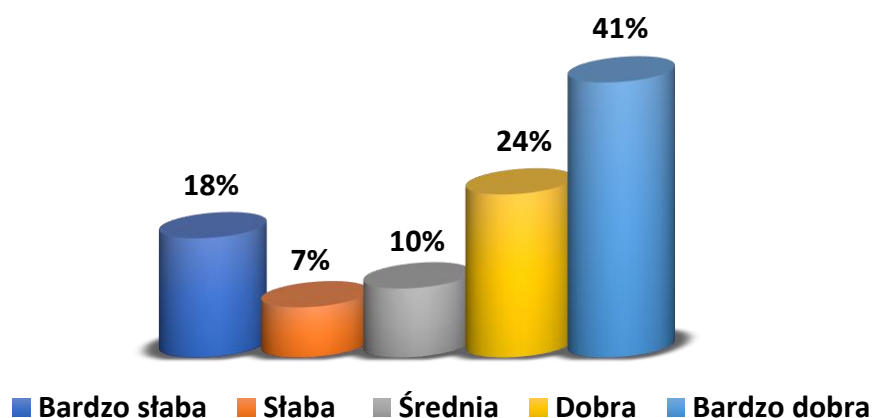
Ocena ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT

Na pytanie o ogólny poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa odpowiedzi udzieliło 109 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż 52% badanych bardzo wysoko oceniło poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa w 2023 roku, a 17% zadeklarowało, że ocenia poziom usług raczej wysoko.

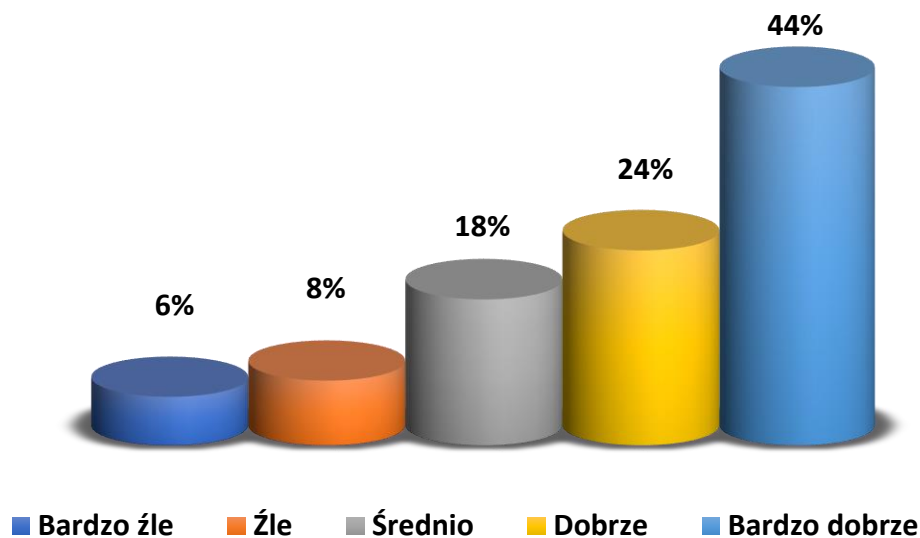
Łącznie 69% badanych wystawiło więc ocenę wysoką. Bardzo nisko poziom usług oceniło 20% ankietowanych, a nisko 5%. W związku z tym 25% uczestników ankiety ocenia negatywnie Urząd Miasta Tarnowa w tym aspekcie.

Ocena czytelności informacji o zasadach załatwiania spraw w UMT

Na pytanie o czytelność informacji odpowiedzi udzieliło 107 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż 65% badanych ocenia pozytywnie czytelność informacji o sposobie załatwiania spraw, a 25% uważa, iż nie jest ona satysfakcjonująca.

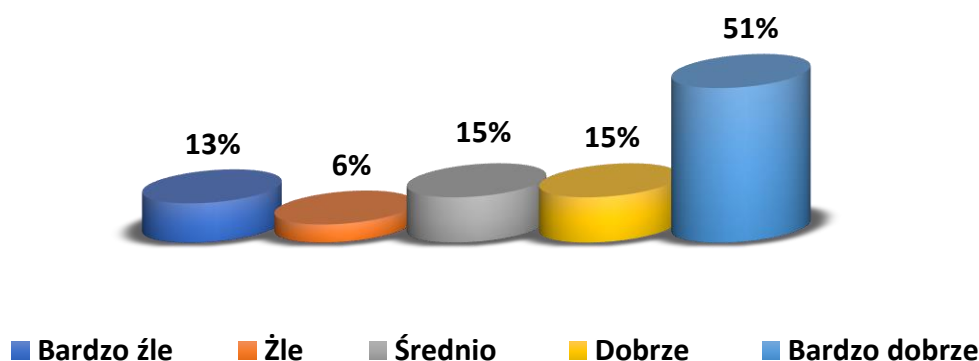
Ocena warunków w jakich obsługiwani są klienci UMT

Na pytanie o warunki obsługi klienta odpowiedzi udzieliło 108 respondentów. Z zebranych danych wynika, iż przeważająca większość (68%) respondentów oceniła ten aspekt pozytywnie, natomiast 14% badanych wypowiedziało się negatywnie.

W 2022 r. warunki obsługi klientów dobrze oceniło 42% respondentów natomiast bardzo dobrze 29%. Ocenę złą i bardzo złą przyznało łącznie 17% badanych.

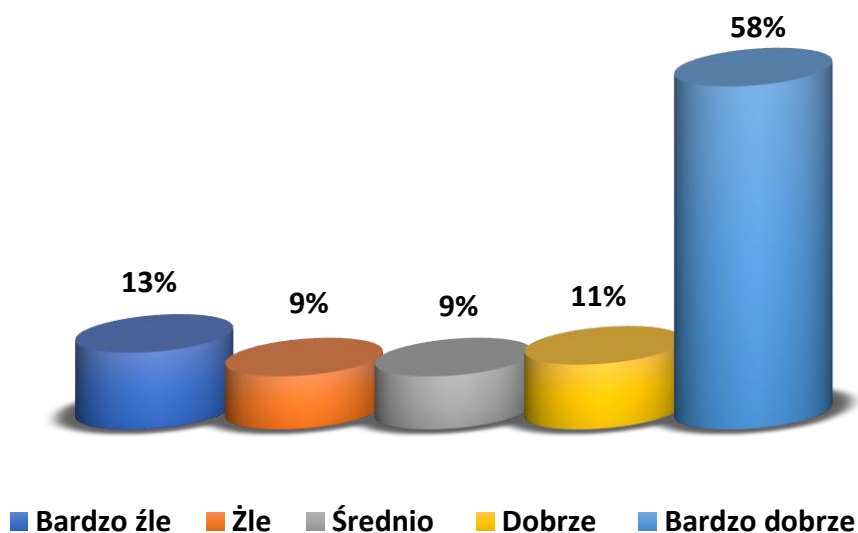
Ocena dostępności pracowników UMT

Na pytanie o dostępność urzędników odpowiedzi udzieliło 104 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż 66% ankietowanych ten aspekt obsługi klienta oceniło wysoko, natomiast 19% badanych uznało dostępność pracowników urzędu za niewystarczającą.

W 2022 r. dostępność pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 45% ankietowanych, dobrze przez 17% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 30% badanych.

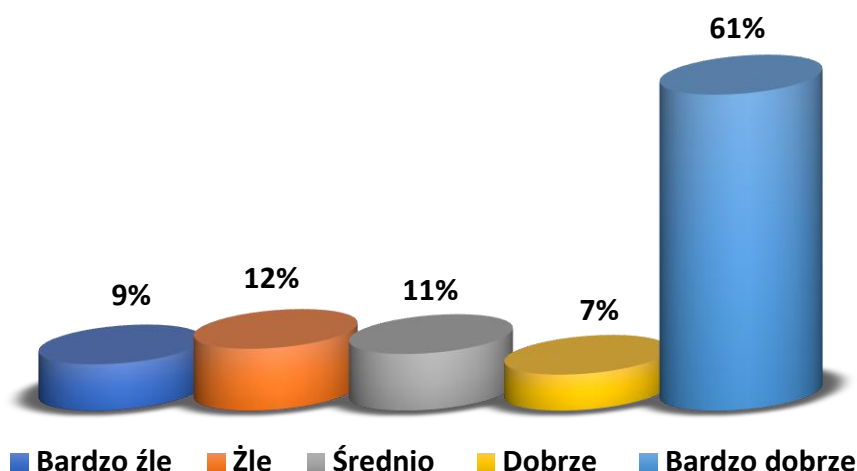
Fachowość pracowników UMT

Na pytanie o fachowość urzędników odpowiedzi udzieliło 104 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż 69% ankietowanych ten aspekt obsługi klienta oceniło wysoko, natomiast 22% badanych uznało stopień wiedzy i kwalifikacji pracowników urzędu za niewystarczający.

W 2022 r. fachowość urzędników została oceniona dobrze przez 10%, a bardzo dobrze przez 57% ankietowanych. Negatywnie na temat fachowości pracowników Urzędu Miasta Tarnowa wypowiedziało się 21% respondentów.

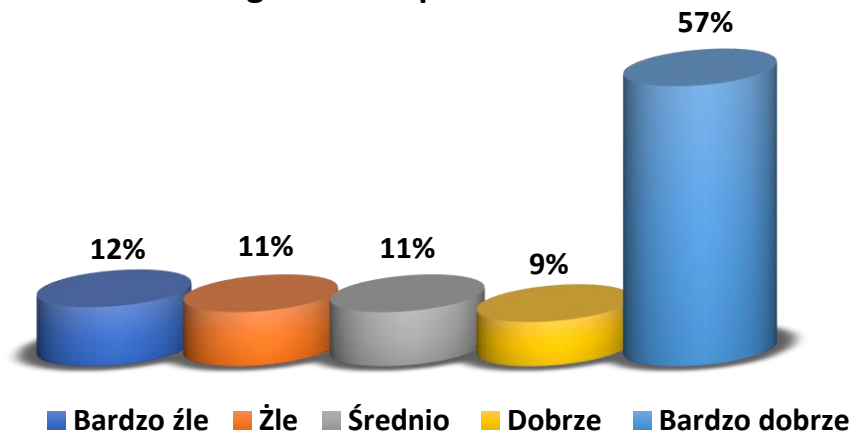
Ocena zrozumiałości informacji przekazywanych klientom przez pracowników UMT

Na pytanie o zrozumiałość informacji odpowiedzi udzieliło 104 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż przekaz informacji satysfakcjonuje 68% badanych, natomiast dla 21% ankietowanych nie jest adekwatny.

W 2022 r. zrozumiałość informacji przekazywanych klientom przez pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 58% ankietowanych, dobrze przez 12% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 16% badanych.

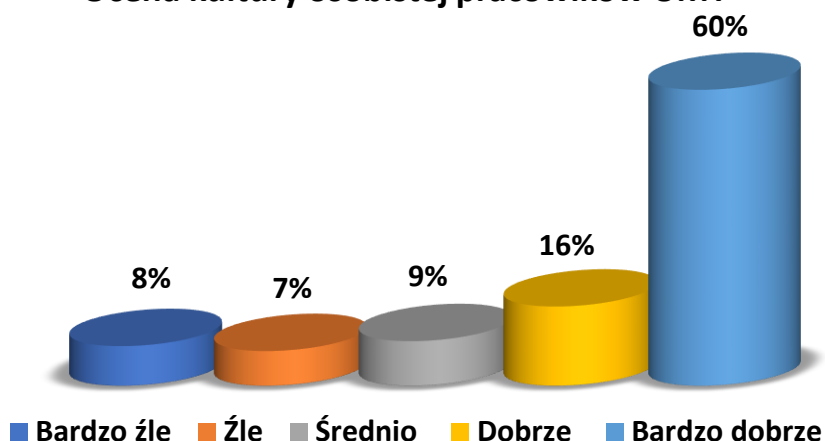
Ocena zaangażowania pracowników UMT

Na pytanie o zaangażowanie osób obsługujących klientów odpowiedzi udzieliło 102 respondentów. Z powyższych danych wynika, iż zaangażowanie pracowników urzędu zostało ocenione wysoko przez większość (66%) badanych, natomiast 23% ankietowanych przyznało ocenę negatywną.

W 2022 r. zaangażowanie pracowników urzędu bardzo dobrze zostało ocenione przez 53% ankietowanych, dobrze przez 12% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 24% badanych.

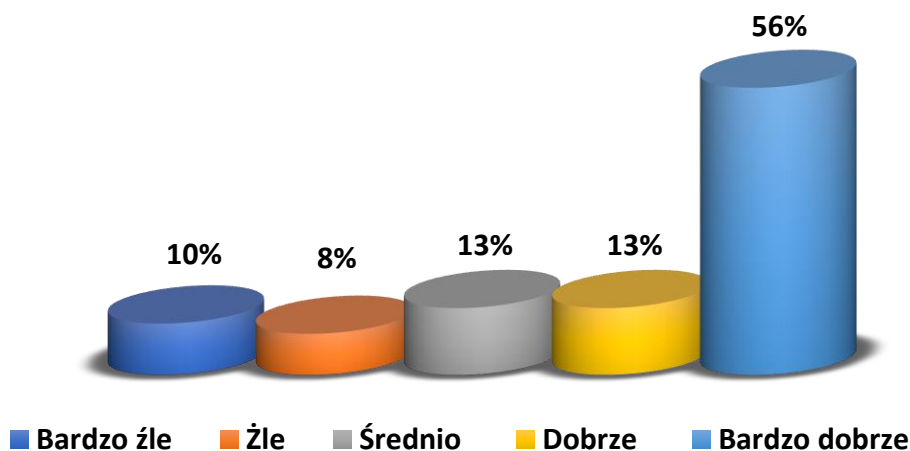
Ocena kultury osobistej pracowników UMT

Na pytanie o kulturę osobistą pracowników urzędu odpowiedzi udzieliło 103 respondentów. Pozytywnie ten aspekt obsługi klienta został oceniony przez 76% badanych, 15% uczestników ankiety wypowiedziało się negatywnie.

W 2022 r. uprzejmość pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 61% ankietowanych, dobrze przez 14 % natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 15 % badanych.

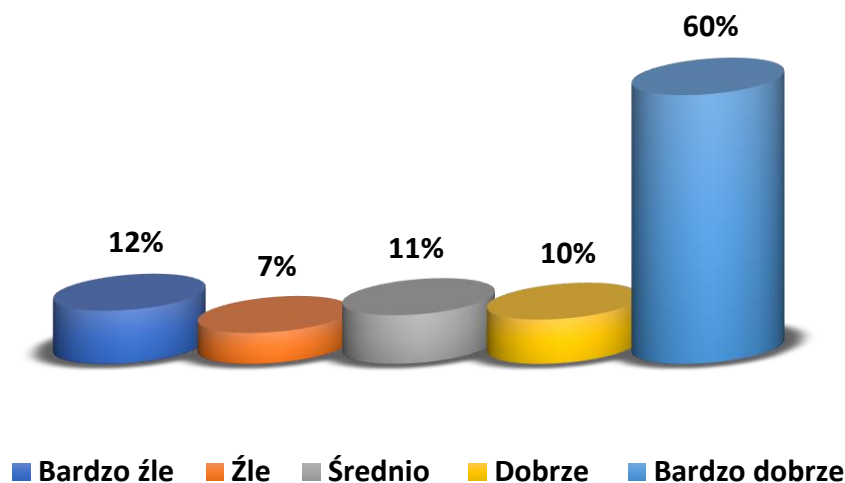
Ocena terminowości załatwienia sprawy w UMT

Na pytanie o opinię na temat czasu w jakim została załatwiona sprawa odpowiedzi udzieliło 101 osób. Z zebranych danych wynika, iż terminowość obsługi klientów została oceniona wysoko przez 69 % badanych, natomiast opinię niekorzystną na temat tego zakresu świadczenia usług wyraziło 18% uczestników ankiety.

W 2022 r. terminowość załatwiania spraw przez pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 58% ankietowanych, dobrze przez 15 % natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 19% badanych.

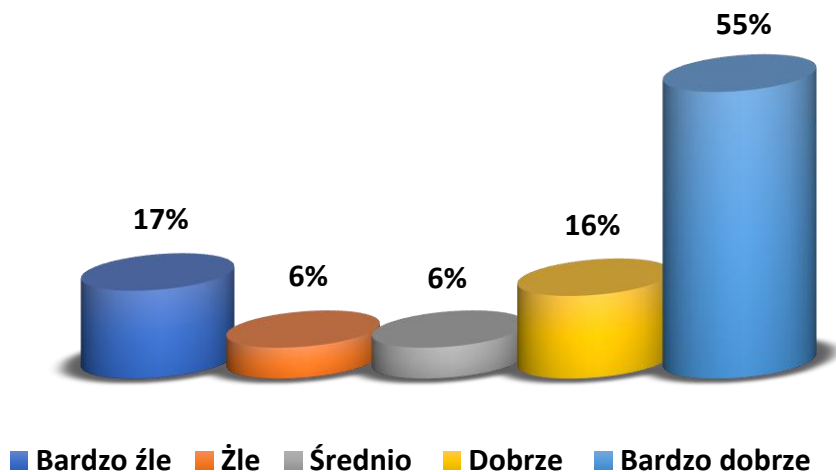
Ocena staranności w rozpatrywaniu sprawy w UMT

Na pytanie o sumienność obsługi klienta odpowiedzi udzieliło 103 respondentów. Powyższe dane wskazują, iż staranność w rozpatrywaniu spraw w Urzędzie Miasta Tarnowa została oceniona pozytywnie przez 70% uczestników ankiety, negatywnie natomiast przez 19% badanych.

W 2022 r. staranność w rozpatrywaniu spraw przez pracowników urzędu bardzo dobrze została oceniona przez 59% ankietowanych, dobrze przez 12% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 21% badanych.

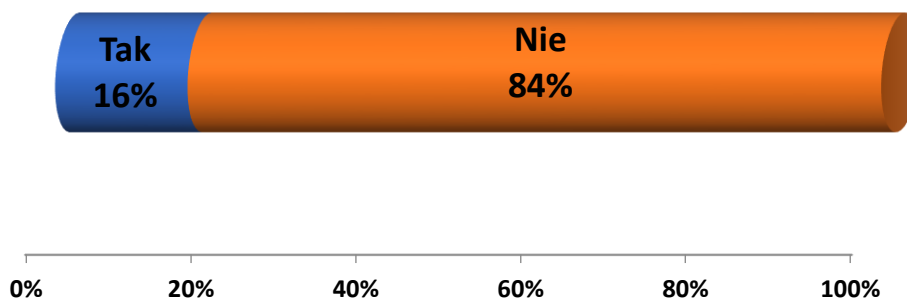
Ocena obiektywizmu pracowników UMT

Na pytanie o bezstronność obsługi klienta odpowiedzi udzieliło 104 respondentów. Z zaprezentowanych powyżej danych wynika, iż pracownicy Urzędu Miasta zostali uznani za obiektywnych przez 71% uczestników ankiety, obiekcje w tym temacie zgłosiło natomiast 23% badanych przyznając niskie oceny.

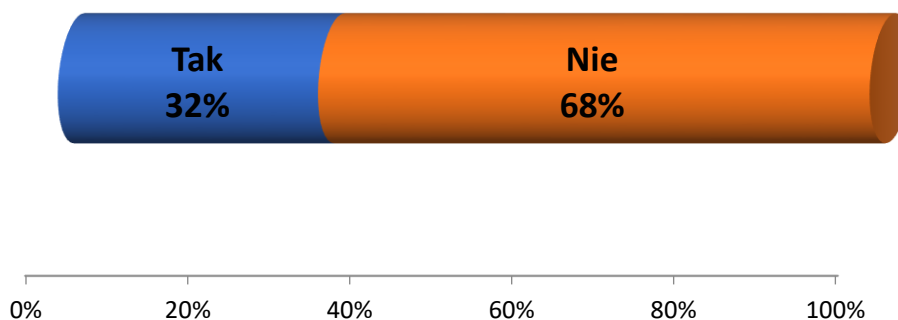
W 2022 r. obiektywizm pracowników urzędu bardzo dobrze został oceniony przez 57% ankietowanych, dobrze przez 16% natomiast notę negatywną przyznało w tym aspekcie 19% badanych.

Zauważalność zmian w obsłudze klienta UMT

Na pytanie o dostrzegalność zmian w obsłudze klienta odpowiedzi udzieliło 105 respondentów. Przeważająca liczba respondentów (84%), nie zaobserwowała przeobrażeń, natomiast 16% ankietowanych dostrzegła m.in. zmiany takie jak: poprawa warunków obsługi klienta- brak kolejek i sprawna i terminowa obsługa klienta, możliwość rezerwacji terminu online remont pomieszczeń biurowych, poprawa fachowości i staranności w obsłudze klienta, większa życzliwość i otwartość pracowników urzędu etc.

Zdanie ankietowanych na temat potrzeby wprowadzenia zmian w obsłudze klienta UMT

Na pytanie o konieczność wprowadzenia zmian w obsłudze klienta odpowiedzi udzieliło 108 respondentów. Analiza zebranych sugestii wykazała, pojawiły się głosy o potrzebie wprowadzenia możliwości osobistego załatwienia sprawy w urzędzie po godzinie 15.30. Część klientów nie jest usatysfakcjonowana stopniem otwartości pracowników urzędu na klienta, ich zaangażowaniem, fachowością i życzliwością -stąd głosy o konieczności zrewidowania podejścia do klienta.

Wnioski końcowe

Wskaźniki oceny jakości obsługi klienta w UMT w roku 2023 w stosunku do roku 2022 utrzymały się na porównywalnym poziomie. Pojawiły się zarówno pozytywne, jak i negatywne oceny poszczególnych aspektów obsługi klienta w Urzędzie Miasta Tarnowa. Niemniej jednak ogólna ocena urzędu przez uczestników ankiety okazała się pozytywna.

Uczestnicy badania ankietowego w 68 % uznali, iż nie ma potrzeby reorganizowania obsługi klienta, gdyż jest ona satysfakcjonująca. Część respondentów odniosła się negatywnie do postawy pracowników urzędu wobec klientów, wskazując, iż istnieje potrzeba zrewidowania podejścia i większej życzliwości dla mieszkańca. Zwrócono również uwagę, iż należy zadbać o bardziej zrozumiały przekaz informacji udzielanych klientom. Niemniej jednak

należy podkreślić, iż wśród komentarzy znalazły się również pozytywne wypowiedzi na temat życzliwości, uprzejmości i zaangażowania pracowników Urzędu Miasta Tarnowa.

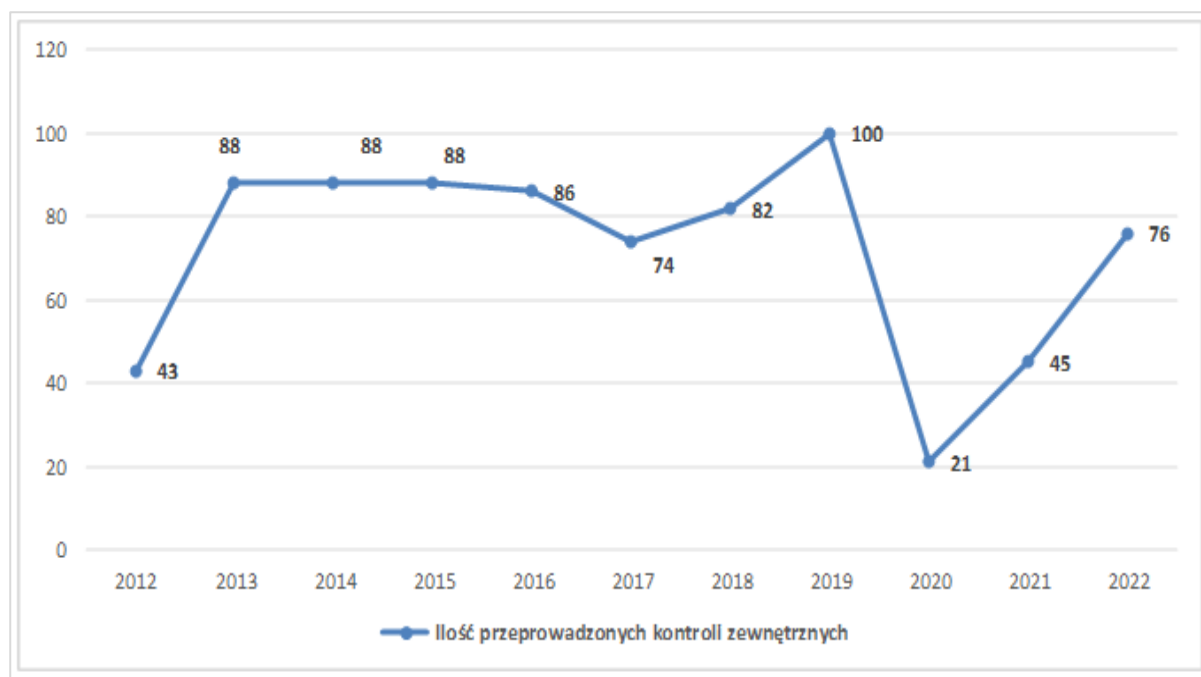
Wyniki ankiety badania satysfakcji klienta należy potraktować, jako pozytywny rezultat wdrażania i ugruntowywania, w świadomości kadry kierowniczej i pracowniczej urzędu, nowej polityki jakości, opartej na dialogu społecznym i otwartości na potrzeby mieszkańców miasta, a także ukierunkowanej na budowanie pozytywnego wizerunku urzędu, w oparciu o wykwalifikowanych, rzetelnych i zaangażowanych pracowników samorządowych.

18.3. Audyt i kontrola

Kontrole zewnętrzne

Jednostki uprawnione do kontroli instytucjonalnej, przeprowadziły w 2022 roku w Gminie Miasta Tarnowa 76 kontroli, z czego 23 w samym Urzędzie Miasta Tarnowa oraz 53 w pozostałych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa. Na poniższym wykresie zaprezentowano kształtowanie się ilości kontroli zewnętrznych w Gminie Miasta Tarnowa na przestrzeni lat 2012 – 2022.

Gwałtowny spadek liczby przeprowadzonych kontroli zewnętrznych w 2020 roku wynikał z faktu ogłoszenia na terenie kraju stanu epidemii Covid-19 oraz związanymi z nim ograniczeniami.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz kontroli przeprowadzonych w Urzędzie Miasta Tarnowa w 2022 roku przez instytucje zewnętrzne:

Lp.	Jednostka kontrolująca	Zakres kontroli
1	Najwyższa Izba Kontroli	Utrzymanie i rozwój miejskiej sieci infrastruktury rowerowej
2	Najwyższa Izba Kontroli	Zarządzanie oprogramowaniem komputerowym

3	Izba Administracji Skarbowej	Ocena prawidłowości realizacji obowiązków związanych z gromadzeniem i przekazywaniem danych stanowiących podstawę do naliczania części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2018 i 2019
4	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Kontrola realizacji projektu „Nowe przestrzenie zdarzeń”
5	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Kontrola na zakończenie realizacji projektu pn.: „Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie”
6	Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	Przestrzeganie przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska. Kontrola przestrzegania warunków dot. ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód i do ziemi. Kontrola na terenie SAG „Piaskówka”
7	Krajowe Biuro Wyborcze	Dotacja – prowadzenie i aktualizacja stałego rejestru wyborców
8	Starosta tarnowski	Wykorzystanie dotacji udzielonej na działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej
9	Starosta tarnowski	Wykorzystanie dotacji udzielonej na działalność Powiatowego Urzędu Pracy
10	Archiwum Państwowe	Postępowanie z materiałami archiwalnymi
11	Wojewoda Małopolski	Ewidencja gruntów i budynków
12	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny	Przestrzeganie przepisów dot. produktów biobójczych. Kontrola miała na celu sprawdzenie czy Urząd Miasta Tarnowa był odbiorcą produktu: „Higieniczny płyn do mycia rąk – antybakteryjny” wyprodukowanego przez „Gold Drop” Sp. z o.o. (Produkt kwestionowany przez Inspektora Sanitarnego”
13	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny	Planty im. J.Jakubowskiego – kontrola sanitarna
14	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny	Park im. E.Kwiatkowskiego – kontrola sanitarna
15	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny	Park Strzelecki – kontrola sanitarna
16	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny	Ogród Jordanowski – kontrola sanitarna
17	Komisja Rewizyjna	Rewitalizacja Parku Strzeleckiego. Wydatkowane fundusze i osiągnięte cele
18	Komisja Rewizyjna	Funkcjonowanie hali Jaskółka
19	Komisja Rewizyjna	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
20	Komisja Rewizyjna	Inteligentny system transportowy – jego funkcjonowanie i wydatkowane środki w latach 2019 – 2021. Osiągnięte cele i planowane udoskonalenie (w tym projektowanie miejsc do parkowania)

21	Komisja Rewizyjna	Strategia Tarnowa w zakresie ochrony czystego powietrza
22	Komisja Rewizyjna	Zakres zaplanowanych zadań (działań) Rad Osiedli w latach 2019 – 2021. Stopień wykorzystania przyznanego środków finansowych i ich przeznaczenie.
23	Regionalna Izba Obrachunkowa	Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej

Kontrole zewnętrzne przeprowadzone w 2022 roku w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa:

L p.	Jednostka kontrolowana	Jednostka kontrolująca	Zakres kontroli
1	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Małopolski Urząd Wojewódzki	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
2	Powiatowy Urząd Pracy Tarnów	Wojewódzki Urząd Pracy	Monitoring projektu: „Prace interwencyjne – Aktywnie w przyszłość”
3	Powiatowy Urząd Pracy Tarnów	Wojewódzki Urząd Pracy	Monitoring projektu: „Prace interwencyjne – Aktywnie w przyszłość”
4	Powiatowy Urząd Pracy Tarnów	Minister Rodziny i Polityki Społecznej	Wydatkowanie w latach 2020-2021 środków Funduszu Pracy
5	Powiatowy Urząd Pracy Tarnów	Wojewódzki Urząd Pracy	Realizacja projektu: Aktywacja osób młodych (...) „Młodzi Na start”
6	Powiatowy Urząd Pracy Tarnów	Wojewódzki Urząd Pracy	Realizacja projektu: Aktywacja osób młodych (...) „Młodzi Na start”
7	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie	Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie	Ocena działalności Placówki
8	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie	Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie	Kontrola problemowa w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ przestrzegania standardów i procedur postępowania w sprawach dot. orzekania o niepełnosprawności; ▪ prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonej z budżetu państwa; ▪ prawidłowość naliczania i odprowadzania do budżetu państwa dochodów.
9	Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Robotnicza 4	Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie	Standard świadczonych usług na rzecz mieszkańców

10	Zarząd Dróg i Komunikacji	Regionalna Izba Obrachunkowa	Doraźna kontrola gospodarki finansowej
11	Zarząd Dróg i Komunikacji	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Przebudowa drogi krajowej Nr 73
12	DPS in. Św. Brata Alberta w Tarnowie	Sędzia Sądu Okręgowego	Opieka nad osobami chorymi
13	Szkoła Podstawowa Nr 3	Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Stosowanie środków ochrony roślin

Ponadto Wojewódzki Inspektor Sanitarny prowadzi bieżące kontrole stanu sanitarno-higienicznego obiektów, głównie szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo – wychowawczych, a także kontrole kompleksowe w zakresie przestrzegania warunków sanitarno-higienicznych podczas produkcji i wydawania posiłków. W 2022 r. przeprowadzono 34 tego typu kontrole.

Nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami, które znajdują się na obszarze danego województwa sprawuje w imieniu wojewody kurator oświaty, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.) oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551).

System kontroli zarządczej w gminie oparty jest na zasadach określonych przez Ministra Finansów w formie standardów kontroli zarządczej i obejmuje kontrolę funkcjonalną realizowaną przez prezydenta, zastępców prezydenta, skarbnika oraz sekretarza miasta, dyrektorów wydziałów oraz kierowników biur w stosunku do pracowników, a także kontrolę instytucjonalną realizowaną przez Wydział Audytu i Kontroli Urzędu i inne wydziały, zgodnie z zakresem zadań określonym w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu.

Kontrole wewnętrzne prowadzone są w formie:

- kontroli kompleksowych – obejmujących ocenę realizacji całokształtu zadań kontrolowanych jednostek,
- kontroli problemowych – obejmujących ocenę realizacji wybranego zagadnienia lub grupy zagadnień,
- kontroli doraźnych – obejmujących ocenę całokształtu lub wycinka działalności kontrolowanych jednostek w przypadku stwierdzenia zaniedbań uzasadniających natychmiastową ingerencję,
- kontroli sprawdzających – obejmujących ocenę stopnia realizacji zaleceń i wniosków wydanych w wyniku przeprowadzonych uprzednio kontroli.

W 2022 roku Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa przeprowadził następujące kontrole:

Lp.	Zakres kontroli	Jednostka kontrolowana
1	Przyjmowanie wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, wydawanie decyzji w tych sprawach, występowanie o dotację celową na postępowanie w sprawach zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie	Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa

	oleju napędowego, prowadzenie sprawozdawczości w tym zakresie.	
2	Badanie i regulacja stanów prawnych nieruchomości i uwidacznianie ich w księgach wieczystych.	Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa
3	Kontrola sprawozdań finansowych instytucji kultury.	Miejska Biblioteka Publiczna
4	Weryfikacja deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi - organizacja poboru opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa
5	Naliczanie i wypłata wynagrodzeń pracowników jednostki, w tym: dodatków, nagród, odpraw, godzin ponadwymiarowych i zastępstw. Planowanie, naliczanie i realizacja wydatków w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie: Szkoła Podstawowa nr 17, IV Liceum Ogólnokształcące
6	Naliczanie i wypłata wynagrodzeń pracowników jednostki, w tym: dodatków, nagród, odpraw, godzin ponadwymiarowych i zastępstw. Planowanie, naliczanie i realizacja wydatków w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.	Szkoła Podstawowa nr 18 w Tarnowie
7	Naliczanie i wypłata wynagrodzeń pracowników jednostki, w tym: dodatków, nagród, odpraw, godzin ponadwymiarowych i zastępstw. Planowanie, naliczanie i realizacja wydatków w ramach ZFŚS	Szkoła Podstawowa nr 20 w Tarnowie
8	Realizacja planu finansowego jednostki, przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań, prawidłowość klasyfikowania dochodów i wydatków w sprawozdaniach budżetowych.	VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie
9	Realizacja planu finansowego jednostki, przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań, prawidłowość klasyfikowania dochodów i wydatków w sprawozdaniach budżetowych.	XVI Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie
10	Gospodarowanie składnikami majątku jednostki, w tym jego ewidencjonowanie, umarzanie, likwidowanie, inwentaryzowanie.	Zespół Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych w Tarnowie
11	Gospodarowanie składnikami majątku jednostki, w tym jego ewidencjonowanie, umarzanie, likwidowanie, inwentaryzowanie.	Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie
12	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Niepubliczne Przedszkole Oxfordzik w Tarnowie

13	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Niepubliczne Przedszkole o profilu artystycznym START w Tarnowie
14	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii ▪ Niepubliczna Specjalna Szkoła Podstawowa przy MOS, ▪ Niepubliczna Branżowa Szkoła I Stopnia przy MOS, ▪ Szkoła Policealna MEDICUS Fundacja Generation Bridge
15	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Niepubliczne Przedszkole Bajadurka w Tarnowie
16	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Szkoła Policealna Medyczna NSB
17	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Niepubliczne Przedszkole Fun&Play w Tarnowie
18	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Katolicka Szkoła Podstawowa ul. Warzywna 3, w Tarnowie
19	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Przedszkole Niepubliczne Bajka w Tarnowie
20	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Przedszkole Lokomotywa w Tarnowie
21	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-	Niepubliczne Przedszkole z

	31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	oddziałami integracyjnymi Małe Kroczyki w Tarnowie
22	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Niepubliczna Niepłatna Szkoła Podstawowa, Niepubliczne Przedszkole Stowarzyszenia Siódemka
23	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Punkt Przedszkolny Przedszkolinek i Niepubliczne Przedszkole Przedszkolinek
24	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia SS. Służebniczek NMP
25	Ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.	Bursa Szkolna dla Dziewcząt
26	Kontrola poza planem zlecona przez PMT: Sprawy dotyczące decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia	Wydział Ochrony Środowiska UMT
27	Ocena prawidłowości przygotowania i przeprowadzenia zamówienia publicznego	Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie

Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa, zgodnie z zapisami § 35 pkt 23) Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, sprawuje nadzór nad przedsiębiorcami wykonującymi transport drogowy oraz przewozy drogowe na potrzeby własne, stacjami kontroli pojazdów i diagnostami oraz ośrodkami szkolenia kierowców i instruktorami.

W ramach tego nadzoru wydział realizuje kontrole:

- doraźne stacje kontroli pojazdów w zakresie rejestru badań technicznych,
- kompleksowe kontrole stacji kontroli pojazdów, w zakresie zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 83 ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym, prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów oraz prowadzenia wymaganej dokumentacji,
- kompleksowe Ośrodków Szkolenia Kierowców w zakresie całokształtu działalności ośrodka oraz spełnienia wymagań ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,
- kompleksowe przedsiębiorców wykonujących transport drogowy (TAXI, pośrednictwo przy przewozie rzeczy, transport drogowy rzeczy), w zakresie spełniania warunków będących podstawą do udzielenia licencji,
- drogowe w zakresie realizacji minutowego rozkładu jazdy.

W 2022 roku Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa przeprowadził ogółem 135 kontroli, w tym 44 kontrole poza planem.

Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest wspieranie kierownika jednostki w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze. Gmina Miasta Tarnowa jest zobligowana do prowadzenia audytu wewnętrznego zapisem art. 274 ust 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Audyt wewnętrzny obejmuje czynności o charakterze zapewniającym i doradczym.

Infrastruktura informatyczna

W roku 2022 wdrożono aplikację przeznaczoną do monitoringu obowiązku zmniejszenia zużycia energii elektrycznej o 10 proc. przez jednostki sektora finansów publicznych. Wyznaczeni pracownicy podległych Urzędowi Miasta Tarnowa jednostek zobowiązani są za wprowadzenie do aplikacji danych dotyczących zużycia energii elektrycznej, gazowej, ciepłej jak i paliw oraz posiadanych na wyposażeniu urządzeń zużywających energię co pozwala na analizę i podejmowanie decyzji o ewentualnej modernizacji lub zasadności ich stosowania.

Decyzje administracyjne

Informacja o decyzjach administracyjnych wydanych w Urzędzie Miasta Tarnowa w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. znajduje się w formie tabelarycznej w załączniku.

18.4 Nieodpłatna pomoc prawna

W Tarnowie przez cały 2022 r. funkcjonował system nieodpłatnej pomocy prawnej zorganizowany przez Urząd Miasta Tarnowa na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, finansowany z budżetu państwa.

Z darmowej pomocy prawnej mogły korzystać osoby fizyczne, które oświadczyły, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej lub osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, jeśli oświadczyły, że w ciągu ostatniego roku nie zatrudniały innych osób.

Porady prawne udzielane były w formie stacjonarnej oraz przy użyciu środków porozumiewania się na odległość – e-mail i telefon. Nieodpłatna pomoc prawna była świadczona w budynku Urzędu Miasta Tarnowa oraz czterech punktach na terenie miasta, tj., w siedzibach rad osiedli: Mościce, Westerplatte, Grabówka oraz w czytelni Szkoły Podstawowej nr 14 im. S. Jaracza w osiedlu Krzyż.

Pomoc w punktach udzielana była przez cały rok w dni powszednie przez adwokatów i radców prawnych wskazanych przez Okręgową Radę Adwokacką oraz Okręgową Izbę Radców Prawnych w Krakowie, a także adwokatów, radców prawnych i doradców obywatelskich ze Stowarzyszenia Sursum Corda z Nowego Sącza.

Zakres nieodpłatnej pomocy prawnej określa ustawa i pomoc ta ma charakter wyłącznie konsultacyjny. Polega na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego oraz udzieleniu pomocy w sporządzeniu projektu pisma, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym, bądź sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym, lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-

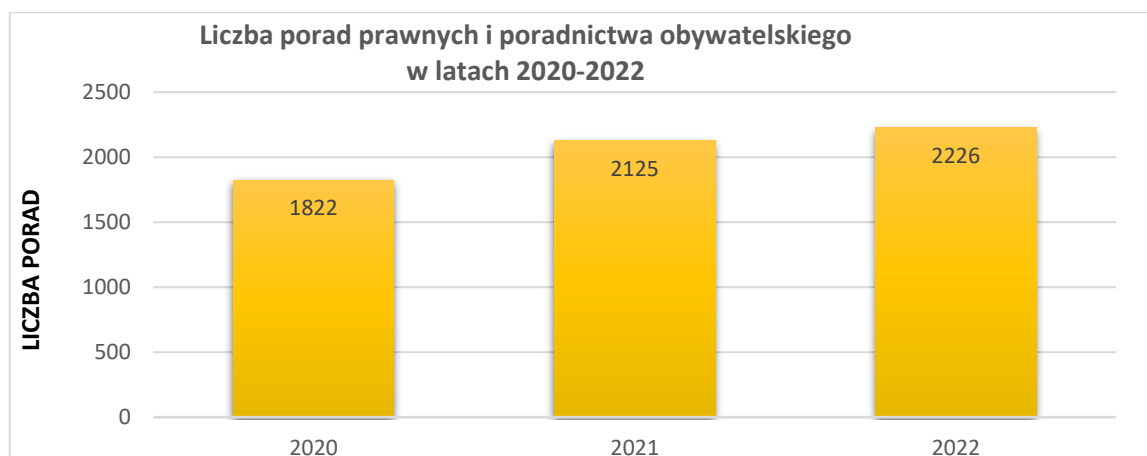
administracyjnym oraz poinformowaniu o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Zakres udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej obejmował również nieodpłatną mediację. Uprawnieni mogli uzyskać informacje (między innymi) z dziedziny prawa: rodzinnego, cywilnego, pracy, karnego, administracyjnego, ubezpieczeń społecznych, podatkowego oraz spraw z zakresu działalności gospodarczej.

Stowarzyszenie Sursum Corda z siedzibą w Nowym Sączu wykonało również poniższe zadania z zakresu edukacji prawnej:

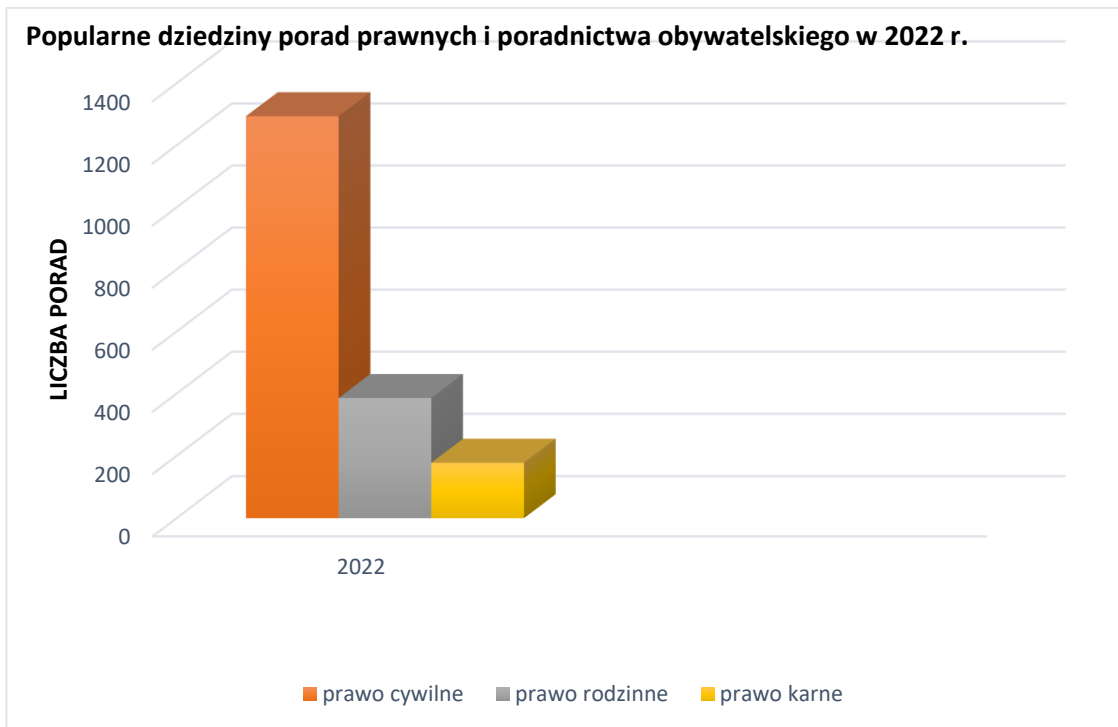
1. Promocja systemu nieodpłatnych świadczeń ustawowych – lokalne media i instytucje nieodpłatnego poradnictwa.
2. Kampania społeczna i edukacyjna w serwisie internetowym dotycząca pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego i mediacji.
3. Kampania społeczna i edukacyjna w wersjach dostosowanych dla osób ze specjalnymi potrzebami - z napisami, audiodeskrypcją oraz tłumaczem migowym.
4. Opublikowało 24 artykuły z zakresu:
  - Odpowiedzialności cywilnej;
  - Prawa podatkowego;
  - Kredytów;
  - Mieszkalnictwa;
  - Gwarancji i rękojmi.
5. Wideoporadniki, które zostały umieszczone na dedykowanej stronie internetowej projektu, profilu Facebook i opublikowane na stronach instytucji nieodpłatnej pomocy oraz jednostek Gminy Miasta Tarnowa, o tematyce:
  - Uprawnienia samotnego rodzica,
  - Zajęcia komornicze.
6. Kampania edukacyjna w mediach – artykuły opublikowane w regionalnym portalu internetowym:
  - a) Ubezpieczenie dzieci w szkole,
  - b) Reklamacja i zakupy na odległość,
  - c) Konsekwencje nieprzemyślanych żartów,
  - d) Jak nie dać oszukać się podczas wakacji.

Przez cały rok funkcjonowania systemu nieodpłatnych porad prawnych (NPP) łącznie udzielono 2226 darmowych porad. Należy stwierdzić, że z roku na rok rośnie liczba konsultacji i bezpłatnych porad. Dla porównania w roku 2021 udzielono ich 2125, natomiast w roku 2020 - 1822.

Źródło: Dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu prawa cywilnego (1294 porad – 58,13% ogółu udzielonych porad), prawa rodzinnego (386 porad – 17,34% ogółu udzielonych porad) oraz prawa karnego (178 porad – 7,99% ogółu udzielonych porad).

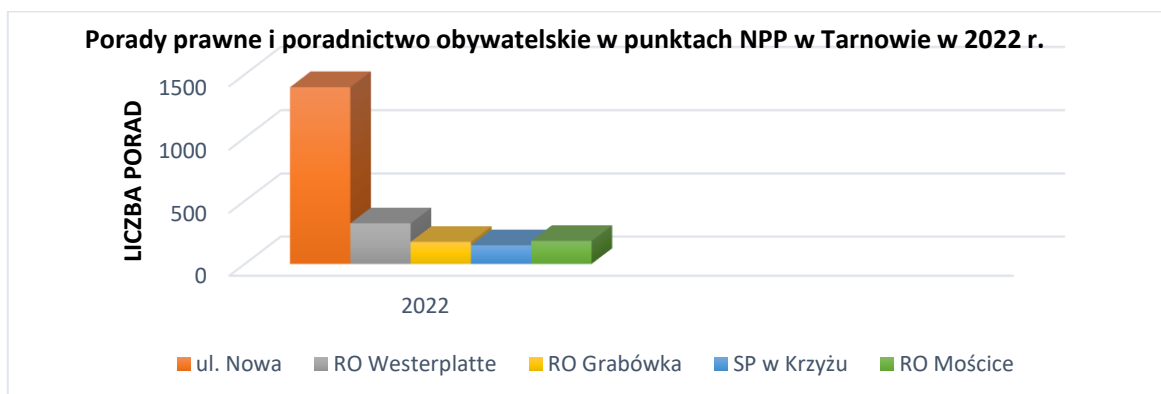

Źródło: Dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa.

Największą popularnością cieszyły się punkty porad zlokalizowane w Urzędzie Miasta Tarnowa oraz w siedzibach rad osiedli przy ul. Westerplatte i ul. Chemicznej. W urzędzie udzielono darmowych porad prawnych 1399 osobom tj. 62,84% ogółu zainteresowanych.

322 osób, tj. ok. 14,46% beneficjentów do skorzystania z tej formy pomocy udało się do punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na osiedlu Westerplatte, a 182 osoby, czyli ok. 8,17% ogółu zainteresowanych do punktu na ul. Chemicznej.

Nieco mniejsze zainteresowanie uzyskaniem porady odnotowano w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanym w siedzibie Rady Osiedla Grabówka – 175 osoby (ok. 7,86% ogółu zainteresowanych) oraz w punkcie na ul. Krzyskiej – 148 osób (ok. 6,64%).

Źródło: Dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa.

19. PROMOCJA MIASTA – WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

Rok 2022 był kolejnym trudnym rokiem, w którym miasto zmagало się z sytuacją nadzwyczajną (atak Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę) oraz z jej społeczno-ekonomicznymi skutkami.

Pomimo dodatkowych obowiązków związanych z bieżącym udzielaniem pomocy uchodźcom zza wschodniej granicy (opieka społeczna, kampania informacyjna, koordynacja wolontariatu, bezpieczeństwo publiczne, integracja obywateli Polski i Ukrainy) miasto – z zachowaniem wszelkich dostępnych środków bezpieczeństwa – realizowało liczne kampanie społeczne, informacyjne, reklamowe, starając się dotrzeć do każdej zainteresowanej informacją grupy społecznej.

19.1 Miasta i regiony partnerskie

Współpraca krajowa i międzynarodowa Tarnowa przekłada się na aktywność w wielu obszarach. Praca przedstawicieli samorządów to jedna z powszechnie realizowanych form obecności gmin na forum międzynarodowym zarówno w celach reprezentacyjnych, poznawczych, jak i inicjujących współpracę społeczności poszczególnych miast. Ważnym obszarem dla wzmacniania partnerstwa Tarnowa jest wspólne dziedzictwo historyczne i kulturowe.

Od lat na pierwszy plan wychodzą mocne więzi tarnowsko-węgierskie (miasto i region Vesprim, miasto Kiskoros) wynikające zarówno ze wspólnej historii, jak i dobrej współpracy miasta Tarnowa z konkursem generalnym Węgier. Miasta partnerskie z Ukrainy (Tarnopol, Biała Cerkiew, Winnica) zainteresowane są wymianą doświadczeń i transferem wiedzy z zakresu funkcjonowania samorządu, usług komunalnych i ochrony zdrowia. Ze strony Urzędu Miasta Tarnowa jest to wymiana doświadczeń w zakresie organizacji i zarządzania miastem, zwłaszcza w dziedzinach kultury, edukacji, sportu i turystyki oraz dziedzin wynikających z potrzeb partnerów lub realizowanych projektów.

W lutym ub. r. Rada Miejska w Tarnowie podjęła uchwałę zawieszającą współpracę miasta Tarnowa z rosyjskim miastem Kotłas. Decyzja ta wynika z faktu, iż 24 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska dokonała brutalnej zbrojnej napaści na niepodległą Ukrainę.

Na uwagę zasługuje również dotychczasowa aktywność tarnowskich szkół i wzorcowe modele wzajemnej współpracy, która w 2022 roku pomimo czasowej pracy w systemie zdalnym, została nieco ograniczona lub też była realizowana w formule online.

Do 2022 roku miasto Tarnów podpisało 12 porozumień partnerskich bądź listów intencyjnych z miastami: w Belgii, na Węgrzech, Słowacji, Ukrainie, w Rosji, Wielkiej Brytanii, we Włoszech, Gruzji oraz z jednym regionem węgierskim.

Miasto/Region/ Kraj /Data podpisania porozumienia

- Schoten, Belgia, 4.04.1991 r.
- Kiskörös, Węgry, 6.06.1992 r.
- Kotłas, Rosja, 11.1995 r. – współpraca zawieszona
- Trenczyn, Słowacja, 13.09.1997 r.
- Veszprém (województwo), Węgry, 26.05.2001 r.
- Blackburn, Wielka Brytania, 6.11.2001 r.
- Tarnopol, Ukraina, 23.04.2004 r. – współpraca zawieszona
- Biała Cerkiew, Ukraina, 7.09.2007 r.

- Winnica, Ukraina, List intencyjny, 5.2006 r.
- Casalmaggiore, Włochy, List intencyjny, 10.2006 r.
- Veszprém, Węgry, 23.10.2012 r.
- Gori, Gruzja, 17.06.2014 r.

Aktywność międzynarodowa- biznes i gospodarka

Udział w targach zagranicznych THE BIG 5 2022 w DUBAJU. Zadanie realizowane przez Wydział Rozwoju Gospodarczego w ramach projektu „Business Boost for Małopolska 2”, którego celem jest promocja oferty inwestycyjnej gmin Województwa Małopolskiego oraz budowa silnej i rozpoznawalnej marki gospodarczej Regionu.

Aktywność międzynarodowa – dziedzictwo historyczne, kultura, sport

Tarnów dla Ukrainy – stała współpraca prezydenta miasta i wyznaczonych przez niego koordynatorów w zakresie niesienia pomocy humanitarnej mieszkańcom naszych ukraińskich miast partnerskich.

39. Karpacki Wyścig Kurierów – międzynarodowa impreza sportowa zainaugurowana w 1975 roku, która odbywa się na terenie Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Ubiegłoroczna edycja składała się z prologu oraz trzech etapów, a ze względu na trudności z przekraczaniem granic odbyła się tylko na terenie Polski.

Ukraińska Gastromajówka – dwudniowa plenerowa impreza kulinarna organizowana wspólnie z honorowym konsulem Ukrainy.

Veszprém Europejską Stolicą Kultury – udział reprezentacji miasta w ceremonii inauguracji roku Veszprém.

Współpraca międzynarodowa tarnowskich szkół

W obszarze edukacji kilkanaście szkół i zespołów szkół deklaruje czynną współpracę międzynarodową. Tarnowskie szkoły najczęściej współpracują z placówkami oświatowymi w Niemczech, na Węgrzech, Słowacji, w Czechach i innych państwach Europy. Większość placówek posiada kilku partnerów i działa w obrębie wielu projektów. Współpraca obejmuje m.in. wizyty nauczycieli i uczniów, wymianę korespondencji między uczestnikami projektu. Konkursy, wernisaże i wystawy oraz koncerty czy turnieje sportowe stanowią typowy zakres wymian międzyszkolnych.

19.2 Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego

Nazwa stowarzyszenia	Data przystąpienia	Miejsce publikacji
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski	14.11.1991 r.	Uchwała nr XIX/170/91 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 listopada 1991 roku w sprawie przystąpienia miasta Tarnowa do Stowarzyszenia Gmin Małopolski.
Związek Miast Polskich	29.07.1993 r.	Uchwała nr XXXVII/452/93 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lipca 1993 roku w sprawie przystąpienia GMT do Związku Miast Polskich.
Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji	23.11.2000 r.	Uchwała nr XXX/488/2000 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 listopada 2000 roku w sprawie przystąpienia Miasta Tarnowa do Stowarzyszenia pod nazwą „Forum Rewitalizacji”.

Stowarzyszenie Zdrowe Miasta Polski	22.10.2001 r.	Uchwała nr XLVI/833/2001 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2001 roku w sprawie przystąpienia Tarnowa do Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich.
Małopolska Organizacja Turystyczna	18.12.2003 r.	Uchwała nr XVIII/307/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2003 roku w sprawie przystąpienia GMT do Stowarzyszenia „Małopolska Organizacja Turystyczna”
Lokalna Organizacja Turystyczna "Tarnowska Organizacja Turystyczna"	29.11.2012 r.	Uchwała nr XXVIII/387/2012 Rady miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie przystąpienia GMT do Stowarzyszenia pod nazwą Lokalna Organizacja Turystyczna "Tarnowska Organizacja Turystyczna"

(źródło: Kancelaria prezydenta)

19.3 Działania promocyjne

Nadrzędnym celem realizowanych działań było budowanie i wzmacnianie rozpoznawalnej marki Tarnowa. To zadanie realizowane było w odniesieniu do dziedzictwa historycznego miasta oraz bogactwa kulturowego.

Rok 2022 r. ze względu na zminimalizowane obostrzenia sanitarno-epidemiologiczne związane z pandemią koronawirusa przyniósł znaczną swobodę w planowaniu i realizowaniu działań w obszarze promocji, współpracy zagranicznej oraz bieżących działań komunikacyjnych. Dużym wyzwaniem było natomiast realizowanie bieżących działań w I półroczu, ze względu na prowadzoną wieloaspektową pomoc uchodźcom z Ukrainy.

Najważniejsze wydarzenia i zadania w obszarze promocji w 2022 r.

TARNÓW PEŁEN BLASKU – finał i uroczyste wręczenie nagród w VIII edycji konkursu na najpiękniejszą iluminację bożonarodzeniową oraz świąteczną witrynę sklepową lub witrynę lokalu gastronomicznego służył zarówno upiększaniu miasta, jak i jego promocji.

ROK JANA SZCZEPANIKA – w ślad za podjętą uchwałą Rady Miejskiej powołany został Komitet Organizacyjny obchodów 150. rocznicy urodzin Jana Szczepanika, który poza samorządami Tarnowa i Krosna, tworzyli przedstawiciele Izby Przemysłowo-Handlowej w Tarnowie, Naczelnej Organizacji Technicznej – Rada w Tarnowie, Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego, Fundacji im. Jana Szczepanika, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Szczepanika w Tarnowie, Tarnowskiego Centrum Informacji, Muzeum Okręgowego w Tarnowie, Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. Jana Szczepanika w Krośnie oraz Muzeum Rzemiosła w Krośnie.

Postaci Szczepanika dedykowano specjalne wydanie „Wiadomości Tarnowskich”, a samym obchodom poświęcono cykl artykułów na stronie tarnow.pl oraz w dwumiesięczniku Tarnów.pl. Informacje publikowane były także na miejskich profilach w social mediach. Dodatkowo na miejskiej stronie internetowej utworzono specjalną zakładkę dot. obchodów roku Szczepanika (<https://tarnow.pl/Miasto/Rok-Jana-Szczepanika>).

PISANKOWY DESANT – po raz kolejny dzieci z tarnowskich szkół i przedszkoli (kilkunastoosobowe delegacje) oraz seniorzy udekorowali miasto (drzewa na Starówce) kolorowymi pisankami na święta Wielkiej Nocy.

GSTROMAJÓWKA – dwudniowe kulinarne wydarzenie (30 IV – 1 V) zorganizowane na tarnowskim rynku, podczas którego królowały ukraińskie smaki i ukraińska muzyka.

W programie imprezy, poza degustacją potraw ugotowanych przez naszych wschodnich sąsiadów, znalazły się występy artystyczne, wielkie niedzielne śniadanie dla wszystkich

tarnowian i atrakcje dla dzieci. Gościem specjalnym był Robert Makłowicz. Podczas wydarzenia prowadzona była zbiórka pieniężna z przeznaczeniem dla rodzin kombatantów walk na Ukrainie.

ROWEROWA STOLICA POLSKI – miesięczna rywalizacja cyklistów o tytuł Rowerowej Stolicy Polski. Miasto Tarnów po raz trzeci włączyło się do tej promującej aktywność ruchową rywalizacji. W IV edycji sportowych zmagania Tarnów sklasyfikowany został w gronie 56 miast na 25. miejscu, poprawiając się tym samym o osiem lokat w porównaniu do ubiegłego roku.

MIEJSKI DZIEŃ DZIECKA – wydarzenie odbyło się w Centrum Wypoczynku i Rekreacji Kantoria przy ul. Piłsudskiego oraz na boisku stadionu im. E. Worka. Na dzieci czekała strefa aktywności z dmuchańcami, rozgrywki sportowe i rekreacyjne, występy cheerleaderek, zabiegi fizjoterapeutyczne. Nie zabrakło także malowania twarzy, baniek mydlanych, gier, zabaw, a także animacji i konkursów z nagrodami. Można było również wziąć udział w warsztatach i zrobić swoje własne tarninowe korale.

35. TARNOWSKA NAGRODA FILMOWA - wzorem ubiegłych lat miasto włączyło się w promocję wydarzenia.

9. „TARNINOWE KORALOBRANIE” i „LETNIE ŚNIADANIE NA TRAWIE” – formuła wydarzenia została dostosowana do aktualnej sytuacji sanitarno-epidemiologicznej. **LETNIE ŚNIADANIE NA TRAWIE** zorganizowane było w myśl idei ZERO WASTE, czyli zero marnowanie i optymalnego wykorzystania produktów i materiałów.

W programie pikniku znalazły się warsztaty koralowe, pokazy tańca, bezdotykowe animacje, śniadanie na trawie i konkursy kulinarne: „Śniadanie zero waste”, „Witaminowa pocztówka” czy „Tarnów do zjedzenia”.

Na najlepszych uczestników konkursów czekały kosze piknikowe, vouchery do tarnowskich restauracji oraz inne atrakcyjne nagrody. Głównym partnerem i organizatorem kulinarnych konkurencji było Stowarzyszenie „Jemy w Tarnowie”, powstałe z inicjatywy tarnowskich restauratorów.

TARNÓW NA LATO – cykliczne rodzinne spotkania dla najmłodszych organizowane były co weekend w lipcu i sierpniu. Podczas popołudniowych spotkań uczestnicy mogli korzystać z mobilnego placu zabaw, czyli POKLOCKI. Organizowane były także animacje, konkursy z nagrodami i warsztaty koralowe.

EUROPEJSKI TYDZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU – w 2022 r. miasto ponownie aktywnie włączyło się w tę ogólnoeuropejską akcję. Celem ETZT jest promocja ekologicznych form mobilności, takich jak: środki transportu zbiorowego, rower, ruch pieszy oraz transport multimodalny, czyli łączenie różnych gałęzi transportu.

W ramach ubiegłorocznej edycji wydarzenia w Tarnowie będzie można m.in. wziąć udział w mobilnym spacerku historycznym, oznaczyć rower, oddać nieużywane książki oraz wziąć udział w pikniku rodzinnym.

DZIEŃ BABIEGO LATA – piknik rodzinny zorganizowany 24 IX na tarnowskich Błoniach przy Parku Strzeleckim. W programie wydarzenia znalazły się m.in. poczęstunek, ognisko, pokazy sprzętu komunalnego i strażackiego, występy artystyczne, wspólne śpiewanie i warsztaty koralowe.

UROCZYSTA SESJA RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE I RADY POWIATU TARNOWSKIEGO W 104. ROCZNICĘ ODZYSKANIA PRZEZ TARNÓW NIEPODLEGŁOŚCI, połączona była z rozstrzygnięciem konkursu o nagrodę im. T. Tertila i obchodami Święta Miasta Tarnowa „Pierwsze Niepodległe”, dniem pamięci o zwycięskim zrywie niepodległościowym.

#ZWIEDZAJ TARNÓW - Urząd Miasta Tarnowa i Tarnowskie Centrum Informacji zrealizowali kampanię #ZwiedzajTarnów, promującą miasto i jego najbliższe okolice. Na potrzeby kampanii powstała strona internetowa www.zwiedzaj.tarnow.travel, gdzie dostępne

są wszelkie informacje na temat miejsc i zabytków wartych odwiedzenia, noclegów, tras rowerowych czy produktów lokalnych.

Jednym z głównych działań była telewizyjna kampania spotowa zapraszająca do Tarnowa. Kampania telewizyjna była jednym z elementów kampanii promocyjnej miasta jako jednego z 15 najpiękniejszych europejskich miast wg CNN. Pozostałe części kampanii omówione zostaną w części dot. TCI.

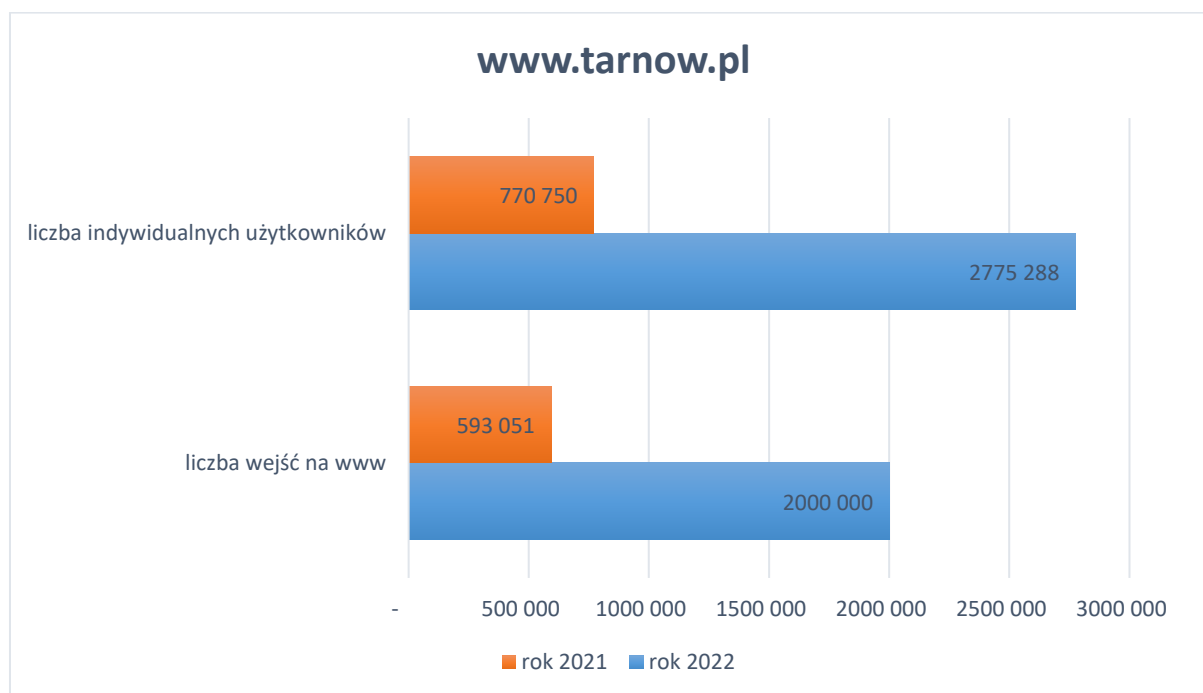
CHOINKA DZIECI – kolejne wydarzenie organizowane wspólnie z tarnowskimi przedszkolami i uczniami szkół podstawowych. Jak co roku dzieci udekorowały choinki usytuowane na północnej stronie rynku oraz – po raz pierwszy – choinkę ustawioną obok Domu Kultury na os. Westerplatte.

MAGICZNY TARNÓW - SPOTKANIE Z MIKOŁAJEM – wydarzenie zorganizowano na p. Kazimierza (6 XII). Przez kilka godzin św. Mikołaj wraz ze swoimi elfami bawił się z najmłodszymi tarnowianami. Wśród przygotowanych atrakcji były m.in. pokazy, muzyka, wspólne śpiewanie i zabawy ruchowe. Kulminacyjnym punktem wydarzenia była inauguracja świątecznego oświetlenia w mieście.

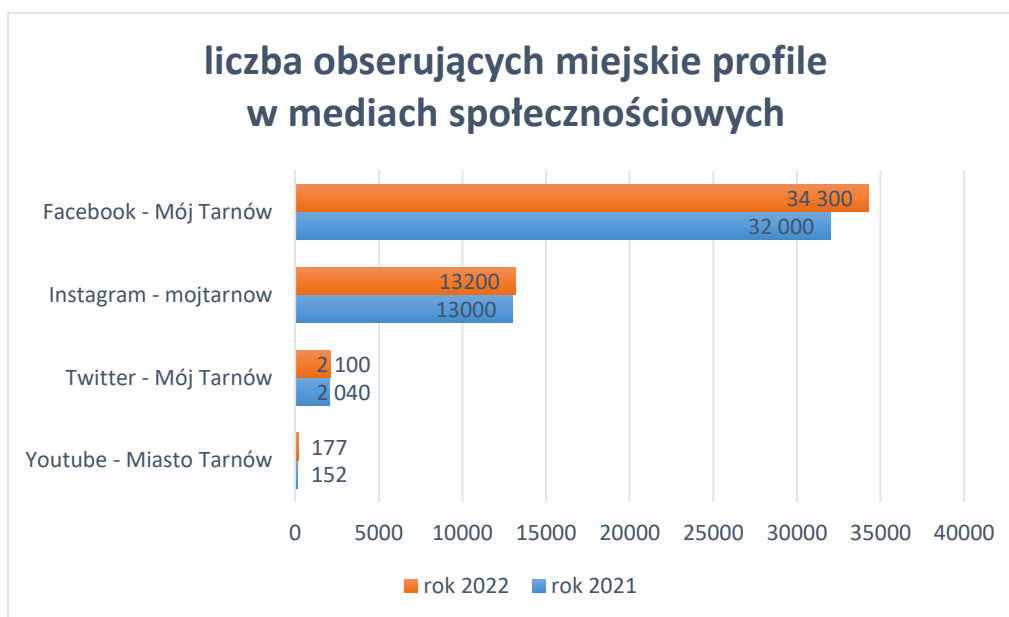
SPOTKANIE OPŁATKOWE SUBREGIONU TARNOWSKIEGO – tradycyjny opłatek samorządowców z Tarnowa i regionu tarnowskiego, z udziałem przedstawicieli władz wojewódzkich i reprezentantów kościoła. Ze względu na obowiązujące obostrzenia epidemiczne spotkanie zorganizowano w formule hybrydowej.

Narzędzia promocji i komunikacji z mieszkańcami:

- oficjalna strona www.tarnow.pl – w minionym roku nastąpił znaczny wzrost zainteresowania informacjami publikowanymi na miejskiej stronie internetowej, wzrosła także liczba unikalnych użytkowników

- social media – obserwujemy stały wzrost obserwatorów miejskich profili w social mediach takich jak: Facebook, Twitter, Instagram oraz YouTube

- magazyn „Tarnow.pl”,
- Tarnowski Informator Miejski,
- jednodniówka „Wiadomości Tarnowskie”,
- miejsca reklamowe w przestrzeni miejskiej: billboardy, przystanki, panorama.

Informacje w liczbach:

- liczba informacji opublikowanych na stronie miejskiej www.tarnow.pl: 2746,
- liczba galerii na stronie Tarnow.pl – 525,
- liczba materiałów prasowych wysłanych do mediów – 300
- liczba informacji opublikowanych na Facebooku: 492,
- liczba informacji opublikowanych na Twitterze: 119,
- liczba informacji opublikowanych na profilu na Instagramie: 61,
- liczba filmów opublikowanych na miejskim profilu YouTube „Miasto Tarnów”: 21,
- liczba wydań miesięcznika Tarnów.pl: 6,
- liczba wydań Tarnowskiego Informatora Miejskiego: 6.
- liczba wydań jednodniówki Wiadomości Tarnowskie: 4,
- liczba udzielonych patronatów – 60.

Miejskie wydawnictwa

Urząd Miasta Tarnowa jest wydawcą 24-stronicowego dwumiesięcznika „Tarnów.pl”, ukazującego się w nakładzie 8 tys. egzemplarzy miesięcznie. W 2022 roku wydano 6 numerów wydawnictwa. Dodatkowo wydano 6 wydań broszury „Tarnowski Informator Miejski”, dystrybuowanej do każdego mieszkańca Tarnowa. UMT jest również wydawcą okolicznościowej jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie”. Od 2005 r. do 2022 r. wydano łącznie 74 numery, w tym również w językach obcych (hiszpańskim, angielskim, niemieckim, węgierskim, ukraińskim, czeskim).

Wszystkie wydania miesięcznika „Tarnów.pl” i jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie” są także dostępne w formie elektronicznej na miejskiej stronie internetowej.

Tarnoviana

W 2022 r. w celach promocyjnych Urząd Miasta Tarnowa był partnerem lub zakupił następujące wydawnictwa i publikacje: „Tarnów Piękne ślady wieków”, „Tarnów – żydowskie krajobrazy”, „Obrazy i Barwy – Jan Szczepanik”, „Tarnów - miasto niezwykłe”.

Wybrane kampanie informacyjne i promocyjne. Media elektroniczne, prasa, radio, tv, zewnętrzne nośniki reklamowe (plakaty, billboardy, gabloty przystankowe, reklama na autobusach komunikacji miejskiej).

W 2022 roku zrealizowano szereg akcji oraz kampanii informacyjno-promocyjnych do mieszkańców miasta i regionu, ale także o zasięgu ogólnopolskim. Działania informacyjne ukierunkowane zostały na aktualne potrzeby i priorytety. Duży nacisk położono na szybkość i rzetelną informację, której oczekiwali zarówno mieszkańcy, jak też przebywający w naszym mieście uchodźcy. Nie brakło jednak aktywności skierowanych do turystów np. kampania #ZWIEDZAJ TARNÓW. Statystyki prowadzone przez pracowników TCI potwierdzają zainteresowanie Tarnowem i regionem turystów krajowych.

Ze względu na sytuację wojenną na Ukrainie, Wydział Komunikacji Społecznej był przez wiele miesięcy bardzo mocno zaangażowany w aktywne, bezpośrednie niesienie pomocy uchodźcom oraz kampanię informacyjną dotyczącą wszelkich spraw związanych m.in. z legalizacją pobytu, miejscach pobytu uchodźców, pomocy prawnej i finansowej, formalności związanych z nadawaniem nr PESEL, działalnością Punktu Wsparcia Rzeczowego, tworzonych miejsc zbiórek, funkcjonowaniem punktów informacyjnych oraz centrach wolontariatu.

Z inicjatywy pracowników WKS powstała dwujęzyczna strona internetowa na miejskim portalu dedykowana uchodźcom z Ukrainy, co wiązało się ze stałą współpracą z wolontariuszami-tłumaczami. Pracownicy WKS wspólnie z Wydziałem Bezpieczeństwa Publicznego organizowali transport humanitarny (branding autokarów, formalności związane z odprawami celnymi), dbali o właściwe oznakowanie wszystkich obiektów tworzonych z myślą o pomocy uchodźcom oraz pozostawali w stałym kontakcie z ukraińskimi miastami partnerskimi zbierając, analizując i reagując na zgłaszane przez nich problemy i prośby o pomoc.

Pomimo opisanych wyżej ważnych i czasochłonnych zadań, Wydział Komunikacji Społecznej na bieżąco realizował materiały/relacje filmowe dokumentujące organizowane w mieście wydarzenia, które następnie były publikowane na miejskiej stronie internetowej oraz w social mediach.

Rok 2022 to także promocja bieżących wydarzeń kulturalnych, artystycznych, turystycznych, sportowych, akcji i kampanii społecznych. Kampanie realizowano poprzez media elektroniczne, prasę, billboardy, gabloty, przystankowe, plakaty, autobusy MPK, kolportaż ulotek, lokalną prasę czy rozgłośnie radiowe.

W roku 2022 r. kontynuowano współpracę z telewizją STARNOVA.TV, efektem której są 30 minutowe programy pn. „Dwa kwadransy prezydenta”. Emitowane dwa razy w miesiącu. Program w przeważającej części opiera się na pytaniach, które nurtują tarnowian. Mieszkańcy zadają je podczas sond ulicznych, przesyłają drogą elektroniczną (media@umt.tarnow.pl) oraz dzwoniąc do redakcji STARnowa.TV pod numer 146890762. Mogą nadsyłać również krótkie materiały wideo z pytaniem, nagrane np. smartfonem. Program „Dwa kwadransy prezydenta” znajduje się wśród cyklicznych audycji dostępnych w serwisie internetowym Starnowa.pl, jest emitowany w sieciach kablowych Vectra i MultiMedia, audycję oglądać też można w miejskim serwisie informacyjnym pod adresem www.tarnow.pl oraz na miejskim kanale YouTube.

Inne działania

Druk i dostawa kalendarzy promocyjnych miasta Tarnowa na rok 2023 (przygotowanie i realizacja w 2022). Linie graficzne i tematyczne kalendarzy promocyjnych nawiązują do Roku Kopernika oraz nowej instytucji na mapie Tarnowa – Pasażu Odkryć.

Na 2022 rok przygotowano dwa rodzaje kalendarzy: kalendarz książkowy z personalizowaną miejską okładką prezentującą nową grafikę promocyjną Tarnowa oraz kalendarz trójdzielnny.

Promocja poprzez sport

W ramach współpracy promocyjno-reklamowej w obszarze sportu w roku 2022 miasto kontynuowało współpracę z MKS Tarnovia podczas rozgrywek w piłce nożnej Ekstraliga Kobiet (III-V). Realizowano także promocję miasta podczas Mistrzostw Europy Seniorów Karate (2 IV), rozgrywek piłki ręcznej - Finału PGNIG Puchar Polski (4 VI), V Memoriału Krystiana Rempały (17 IX). Na bieżąco realizowano także zapisy umowy dot. organizacji IE 2023.

W minionym roku współpracowano także z instytucjami, szkołami i organizacjami pozarządowymi oraz klubami sportowymi, wspierając je organizacyjnie, jak również poprzez nieodpłatne przekazywanie galanterii promocyjno-reklamowej dla uczestników wydarzeń, jako nagrody dla zwycięzców konkursów czy zawodów.

Współpraca z radami osiedli

Od roku 2022, Wydział Komunikacji Społecznej nadzoruje współpracę z jednostkami pomocniczymi Gminy Miasta Tarnowa, jakimi są rady osiedla. W związku z powyższym, w minionym roku wydział koordynował działania w zakresie realizacji inicjatyw zgłaszanych przez jednostki pomocnicze, prowadził we współpracy z jednostkami organizacyjnymi urzędu sprawy związane z wydatkowaniem przez poszczególne jednostki pomocnicze miasta środków budżetowych przeznaczonych dla tych jednostek oraz organizował spotkania członków jednostek pomocniczych miasta z przedstawicielami jednostek organizacyjnych urzędu, miejskich jednostek organizacyjnych lub spółek miejskich, w celu rozwiązania problemów związanych z funkcjonowaniem jednostek pomocniczych Miasta oraz monitorowanie spraw w tym zakresie.

W 2022 roku, w trybie zamówienia publicznego, zakupiono na cele promocyjne **galanterię reklamową**. Założenia i linie projektowe galanterii promocyjno-reklamowej na rok 2021 opierały się na trzech priorytetach:

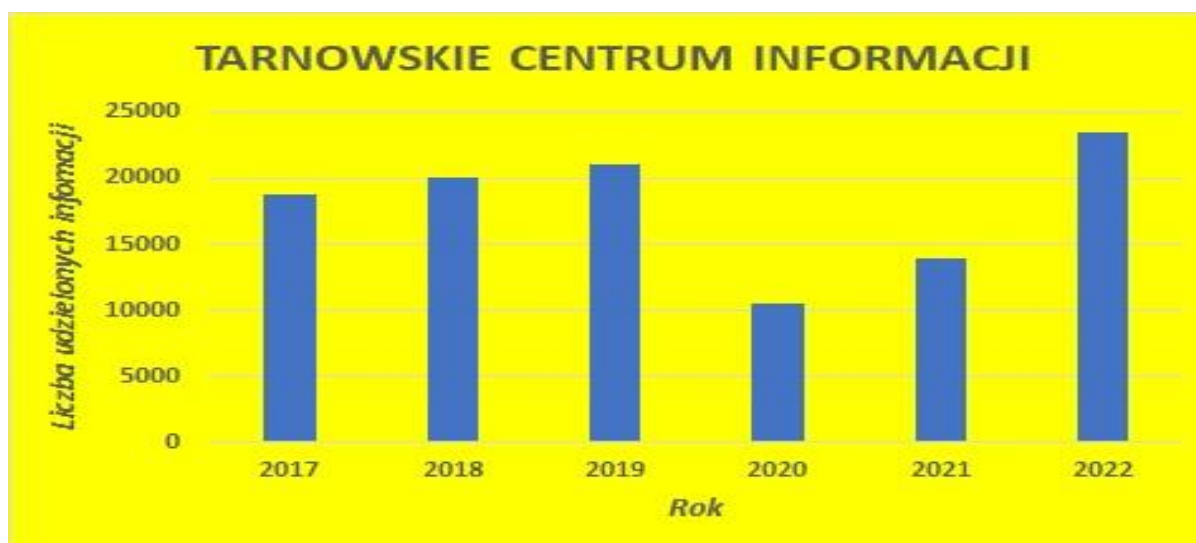
- PORUSZ TARNÓW - linia galanterii odblaskowej, promująca dobre praktyki związane z bezpieczeństwem, widocznością na drodze pieszych i rowerzystów oraz aktywnością ruchową dzieci i dorosłych;
- TARNÓW CIEKAWI – linia galanterii promującej Tarnów poprzez jego najciekawsze miejsca i zabytki, które zostały wykorzystane podczas procesu tworzenia nowego logotypu miasta;
- Tarnów POLSKI BIEGUN CIEPŁA – linia galanterii promującej Tarnów i jego potencjał historyczny, walory klimatyczne, odnoszącej się do pozytywnych emocji i skojarzeń z miastem oraz jego mieszkańcami: ciepło, serdeczność, gościnność, aktywność itp.;
- linia „TARNINOWA” odnosząca się do nazwy Tarnowa i nawiązująca do krzewu tarniny - „tarninowe korale” przypominające swoim wyglądem nieregularnie rozsypane owoce krzewu tarniny, koszulki, torby.

19.4 Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji

1. Punkt informacji turystycznej na Rynku 7

- w budynku: punkt informacji turystycznej, publiczna toaleta, parking dla rowerów, pokoje gościnne, sala konferencyjna, przechowalnia bagażu,
- klimatyzacja w pokojach gościnnych,
- punkt dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych:
  - a. przewodnik po Tarnowie (MSIT) w formie map tyflogicznych i reliefowych grafik dotykowych - dla osób niewidomych i niedowidzących,
  - b. pętla indukcyjna,

- c. darmowy dostęp do Internetu na 3 stanowiskach komputerowych, w tym jednym dostosowanym do potrzeb osób na wózkach inwalidzkich i niedowidzących,
- punkt dostosowany do potrzeb rodzin z dziećmi: przewijak dla niemowląt, kącik z zabawkami,
- personel mówi w 6 językach: PL, ANG, NIEM, WŁO, FR, UKR,
- otwarte 7 dni w tygodniu przez cały rok, dostęp do podstawowych informacji przez całą dobę,
- dystrybucja miesięcznika Tarnów.pl,
- sprzedaż publikacji regionalnych, pamiątek – gadżetów, widokówek, map turystycznych,
- darmowe wifi wewnątrz,
- możliwość wypożyczenia klucza do bramy Cmentarza Żydowskiego,
- darmowe materiały promocyjne – ponad 100 000 egz. (różne języki):
  - a. własne,
  - b. otrzymane z Tarnowskiej Organizacji Turystycznej (dot. EnoTarnowskie, enoVelo),
  - c. otrzymane z Małopolskiej Organizacji Turystycznej (dot. MSIT; Małopolski),
  - d. otrzymane w Urzędzie Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (dot. głównie VeloMałopolska – mapy i przewodniki po szlakach rowerowych),
  - e. Materiały własne do pobrania: <https://www.it.tarnow.pl/o-nas/nasze-publikacje/>,
- rekord w 2022 r.: ok. 24 000 udzielonych informacji turystycznych (12% obcokrajowcy),
- opracowanie planów wycieczek do Tarnowa dla biur podróży,
- miska z wodą dla zwierząt przed wejściem do TCI,
- ankietowanie turystów w punkcie it na zlecenie MOT (wakacje 2022),
- zmiana systemu dozoru budynku: instalacja systemu kamer i czujników ruchu; bezobsługowe zarządzanie dostępem do kamienicy,
- punkt info dla uchodźców z Ukrainy (luty-maj 2022): ok. 6 000 udzielonych informacji,
- udział w szkoleniu „Akademia Liderów – podniesienie kompetencji zawodowych kadry menadżerskiej - zarządzanie destynacją turystyczną i jakością produktów turystycznych”.

2. Media elektroniczne i bazy danych

- www.tarnow.travel - oficjalny portal turystyczny miasta w 8 wersjach językowych: polskiej, angielskiej, niemieckiej, francuskiej, włoskiej, węgierskiej, ukraińskiej, hiszpańskiej,
- profile w mediach społecznościowych: Facebook, Twitter, You Tube oraz Instagram,
- informacje historyczne, opisy atrakcji turystycznych oraz osób związanych z miastem,
- sukcesywnie aktualizowane galerie zdjęć miasta i regionu,
- ponad 1 000 rekordów baz danych teleadresowych i ofert przedsiębiorstw i instytucji branży turystycznej i okołoturystycznej regionu. Po przebudowie serwisu,
- kalendarium wydarzeń - kompleksowe i aktualne źródło wiedzy o tym, co dzieje się w Tarnowie i regionie,
- aplikacje na urządzenia mobilne: „Tarnów” (w ramach projektu „Geneatar”) oraz EnoVelo (projekt partnerski TOT),
- audio przewodnik MP3 po Tarnowie w języku polskim oraz w j. angielskim,
- profesjonalny sklep internetowy,
- newsletter skierowany do podmiotów branży turystycznej regionu.

3. Wydarzenia i imprezy w 2022 r.

- Promocja Tarnowa na targach turystycznych IMTM w Tel Avivie, Izrael, marzec 2022 (w ramach projektu „Tarnów - Nowe Spojrzenie” finansowane z funduszy norweskich),
- Jarmark Galicyjski oraz “Lato z radiem” na tarnowskim rynku, czerwiec 2022 (w ramach projektu „Tarnów - Nowe Spojrzenie” finansowane z funduszy norweskich),
- Współorganizacja „Gastromajówki Ukraińskiej” (maj 2022),
- Promocja Tarnowa (wraz z WRG UMT) w Katowicach podczas ABSL Summit (czerwiec 2022),
- Wspólne akcje z Tarnowską Organizacją Turystyczną:
  - Tarnów - jedyne polskie miasto w TOP 15 najpiękniejszych mniejszych miast Europy 2021 wg światowej telewizji (Małopolska Gościnną) - spacerki po Tarnowie i regionie (Stare Miasto w Tarnowie, katedra oraz Skamieniałe Miasto, Iwkowa, Zalipie, Ryglice i Czchów) oraz 3 wycieczki autokarowe z Krakowa, Nowego Sącza i Oświęcimia. Łącznie udział wzięło ponad 3 tys. osób. Łącznie odbyło się ponad 120 spacerów po Tarnowie i regionie w tym 2 po Tarnowie dla osób ze szczególnymi potrzebami,
  - Projekt „EnoTarnowskie”,
  - Projekt „Enovelo”,
  - Organizacja study press/tour po Tarnowie i regionie, m.in.:
    - Ekipa TVP2 “Pytanie na śniadanie na lato – Odpoczywaj w Polsce”, Winnica Uroczysko oraz Rynek w Tarnowie (4.08.2022),
    - Joanna Koroniewska oraz Maciej Dowbor (promocja EnoTarnowskie: Tarnów (Rynek, Ratusz, Pasaż Odkryć, winnice oraz Zalipie),
    - Ekipa TVP2 “Pytanie na śniadanie - promocja marki EnoTarnowskie” w Tarnowie (Rynek, pl. Kazimierza Wielkiego, Pasaż Odkryć, piekarnia Kazibut, promocja zwyczajów i kuchni świąt Bożego Narodzenia w regionie), 21.12.2022,
- Współpraca z biurami podróży z Krakowa i Warszawy,
- Organizacja wizyt studyjnych dziennikarzy do Tarnowa i regionu (Włochy, Niemcy, Holandia) wspólnie z MOT, POT,
- Orszak Świętego Marcina oraz Dionizje (wspólnie z Małopolskim Stowarzyszeniem Winiarzy) –listopad 2022,

- Organizacja dla RO Grabówka cyklu spacerków po Grabówce „Jestem z Grabówki” – jesień 2022,
- Promocja Tarnowa poprzez Jana Szczepanika (rok 2022 był rokiem Jana Szczepanika) w magazynie „All Inclusive”. Materiał bezpłatny, po stronie TCI były zdjęcia oraz pomoc merytoryczna,
- Współorganizacja „Nocy Muzeów”: wydłużony czas pracy IT, organizacja wieczornego spaceru po Starym Cmentarzu.

4. Oznakowanie turystyczne na ulicach Tarnowa:

- Plakaty promocyjne po polsku, angielsku i japońsku „jak dojechać do Zalipia oraz dojść na Rynek” na przystanku/węźle „Krakowska-Planty”,
- „turystyczne przystanki”: węzeł przesiadkowy „Krakowska – Planty” oraz Goldammera – Akademia Tarnowska,
- Wymiana zniszczonych szklanych tablic z nazwą pochodzenia danej ulicy,
- Na bieżąco remonty niszczonej tablic,
- Współpraca z RO Gumniska – Zabłocie oraz Starówka przy oznakowaniu skwerów i placów dzielnicy,
- TCI jest właścicielem ponad 120 tablic, znaków na terenie miasta.

5. Kampanie promocyjne w 2022 roku:

5.1 Zimowa (podczas ferii na Facebooku):

- 5.1.1 „W drodze do domu zatrzymaj się w Tarnowie!”
- 5.1.2 „W drodze na ferie zatrzymaj się w Tarnowie!”
- 5.1.3 Wrocław, Kraków, Warszawa, Śląsk, Łódź
- 5.1.4 zasięg: 96 187
- 5.1.5 realizator: TCI

5.2 Letnia:

- 5.2.1 „CNN: Tarnów wśród 15 najpiękniejszych miast Europy”
- 5.2.2 Internet, media społecznościowe, TV, radio,
- 5.2.3 Wrocław, Kraków, Warszawa, Śląsk,
- 5.2.4 Realizatorzy: TCI i TOT

6. Stowarzyszenia i instytucje - współpraca

- **Polska Organizacja Turystyczna** - główny podmiot zarządzający turystyką w Polsce. TCI konsultuje projekty i wdrażane przez POT rozwiązania, w tym dotyczące nowoczesnych rozwiązań dla turystyki tj. Contact Center czy Narodowy Portal Turystyczny. Współpracujemy również przy organizacji imprez studyjnych dla dziennikarzy i blogerów. W 2022 r. dyr. TCI brał udział w „Forum wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie organizacji ruchu i bezpieczeństwa ruchu drogowego” org. przez GDDKiA (oznakowanie drogowe, turystyczne m.in. przy autostradach); jest szansa na pojawienie się oznakowania turystycznego „brązowego” na A4 przy węzłach „Tarnów – Centrum” i „Tarnów- Mościce” (miasto od lat zabiega ale bezskutecznie z powodu różnych interpretacji przepisów przez oddział GDDKiA w Krakowie)
- **Forum Informacji Turystycznej** jest ciałem doradczym POT, które zajmuje się organizacją i funkcjonowaniem systemu informacji turystycznej na szczeblu krajowym. Dyrektor TCI kolejną kadencję działa w Zarządzie FIT.
- **Małopolska Organizacja Turystyczna** jest wojewódzkim koordynatorem działań branży turystycznej. Dyrektor TCI jest członkiem zarządu MOT z ramienia Gminy

Miasta Tarnowa. MOT jest organizatorem i koordynatorem wyjazdów na targi turystyczne, zarządza również systemem MSIT, którego członkiem jest GMT. TCI współpracuje z MOT także przy organizacji wizyt studyjnych.

- **Tarnowska Organizacja Turystyczna** zajmuje się realizacją projektów turystycznych na obszarze Subregionu Tarnowskiego, łącząc podmioty publiczne i prywatne. Dyrektor TCI pełni funkcję prezesa TOT. Jest zarządcą jednej z dziewięciu Polskim Marek Turystycznych nadanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki - „EnoTarnowskie”.
- **Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego** m.in. koordynuje i monitoruje realizację zadań z zakresu turystyki, w tym inicjuje działania na rzecz rozwoju marki turystycznej Województwa. TCI od lat ściśle współpracuje z Departamentem Turystyki.

7. Wyróżnienia, nagrody w 2022 roku:

- Tytuł „Polska Marka Turystyczna” dla marki EnoTarnowskie,
- Tytuł „Top atrakcja 2022” dla Tarnowa w kategorii „atrakcyjna miejscowość” w plebiscycie popularnego portalu i bloga podróżniczego www.polskieszlaki.pl,
- Certyfikat „Miejsce Przyjazne Rowerzystom województwie małopolskim” nadany przez Województwo Małopolskie dla Tarnowskiego Centrum Informacji,
- Tarnowskie Centrum Informacji (Tarnow Travel) laureatem w konkursie „Orły Turystyki”,
- Dyrektor TCI, Marcin Pałach, ponownie znalazł się w gronie 100 najbardziej wpływowych osób w polskiej turystyce 2021 (rozstrzygnięcie miało miejsce w lutym 2022).